LŰD – MAGYAR SZÓTÁR

*

LÜÜDI – UNGARIN SANAKIRD’

ISTVÁN SAY

LÜÜDI – UNGARIN SANAKIRD’

(10000 sana-artikkelid)

KAPOSVÁR 2025

SAY ISTVÁN

LŰD – MAGYAR SZÓTÁR

(10000 szócikk)

KAPOSVÁR 2025

MAGÁNKIADÁS

https://balti-finn.hu/

ISBN 978-615-81646-6-5

Szövegszerkesztés és tördelés: Kismester Bt. Velence
Nyomtatás és kötés: Pethő Nyomda, Kaposvár

„Minun armaz lüüdikieľ,
siä oled hengiš vieľ.”
Miikul Pahomov

(Én legdrágább lűd nyelvem,
itt vagy még a lelkekben.)

APU ÉS MAMI,
JELENITS ISTVÁN SP, KINCS LAJOS SP,
MAGYAR ISTVÁN SP ÉS SÓCZÓ FERENC SP
EMLÉKÉRE

KÖSZÖNETTEL
MATICSÁK SÁNDOR ÉS PUSZTAY JÁNOS
BIZTATÁSÁÉRT ÉS SEGÍTSÉGÉÉRT

Előszó

2020-ban jelent meg a lűd nyelv vázlatos bemutatását nyújtó kötetem (*SAY ISTVÁN: Bevezetés a lűd nyelv ismereteibe.* Sióagárd–Kaposvár 2020), amely már tartalmazott 1600 címszavas lűd–magyar, illetve 3200 címszavas magyar–lűd miniszótárt is. Ezek szerkesztése kevéssé felelt meg a szótárkészítés alapvető szabályainak. A szóválogatás a szűkebben használt források adottságaira és a saját szelektálásomra épült. Ezért hiányozhatott számos közhasználatú szó, és ugyanakkor ezért kerülhetett be több, egészen ritkán használt kifejezés is. Az utóbbira magyarázatot ad az is, hogy a lűd nyelvet beszélő alig több mint kétezer személy nagyobbik fele még mindig főleg hagyományos paraszti életmódot folytat, és szóhasználatuk gyakran tartalmaz archaikus, a néprajzkutatók számára is fontos elemeket.

Összességében az akkori kötet szótára leginkább a nyelvi jelleg illusztrálására volt alkalmas.

Mindezek alapján is indokolt, hogy a lűd nyelvvel foglalkozók számára egy jóval alaposabb és bőségesebb szóválogatásra épülő, terjedelmét tekintve a kéziszótár méretét elérő lűd–magyar szótár napvilágot lásson. A rendelkezésre álló forrásanyag még mindig viszonylagos szűkössége, a célnyelvi ismereteim fogyatékossága, akárcsak a használt szótárak szerkesztőinek egyéni válogatási ízlése továbbra is számos hiányosságot és pontatlanságot okoz. Ez a szótár azonban ebben a formájában is az előzményénél jóval bőségesebb lehetőséget nyújthat a kis balti finn nyelv iránt érdeklődők számára, és elég nagy biztonsággal alapozhatja meg a lűd nyelvű szövegekben való teljesebb eligazodást.

A szótár pontos jellemzése elengedhetetlenné teszi a lűd irodalmi nyelv, illetve a lűd nyelvjárások valódi létének vizsgálatát is. Az úgynevezett lűd irodalmi nyelv a Helsinkiben élő MIIKUL PAHOMOV kezdeményezésének és irodalmi tevékenységének köszönhető, aki arra tett kísérletet, hogy a három meghatározó (északi, középső és déli, azaz kondopogai, prjazsai és kuudärvi) nyelvjárás hangtani és részben alaktani sajátosságait összehangolja. Ebből adódóan a lűd irodalmi nyelvként felfogott változat a lűdöt beszélők tényleges hétköznapi nyelv-

használatából hiányzik, ugyanakkor az írásaiban azt használó PAHOMOV és társai kiadványainak nyelvezete valamennyi lűd számára nehézségek nélkül érthető.

A minél nagyobb szókincsre építkezés szándékával készített lűd–orosz–finn elektronikus szótár (*https://sanat.csc.fi/wiki/Lud*) ugyanakkor keverten használja az irodalmi nyelvi és a nyelvjárási változatokat, és gyakran következetlen hangtani és alaktani tekintetben is. Ez összefügghet azzal is, hogy az elsősorban mára már nagyon eloroszosodott lűd nyelv eredeti szókincsét veszi figyelembe, és az oroszból származó átvételek hangtani és alaktani egységesítésére nem összpontosít. Az általam részben felhasznált szójegyzéknek az ellentmondásait nem mindig oldottam fel, hanem követtem a forrást. Nem avatkoztam be túlságosan a forrásanyagnak a helyesírási zavaraiba sem, csak a nagyon egyértelmű következetlenségeket küszöböltem ki.

A folyamatosan változó internetes szójegyzékhez képest jóval akadémikusabb nyelvi állapotot közvetít PAHOMOV nemrég megjelent új kéziszótára (*MIIKUL PAHOMOV: Lüüdi–venän, venä–lüüdin sanakirď.* Helsingi 2022), amely teljességgel a szerzője által létrehozott irodalmi nyelv normáit követi. Szótáram szerkesztésében ez a kiadvány vált meghatározó forrássá. Az új Pahomov-szótár ugyanakkor törekszik arra is, hogy az orosz eredetű szavakat minél nagyobb mértékben mellőzze. Az elektronikus szótár viszont – figyelembe véve az uralkodó és az internetes szójegyzék szinte naponkénti gyarapításában élenjáró déli nyelvjárást – ennek a szókincsnek is teljesen helyt ad. Ezért a meghatározó irodalmi nyelvi forrásom anyagát ebben a tekintetben bőségesen kiegészítettem.

Összefoglalva: a lűd irodalmi nyelv létrehozási kísérletében nem az volt a fő szándék, hogy a legdominánsabb nyelvjárás jellegzetességei uralják a folyamatot, ezért a nyelvújítás helyenként eléggé eklektikus eredményt is produkált. Ennek a szótáramban való követését azért nem vélem problematikusnak, mert a lűd nyelvvel ismerkedő magyar érdeklődő aligha a beszélt és hangzó nyelvvel találkozik, sokkal inkább az irodalmi nyelv szándékával fellépő publikációkban szereplővel. Annak megértéséhez az itteni formában történt szerkesztés szerinti változat – hibáival, tévedéseivel is – megfelelő alapot adhat.

Útmutató

A szótár szócikkeiben a félkövér betűs lűd szót; majd számos szófaj esetében az alaktani tőváltozathoz járuló, zárójelbe tett dőlt betűs tővégződéseket; egyes szófajoknál a vonzott esetet; végül a szófajnak rövidítéssel történő megnevezését követően a lűd szó normál betűs magyar megfelelője vagy megfelelői találhatók.

Amennyiben állatok, növények, orvosi kifejezések, egyéb természettudományi szakszavak latin megfelelője szakmailag közhasználatú, dőlt betűvel szögletes zárójelben ezek is olvashatók.

Összetett szavak esetében azok elő- és utótagját egymástól kettős függőleges vonal (||) választja el. Változó tövek esetén a ragozási tőrésztől választóvonal (|) különíti el a változatlanul maradó hangalakrészt, amelyet zárójelben dőlt betűvel a toldalékolás szerinti tővégződések követnek.

Azonos alakúság vagy többszófajúság esetében a lűd változatokat külön szócikkben a szótári alapalak után római szám jelöli. Ezt az eljárást követem akkor is, ha egy új jelentés már annyira önálló, hogy az összefüggés nehezen deríthető fel.

Több lehetséges jelentés esetében a jelentéstanilag egymástól lényegesebben eltérő magyar változatokat arab sorszámok különböztetik meg. A kínálkozó alternatív jelentéseket mindkét nyelvben perjel (/) választja el.

A példamondato(ka)t vagy -szerkezete(ke)t a szócikken belül külön jelzés előzi meg. Általában középre zárt kövérebb pont (•) mutatja, hogy példaanyag következik. Ha a szót már állandósult szerkezetű frazeológiai kifejezés tartalmazza, akkor ezt egy rombuszjel (◊) vezeti be. A kifejtésben elmarad a címszó ragozási tövének tildével való helyettesítése, és a könnyebb használhatóság érdekében a példaanyagban minden esetben megismétlem a kiírt szóalakot.

A lűd szerkezet magyar megfelelője után zárójelben olykor megjelenik a szó szerint fordított alak is a *lit* rövidítés után.

A mellékelt példák főleg néprajzi, népmesei szövegekből, a lűd folyóirat olvasóinak írásaiból, valamint az irodalmi nyelvi publikációkból

származnak, azok itteni elsődleges célja nem pusztán a szótani ismeretbővítés, hanem a használt nyelvi példák bemutatása is.

A névszók (főnév, melléknév, számnév, névmás) szócikkeit főleg a lűd névszó egyes szám alany esetű (singularis nominativus) alakja vezeti be, a zárójelben következő végződések az egyes számú birtokos eset és részelő eset (singularis genitivus és partitivus) végződései. Földrajzi nevek esetében az előbbiek helyett a hol? és a hová? kérdésre válaszoló egyes számú helyhatározók ragjai találhatók. Külön megjegyzés utal rá, ha a lűd szó szótári alakja többes számú vagy fokozott. Ha összetett számnév esetében az előtag is ragozandó, akkor a zárójeles végződések között az összetétel határát ez esetben is kettős választóvonal jelzi. A magyar jelentés(ek) egyes szám alany esetű szótári alapalak formájában áll(nak). Ha kivételesen ez nem oldható meg, akkor jobbára szószerkezettel való körülírás szerepel. A plurale tantumok után a végződések is értelemszerűen többes szám szerintiek, de a magyar jelentés igen gyakran egyes számban áll.

A balti finn nyelvészet a magyarnál jóval nagyobb számban önálló szófajú határozószóként kezeli azokat a toldalékos névszói alakokat, amelyek használata az átlagosnál gyakoribb. Ezt elfogadva, a forrásanyagokat hűen követve, ezek a szavak itt is önálló szócikket kaptak.

A lűd névutók, illetve a lűd elöljárószók szócikkeiben a szófaj megnevezése előtt zárójelben találhatók az ezek által vonzott nyelvtani esetek nevének latin rövidítései.

Az igék szócikkeit a lűd ige I. főnévi igenévi (I. infinitivus) alakja nyitja. A zárójelben következő végződések a kijelentő mód (indicativus), jelen idő (praesens), egyes szám (singularis) 3. személyű, valamint az elbeszélő múlt idő (imperfectum) egyes szám (singularis) 3. személyű alakjai. Külön megjegyzés utal rá, ha a lűd ige visszaható ragozású. A magyar jelentés(ek) kijelentő mód, jelen idő egyes szám 3. személyű szótári alapalak formájában áll(nak). Ha kivételes esetben ez nem oldható meg, akkor jobbára szószerkezettel való körülírás szerepel. Egyes segédigéknél a kifejtés ettől eltérően tagolódik.

A példaanyagban a lűd ige magyar megfelelője a pontosság érdekében a jelentés szerinti tényleges alakjában (tehát pl. főnévi igenévként) áll.

Lexikográfia

A) Lűd nyelvű szótárak

Lüüdi. In: Kielipankki. [2013, majd folyamatosan javított és bővített] https://sanat.csc.fi/wiki/Lud

SAY ISTVÁN: Lűd–magyar miniszótár. Magyar–lűd miniszótár. In: Bevezetés a lűd nyelv ismereteibe. Sióagárd–Kaposvár 2020. 55–106.

MIIKUL PAHOMOV: Lüüdi–venän, venä–lüüdin sanakirď. Helsingi 2022.

B) Balti finn rokon nyelvű szótárak

МАКАРОВ, Г. Н.: Словарь карельского языка (ливвиковский диалект). Петрозаводск 1990.

NURK, ANU – PUSZTAY JÁNOS: Észt–magyar kisszótár. Szombathely 1993.

ПУНЖИНА, АЛЕКСАНДРА: Словарь карельского языка (тверские говоры). Петрозаводск 1994.

PUSZTAY JÁNOS – RÜÜTMAA, TIINA: Magyar–észt kisszótár. Szombathely 1995.

МАРКИАНОВА, ЛЮДМИЛА – БОЙКО, ТАТЬЯНА: Карельско–русский словарь (ливвиковское наречие). Петрозаводск 1996.

ЗАЙКОВ, ПЕККА – РУГОЕВА, ЛАРИСА: Карельско–русский словарь (севернокарельские диалекты). Петрозаводск 1999.

PAPP ISTVÁN: Finn–magyar kéziszótár. Budapest 2007.

ФЕДОТОВА, В. П. – БОЙКО Т. П.: Словарь собственно-карельских говоров Карелии. Петрозаводск 2009.

БОЙКО Т. П. – МАРКИАНОВА Л.: Большой русско–карельский словарь (ливвиковское наречие). Петрозаводск 2011.

JAKAB LÁSZLÓ: Akadémiai magyar–finn szótár. Unkarilais–suomalainen sanakirja. Budapest 2013.

ФЕДОТОВА, В. П. – ЗАЙКОВ, П. М. – КУНДОЗЕРОВА, М. В.: Русско–карельский словарь (севернокарельские диалекты). Петрозаводск 2015.

SAY ISTVÁN: Izsor–magyar kisszótár. Magyar–izsor kisszótár. In: Bevezetés az izsor nyelv ismereteibe. Sióagárd–Kaposvár 2018. 81–208.
SAY ISTVÁN: Vepsze–magyar kisszótár. Magyar–vepsze kisszótár. In: Bevezetés a vepsze nyelv ismereteibe. Sióagárd–Kaposvár 2019. 67–254.
SAY ISTVÁN: Vót–magyar miniszótár. Magyar–vót miniszótár. In: Bevezetés a vót nyelv ismereteibe. Sióagárd–Kaposvár 2019. 61–112.
SAY ISTVÁN: Tveri-karjalai–magyar miniszótár. Magyar–tveri-karjalai miniszótár. In: Bevezetés a tveri-karjalai nyelv ismereteibe. Sióagárd–Kaposvár 2020. 67–112.
SAY ISTVÁN: Viena-karjalai–magyar kisszótár. Magyar–viena-karjalai kisszótár. In: Bevezetés a viena-karjalai nyelv ismereteibe. Sióagárd–Kaposvár 2020. 49–142.
SAY ISTVÁN: Livvi–magyar kisszótár. Magyar–livvi kisszótár. In: Bevezetés a livvi (olonyeci karjalai) nyelv ismereteibe. Sióagárd–Kaposvár 2021. 71–276.
SAY ISTVÁN: Karjalai–magyar szótár I–II. Kaposvár 2024.

C) A balti finn szakirodalomról

TÓTH ANIKÓ NIKOLETT: A kisebb balti finn nyelvek szótárai. In: Maticsák Sándor – Tóth Anikó Nikolett – Petteri Laihonen: Rokon nyelveink szótárai. Budapest 2014. 159–180.
MATICSÁK SÁNDOR: Karjalai szótárak. In: Maticsák Sándor: A magyar nyelv eredete és rokonsága. Budapest 2020. 207.

Betűrend

A a
B b
C c
Č č
D d (ď, dž)
E e
F f
G g
H h
I i
J j
K k
L l (ľ)
M m
N n (ń)
O o
P p
R r (ŕ)
S s (ś)
Š š
Z z (ź)
Ž ž
T t (ť)
U u
V v
Ü ü
Ä ä
Ö ö

Kiejtés

(a magyarétól eltérő betűjelölési esetekben)

Magánhangzók:

a – rövid á → *IPA [a]*
e – rövid zárt é → *IPA [e]*
i – diftongus és triftongus részeként *j*-szerű félhang
u – diftongus és triftongus részeként *v*-szerű félhang
ü – diftongus és triftongus részeként *v*-szerű félhang
ä – rövid nyílt e → *IPA [ɛ]* – mint a magyar *e*

Mássalhangzók:

č – cs
d – ä, e, i, ö és ü magánhangzók előtt mint az orosz *дь*
ď – mint az orosz *дь*
dž – dzs
l – ä, e, i, ö és ü magánhangzók előtt mint az orosz *ль*
ľ – mint az orosz *ль*
n – ä, e, i, ö és ü magánhangzók előtt mint az orosz *нь*
ń – mint az orosz *нь*
r – ä, e, i, ö és ü magánhangzók előtt mint az orosz *рь*
ŕ – mint az orosz *рь*
s – ä, e, i, ö és ü magánhangzók előtt mint az orosz *сь*
ś – mint az orosz *сь*
š – s
z – ä, e, i, ö és ü magánhangzók előtt mint az orosz *зь*
ź – mint az orosz *зь*
ž – zs
t – ä, e, i, ö és ü magánhangzók előtt mint az orosz *ть*
ť – mint az orosz *ть*

Rövidítések

et	előtag-morféma	prefixum
dift	kettőshangzó	diftongus
ff	felsőfok	superlativus
fn	főnév	substantivum
gen	birtokos eset	genitivus
hsz	határozószó	adverbium
illat	(-ba, -be ragos) helyhatározó eset	illativus
imp	elbeszélő múlt idő	imperfectum
iness	(-ban, -ben ragos) helyhatározó eset	inessivus
inf	főnévi igenév	infinitivus
isz	indulatszó	interiectio
kf	középfok	comparativus
ksz	kötőszó	coniunctio
lit	szó szerint	ad litteram
mn	melléknév	adiectivum
msz	módosítószó	particula
nm	névmás	pronomen
nu	névutó	postpositio
part	részelő eset	partitivus
plur	többes szám	pluralis
praes	jelen idő	praesens
prep	elöljáró	prepositio
refl	visszaható	reflexivus
röv	rövidítés	abbreviatio
rtlan	ragoz(hat)atlan	indeclinabilis
sing	egyes szám	singularis
szn	számnév	numerale
ut	utótag-morféma	suffixum
v	ige	verbum
voc	magánhangzó	vocalis

Fokváltakozási típusok

MENNYISÉGI
tővégi zöngétlen mássalhangzó hosszúsági váltakozása

NÉVSZÓ: sing nom IGE: inf I		sing gen praes sing 3.	sing part imperf sing 3.	(jelentés)
		P		
p / p / pp	**anup**	*-en*	*-ped*	’anyós’
p / pp / p	**rip|puda**	*-puu*	*-ui*	’lóg’
p / pp / pp	**hap|ata**	*-panou*	*-pani*	’rothad’
pp / p / pp	**sep|p**	*-an*	*-pad*	’kovács’
		T		
t / t / tt	**tuat**	*-an*	*-tad*	’apa’
t / tt / t	**čomat|ar**	*-taren*	*-art*	’gyönyörűm’
t / tt / tt	**akat|oi**	*-toman*	*-tomad*	’nőtlen’
tt / t / tt	**cvet|t**	*-an*	*-tad*	’virág’
		T’		
t’ / t’ / t’t’	**nii|t’**	*-tin*	*-ttid*	’fonal’
t’t’ / t’ / t’t’	**ple|t’t’**	*-tin*	*-ttid*	’ostor’
		K		
k / k / kk	**ahnak**	*-an*	*-kad*	’mohó’
k / kk / k	**lük|kida**	*-kiu*	*-i*	’dobál’
k / kk / kk	**čak|ata**	*-kadau*	*-kazi*	’szid’
kk / k / kk	**huk|k**	*-an*	*-kad*	’farkas’
		C		
c / cc / c	**kac|cuda**	*-cuu*	*-ui*	’néz’
cc / c / cc	**mec|c**	*-an*	*-cad*	’erdő’

Č

č /č / čč	**čiič**	*-un*	*-čud*	’kismadár’
čč / č / čč	**buč|č**	*-in*	*-čid*	’hordó’
čč / čč / č	**eč|čida**	*-čiu*	*-i*	’keres’

S

s / s / ss	**čuas**	*-an*	*-sad*	’óra’
ss / s / ss	**bros|s**	*-an*	*-sad*	’köles’

Ś

śś / ś / śś	**oś|ś**	*-an*	*-śad*	’tengely’

Š

š / š / šš	**ďorš**	*-in*	*-šid*	’sügér’
šš / š / šš	**boš|š**	*-in*	*-šid*	’kos’

F

f / f / ff	**filosof**	*-an*	*-fad*	’filozófus’
ff / f / ff	**šef|f**	*-an*	*-fad*	’főnök’

H

h / h / hh	**čerepah**	*-an*	*-had*	’teknősbéka’
hh / h / hh	**bloh|h**	*-an*	*-had*	’bolha’

MINŐSÉGI
tővégi zöngés szibiláns mássalhangzó képzési váltakozása

NÉVSZÓ: IGE:	sing nom inf I	sing gen praes sing 3.	sing part imperf sing 3.	(jelentés)
		Z		
z / d / Ø	**hiľľaizu|z**	*-den*	*-t*	’csend’
Ø / d / z	**čukur|ta**	*-dau*	*-zi*	’csókol’
z / h / s	**lamba|z**	*-han*	*-st*	’juh’
	mie|z	*-hen*	*-st*	’férfi’
		Ź		
ź / d / Ø	**vuo|ź**	*-den*	*-t*	’év’
	ve|zi	*-den*	*-tt*	’víz’
		Ž		
ž / d / Ø	**hii|ž**	*-den*	*-t*	’ördög’
Ø / d / ž	**avai|ta**	*-dau*	*-ži*	’kinyit’
ž / h / š	**nagri|ž**	*-hen*	*-št*	’répa’
		DŽ		
dž / d / Ø	**kolma|ndž**	*-(n)den*	*-t*	’harmadik’
Ø / d / dž	**le|ta**	*-(n)dau*	*-(n)dži*	’száll’

Ragozás

FŐBB NÉVSZÓTÍPUSOK

Típus	sing nom	gen	part	(jelentés)
A)		**-N**	**-D**	
(voc)	*hebo*	*hebo-n*	*hebo-d*	’ló’
(dift)	*suo*	*suo-n*	*suo-d*	’mocsár’
(+a)	*ilm*	*ilma-n*	*ilma-d*	’levegő’
(+o)	*ruad*	*ruado-n*	*ruado-d*	’munka’
(+u)	*kurk*	*kurku-n*	*kurku-d*	’torok’
(+e)	*heng*	*henge-n*	*henge-d*	’lélek’
(+i/e)	*ďogi*	*ďoge-n*	*ďoge-d*	’folyó’
(+i)	*reng*	*rengi-n*	*rengi-d*	’vödör’
(+ä)	*süöm*	*süömä-n*	*süömä-d*	’étel’
(+ü)	*löiľ*	*löilü-n*	*löilü-d*	’gőz’
B)		**-N**	**-T**	
(voc)	*kaste*	*kastege-n*	*kaste-t*	’harmat’
(+a)	*huodaŕ*	*huodaŕa-n*	*huodaŕ-t*	’hüvely’
(+o)	*apar*	*aparo-n*	*apar-t*	’üledék’
(+e)	*ďuuŕ*	*ďuuŕe-n*	*ďuuŕ-t*	’gyökér’
(+i/e)	*meri*	*mere-n*	*mer-t*	’tenger’
(+i)	*kiäm*	*kiämi-n*	*kiäm-t*	’cséve’
(+ä)	*värtin*	*värtinä-n*	*värtin-t*	’orsó’
(az/s/s)	*ohďaz*	*ohďakse-n*	*ohďas-t*	’gyeplő’
(ez/s/s)	*iľbez*	*iľbekse-n*	*iľbes-t*	’hiúz’
(uz/s/s)	*keituz*	*keitukse-n*	*keitus-t*	’leves’
(üz/s/s)	*übüz*	*übükse-n*	*übüs-t*	’hóbucka’
(ne/ž/š)	*toine*	*toiže-n*	*toiš-t*	’másik’
(nu/den)	*hapannu*	*hapannude-n*	*hapannu-t*	’korhadt’
(nü/den)	*männü*	*männüde-n*	*männü-t*	’múlt’
(ut/den)	*lapsud*	*lapsude-n*	*lapsu-t*	’kisgyerek’
(üt/den)	*üöhüd*	*üöhüde-n*	*üöhüt-t*	’éjszaka’

FŐBB NÉVSZÓRAGOK ÉS -TOLDALÉKOK

nominativus	*Ø*
(accusativus)	*Ø, -n*
genitivus	*-n*
partitivus	*-d, -t*
illativus	*-ha, -he*
inessivus	*-s, -š*
elativus	*-spiä, -špiä*
allativus	*-le*
(dativus)	*-le*
adessivus	*-l*
ablativus	*-lpiä*
translativus	*-ks, -kš*
essivus	*-n*

* * *

a többes szám jele *-d, -i*

* * *

a középfok jele *-mb*

* * *

a sorszámnév képzője *-ndž*

FŐBB IGETÍPUSOK

Típus	inf I	praes sing 3.	imp sing 3.	(jelentés)
A)	**-TA, -DA (-TÄ, -DÄ)**	**-U (-B)**	**-I**	
(dift)	*diä-dä*	*diä-b*	*diä-i*	’marad’
	ďuo-da	*ďuo-b*	*ďuo-i*	’iszik’
(a)	*nagra-da*	*nagra-u*	*nagr-i*	’nevet’
(a/o)	*aja-da*	*aja-u*	*ajo-i*	’utazik’
(o)	*kudo-da*	*kudo-u*	*kudo-i*	’sző’
(u)	*sanu-da*	*sanu-u*	*sanu-i*	’beszél’
(i)	*hüppi-da*	*hüppi-u*	*hüppi-i*	’vágtat’
(ü)	*küzü-da*	*küzü-u*	*küzü-i*	’kérdez’
(ä)	*küpsä-da*	*küpsä-u*	*küps-i*	’megérik’
(ö)	*män-dä*	*mänö-u*	*män-i*	’megy’
(+no)	*hapa-ta*	*happano-u*	*happan-i*	’rothad’
(+ččo)	*vaŕdoi-ta*	*vaŕdoiččo-u*	*vaŕdoičč-i*	’őriz’
(+da)	*maga-ta*	*magada-u*	*magaž-i*	’alszik’
(+nda)	*le-ta*	*lenda-u*	*lendž-i*	’repül’
B)	**visszaható (+KSE)**			
	-ta-kse	-eze	-ihe	
	riidel-ta-kse	*riidel-eze*	*riidel-ihe*	’veszekszik’
	-tä-kse	-däze	-dihe	
	siä-tä-kse	*siä-däze*	*siä-dihe*	’elkészül’
	-da-kse	-ze	-ihe	
	ištu-da-kse	*ištu-ze*	*ištu-ihe*	’leül’
	-dä-kse	-ze	-ihe	
	süö-dä-kse	*süö-ze*	*süö-ihe*	’eszik’
	(oi)-ta-kse	-čeze	-ččihe	
	abidoi-ta-kse	*abidoi-čeze*	*abidoi-ččihe*	’megsértődik’

FŐBB IGERAGOK ÉS -TOLDALÉKOK

sing	1.	*-n*
	2.	*-d*
	3.	*-u, -b*
plur	1.	*-mme*
	2.	*-tte*
	3.	*-tah*

* * *

a múlt idő jele *-i*

A

a I *ksz* 1. pedig, viszont, ellenben, csakhogy, mégpedig, márpedig, mindazonáltal, meg • *Venehes akk ištuihe airoihe, a mužik perazi.* A csónakban az asszony az evezőkhöz ült, a férj pedig kormányzott. – *A muam astui tuatale müödäh ďalgai.* Az anya meg gyalog sietett az apa után. – *Oman kielen unohtan, a venäks en opastu pagižemah.* A saját nyelvemet elfelejtem, oroszul viszont nem tanulok meg beszélni. ◊ *Kezal pövüs, a talvel alasti.* Nyáron bundában, télen viszont mezítelenül. 2. de, hanem, azonban, mégis, de hát ◊ *Ala kiirehta kielel, a kiirehta ruadol!* Ne a szád járjon, hanem a kezed! (lit: Ne a nyelveddel iparkodj, hanem iparkodjál a munkáddal!) 3. és, is, meg, méghozzá

a II *msz* 1. hát, nos; 2. lám, ím, nicsak • *A, kengi kut sanuu?* Lám, ki hogy(an) mondja?

abaj *(-an, -ad) fn* halászóhely • *Kalamiez laski nuotan abajal.* A halász a halászóhelyen kivetette a háló(já)t.

abažuur *(-an, -ad) fn* lámpaernyő, lámpabúra

ABC *(-n, -d) fn* ábécé • *lüüdin ABC* a lűd ábécé

ABC-kird' *(-an, -ad) fn* ábécéskönyv • *ABC-kird' on teiden hüvä abunik.* Az ábécéskönyv a ti jó segítőtök. – *ABC-kird' lüüdin kielel* lűd nyelvű ábécéskönyv

abid I *(-an, -ad) fn* sértés, megsértés, sértődés, megsértődés, megbántás, megbántódás, sérelem • *meile on abid* (mi) megsértődtünk – *mida oled abidad?* mitől sértődtél meg? – *vahntunu abid* elévült sérelem

abid II *(-an, -ad) mn* sértő, bántó • *abidad sanad* sértő szavak

abidahi|ne *(-žen, -št) mn* sértett, megsértett, sértődött, megsértődött • *abidahine nägü* sértett tekintet / nézés

abidak|az *(-kahan, -ast) mn* sértődős, sértődékeny • *abidakaz naine* sértődős nő

abidas *hsz* sértetten, sértődötten, megbántottan

abidoi|ta *(-ččou, -čči) v* megsért, sért, megbánt, sérteget • *Ala abidoiče pienid!* Ne bántsad a kicsiket!

abidoi|takse *(-čeze, -ččihe) v refl* megsértődik, megbántódik • *Hänen piäle ei pida abidoitakse.* Őrá nem kell megsértődni.

ablativ *(-an, -ad) fn* ablatívusz

abrikos *(-an, -ad) fn* kajszibarack, sárgabarack *[Prunus armeniaca]*

abu *(-n, -d) fn* 1. segítség, segély, támogatás; 2. szívesség

abu||kird' *(-an, -ad) fn* kézikönyv • *lüüdin abukird'* lűd kézikönyv

abu||mie|z *(-hen, -st) fn* segítő, segéd

abun||andand *(-an, -ad) fn* segítségadás, segítségnyújtás, elősegítés • *lüüdin kielen varď oičendan abunandand* a lűd nyelv megőrzésének elősegítése

abunik *(-an, -kad) fn* segítő, segéd • *minun abunik* az én segítőm / segédem

abu||raha *(-n, -d) fn* 1. pénzsegély, segély, támogatás; 2. ösztöndíj • *suada aburaha* ösztöndíjat kapni

abu||ruad||bruja *(-n, -d) fn* segédmunkaeszköz, segédszerszám

abutt|ada *(-au, -i) v* segít, támogat • *Abuta meile!* Segíts nekünk! – *Poig abuttau tuatale.* A fia segít az apjának. ◊ *D'umalaine kuldaine, abuta meile!* Édes / aranyos Istenkém, segítsél nekünk!

abutu|z *(-ksen, -st) fn* 1. segítség, segély, támogatás 2. szívesség

Adam *(-an, -ad) fn* Nagymedve (csillagkép), Nagy Göncölszekér • *Adaman händ* a Nagy Göncölszekér rúdja (lit: a Nagymedve farka)

Adaman||tiäht|ed *(-iin, -iid) fn plur* Nagymedve (csillagkép), Nagy Göncölszekér

addektiv *(-an, -ad) fn* melléknév • *Tämä sana on addektiv.* Ez a szó egy melléknév.

adessiv *(-an, -ad) fn* adesszívusz

adiv *(-on, -od) fn* vendég ◊ *armahad adivod!* kedves vendégek! – *hätken vuotetud adivod* régóta várt vendégek

adiv||kart *(-an, -tad) fn* vendéglap, vendégkártya • *täüttäda adivkart* a vendéglapot kitölteni

adivoičend *(-an, -ad) fn* vendégeskedés, vizit, vizitálás, látogatás • *meiden adivoičend lidnas* látogatásunk a városban

adivoihe *hsz* vendégségbe, látogatóba • *Tulgat meile adivoihe!* Jöjjenek el hozzánk vendégségbe!

adivoiš *hsz* vendégségben, látogatóban • *olda adivoiš* vendégségben lenni

adivoi|ta *(-ččou, -čči) v* vendégeskedik, vizitál, meglátogat • *Häin adivoičči omas küläs.* A falujában vendégeskedett.

administracij *(-an, -ad) fn* igazgatás, adminisztráció

administrator *(-an, -ad) fn* adminisztrátor

admiral *(-an, -ad) fn* tengernagy, admirális

adr *(-an, -ad) fn* eke, faeke • *küntä adral* ekével szántani

adrest *(-an, -ad) fn* cím, címzés • *elektropoštan adrest* e-mail-cím

adverb *(-an, -ad) fn* határozószó, adverbium • *Adverbad ei muututa.* A határozószók nem ragozódnak.

advokat *(-an, -tad) fn* ügyvéd
Afrik *(-as, -kah) fn* Afrika
afrikkala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* afrikai
agan *(-an, -ad) fn* kalászszálka, maghéj, pelyva, polyva • *eroittada düväd aganoiš* szétválasztani a magot a pelyvától
agan|ad *(-oiden, -oid) fn plur* pelyva, polyva, török
agd' *(-an, -ad) fn* 1. vég, végződés, befejezés; 2. a vég(e vminek), határ(a vminek), szél(e vminek), perem(e vminek) • *därven agd'as* a tó végében
agd'a|ine *(ižen, -št) fn* 1. vég, végződés, befejezés; 2. a vége (vminek), hegy(e vminek), csúcs(a vminek) • *oksiden agd'aižis* az ágak hegyén
agd'at|oi *(-toman, -tomad) mn* 1. végtelen, vég nélküli; 2. határtalan
agent *(-an, -ad) fn* ügynök
agentišt *(-on, -od) fn* ügynökség
agentuur *(-an, -ad) fn* ügynökség
agitator *(-an, -ad) fn* agitátor, felbujtó személy
agronom *(-an, -ad) fn* agronómus, mezőgazda, mezőgazdász
ahav I *(-on, -od) fn* 1. szél (tavaszi, őszi); 2. szeles idő • *Konz on ahav, siid tuulou d'alos.* Amikor szeles idő van, akkor nagyon fúj.
ahav II *(-on, -od) mn* szeles, széljárta
ahavoi|ta *(-ččou, -čči) v* kifúj(ja a szél), kiszárít(ja a szél), kicserzi (a szél), kicserepesít(i a szél) • *Tuul' ahavoičči huuled.* A szél kicserepesítette az ajkát.
ahavoit|tu *(-un, -tud) mn* kiszárított, szárított • *ahavoittu kala* szárított hal
ahd' *(-on, -od) fn* tűzhely, kovácstűzhely, tűztér, kemence (belső tere) • *Ahd'os palab tuli.* A kemencében ég a tűz.
ahm *(-on, -od) fn* rozsomák, torkosborz [*Gulo gulo*]
ahnak *(-an, -kad) mn* mohó, falánk, torkos • *Se miez oli ahnak süömäh.* Ez az ember mohó volt az evésben.
ahnakkali *hsz* mohón, falánkon • *ahnakkali süöda* falni, mohón enni
aht|ada *(-au, -i) v* megtölt, megtöm, telerak • *Riih on ahtettu.* A csűr tele van (rakva).
ahtahu|z *(-den, -t) fn* szűkösség, helyszűke • *pienen huonehen ahtahuz* a kis szoba szűkössége
ahta|z I *(-han, -st) fn* szűkösség, helyszűke ◊ *olda ahtahas* szűk helyen meghúzni magát
ahtaz II *hsz* szűken, szorosan
ahta|z III *(-han, -st) mn* szűk, szoros • *ahtaz hal'l'ak* szűk kabát
ahtišt|ada *(-au, -i) v* 1. összeszorít, összenyom, összeszűkít; 2. elfojt, visszafojt ◊ *hengen ahtištada* a lé-

legzetet visszafojtani; 3. elnyom • *Ei sua ahtištada ni keda.* Senkit sem lehet elnyomni.

ahtištu|da *(-u, -i) v* 1. összeszorul, összenyomódik, összeszűkül; 2. szorossá válik, szűkké válik • *Čabatod ahtištuttih.* A csizma szűk lett.

ahtištu|z *(-ksen, -st) fn* elnyomás • *Muailmas ei sua olda ahtištust.* A világon nem lehet elnyomás.

ahven *(-en, -t) fn* sügér [*Perca fluviatilis*] • *Därves on haugid da ahvent.* A tóban csuka és sügér van. – *Dälges ahvent kudou särg.* A sügér után ívik a veresszárnyú koncér.

ahven||hein *(-än, -äd) fn* moszat, alga *[Eukaryota]*

ahven||maim *(-an, -ad) fn* sügérporonty

aid *(-an, -ad) fn* 1. kerítés, palánk, sövény, karám • *panda aid* kerítést emelni – *Poig kruassiu aidad.* A fiú lefesti a kerítést. – *valged hebo aidan tagana* fehér ló a karám mögött

aidatu|z *(-ksen, -st) fn* karám, akol • *Žiivatad oldah aidatukses.* Az állatok a karámban / akolban vannak.

aido|da *(-u, -i) v* kerít, bekerít, elkerít, körülkerít • *Tämä peld on aidottu.* Ez a (szántó)föld körül van kerítve.

aidoitt|ada *(-au, -i) v* kerít, bekerít, elkerít, körülkerít

aig *(-an, -ad) fn* 1. idő (elméleti) • *ala da aig* tér és idő; 2. idő (mért) ◊ *Aig on kallehemb kuldad.* Az idő drágább az aranynál. 3. időtartam • *lühüdaks aigaks* rövid időre; 4. időszak, kor, korszak • *uuź aig* modern idő; 5. idő (vkinek / vminek az ideje) • *tulou aig* eljön / elérkezik az idő; 6. idő (bizonyos pontja) • *sihe aigah sai* addig az ideig; 7. idő (nyelvtani) • *männü aig* múlt idő

aiga I *hsz* elég(gé) • *Mina pagižen lüüdikš aiga hüvin.* Én elég jól beszélek lűdül.

aiga II *(+gen) nu* vkinek, vminek az idején • *mürskün aiga* vihar idején

aiga|ine I *(-ižen, -št) fn* idő • *Aigaine mäni teravas.* Gyorsan elmúlt az idő.

aiga|ine II *(-ižen, -št) mn* korai

-aiga|ine III *(-ižen, -št) ut* 1. -idejű; 2. -kori; 3. -korú

aigaižes *hsz* (jó) korán, jókor

aigaižesti *hsz* (jó) korán, jókor

aigaks *hsz* (egy) ideig

aigal *(+gen) nu* vkinek, vminek az idején • *toran aigal* a háború idején

aigat|oi *(-toman, -tomad) mn* korai, idő előtti • *tulda aigattomal aigal* korai időben érkezni / jönni

aigemb *(-an, -ad) mn kf* korábbi • *aigemb politik* a korábbi politika

aigemba *hsz kf* korábban • *Adiv tuli aigemba.* A vendég korábban érkezett

aigoiš *hsz* korán • *Mida tüö muga aigoiš nouzitte?* Miért keltetek fel olyan korán? – *häin nouzou aigoiš* ő korán kel (fel)

aigu|ine *(-ižen, -št) fn,mn* felnőtt • *aiguine tütär* felnőtt leány

aila|z *(-han, -st) fn* szúró fájdalom az oldalban [*dolor lateralis*] • *ailahad panou bokkah* szúr az oldalába

ailaz||hein *(-än, -äd) fn* gólyaorr *[Geranium]*

ainag *(-on, -od) mn* 1. egyetlen; 2. egyedüli

aino *mn rtlan* 1. egyetlen • *aino tütär* egyetlen leány; 2. egyedüli

ainos *hsz* mindig, folyton, állandóan, örökké • *Tämä pruaznik oli ainos kezal*. Ez az ünnep mindig nyáron volt. – *Ainos häin voikkau.* Állandóan panaszkodik.

air *(-on, -od) fn* evező, evezőlapát • *Venehes akk ištuihe airoihe.* A csónakban az asszony az evezőkhöz ült. – *kuuzižed airod* fenyőfa evezők

aiž *(-an, -ad) fn* kocsirúd, szánrúd

ait *(-an, -tad) fn* 1. hombár, magtár • *Viľľad oldah aitas*. A gabona a magtárban van. 2. kamra (építmény), fészer • *Salvoimme aitan.* Gerendából építettünk fészert.

aivin *hsz* mindig, folyton, állandóan, örökké

aj|ada *(-au, -oi) v* 1. utazik, megy vmivel / vmin, jár vmivel / vmin • *ajada suksiil* síelni – *ajada venehel* csónakon utazni, csónakázni – *Mina ajan lidnah.* A városba megyek. 2. halad (jármű); 3. vezet (járművet); 4. hajt (állatot), kihajt (állatot), terel, kiterel • *hebod ajada* lovat hajtani; 5. hordja (a havat), összehord; 6. úsztat (fát); 7. tarol (erdőt); 8. felkavar (port); 9. gennyesedik, elgennyesedik • *Sormen ajau.* Gennyesedik az ujja.

ajaj *(-an, -ad) fn* 1. utas, utazó; 2. vezető, járművezető, sofőr • *auton ajaj* gépkocsivezető

ajamat|oi *(-toman, -tomad) mn* járhatatlan • *ajamattomal tiel* járhatatlan úton

ajand *(-an, -ad) fn* 1. utazás • *raved ajand* gyors utazás; 2. terelés, kihajtás (állatot)

ajat|elta *(-telou, -teli) v* gondol, gondolkodik • *Mina ajattelen sindai.* Rád gondolok.

ajattelij *(-an, -ad) fn* gondolkodó, bölcselő, filozófus • *antikanaigaižed ajattelijad* ókori filozófusok

ajattelu|z *(-ksen, -st) fn* 1. gondolkodás • *süvä ajatteluz* mély gondolkodás; 2. gondolat, elgondolás

ajelij *(-an, -ad) fn* üldöző • *hukan ajelij* farkasüldöző

ajel|ta *(-ou, -i) v* 1. utazik, megy vmivel / vmin, jár vmivel / vmin • *hebol ajelta* lovon járni, lovagolni; 2. hajt (állatot), hajszol, kerget, üldöz • *Kondij ajeli hänt.* A medve üldözte őt. 3. sodor (fonalat); 4. kinyújt (tésztát) • *ajelta kuurnikan kuoŕ* kinyújtani a tésztát

ajelu|z *(-ksen, -st) fn* 1. utazás; 2. hajtás (állatot), hajszolás, kergetés, üldözés

ajo *(-n, -d) fn* 1. utazás; 2. hajtás (állatot), hajszolás, kergetés, üldözés • *Mecnik läksi hukan ajoh.* A vadász a farkas üldözésére indult / üldözőbe vette a farkast.

akademij *(-an, -ad) fn* akadémia • *tiedoiden akademij* tudományos akadémia

akademijahi|ne *(-žen, -št) mn* akadémiai • *akademijahine sanakirď* akadémiai szótár – *akademijahižed tiedustuksed* akadémiai tudományos kutatások

akademikoi *(-n, -d) fn* akadémikus • *akademikoin arvnimi* akadémikusi cím

akcij *(-an, -ad) fn* cselekedet, lépés, tett, akció

ak|k *(-an, -kad) fn* 1. nő, asszony; 2. feleség, hitves, nej ◊ *Nagriž pane kuoppah, a akk päčile!* A répát rakd a verembe, az asszonyt pedig a tűzhelyre! 3. ifiasszony, fehérnép, menyecske; 4. mama, nagymama, nagyanya; 5. öregasszony, öreganyó, anyóka

aktiv *(-an, -ad) fn* aktíva • *siebran aktiv* társadalmi aktíva

aktiva|ine *(-ižen, -št) mn* cselekvő, tevékeny, aktív • *aktivaižed vuitinottajad* aktív résztvevők

aktivaižesti *hsz* cselekvően, tevékenyen, aktívan

aktivoi|ta *(-ččou, -čči) v* aktivizál, fokoz, felpörget • *aktivoičimme ruadon* fokoztuk / felpörgettük a munkát

aktivu|z *(-den, -t) fn* cselekvés, tevékenység, aktivitás • *füüzikalline aktivuz* fizikai aktivitás, testi aktivitás

akvarium *(-an, -ad) fn* akvárium • *Kalad ujeltah akvariumas.* A halak úszkálnak az akváriumban.

akvarium||kala *(-n, -d) fn* akváriumi hal • *kuldaine akvariumkala* akváriumi aranyhal

al *(+gen) nu* alatt • *ikkunan al* az ablak alatt

ala I *(-n, -d) fn* 1. tér (elméleti) • *ala da aig* tér és idő; 2. tér (közterület); 3. térség; 4. terület, szféra • *filologijan alal* filológiai területen – *tiedon alal* tudományos területen

ala II *(ala, algaha, algam, algat, algahazebad) v (tagadó segédige)* • *Ala unohta!* Ne felejtsd el! – *Ala*

verdu! Ne haragudj! – *Algat sanugoi!* Ne beszéljetek! ◊ *Ala sanu!* Ne mondd! Ne beszélj! – *Ala veda meid pahusähe!* Ne vígy minket kísértésbe!

alaha|ine *(-ižen, -št) mn* alacsony • *alahaine sija* mélyen fekvő hely

alahaks *hsz* le, lefelé, alulra

alahakspiä *hsz* le, lefelé, alulra • *laskedakse alahakspiä* le / lefelé menni

alahan *hsz* 1. lent, lenn, alul • *alahan on tahn* lent van a szarvasmarhakarám; 2. lentről, alulról

alahanpiä *hsz* lentről, alulról • *iäned kuulutah alahanpiä* hangok hallatszanak lentről

ala|ine *(-ižen, -št) fn* (kétujjas gyapjú)kesztyű • *nieglottu alaine* kötött kesztyű

alaiž|ed *(-iin, -iid) fn plur* (kétujjas gyapjú)kesztyű • *kudoda alaižiid* kesztyűt kötni – *Kädeh panou alaižed.* Kesztyűt vesz a kezére.

alasti *hsz* mez(í)telenül, csupaszon, ruhátlanul • *külbeda alasti* meztelenül fürdőzni ◊ *Kezal pövüs, a tauvel alasti.* Nyáron bundában, télen viszont mezítelenül.

alast|oi *(-toman, -tomad) mn* meztelen, csupasz, ruhátlan • *alastoi tozi* a meztelen igazság

alav I *(-an, -ad) fn* alföld, róna, lapály

alav II *(-an, -ad) mn* alacsony • *Suo on alav sija.* A mocsár / láp egy alacsonyan fekvő hely.

album *(-an, -ad) fn* album • *Täs albumas on fotoid.* Ebben az albumban fényképek vannak.

ald *(-on, -od) fn* hullám • *Aldod läikütah pitkin därves.* A hullámok csobognak a tó mentén. ◊ *aldon huaŕal* a hullám hátán, hullámtarajon

Aldog *(-al, -ale) fn* Ladoga(-tó)

aldostu|da *(-u, -i) v* hullámzik • *Meri aldustuu.* Hullámzik a tenger.

aldostutt|ada *(-au, -i) v* hullámzásba hoz, hullámot vet

alemb *(-an, -ad) mn kf* alacsonyabban lévő, lejjebb lévő

alemba *hsz kf* alacsonyabban, lejjebb (vhol) • *Heiden huonuz on alemba.* Az ő lakása lejjebb van.

alemba|ine *(-ižen, -št) mn kf* alacsonyabban lévő, lejjebb lévő • *alembaine peld* alacsonyan fekvő mező

alembaks *hsz* alacsonyabbra, lejjebb (vhová) • *Pidau laskedakse alembaks.* Lejjebb kell menni.

alembakspiä *hsz* alacsonyabbra, lejjebb (vhová) • *Pidau laskedakse alembakspiä.* Lejjebb kell menni.

alendu|z *(-ksen, -st) fn* csökkentés, leszállítás • *hindan alenduz* árleszállítás

ale|ta I *(-ndau, -ndži) v* csökkent, lecsökkent, leszállít • *arvsana aleta* (becsült) értéket csökkenteni

ale|ta II *(-nou, -ni) v* 1. csökken, lecsökken, süllyed; 2. apad, leapad • *Vezi alenou därves*. Apad a víz a tóban.

alfabet *(-an, -tad) fn* ábécé, betűrend

alg- I *et* elő-

alg II *(-un, -ud) fn* kezdet, elkezdés, megkezdés • *vuozsadan algus* az évszázad kezdetén

alg||klas|s *(-an, -sad) fn* alsós osztály, elemi iskolai osztály

algote|z *(-ksen, -st) fn* kezdeményezés • *hüvä algotez* jó kezdeményezés

algott|ada *(-au, -i) v* 1. kezd, elkezd, megkezd • *Opastundvuoź algotetah sügüzkuus.* A tanév szeptemberben kezdődik. 2. hozzáfog, nekilát

algotu|z *(-ksen, -st) fn* kezdet, elkezdés, megkezdés • *opastundvuoden algotuz* a tanév kezdete

alg||pala *(-n, -d) fn* előétel • *Mi on algpalaks?* Mi az előétel?

alle- I *et* alá-, alul-

alle II *(+gen) nu* alá • *Häin puutui vihman alle.* Az eső alá került. – *mägen alle* a hegy alá

alle||kird'ute|z *(-ksen, -st) fn* aláírás • *Pangat tähe allekird'utez!* Itt írjátok alá!

alle||kird'utt|ada *(-au, -i) v* aláír • *Allekird'uta tämä dielokird'!* Írd alá ezt az iratot!

alle||levite|z *(-ksen, -st) fn* alom, vacok

allergij *(-an, -ad) fn* allergia

alli *(-n, -d) fn* jegesréce [*Clangula hyemalis*] • *Allid suves piä letäh.* A jegesrécék dél felé repülnek.

alluminij *(-an, -ad) fn,mn* alumínium

aloveh *(-en, -t) fn* terület, térség, régió

alovehelli|ne *(-žen, -št) mn* területi, térségi, régiós, territoriális • *alovehelline ühteskundalline organizacij* területi társadalmi szervezet

alust *(-an, -ad) fn* 1. alap, aljazat; 2. alátét; 3. állvány; 4. alsóruha, alsónemű; 5. terület, térség, régió

alu|z *(-ksen, -st) fn* bélés, ruhabélés • *haľľakon aluz* kabátbélés

alužim *(-en, -t) fn* üllő • *alužimen piäl tagoda* üllőn kovácsolni

ambu|da *(-u, -i) v* 1. lő, rálő, meglő, tüzel (fegyverből) • *Häin kondian ambui*. Medvét lőtt. – *Mecnik ambuu linduid.* A vadász madarakat lő. 2. szúr, megszúr, bök, megbök, csíp, megcsíp • *Amburijaine ambui.* Megcsípte a darázs.

ambuj *(-an, -ad) fn* lövész • *Ambuj oigendži oružan.* A lövész célzott a puskával.

ambund *(-an, -ad) fn* lövés, tüzelés (fegyverből) • *Mecas kuuluu ambund.* Az erdőben lövés hallatszik.

ambund||hiihtaj *(-an, -ad) fn* biatlonista, sílövő

ambund||hiihtand *(-an, -ad) fn* biatlon, sílövészet

amburija|ine *(-ižen, -št) fn* darázs [*Vespidae*] • *Amburijaine voib ambuda.* A darázs csípni tud.

amburijaižen||peza *(-n, -d) fn* darázsfészek

Amerik *(-as, -kah) fn* Amerika

amerikkala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* amerikai

ampul *(-an, -ad) fn* ampulla

amu *hsz* régen, rég, réges-régen • *Se oli amu.* Ez régen volt. – *ülen amu* nagyon régen

amu|ine *(-ižen, -št) mn* 1. régi, ősi, ősrégi, hajdani, egykori ◊ *amuižiš aigoiš* ősidők óta; 2. őskori, ókori • *amuine nero* őskori művészet; 3. ódon, ó, ósdi, avitt

amuldai|ta *(-dau, -ži) v* merít, kimer, mereget • *Akk amuldaiži vett.* Az asszony vizet merített.

amul|ta *(-dau, -zi) v* merít, kimer, mereget

amusai *hsz* régóta, régtől fogva, ősidők óta • *Diedad da buabad pagištah omal kielel amusai.* A nagyapák és a nagyanyák régtől fogva saját nyelvükön beszélnek.

analiz *(-an, -ad) fn* elemzés, analízis, vizsgálat

anatomij *(-an, -ad) fn* anatómia, bonctan

anda *msz* hagy, hadd, ám • *Anda tulou!* Hadd jöjjön! – *Anda lüüdin pajod kuundeltah kaikkijal!* Hagy hallgassák mindenütt a lűd éneket! ◊ *Anda on!* Ám legyen!

andand *(-an, -ad) fn* 1. kiadás, kiosztás • *pašportan andand* az útlevél kiadása; 2. megadás, nyújtás

andatr *(-an, ad) fn* pézsmapocok [*Ondatra zibethicus*]

andege|ks *(-ksen, -st) fn* megbocsátás, elnézés • *anta andegeks* megbocsátani – *suada andegeks* megbocsátást kapni

andelij *(-an, -ad) mn* bőkezű, adakozó

andel|ta *(-ou, -i) v* 1. ad, nyújt • *Toine andelou snuapuid.* A másik ad(ogat)ja a kévéket. 2. adakozik, adományoz; 3. bead, benyújt; 4. felad (postán); 5. kiad, kioszt; 6. adogat (sport)

andila|z *(-han, -st) fn* 1. menyasszony, mátka, ara; 2. eladó leány • *andilahan kodi* az eladó leány háza

anegdot *(-an, -tad) fn* anekdota, adoma

anhel *(-an, -ad) fn* angyal • *valgedad anhelad* fényes angyalok

anhela|ine *(-ižen, -št) fn* angyalka ◊ *Tule, uni, uinota, anhelaine, abuta!* (altatódal) Jöjj, álom, altasd el, angyalka, segíts!

anket *(-an, -ad) fn* kérdőív, blanketta, űrlap • *Täüttägat tämä anket!* Töltsétek ki ezt a kérdőívet!

an|ta *(-dau, -doi) v* 1. ad, nyújt, odaad, átad, átnyújt • *Anda pit'kemp kütte!* Adj egy hosszabb kötelet! – *Anda vette!* Adj vizet! – *Anta abud!* Segíts! – *anta käzihe* kézbe adni – *anta lahd'aks* ingyen adni – *anta nimi* nevet adni – *anta velg(aha)* kölcsönadni – *anta miehele* férjhez adni ◊ *Anda meile tänämbä meiden d'ogapäivhüine leib!* Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma! – *anta korvale* fülest adni; 2. megad, visszaad • *anta velg* a tartozást megadni – *anta tagaze* visszajuttatni; 3. bead, benyújt; 4. felad (postán); 5. kiad, kioszt • *andau mehen* nedvességet bocsájt ki; 6. adakozik, adományoz • *anta tugi* támogatni

an|takse *(-daze, -dihe) v refl* 1. adatik, adódik; 2. megadja magát, feladja a dolgot • *Ei pida antakse!* Nem kell feladni

Antarktik *(-as, -kah) fn* Antarktisz

antenn *(-an, -ad) fn* antenna

antik *(-an, -kad) fn* régiség, antikvitás • *antikan aigal* az ókorban

antikan||aiga|ine *(-ižen, -št) mn* ókori, őskori • *antikanaigaižed ajattelijad* ókori filozófusok

antonim|i *(-en, -ed) fn* antonima, ellentétes jelentésű kifejezés

Anuk|§ *(-ses, -seh) fn* Olonyec

anuksela|ine *(-ižen, -št) fn,mn* olonyeci

anup *(-en, -ped) fn* anyós, napa • *Anup on mučoin emä*. Az anyós a feleség anyja.

apel'sin *(-an, -ad) fn* narancs [*Citrus sinensis*]

ap|p *(-en, -ped) fn* após, ipa • *Minun akan tuat meil' sandaze app*. A feleségem apját minálunk ipának mondják.

apparat *(-an, -tad) fn* gép, eszköz, berendezés • *lendelij apparat* repülőgép

aptek *(-an, -kad) fn* gyógyszertár, patika

arb *(-an, -ad) fn* 1. sorsvetés • *lükäita arb* sorsot vetni; 2. szerencsekocka

arbatu|z *(-ksen, -st) fn* 1. rejtvény • *Ozaida arbatuz!* Fejtsd meg a rejtvényt! 2. találós kérdés, talány

arbuuz *(-an, -ad) fn* görögdinnye [*Citrullus lanatus*]

ard *(-on, -od) fn* 1. tyúkülő, tyúklétra • *Riihes ardod oldah*. A pajtában tyúklétrák vannak. 2. hálótartórúd • *Nuot pandah ardoh.* A merítőhálót a hálótartórúdra teszik.

ardeh *(-en, -t) fn* kincs ◊ *Mecad oldah Karď alan ardeh.* Az erdők Karjala kincsei.

arg I *(-en, -ed) fn* 1. hétköznap, munkanap; 2. böjt, böjti időszak, böjti étel • *Arges süödäh arged.* A böjtben böjti ételt esznek.

arg II *(-an, -ad) mn* félénk, bátortalan, ijedős • *Däniž on arg.* A nyúl félénk.

argehi|ne *(-žen, -št) mn* 1. hétköznapi, munkanapi; 2. böjti • *argehine süömine* böjti étkezés

arg||päiv *(-än, -äd) fn* 1. hétköznap, munkanap • *Ezmažpäiv on ezmaine argpäiv.* Hétfő az első hétköznap. 2. böjt(i)nap

arg||voi *(-n, -d) fn* teavaj, vaj • *argvoil voidin* megkentem (tea)vajjal

arhijepiskop *(-an, -pad) fn* érsek

arhitekt *(-an, -ad) fn* építész

arhitektuur *(-an, -ad) fn* 1. építészet • *Karď alan amuine arhitektuur* ősi karjalai építészet; 2. építészeti stílus

arhiv *(-an, -ad) fn* 1. irattár; 2. levéltár; 3. dokumentumtár

Arktik *(-as, -kah) fn* Arktisz, az Északi-sarkvidék

arm *(-on, -od) fn* 1. részvét, szánalom, sajnálat, sajnálkozás; 2. könyörület, kímélet, kegyelem, kegy, kegyesség, irgalom • *Ei olnu ni mitted armod hänele.* Nem volt kegyelem a számára.

armahu|z *(-ksen, -st) fn* 1. szeretet; 2. szerelem

armast|ada *(-au, -i) v* 1. szeret (vonzalommal); 2. beleszeret, szerelmes vkibe; 3. szeret, kedvel • *D'ogahine armastau kezašt.* Mindenki szereti a nyarat.

armastaj *(-an, -ad) fn* 1. vmit szerető, vminek a barátja, vmit kedvelő, vmiért rajongó • *mägihiihtandan armastaj* a hegyi síelés kedvelője; 2. szerető (partner)

armastel|ta *(-ou, -i) v* dédelget, becézget, szeretget

armastelt|akse *(-aze, -ihe) v refl* 1. szerelmeskedik; 2. szeretkezik

armastet|tu *(-un, -tud) mn* szeretett

armastu|da *(-u, -i) v* megszeret, beleszeret • *Briha armastui neidižeh.* A legény beleszeretett a leányba.

armastu|z *(-ksen, -st) fn* 1. szeretet • *armastuz omah muahe* hazaszeretet; 2. szerelem

arma|z *(-han, -st) mn* 1. kedves, drága • *D'oga toižele on armhemb oma rahvaz.* Minden másnál kedvesebb a saját népem. – *Minun armaz lüdikieľ!* Drága lűd nyelvem! ◊ *Armahad adivod!* Kedves vendégek! – *Armahad lugijad!* Kedves olvasók! – *Armahad druugad!* Kedves barátaim! – *Armahad ižandad!* Kedves uraim! –

Armahad naižed! Kedves hölgyeim! – *Armaz ižand!* Kedves uram! – *Armaz naine!* Kedves asszonyom! – *Armahad kaccujad!* Kedves nézők! – *Armahad kuundelijad!* Kedves hallgatók! 2. aranyos • *armaz dänöi* (egy) aranyos nyuszi

armij *(-an, ad) fn* hadsereg, sereg, haderő • *Poig sluužiu armijas.* A fiú a hadseregben szolgál.

armot|oi *(-toman, -tomad) fn,mn* 1. árva, árvagyermek • *Armottomal on düged oza*. Az árvának nehéz sorsa van. 2. védtelen, gyámoltalan, kiszolgáltatott; 3. kegyetlen, könyörtelen, kíméletlen

aršin *(-an, -ad) fn* arsin, orosz rőf (0,711 méter)

artelli|ne *(-žen, -št) mn* 1. szövetkezeti; 2. közösségi, társas, kollektív • *artelline ruad* közösségi munka

artelližu|z *(-den, -t) fn* 1. szövetkezés; 2. közösség, kollektiva • *ruadon artelližuz* munkakollektíva; 3. közösségiség, kollektívizmus • *artelližuden henges* a kollektívizmus szellemében

artist *(-an, -ad) fn* színész, színművész

artte|l' *(-lin, -lid) fn* 1. szövetkezet, munkaközösség; 2. csoport, közösség, kompánia, kollektíva • *Artteliš on vesselemb ruata*. Közösségben dolgozni vidámabb.

artug *(-an, ad) fn,mn* higany [*hydrargyrum*]

arv *(-on, -od) fn* 1. érték • *rahvahansanan arv* a folklór értéke; 2. ár; 3. érdem, cím, rang; 4. tisztelet, tisztesség, megtiszteltetés, megbecsülés, becsület • *ei ole suurembad arvod* nincs nagyobb megtiszteltetés

arvadel|ta *(-ou, -i) v* jósol, megjósol, jövendöl

arvandelu|z *(-ksen, -st) fn* jóslás, jövendölés

arvandu|z *(-ksen, -st) fn* rejtvény • *Ozaida arvanduz!* Fejtsd meg a rejtvényt!

arva|ta *(-dau, -zi) v* megfejt, megold, kitalál • *Sina ed voi arvata tädä arvandust*. Ezt a rejtvényt nem tudod megfejteni.

arv||kird'a|ine *(-ižen, -št) fn* értéklevél • *Arvkird'aine suadah poštal*. Az értéklevelet postán kapják.

arv||nim|i *(-en, -ed) fn* rang, címrang, cím, • *titulus akademijahine arvnimi* akadémiai cím(rang)

arvok|az *(-kahan, -ast) mn* 1. értékes; 2. tiszteletre méltó, megtisztelt tiszteletbeli • *arvokaz ruadnik* megtisztelt dolgozó – *arvokaz lidnalaine* tiszteletbeli városi polgár

arvon||piä||mie|z *(-hen, -st) fn* tiszteletbeli elnök, díszelnök, címzetes elnök

arvon||siebrala|ine *(-ižen, -št) fn* tiszteletbeli tag

arvon||vald *(-an, -ad) fn* tekintély • *piämiehen arvonvald* elnöki tekintély

arvon||varďoiču|z *(-ksen, -st) fn* díszőrség • *Arvonvarďoičuz seižuu paccahan edustal*. Az emlékmű előtt díszőrség áll.

arvost|ada *(-au, -i) v* tisztel, megbecsül, becsül, értékel

arvostel|ta *(-ou, -i) v* kiértékel, felértékel, értékel • *Opastaj arvostelou ruadoid*. A tanár értékeli a feladatokat.

arvostelu|z *(-ksen, -st) fn* kiértékelés, felértékelés, értékelés • *ruadoiden arvosteluz* a feladatok értékelése

arvostettav *(-an, -ad) mn* tisztelt, megbecsült • *Arvostettav opastaj!* Tisztelt tanár (úr)!

arvostu|z *(-ksen, -st) fn* megbecsülés, tisztelet • *Häin suai rahvahan arvostuksen.* Megszerezte az emberek megbecsülését.

arv||person *(-an, -ad) fn* jeles személyiség

arv||sana *(-n, -d) fn* érdemjegy, osztályzat

as|ad *(-oiden, -oid) fn plur* ábécé, betűsor

asfalt *(-an, -ad) fn* aszfalt

asistent *(-an, -ad) fn* 1. asszisztens; 2. tanársegéd

asišt *(-an, -ad) fn* ábécé, betűsor • *lüüdin asišt* a lűd betűsor

as|s *(-an, -sad) fn* betű • *suuŕ ass* nagybetű

astal *(-an, -ad) fn* eszköz, szerszám, fegyver • *Taug on hištorijahine astal.* A számszerij egy történelmi fegyver. – *bohatterin astalod* a hős fegyverei

astij *(-an, -ad) fn* 1. edény • *süvä astij* mély edény; 2. hajó • *D'oged müöti mändäh astijad*. A folyón hajók járnak.

astij|ad *(-oiden, -oid) fn plur* étkészlet, edényzet • *Astijad oldah puhtahad*. Az étkészlet tiszta.

astijan|škuap *(-an, -pad) fn* tálalószekrény • *D'odad pandah astijanškuappah*. A tányérokat a tálalószekrénybe teszik.

astijik *(-on, -kod) fn* étkészlet • *kahdentošt personan astijik* tizenkét személyes étkészlet

astr *(-an, -ad) fn* őszirózsa [*Aster*]

astu|da *(-u, -i) v* lépked, lép, megy, jár, indul, ballag, bandukol • *Astugam kodih!* Induljunk haza! – *Häin astuu tuataľe vastha*. Az apjával szembemegy.

astude *hsz* gyalog • *mändä astude* gyalog menni

astuj *(-an, -ad) fn,mn* 1. járó, járkáló; 2. gyalogos; 3. járókelő

azetel|ta *(-ou, -i) v* 1. épít, felépít; 2. létesít, létrehoz, teremt, alapít; 3. állít, felállít, leállít, odaállít, megállít • *Mina veneht aivin azettelen*

talveks. Én télire mindig leállítom a csónakot. 4. helyez, tesz, odatesz, rak, odarak; 5. hagy, meghagy, félretesz; 6. leteremt, dorgál, szid, megdorgál, összeszid

azet|eltakse *(-teleze, -telihe) v refl* leáll, megáll • *Astuttih akad da azeteltiheze*. Elindultak az asszonyok, majd megálltak.

azete|z *(-ksen, -st) fn* 1. állás, helyzet, fekvése vminek • *muantiedolline azetez* földrajzi fekvés; 2. megállóhely, megálló, állomás • *Äijgo azeteksid on muuzijah sai?* Hány megálló (van) a múzeumig?

azett|ada *(-au, -i) v* 1. helyez, elhelyez, tesz, letesz, rak, lerak, fektet, lefektet; 2. megállít • *Häin azetti mindai.* Megállított (engem).

azettu|da *(-u, -i) v* megáll, megpihen, megszáll, elhelyezkedik, letelepedik • *Azetu!* Állj (meg)! – *Hüö azetuttih hotellih*. Szállodában szálltak meg.

azettu|dakse *(-taze, -tihe) v refl* megáll, megpihen, megszáll, elhelyezkedik, letelepedik

azetu|z *(-ksen, -st) fn* 1. megállás, leállás; 2. megállóhely, megálló, állomás; 3. pihenőhely, szállás • *turistoiden azetuz* turistaszállás

azetuz||muutu|z *(-ksen, -st) fn* helyzetváltoztatás, helyváltoztatás, állapotváltoztatás

azij I *(-an, -ad) fn* 1. dolog, munka, feladat; 2. dolog, ügy • *Mina edištin azijan*. Előremozdítottam az ügyet. – *tiähtelližed azijad* fontos dolgok – *hüvä azij* jó ügy

Azij II *(-as, -ah) fn* Ázsia

azijala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* ázsiai

azijan||tiedaj *(-an, -ad) fn* szakértő, specialista • *Karʹalan hištorijan azijantiedaj* a karjalai történelem szakértője

azijan||tundij *(-an, -ad) fn* szakértő, specialista

azrag *(-an, -ad) fn* szigony • *Azragal püütäh kaloid*. Szigonnyal fogják a halat.

azu|da *(-u, -i) v* 1. cselekszik, tesz • *Azu muga!* Tégy úgy! 2. végez, csinál; 3. készít, alkot, gyárt, előállít • *Azugat sanund!* Alkossatok mondatot! – *pidau azuda* készíteni kell; 4. épít, felépít, megépít • *Külüd azuttih randale*. Fürdőket építenek a partra. 5. megtesz, megcsinál, elkészít, elvégez • *azuda todeks* végrehajtani

azu|dakse *(-taze, -tihe) v refl* készül, elkészül

atkal I *(-an, -ad) fn* szomorúság, bánat, bú, búbánat

atkal II *(-an, -ad) fn* unalom, unatkozás

atkal III *(-an, -ad) mn* szomorú, bánatos, bús, búbánatos • *Mida oled atkal?* Miért vagy szomorú? ◊

Üksin eläda on atkal. Egyedül élni szomorú.

atkal IV *(an, -ad) mn* unalmas

atkalal I *hsz* szomorúan, bánatosan, búsan, búbánatosan • *Vunukoid häin vuottau atkalal*. Unokáit szomorúan várja.

atkalal II *hsz* unalmasan

atkaloi|ta I *(-ččou, -čči) v* szomorkodik, bánatoskodik, bánkódik, búslakodik, búsul • *Ala atkaloiče!* Ne búsulj! Ne szomorkodjál!

atkaloi|ta II *(-ččou, -čči) v* unatkozik

atletik *(-an, -kad) fn* atlétika • *atletikan luadud* az atlétika ága(zata)i

auditorij *(-an, -ad) fn* előadóterem

august *(-an, -ad) fn* augusztus • *augustan lopul* augusztus végén

Australij *(-as, -ah) fn* Ausztrália

australijala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* ausztráliai, ausztrál

Austrij *(-as, -ah) fn* Ausztria

austrijala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* osztrák, ausztriai

auto *(-n, -d) fn* autó, gépkocsi • *Auto ajau.* Megy az autó. – *auton kohenduz* autójavítás, gépkocsijavítás – *auton tarkastuz* a gépkocsi igazoltatása / ellenőrzése

auto||biografij *(-an, -ad) fn* önéletrajz • *kirďuttada autobiografij* önéletrajzot írni

auto||bus|s *(-an, -sad) fn* autóbusz, busz

auto||buss||azete|z *(-ksen, -st) fn* autóbuszmegálló, buszmegálló, autóbuszállomás, buszállomás

autohtonahi|ne *(-žen, -št) mn* ősi, őshonos, autochton, helyben keletkezett, tősgyökeres

automat *(-an, -tad) fn* automata • *ottada rahad automatas* pénzt tenni az automatába

auton||kohendu|z *(-ksen, -st) fn* autójavítás, gépkocsijavítás, autószerelés, gépkocsiszerelés

autonomij *(-an, -ad) fn* autonómia, önrendelkezés • *Karďalan autonomij* Karjala / Karélia önrendelkezése, karjalai / karél autonómia

autonomijahi|ne *(-žen, -št) mn* autonóm, önrendelkező

autonomijahižesti *hsz* autonóm módon • *ajatelta autonomijahižesti* autonóm módon gondolkodni

auton||tarkastu|z *(-ksen, -st) fn* a gépkocsi igazoltatása / ellenőrzése

auto||portret *(-an, -tad) fn* önarckép

autor *(-an, -ad) fn* szerző, író

autoritet *(-an, -tad) fn* 1. tekintély; 2. befolyás

auto||ručk *(-an, -ad) fn* töltőtoll, toll

auto||vagzual *(-an, -ad) fn* autóbuszmegálló, buszmegálló, autóbuszállomás, buszállomás

avadim *(-en, -t) fn* kulcs • *kadottada avadimed* a kulcsokat elveszíteni – *panda avadimen kormanihe* a kulcsot zsebre tenni

avaidu|da *(-u, -i) v* 1. nyílik, megnyílik, kinyílik • *Muuzij avaidui*. Megnyílt a múzeum. 2. kezdődik, megkezdődik, elkezdődik • *Opastund avaiduu sügüzkuun ezmaižen päivän*. A tanítás szeptember elsején kezdődik.

avaidu|z *(-ksen, -st) fn* 1. nyitódás, kinyílás, megnyílás, nyitás • *laukan avaiduz* a bolt (ki)nyitása; 2. kezdődés, kezdet, megkezdődés, elkezdődés • *opastundvuoden avaiduz* a tanítási év kezdete

avai|ta *(-dau, -ži) v* 1. nyit, kinyit, felnyit, megnyit, tár, kitár, feltár • *avaita uksen* ajtót kinyitni – *avaita ikkunad* ablakot nyitni – *Lauk avaitah*. Kinyitották a boltot. 2. kezd, elkezd, megkezd • *Kukoi päivän avaidau*. A kakas kezdi a napot.

avait|tu *(-un, -tud) mn* nyitott, kinyitott, szétnyitott • *avaittu kird'* nyitott könyv

avarij *(-an, -ad) fn* 1. baleset, szerencsétlenség, természeti csapás, havária; 2. vészhelyzet; 3. üzemzavar

ave|ta *(nou, -ni) v* nyílik, kinyílik, felnyílik, szétnyílik, megnyílik, kitárul, feltárul

avoin *hsz* 1. nyitva, tárva • *Ukś on avoin*. Az ajtó nyitva (van). 2. nyíltan, nyitottan

avoin||d'ago *(-n, -d) fn* levelező tagozat

avoin||ilm *(-an, -ad) fn* szabadtér

avoin||suu *(-n, -d) fn* szájtáti, málészájú • *Ala ole avoinsuu!* Ne legyél málészájú!

a-voi-voi *isz* 1. jaj, ajaj • *A-voi-voi, mitte on verduč inehmoi!* Jaj, milyen mérges asszony! 2. ej, ejha, tyű, tyűha, hű, hűha

avona|ine *(-ižen, -št) mn* nyitott, nyílt • *avonaine muažem* nyílt táj

B

babarm *(-on, -od) fn* málna [*Rubus idaeus*] • *Babarm on maged muard'.* A málna (egy) édes gyümölcs.

babarmik *(-on, -kod) fn* 1. málnabokor; 2. málnás, málnáskert

baboi *(-n, -d) fn* 1. nagymama, nagyanya, nagyanyó • *Baboi, kacahta minun päivnikkah!* Nagymama, nézd meg a naplómat! 2. öreganyó, anyó, anyóka, néne; 3. öregasszony

badminton *(-an, -ad) fn* 1. tollaslabda (sport); 2. tollaslabda (sportszer)

bahval *(-an, -ad) fn* szájhős, kérkedő

bahvali|dakse *(-že, -ihe) v refl* szájhősködik, kérkedik

baibu|da *(-u, -i) v* 1. elfárad, kifárad, belefárad, elbágyad, ellankad, kimerül; 2. kínlódik, gyötrődik, vesződik, vergődik

baibund *(-an, -ad) fn* fáradtság, elfáradás, kifáradás, bágyadtság, lankadtság, kimerülés

baibunu *(-den, -t) mn* fáradt, kifáradt, elfáradt, kimerült, bágyadt, lankadt • *sanuda baibunudel iänel* bágyadt hangon beszélni

bajaŕ *(-in, -id) fn* bojár, nagybirtokos, földesúr, uraság

baju *isz* tente

bajutt|ada *(-au, -i) v* álomba ringat, altatódallal dajkál • *Buab bajuttau last kätküdes.* A nagymama a bölcsőben a gyereket álomba ringatja.

bak|k *(-an, -kad) fn* tartály, tank, ciszterna

balalaik *(-an, -kad) fn* balalajka

balet *(-an, -tad) fn* balett

balkon *(-an, -ad) fn* erkély, balkon

Baltij *(-as, -ah) fn* Baltikum

baltijan||suomela|ine *(-ižen, -št) mn* balti-finn

Baltik *(-al, -kale) fn* Balti-tenger

baluiččij *(-an, -ad) fn* imposztor, kópé, gézengúz

balui|da *(-ččou, -čči) v* virgonckodik, ficánkolódik, fickándozik, szertelenkedik, rakoncátlankodik

banan *(-an, -ad) fn* banán [*Musaceae*]

bandit *(-an, -tad) fn* bandita, haramia, rabló, útonálló, lator

bank *(-an, -kad) fn* bank, pénzintézet • *panda rahad bankkah* betenni a pénzt a bankba

bankan||ohď adaj *(-an, -ad) fn* bankigazgató

bank||čot|t *(-an, -tad) fn* bankszámla • *ottada bankčotal piä k*ivenni a bankszámláról

bank||kart *(-an, -tad) fn* bankkártya • *maksada bankkartal* bankkártyával fizetni

baraban *(-an, -ad) fn* dob
barabanij *(-an, -ad) fn* dobos
barb *(-an, -ad) fn* ág, gally • *raidan barb* rekettye ága – *Hoikaine oks on barb.* A gally egy vékony ág. – *lepaižed barbad* égergallyak
barbaha|ine *(-ižen, -št) fn* lábujj • *kibed barbahaine* fájó lábujj
barbahaižil *hsz* lábujjhegyen • *hiivoda barbahaižil* lábujjhegyen lopakodni
barba|ine *(-ižen, -št) fn* vessző, ágvessző • *Luud on azuttu koivun barbaižis.* A seprű nyírfavesszőkből készült.
barba|z *(-han, -st) fn* lábujj • *Ühtes d'algas on viiž barbast.* Egy lábon öt lábujj van.
barbik *(-an, -kad) fn* bokor, cserje, bozót • *Ojan randal kazvau barbik.* A patak partján bokor nő.
barčoi *(-n, -d) fn* sóska [*Rumex acetosa*] • *barčoin lehted* sóskalevelek
bard *(-an, -ad) fn* szakáll • *Hänel on piťk bard.* Neki hosszú szakálla van. – *kazvatada bard* szakállt növeszteni
bardak|az *(-kahan, -ast) mn* szakállas • *bardakkahad miehed* szakállas férfiak
bardan||keričend *(-an, -ad) fn* szakállvágás • *Mida bardankeričend maksau?* Mibe kerül egy szakállvágás?
barhat *(-an, -tad) fn,mn* bársony
bark *(-an, -ad) fn* bárka, dereglye
barometr *(-an, -ad) fn* barométer
barrikad *(-an, -ad) fn* barrikád
baskedbol *(-an, -ad) fn* kosárlabda
bazar *(-an, -ad) fn* vásár, piac
batog *(-an, -ad) fn* 1. bot, rúd, pózna • *batogan püštta* a botot leszúrni – *Ottau batogan kädehe*. Kézbe veszi a botot. 2. karó, cölöp; 3. husáng, dorong • *klokuttada batogal* doronggal verni
batoga|ine *(-ižen, -št) fn* botocska, pálca, pálcika, vessző • *batogaine-abunikaine* botocska-jóságoska (mesemotívum)
batteŕ *(-in, -id) fn* (zseb)lámpaelem, elem, telep (elektromos) • *ostada čuasuiden batterid* elemet vásárolni az órába
belet *(-an, -tad) fn* jegy • *äijänkierdaine belet* többször használható jegy
belet||kas|s *(-an, -sad) fn* jegypénztár • *tiatteren beletkass* színházi jegypénztár
bembel *(-en, -t) fn* 1. ív, körív; 2. járom • *Kelloižed riputettih bembelihe.* A csengettyűket a jármokra akasztották.
best *(-an, -ad) fn* 1. beszélgetés, társalgás; 2. összejövetel, estély • *Astugam bestale!* Menjünk el az estélyre!

bestoi|ta *(-ччob, -cчi) v* 1. beszélget, társalog, kommunikál; 2. társasági életet él • *Nuored bestoitah.* A fiatalok társasági életet élnek.

bezmen *(-an, -ad) fn* kézimérleg

-bi *msz* -e, vajh, vajon

Biblij *(-an, -ad) fn* Biblia

bibliografij *(-an, -ad) fn* bibliográfia, szakirodalom

bibliotek *(-an, -kad) fn* könyvtár

bibu *(-n, -d) fn* bölcsőfüggesztő rúd, függesztő kar • *Kätküd on bibus.* A bölcső a függesztő rúdján van.

biibal *(-on, -od) fn* kenyérszelet • *Anda milei biibal!* Adj nekem egy szelet kenyeret!

biografij *(-an, -ad) fn* életrajz • *runonikan biografij* a költő életrajza

biolog *(-an, -ad) fn* biológus • *Biologad tiedustetah naturad.* A biológusok a természetet tanulmányozzák.

biologij *(-an, -ad) fn* biológia • *Biologij on naturtied.* A biológia egy természettudomány.

birboi I *(-n, -d) fn* 1. fűz, fűzfa [*Salix*]; 2. barka, fűzfabarka

Birboi II *(-n, -d) fn* virágvasárnap (egyházi ünnep) • *Birboi lienou ende Äijäpäivät.* A virágvasárnap húsvét előttre esik.

birboi||vic|c *(-an, -cad) fn* fűzfavessző, fűzfaág

bird *(-an, -ad) fn* szövőborda • *Täs birdas läbi kaik lang pugoitaze.* Ezen a szövőbordán minden szál át lett vezetve.

biskvit *(-an, -tad) fn* piskóta

bišteks *(-an, -ad) fn* bifsztek

bizne|z *(-ksen, -st) fn* biznisz, üzlet • *Häin avaiži oman bizneksen.* Saját üzletet nyitott.

biznez||mie|z *(-hen, -st) fn* üzletember, üzletkötő, kereskedő • *Nügü häin on biznezmiez.* Ő most (egy) üzletember / kereskedő.

Blahviestind *(-an, -ad) fn* Gyümölcsoltó Boldogasszony

blina *(-n, -d) fn* palacsinta(szerű farsangi tészta)

bloh|h *(-an, -had) fn* bolha [*Siphonaptera*]

bluuz *(-an, -ad) fn* blúz • *vihand bluuz* zöld blúz

-bo *ut* nahát, ugyan (már) • *kenbo* ugyan (már) ki – *kusbo* nahát hol

boba|ine *(-ižen, -št) fn* játék(szer)

bobašt|ada *(-au, -i) v* játszik

bohat *(-an, -tad) fn,mn* gazdag, vagyonos, módos, tehetős

bohatte|ŕ *(-rin, -rid) fn* hős, vitéz, dalia • *bohatterin astalod* a vitéz fegyverei – *Bohatteŕ racastau.* A hős vitéz lovagol.

bok|k *(-an, -kad) fn* 1. oldal (testrész) [*latus*]; 2. oldal (az egyik fél, irány) • *panda oigedah bokkah* a jobb oldalra tenni

bokkah *hsz* el, ki, félre, oldalra • *Lükäida soit bokkah!* Tedd félre a szerszámot!

bokk-korman *(-an, -ad) fn* oldalzseb • *panda bokk-kormanih* az oldalzsebbe tenni

boks *(-an, -ad) fn* boksz, bokszolás, öklözés, ökölvívás • *boks sportzualas* ökölvívás a sportcsarnokban

boksuiččij *(-an, -ad) fn* bokszoló, ökölvívó • *kuuluž boksuiččij* híres bokszoló / ökölvívó

boksuind *(-an, -ad) fn* boksz, bokszolás, öklözés, ökölvívás • *algottada boksuind* elkezdeni a bokszolást

boksui|ta *(-ččob, -čči) v* bokszol, öklöz

boll *(-an, -ad) fn* labda • *Lapsed viätäh bollal.* A gyerekek labdáznak.

bolnik *(-an, -kad) fn* labdajátékos

bomb *(-an, -ad) fn* bomba • *Bombad langetah muahe.* Bombák hullanak a földre.

bombitt|ada *(-au, -i) v* bombázik • *Toran aiga lidn bombitettih.* A háború idején bombázták a várost.

bombitu|z *(-ksen, -st) fn* bombatámadás, bombázás • *lidnan bombituz* a város bombázása

borč *(-an, -čad) fn* birkózás, birok • *Viäkäm borččah!* Keljünk birokra!

borčuiččij *(-an, -ad) fn,mn* birkózó, küzdő, harcos • *kestajad borčuiččijad* szívós birkózók / küzdők / harcosok

borčuind *(-an, -ad) fn* birkózás, birok, harc, küzdelem • *Mina kestan tämän borčuindan.* Kibírom ezt a küzdelmet.

borčui|ta *(-ččou, -čči) v* birkózik • *Meiden poig borčuiččou.* A fiunk birkózik.

borčui|takse *(-čeze, -ččihe) v refl* birkózik, birkózgat • *Häin ei ehtinu borčuitakse.* Ő nem ér rá birkózni.

bordo *(-n, -d) mn* bordó, bordóvörös • *bordon muju* bordó színű

borš|t' *(-tin, -tid) fn* borscs (káposztaleves céklával) • *Keita boršt'!* Főzzél borscsot!

bošа|ine *(-ižen, -št) fn* toklyó, bárányka, bari • *silittada bošašt* simogatni a báránykát

boš|š *(-in, -šid) fn* juh, kos, birka, ürü, bárány [*Ovis aries aries*] • *Bošš bäigüu pihal.* A birka béget az udvaron. – *Bošid ähkäittiheze ocil.* A birkák fejjel ütköztek össze.

brakui|ta *(-ččou, -čči) v* selejtez, kiselejtez, kimustrál

bratan *(-an, -ad) fn* 1. báty, fivér; 2. unokabáty, unokafivér; 3. nagybáty; • *Bratan on diädän poig*. A nagybáty a nagyapa fia. 4. bátyó, barátocskám

bratanaks|ed *(-iden, -id) fn plur* unokatestvérek • *Bratanaksed läh-*

tih meccah. Az unokatestvérek az erdőbe mentek.

briha *(-n, -d) fn* legény, fickó, srác • *naimattomad brihad* nőtlen legények

brihač *(-an, -čad) fn* fiú • *kuundelijad brihačud* szófogadó / engedelmes fiúk

brihaču|ine *(-ižen, -št) fn* kisfiú, fiúcska • *laihaine brihačuine* sovány kisfiú

bronz *(-an, -ad) fn* bronz

bronza|ine *(-ižen, -št) mn* bronz, bronzból való • *bronzaine rengahaine* bronz gyűrű

bros|s *(-an, -sad) fn* köles [*Panicoideae*] • *Brosas keitetah pudrod.* Kölesből főznek kását.

bross||pudr *(-on, -od) fn* köleskása • *süöda brosspudrod* köleskását enni

brošuur *(-an, -ad) fn* brosúra, információs füzet, tájékoztató füzet • *Täs on meiden siebran brošuur.* Itt van a társaságunk tájékoztató füzete.

bruja *(-n, -d) fn* felszerelés, szerszám, eszköz • *terav bruja* hegyes szerszám, éles eszköz

bruj|ad *(-oiden, -oid) fn* hám • *Hebol pidi olda brujad.* Hám kellett a lóra.

brüüt *(-ün, -tüd) fn* jégcsap

buab *(-an, -ad) fn* 1. nagyanya, nagymama, nagyanyó • *Buab milei kirguu.* A nagymama nekem kiabál. – *Diedad da buabad pagištah omal kielel.* A nagyapa és a nagyanya a saját nyelvüket beszélik. 2. anyóka, öreganyó, néne, anyó; 3. öregasszony • *Buab sormiid nuolou.* Az öregasszony az ujjait nyalogatja.

bual *(-un, -ud) fn* bál, táncmulatság, táncestély • *Olin cuarin bualus.* A cár táncestélyén voltam.

buar *(-an, -ad) fn* 1. bár; 2. büfé • *Müö vuotamme buaras.* A büfében várunk.

buaz *(-an, -ad) fn* bázis

buaťkoi *(-n, -d) fn* após (a férj apja) • *Buaťkoi on minun miehen tuat.* Az após a férjem édesapja.

bubark *(-an, -kad) fn* bogár [*Coleoptera*]

buč|č *(-in, -čid) fn* 1. hordó • *ünnälline bučč* teli hordó; 2. bödön, puttony, dézsa; 3. nagy kerek kosár, véka • *Panda siened bučiihe!* Tedd a gombát a vékába / kosárba!

buľ'u|ine *(-ižen, -št) fn* tündérrózsa [*Nymphaea*] • *Buľuine kazvau därves.* Tündérrózsa nő a tavon.

bumag *(-an, -ad) fn* papír • *kiärda bumagaha* papírba csomagolni – *Mädžötin bumagan.* Összegyűrtem a papírt.

bumagahi|ne *(-žen, -št) mn* papír-, papírból való

bumag||list *(-an, -ad) fn* papírlap

buol *(-an, -ad) fn* vörösáfonya [*Vaccinium vitis-idaea*] • *Buolad sügüzel keratah.* A vörösáfonyát őszszel szedik.

buola|ine *(-ižen, -št) fn* vörösáfonya [*Vaccinium vitis-idaea*] • *kerata buolašt* vörösáfonyát gyűjteni

buolik *(-on, -kod) fn* vörösáfonyás, vörösáfonyacserje

burak *(-on, -kod) fn* háncskosár, vesszőkosár • *tuohine burak* nyírfaháncskosár

burbett|ada *(-au, -i) v* mormog, morog, dörmög, dünnyög, zsörtölődik ◊ *Mida sina burbetad?* Mit dörmögsz / dünnyögsz / morogsz / zsörtölődsz?

burbettaj *(-an, -ad) mn* morgós, morgolódó, zsémbes, zsémbelődő • *burbettaj akk* zsémbes öregaszszony

burbetu|z *(-ksen, -st) fn* mormogás, morgás, zsörtölődés, dünnyögés, dörmögés • *Burbetuz kuuluu.* Morgás / dörmögés hallatszik

burdovič *(-an, -čad) fn* szemölcs

buri|šta *(-žou, -ži) v* mormog, morog, dörmög, dünnyög, zsörtölődik, zúg, zümmög • *Puarmad burištah.* A böglyök zümmögnek.

buru *(-n, -d) fn* mormogás, morgás, dörmögés, dünnyögés, zsörtölődés, zúgás, zümmögés • *puarmoiden buru* a böglyök zümmögése

bus|s *(-an, -sad) fn* busz, autóbusz

buti|l' *(-lin, -lid) fn* nagy palack, ballon, demizson • *kakś butilid maidod* két palack tej

butk I *(-en, -ed) fn* 1. bódé, kalyiba, kunyhó, házikó; 2. kürtő • *Savu nouzou butkes piä.* Füst száll fel a kürtőből.

butk II *(-an, -ad) fn* ernyős virágú növény, ernyősvirágzatú [*Apiales*]

butulk *(-an, -kad) fn* palack, üvegpalack, üveg

buuk *(-an, -kad) fn* mosás

buuki|ta *(-ččou, -čči) v* mos, kimos

büro *(-n, -d) fn* 1. iroda • *tulda büroh* bemenni az irodába; 2. hivatal

bäigü|da *(-u, -i) v* béget • *Bošš bäigüu pihal.* A birka béget az udvaron.

bäigünd *(-an, -ad) fn* bégetés

bäigöi||heiń *(-än, -äd) fn* kamilla [*Matricaria chamomilla*] • *Bäigöiheinäd kazvetah peldol.* Kamilla nő a mezőn.

bäkätt|ada *(-au, -i) v* béget

bäkätu|z *(-ksen, -st) fn* bégetés

böri|šta *(-žou, -ži) v* zúg, zümmög • *Puarmad börištah.* Zümmögnek / zúgnak a böglyök.

börmäk *(-an, -kad) fn* bogár [*Coleoptera*] • *Börmäk lendelou üol.* A bogár éjjel röpköd.

böräi|ta *(-dau, -ži) v* zúg, zümmög • *Börmäk böräidau.* Zúg / zümmög a bogár.

böröi *(-n, -d) fn* bogár [*Coleoptera*]

C

cement *(-an, -ad) fn* cement
ceremonij *(-an, -ad) fn* ceremónia, szertartás
cerkounoi *(-n, -d) mn* 1. templomi; 2. egyházi • *cerkounoi sluužb* egyházi szolgálat
cerkov *(-an, -ad) fn* 1. templom; 2. egyház
ciferblat *(-an, -tad) fn* számlap
cifr *(-an, -ad) fn* szám, számjegy
cikl *(-an, -ad) fn* ciklus
ciklon *(-an, -ad) fn* ciklon
cink *(-an, -ad) fn* cink, horgany [*zincum*]
cinkovoi *(-n, -d) mn* cink-, cinkezett
cirk *(-an, -ad) fn* cirkusz
cua|ŕ *(-rin, -rid) fn* cár • *Veńan cuaŕ* Oroszország cárja
cuarin||aig *(-an, -ad) fn* cári idő(k)
cuarin||ak|k *(-an, -kad) fn* cárnő
cuarin||poig *(-an, -ad) fn* cárevics
cuarin||tütär *(-en, -t) fn* cárleány
cunami *(-n, -d) fn* cunami
cunami||aktivu|z *(-ksen, -st) fn* szeizmikus tevékenység
cunami||varaitu|z *(-ksen, -st) fn* cunami-előrejelzés
cunami||varaituz||kesku|z *(-ksen, -st) fn* cunami-előrejelző központ
cveta|ine *(-ižen, -št) fn* kis virág, virágocska
cvetiška|ta *(-ndou, -ndži) v* virágzik, kivirágzik, virul, kivirul, virágba borul
cvet|t *(-an, -tad) fn* virág • *katkoda cvetoid* virágot szedni
cve|t'ta *(-tib, -tii) v* virágzik, kivirágzik, virul, kivirul, virágba borul
cvetti|da *(-u, -i) v* virágzik, kivirágzik, virul, kivirul, virágba borul
cviet *(-an, -tad) fn* szín • *cvetoiden cviet* a virágok színe

Č

čabat *(-on, -tod) fn* csizma • *Čabatod ahtištuttih.* A csizma szűk lett. – *Kengiin čabatod ďalgah.* Csizmát vettem a lábamra.

čagoi *(-n, -d) fn* kisujj (a kézen) ◊ *Andoin čagoin.* A kisujjamat adtam.

čaivoi I *(-n, -d) fn* pofon, ütés • *andoi čaivoin* pofon vágott

čaivoi II *(-n, -d) fn* serke

čaju *(-n, -d) fn* tea • *ďuoda čajud* teát inni – *zavarida čajud* leforrázni a teát – *hiilav čaju* forró tea – *valada čajud* teát tölteni – *Čai vilustui.* Kihűlt a tea.

čaju‖astijik *(-an, -kad) fn* teáskészlet • *Čajuastijikos on kakštošt čajumaľľašt.* A teáskészletben tizenkét teáscsésze van.

čaju|ine *(-ižen, -št) fn* 1. tea (növény), tealevél [*Camellia sinensis*] • *Čajuižed ujeltah maľľaižes.* A tealevelek lebegnek a csészében.; 2. tea (innivaló)

čaju‖luzik *(-an, -kad) fn* teáskanál • *kolme čajuluzikkad* három teáskanál(nyi)

čaju‖maľľa|ine *(-ižen, -št) fn* teáscsésze

čajun‖ďuond *(-an, -ad) fn* teázás • *mieletoi čajunďuond* szenvedélyes teázás

čajunik *(-an, -kad) fn* teáskanna

čak|ata *(-kadau, -kazi) v* szid, összeszid, szidalmaz, becsmérel • *Ala čakkada mindai!* Ne szidjál engem!

čak|k *(-an, -kad) fn* szúnyog [*Culicidae*]

čakkado *(-n, -d) fn* szitkozódás, szidalmazás, szitok, szidás • *suada čakkado* szidást kapni

časoun *(-an, -ad) fn* kápolna • *Äjiiš dereińoiš oldihe omad časounad.* Minden faluban volt saját kápolna.

časouna|ine *(-ižen, -št) fn* kis (oltár nélküli) kápolna

čehl *(-an, -ad) fn* hüvely, tok, huzat

čemodan *(-an, -ad) fn* bőrönd, koffer, útitáska

čerepah *(-an, -had) fn* teknősbéka, teknős [*Testudines*]

čerešń *(-in, -id) fn* cseresznye [*Prunus subg. Cerasus*]

černil|ad *(-oiden, -oid) fn plur* tinta

černovik *(-an, -kad) fn* piszkozat, vázlat, fogalmazvány, tervezet

červ *(-in, -id) fn* kőr (kártyában), piros (kártyában)

červonč *(-an, -ad) fn* tízrubeles

česnok *(-an, -kad) fn* fokhagyma [*Allium sativum*]

čidži *(-n, -d) fn* nővér, nénj, idősebb lánytestvér • *sanuda čidžile* megmondani a nővér(é)nek

čidžoi *(-n, -d) fn* nővér, nénj, idősebb lánytestvér • *Häin oli čidžoin ke.* (Ő) a nővérével volt.

čiep *(-in, -pid) fn* 1. lánc • *čiepiš olij* láncra verve, láncon lévő; 2. cséphadaró, csép • *čiepin varź* cséphadaróval csépelni

čiepi|ine *(-ižen, -št) fn* lánc, kis lánc • *čuasuiden čiepiine* óralánc

čigan *(-an, -ad) fn* cigány, roma

čigana|ine I *(-ižen, -št) fn,mn* cigány, roma

čigana|ine II *(-ižen, -št) fn* szúnyog [*Culicidae*]

čiganan *mn rtlan* cigány, roma

čiganan||arttel' *(-en, -t) fn* cigánytábor, szekértábor

čiganih *(-an, -ad) fn* cigánynő, cigányasszony, cigánylány

čihk *(-an, -ad) fn* vidranyest, vidramenyét, nyérc [*Mustela lutreola*]

čihni|dakse *(-taze, -tihe) v refl* tüszszög, eltüsszenti magát

čihv *(-an, -ad) fn* széngáz, füstgáz • *Külüs on čihv*. A fürdőben széngáz van. – *Čihv ď uobuttau*. A széngáz megszédít(i a fejet).

čiib *(-un, -ud) fn* hinta • *Kodin no on čiib.* A ház mellett van egy hinta.

čiibu|da *(-u, -i) v* hintázik • *Neičuk čiibuu čiibul.* A kislány hintázik a hintán.

čiibumi|ne *(-žen, -št) fn* hintázás • *ilokaz čiibumine* vidám hintázás

čiibund *(-an, -ad) fn* hintázás • *Lopi ď o čiibund!* Fejezd már be a hintázást!

čiič *(-un, -čud) fn* 1. madárka, kismadár • *Brihač eččiu čiičuid*. A kisfiú madárkákat keres. 2. veréb [*Passer domesticus*]

čiihoi *(-n, -d) fn* ribizli, ribiszke [*Ribes*] • *must da rusked čiihoi* fekete és piros ribizli

čiilaha|ine *(-ižen, -št) fn* csalán [*Urtica dioica*] • *Čiilahaine poltti ď algan.* A csalán csípte a lábát.

čiilahaž||rok|k *(-an, -kad) fn* csalánleves • *keittada čiilahažrokan* csalánlevest főzni

čiilahik *(-an, -kad) fn* csalános, csalánsűrű

čikett|ada *(-au, -i) v* 1. csicsereg, csipog; • *Linduine čikettau.* A madárka csicsereg. 2. ciripel • *Čikettajaine čikettau.* Ciripel a tücsök.

čikettaja|ine *(-ižen, -št) fn* tücsök [*Grylloidea*] • *Čikettajaine eläu seinäs.* A tücsök a fűben él.

čilkai|ta *(-dau, -ži) v* cseng, csörög, csörömpöl, koccan, összekoccan • *Rubettih čilkkaidamah sulhaižen ke.* Koccintottak a vőlegénnyel.

čipč *(-an, -ad) fn* csipesz, csíptető, pincetta

čipett|ada *(-au, -i) v* csöpög, csepereg, szemerkél, szitál (eső)

čiraht|ada *(-au, -i) v* fénylik, csillog, ragyog, felragyog • *Päiväine čirahti.* Felragyogott a nap.

čirai|ta *(-dau, -ži) v* csobog, csörgedezik • *Vezi čiraidau.* Csobog a víz.

čirč *(-an, -čad) mn* válogatós, finnyás, kényeskedő • *Ala ole čirč!* Ne válogass!

čiri|šta *(-žou, -ži) v* csobog, csörgedezik • *Vezi ojas čirižou.* Csörgedezik a víz a patakban.

čiritt|ada *(-au, -i) v* 1. csivitel, csicsereg, csipog • *Linduine čirittau ikkunan al*. A kismadár csivitel az ablak alatt. 2. ciripel

čirittaja|ine *(-ižen, -št) fn* szöcske [*Tettigonioidea*] • *Kacu, čirittajaine on heinäs!* Nézd, szöcske van a fűben!

čiritu|z *(-ksen, -st) fn* 1. csipogás, csicsergés, csivitelés • *linduižiden čirituz* a kismadár csicsergése; 2. ciripelés

čirk *(-un, -kud) fn* veréb [*Passer domesticus*] • *Čirk on harmag čiučoi.* A veréb egy szürke kismadár.

čirkoi|ta *(-dau, -ži) v* csipog, csicsereg, csivitel

čisl *(-an, -ad) fn* szám

čisti|da *(-u, -i) v* tisztít, letisztít, kitisztít, megtisztít • *čistida kaivod* a kutat kitisztítani

čiučett|ada *(-au, -i) v* csivitel, csicsereg, csipog • *Piäsköi čiučettau.* A fecske csivitel.

čiučetu|z *(-ksen, -st) fn* csipogás, csicsergés, csivitelés

čiučoi *(-n, -d) fn* madárka, kismadár • *Huondeksel čiučoid čiketetah*. Reggel csiripelnek a madárkák.

čiučoihu|d *(-den, -t) fn* madárka, kismadár • *aigaine čiučoihud* korai madárka

člena *(-n, -d) fn* tag (egyesületi, társasági, párt-, klub- stb.) • *siebran členad* a társaság tagjai

čokitt|ada *(-au, -i) v* szúr, bök, döf, beleszúr, belebök, beledöf • *čokittajaine čokittau* a bojtorján szúr / bök

čokittaj *(-an, -ad) mn* szúró(s), éles, metsző • *čokittaj hein* szúrós fű

čokittaja|ine *(-ižen, -št) fn* bojtorján [*Arctium lappa*]

čok|k *(-an, -kad) fn* csapszeg, sasszeg, tengelyszeg

čolli *(-n, -d) fn* cumi, cucli

čolm *(-un, -ud) fn* rész, darab, falat

čolmu|ine *(-ižen, -št) fn* részecske, kis darab, kis falat • *anta čolmuine* egy kis falatot adni

čoma *(-n, -d) mn* szép • *čoma neidine* szép kislány – *Čoma on kaccuda.* Szép (vmit) látni.

čoma|ine *(-ižen, -št) mn* csinoska • *liigan čomaine* szerfölött csinoska

čomas *hsz* szépen

čomasti *hsz* szépen

čomat|ar *(-taren, -art) fn* szépségem, gyönyörűm

čomendaj *(-an, -ad) fn* formatervező, dekoratőr • *kirďan čomendaj* a könyv tervezője

čomendelt|akse *(-aze, -ihe) v refl* 1. pompázik, tündököl, ékeskedik, díszeleg, parádézik • *Čomendeleze rusked hebo*. Parádézik a barna ló. 2. kérkedik, dicsekszik, felvág ◊ *Ala čomendelte tuatan nerol, a iče opastu!* Ne apád tudásával dicsekedj, hanem tanulj magad!

čomendu|z *(-ksen, -st) fn* díszítés, feldíszítés, dekorálás, kidekorálás, dizájn • *kirďan čomenduz* könyvtervezés

čome|ta I *(-ndau, -ndži) v* 1. szépít, megszépít ◊ *Ruad ristikanzad čomendau.* A munka széppé teszi az embert.

čome|ta II *(-nou, -ni) v* szépül, megszépül • *Oled čomennu.* Megszépültél.

čomet|akse *(-aze, -ihe) v refl* szépül, megszépül

čomust|ada *(-au, -i) v* szépít, kiszépít, megszépít, dekorál, kidekorál, díszít, feldíszít • *Čomustamme zualan pruaznikaks.* Feldíszítjük a termet az ünnepségre.

čomuste|z *(-ksen, -st) fn* 1. dísz, ékszer • *kallehed čomusteksed* drága ékszerek; 2. díszítés, díszlet

čomustu|z *(-ksen, -st) fn* díszítés, feldíszítés, dekorálás, kidekorálás • *zualan čomustuz* a terem díszítése

čomu|z *(-ksen, -st) fn* szépség • *naižen čomuz* a női szépség

čondžoi *(-n, -d) fn* bolha [*Insecta*] ◊ *Käveled ku čondžoi.* Pattogsz, mint a bolha.

čongi|da *(-u, -i) v* 1. ás, felás • *čongida muad* földet felásni; 2. váj, vájkál; 3. túr, turkál; 4. kotor

čongimi|ne *(-žen, -št) fn* 1. ásás, felásás • *Muan čongimine nerod ei pakiče.* A földásás nem kíván hozzáértést. 2. vájkálás; 3. turkálás; 4. kotrás

čongind *(-an, -ad) fn* 1. ásás, felásás • *muan čongind* földásás; 2. vájkálás; 3. turkálás; 4. kotrás

čorai|ta *(-dau, -ži) v* csobog, csörgedezik • *Vezi čoraidau.* Csobog a víz.

čori|šta *(-žou, -ži) v* csobog, csörgedezik • *Vezi ojas čorižou.* Csörgedezik a víz a patakban.

čort *(-an, -ad) fn* 1. ördög ◊ *Čort tulou šumun ke.* Az ördög zajjal jön. 2. gonosz szellem, kobold

čortan *mn rtlan* ördögi

čot|ad *(-tiden, -tid) fn plur* golyós számolókészülék, abakusz • *puižed čotad* fából készült abakusz

čotai|da *(-u, -) v* számol, kiszámol, kiszámít

čot|t *(-an, -tad) fn* számla • *Ankat meile čott!* Adjon nekem számlát!

čuas *(-an, -sad) fn* 1. óra (időtartam) • *Häin tulou ninka čuasus piäliči*. Úgy egy órán belül érkezik.

2. óra (időpont); 3. óra (oktatási) • *lüüdin kielen čuas* lűd nyelvóra

čuas||programm *(-an, -ad) fn* órarend • *Huabustin čuasprogramman* megterveztem az órarend(em)et

čuasu|d *(-iden, -id) fn plur* óra (szerkezet) • *Čuasud kävütah.* Jár az óra. – *Čuasud tikkitihe.* Ketyeg az óra. – *čuasuiden čiep* óralánc

čuasuiden||kohendaj *(-an, -ad) fn* órás, órásmester

čuasu|ine *(-ižen, -št) fn* egy óra (idő) • *Anda magata čuasuine!* Hagy aludjak egy órát!

čuašk *(-an, -ad) fn* csésze

čubi *(-n, -d) fn* finn / lapp csizma, felhajló orrú lábbeli • *pakuižed čubid* sárga finn csizma

čubi||hii|ŕ *(-ren, -ŕt) fn* cickány [*Crocidura leucodon*]

čuga *(-n, -d) fn* fogó (a fogócskázásban)

čuhmu|ŕ *(-rin, -rid) fn* 1. fadorong, fahusáng, fabunkó; 2. fakalapács

čukeldaj *(-an, -ad) fn* búvár • *čukeldajan eväd* búváruszony

čukeldu|da *(-u, -i) v* víz alá bukik, lebukik a vízbe, lemerül, búvárkodik • *Sotk čukeldui.* A búvárréce víz alá bukott.

čukeldu|z *(-ksen, -st) fn* búvárkodás (víz alatti), lemerülés

čukel|ta *(-dau, -zi) v* víz alá bukik, lebukik a vízbe, lemerül, búvárkodik • *Ujuj čukelzi vedeh*. Az úszó a vízbe bukott / a víz alá merült.

čukkel *(-on, -od) fn* merülés

čukurdu|z *(-ksen, -st) fn* csók

čukur|ta *(-dau, -zi) v* csókol, megcsókol • *Häin čukurdau kierdantoižen.* Egyszer-kétszer megcsókol.

čukurt|akse *(-aze, -ihe) v refl* csókolózik, egymást megcsókolják • *čukurtakse omiden ke* megcsókolni egymást a rokonokkal

čumuh *hsz* fel, felfelé, fentre, felülre • *Lükäida boll čumuh!* Dobd fel a labdát!

čup|p *(-un, -pud) fn* 1. sarok (belső) • *Täs oli čupus obrazaine.* Itt a sarokban egy szentkép volt. 2. szög (mértan)

čuppuhi|ne *(-žen, -št) mn* sarok-, szöglet-

čupu|ine I *(-ižen, -št) fn* zug, kis sarok

-čupu|ine II *(-ižen, -št) ut* -szögű, szögletű, sarkú • *oigedčupuine kolmečuppuhine* derékszögű háromszög

čura *(-n, -d) fn* oldal, irány • *oigedah čurah* jobb oldalra

čurčett|ada *(-au, -i) v* csobog, csörgedezik • *Ojaine čurčettau.* Csörgedezik a patakocska.

čurčetu|z *(-ksen, -st) fn* csobogás, csörgedezés • *ojan čurčetuz* a patak csörgedezése

čurk *(-an, -kad) fn* tönk, rönk, tuskó • *halgoda čurkad* a tuskót felhasogatni

čuru *(-n, -d) fn* csengő, csengettyű • *Talvel čuruiden ke ajeltih suadibole.* Télen csengettyűkkel mennek a lakodalomba.

čuru|ine *(-ižen, -št) fn* csengő, harang • *Čuruižed riputettih bembelihe*. A harangokat a boltívekbe / a boltozatba akasztották.

čuur *(-un, -ud) fn* kavics, murva, sóder • *Čuur on däred liete*. A sóder durva homok.

čuur||kiv|i *(-en, -ed) fn* kavics, sóder, murva

čuu|ta *(-dau, -di) v* rostál • *čuuta rugišt* rozsot rostálni

D,D'

da I *ksz* és, s, is, meg, továbbá
da II *msz* igen, valóban
d'abluk *(-an, -kad) fn* alma [*Malus*] • *D'ablukad riputtih puiš.* Almák csüngtek a fákon.
d'ablukkahi|ne *(-žen, -št) mn* 1. almás; 2. alma- • *d'ablukkahine mehu* almalé
d'abluk||puu *(-n, -d) fn* almafa
d'ačeik *(-an, -ad) fn* 1. sejt; 2. méhsejt, lép (méhészet)
d'adu *(-n, -d) fn* méreg • *Viin on d'adu.* Az alkohol méreg.
d'ag|ada *(-au, -i) v* oszt, feloszt, eloszt, kioszt, beoszt • *D'agagat puolekkahin!* Osszátok el egyenlően!
d'aga|dakse *(-taze, -tihe) v refl* oszlik, feloszlik, osztódik, felosztódik
d'agamat|oi *(-toman, -tomad) mn* felosztható, oszthatatlan • *d'agamatoi bruja* oszthatatlan dolog
d'agami|ne *(-žen, -št) fn* osztás, kiosztás, beosztás, elosztás, felosztás
d'agand *(-an, -ad) fn* osztozás, osztozkodás, megosztás, felosztás • *verboiden d'agand* az igék felosztása – *leiban d'agand* kenyérosztás
d'agard *(-on, -od) fn* választék (fejen), hajválaszték • *Piäs on d'agard.* A fején választék van.
d'ago *(-n, -d) fn* 1. osztás, felosztás, elosztás, kiosztás, beosztás; 2. osztály, részleg • *ozuttelijoiden d'ago* színjátszó osztály
d'aht *(-an, -ad) fn* jacht, yacht, vitorlás
dai *ksz* …is és …is • *mina dai sina* én is és te is – *küliš dai lidnoiš* a falvakban is és a városokban is
d'aks|ada *(-au, -i) v* levesz, levet, lehúz • *D'aksa d'algad!* Vedd le a cipőt!
d'aksa|dakse *(-taze, -tihe) v refl* levetkőzik • *d'aksadakse pertiš* levetkőzni a szobában
d'aksatt|ada *(-au, -i) v* levetkőztet
d'alaj *(-an, -ad) fn* szilfa [*Ulmus*] • *korgedad d'alajad* magas szilfák
d'alg *(-an, -ad) fn* láb • *stolan d'algad* az asztal lábai – *D'algas on viiž barbast.* A lábon öt ujj van.
d'algaččim|ed *(-iden, -id) fn plur* 1. cipő, lábbeli • *nahkaižed d'algaččimed* bőrcipő; 2. síkötés
d'algač|im *(-čimen, -imt) fn* 1. cipő, lábbeli • *vahn d'algačim* régi / öreg cipő; 2. síkötés
d'algah *hsz* lábra • *kengida čabatod d'algah* csizmát húzni a lábára – *panda kengad d'algah* cipőt venni a lábára
d'algai *hsz* gyalog, gyalogszerrel, gyalogosan • *Häin tuli d'algai.* (Ő) gyalog jött.

d'alga|ine I *(-ižen, -št) fn,mn* gyalogos, gyalogjáró
d'alga|ine II *(-ižen, -št) fn* kis láb, lábacska
-d'alga|ine III *(-ižen, -št) ut* vmilyen lábú • *viärď algaine* lúdtalpú, lúdtalpas
d'algaks|ed *(-iin, -iid) fn plur* szántalp • *D'algaksed siättih koivus.* A szántalpat nyírfából készítik.
d'algan||pohd' *(-an, -ad) fn* talp, lábtalp, lábfej
d'alga|z *(-han, -st) fn* szántalp
d'algat|oi *(-toman, -tomad) mn* lábatlan, láb nélküli • *ď algatoi miez* láb nélküli ember
d'alg||boll *(-an, -ad) fn* labdarúgás, futball, foci • *ď algbollan ď ouk* labdarúgócsapat, focicsapat
d'alg||bolnik *(-an, -kad) fn* labdarúgó, futballista, focista • *Meiden ď algbolnikad voitettih.* A mi focistáink győztek.
d'alg||lamp *(-an, -pad) fn* állólámpa • *sambuttada ď alglamp* felkapcsolni / meggyújtani az állólámpát
d'alg||rata|z *(-han, -st) fn* kerékpár, bicikli • *Mina ajan ď algrattahal.* Kerékpárral járok.
d'alg||rataz||sport *(-an, -tad) fn* kerékpársport, kerékpározás • *Mindai intresuiččou ď algratazsport.* Engem érdekel a kerékpársport.
d'alg||rattahan||ajaj *(-an, -ad) fn* kerékpáros, biciklista
d'alo||rusked *(-an, -ad) mn* bíborvörös, tűzpiros
d'alos *hsz* nagyon • *Vihmuu ď alos.* Nagyon esik (az eső). – *Milei on ď alos nälg.* Nagyon éhes vagyok.
d'alosti *hsz* nagyon
damk *(-an, -ad) fn* királyné, dáma (játékokban)
d'antaŕ *(-an, -ad) fn* borostyán [*Hedera helix*]
d'anvaŕ||kuu *(-n, -d) fn* január
d'armark *(-an, -ad) fn* vásár • *Sügüzil oldihe ülen suured ď armarkad.* Ősszel nagyon nagy vásárok voltak.
d'azv *(-an, -ad) fn* fekély, kelés [*ulcus*]
d'ataž *(-an, -ad) fn* emelet
-d'ataža|ine *(-ižen, -št) ut* -emeletes
d'atk *(-an, -ad) fn* folytatás, meghosszabbítás • *filman ď atk* a film folytatása
d'atk|ada *(-au, -i) v* folytat, meghosszabbít, told, megtold • *Häin ď atkoi edelleh paginan.* Folytatta tovább a beszédet.
d'atkand *(-an, -ad) fn* folytatás, meghosszabbítás • *opastundan ď atkand* a tanulmányok folytatása
d'atk||opastuj *(-an, -ad) fn* aspiráns, tudományos pályára készülő
d'atku|da *(-u, -i) v* folytatódik, meghosszabbodik ◊ *D'atkuu.* Folytatása következik.

d'atku|dakse *(-taze, -tihe) v refl* folytatódik, meghosszabbodik
d'auh *(-on, -od) fn* liszt • *kilo d'auhod* (egy) kiló liszt – *rugahine d'auhod* rozsliszt
d'auho|da *(-u, -i) v* őröl, megőröl, darál, megdarál • *Melličas d'auhotah rugišt.* A malomban megőrlik a rozsot.
d'auhoksi|ne *(-žen, -št) mn* 1. lisztes; 2. liszt-
d'auhond *(-an, -ad) fn* őrlés, darálás • *nižun d'auhond* a búza őrlése
d'auhond||kiv|i *(-en, -ed) fn* malomkő, őrlőkő • *Meiden sarail on d'auhondkivi.* A (mi) csűrünkben van (egy) őrlőkő.
dedektiv *(-an, -ad) fn* detektív, nyomozó
dedoi *(-n, -d) fn* 1. nagyapa, nagyatya, nagypapa; 2. apó, nagyapó, öregapó, apóka • *dedoi da baboi* apóka és anyóka
defekt *(-an, -ad) fn* defekt, hiba, meghibásodás
deficit *(-an, -ad) fn* deficit, veszteség, hiány
Degipt *(-as, -ah) fn* Egyiptom
dekad *(-an, -ad) fn* dekád
dekan *(-an, -ad) fn* dékán
dekret *(-an, -ad) fn* rendelet, dekrétum
delegat *(-an, -tad) fn* küldött, kiküldött, delegátus • *delegatoiden valičend* küldöttek választása
delegat||kund *(-an, -ad) fn* delegáció, küldöttség • *lüüdilaine delegatkund* a lűd delegáció
demokrat *(-an, -ad) fn* demokrata
demonstrant *(-an, -ad) fn* tüntető
deng *(-an, -ad) fn* pénz • *pidada dengad* elkölteni a pénzt – *suada dengad* pénzt szerezni
deng|ad *(-oiden, -oid) fn plur* pénz
dengak|az *(-kahan, -ast) mn* 1. pénzes; 2. pénzbeli; 3. pénz-
depiskop *(-an, -pad) fn* érsek
derein *(-an, -ad) fn* falu • *Mina elän dereinas.* Falun élek.
dereina|ine *(-ižen, -št) fn* kis falu, falvacska
dessert *(-an, -ad) fn* desszert, édesség, csemege
diabet *(-an, -tad) fn* cukorbaj [*diabetes mellitus*]
diagnoz *(-an, -ad) fn* diagnózis, kórisme [*diagnosis*]
dialekt *(-an, -ad) fn* nyelvjárás, nyelvváltozat, tájszólás, tájnyelv, dialektus
dialog *(-an, -ad) fn* dialógus, párbeszéd
diametr *(-an, -ad) fn* átmérő
diavol *(-an, -ad) fn* ördög
didi *(-n, -d) fn* 1. nagyapa, nagyatya, nagypapa, nagyapó • *Didi, sanele suarn!* Nagypapa mondjál mesét! – *Didi, tule tänne!* Nagypapa gyere ide! 2. apó, apóka, öregapó

died *(-an, -ad) fn* 1. nagyapa, nagyatya, nagypapa, nagyapó • *diedan šliäp* a nagyapa kalapja; 2. apó, apóka, öregapó

diel *(-on, -od) fn* 1. dolog, ügy • *huba diel* jelentéktelen ügy; 2. dolog, munka, feladat • *paraz diel* kedvtelés, hobby; 3. tett, cselekedet • *hüväd dielod* jó cselekedetek; 4. vminek a területe, ügykör, ügymenet • *kielen dielos* a nyelv területén

dielo||kird' *(-an, -ad) fn* ügyirat, okirat • *allekird'uttada dielokird'* aláírni az ügyiratot

diet *(-an, -ad) fn* diéta

diplom *(-an, -ad) fn* diploma • *anta diplom* a diplomát kiadni

diplomat *(-an, -tad) fn* diplomata

diplomatij *(-an, -ad) fn* diplomácia

diplom||inžiner *(-an, -ad) fn* okleveles mérnök

diplom||ruad *(-an, -ad) fn* diplomamunka • *valmištada diplomruad* elkészíteni a diplomamunkát

diplom||todištu|z *(-ksen, -st) fn* diploma-tanúsítvány, diploma-bizonyítvány, diploma-oklevél • *suada diplomtodištuz* diploma-oklevelet / diplomát szerezni

disko *(-n, -d) fn* diszkó • *lähtä diskole* diszkóba menni

diudijala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* zsidó, jiddis

diä *(-n, -d) fn* jég • *hurguda diäd müöti* a jég hosszában siklani – *Diä lähtöu därves.* A jég levonul a tóról. – *Diä halgedelou.* Repedezik / hasadozik a jég.

diä|d' *(-dän, -däd) fn* 1. nagybáty, nagybácsi; 2. bácsi, bácsika • *diädäd da tötoid* bácsik és nénik

diä||d'algaks|ed *(-iden, -id) fn plur* korcsolya • *hurguda diäd'algaksil* korcsolyázni

diä||d'uoksend *(-an, -ad) fn* gyorskorcsolyázás (sportág) • *diäd'uoksendan kiišteluz* gyorskorcsolyaverseny

diä||d'uoksij *(-an, -ad) fn* gyorskorcsolyázó (sportoló)

diädü|da *(-u, -i) v* megfagy, befagy • *Laht' diädüu.* Befagy az öböl.

diä|dä *(-b, -i) v* marad, megmarad, ottmarad, fennmarad • *Iele diänü ni mida.* Nem maradt semmi. ◊ *Diägät tervehed!* Viszontlátásra! (lit: Maradjon egészséges! / Maradjatok egészségesek!)

diähi|ne *(-žen, -št) mn* 1. jeges; 2. jégborította; 3. jég-; 4. fagyott • *diähižed d'algad* fagyott lábak

diä||kiäk *(-än, -käd) fn* jégkorong • *Mina viändän diäkiäkkoh.* (Én) jégkorongozok.

diäkkeŕ *(-in, -id) fn* horgony • *diäkkeŕ nuoran ke* horgony kötéllel – *nostada diäkkeŕ* felvonni / felhúzni a horgonyt

diäkkeŕ||čiep *(-in, -pid) fn* horgonylánc • *dügedad diäkkeŕčiepid* súlyos horgonyláncok

diändü|z *(-ksen, -st) fn* 1. maradék; 2. maradvány; 3. egyenleg • *penzijan diändüksed* nyugdíjegyenlegek

diändüz||pala *(-n, -d) fn* ételmaradék, maradék • *Ala diätä diändüzpaloid!* Ne hagyjál (meg) maradékot!

diän||lähtend *(-an, -ad) fn* jégzajlás • *Kevädel lienou diänlähtend.* Tavasszal jégzajlás lesz.

diän||murendaj *(-an, -ad) fn* jégtörőhajó • *Diänmurendaj murendau diäd.* A jégtörőhajó töri a jeget.

diä||pala *(-n, -d) fn* jégdarab, jégtábla, jégtömb • *Diäpala ujelou meres.* Jégtábla úszik a tengerben.

diä||pala|ine *(-ižen, -št) fn* jégdarabocska, kis jégdarab • *Diäpalaižed oldah vedes.* Kis jégdarabok vannak a vízben.

diä||peld *(-on, -od) fn* jégmező • *Häin läksi diäpeldole.* A jégmezőre ment.

diä||puik *(-on, -kod) fn* jégcsap • *Diäpuikod riputtih oksiden agďaižis*. Jégcsapok lógtak az ágak hegyén.

diä||škuap *(-an, -pad) fn* jégszekrény, hűtőszekrény • *Süömäd oldah diäškuapas.* Az ennivalók a hűtőszekrényben / jégszekrényben voltak. – *panda diäškuappah* a hűtőszekrénybe / jégszekrénybe tenni

diätt|äda *(-äu, -i) v* hagy, félretesz, meghagy, otthagy • *Ala diätä huomeneks!* Ne hagyd holnapra! – *Suabrad diätettih niituile.* A szénakazlakat a réteken hagyták.

diävi|dakse *(-že, -ihe) v refl* megjelenik • *Kuningaz diäviihe zualah.* A király megjelent a teremben.

dm. *(=da muud) röv* és a többiek, és a továbbiak

dme. *(da muga edelleh) röv* satöbbi, és így tovább, stb.

dnevnik *(-an, -kad) fn* napló

ď'o I *hsz* már • *Leibad ď'o amu ei pašteta kodiš.* A kenyeret már régóta nem otthon sütik. – *D'ogo paranid?* Meggyógyultál már?

ď'o II *msz* ugyan már, már csak

docent *(-an, -ad) fn* docens

ď'odu *(-n, -d) fn,mn* jód [*iodum*]

ď'oga *mn rtlan,nm* 1. minden, mindegyik, összes • *ď'oga azijas* minden esetben – *Puu därenou ď'oga vuot.* A fa minden évben (meg)vastagodik. – *Päčid oldih d'oga pertiš.* Minden házban volt kemence.; 2. mindenki

ď'ogahi|ne *(-žen, -št) mn,nm* 1. minden, mindegyik, összes; 2. mindenki • *D'ogahine armastab kezad.* Mindenki szereti a nyarat.

d'oga||ku|ine *(-ižen, -št) mn* havonkénti, havi • *d'ogakuine palk* havi fizetés
d'oga||nedali|ine *(-ižen, -št) mn* hetenkénti, heti
d'oga||päivälli|ne *(-žen, -št) mn* naponkénti, mindennapi
d'oga||vuodi|ne *(-žen, -št) mn* évenkénti, éves • *d'ogavuodine leht'* évenkénti kiadvány
d'ogen||suu *(-n, -d) fn* folyótorkolat • *Meiden külä on d'ogensuus.* A mi falunk a folyótorkolatban van.
d'og|i *(-en, -ed) fn* folyó • *piäliči d'oges* a folyón át – *D'ogi mänöu sinna toižeh d'ogeh.* A folyó ott egy másik folyóba ömlik. – *d'ogen randale* a folyó partján
d'ohott|ada *(-au, -i) v* zajong, dühöng, zúg, morajlik
dohtur *(-an, -ad) fn* 1. doktor (tudományos) • *D'atkopastuj lienou dohturaks*. A jelölt doktorrá lesz. 2. doktor, orvos
dohturan||ruad *(-on, -od) fn* doktori disszertáció • *dohturanruadon puolištuz* a doktori disszertáció megvédése
d'oig *(-un, -ud) fn* ősi lapp ének, jojka
d'okt' *(-an, -ad) fn* kátrány, szurok
dokument *(-an, -ad) fn* dokumentum, okirat, okmány
dollar *(-an, -ad) fn* dollár
dorog *(-an, -ad) fn* út ◊ *Kebdäd dorogad!* Jó (könnyű) utat!
doroga|ine *(-ižen, -št) fn* kis út, utca • *Dorogaižil on keza.* Az utcákon nyár van.
dorog||leh|t' *(-ten, -ted) fn* útilapu, útifű [*Plantago maior*] • *Dorogleht' kazvau piendarel.* (Úti)lapu nő az útszélen.
d'orš *(-in, -šid) fn* sügér [*Perca fluviatilis*] • *D'orš on ruodakaz kala.* A sügér egy szálkás hal.
d'oučim *(-en, -t) fn* hattyú [*Cygnini*]
d'oud *(-on, -od) fn* szabadidő • *Ei ole d'oudod.* Nincs szabadidő.
d'oudav *(-an, -ad) mn* 1. szabad, független, kötetlen • *d'oudav aig* szabadidő; 2. felesleges; 3. szükségtelen
d'oudavu|da *(-u, -i) v* szabadul (kötelességtől, munkától) • *Mina d'oudavun ehtal.* Este szabadulok.
d'oudavu|z *(-ksen, -st) fn* kötetlenség
d'ouk *(-an, -kad) fn* csapat, csoport, falka, nyáj, horda, banda, kompánia • *d'ouk rahvast* embercsoport – *eroittadakse d'oukos* kitűnni a sokaságból
d'ou|ź *(-zen, -st) fn* íj • *ambuda d'ouzel* íjjal lő
d'ouzen||ambuj *(-an, -ad) fn* íjász • *D'ouzenambujal on tark silm.* Az íjásznak éles szeme van.
D'ovanhelij *(-an, -ad) fn* Evangélium
dramaturg *(-an, -ad) fn* dramaturg

druam *(-an, -ad) fn* dráma

d'uam *(-an, -ad) fn* országút, közút, műút, út

d'uaman||muard' *(-an, -ad) fn* hamvas áfonya [*Vaccinium uliginosum*]

D'uapo|ń *(-niš, -nih) fn* Japán

d'uaponila|ine *(-ižen, -št) fn/mn* japán

D'umal I *(-an, -ad) fn* Isten ◊ *Anda D'umal tervehut!* Adjon Isten (jó egészséget)! – *Mäne D'umalan ke!* Menj Isten hírével! – *D'umal varď oičče!* Isten őrizz! – *D'umal elävüi.* Isten (Krisztus) feltámadt. – *Molin D'umalad.* Fohászkodok Istenhez.

d'umal II *(-an, -ad) fn* ikon, szentkép

d'umal III *(-an, -ad) fn* mennydörgés, égzengés, égiháború • *D'umal ď urižou.* Dörög az ég.

d'umal||abu *(-n, -d) fn* Isten segítsége

d'umalahi|ne *(-žen, -št) mn* 1. isteni; 2. istenes, vallásos

D'umala|ine *(-ižen, -št) fn* Istenkém ◊ *Armaz D'umalaine abuta!* Drága Istenkém, segíts!

d'umalan||bembel *(-en, -t) fn* szivárvány • *Dälges vihmad nouzob ď umalanbembel.* Az eső nyomában felemelkedik a szivárvány.

d'umalan||dürü *(-n, -d) fn* mennydörgés, égzengés, zivatar, vihar

d'umalan||ilm *(an, -ad) fn* vihar, zivatar • *Tänäpä lienou d'umalanilm.* Ma vihar lesz.

d'umalan||lehma|ine *(-ižen, -št) fn* katicabogár [*Coccinellidae*] ◊ *D'umalanlehmäine, ozuta siibuded!* Katicabogár, mutasd a szárnyaidat!

d'umal||čup|p *(-un, -pud) fn* ikonsarok, szent sarok

D'umaldovan||päiv *(-än, -äd) fn* húsvét / karácsony második napja

d'umal||koda *(an, -ad) fn* szentély

d'und *(-an, -ad) fn* 1. rend, sor, sorrend • *panda ď undah* sorba rakni; 2. vonal; 3. vonat • *tulda ď undal* vonattal érkezni; 4. szekérsor, kocsisor, karaván; 5. lánc, láncolat

d'uobu|da *(-u, -i) v* elájul, elalél, elszédül, megszédül • *Tähe čihvah voib ď uobuda.* Ettől a széngáztól el is lehet ájulni.

d'uobuksiš *hsz* önkívületben, ájultan, eszméletlenül

d'uobutt|ada *(-au, -i) v* eszméletlenné tesz, önkívületbe ejt • *Külüs on čihv, ď uobuttau.* Széngáz van a fürdőben, eszméletlenné tesz.

d'uod *(-an, -ad) fn* tál, tányér • *Vala suppad d'uodah!* Töltsd a levest a tálba!

d'uo|da *(-b, -i) v* inni, meginni, kinni • *ď uoda čajud* teát inni

d'uoda|ine *(-ižen, -št) fn* tányérka, kis tányér, tálka, kis tál • *Kaži d'uob d'uodaižes.* A macska iszik a tálkából.

d'uo|dakse *(-ze, -ihe) v refl* teleiszsza magát, leissza magát, szomját csillapítja

d'uohtu|da *(-u, -i) v* eszébe jut • *Hänele d'uohtui mieleh.* Eszébe jutott (neki).

d'uoksai|ta *(-dau, -ži) v* elfut, elszalad

d'uoksend *(-an, -ad) fn* futás, szaladás • *intresuidakse d'uoksendal* a futás iránt érdeklődést mutatni / a futást élvezni

d'uoksendel|ta *(-ou, -i) v* fut, futkos, szalad, szaladgál • *Häin d'uoksendelou d'oga huondeksel.* (Ő) minden reggel fut.

d'uoksendelu|z *(-ksen, -st) fn* futás, futkosás, szaladás, szaladgálás • *Lopi tämä d'uoksendeluz!* Fejezd be ezt a futkosást!

d'uoksij *(-an, -ad) fn* futó (sportoló) • *d'uoksijoiden kiišteluz* futóverseny

d'uoksolt *hsz* futva, szaladva • *d'uoksolt d'ogen randale* a folyóparton futva

d'uom I *(-an, -ad) fn* ital, innivaló • *vieda žiivatoile d'uom* innivalót vinni az állatoknak

d'uom II *(-an, -ad) fn* folyómeder, meder, folyóágy • *Ende d'ogen d'uomad oli külä.* Régen a folyó medre falu volt.

d'uomat|oi *(-toman, -tomad) mn* 1. józan; 2. bornemissza, antialkoholista; 3. alkoholmentes

d'uomi|ne I *(-žen, -št) fn* itóka, kortyolnivaló, ital • *maged d'uomine* édes ital

d'uomi|ne II *(-žen, -št) fn* ivás, ivászat • *čajun d'uomine* teaivás, teázás

d'uomoi *(-n, -d) fn* (hamvas) áfonya [*Vaccinium uliginosum*] • *virš d'uomoin ke* kosár áfonyával

d'uond *(-an, -ad) fn* ivás • *maidon d'uond* tejivás

d'uo|sta *(-ksou, -ksi) v* fut, szalad • *Hebo d'uoksou ravedas.* Gyorsan fut a ló. – *Häin d'uoksi meiš siiriči.* (Ő) elfutott mellettünk

d'uoste *hsz* futva, szaladva, futvást

d'uotatt|ada *(-au, -i) v* szomjassá tesz, szomjaztat

d'uott|ada *(-au, -i) v* itat, megitat, inni ad • *Süöttägat, d'uottagat!* Adjatok enni, adjatok inni!

d'upk *(-an, -ad) fn* szoknya • *kodiš kudottu d'upk* háziszőttes szoknya

d'urai|ta *(-dau, -ži) v* 1. dörög, dübörög; 2. zörög; 3. csörög, csörömpöl

d'urist *(-an, -ad) fn* jogász

d'uri|šta *(-žou, -ži) v* 1. dörög, dübörög; 2. zörög; 3. csörög, csörömpöl

durm *(-en, -ed) fn* pázsit, gyep, fű • *vihandad durmed* zöld fű – *lagedad durmed* széles pázsit(ok)

d'uro *(-n, -d) fn* csík, sáv • *Lehman ocas on valged d'uro.* Fehér csík van a tehén homlokán.

d'uroik|az *(-kahan, -ast) mn* csíkos, sávos • *d'uroikaz paid* csíkos ing

d'ustr *(-an, -ad) fn* csillár

duš|š *(-in, -šid) fn* zuhany, tus, tusoló • *Ongo numeras dušš?* Van a szobában tusoló?

d'užin *(-an, -ad) fn,szn* tucat

d'uttu|da *(-u, -i) v* fullad, fulladozik, megfullad • *d'uttuda nagreheze* megfulladni egy répától

duuh I *(-an, -ad) fn* 1. lehelet, lélegzet, szusz; 2. lélek, szellem

Duuh II *(-an, -ad) fn* Szentlélek

duuh III *(-an, -ad) fn* szag, illat

Duuhan||päiv *(-än, -äd) fn* pünkösd (lit: Szentlélek napja)

duuhuk|az *(-kahan, -ast) mn* szagos, illatos

duum I *(-an, -ad) fn* gondolat, képzelet, eszme, idea, ötlet • *Milei tuli duum.* Támadt egy ötletem. – *hüväd duumad* jó gondolatok – *duumiiš* gondolatban

duum II *(-an, -ad) fn* hüvelyk, coll • *kakš duumad* két hüvelyk / coll

duumai|ta *(-ččou, -čči) v* 1. gondol; 2. elgondol, kigondol; 3. gondolkodik, gondolkozik, elgondolkodik, elgondolkozik • *duumaita omah rahvahaze nähte* a saját népéről gondolkodni – *Häin duumaičči hätken.* Hosszasan gondolkodott.

d'uu|ŕ *(-ren, -ŕt) fn* 1. gyökér • *Sanuda omihe d'uurihe nähte!* Mesélj a gyökereidről! ◊ *D'uurita ni karged heinäine ei kazva.* Gyökér nélkül keserű fű sohasem nő. 2. gyök; 3. tő

d'uurdu|da *(-u, -i) v* 1. meggyökerezik, gyökeret ereszt; 2. meghonosodik, gyökeret ver vhol • *Sana d'uurdui kieleh.* A szó gyökeret vert a nyelvben.

d'uurdunu *(-den, -t) mn* meggyökeresedett, meghonosodott • *d'uurdunuded sanad* meggyökeresedett szavak

d'uuret|oi *(-toman, -tomad) mn* gyökértelen

d'uur||hamba|z *(-han, -ast) fn* gyökeres fog

d'uurik *(-an, -kad) fn* gyökérzet

d'uurik|az I *(-kahan, -ast) fn* zöldségféle, gyökérzöldség, zöldség • *Däniž süöb d'uurikkahid.* A nyúl zöldségeket eszik.

d'uurik|az II *(-kahan, -ast) mn* 1. gyökeres • *d'uurikaz puu* gyökeres fa; 2. töves

d'uurikaz||salat *(-an, -tad) fn* fejessaláta, zöldségsaláta • *Muam siädi d'uurikazsalatan.* Az anya zöldségsalátát készített.

d'uurikaz||süöj *(-än, -äd) fn,mn* vegetáriánus
d'uurineh *hsz* tőből • *pakkuda d'uurineh* tőből kidőlni
d'uvelir *(-an, -ad) fn* ékszerész
dvoik *(-an, -kad) fn* 1. kettes (számjegy); 2. kettes (érdemjegy)
dvor *(-an, -ad) fn* udvar (gazdasági)
dvorč *(-an, -ad) fn* palota
düged *(-an, -ad) mn* nehéz, súlyos, nyomós • *dügedad rengid* nehéz vödrök – *Oligo düged piästä opastumah?* Nehéz volt tanulásba belefogni?
dügedu|z *(-den, -t) fn* 1. nehézség, súlyosság; 2. teher, súly • *füüzikalližen ruadon dügeduz* a fizikai munka terhe
dügenzoitt|ada *(-au, -i) v* 1. megnehezít; 2. súlyosbít; 3. megterhel, terhel • *En tahtoiž dügenzoittada teid.* Nem akarnálak téged terhelni.
düge|ta I *(-ndau, -ndži) v* 1. megnehezít, nehézzé tesz • *dügeta arvanduz* nehézzé tenni a rejtvényt; 2. súlyosbít; 3. megterhel, terhel
düge|ta II *(-nou, -ni) v* 1. megnehezedik; 2. súlyosbodik
dürk *(-än, -käd) mn* meredek • *dürk mägi* meredek hegy
dürü *(-n, -d) fn* 1. mennydörgés, morajlás, dörgés, moraj; 2. robajlás, robaj • *auton dürü* autó robaja
dürü||taut *(-an, -ad) fn* villám, villámlás, villámcsapás
düvä *(-n, -d) fn* mag, magszem
düvä|ine *(-ižen, -št) mn* mag, szem, szemecske • *ni üht düväšt* egy(etlen) szem sem
dädöi *(-n, -d) fn* 1. nagyapa, nagyatya, nagypapa; 2. apó, öregapó, apóka
dägäl *(-än, -äd) fn* rénzuzmó [*Cladonia*] • *Pedrad süödäh dägäläd.* A szarvasok rénzuzmót esznek.
dälg *(-en, -ed) fn* nyom, lábnyom, keréknyom • *Häin mäni endižid dälgid müöti.* A régi nyomokon haladt. – *diättäda hüvä dälg muale* jó nyomot hagyni a földön
dälgele *(+part) prep* nyomán, nyomában, után • *dälgele mindai* az én nyomomban
dälgele||mänij *(-an, -ad) fn* 1. követő, tanítvány; 2. örökös, utód • *minun dälgelemänijad* az örököseim / utódaim
dälgemba|ine *(-ižen, -št) mn* 1. végső, utolsó; 2. legmesszebbmenő
dälges I *hsz* utána, nyomában
dälges II *(+part) prep* után, nyomán, nyomában • *dälges voinad* háború után – *dälges kezad* nyár után
dälgimai *hsz* végül, legvégül, utoljára, végre • *Dälgimai lopiihe talv.* Végre vége a télnek.
dälgima|ine *(-ižen, -št) mn* végső, utolsó • *dälgimaine kodi* az utolsó ház

dälgimaž||aig *(-an, -ad) fn* legutolsó idő

dälg||sana *(-n, -d) fn* névutó • *Dälgsana on dälges piäsanad.* A névutó a névszó után áll.

däni|ž *(-ksen, -št) fn* nyúl [*Leporidae*] • *Däniž on arg*. A nyúl félénk.

däniž||peit *(-on, -od) fn* szembekötősdi • *viätä dänižpeittoh* szembekötősdit játszani

dänöi *(-n, -d) fn* nyulacska, nyuszi • *pień dänöi* kis nyuszi

dänöi||käp|p *(-än, -päd) fn* szembekötősdi

dänöi||leiba|ine *(-ižen, -št) fn* lóhere [*Trifolium repens*] • *Dänöileibaine kazvau durmel.* A lóhere a gyepen nő.

dänöin||leib *(-an, -ad) fn* sóskaborbolya [*Berberis vulgaris*] • *Dänöinleibas on kolme lehtukkad.* A sóskaborbolyának három levele van.

dänöin||poig *(-an, -ad) fn* nyúlkölyök

däred *(-an, -ad) mn* zömök, testes, termetes, tagbaszakadt • *Valgedal gribal on däred ďalgaine.* A vargányának zömök törzse van.

däre|ta *(-nou, -ni) v* testesedik, hízik, megtestesedik, meghízik, nagyobbodik, megnagyobbodik

därv *(-en, -ed) fn* tó • *därven randal* a tó partján – *Meiden därves on äij kalad.* A mi tavunkban sok hal van.

-därvela|ine *(-ižen, -št) ut* -tavi

därven||tagai|ne *(-žen, -št) mn* tavon túli, tó mögötti

därvü|d *(-den, -t) fn* tavacska

E

ebol *(-an, -ad) fn* ebola • *Vakcin voib väheta ebolan kuolendoid.* A vakcina csökkentheti az ebola miatti halálozást.

ebä- *et (antonima előtagja)* nem..., -tlan, -tlen, -talan, -telen

ebä||školahi|ne *(-žen, -št) mn* iskolán kívüli

ebä||uskond *(-an, -ad) fn* hitetlenség

ebä||virgalli|ne *(-žen, -št) mn* nem hivatalos • *ebävirgalline pagin* nem hivatalos megbeszélés

ebä||voim *(-an, -ad) fn* 1. erőtlenség, tehetetlenség, gyengeség • *voittada ebävoim* leküzdeni az erőtlenséget; 2. betegség

ebä||voima|ine *(-ižen, -št) mn* 1. erőtlen, tehetetlen, gyenge • *ebävoimaine vahnuz* gyenge öregember; 2. beteg; 3. kilátástalan, reménytelen • *Tämä pluan on ebävoimaine*. Ez a terv kilátástalan.

ebä||voimu|z *(-ksen, -st) fn* 1. erőtlenség, tehetetlenség, gyengeség; 2. betegség; 3. kilátástalanság, reménytelenség • *projektan ebävoimuz* a projekt reménytelensége

eč|čida *(-čiu, -i) v* keres, megkeres, kutat, felkutat • *Brihač ečču čiičuid*. A fiú madarakat keres.

ečči|j *(-an, -ad) fn* kutató

ečind *(-an, -ad) fn* keresés, megkeresés, kutatás, felkutatás • *lähtä ozan ečindah* a boldogság keresésére indulni

edaha|ine *(-ižen, -št) mn* távoli, messzi • *edahaižed tiähted* távoli csillagok – *edahaine derein* távoli falu

edahaks *hsz* távol (hová), távolba, távolra, messze (hová), messzire • *mändä edahaks* elmenni távolra, elmenni messzire, távolba menni

edahakspiä *hsz* távol (hová), távolba, távolra, messze (hová), messzire • *kaccuda edahakspiä* messzire nézni, a távolba nézni

edahala|ine *(-ižen, -št) mn* távoli, messzi • *edahalaižed heimolaižed* távoli rokonok – *edahalaine rand* távoli vidék – *edahalaižed muad* távoli országok

edahan *hsz* távol, messze (hol), távolban • *edahan kodišpiä* távol otthonról

edahanpiä *hsz* messziről, távolból, távolról • *Edahanpiä diedan iäń kuuluu.* A távolból hallatszik a nagyapa hangja.

edahu|z *(-den, -t) fn* 1. távolság, (a) távol, messzeség, (a) messzi • *lühüdel edahudel* kis távolságra; 2. különbség

edeh *hsz* eléje, elébe, előre • *Edeh da tagazepiä kävelöu.* Oda-vissza jár(kál).

edehpiä *hsz* eléje, elébe, előre • *Pidau kaccuda edehpiä.* Előre kell nézni.

edel I *hsz* 1. előbb, előtte, korábban • *Edel oldih suured kodid.* Korábban nagy házak voltak. 2. először

edel II *(+ gen) nu* vmi/ vki elé • *Koir ďuoksou minun edel*. A kutya elém szalad.

edelleh *hsz* előre, tovább • *Astugam edelleh!* Gyerünk tovább!

edellehpiä *hsz* előre, tovább

edelli|ne *(-žen, -št) mn* előbbi, előző, korábbi, régebbi, eddigi • *kodin edelližed ižandad* a ház előző gazdái

edelpiä I *hsz* 1. előbb, előtte, korábban • *edelpiä ei voi tieta* nem lehet előre tudni; 2. először

edelpiä II *(+part) prep* előtt • *edelpiä mindai* én előttem

edelpiä||maksand *(-an, -ad) fn* előleg, előlegfizetés

edemba *hsz kf* távolabb, messzebb, odébb

edembaks *hsz kf* távolabbra, tovább, messzebbre

edeńoi *(-n, -d) fn* csiga (állat) [*Gastropoda*]

edes I *hsz* elöl • *olda edes* elöl van – *Edes nägüu tuli*. Elöl fény látszik.

edes II *(+gen) nu* előtt • *Minun edes seižuu lapś.* Előttem áll a gyerek.

edespiä *hsz* elöl • *Edespiä ajau mašin, a tagana ďuoksou koir.* Elöl halad az autó, mögötte pedig fut a kutya. – *Edespiä paid on redukaz.* Az elején az ing koszos.

edestagaižin *hsz* előre-hátra, oda-vissza • *Edestagaižin kävelöu*. Oda-vissza sétál / jár.

edesti I *(-n, -d) fn* 1. észt (személy); 2. észt (nyelv)

Edesti II *(-š, -h) fn* Észtország

ede|ta *(-nou, -ni) v* távolodik, eltávolodik

edi|ne *(-žen, -št) mn* 1. elülső, legelső; 2. mellső • *edine ďalg* mellső láb

edišt|ada *(-au, -i) v* előmozdít, elősegít, előbbre visz • *Mina edištin azijan.* Előmozdítottam / elősegítettem az ügyet.

edištu|da *(-u, -i) v* előrehalad, halad, fejlődik, kifejlődik • *Azij edištuu*. Halad az ügy.

edištu|z *(-ksen, -st) fn* előrehaladás, haladás, fejlődés, kifejlődés, előmenetel • *lüüdin opastundan edištuz* haladás a lűd nyelv tanulásában

edust *(-an, -ad) fn* vmi előtti hely, előtérség • *kodin edust* a ház előtti térség

efekt *(-an, -ad) fn* hatás, effektus

efir *(-an, -ad) fn* éter

egläi *hsz* tegnap • *Egläi mina olin kinos.* Tegnap moziban voltam.

eglä|ine *(-ižen, -št) mn* tegnapi • *egläine päiv* a tegnapi nap
egojizm *(-an, -ad) fn* egoizmus, önzés
egzamen *(-an, -ad) fn* vizsga
egzeml'ar *(-an, -ad) fn* példány, darab
eht *(-an, -ad) fn* este, est • *Eht tulou.* Érkezik az este. – *Eht on nügüö d'o.* Már itt az este. – *Ehtal taivaz on kajoksine*. Este tiszta az ég.
ehtagolli|ne *(-žen, -št) fn* vecsernye, esti litánia • *Ehtagolline sluužitah suobattan.* Az esti litániát a szobában végzik.
ehta|ine *(-ižen, -št) fn* este, est
ehtal *hsz* este • *Ehtal meiden kodiš on lämm da hil'l'.* Este az otthonunkban meleg van és csend.
ehtalli|ne *(-žen, -št) mn* esti, estéli • *ehtalline čajund'uond* esti teázás – *ehtalline ilm* esti pír
ehtatt|ada *(-au, -i) v* átvisz a vizen • *Ehtata mindai toižele randale!* Vigyél át a túlsó partra!
ehtatu|z *(-ksen, -st) fn* rév, átkelőhely • *Piäliči d'oges on ehtatuz.* A folyón van átkelőhely.
ehtatuz||tul|i *(-en, -ed) fn* átkelőhelyet jelző tűz • *Randal palau ehtatuztuli*. A parton ég a jelző tűz.
ehti|da *(-u, -i) v* van rá ideje, futja rá, képes rá, tud • *Pidau ehtida siätä.* Meg kell tudni csinálni. – *Häin ei ehtinu sanuda.* Nem tud beszélni. ◊ *Mida ehtid tänäpä siätä, ala diätä huomeneks!* Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!
eht||kajo *(-n, -d) fn* esthajnal, naplemente • *Ehtkajo ruskottau.* Vörös-lik az esthajnal.
eht||päiv *(-än, -äd) fn* a nap második fele, délután • *Nägemoiže ehtpäiväl.* Délután találkozunk.
eht||sluužb *(-an, -ad) fn* vecsernye, esti litánia • *Ehtsluužb pidetah ehtal.* Az esti litániát / vecsernyét este tartják.
eht||zoŕa *(-n, -d) fn* esthajnal, naplemente
eht||tiäh|t' *(-ten, -ted) fn* esti csillag
ei I *(en, ed, ei, emme, ette, ei) v,segédige (igei tagadószó)* nem... • *En tieda.* Nem tudom.
ei- II *et (antonima előtagja) n*em..., -tlan, -tlen, -talan, -telen
ei-amu *hsz* nemrég, nemrégen
ei-čoma *(-n, -d) mn* csúnya, csúf, ronda, nem szép
ei-dügedas *hsz* könnyen, nem nehezen
ei-edahan *hsz* nem messze, közel
ei-hät'ken *hsz* röviden, nem hosszan
ei-kallehes *hsz* olcsón, nem drágán
ei-konz *hsz* semmikor, soha
ei-kova *(-n, -d) mn* puha, nem kemény

ei-küpš *(-an, -ad) mn* éretlen
ei-loitton *hsz* nem messze, közel, a közelben
ei-luja *(-n, -d) mn* gyenge, törékeny, nem erős, nem tartós
ei-mikš *hsz* hiába, hasztalanul
ei-muga *hsz* helytelenül, pontatlanul, tévesen, hibásan
ei-olda *(-on, -oli) v* hiányzik, nincs
ei-pahoin *hsz* elég jól, tűrhetően, nem rosszul
ei-räk|k *(-än, -käd) mn* nem forró, nem meleg, hűvös, hűs, hideg
ei-vihaž *(-an, -ad) mn* nem rossz, nem rosszindulatú, nem gonosz, jószívű, jólelkű
ei-viärnik *(-an, -kad) mn* 1. bűntelen, ártatlan; 2. nem ártalmas, nem kártékony
ekipaž *(-an, -ad) fn* fogat, hintó
ekonomik *(-an, -kad) fn* gazdaság
ekran *(-an, -ad) fn* filmvászon, vetítővászon, mozivászon
ekskalator *(-an, -ad) fn* mozgólépcső
ekskurs *(-an, -ad) fn* kirándulás, túra • *Güid vedau ekskurssad.* Az idegenvezető vezeti a túrát.
ekspedicij *(-an, -ad) fn* expedíció
eksperiment *(-an, -ad) fn* kísérlet (tudományos) • *himikalline eksperiment* kémiai kísérlet
ekspert *(-an, -ad) fn* szakértő (tudományos)
eksport *(-an, -ad) fn* export, kivitel
ekspress *(-an, -ad) fn* expresszvonat, expressz
ekzamen *(-an, -ad) fn* vizsga
ekvator *(-an, -ad) fn* egyenlítő
električk *(-an, -ad) fn* villamos, villamosvasút
elektrik *(-an, -kad) fn* elektromosság, villamosság
elektrikalli|ne *(-žen, -št) mn* elektromos, villamossági, villany- • *elektrikalline lämbituz* villanyfűtés, elektromos fűtés
elektrikoi *(-n, -d) fn* elektrotechnikus, villanyszerelő
elektro||britv *(-an, -ad) fn* villanyborotva
elektro||pojezd *(-an, -ad) fn* villanyvasút, villanyvonat
elektro||pošt *(-an, -ad) fn* elektronikus posta, e-mail • *elektropoštan adrest* elektronikus (posta-) cím, e-mail-cím
elektro||vird *(-an, -ad) fn* áram, elektromos áram • *Vanoimes ei ole elektrovirdad.* A vezetékben nincs áram.
element *(-an, -tad) fn* elem, elemi rész • *sanundan elementad* mondatrészek
elevator *(-an, -ad) fn* elevátor, emelőgép
elgendu|z *(-ksen, -st) fn* 1. értés, megértés • *Tahtomme suada teiden elgenduksen.* Bízunk a megértésetekben.; 2. felfogóképesség

elge|ta *(-ndau, -ndži) v* ért, megért, felfog • *Tämän mina elgendžin.* Ezt megértettem.

elo *(-n, -d) s* 1. élet, lét • *Meiden elo on hüvä.* Nekünk jó az életünk. – *oli diänü eloh* életben maradt / túlélt vmit; 2. jólét, gazdagság, bőség; 3. életvitel, életmód

elo||aig *(-an, -ad) fn* élet, életmenet, életpálya, életkor • *Mitte silai eloaig oli?* Milyen életed volt?

elo|d *(-iden, -id) fn plur* ingóság, holmi, vagyon

eloh||diämi|ne *(-žen, -št) fn* megóvás, életben tartás • *kielen elohdiämine* a nyelv életben tartása

elo||kuu *(-n, -d) fn* augusztus • *Elokuu on kezan lopp.* Augusztus a nyár vége.

elon||ruad *(-an, -ad) fn* életfeladat • *Meiden elonruad on varďoita lüüdikieľ.* Az életfeladatunk megőrizni a lűd nyelvet.

elos *hsz* életben

elo||sija *(-n, -d) fn* 1. élőhely; 2. lakóhely, lakhely; 3. lakás, hajlék • *Kus on sinun elosija?* Hol van a lakóhelyed?

elos||pidand *(-an, -ad) fn* eltartás, fenntartás, létfenntartás

el|äda *(-äu, -i) v* 1. él, létezik • *Müö elimme rindal.* Mi vidéken élünk. – *eläda sadah vuodeh sai* száz évig élni ◊ *Iga elä, iga opastu!* Jó pap holtig tanul! (lit: Sokáig élj, és folyton tanulj!) 2. lakik • *Häin eläu vierhal randal.* Idegen tájon lakik. – *Mügr eläu muas.* A vakond a földben lakik.

eläj *(-an, -ad) fn* 1. élőlény, lény; 2. lakos, lakó • *tägalaižed eläjad* helyi lakosok

eläjišt *(-on, -od) fn* népesség, lakosság • *Karďalan eläjišt* Karjala népessége – *eläjišton katalog* népességösszeírás

eländ *(-an, -ad) fn* 1. élet, lét; 2. életmód, életvitel; 3. elevenség; 4. vhol való lakás

eländeh *(-en, -t) fn* tapasztalat, tapasztalás, benyomás • *hüväd eländehed* jó benyomások / tapasztalatok

eländ||kodi *(-n, -d) fn* lakóház

eländ||koht *(-an, -ad) fn* lakóhely, lakhely

eländ||sija *(-n, -d) fn* lakóhely, lakhely

eländ||taba *(-n, -d) fn* életstílus, életvitel, életmód • *terveh eländtaba* egészséges életmód

eläv *(-an, -ad) mn* 1. élő; 2. eleven, élénk

elävalleh *hsz* élve, elevenen • *Mecnik taboitti hukan elävalleh*. A vadász elevenen / élve fogott egy farkast.

elävdu|da *(-u, -i) v* 1. újjáéled, feléled, feltámad, magához tér • *Kü-*

lä elävdui. A falu feléledt. 2. felépül, meggyógyul

elävdumi|ne *(-žen, -št) fn* 1. újjáéledés, feléledés, feltámadás; 2. felépülés, meggyógyulás • *ebävoimaižen elävdumine* a beteg felépülése / meggyógyulása

elävoitt|ada *(-au, -i) v* feléleszt, felélénkít, magához térít, feltámaszt

elävzoitt|ada *(-au, -i) v* feléleszt, felélénkít, magához térít, feltámaszt • *elävzoittada perimuz* feléleszteni a hagyományokat

elävzoittami|ne *(-žen, -št) -fn* újjáélesztés, felélesztés, feltámasztás • *perimuzkultuuran elävzoittamine* a kulturális hagyomány felélesztése / újjáélesztése

emag I *(-an, -ad) fn* 1. gazdasszony, háziasszony; 2. tulajdonosnő, úrnő • *külün emag* a falu úrnője; 3. tündér

Emag II *(-an, -ad) fn* Szűzanya, Szűz Mária, Nagyboldogasszony

Emagan||päiv *(-än, -äd) fn* Nagyboldogasszony napja • *Emaganpäiv pruaznuitah elokuus.* Nagyboldogasszony napját augusztusban ünnepelik.

emagoi|ta *(-ččou, -čči) v* kenyeret süt • *D'oga pertiš pühäpäivin emaguottih.* Minden háznál vasárnap sütik a kenyeret.

emagu|z *(-ksen, -st) fn* kenyérsütés

ema|l' *(-lin, -lid) fn* zománc

emigracij *(-an, -ad) fn* 1. emigráció, kivándorlás; 2. bevándorlás

emigrant *(-an, -ad) fn* 1. emigráns, kivándorló; 2. bevándorló

emindam *(-an, -ad) fn* mostohaanya

emlem *(-an, -ad) fn* embléma, logo, jelvény, jelkép

emä *(-n, -d) fn* 1. anya, édesanya, mama • *Anup on mučoin emä.* Az anyós a feleség (édes)anyja. 2. nőstény; 3. anyaállat

emä||hirv *(-en, -ed) fn* jávorszarvastehén

emä||kaži *(-n, -d) fn* nősténymacska, anyamacska • *Emäkažil on seiččeme kažinpoigad.* Az anyamacskának hét kismacskája van.

emä||koir *(-an, -ad) fn* nősténykutya, szukakutya, szuka

emä||kondij *(-an, -ad) fn* nősténymedve, anyamedve • *emäkondij kondijanpoigiden ke* anyamedve medvebocsokkal

emä||mua *(-n, -d) fn* feketeföld, talaj

emänd *(-an, -ad) fn* 1. gazdasszony, háziasszony • *kezakodin emänd* a nyárilak háziasszonya; 2. tulajdonosnő, úrnő

emä||puu *(-n, -d) fn* tőke, tőkesúly, gerincgerenda • *purdehlaivan emäpuu* a vitorlás(hajó) tőkesúlya

enamb I *hsz kf* inkább

enamb II *(-an, -ad) szn kf* több • *enamb kilometrad* több kilométer

enamba *hsz kf* 1. többé; 2. többet ◊ *Tieda enamba, ka pagiže vähemba!* Tudjál többet, viszont beszélj kevesebbet!
enambaks *hsz kf* legtöbbnyire, legtöbbször, túlnyomórészt, javarészt
enambal *hsz kf* nagyobbrészt, inkább
enambišt *(-on, -od) fn* többség • *enambišton tahtond* többségi akarat
endatt|ada *(-au, -i) v* elkap, megfog, elfog • *endattada lind* madarat fogni
ende I *hsz* azelőtt, korábban, régebben, előbb • *kut ende* mint azelőtt
ende II *(+part) prep* előtt (időben) • *ende torad* a háború előtt
ende||aiga|ine *(-ižen, -št) mn* idő előtti • *endeaigaine tulend* idő előtti érkezés
ende-egläi *hsz* tegnapelőtt • *Ende-egläi oli vihm.* Tegnapelőtt eső volt.
endemba *hsz kf* korábban
ende||muloi *hsz* tavalyelőtt • *Endemuloi oli lämm.* Tavalyelőtt hőség volt.
ende||mulo|ine *(-ižen, -št) mn* tavalyelőtti • *endemuloižel vuodel* a tavalyelőtti évben
ende||školahi|ne *(-žen, -št) fn,mn* 1. óvodás; 2. iskola előtti
endi|ne *(-žen, -št) mn* előző, korábbi, régebbi, egykori, hajdani • *endižel aigal* korábbi / hajdani időben
endiželleh *hsz* mint azelőtt, eredeti állapotban, változatlanul ◊ *Kaik on endiželleh.* Minden változatlanul a régi.
endust|ada *(-au, -i) v* jósol, megjósol, jövendöl, jövendőt mond, prognosztizál • *Tulijaks üöks endustetah pakašt.* A következő éjszakára fagyot jósolnak.
endustaj *(-an, -ad) fn* jós, jósnő, jövendőmondó
enduste|z *(-ksen, -st) fn* 1. jóslat; 2. előrejelzés, prognózis; 3. diagnózis, kórjelzés
endustu|z *(-ksen, -st) fn* 1. jóslás; 2. előrejelzés
endušt *hsz* versengve, versenyezve, versenyben • *ďuoksta endušt* versenyt futni
energij *(-an, -ad) fn* energia, erő
englandi I *(-n, -d) fn* angol nyelv
Englandi II *(-š, -h) fn* Anglia
englandila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. angol; 2. angliai
epidemij *(-an, -ad) fn* járvány [*epidemia*]
epilog *(-an, -ad) fn* epilógus, utószó
epizod *(-an, -ad) fn* epizód
epuksi|ne *(-žen, -št) mn* eposzi, epikai, epikus, elbeszélő • *epuksine runo* eposzi / epikus / elbeszélő költemény
epu|z *(-ksen, -st) fn* eposz

erahan||luadu|ine *(-ižen, -št) nm* valamilyen, valamelyes, valamiféle, némelyik, bizonyos, egyfajta

erasti *hsz* némelykor, olykor, olykor-olykor, néha, néha-néha

era|z *(-han, -st) nm* valamilyen, valamiféle, valamelyes, némelyik, bizonyos, egyfajta

eri *mn rtlan* külön, különálló, különféle, különböző • *eri huonehiš* külön szobá(k)ban

eri||luadu|ine *(-ižen, -št) mn* külön, különálló, különféle, különböző, eltérő

eriže *hsz* külön, elkülönülve, elkülönülten • *eriže atkal* elkülönülten unalmas

ero *(-n, -d) fn* 1. különbség, különbözet; 2. elválás, válás, különélés (családjog) ◊ *Eros eläda on atkal*. Külön élni szomorú.

erodrom *(-an, -ad) fn* repülőtér, reptér, légikikötő

erogalli|ne *(-žen, -št) mn* különálló, külön • *erogalližes kierdas* külön esetben

eroit|elta *(-telou, -teli) v* 1. feloszt, eloszt, szétoszt; 2. szortíroz, szétválogat • *eroitelta tavaroid* szortírozni / szétválogatni az árukat

eroitt|ada *(-au, -i) v* 1. megkülönböztet; 2. szétválaszt, elválaszt, leválaszt, különválaszt, elkülönít ◊ *eroittada düväd aganoiš* elválasztani a pelyvától a búzát

eroit|tadakse *(-aze, -tihe) v refl* 1. megkülönböződik; 2. szétválik, elválik, különválik, leválik, elkülönül • *eroittadakse ďoukos* elkülönülni a sokaságból

eroitu|z *(-ksen, -st) fn* 1. különbség, különbözet • *nägüž eroituz* lényeges / fontos különbség; 2. elválás, válás, különélés (családjog)

eropluan *(-an, -ad) fn* repülőgép, repülő

ero|ta *(-nou, -ni) v* 1. megkülönböződik; 2. szétválik, elválik, különválik, leválik, elkülönül ◊ *Köühüz käsköu erota*. A szegénység elkülönülni kényszerít.

erz *(-an, -ad) fn* erza nyelv, erzamordvin nyelv • *pagišta erzaks* erzául beszélni

erzala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* erza, erza-mordvin

eskiz *(-an, -ad) fn* vázlat, skicc

est|ada *(-au, -i) v* megakadályoz, elhárít, meggátol, megelőz, visszatart • *estada hädä* megelőzni / megakadályozni a bajt

estafet *(-an, -ad) fn* váltófutás, váltó, staféta

ezi- *et* 1. elő- elülső; 2. ős-

ezi||hištorij *(-an, -ad) fn* őstörténet

ezi||mark *(-an, -ad) fn* 1. példa; 2. példakép, minta, mintakép

ezi||markaks *hsz* például

ezi||paik *(-an, -ad) fn* kötény

ezi||pera *(-n, -d) fn* hajóorr, orrtőke

ezi||puo|l' *(-len, -l't) fn* 1. előrész, elülső rész, vmi előtti rész • *kodin ezipuoles* a ház előtt(i részen); 2. elülső oldal; 3. fej (pénzérmén)
ezi||sana *(-n, -d) fn* 1. előszó, bevezetés; 2. elöljáró(szó), prepozíció
ezi||sijas *hsz* különösen, különösképpen, kivált, kiváltképpen, főleg, elsősorban
ezi||vahnemb *(-an, -ad) fn* ősszülő
ezi||vuoros *hsz* elsősorban, először is, mindenekelőtt, főleg, főképpen • *Ezivuoros pidau ruata*. Először is / főleg dolgozni kell.
ezmai *hsz* előbb, először, eleinte, kezdetben • *Häin ezmai oli paimoin.* (Ő) kezdetben pásztor volt.
ezma|ine I *(-ižen, -št) fn* elsőszülött
ezma|ine II *(-ižen, -št) mn* elülső, mellső • *ezmaine sorm* mutatóujj
ezma|ine III *(-ižen, -št) szn* első • *ezmaižen kierdan* első alkalommal
ezmaižiks *hsz* előbb, először, eleinte, kezdetben
ezmaž||arg *(-en, -ed) fn* hétfő
ezmaž||argen *hsz* hétfőn
ezmaž||kieran *hsz* legelőször, először • *Mina ezmažkieran kuulen tämän sanan.* (Én) először hallom ezt a szót.
etiket *(-an, -ad) fn* címke, árujegy
etno||grup|p *(-an, -pad) fn* etnikai csoport
etno||kultuur *(-an, -ad) fn* etnikai kultúra
etnuksi|ne *(-žen, -št) mn* etnikai, néprajzi
etnu|z *(-ksen, -st) fn* etnosz, etnikum, népcsoport
et'uud *(-an, -ad) fn* etűd
eur *(-on, -od) fn* euró (pénznem) • *maksada euroil* euróval fizetni
Europ *(-as, -pah) fn* Európa
europpala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* európai
evakoi *(-n, -d) fn,mn* kitelepített, evakuált • *Evakoid elettih Uralal.* A kitelepítettek az Urálban éltek.
evakoičend *(-an, -ad) fn* evakuálás, kitelepítés • *evakoičendan pluan* evakuálási terv
evakoi|ta *(-ččou, -čči) v* evakuál, kitelepít
evol'uucij *(-an, -ad) fn* evolúció, fejlődés
evä *(-n, -d) fn* uszony • *Kala ujuu evil.* A hal uszonyokkal úszik.
ev|äd *(-iden, -id) fn plur* uszony • *čukeldajan eväd* búváruszony
evä|z *(-han, -st) fn* úti rendelkezés

F

fabrik *(-an, -kad) fn* gyár, üzem, művek • *himikalline fabrik* vegyi üzem

fabrikalli|ne *(-žen, -št) mn* gyári, üzemi • *fabrikalližed tavarad* gyári áruk

fabrikoi *(-n, -d) fn* gyári munkás, üzemi dolgozó • *Fabrikoid ruatah fabrikal.* A munkások gyárban dolgoznak.

fajans *(-an, -ad) fn,mn* fajansz

fakel *(-an, -ad) fn* 1. fáklya; 2. csóva

faks *(-an, -ad) fn* fax • *faksad müöti* faxon (keresztül)

fakt *(-an, -ad) fn* tény ◊ *Tämä on fakt.* Ez tény.

faktahi|ne *(-žen, -št) mn* tényleges, való, valós • *faktahižed tiedod* valós adatok

faktor *(-an, -ad) fn* tényező, faktor

fakultet *(-an, -ad) fn* fakultás, főiskolai kar, egyetemi kar

familij *(-an, -ad) fn* családi név, vezetéknév

faner *(-an, -ad) fn* furnér, furnérlemez

fantazij *(-an, -ad) fn* fantázia, képzelőerő, képzelet

faso|l' *(-lin, -lid) fn* bab, paszuly [*Phaseolus vulgaris*]

fašizm *(-an, -ad) fn* fasizmus

fater *(-an, -ad) fn* lakás • *Hüö eletihe pahas fateras.* Ők egy rossz lakásban laknak.

faun *(-an, -ad) fn* állatvilág, fauna • *faun da floor* fauna és flóra, állat- és növényvilág

federacij *(-an, -ad) fn* föderáció, szövetség, szövetkezés

feen *(-an, -ad) fn* hajszárító (készülék) • *Feen ei ruada.* A hajszárító nem működik.

feiverk *(-an, -ad) fn* tűzijáték

ferm *(-an, -ad) fn* major, tanya, farm

ferm||mie|z *(-hen, -st) fn* farmer

feršal *(-an, -ad) fn* felcser, tábori orvos

festival' *(-an, -ad) fn* fesztivál

fetr *(-an, -ad) fn,mn* nemez, filc

feural' *(-an, -ad) fn* február

figur *(-an, -ad) fn* alak, külalak, forma, alakzat, figura, idom

figurist *(-an, -ad) fn* műkorcsolyázó

fikcij *(-an, -ad) fn* fikció, feltevés, feltételezés ◊ *Tämä on puhtaz fikcij.* Ez (szín)tiszta feltételezés.

fikcijahi|ne *(-žen, -št) mn* fiktív, képzeletbeli • *fikcijahižed kuvad* művészi ábrázolások

fikcijan||literatuur *(-an, -ad) fn* szépirodalom • *lüüdinkieline fikcijanliteratuur* lűd nyelvű szépirodalom – *fikcijanliteratuuran luadind* szépirodalmi alkotás

fiksaž *(-an, -ad) fn* fixálás, rögzítés

filatelij *(-an, -ad) fn* bélyeggyűjtés, filatélia

filial *(-an, -ad) fn* filiálé, fiók, fióküzlet, fiókcég, fiókintézet, leányvállalat

film *(-an, -ad) fn* film • *filman ďatk* a film folytatása

filolog *(-an, -ad) fn* filológus, nyelvész

filologij *(-an, -ad) fn* filológia, nyelvészet • *filologijan ala* nyelvészeti terület

filosof *(-an, -fad) fn* filozófus • *amuižed filosofad* ókori filozófusok

filosofij *(-an, -ad) fn* filozófia • *Kitajan filosofij* kínai filozófia

filter *(-an, -ad) fn* filter, szűrő

fina *(-n, -d) fn,mn* finn

fioletovoi *(-n, -d) mn* lila, violaszínű, ibolyaszínű

firm *(-an, -ad) fn* cég • *Mittes firmas sina ruadad?* Milyen cégnél dolgozol?

fisti|da *(-u, -i) v* fütyül, sípol, sivít

flaga *(-n, -d) fn* zászló, lobogó • *Lüüdilaižes flagas oldah sinine, vihand da rusked mujud.* A lűd zászlóban kék, zöld és piros színek vannak.

flak|k *(-un, -kud) fn* zászló, lobogó • *Flakk huškau tuulel.* A zászló lobog a szélben.

flakon *(-an, -ad) fn* flakon, palack

flang *(-an, -ad) fn* 1. oldal, oldalsó rész; 2. szárny (harcászati)

flomaster *(-an, -ad) fn* filctoll

floor *(-an, -ad) fn* flóra, növényvilág • *floor da faun* flóra és fauna, növény- és állatvilág

flot|t *(-an, -tad) fn* flotta, hajóhad

fokl *(-an, -ad) fn* cékla [*Beta vulgaris*]

fokus *(-an, -ad) fn* mesterkedés, fortély, furfang, csíny

folklor *(-an, -ad) fn* folklór

fona|ŕ *(-rin, -rid) fn* kézilámpa, lámpás

fonarika|ine *(-ižen, -št) fn* zseblámpa

fond *(-an, -ad) fn* alapítvány, alap

fonetik *(-an, -kad) fn* hangtan, fonetika • *lüüdin fonetik* a lűd nyelv hangtana

fonetikalli|ne *(-žen, -št) mn* fonetikai, hangtani • *fonetikalližed piirdeged* fonetikai jelek

fontan *(-an, -ad) fn* szökőkút

form *(-an, -ad) fn* 1. forma, minta, alak • *sanan form* a szó alakja; 2. egyenruha, uniformis

formul *(-an, -ad) fn* formula, sablon, séma

forssi|da *(-u, -i) v* páváskodik, pöffeszkedik, kérkedik, henceg • *Merimiez forssiu uudes formas.* A tengerész új egyenruhában pöffeszkedik.

fortepian *(-an, -ad) fn* zongora

fortočk *(-an, -ad) fn* 1. szellőzőnyílás; 2. kémlelőablak

forum *(-an, -ad) fn* fórum, nyilvánosság

foto *(-n, -d) fn* fénykép, fotó • *Täs albumas on fotoid.* Ebben az albumban fényképek vannak.

fotokartočk *(-an, -ad) fn* fénykép, fotó

fransk I *(-an, -ad) fn* francia nyelv • *pagišta franskaks* franciául beszélni

Fransk II *(-as, -ah) fn* Franciaország

franskala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. francia • *franskalaine haižvezi* francia kölni; 2. franciaországi

front *(-an, -ad) fn* front, arcvonal

fruaz *(-an, -ad) fn* 1. szólam, frázis; 2. mondat, kifejezés • *lühüdad fruazad* rövid mondatok

frukt *(-an, -ad) fn* gyümölcs • *vereksed fruktad* friss gyümölcsök

fuar *(-an, -ad) fn* fényszóró, reflektor

fuaz *(-an, -ad) fn* fázis, szakasz, stádium

fudboll *(-an, -ad) fn* futball, labdarúgás, foci

fufaik *(-an, -kad) fn* pufajka, vattakabát

fundament *(-an, -ad) fn* alap, alapzat, fundamentum

funkcij *(-an, -ad) fn* 1. működés; 2. funkció, rendeltetés

funt *(-an, -ad) fn* font (pénznem)

furašk *(-an, -ad) fn* ellenzős sapka, tányérsapka

futľar *(-an, -ad) fn* 1. skatulya, tok; 2. hüvely, huzat, burok

füüzik *(-an, -kad) fn* fizika • *füüzikan opastaj* a fizika tanára

füüzikalli|ne *(-žen, -št) mn* 1. fizikai (tudományos); 2. fizikai, testi • *füüzikalline aktivuz* testi aktivitás

füüzikoi *(-n, -d) fn* fizikus • *füüzikoiden tiedustuksed* fizikusok kutatásai

füüz||kultuur *(-an, -ad) fn* testedzés, testnevelés, torna, sportolás, sport

G

ga *röv* hektár
gaik *(-an, -kad) fn* csavaranya
galaktik *(-an, -kad) fn* galaktika, tejútrendszer
galanterij *(-an, -ad) fn* rövidáru
gallerij *(-an, -ad) fn* galéria, csarnok • *kuvaneron gallerij* festőművészeti galéria
galstuk *(-an, -kad) fn* nyakkendő
gamak *(-an, -kad) fn* függőágy
garantij *(-an, -ad) fn* garancia, szavatosság, jótállás
garaž *(-an, -ad) fn* garázs
garbal *(-on, -od) fn* áfonya [*Vaccinium*] • *Suol on äij garbalod.* A lápon sok az áfonya.
garderob *(-an, -ad) fn* ruhatár, ruhásszekrény, gardrób
garmonij *(-an, -ad) fn* harmonika
garnir *(-an, -ad) fn* köret, körítés, garnírung
garnizon *(-an, -ad) fn* garnizon, helyőrség
garnitur *(-an, -ad) fn* készlet, garnitúra
gastrol' *(-an, -ad) fn* vendégszereplés
gastronom *(-an, -ad) fn* ínyenc
gazet *(-an, -tad) fn* újság, hírlap, lap
gazu *(-n, -d) fn* gáz
gavań *(-in, -id) fn* kikötő, révpart, rév
genetiv *(-an, -ad) fn* genitívusz, birtokos eset
geografij *(-an, -ad) fn* földrajz
geolog *(-an, -ad) fn* geológus
geometrij *(-an, -ad) fn* mértan, geometria
georgin *(-an, -ad) fn* dália [*Dahlia*]
gera|ń *(-nin, -nid) fn* gólyaorr (növény) [*Geranium*]
gerb *(-an, -ad) fn* címer
gerbarij *(-an, -ad) fn* herbárium
germanskoi *(-n, -d) fn,mn* 1. germán; 2. német
geroi *(-n, -d) fn* hős
-gi *ut* 1. is, szintén ◊ *Mitte kand, mugoine on vezagi.* Amilyen a tő, olyan a hajtás is. 2. legalább • *viidelegi tiedkundale* legalább öt fakultáson
gigant *(-an, -ad) fn* óriás, gigász
giid *(-an, -ad) fn* idegenvezető, kalauz • *Giid vedau ekskurssad.* Az idegenvezető vezeti a túrát.
giir *(-an, -ad) fn* súly, teher • *dügedad giirad* nehéz terhek
gimn *(-an, -ad) fn* himnusz
gimnast *(-an, -ad) fn* tornász • *Gimnastad suadih midalid.* A tornászok érmeket szereztek.
gimnastik *(-an, -kad) fn* torna, testnevelés, testgyakorlás • *gimnastikan kiišteluz* tornaverseny
gimnastik||zual *(-an, -ad) fn* tornaterem • *Müö valmištumme gimnastikzualas*. A tornateremben edzünk.

gimnazij *(-an, -ad) fn* gimnázium
gips *(-an, -ad) fn,mn* gipsz
girl'and *(-an, -ad) fn* girland, virágfüzér, növényfüzér
gitar *(-an, -ad) fn* gitár
globus *(-an, -ad) fn* földgömb, glóbusz
glotk *(-an, -ad) fn* garat, gége, torok [*pharynx*]
gluaz *(-an, -ad) fn* üvegpohár, pohár • *puhtahad gluazad* tiszta poharak
gluhoi *(-n, -d) fn,mn* süket
gnoma *(-n, -d) fn* manó • *Gnomad eletah muan al.* A manók a föld alatt laknak.
-go *ut* -e, vajon, vajh, talán, tán, netán • *Loittongo sina olid?* Távol voltál-e? – *Ettego tüö varaikoi külmändad?* Talán féltek a hidegtől?
gobelen *(-an, -ad) fn* gobelin
gola *(-n, -d) fn* gól
golf *(-an, -fad) fn* golf
gollandec *(-an, -ad) fn,mn* holland
golub *(-an, -ad) fn* galamb [*Columbidae*]
goluboi *(-n, -d) mn* világoskék, égszínkék
golupc|ad *(-oiden, -oid) fn plur* (töltött) káposztatekercs • *Golupcad oldah hüvä süömine.* A (töltött) káposztatekercs egy jó étel.
gongren *(-an, -ad) fn* üszök
gonorar *(-an, -ad) fn* tiszteletdíj, honorárium
goŕa I *(-n, -d) fn* 1. bú, bánat, búbánat, szomorúság, keserűség, elkeseredés, gyász, baj; 2. kín, gyötrelem, szenvedés, fájdalom; 3. szegénység, nyomor, nyomorúság, ínség
goŕa II *(-n, -d) mn* 1. bús, bánatos, búbánatos, szomorú, elkeseredett, gyászos; 2. nyomorult, nyomorúságos, sanyarú, ínséges; 3. szegény, szegényes; 3. szerencsétlen
goŕadu|da *(-u, -i) v* elszegényedik • *Häin goŕadui.* Ő elszegényedett.
goŕahi|ne *(-žen, -št) mn* 1. bús, bánatos, búbánatos, szomorú, elkeseredett, gyászos; 2. nyomorult, nyomorúságos, sanyarú, ínséges; 3. szegény, szegényes; 3. szerencsétlen
gorbu|l' *(-lin, -lid) fn* széldeszka
gorbuš *(-an, -sad) fn* sarló
gorčic *(-an, -cad) fn* mustár
gorn *(-an, -ad) fn* kovácstűzhely, kohó
gornič *(-an, -čad) fn* szoba
goŕučij *(-an, -ad) fn* tüzelő, tüzelőanyag, fűtőanyag
gospita|l' *(-lin, -lid) fn* kórház
gost' *(-an, -ad) fn* vendég, látogató • *Konz meile gosťad tuldah?* Mikor jönnek hozzánk a vendégek? – *edahalaižed gosťad* távoli vendé-

gek – *kaheksa miest gostid* nyolc fő vendég

gostihe *hsz* vendégségbe, látogatóba • *tulda gostihe* vendégségbe jönni

gostik|az *(-kahan, -ast) mn* vendégszerető • *gostikaz rahvaz* vendégszerető emberek

gostinč *(-an, -ad) fn* (vendégségbe vitt) kisebb ajándék

gostiš *hsz* vendégségben, látogatóban • *olda gostiš* vendégségben lenni

gostitt|ada *(-au, -i) v* megvendégel, vendégül lát • *Spassibo silei, hüvin gostitid mindai!* Köszönet neked, jól megvendégeltél engem!

gostitu|z *(-ksen, -st) fn* megvendégelés, vendégüllátás, vendéglátás • *Spassibo gostitust!* Köszönet a vendéglátásért!

gosudarstv *(-an, -ad) fn* állam

gradus *(-an, -sad) fn* fok (mértékegység) • *kolme gradussad* három fok

gramm *(-an, -ad) fn* gramm • *sada grammad* száz gramm

grammatik *(-an, -kad) fn* nyelvtan • *lüüdin grammatik* lűd nyelvtan

gramot *(-an, -tad) fn* díszoklevél, oklevél, díszokmány

granat *(-an, -tad) fn* gránát

granič *(-an, -čad) fn* határ, határvonal

graničan||tagu|ine *(-ižen, -št) fn, mn* külföldi, határontúli

granit *(-an, -tad) fn* gránit, gránitkő

gravij *(-an, -ad) fn* kavics, murva, kőzúzalék, sóder

gravirofk *(-an, -ad) fn* vésés, metszés, gravírozás

grelk *(-an, -ad) fn* termofor, melegítő palack, melegítő párna

grenk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* pirított kenyér(kocka)

griba *(-n, -d) fn* gomba (növény) [*Fungi*] • *valged griba* vargánya, tinóru – *Astugam griboihe!* Menjünk gombázni!

grib|ad *(-oiden, -oid) fn plur* gomba [*Fungi*]

gribahi|ne *(-žen, -št) mn* gombás, gombából készült, gomba-

gribanik *(-an, -ad) fn* gombász, gombaszedő, gombagyűjtő

griba||rok|k *(-an, -kad) fn* gombaleves • *Müö keitamme gribarokkad.* Gombalevest főzünk.

griek I *(-an, -kad) fn* görög nyelv

Griek II *(-as, -kah) fn* Görögország

griekkala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. görög • *griekkalaižed filosofad* görög filozófusok; 2. görögországi

griekoi *(-n, -d) fn,mn* görög • *amuižed griekoid* ógörögök

grip|p *(-an, -pad) fn* influenza [*grippa*]

grivennik *(-an, -kad) fn* tízkopekes pénzérme

griähk *(-an, -ad) fn* bűn, vétség, vétek, hiba
groba *(-n, -d) fn* koporsó
gromkoi *(-n, -d) mn* hangos, erős hangú • *gromkoi iän* erős hang
gromootvod *(-an, -ad) fn* villámhárító
groš|š *(-an, -šad) fn* garas
grunt *(-an, -ad) fn* talaj
grupa|ine *(-ižen, -št) fn* csoportocska, kis csapat, csapatocska, kis raj
grup|p *(-an, -pad) fn* csoport, csapat, raj • *grupan ohďadaj* csoportvezető, csapatvezető, rajvezető
gruzdin||sień *(-en, -t) fn* keserűgomba [*Lactarius piperatus*]
gruzin *(-an, -ad) fn,mn* grúz, georgiai
gruzovik *(-an, -kad) fn* teherautó, tehergépkocsi
gruuš *(-an, -šad) fn* körte (gyümölcs) [*Pyrus*]
gruuz *(-an, -ad) fn* 1. teher, súly; 2. teherfuvar
gruuzi|da *(-u, -i) v* rakodik, megrak, felrak, megterhel
grüüh *(-än, -äd) fn* méta (játék)
grüüh||batog *(-an, -ad) fn* métaütő (játékeszköz) • *grüühbatogan iškend* a métaütővel való ütés
grüüh||kiža *(-an, -ad) fn* métajáték, métázás
grüüh|äd *(-iden, -id) fn plur* méta (játék) • *viätä grüühiže* métázik
gubernator *(-an, -ad) fn* kormányzó
gubernij *(-an, -ad) fn* kormányzóság
guik *(-an, -kad) fn* búvármadár [*Gaviidae*]
gul'ank *(-an, -ad) fn* szórakozás, mulatság
gurb *(-an, -ad) fn* púp [*fybromialgia*] ◊ *gurb on ku kaššal'* a púp(ja) mint egy pénztárca
gurbištu|da *(-u, -i) v* púposodik, görbül, görnyed, meggörbül, megpúposodik, meggörnyed • *Ala gurbištu!* Ne görnyedjél!
gurbištu|dakse *(-taze, -tihe) v refl* púposodik, görbül, görnyed, meggörbül, megpúposodik, meggörnyed
gurbištuksiš *hsz* görnyedten, púposan, meggörnyedten, görbén • *astuda gurbištuksiš* görnyedten járni
gurb||nena *(-n, -d) fn* horgas orr, kampós orr
gurboi *(-n, -d) fn,mn* 1. görnyedt, púpos, meggörnyedt, görbe; 2. teve [*Camelus*]
gusenič *(-an, -ad) fn* lánctalp
guub *(-an, -ad) fn* tapló(gomba)
guul'ai|da *(-ččou, čči) v* sétál, sétálgat
guul'aiččij *(-an, -ad) fn* munkakerülő, naplopó
guuš *(-an, -šad) fn* liba, (házi) lúd [*Anser anser*]
gvardij *(-an, -ad) fn* testőrség, gárda

H

habu *(-n, -d) fn* fenyőág, fenyőgally

habuhi|ne *(-žen, -št) mn* tűlevelű, fenyő- • *habuhine vann* fenyőfürdő

habuk *(-an, -kad) fn* ölyv, héja, kánya, sólyom [*Accipitridae, Falconidae*] • *Habu lendelou korgadas.* Az ölyv magasan száll.

habuk|az *(-kahan, -ast) fn* ölyv, sólyom, héja, kánya [*Accipitridae, Falconidae*]

habu||koda *(-n, -d) fn* (fenyőágakból készült) kunyhó, lombsátor, kalyiba • *Müö nostimme habukodan.* Fenyőágakból lombsátrat építettünk.

habu||mec|c *(-an, -cad) fn* tűlevelű erdő, fenyőerdő

habu||niegl *(-an, -ad) fn* tűlevél, fenyőtüske

habu||puu *(-n, -d) fn* tűlevelű fa, fenyőfa • *hongad, kuuzed da muud habupuud* fenyők, lucok és más tűlevelű fák

hačatt|ada *(-au, -i) v* 1. csikorog, nyikorog; 2. recseg, ropog; 3. rikácsol, rikoltozik • *Harag hačattau.* Rikoltozik a szarka.

hago *(-n, -d) fn* hullott ág, hullott gally, rőzse

haiker *(-en, -t) fn* széngáz • *Haiker on pertiš.* Széngáz van a házban.

haikostel|ta *(-ou, -i) v* ásít, ásítozik • *haikostelta magedasti* jóízűt ásítani

haikostelt|akse *(-aze, -ihe) v refl* ásít, ásítozik

haikostu|da *(-u, -i) v* ásít, ásítozik • *Ižakaži haikostui.* A kandúrmacska ásíto(zo)tt.

haikostu|dakse *(-taze, -tihe) v refl* ásít, ásítozik

haikostund *(-an, -ad) fn* ásítás, ásítozás • *Milei tuli haikostund.* Rám jött az ásítás.

haikostu|z *(-ksen, -st) fn* ásítás, ásítozás • *pitk haikostuz* hosszú ásítás

haikostutt|ada *(-au, -i) v* ásíthatnékja támad • *Mindai haikostuttau.* Ásíthatnékom támadt.

hairahtu|da *(-u, -i) v* téved, megtéved, tévelyedik, megtévelyedik, tévedésbe esik

hairahtu|z *(-ksen, -st) fn* tévedés, megtévedés, tévelyedés, megtévelyedés, tévedésbe esés

haiž *(-un, -ud) fn* szag, illat, bűz, büdös • *hüvä haiž* jó illat – *paha haiž* rossz szag

haižu|da *(-u, -i) v* szaglik, illatozik, büdösödik, bűzlik, szaga van, illata van, bűze van • *haižuda pahal* rossz szagot áraszt

haiž||ve|zi *(-den, -tt) fn* parfüm, illatszer, kölni • *franskalaine haižvezi* francia kölni / parfüm

hajo|ta *(-nou, -ni) v* 1. pusztul, elpusztul, kipusztul, megsemmisül, elenyészik, tönkremegy • *Tämä külä on hajonnu.* Ez a falu kipusztult. 2. bomlik, oszlik, szétbomlik, felbomlik, feloszlik, szétoszlik, szétmegy, szétesik, széthull, összedől • *Äijäd vahnad kodid oldah hajottu.* Sok öreg ház összedőlt. 3. eltűnik, letűnik, elveszik • *Anda meiden pajoižed ei ni kunna hajokoi!* A dalaink soha ne tűnjenek le!

hajott|ada *(-au, -i) v* 1. pusztít, elpusztít, kipusztít, elenyészt, tönkretesz, megsemmisít; 2. bomlaszt, felbomlaszt, szétbomlaszt, oszlat, feloszlat, szétoszlat, szétdúl, szétdönt, összedönt; 3. elveszt • *Buab hajotti očkad*. A nagymama elvesztette a szemüvegét.

hajot|tadakse *(-aze, -tihe) v refl* 1. pusztul, elpusztul, kipusztul, elenyészik, tönkremegy, megsemmisül; 2. bomlik, felbomlik, szétbomlik, oszlik, feloszlik, szétoszlik, szétmegy, szétesik, széthull, összedől; 3. eltűnik, letűnik, elveszik

halat *(-an, -tad) fn* köpeny, köntös, házi köntös, pongyola

halg *(-on, -od) fn* hasábfa, tűzifa • *Se pädöu vai halgoks.* Ez csak tűzifának való. – *tüötä meccah halgoh* tűzifáért az erdőbe küldeni

halgai|ta *(-dau, -ži) v* hasít, vág • *halgaita čurkan* tuskót hasítani

halgedel|ta *(-ou, -i) v* hasad, hasadozik, széthasad, elhasad, reped, repedezik, elreped

halgelmu|z *(-ksen, -st) fn* 1. repedés, hasadás • *Halgelmuz on diäs.* Repedés van a jégen. 2. hasíték; 3. hasadék

halge|ta *(-nou, -ni) v* hasad, hasadozik, széthasad, elhasad, reped, repedezik, elreped • *Diä halgenou.* Reped a jég. – *Puu ei halgene.* A fa nem hasad.

halgij *(-an, -ad) fn* 1. birtokos, tulajdonos, úr, uraság, gazda, házigazda; 2. nemtő, szellem, védőszellem, manó • *mecan halgij* erdei manó

halgo|da *(-u, -i) v* hasít, széthasít, felhasít, hasogat • *halgoda halgod* tűzifát hasogatni

halg||pino *(-n, -d) fn* farakás

hall *(-an, -ad) fn* éjjeli fagy, tavaszi fagy, fagy

haľľak *(-on, -kod) fn* felöltő, kabát • *sargahine haľľak* posztókabát – *haľľakon aluz* kabátbélés

halmeh *(-en, -t) fn* 1. tisztás, erdei tisztás; 2. irtás, erdei irtás • *Kündä tämä halmeh!* Szántsd fel ezt az irtást!

hamar *(-on, -od) fn* 1. foka vminek; 2. fejszefok • *iškeda hamarol* a fejsze fokával (meg)ütni

hambahan||kibištu|z *(-ksen, -st) fn* fogfájás

hambahik|az *(-kahan, -ast) mn* fogas, foggal rendelkező • *hambahikkahad kalad* fogas halak

hambahit|oi *(-toman, -tomad) mn* fogatlan, fog nélküli • *Hambahittomal ei ole hambahid*. A fogatlannak nincsenek fogai.

hambast|ada *(-au, -i) v* 1. élesít, élez, kiélez, fen, kifen, megfen, köszörül • *Hambasta sirp!* Fend meg a sarlót!; 2. hegyez, kihegyez

hamba|z *(-han, -st) fn* fog [*dens]* • *riuhtoda hambaz* fogat (ki)húzni ◊ *Hambaz hambahale ei puutu.* Vacog a foga. (lit: Fog a fogra nem talál rá.)

hambaz||dälg *(-en, -ed) fn* lerágott csutka • *ďablukan hambazdälg* lerágott almacsutka

hambaz||zeľľ' *(-an, -ad) fn* fogra való gyógyszer • *Ankat milei hambazzeľľad!* Adjon nekem fogra való gyógyszert!

hang I *(-en, -ed) fn* fagyott hókéreg, jégkéreg • *Palttinad levitetah hangele.* A jégkéregre gyolcsokat terítenek rá.

hang II *(-on, -od) fn* 1. szénavilla, villa, favilla • *kakššorpaine hang* kétágú villa – *Kego luodah hangol.* A kazlat (széna)villával rakják. 2. evezővilla • *Airod pandah hangoihe.* Az evezőket az evezővillákba helyezik be.

hangač *(-un, -čud) fn* villa (evőeszköz) • *süödä hangačul* villával enni

hanh *(-en, -ed) fn* liba, lúd, vadliba, vadlúd [*Anser anser*] • *Hanhed letah.* Szállnak a ludak.

han|ť' *(-tin, -ttid) fn* hanti nyelv, osztják nyelv • *pagišta hantikš* beszél hanti nyelven

hanttila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* hanti, osztják • *Hanttilaižed eletah Sibiriš.* A hantik Szibériában élnek.

hapan||maid *(-on, -od) fn* aludttej • *Maid mäni hapanmaidoks.* A tej megalvadt.

hapannu *(-den, -t) mn* 1. korhadt, rothadt, poshadt; 2. rozzant, roskatag • *ülen vahn, hapannu kodi* nagyon öreg, roskatag ház; 3. savanyodott, megsavanyodott

hapanzoitt|ada *(-au, -i) v* elrothaszt, megrothaszt, rothaszt • *Sügüzvihm hapanzoittab heinän.* Az őszi eső rohasztja a szénát.

hap|ata *(-panou, -pani) v* korhad, elkorhad, rothad, megrothad • *D'uured hapattih da langettih nämäd kuuzed.* A gyökerek elkorhadtak, és kidőltek ezek a (luc)fenyők.

hapate|z *(-ksen, -st) fn* 1. élesztő; 2. kovász • *Diätä taiginah hapatest!* Hagyd a kovászt a dagasztóban!

harag *(-an, -ad) fn* szarka [*Pica pica*] • *Haragad vai hačatetah.* A szarkák csak rikoltoznak.

harakte|ŕ *(-rin, -rid) fn* 1. karakter, jellem, modor; 2. jelleg

harakteristik *(-an, ad) fn* jellemzés

harav *(-on, -od) fn* gereblye • *Mina otin haravon.* Vettem egy gereblyét.

haravo|d *(-iden, -id) fn plur* gereblye

haravoi|ta *(-ččou, -čči) v* gereblyézik, összegereblyézik • *läksin haravoiččemah* gereblyézni mentem

harď *(-an, ad) fn* 1. sörény; 2. taréj, taraj • *aldon harď* hullámtaraj

harď a|ta *(-dau, -zi) v* 1. kefél, fésül • *pelvast harďatah* fésülik a lent; 2. csutakol

harď o|d *(-iden, -id) fn plur* váll(ak), lapocka • *levedad harďod* széles vállak

harď u|z I *(-ksen, -st) fn* pénzes pér [*Thymallus thymallus*] • *Harďuz on maguž kala.* A pénzes pér ízletes hal.

harď u|z II *(-ksen, -st) fn* bélésanyag • *Paidas on harďuz.* Az ingben bélés van.

harmag *(-an, ad) mn* 1. szürke • *harmagad sienеd* szürke pereszke (gomba) – *Kezal mecckana on harmag.* A fogoly(madár) a nyáron szürke. – *harmagad kallivod* szürke sziklák / bércek / szirtek; 2. deres; 3. ősz

harv *(-an, ad) mn* ritka, gyér • *Aid on harv.* A sövény ritka.

harvan||laudu|ine *(-ižen, -št) mn* ritka

harvas *hsz* ritkán • *Harvas kävüd.* Ritkán jössz.

harvasti *hsz* ritkán

harvemba *hsz kf* ritkábban

harvenzoitt|ada *(-au, -i) v* ritkít, megritkít, gyérít • *harvenzoittada ištuteksed* ritkítani az ültetvényeket

harve|ta I *(-ndau, -ndži) v* ritkít, megritkít, gyérít • *Harvenda süönd!* Ritkábban egyél! (lit: Ritkítsd az étkezést!)

harve|ta II *(-nou, -ni) v* ritkul, megritkul, gyérül • *Tukad harvettih.* Ritkul a haj(a).

hašmu|z *(-ksen, -st) fn* lépés ◊ *Vahnate hašmuz lühüdemb, matk pidemb.* Öregkorban a lépés rövidebb, az út hosszabb.

hat|t *(-un, -tud) fn* 1. sapka, fejrevaló, fejfedő, kalap • *villaine hatt* gyapjúsapka; 2. hacsek, kalapékezet • *ass hatun ke* betű hacsekkal, kalapékezetes betű

hattar *(-on, -od) fn* kapca, kapcarongy • *puhtahad hattarod* tiszta kapcák

hattaro|d *(-iden, -id) fn plur* kapca, kapcarongy

haud *(-an, ad) fn* 1. gödör, verem, kátyú • *Ala aja haudoihe!* Ne lépj a kátyúkba! – *nousta haudas piä* felmászni a gödörből; 2. sír, sírgödör

hauda|ine *(-ižen, -št) fn* kis gödör, gödröcske, mélyedés

haudak|az *(-kahan, -ast) mn* gödrös, kátyús • *haudakaz tie* kátyús út

haudo|da *(-u, -i) v* 1. melegít, megmelegít; 2. gőzöl, meggőzöl, párol, puhít, főz • *Vacankibištukseh haudotah heinid*. Gyomorfájdalomra (gyógy)füveket főznek.

haudu|da *(-u, -i) v* 1. melegít, megmelegít; 2. gőzöl, meggőzöl, párol, puhít; 3 süt, főz, forral, felforral • *haududa maid* tejet sütni (desszertkészítés); 4. költ, kikölt, kotlik • *Kana hauduu poigid.* A tyúk kikölti a fiókákat.

hauduj *(-an, ad) fn* kotlós • *hauduj kana* kotlóstyúk

haudutet|tu *(-un, -tud) mn* párolt, főtt, főzött • *haudutettu maid* sült tej (desszertféle)

haudutt|ada *(-au, -i) v* 1. melegít, megmelegít; 2. gőzöl, meggőzöl, főz, párol, puhít • *Čaju haudutetah käzipaikan al.* A teát kéztörlő alatt főzik.

haug *(-in, -id) fn* csuka [*Esox lucius*] • *Ku diä lähtöb därves, siid haug kudob.* Mikor a jég levonul a tóról, akkor ívik a csuka.

haugin||hein *(-än, -äd) fn* virágos hínárfajta [*Ranunculus reptans*]

haugin||kudu *(-n, -d) fn* csukaikra

haugin||kudund *(-an, ad) fn* csukaikrázás

haugin||lipa|z *(-han, -st) fn* kagylócska, kis kagyló (állat)

haukai|ta *(-dau, -ži) v* harap, leharap, bekap (falatot) • *Häin haukaiži suuren palan valgedad leibad.* (Egy) nagy darabot harapott a fehérkenyérből.

haukku|da *(-u, -i) v* ugat, csahol ◊ *Koir haukkuu, tuul' kandau.* Ugat a kutya, elhordja a szél.

haukund *(-an, ad) fn* ugatás, csaholás • *koiran haukund* kutyaugatás

havad *(-on, -od) fn* zsák ◊ *Tühď havad ei hätked seižu.* Az üres zsák nem könnyen áll meg.

hebo *(-n, -d) fn* 1. ló [*Equus caballus*] • *ištakse hebole* lóra ülni – *valged hebo* fehér ló; 2. paripa, mén; 3. kanca • *tiineh hebo* vemhes kanca

heboč I *(-un, -čud) fn* kanca • *Heboč suai varzan.* A kanca csikót ellett.

heboč II *(-an, -čad) fn* földiszeder [*Rubus plicatus*]

heboča|ine *(-ižen, -št) fn* földiszeder [*Rubus plicatus*]

hebo|ine *(-ižen, -št) fn* lovacska • *Heboine hüppiu.* A kis ló szökdell.

hedi *hsz* rögtön, azonnal, nyomban, mindjárt • *Hedi abutan silei.* Azonnal segítek neked.

hei *isz* 1. hé; 2. hej, haj; 3. szia, helló

heikaht|ada *(-au, -i) v* felkiált • *Neičukad heikahtettih pölgästuksiš.* A lányok ijedtségükben felkiáltottak.

heikai|ta *(-dau, -ži) v* kiált, felkiált, kiabál • *D'o uksiš häin heikaiži.* A kapuban már kiabált.

heikand *(-an, -ad) fn* kiáltás, felkiáltás, kiabálás • *kuulištada heikand* kiabálást (meg)hallani

heikand||sana *(-n, -d) fn* indulatszó

heikk|ada *(-au, -i) v* 1. kiabál, kiáltozik, üvöltözik, ordít, ordibál • *Külüs ei sua heikkada.* A fürdőben nem szabad kiabálni. – *Ala heika minulle!* Ne kiabálj nekem! 2. visít, visong, sivít

heim *(-on, -od) fn* 1. törzs, néptörzs, nép, nemzetség; 2. rokonság, atyafiság, család; 3. fajta, faj • *Häin on meiden heimod.* Ő a mi fajtánk. 4. származás, eredet • *Mida heimod oled?* Mi a származásod?

heim||kund *(-an, -ad) fn* törzs, néptörzs, nép, nemzetség • *lüüdin heimkund* a lűd nemzetség

heimola|ine *(-ižen, -št) fn* rokon, atyafi • *Häin on meiden heimolaine.* Ő a mi rokonunk.

hei|n *(-nän, -näd) fn* 1. fű • *vihand hein* zöld fű – *paha hein* gyom – *Heinid haudotah.* (Gyógy)füveket főznek. 2. széna • *luoda hein* a szénát (fel)hányni – *Heinäd niitetah.* Kaszálják a szénát. – *Kaik heinäd ei saraile sündügoi.* Az összes széna nem fér be a pajtába.

hein||arg *(-an, -ad) fn* szénakaszálás napja, szénagyűjtés napja • *Heinargen aigal ajettih meccniituile.* Szénakaszálás napjának idején az erdei rétekre mentek.

heinik *(-on, -kod) fn* kaszáló, rét, mező

hein||kuu *(-n, -d) fn* július • *Heinkuus on räkk.* Júliusban hőség van.

heinä|ine *(-ižen, -št) fn* 1. füvecske, kis fű ◊ *D'uurita ni karged heinäine ei kazva*. Gyökerek nélkül keserű fű sem nő. 2. apró széna

heinätt|ada *(-au, -i) v* szénát begyűjt, szénát összegyűjt

heiž||mado *(-n, -d) fn* galandféreg, szalagféreg [*Cestoda*]

heitatoitt|ada *(-au, -i) v* levetkőztet • *Heitatoita lapś!* Vetkőztesd le a gyereket!

heitt|ada *(-ab, -i) v* 1. dob, ledob, vet, levet, hajít, elhajít; 2. otthagy, elhagy, abbahagy • *heittada itk* abbahagyni a sírást – *Heita magado!* Hagyd abba az alvást! 3. levet, levesz (ruhát) • *Heita sobad!* Vedd le a ruhá(da)t!

heitta|dakse *(-taze, -tihe) v refl* 1. lemegy, elmegy • *randah heittadakse kodišpiä külü* a házakból a partra menni le a fürdőházba; 2. vetkőzik, levetkőzik

heittanuze *(-n, -d) mn* levetkőzött, levetkőztetett, ruhátlan, meztelen

hektar *(-an, -ad) fn* hektár

helineh *(-en, -t) fn* csengés, csilingelés, zengés, csendülés, felcsendülés • *kelloiden helineh* harangok zengése

heli|šta *(-žou, -ži) v* cseng, csilingel, zeng, csendül, felcsendül • *Kaik kellod helištih.* Minden harang felcsendült.

helm I *(-an, -ad) fn* ruhaszegély, szoknya szegélye ◊ *Anda helm huškau tuulel, anda pajo kohižou!* Lobogjon a szélben a szoknya szegélye, zengjen a dal!

helm II *(-an, -ad) fn* gyöngyszem, gyöngy • *poimeda helmed* felszedegetni a gyöngyöket

helm|ed *(iden, -id) fn plur* gyöngysor, gyöngyfüzér • *Helmed oldah buaban kaglas.* A nagymama nyakában gyöngysor van.

helü *(-n, -d) fn* csengő, csengettyű, csörgő • *Anta helü vagahaižele!* Adjál csörgőt a kicsinek!

helü||hein *(-on, -od) fn* kakascímer [*Rhinanthus*]

heläidoitt|ada *(-au, -i) v* 1. csilingel (a hangja); 2. énekel • *Ku linduine pajošt heläidoitti.* Mint egy madárka, a dalt úgy énekelte.

heng *(-en, -ed) fn* 1. lélegzet, lehelet • *suada heng* lélegzethez jutni ◊ *hengen ahtištada* a lélegzetet visszafojtani; 2. lélek, lelkület • *luja heng* erős lélek; 3. szellem, szellemiség • *antelližuden henges* közösségi szellemben; 4. személy, személyiség • *kaheksa henged* nyolc személy; 5. élet • *Hukk oigeni ku hengeta.* A farkas úgy kinyúlt, mintha élettelen lenne. 6. szív, belső • *Tükkäu heng.* Dobog a szíve, ver a szíve.

hengahta|da *(-u, -i) v* lélegez, belélegez, lehel • *hengahtada pitkäheze* mélyet lélegezni, hosszan belélegezni

hengahtel|ta *(-ou, -i) v* sóhajt, sóhajtozik, felsóhajt • *Neidine hengahtelou igävissah.* A leány bánatában sóhajtozott.

hengahtu|da *(-u, -i) v* lélegzetet vesz, belélegez, sóhajt • *Nügü hengatugat!* Most lélegezzen! Most sóhajtson! (magázó alak)

hengahtund *(-an, -ad) fn* lélegzet, lélegzés, lehelet, szusszanás • *pidada hengahtund* lélegzetet venni, szusszanni egyet

hengahtu|z *(-ksen, -st) fn* lélegzet, lélegzés, lehelet, szusszanás, szusz ◊ *Häin d'uoi ühteh hengahtukseh.* Egy szuszra kiitta.

hengehi|ne *(-žen, -št) mn* 1. lelki; 2. szellemi • *hengehižen da materijalližen kultuuran edištuz* a szellemi és az anyagi kultúra fejlődése

hengen||ahtištu|z *(-ksen, -st) fn* nehéz légzés, légszomj

hengen||poltand *(-an, -ad) fn* gyomorégés [*pyrosis*] • *Milai on hengenpoltand.* Gyomorégésem van.

hengen||salbadu|z *(-ksen, -st) fn* nehéz légzés, légszomj

henget|oi *(-toman, -tomad) mn* 1. élettelen • *Viruu ku hengetoi.* Élettelenül fekszik. 2. lélektelen, lelketlen

hengi|da *(-u, -i) v* sóhajt, sóhajtozik, felsóhajt • *pitkähaze hengida* hosszan sóhajtani

hengiš *hsz* életben • *olda hengiš* életben lenni – *Oldahgo sinun vahnembad hengiš?* Életben vannak / élnek a szüleid?

hengiš||pidand *(-an, -ad) fn* létfenntartás

hengitt|ada *(-au, -i) v* lélegez, belélegez, lehel • *Hengita pitkäheze!* Egy hosszút / mélyet lélegezz!

hengitu|z *(-ksen, -st) fn* légzés, lélegzés, lélegzet • *pitk hengituz* hosszú / mély lélegzet

heraštu|da *(-u, -i) v* kel, felkel, ébred, felébred, éled, feléled, feleszmél, magához tér, feltámad • *Miez heraštui tähe.* Az ember ettől magához tért. – *Herkaižes nukkunu heraštui sorz.* Az éberen alvó kacsa felébredt.

heraštu|dakse *(-taze, -tihe) v refl* kel, felkel, ébred, felébred, éled, feléled, feleszmél, magához tér, feltámad

heraštumi|ne *(-žen, -št) fn* kelés, felkelés, ébredés, felébredés • *aigaine heraštumine* korai felkelés

herkaižes *hsz* éberen (alva)

herkaižesti *hsz* éberen (alva)

herneh *(-en, -t) fn* borsó [*Pisum sativum*] • *herneht siemetah* (el-)vetik a borsót

herneh||rok|k *(-an, -kad) fn* borsóleves • *keittada hernehrokk* borsólevest főzni

herr I *(-an, -ad) fn* 1. úr • *Herrad tuldih.* Megjöttek az urak. 2. uraság, földesúr, nemes; 3. elöljáró

Herr II *(-an, -ad) fn* (az) Úr, Úristen

herrat|ar *(-taren, -art) fn* úrhölgy, úrasszony, hölgy, asszony(ság)

hiam *(-an, -ad) fn* ruhaujj, ingujj • *paidan hiamad* ingujj(ak)

hiam|ad *(-oiden, -oid) fn plur* ruhaujj, ingujj ◊ *kuorida hiamad* feltűrni az ingujjat

hibd' *(-an, -ad) fn* test • *pesta kaik hibd'* lemosni / megmosni a teljes testet

hidro||nim|i *(-en, -ed) fn* vízrajzi elnevezés

hien *(-on, -od) mn* apró, apró szemű, finom szemű • *halgoda hienoks halgod* aprófát vágni – *hien vihm* apró szemű eső – *hienod ruodad* apró halszálkák

hieno|ine *(-ižen, -št) mn* aprócska, igen apró

hienondam|ine *(-ižen, -št) fn* kisebbítés, aprítás

hieno|ta *(-ndau, -ndži) v* 1. aprít, felaprít • *hienota kivi* követ aprítani; 2. elapróz, lekisebbít

hier *(-un, -ud) fn* 1. község; 2. helység

hiero|da *(-u, -i) v* 1. dörzsöl, bedörzsöl, megdörzsöl • *Suolal hibď hierotah.* Sóval dörzsölik be a testet. 2. masszíroz, megmasszíroz

hierond *(-an, -ad) fn* dörzsölés, bedörzsölés; 2. masszírozás, megmasszírozás, masszázs • *ďalgoiden hierond* a lábak masszírozása

hierotet|tu *(-un, -tud) mn* 1. kidörzsölt; 2. elhasznált, kopott

hierott|ada *(-au, -i) v* masszíroztat, megmasszíroztat, masszázst vesz

hierotu|z *(ksen, -st) fn* surlódás

higestu|da *(-u, -i) v* izzad, verejtékezik, gyöngyözik, bepárásodik • *Kivi üöl higestuu.* A kő éjjel bepárásodik. – *Mugoine on räkk, ka äskei higestuin.* Olyan meleg van, hogy még izzadok is.

higestunu *(-den, -t) mn* bepárásodott • *higestunu stokan* bepárásodott üveg

hig|i *(-en, -ed) fn* izzadság, verejték • *Higi valuu.* Folyik a verejték.

higok|az *(-kahan, -ast)* izzadt, leizzadt, megizzadt, izzadó

hiidžv *(-an, -ad) fn* széngáz, fojtogató füst • *Pertiš on hiidžv.* A szobában fojtogató füst / széngáz van.

hiihn *(-an, -ad) fn* 1. szíj; 2. gépszíj

hiiht|ada *(-au, -i) v* sízik, síel • *Häin hiihtau toižele randale.* A másik parton síel.

hiihtaj *(-an, -ad) fn,mn* síelő, síző

hiihtand *(-an, ad) fn* síelés, sízés, sísport • *Mina intresuimoi hiihtandal.* Rajongok a sísportért.

hiihtand||kiišt *(-an, -ad) fn* síverseny • *Suobattan meil oldah hiihtandkiištad.* Szombaton nálunk síverseny(ek) volt(ak).

hiihtel|ta *(-ou, -i) v* síel, sízik • *Talvel kaik meiden pereh hiihtelou.* Télen az egész családunk síel.

hii|l' *(-len, -ľt) fn* szén [*carbonium*] • *Hiil' lököttau.* Lángol a szén. – *palavad hiiled* égő szén

hiilav *(-an, -ad) mn* forró, tűzforró • *hiilav čaju* forró tea – *hiilavad kived* forró kövek

hii|ŕ *(-ren, ŕt) fn* egér [*Mus musculus*] • *Meiden kodiš hiiŕt iele.* A mi házunkban nincs(en) egér.

hiiren||karva|ine *(-žen, -št) mn* egérszürke • *hiirenkarvaine hebo* egérszürke ló

hiiren||rida *(-n, -d) fn* egérluk

hiiren||sitt *(-an, -ad) fn* anyarozs (gabonaparazita) [*Claviceps purpurea*]

hiiroi *(-n, -d) fn* vese [*ren*]

hii|ž *(-den, -t) fn* ördög, gonosz szellem, az erdő szelleme • *Nosta hiided miehen abuks!* Szólítsd az erdő szellemét a férjed segítségére!

hiivo|da *(-u, -i) v* lopakodik, odalopakodik, odakúszik • *hiivoda barbahaižil* lábujjhegyen (oda)lopakodni

hiivode *hsz* lopva, lopakodva • *Häin hiivode tuli perttih.* Lopva bejött a szobába.

hijo|da *(-u, -i) v* csiszol, köszörül, fen, megcsiszol, megköszörül, kifen • *kovažimal hijoda* fenőkővel köszörülni, kaszakővel fenni

hill *(-on, -od) fn* tőzegszeder, törpemálna [*Rubus chamaemorus*] • *ďuoda čajud hillon ke* szederteát inni

hil'l' I *hsz* 1. halkan, csendesen; 2. lassan

hil'l' II *(-an, -ad) mn* 1. halk, csendes • *Ehtal meiden kodiš on lämm da hil'l'.* Este a házunkban meleg és csendes. 2. nyugodt, lassú • *Häin on hil'l' ruados.* Lassú a munkában.

hil'l'a|ine *(-ižen, -št) mn* halk, csendes • *Ište rindale hil'l'aižel ehtal!* Ülj mellém a csendes estén!

hil'l'aižemba *hsz kf* halkabban, csendesebben • *Pagiže hil'l'aižemba!* Halkabban beszélj!

hil'l'aižes *hsz* halkan, csendesen • *pagišta hil'l'aižes* halkan beszélni

hil'l'aižesti *hsz* halkan, csendesen • *tulda hil'l'aižesti* halkan közeledni

hil'l'aižu|z *(-den, -t) fn* csend • *üön hil'l'aižuz* az éjszaka csendje – *hengen hil'l'aižuz* a lélek csendje

hil'l'akas *hsz* lassan, nyugodtan

hil'l'akasti *hsz* lassan, nyugodtan • *ajada hil'l'akasti* lassan vezetni – *ruata hil'l'akasti* lassan dolgozni

hil'l'as *hsz* lassan, nyugodtan

hil'l'asti *hsz* lassan, nyugodtan

hillemba *hsz kf* halkabban, csendesebben • *Pagiže hillemba!* Beszélj halkabban!

hille|ta I *(-ndau, -ndži) v* 1. halkít, lehalkít, elhalkít, csendesít, lecsendesít, elcsendesít • *hilleta lapsed* a gyereket lecsendesíteni; 2. lassít, lelassít, meglassít

hille|ta II *(-nou, -ni) v* 1. halkul, lehalkul, elhalkul, csendesedik, lecsendesedik, elcsendesedik • *Tuul' hillenou.* A szél lecsendesedik. 2. lassul, lelassul, meglassul

hille|takse *(-taze, -tihe) v refl* 1. halkul, lehalkul, elhalkul, csen-

desedik, lecsendesedik, elcsendesedik; 2. lassul, lelassul, meglassul

hiľľu|z *(-den, -t) fn* lassúság

himik *(-an, -kad) fn* kémia, vegytan • *himikan čuas* kémia óra

himikalli|ne *(-žen, -št) mn* kémiai, vegyi • *himikalližed opitteluksed* kémiai kísérletek

himikoi *(-n, -d) fn* vegyész, kémikus • *Himikoi on himikan azijantundij.* A kémikus / vegyész a kémia / vegytan szakértője.

himo *(-n, -d) fn* 1. vágy, óhaj, kívánság, vágyakozás, akarás, akarat, sóvárság; 2. kedv vmihez, érdeklődés vmi iránt, hajlandóság, lelkesség, lelkesültség, lelkesedés, lelkesülés, buzgalom, buzgóság, gerjedelem • *olda himod* vmihez kedvének lenni – *Eile himod.* Nincs vmihez kedve. – *himon ke* lelkesen, lelkesülten; 3. ihlet; 4. hév, szenvedély, hobbi

himoitt|ada *(-au, -i) v* van kedve vmihez, kedve támad, akaródzik neki • *Himoittau magata.* Kedve támad aludni. – *Hänele himoitti tiedustada muailm.* Kedve volt megismerni a világot. – *Milei ei himoita magata*. Nincs kedvem aludni.

himok|az *(-kahan, -ast) mn* 1. vágyakozó, vágyó, kívánó, kívánkozó, óhajtó, sóvárgó; 2. lelkesedő

himol *hsz* ahogy tetszik, kedve szerint, szívesen, készséggel, készségesen

himonik *(-an, -kad) fn* vminek a kedvelője

himota *hsz* kedv nélkül, kedvetlenül • *ruata himota* kedvetlenül dolgozni

hind *(-an, -ad) fn* érték, ár • *kalliž hind palkata* drága árat (meg)fizetni – *Hindad huogištuttih.* Az árak csökkentek.

hirnakoi|ta *(-ččou, -čči) v* nyerít, nyihog • *Hebo hirnakoičču.* Nyerít a ló.

hirnu|da *(-u, -i) v* prüszköl, prüszszent, tüsszög, tüsszent • *Häin rubedau hirnumah.* (Ő) elkezdett tüsszögni

hirurg *(-an, -ad) fn* sebész [*chirurgus*]

hirv *(-en, -ed) fn* szarvas, jávorszarvas [*Alces alces*] • *Siga oli äij hirvid.* Sok volt ott a jávorszarvas.

hirven||sarv|ed *(-iden, -id) fn plur* jávorszarvasagancs

hišpa|ń *(-ńin, -ńid) fn* spanyol nyelv

Hišpa|ń *(-ńiš, -ńih) fn* Spanyolország

hišpanila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. spanyol; 2. spanyolországi

hištorij *(-an, -ad) fn* történet, történelem • *tiähtelližed hištorijan lähteged* fontos történelmi források

hištorijahi|ne *(-žen, -št) mn* történeti, történelmi • *Taug on hištori-*

jahine astal. A számszerij az egy történelmi fegyver.

hištorijan *mn rtlan* történeti, történelmi • *hištorijan muuzij* történeti múzeum

hištorikoi *(-n, -d) fn* történész • *Hištorikoid tietah.* A történészek tudják.

hiton *(-an, -ad) fn* khitón (ógörög ingszerű térdig érő felsőruha)

hiädänd *(-an, -ad) fn* kiűzés, elűzés, elkergetés, kilakoltatás, kitelepítés

hiä|tä *(-däu, -di) v* kiűz, elűz, elkerget, kilakoltat, kitelepít

hlopk *(-an, -ad) fn* 1. gyapot [*Gossypium*]; 2. pamut

hobbi *(-n, -d) fn* hobbi, szenvedély, kedvtelés, érdeklődés

hobed *(-an, -ad) fn* ezüst

hobeda|ine *(-ižen, -št) mn* ezüst • *hobedaižed luzikad* ezüstkanalak

hodu *(-n, -d) fn* járás, menés, menet

hohl *(-an, -ad) fn* bóbita, üstök

hohott|ada *(-au, -i) v* nevet, kacag, hahotázik • *Ala hohota!* Ne hahotázz!

hohotu|z *(-ksen, -st) fn* nevetés, kacagás, hahotázás, hahota • *Kluashuonehes kuuluu hohotuz.* Az osztályteremben nevetés / kacagás hallatszik.

hoi *isz* hej, hé ◊ *Hoi, siebralaižed!* Hej, barátaim! Hé, barátok!

hoihott|ada *(-au, -i) v* 1. hahózik, kiáltoz, szólongat, hívogat • *Mina hoihotin siebralašt.* Szólongattam a barátokat. 2. felhív • *Vuota, hoihotan hänt!* Várj, felhívom őt!

hoik *(-an, -kad) mn* 1. karcsú, kecses • *hoikad sobad panda* karcsú ruhát (fel)venni; 2. vékony • *hoikan kattegen al* (egy) vékony takaró alatt

hoika|ine *(-ižen, -št) mn* vékonyka • *hoikaine nuoraine* vékonyka zsineg – *Hoikaižel oksal ühteh punottih.* Egy vékonyka ággal egybekötötték. – *Barb on hoikaine oks.* A gally az egy vékonyka ág. 2. sovány, vézna ◊ *hoikaine ku puikoine* sovány, mint egy piszkafa

hoikemba *hsz kf* vékonyabban, vékonyabbra • *leikata hoikemba* vékonyabbra vágni

hoik|eta *(-kenou, -keni) v* vékonyodik, megvékonyodik, elvékonyodik • *Nahk hoikkenou.* A bőr megvékonyodik.

hokkei *(-n, -d) fn* jégkorong, jéghoki

hokkejist *(-an, -ad) fn* jégkorongozó, jéghokizó, jégkorongjátékos, jéghokijátékos

holodilnik *(-an, -kad) fn* hűtőszekrény, hűtő, jégszekrény

homeh *(-en, -t) fn* penész, doh • *Leib on homehes.* A kenyér penészes.

homehtu|da *(-u, -i) v* megpenészedik, megdohosodik • *Leib on homehtunu.* A kenyér megpenészedett.

homehtu|dakse *(-taze, -tihe) v refl* megpenészedik, megdohosodik

homehtunu *(-den, -t) mn* penészes, megpenészedett, dohos, megdohosodott • *homehtunu leib* penészes kenyér

homehtu|z *(-ksen, -st) fn* penészedés, megpenészedés, dohosodás, megdohosodás

hong *(-an, -ad) fn* (magas, sudár) erdei szálfenyő • *piälidakse hongah* fenyőfára mászni – *Nügü niiš hongiš iele diänü ni mida.* Ezekből a fenyőkből már semmi sem maradt.

hongaha|ine *(-ižen, -št) fn* száraz fenyő(fa)

honga|ine *(-ižen, -št) mn* fenyőfa-, fenyőfából készült • *hongaine veneh* fenyőfa csónak

hongan||boru *(-n, -d) fn* fenyves, fenyőerdő

hongan||käbü *(-n, -d) fn* fenyőtoboz

hongan||mecc *(-an, -cad) fn* fenyves, fenyőerdő

hongik *(-on, -kod) fn* fenyves, fenyőerdő • *Hongad kazvetah hongikos.* Szálfenyők nőnek a fenyőerdőben.

hongoi *(-n, -d) fn* bödöncsónak, ladik • *souta hongoil* bödöncsónakon evezni

hong||puu *(-n, -d) fn* fenyőfa, szálfenyő • *Bučč on azuttu hongpuus.* A hordó fenyőfából készült.

hop|p *(-un, -pud) fn* veszekedés, civakodás, vitatkozás • *pidada hoppud* veszekedni, civakodni, vitatkozni

hora *(-n, -d) fn* kórus, kar, énekkar • *Neičukad pajatetah horas.* A lányok kórusban énekelnek.

hora||pajatu|z *(-ksen, -st) fn* karének(lés), kórusének(lés)

hora||pajo *(-n, -d) fn* karének(lés), kórusének(lés)

hoŕk *(-an, -ad) fn* görény [*Mustela putorius*]

horovod *(-an, -ad) fn* (népi) körtánc

Hospodi *(-n, -d) fn* (az) Úr, Uram, Úristen ◊ *Voi, Hospodi Iisus!* Ó, Uram Jézus!

hoš *ksz,msz* bár, ámbár, habár, noha, akár

hoźaistv *(-an, -ad) fn* gazdálkodás, gazdaság, háztartás

hot *ksz,msz* bár, ámbár, habár, noha, akár • *Hot laučal viru!* Lustálkodj akár a padon! ◊ *Mäne hot čukkeloh, ka ruad lopi!* Menj akár a víznek, csak a munkát fejezd be!

hote|l' *(-llin, -l'id) fn* hotel, szálloda, szálló, fogadó, vendégfogadó • *Hüö azetuttih hotellih.* Ők szállodában szálltak meg. – *hotellin edustal* a szálloda előtt

hotellin||muasteŕ *(-an, -ad) fn* házigazda, szállásadó, fogadós

hotel'l'||numer *(-an, -ad) fn* szállodai szoba • *d'oudavad hotel'l'numerad* szabad szállodai szobák

hrama *(-n, -d) fn* templom • *Huomesel meste tuli hramaha.* Reggel újra elment a templomba.

hrappi|da *(-u, -i) v* horkol, hortyog

Hristos *(-an, -ad) fn* Krisztus

hristossi|da *(-u, -i) v* (ortodox egyházi szokás szerint) húsvéti csókot vált

hronik *(-an, -kad) fn* krónika • *toran hronik* háborús krónika

hronikoi *(-n, -d) fn* 1. krónikás; 2. tudósító

hronometr *(-an, -ad) fn* kronométer

hrustal' *(-an, -ad) fn,mn* kristály

huab *(-an, -ad) fn* nyárfa, rezgő nyárfa [*Populus*] • *Huaban lehted lipetetah.* Reszketnek a nyárfa levelei.

huabaha|ine *(-ižen, -št) fn* kis nyárfa, nyárfácska

huaba|ine *(-ižen, -št) mn* nyárfa-

huabal *(-on, -od) fn* fütyülő réce [*Mareca penelope*]

huabik *(-an, -kad) fn* nyárfaerdő, nyárfaliget, nyárfás • *Huabikos kazvetah huabad.* A nyárfaerdőben nyárfák nőnek.

huabižem *(-an, -ad) fn* nyárfaerdő, nyárfaliget, nyárfás

huabust|ada *(-au, -i) v* elkészít, kialakít, megformál, eltervez, körvonalaz • *Haubustimme kiel'lagrin programman.* Megterveztük a nyelvi tábor programját. – *Haubustin kirvezvarden.* Elkészítettem a fejszenyelet.

huabustu|da *(-u, -i) v* elkészül, kialakul, megformálódik, megterveződik, körvonalazódik

huabustu|z *(-ksen, -st) fn* tervezés, megtervezés, eltervezés • *kodin huabustuz* a ház megtervezése – *pidon huabustuz* a program megtervezése

huabu|z *(-ksen, -st) fn* 1. terv, projekt • *kezalagrin huabuz* a nyári tábor terve; 2. makett, modell • *laivan huabuz* hajómakett, hajómodell; 3. tákolmány, félkész termék

huadž *(-an, -ad) fn* szénaszárító állvány

huahitt|ada *(-au, -i) v* liheg, zihál, fújtat

huahk *(-an, -ad) mn* szürke • *huahk hukk* szürke farkas – *huahkad lambahad* szürke bárányok

huahmoi *(-n, -d) fn* rozsomák, torkosborz [*Gulo gulo*]

huarp *(-un, -pud) fn* 1. lépés • *kolme huarppud pidut* három lépés hosszan; 2. körző • *piirta huarpul* körzővel (meg)rajzolni

huba *(-n, -d) mn* 1.kis, kicsi, apró, pici, picike, csöpp • *huba vuit'* kis rész – *huba sorm* kisujj – *hubad kanzovehed* kis nemzetek – *Vaza*

on vie huba. A borjú még kicsi. 2. jelentéktelen • *huba dielo* jelentéktelen dolog

huba|ine *(-ižen, -št) mn* kis, kicsi, apró, pici, picike, csöpp • *ülen hubaine* aprócska, csöppnyi, szerfölött kicsi

hube|ta I *(-ndau, -ndži) v* kisebbít, megkisebbít, kicsinyít, lekicsinyít, csökkent, lecsökkent

hube|ta II *(-nou, -ni) v* kisebbedik, megkisebbedik, kicsinyül, lekicsinyül, csökken, lecsökken • *Hubeni künäbrukseh sai.* Könyékig lecsökkent

huhľak *(-an, -kad) fn,mn* álarcos, jelmezes, maskarás • *Sündünmuas huhľakad käveltih küläd müöti.* Karácsonykor a jelmezesek körbejárták a falut.

huigai|ta *(-dau, -ži) v* megszégyenít, szégyenbe hoz, megleckéztet • *Buab huigaiži kažin.* A nagymama megleckéztette a macskát. ◊ *Ala huigaida iččed!* Ne hozzad magadat szégyenbe!

huiged *(-an, -ad) mn* szégyenletes, szégyellnivaló, szégyenteljes • *Milei on huiged.* Szégyellem magam – *Tämä on huiged azij.* Ez egy szégyenletes dolog.

huigedat|oi *(-toman, -tomad) mn* szégyentelen, szemérmetlen • *huigedatoi luadind* szégyentelen cselekedet

huigust|adakse *(-aze, -ihe) v refl* szégyenkezik, szégyelli magát ◊ *Huigetadoi ei huigustade ni keda.* A szégyentelen semmit sem szégyell.

hukan||muard' *(-an, -ad) fn* farkasalma [*Aristolochia*] • *Hukanmuarďad ei sua süödä.* A farkasalmát nem szabad megenni.

huk|k *(-an, -kad) fn* farkas [*Canis lupus*] • *Siga ďuoksou huahk hukk.* Ott fut egy szürke farkas. – *Mecas on äij hukkid.* Az erdőben sok a farkas.

huligan *(-an, -ad) fn* huligán

hulvaidu|z *(-ksen, -st) fn* 1. bénulás, paralízis [*paresis*]; 2. hűdés, szélhűdés, szélütés [*apoplexia*]

hulvai|ta *(-dau, -ži) v* bénít, megbénít, lebénít

humal *(-an, -ad) fn* ittasság, berúgás, részegség, megrészegedés, lerészegedés, mámor, mámorosság • *d'uodakse humalah sai* a részegségig leinni magát – *vähäižel humalas* egy kissé ittasan

humalahi|ne *(-žen, -št) mn* részegítő, megrészegítő, mámorító • *humalahižed haižud* mámorító illatok

humalas *hsz* ittasan, részegen, lerészegedve

humaldu|da *(-u, -i) v* berúg, megrészegedik, lerészegedik, megittasodik • *humalduda äijäl* nagyon berúgni

humal||d'uom *(-an, -ad) fn* szeszesital, alkoholos ital • *Humald'uomid ei müödä.* Nem árulnak szeszesitalt.

humalnik *(-an, -kad) fn,mn* iszákos, részeges, alkoholista, borissza

humanahi|ne *(-žen, -št) mn* 1. humánus, emberséges, emberies • *humanahine luadind* humánus cselekedet; 2. humanitárius, emberiességi; 3. humán • *humanahižed tiedod* humán tudományok

human||fond *(-an, -ad) fn* humanitárius alap(ítvány) • *panda pohd'ale humanfond* humanitárius alapot létesíteni

humbar *(-en, -t) fn* mozsár • *survoda petkelel humbares* mozsárban mozsártörővel törni

huobdunu *(-den, -t) mn* megedzett, edzett • *huobdunu raud* edzett vas

huobdut|ada *(-au, -i) v* edz, megedz, acéloz

huobdut|adakse *(-etaze, -etihe) v refl* edződik, megedződik, acélozódik

huodr *(-an, -ad) fn* tok, hüvely, burok • *Veič on huodras.* A kés a tok(já)ban van.

huogastu|da *(-u, -i) v* pihen, megpihen, lepihen, üdül, • *Müö huogastuimme kuurortal.* Mi egy gyógyüdülőhelyen pihentünk. – *Hüö huogastuttih suves.* Ők délen üdültek.

huogastu|dakse *(-taze, -tihe) v refl* pihen, megpihen, lepihen, üdül

huogastund *(-an, -ad) fn* pihenés, megpihenés, lepihenés, üdülés • *ruata huogastundata* pihenés nélkül dolgozni

huogastund||koht *(-an, -ad) fn* üdülőhely, pihenőhely

huogehel *hsz* olcsón • *ostada huogehel* olcsón vásárolni

huogehemb *(-an, -ad) mn kf* olcsóbb

huogehes *hsz* olcsón • *Tavar maksau huogehes.* Az áru olcsó.

huogehesti *hsz* olcsón

huogehu|z *(-den, -t) fn* olcsóság • *leiban huogehuz* a kenyér olcsósága

huogištu|da *(-u, -i) v* csökken az ára, olcsóbbá válik • *Fruktad huogištuttih.* A gyümölcsök olcsóbbá váltak. – *Hindad huogištuttih.* Lecsökkentek az árak.

huogištu|dakse *(-taze, -tihe) v refl* csökken az ára, olcsóbbá válik

huogištunu *(-den, -t) mn* lecsökkent árú, olcsóbbá vált

huog|iž *(-ehen, -išt) mn* olcsó, nem drága • *huogehed ostuksed* olcsó vásárlások

huo|l' *(-len, -l't) fn* 1. aggodalom, aggódás, aggodalmaskodás, aggály ◊ *Ala pida huol't!* Ne aggódj! 2. gond, baj • *huoled* gondok, bajok

huoldu|da *(-u, -i) v* 1. gondoskodik, gondoz, gondot visel vmire, vkire • *huolduda lapsid* gondoskodni a gyerekekről; 2. ápol, kezel, bánik vkivel vhogyan; 3. ellát, intéz, végez • *huolduda ruata* ellátni a feladatot, végezni a munkát

huoldund *(-an, -ad) fn* 1. gondoskodás, gondozás, gondviselés; 2. ápolás, kezelés, bánás, szervizelés • *auton huoldund* az autó szervizelése / ápolása; 3. ellátás

huolet|oi *(-toman, -tomad) mn* gond nélküli, gondtalan • *huoletoi eländ* gondtalan élet

huolika|z *(-han, -st) mn* gondoskodó, gondos

huomaido *(-n, -d) fn* figyelem, tekintet, érdeklődés • *opastujiden huomaido* a tanulók figyelme

huomaidu|z *(-ksen, -st) fn* észrevétel, kifogás, megjegyzés • *siätä huomaiduz* észrevételt tenni, kifogást emelni

huomai|ta *(-dau, -ži) v* észrevesz, észlel, megjegyez • *Häin ei huomainnu meid.* Nem vett észre engem.

huomaittav *(-an, -ad) mn* figyelemreméltó, csodálatos • *huomaittav kird'* egy csodálatos könyv

huomei *hsz* holnap, másnap • *Huomei lienou vihm.* Holnap eső lesz. – *Huomei lähtemme kalastamah.* Holnap horgászni megyünk.

huomen *(-en, -t) fn* holnap, másnap ◊ *Mida ehtid tänäpä siätä, ala diätä huomeneks!* Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!

huomeneks *hsz* holnapra, másnapra • *Huomeneks endustetah vihmad.* Holnapra esőt ígérnek.

huomenen||dälges *hsz* holnapután • *Mina lähten huomenendälges.* Holnapután érkezem.

huomeni|ne *(-žen, -št) mn* holnapi, másnapi • *huomenine päiv* a holnapi nap

huon *(-on, -od) mn* 1. gyenge, erőtlen • *huon rokk* egy gyenge leves; 2. hitvány, gyarló, rossz

huondeksel *hsz* reggel • *Huondeksel lienou čoma päiv.* Reggel szép nap lesz. – *Tiäht' paštau huondeksel.* A csillag reggel ragyog.

huondekselli|ne *(-žen, -št) mn* reggeli • *huondekselline maid* reggeli tej

huondez- I *et* reggeli

huonde|z II *(-ksen, -st) fn* reggel

huondez||d'uoksendelu|z *(-ksen, -st) fn* reggeli futás • *Lähte minun ke huondezd'uoksendeluksele!* Gyere velem reggeli futásra!

huondez||gimnastik *(-an, -kad) fn* reggeli torna • *siädelta huondezgimnastikkad* reggeli tornát végezni

houondez||kajo *(-n, -d) fn* hajnalhasadás • *Ende huondezkajod nousin.* Hajnalhasadáskor kelek.

huondeznik *(-an, -kad) fn* matiné, délelőtti előadás • *lapsiden huondeznikad* gyerekmatinék

huondez||pala *(-n, -d) fn* reggeli • *süödä huondezpala* reggelit enni, reggelizni

huondez||päiv (-*än, -äd) fn* délelőtt • *Tulgat huondezpäiväl!* Jöjjetek el délelőtt!

huondez||služb *(-an, -ad) fn* reggeli istentisztelet

huondez||süöm (*-än, -äd) fn* reggeli (étkezés) • *Konz on huondezsüöm?* Mikor van (a) reggeli?

huondez||vero *(-n, -d) fn* reggeli (étkezés) • *otelte huondezverole* reggelire vásárolni

huoneh *(-en, -t) fn* szoba • *Tühdäs huonehes tikittih čuasud.* Az üres szobában ketyeg az óra.

huoneh||bruj|ad *(-iden, -id) fn plur* szobabútor • *panda huonehbrujad huoneheze* bebútorozni a szobát

huonehen||puhtastaj *(-an, -ad) fn* szállodai szobalány, szállodai szobaasszony • *Huonehenpuhtastaj tulou huondeksel.* A szobalány reggel jön.

huonu|z *(-ksen, -st) fn* 1. szoba, 2. helyiség; 3. lakás; 4. szállás • *Heil on čoma huonuz.* Ez szép szoba.

huozi|da *(-u, -i) v* 1. dörzsöl, ledörzsöl; 2. súrol, lesúrol, sikál, lesikál, pucol, megpucol • *huozida samvar* megpucolni a szamovárt

hura *(-n, -d) mn* bal • *hural kädel* bal kézzel

huračˇ *(-un, -čud) fn* balkezes, balog

hurah *hsz* balra, bal felé

hural *hsz* baloldalt, bal felől • *dälgimaine kodi hural* az utolsó ház bal felől

hurale *hsz* balra, bal felé • *Kiändä hurale!* Fordulj balra!

huralepiä *hsz* balra, bal felé

huran||käden||mie|z *(-hez, -st) fn* 1. balkezes (személy); 2. rossz ember; 3. ördög

huras *hsz* baloldalt, bal felől

hurgahtu|da *(-u, -i) v* utazik, utazgat, útra kel, vmin halad • *Häin läksi hurgahtumah..* Utazni indult.

hurgu|da *(-u, -i) v* megy vmivel / vmin, jár vmivel / vmin • *Häin hurgui regučal mägen alle.* Szánkón siklott le a hegy alá.

hurguj *(-an, -ad) fn/mn* korcsolyázó, síelő, szánkózó • *Hurgujad tuldih diäpeldole.* A korcsolyázók a jégpályára mentek.

hurgund *(-an, -ad) fn* korcsolyázás, síelés, szánkózás, haladás vmin • *regučal hurgund* szánkózás

hurs|tˇ *(-tin, -ttid) fn* 1. takaró, pokróc; 2. lepedő; 3. szőnyeg; 4. gyékény

hursti|ine *(-ižen, -št) fn* 1. lepedő; 2. ágyelő (szőnyegecske)

hušk|ada *(-au, -i) v* leng, lengedezik, lobog, lebeg, libeg • *Helm*

huškau tuulel. A ruha széle lobog a szélben.

huškai|ta *(-dau, -ži) v* lenget, lobogtat, integet, int • *huškaita kädel* kezével inteni, integetni – *huškaita piäl* fejével inteni, bólintani

hut|t *(-un, -tud) fn* kása

huude *(-gen, -t) fn* dér, zúzmara • *Hongik on huudeges.* A fenyves dérben (áll).

huuhtai|ta *(-dau, -ži) v* öblít, kiöblít, leöblít, elöblít, öblöget • *huuhtaita kattil* elöblíteni az üstöt

huuhto|da *(-u, -i) v* öblít, elöblít, mos, kimos, elmos, mosogat, elmosogat • *huuhtoda sobid* kimosni a ruhá(ka)t, ruhát mosni

huu|l' *(-len, -l't) fn* ajak, száj ◊ *purda huul't* az ajkába harapni

huul|ed *(-iden, -id) fn plur* ajkak, száj • *ruskedad huuled* vörös ajkak, piros ajkak

huuliden- *et* ajak-, száj-

huuliden||kruask *(-an, -ad) fn* ajakrúzs, szájrúzs, rúzs, szájfesték

hvuastai|da *(-u, –) v* dicsekszik, dicsekedik, kérkedik, henceg, felvág

hvuastai|dakse *(-taze, -tihe) v refl* dicsekszik, dicsekedik, kérkedik, henceg, felvág

hvuatti|da *(-u, -i) v* megfog, elfog, kifog, megragad, elkap

hübrištu|da *(-u, -i) v* összezsugorodik, összegömbölyödik

hüčütt|ada *(-au, -i) v* tempósan fut, komótosan fut, poroszkál, üget • *Heboine hüčüttau tied müöti.* Egy ló poroszkál / üget az úton.

hüčütu|z *(-ksen, -st) fn* poroszkálás, ügetés • *hebon hüčütuz* a ló poroszkálása, a ló ügetése

hüčütuz|d'uoksend *(-an, -ad) fn* kocogás

hükett|ada *(-au, -i) v* pityereg, hüppög, nyafog • *Lapś hükettau.* Pityereg / nyafog a gyerek.

hünäi|ta *(-dau, -ži) v* 1. orrhangon beszél, dünnyög, dunnyog; 2. siránkozik, nyavalyog • *Häin hünäidau da oman ottau.* Siránkozik, és megkapja a magáét.

hüpind *(-an, -ad) fn* ugrás, felugrás, ugrálás, ugrándozás • *korgedah hüpind* magasugrás

hüpind||hurst' *(-in, -tid) fn* trambulin, ugrószőnyeg • *Lapsed hüpitah hüpindhurstil.* A gyerekek a trambulinon ugrándoznak.

hüpni|da *(-u, -i) v* ugrik, felugrik, leugrik, kiugrik, felszökik, szökken

hüpni|dakse *(-taze, -tihe) v refl* felugrik, leugrik, kiugrik, felszökik, szökken

hüpnind *(-an, -ad) fn* ugrás, felugrás, ugrálás, ugrándozás • *vedeh hüpnind* vízbe ugrás

hüppi|da *(-u, -i) v* nyargal, vágtázik, vágtat • *Heboine d'o hüppiu.* A ló

már vágtázik. • *Häin hüpii peldod müöti liipakoile müödäh.* A pillangók nyomában nyargalt a réten.

hüppij *(-an, -ad) fn,mn* 1. ugró • *pitkäh hüppij* távolugró; 2. sáska, szöcske [*Acrididea, Tettigonioidea*]

hüpäht|ada *(-au, -i) v* felugrik, leugrik, kiugrik, felszökik, szökken

hüvidu|da *(-u, -i) v* szépül, csinosodik, megszépül, kicsinosodik • *Neidine hüviduu.* A leány megszépül.

hüvin *hsz* jól, szépen ◊ *Ku tahtoned hüvin eläda, pidau äij ruata.* Ha jól szeretnél élni, sokat kell dolgozni. – *Kaik on hüvin!* Minden rendben (van)! – *Ülen hüvin!* Nagyon jó!

hüvü|z *(-den, -t) fn* 1. jóság; 2. (a) jó, vminek a java ◊ *Siädä hüvüt rahvahale!* Tégy jót az embereknek!

hüvä *(-n, -d) mn* jó, helyes, derék, jeles, remek, megfelelő, illő • *Hüvä, ku päiväine paštau.* Jó, ha süt a nap. – *ülen hüvä* nagyon jó – *Lohes on äij hüväd razvad.* A lazacban sok jó zsír van. – *hüvä endustez* kedvező előrejelzés – *hüvä oza* jó sors – *hüvä aig* megfelelő idő(pont) – *hüväd duumad* jó elképzelések – *Hüvä, tulen.* Oké, jövök. ◊ *Ole mugoine hüvä!* Légy oly jó! Legyél olyan jó!

hüvähk *(-on, -od) mn* elég jó, meglehetősen jó

hüväižes *hsz* rendesen, megfelelően, alaposan

hüväižesti *hsz* rendesen, megfelelően, alaposan • *pesta silmäd hüväižesti* alaposan megmosni a szemét

hüväks *(+gen) nu* javára, üdvére • *ruata Kard'alan hüväks* Karjala javára dolgozni

hüvän||luadu|ine *(-ižen, -št) mn* jó minőségű

hüvästi *hsz* jól, helyesen, remekül, megfelelően • *Sina luadid hüvästi.* Jól tetted. ◊ *Diägät hüvästi!* Viszontlátásra! Minden jót! Isten áldja!

hüvästi|d *(-den, -id) fn* búcsú, elbúcsúzás, búcsúzkodás, elválás • *diättäda hüvästid* elbúcsúzni

hüvä||südämi|ne *(-žen, -št) mn* jólelkű, jószívű

hüübij *(-an, -ad) fn* uhu, fülesbagoly [*Asio utus*] • *Üöl kuuluu hüübijan iäń.* Éjjel hallatszik a fülesbagoly hangja.

hüüdü|da *(-u, -i) v* 1. alvad, megalvad • *Veri hüüdüu teravas.* A vér gyorsan megalvad. 2. megdermed • *Sulattu razv hüüdüi.* Az olvadt zsír megdermedt.

hüüdünü *(-den, -t) mn* alvadt, megalvadt • *hüüdünu veri* alvadt vér

hüö *(heiden, heid) nm plur* azok, ők

hädä *(-n, -d) fn* baj, gond, veszedelem, vész, ínség, nyomor, nyomorúság, szükség • *olda hädäs* bajban lenni ◊ *Kac on hädä!* Micsoda baj! – *Se on veľ', kudam hädäs abuttau.* Az a (jó)barát, aki a bajban segít.

hädžv *(-än, -äd) fn* széngáz • *Hädžv on pertiš.* Széngáz van a házban.

häilü|da *(-u, -i) v* 1. ing, ingadozik, leng, lengedezik; 2. himbálózik, ring, ringatózik, hintázik, libeg • *Veneh häilüu.* Ringatózik a csónak. 3. hajladozik • *Puu häilüu.* A fa hajladozik.

hä|in *(-nen, -nt) nm* ő, az

häki|ine *(-ižen, -št) fn* bikaborjú • *Häkiine on vie huba.* A bikaborjú még kicsi.

häk|k *(-in, -kid) fn* bika

hämähäkin||verk *(-on, -od) fn* pókháló

hämähäk|k *(-in, -kid) fn* pók [*Araneae*]

hämär *(-an, -ad) fn* 1. homály, félhomály; 2. alkony, alkonyat, szürkület • *Hämär d'o peittau päiväižen ehtal.* A szürkület már elrejti a napot este.

hämärdu|da *(-u, -i) v* alkonyodik • *Ikkunan tagana hämärduu.* Az ablak mögött alkonyodik.

hämästu|da *(-u, -i) v* meglepődik, megdöbben, meghökken, megretten, megijed • *Hänen vahnembad hämästuttih.* Meglepődtek a szülei.

hämästu|z *(-ksen, -st) fn* meglepődés, meglepetés, döbbenet, megdöbbenés, ijedség, ijedtség, rémület, megrettenés • *Tahton siätä hämästuksen.* Szeretnék meglepetést szerezni.

hämästutt|ada *(-au, -i) v* meglep, megdöbbent, meghökkent, megrettent, megijeszt • *Sina hämästutid mindai.* Megijesztettél engem.

händ *(-än, -äd) fn* farok, fark • *koiran händ* kutyafarok – *Häin otti reboin händäs da lükäiži regeh.* Megfogta a róka farkát, és feldobta a szánra. ◊ *Ehtal Adaman händ ozuttau luodeheze piä.* Este a Nagy Göncölszekér rúdja (lit: a Nagymedve farka) nyugatra mutat.

härg *(-än, -äd) fn* bika • *Härg röngüu.* Bőg a bika.

härhett|ada *(-au, -i) v* vihog, vihorászik • *Lapsed härhetetah.* A gyerekek vihorásznak.

härk|im *(-kimen, -imt) fn* habarófa, habverő • *Härkkimel segoitetah taigin.* Habarófával dagasztják a tésztát.

hätk I *(-en, -ed) fn* hosszú idő

hätk II *hsz* hosszan, sokáig, huzamosan

hätkeks *hsz* hosszú időre, sokáig

hätkemba *hsz kf* tovább, továbbra • *Kestau hätkemba.* Tovább tart.

hätken *hsz* hosszan, sokáig • *Häin hätken opastui.* (Ő) sokáig. tanult.

hätken||eläj *(-an, -ad) fn,mn* szívós, hosszú életű

hätkestu|da *(-u, -i) v* 1. késik, késlekedik; 2. elnyúlik, eltolódik, elhúzódik, halasztódik, elhalasztódik • *Pluanad hätkestuttih rahanvajaguksen perad*. A tervek pénzhiány miatt elhalasztódtak.

hätkestu|dakse *(-ze, -ihe) v refl* 1. késik, késlekedik; 2. elnyúlik, eltolódik, elhúzódik, halasztódik, elhalasztódik

hävitt|ada *(-au, -i) v* megsemmisít, eltöröl, elpusztít, likvidál, felszámol • *Hubad küläd hävitettih.* A kis falvakat felszámolták.

hörč *(-än, -čäd) fn* szénagyűjtő rúd, boglyatartó rúd

höšte *(-gen, -t) fn* trágya, ganéj, ganaj • *vedada höštet* trágyát szállítani

höšte||mua *(-n, -d) fn* trágyázott föld

höühen *(-en, -t) fn* toll, pehely • *Höühened da sulgad päiväižel läpetetah.* A pelyhek és a tollak fénylenek a napon.

höür *(-ün, -üd) fn* gőz, pára

I

i I *ksz* 1. és, s, meg • *tuat i muam* az apa és az anya; 2. hogy

ič|e *(-en, -čed) nm* maga, önmaga, sajátmaga • *iče sepoi Ilmalline* maga Ilmarinen kovács – *Iče leibad kazvatettih.* Maguk termesztették a kenyérgabonát. – *Rubezin iččed muštamah.* Tudatosítottam magamban.

ičel||siät|tü *(-ün, -tüd) mn* maga készítette, saját készítésű

ideinoi *(-n, -d) mn* 1. eszmei; 2. eszményi

identitet *(-an, ad) fn* identitás, önazonosság, azonosságtudat

idij *(-an, -ad) fn* idea, eszme, elképzelés, gondolat, terv • *hüväd idijad* jó elképzelések

idijahi|ne *(-žen, -št) mn* 1. eszmei, szellemi; 2. ideológiai; 3. elvi

idijahižes *hsz* 1. eszmeileg, szellemileg; 2. ideológiailag; 3. elvileg, elviekben

idijal *(-an, -ad) fn* ideál, eszmény • *čomuden idijal* szépségideál

idijalli|ne *(-žen, -št) mn* eszményi, ideális

iele- I *et* se-, sem-

iele II *(= ei ole) v* nincs, sincs • *Iele rahad.* Nincs pénz.

iele-kunna *nm* sehova, sehová, semerre

iele-kus *nm* sehol, semerre

iele-kuspiä *nm* sehonnan, sehonnét, semerről

iele-kuurij *(-an, -ad) mn* nem dohányzó, füstmentes

iele-süödäv *(-än, -äd) mn* mérges, mérgező, mérgezett, ehetetlen

iele-tuttav *(-an, -ad) mn* ismeretlen, idegen

ielnu *(= ei oldu) v* nem volt • *Šuapkat piäs ielnu.* Nem volt a fején sapka.

iga *(-n, -d) fn* 1. idő(tartam); 2. kor, korszak, időszak • *täks ilmaižeks igaks* ennek a kornak / korszaknak / időszaknak a végéig; 3. kor, életkor, élet, élettartam ◊ *Iga elä, iga opastu!* Éld az életet, tanuld az életet! – *Äijgo igad silei on?* Hány éves vagy? 4. örökkévalóság ◊ *kaiken igan* mindörökkön örökké – *kaikes igas* mindörökkön örökké – *kaikeks igaks* mindörökkön örökké

igahi|ne I *(-žen, -št) mn* 1. örök, örökös, örökkévaló; 2. állandó

-igahine II *ut* -korú, -éves

igahu|z *(-den, -t) fn* 1. örökkévalóság; 2. állandóság

igai|ne *(-žen, -št) fn* 1. idő(tartam); 2. kor, korszak, időszak 3. kor, életkor, élet, élettartam; 4. örökkévalóság

igaks *hsz* örökké, örökre, mindörökké, mindörökre • *diädä igaks* örökre megmaradni

igalli|ne I *(-žen, -št) mn* örök, örökös, örökkévaló • *Opastetah meile igallišt nerod.* Az örök művészetre tanítanak bennünket.

-igalline II *ut* vmeddig tartó

igen *(-en, -t) fn* íny, fogíny, foghús • *ülembaine da alembaine igen* a felső és az alsó fogíny

igen|ed *(-in, -id) fn plur* íny, fogíny, foghús

igeńoi *(-n, -d) fn* csiga [*Gastropoda*] ◊ *Igeńoi-ageńoi, ozuta sarved!* Csigabiga, dugd ki a szarvadat!

igo *(-n, -d) fn* 1. iga; 2. elnyomás

igrušk *(-an, -ad) fn* harmonika • *igruškan viänd* harmonikázás

igui|ne *(-žen, -št) mn* örök, örökös, örökkévaló

igäv *(-an, -ad) mn* bús, bánatos, búbánatos, szomorú, szomorkás

igävissah *hsz* szomorúan, bánatosan • *Tuldih kodih pahas mieles da igävissah*. Rossz hangulatban és szomorúan jöttek haza

igävoi|ta *(-ččou, -čči) v* szomorkodik, elszomorodik, búsul, búslakodik, bánatoskodik

ihan *hsz* egészen, teljesen, teljességgel, tökéletesen • *d'o ihan toine pagin* már egészen más beszéd – *Sanun ihan toden.* Teljesen az igazságot beszélem / mondom.

ihasteldu|dakse *(-ze, -he) v refl* 1. el van ragadtatva, csodálat tölti el, bámulatba esik; 2. rajong vmiért, lelkesül vmiért

ihastel|takse *(-eze, -ihe) v refl* élvez, megtelik örömmel, gyönyörködik

ihastu|da *(-u, -i) v* örül, örvendezik, megörül ◊ *Köüh vähäd ihastuu.* A szegény a kevésnek (is) örül. – *Miä olen ihastun.* Nagyon örvendek.

ihastuksiš *hsz* örömmel, örvendezve, lelkesen

ihastunu *(-den, -t) mn* örvendező, örvendő, vidám, víg, jókedvű • *Kodi oli täüź ihastunuzid ristikanzoid.* A ház tele volt vidám emberekkel. – *Mina olen ihastunu.* Örülök.

ihastu|z *(-ksen, -st) fn* öröm, elragadtatás, gyönyör ◊ *Kaikkijal heid vuotetah, ihastuksiš vastatah.* Akit mindenhol várnak, azt örömmel köszöntik.

ihastutt|ada *(-au, -i) v* megörvendeztet, örömet szerez • *Häin mindai ihastutti.* Örömet szerzett nekem.

ihastuttaj *(-an, -ad) mn* 1. elragadó, örömteli; 2. bájos • *ihastuttaj luadind* bájos teremtmény; 3. kellemes

iho *(-n, -d) fn* arc, orca, arculat, ábrázat • *päivittunu iho* napbarnított arc – *Ihol oldah keväčud.* Az arcán szeplők vannak.

iho||piä *(-n, -d) fn* arc, arccsont
Iisus *(-an, -ad) fn* Jézus • *Iisus sanui.* Jézus mondta. ◊ *O, Hospodi Iisus!* Ó, Uram Jézus!
iivan||da||marďa *(-n, -d) fn* kéküstökű csormolya [*Melampyrum nemorosum*]
ijul'||kuu *(-n, -d) fn* július
ijuń||kuu *(-n, -d) fn* június
ikkun *(-an, -ad) fn* ablak • *ikkunan tagana* az ablak mögött – *ikkunad vaste* az ablakkal szemközt – *ikkunan al* az ablak alatt – *suured ikkunad* nagy ablakok
ikkunan||ramk *(-an, -ad) fn* ablakkeret
ikon *(-an, -ad) fn* ikon, szentkép
ikona|ine *(-ižen, -št) fn* (kis) ikon, (kis) szentkép
ikon||seiń *(-an, -ad) fn* ikonosztáz, ikonfal
ikr *(-an, -ad) fn* ikra, halikra
ilbe|z *(-ksen, -st) fn* hiúz [*Lynx lynx*]
ilda|ine *(-ižen, -št) fn* vacsora
ildašt|ada (-ab, -i) *v* vacsorázik, megvacsorázik
ili *ksz* vagy, avagy
illen *(-en, -t) fn* síkos jégfelület
il'l'uminator *(-an, -ad) fn* (kerek) hajóablak, kajütablak
il'l'uzij *(-an, -ad) fn* illúzió, érzéki csalódás, ábránd
ilm *(-an, -ad) fn* 1. levegő, ég, levegőég, lég, légkör, atmoszféra; 2. időjárás, idő • *lämm ilm* meleg idő – *vilu ilm* hideg idő – *paha ilm* rossz idő – *kajoz ilm* tiszta idő; 3. világ, mindenség, világmindenség • *sil ilmal* ezen a világon; 4. természet
ilmah||piäständ *(-an, -ad) fn* közzététel, nyilvánosságra hozatal, kinyilatkoztatás, kiadás, publikálás, publikáció
ilmah||piäständ||ruad *(-an, -ad) fn* kiadói tevékenység
ilmai *hsz* ingyen • *anta ilmai* ingyen adni
ilma|ine *(-ižen, -št) mn* egész, teljes • *ilmaiźen igan* egész életében
ilman||ala *(-n, -d) fn* klíma, éghajlat, időjárási viszony, légkör
ilman||čura *(-n, -d) fn* horizont, látóhatár
ilman||igalli|ne *(-žen, -št) mn* örökös, örökké tartó, örökkévaló, végtelen
ilman||painand *(-an, -ad) fn* légnyomás • *korged ilmanpainand* magas légnyomás
ilm||kera *(-n, -d) fn* léggömb, légballon, ballon
ilmoitt|ada *(-au, -i) v* közöl, közzé tesz, bejelent, kijelent, kinyilvánít, nyilvánosságra hoz, kinyilatkoztat, hírül ad, megüzen, tudtul ad, publikál, kiad
ilmoit|tadakse *(-aze, -tihe) v refl* 1. megnyilvánul, tudomásra jut;

2. megjelenik • *ilmoittadakse kursale* megjelenni a tanfolyamon

ilmoitu|z *(-ksen, -st) fn* közlés, közzététel, bejelentés, kinyilvánítás, nyilvánosságra hozatal, publikálás, kiadás

ilo *(-n, -d) fn* öröm, örvendezés, jókedv, vígság • *muamale iloks* az anya örömére ◊ *Milei on ilo tuttavoidakse teiden ke.* Számomra öröm megismerkedni veled.

ilok|az *(-kahan, -ast) mn* vidám, jókedvű, víg, örömteli • *ilokkahad ristikanzad* vidám emberek

im|eda *(-ou, -i) v* szopik, szív

im|edakse *(-eze, -ihe) v refl* teleszopja magát

imetaj *(-an, -ad) fn* szoptatós dajka, dajka, dada, dadus

imett|ada *(-ab, -i) v* cumiból szoptat, cumiztat • *Last sarvel imetetah.* A gyereket cumiból szoptatják.

imigrant *(-an, -ad) fn* bevándorló, jövevény, immigráns

immin||kumma|ine *(-ižen, -št) mn* 1. értelmetlen; 2. alkalmatlan, nem megfelelő, használhatatlan; 3. hitvány, hanyag

immin||kummin *hsz* hitványan, hanyagon, tessék-lássék

imperativ *(-an, -ad) fn* felszólító mód, imperatívusz

imperator *(-an, -ad) fn* imperátor, uralkodó, császár

imperfekt *(-an, -ad) fn* egyszerű múlt idő

imperializm *(-an, -ad) fn* imperializmus

imperij *(-an, -ad) fn* császárság, birodalom

import *(-an, -ad) fn* import, behozatal

improvizacij *(-an, -ad) fn* improvizáció, rögtönzés

incident *(-an, -ad) fn* incidens

indeič *(-an, -ad) fn* indián

indeik *(-an, -ad) fn* pulyka [*Meleagris gallopavo*]

india|ine *(-ižen, -št) fn,mn* indián • *Indiaižed oldah Amerikan kandrahvaz.* Az indiánok voltak Amerika őslakosai.

indiiskij *(-an, -ad) fn,mn* indiai, indus, hindu, hindi

Indij *(-as, -ah) fn* India

indijala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* indiai, indus, hindu, hindi • *Indialaiižed eletah Indijas.* A hinduk Indiában élnek.

indikativ *(-an, -ad) fn* kijelentő mód

ind'uk *(-an, -kad) fn* pulykakakas

inehmoi *(-n, -d) fn* nő, asszony • *Avoi-voi, mitte on verduč inehmoi!* Jaj, milyen mérges asszony!

infl'acij *(-an, -ad) fn* infláció, pénzromlás

info *(-n, -d) fn* infó, információ, tájékoztatás ◊ *Spassibo infos!* Kö-

szönöm a tájékoztatást! Köszönöm az információt!

informacij *(-an, -ad) fn* információ, tájékoztatás

ingeri I *(-n, -d) fn* inkeri nyelvváltozat

Ingeri II *(-š, -h) fn* Ingermanland, Ingria

ingerikoi *(-n, -d) fn, mn* izsór

ingerila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. ingermanlandi, ingriai; 2. inkeri

ingermanlanc *(-an, -ad) fn,mn* ingermanlandi, ingriai

injekcij *(-an, -ad) fn* injekció

inkubator *(-an, -ad) fn* 1. inkubátor; 2. keltetőgép

inostranč *(-an, -ad) fn,mn* külföldi, idegen

inspektor *(-an, -ad) fn* felügyelő, inspektor

institucij *(-an, -ad) fn* intézmény, intézet

institucijahi|ne *(-žen, -št) mn* 1. intézményi, intézeti; 2. intézményes

institut *(-an, -ad) fn* intézet • *kazvatuztiedon institut* pedagógiai intézet

instrukcij *(-an, -ad) fn* instrukció, utasítás, rendelkezés, eligazítás

instrument *(-an, -ad) fn* 1. műszer, eszköz; 2. hangszer

inžiner *(-an, -ad) fn* mérnök • *ruata inžineran* mérnökként dolgozni

intelligent *(-an, -ad) mn* értelmes, intelligens

interd'unkt *(-an, -ad) fn* indulatszó

internacional *(-an, -ad) fn* internacionálé

internat *(-an, -ad) fn* internátus, bentlakásos tanintézet

internuot *(-an, -ad) fn* internet • *pagišta internuottad müöti* interneten keresztül társalogni

internuot||side *(-gen, -t) fn* internetkapcsolat

internuot||sivu *(-n, -d) fn* internetes oldal, szájt

intervencij *(-an, -ad) fn* beavatkozás, erőszakos beavatkozás, közbelépés, intervenció

intervjuu *(-n, -d) fn* interjú

intonacij *(-an, -ad) fn* hanglejtés, intonáció

intres *(-an, -sad) fn* érdeklődés • *nostattada suurt intressad* nagy érdeklődést tanúsítani

intresa|ine *(-ižen, -št) mn* érdekes, szórakoztató • *intresaine pido* szórakoztató rendezvény

intresui|dakse *(-že, -he) v refl* érdeklődik vmi iránt, érdekli vmi • *Mina intresuimoi hiihtandal.* (Engem) érdekel a sísport.

intresuind *(-an, -ad) fn* érdeklődés

intresui|ta *(-čču, -čči) v* érdekli vmi • *Tämä ruad mindai ei intresuiče.* Ez a munka (engem) nem érdekel.

invalid *(-an, -ad) fn,mn* rokkant

inventaŕ *(-an, -ad) fn* leltár

Ioann *(an, -ad) fn* János • *Evangelij Ioannad müöti* János evangéliuma

Irak *(-as, -kah) fn* Irak

Iran *(-as, -ah) fn* Irán

irda|ine *(-ižen, -št) mn* külső, kül- • *irdaine nägü* vki, vmi külseje, külalak, külső nézet – *iraižel čural* kívülső oldaláról / oldalán, külső felén

irdal *hsz* kívül, kint, kívülről, kintről • *Avadim on irdal.* A kulcs kívül van.

irdale *hsz* kívülre, kintre, ki • *Mäne irdale!* Menj ki! – *Piästä mindai irdale!* Engedj ki engem!

irdalepiä *hsz* kívülre, kintre, ki

irdalpiä *hsz* kívül, kint, kívülről, kintről

ironij *(-an, -ad) fn* irónia, gúny

irvišt|ada *(-au, -i) v* 1. vicsorog, vicsorít, kivicsorít, rávicsorít • *irvištada hambahad* a fogát kivicsorítani; 2. vigyorog, csúfol, kicsúfol, gúnyol, kigúnyol; 3. grimaszol

irvištelemi|ne *(-žen, -št) fn* gúny, gúnyolódás, vigyorgás, csúfolás, csúfolódás

irvištel|ta *(-ou, -i)* 1. vicsorog, vicsorít, kivicsorít, rávicsorít; 2. vigyorog, csúfol, kicsúfol, gúnyol, kigúnyol; 3. grimaszol ◊ *irvištelta rožad* grimaszt vágni, pofát vágni

irvištet|tu *(-un, -tud) mn* kivicsorított • *irvištetud hambahad* kivicsoritott fogak

irvott|ada *(-au, -i)* 1. vicsorog, vicsorít, kivicsorít, rávicsorít; 2. vigyorog, csúfol, kicsúfol, gúnyol, kigúnyol; 3. grimaszol

išk *(-un, -ud) fn* ütés, vágás, csapás, sújtás, verés • *grüühbatogan išk* a métaütő ütése

išk|eda *(-ou, -i) v* üt, vág, csap, ver, kalapál, sújt • *iškeda nagl* szöget bekalapálni; 2. csihol • *iškeda tult* tüzet csiholni; 3. ◊ *iškeda kihlad* fogadást kötni

išk|edakse *(-eze, -ihe) v refl* ütődik, verődik, csapódik ◊ *Iškeze kibedasti.* Lesújtja a betegség.

iškend *(-an, -ad) fn* 1. ütés, vágás, csapás, sújtás, verés • *grüühbatogan iškend* a métaütő ütése; 2. nyomaték, hangsúly • *sanan iškend* a szó hangsúlya

išket|elta *(-telou, -teli) v* ütöget, vereget, lecsap • *Dürütautal iškettelou.* Le-lecsap a villám.

ištu|da *(-u, -i) v* 1. ül • *Kana ištuu üöpuul.* A tyúk a tyúkülőn ül. – *reunas ištuda* mellé ülni; 2. áll vhogyan; 3. fekszik, helyezkedik; 4. van, létezik, tartózkodik • *Ištu kodiš!* Legyél otthon!

ištu|dakse *(-ze, -ihe) v refl* leül, helyet foglal, odaül • *Ište laučale!* Ülj le a padra! – *ištudakse hebo-*

le lóra ülni – *Venehes akk ištuihe airoihe.* A csónakban az asszony az evezőkhöz ült. ◊ *Ištugatos!* Üljenek le! Foglaljanak helyet!

ištuj *(-an, -ad) mn* ülő

ištund *(-an, -ad) fn* ülés, leülés

ištutand *(-an, -ad) fn* ültetés, elültetés

ištuteks|ed *(-iden, -id) fn plur* ültetvény • *harvenzoittada ištuteksed* az ültetvényt ritkítani

ištutt|ada *(-au, -i) v* ültet, elültet, beültet, kiültet, átültet • *ištuttada meccad* erdőt ültetni – *Mučoi ištutti laukkad muahe.* Az asszony hagymát ültetett a földbe.

ištutu |z *(-ksen, -st) fn* ültetés, elültetés, beültetés, kiültetés, átültetés telepítés • *puiden ištutuz* faültetés, fatelepítés

izbirateľ *(-an, -ad) fn* választó, szavazó

izr *(-an, -ad) fn* 1. szalonna, kövérje, zsír; 2. háj

izumrud *(-an, -ad) fn,mn* smaragd

ízuum *(-an, -ad) fn* mazsola

iža *(-n, -d) fn* 1. férfi; 2. apa • *Poig ringuu ižale.* A fiú kiált az apjának. 3. hím, kan

ižač *(-un, -čud) fn* 1. férfi; 2. apa; 3. hím, kan

iža||kaži *(-n, -d) fn* kandúr, kanmacska • *Ižakaži haikostui.* A kandúr ásított.

iža||koir *(-an, -ad) fn* kankutya

ižand *(-an, -ad) fn* 1. gazda, házigazda, ura vminek, háziúr • *Miä olen mecan ižand.* Erdőgazda vagyok. 2. tulajdonos, birtokos • *kezakodin ižandad* az üdülőházak tulajdonosai

ižand||mie|z *(-hen, -st) fn* 1. gazda, házigazda, ura vminek, háziúr; 2. tulajdonos, birtokos

ižandoičend *(-an, -ad) fn* 1. gazdálkodás,; 2. házigazdáskodás

ižandoiču|z *(-ksen, -st) fn* 1. gazdálkodás; 2. háztáji gazdaság • *luja ižandoičuz* erős gazdaság; 3. háztartás

ižandoi|ta *(-čču, -čči) v* 1. gazdálkodik; 2. házigazdáskodik; 3. bír, birtokol; 4. ural, uralkodik

ižan||mua *(-n, -d) fn* haza, anyaföld

ižan||nim|i *(-en, -ed) fn* atyai név (az apa keresztnevéből képzett elnevezés)

iža||poč|č *(-in, -čid) fn* kandisznó, sertéskan, ártány

iža||tedŕ *(-an, -ad) fn* nyírfajdkakas

ižindam *(-an, -ad) fn* mostohaapa

ižor *(-an, -ad) fn* izsór nyelv • *pagišta ižoraks* izsórul beszélni

ižoralai|ne *(-ižen, -št) fn, mn* izsór

italij I *(-an, -ad) fn, mn* (az) olasz nyelv

Italij II *(-as, -ah) fn* 1. Olaszország, 2. Itália

italijala|ine *(-ižen, -št) fn, mn* 1. olasz; 2. olaszországi; 3. itáliai

itk *(-un, -ud) fn* sírás, rívás, siratás • *heitta itk* abbahagyni a sírást – *itk tüttäres* a lányáért való sírás – *Sizar itkun ke sanuu.* A nővér(e) sírva beszél.

itk|eda *(-ou, -i)* sír, rí, sírdogál, sirat, megsirat • *itkeda itkuid* siránkozni, megsiratni ◊ *Ükś suu itkou da nagrau.* Az egyik szeme (lit: szája) sír, a másik meg nevet.

itkend *(-an, -ad) fn* sírás, rívás, siratás

itkend||vir|ź *(-den, -t) fn* 1. siratás, siránkozás; 2. siratóének • *Itkij lugoittelou itkendvirzid.* A siratóasszony siratóéneket ad elő.

itkett|ada *(-au, -i) v* sirat, elsirat, megsirat ◊ *itkettada andilast* siratni a menyasszonyt

itket|tadakse *(-etaze, -etihe) v refl* siránkozik, sirat, elsirat, megsirat

itkettaj *(-an, -ad) fn* siratóasszony

itketu|z *(-ksen, -st) fn* sírás, rívás, siratás

itkij *(-an, -ad) mn* síró, rívó, sírós

itkuč *(-an, -čad) mn* síró, rívó, sírós • *itkuč lapś* síró(s) gyerek

itkun||raid *(-an, -ad) fn* szomorúfűz [*Salix elegantissima*]

Iud *(-an, -ad) fn* Júdás

iäń *(-en, -t) fn* 1. hang • *tuttav iäń* ismerős hang – *Iäń koveni.* Megkeményedett a hang(ja). – *Iäned kuulutah.* Hangok hallatszanak. ◊ *Iänt ei ole kurkus.* Egy hang se jön ki a torkán. 2. beszédhang; 3. hangzat, szólam; 4. szavazat

iändü|z *(-ksen, -st) fn* kiejtés, artikuláció • *tämän sanan iändüz* ennek a szónak a kiejtése

iäneh *hsz* hangosan, fennhangon • *sanuda iäneh* hangosan mondani

iänen||kandaj *(-an, -ad) fn* hangtölcsér

iänet|oi *(-toman, -tomad) mn* 1. hangtalan, hang nélküli; 2. csendes; 3. néma, süket; 4. zöngétlen • *iänetomad iäned* zöngétlen hangok

iänik|az *(-kahan, -ast) mn* 1. hangos, nagyhangú; 2. zöngés • *iänikkahad konsonantad* zöngés mássalhangzók

iäre *hsz* ki, el, tova • *Mäne iäre reunas!* Menj el innen!

iäreh *hsz* ki, el, tova • *Ota käzi kormaniš iäreh!* Vedd ki a kezed a zsebedből!

iä|tä *(-ndäu, -ndži) v* kiejt, artikulál, tagolva beszél

J

ja *ksz* és

jadovitoi *(-n, -d) mn* 1. mérgező, mérges, toxikus; 2. epés, keserű, rosszmájú

jadu *(-n, -d) fn* méreg, mérgező anyag

janta|ŕ *(-in, -id) fn* borostyánkő, borostyán

jazi *(-n, -d) fn* ónos jász [*Leuciscus idus*]

jepiskop *(-an, -pad) fn* püspök

jm. *röv (ja muud)* és így tovább, és a továbbiak

jme. *röv (ja muga edelleh)* és így tovább, és a továbbiak

K

ka I *isz* na, na végre, nos, hát • *Ka kunna sina hajotid süömäd?* Hát aztán hol vesztetted el az ennivalót? ◊ *Ka voin sanelta.* Na végre, mondhatom.

ka II *ksz* 1. hogy • *Mugoine on räkk, ka äskei higestuin*. Olyan meleg van, hogy meg is izzadtam. 2. akkor • *D'uomah rubedau, ka hambahad külmetah.* Ha inni kezd, akkor hideg hasít a fogába. – *Ku häin tahtonou, ka mina tulen.* Ha akarja, akkor eljövök. 3. de, azonban • *Häin uskaiži, ka ei tulnu.* Megígérte, de nem jött (el).

kabak *(-an, -kad) fn* kocsma, csárda, csapszék

kabal *(-on, -od) fn* pólya • *Last pidetah kabaloiš.* A gyereket pólyában tartják. – *lapś kabalos* pólyásgyerek

kabaloi|ta *(-ččou, -čči) v* 1. pólyál, pólyáz, bepólyál, bepólyáz • *Siid lapś kabaloitah.* Azután bepólyázták a gyereket. 2. göngyöl, begöngyöl, bugyolál, bebugyolál • *kabaloita ümbäri samovuaran* a szamovárt körbegöngyölni

kaban *(-an, -ad) fn* vaddisznó

kabď *(-an, -ad) fn* pata

kabď|ad *(-oiden, -oid) fn plur* pata • *hebon kabďad* lópata

kabeľ *(-an, -ad) fn* kábel

kabin *(-an, -ad) fn* kabin, fülke

kabinet *(-an, -ad) fn* kabinet

kabla|z *(-han, -st) fn* szánborda • *Kolme kablast pidau olda.* Három szánbordának kell lennie.

kabluk *(-an, -kad) fn* (cipő)sarok • *korktad kablukad* magassarok

kabrast|ada *(-au, -i) v* 1. betakarít, begyűjt, összegyűjt; 2. eltakarít, eltávolít

kabrastel|takse *(-eze, -ihe) v refl* eltávolodik, eltakarodik vhonnan

kabu *(-n, -d) fn* hógolyó

kac *isz* lám, lám csak, ím, íme, nesze (neked), nézd! lásd! ni, nicsak, nini • *Kac minagi sidažo!* Íme, (hát) itt vagyok én is! – *Kac siid oli!* Lám, ott volt! ◊ *Kac on hädä!* Nesze neked, itt a baj!

kacaht|ada *(-au, -i) v* néz, ránéz, tekint vhová, rátekint, pillant vmire, rápillant • *Kacahta teramba minun päivnikkah!* Vess egy gyors pillantást a naptáramba! – *Tulda kacahtamah!* Gyere, nézd meg! – *(Häin) kacahti.* Ránézett, rápillantott

kacaht|adakse *(-aze, -ihe) v refl* néz, megnéz, nézeget • *kacahtadakse tagazepiä* visszatekinteni

kacahtel|ta *(-ou, -i) v* kukucskál

kacahtu|z *(-ksen, -st) fn* nézés, megnézés, tekintet, megtekintés, pillantás

kac|cuda *(-cuu, -ui) v* néz, megnéz, figyel, megfigyel, megtekint, lát, meglát • *Kaccugat meiden piäle!* Nézzetek / figyeljetek ránk! – *kaccuda lapsid* figyelni / vigyázni a gyerekekre – *Kaccumata sida, ku oled hätkestunu.* Azt nem tekintve, hogy elkéstél. ◊ *Kacta ümbri!* Nézz szét / körül!

kaccuj *(-an, -ad) fn* 1. néző ◊ *Hüväd kaccujad!* Kedves nézők! 2. megfigyelő

kac|elta *(-celou, -celi) v* nézelődik, nézeget, szemlélődik, szemlélget, tekinget

kac|eltakse *(-celeze, -celihe) v refl* nézelődik, nézeget, tekinget, szemlélődik, szemlélget

kacund *(-an, -ad) fn* szemlélet, nézet • *omad kacundad* saját nézete(i)

kacund||koht *(-an, -ad) fn* nézőpont, szempont, szemszög • *opastajan kacundkohtas* tanári szempontból

kacute|z *(-ksen, -st) fn* bemutatás, ismertetés, prezentáció, előadás • *andilahan kacutez* a menyasszony bemutatása – *huabuksen kacutez* a projekt prezentációja / bemutatása

kacutt|ada *(-au, -i) v* bemutat, ismertet, prezentál, demonstrál, előad • *kacuttada sobid* bemutatni a ruhákat

kadaj *(-an, -ad) fn* boróka, borókafenyő, gyalogfenyő [*Juniperus communis*]

kadaja|ine *(-ižen, -št) mn* boróka-, borókából készült, borókából való

kadajik *(-on, -kod) fn* borókás, borókafenyves, borókasűrű

kado|da *(-u, -i) v* eltűnik, letűnik, elveszik, elvész, nyoma vész, belevész ◊ *Magadau luond, lumeh kadou.* Alszik a természet, belevész a hóba.

kadomi|ne *(-žen, -št) fn* 1. eltűnés, elveszés; 2. veszteség • *Sinun kadomine löüdüu.* Megkerül a veszteséged.

kadond *(-an, -ad) fn* eltűnés, elveszés

kadondan||ala|ine *(-ižen, -št) mn* kiveszőben lévő, veszélyeztetett • *kadondanalaižed kieled* veszélyeztetett nyelvek

kadott|ada *(-ab, -i) v* veszt, elveszít, elveszt, elhagy • *Kunna sina kadotid avadimed?* Hol hagytad el a kulcso(ka)t?

kadr *(-an, -ad) fn* káder

kadre|l' *(-lin, -lid) fn* francia négyes • *kadrelih viätä* francia négyest táncolni

kafe *(-n, -d) fn* kávéház, presszó, kávézó

kafedr *(-an, -ad) fn* katedra

kafel' *(-an, -ad) fn* csempe

kafeterij *(-an, -ad) fn* kávézó, kávéház

kagl *(-an, -ad) fn* nyak • *Helmed oldah buaban kaglas.* Gyöngyök vannak a nagymama nyakában. – *Kelloine oli hebon kaglas.* A ló nyakában csengettyű volt.

kagl||nii|t' *(-tin, -ttid) fn* nyaklánc

kagl||paik *(-an, -kad) fn* nyakkendő • *Miehel pidau olda kaglpaik.* A férfinak nyakkendőjének kell lennie.

kaglu|z *(-ksen, -st) fn* gallér • *korgedad kaglused* magas gallérok

kagr *(-an, -ad) fn* zab [*Avena*] • *rahnoda kagrad* (sarlóval) aratni a zabot – *Kana ńuokkiu kagrad.* A tyúk csipegeti a zabot.

kagra|ine *(-ižen, -št) mn* zab-, zabból készült • *Pudrod keitetah kagraižes ďauhos.* A kását zablisztből főzik.

kaheksa *(-n, -d) szn* nyolc • *Meiden kanal on kaheksa kananpoigad.* A tyúkunknak nyolc csibéje van. – *kaheksa miest* nyolc ember

kaheksa||kümmen|t *(-n||-en, -t||-t) szn* nyolcvan

kaheksa|ndž *(-nden, -t) szn* 1. nyolcadik; 2. nyolcad

kaheksa|ndž||kümmene|ndž *(-nden ||-nden, -t||-t) szn* nyolcvanadik

kaheksa|ndž||sada|ndž *(-nden|| -nden, -t||-t) szn* nyolcszázadik

kaheksa|ndž||tošt *(-nden||Ø, -t||Ø) szn* tizennyolcadik

kaheksa||sada|d *(-n||-n, -d||-d) szn* nyolcszáz

kaheksa||tošt *(-n||Ø, -d||Ø) szn* tizennyolc

kahineh *(-en, -t) fn* zizegés, zizzenés, susogás • *Kahineh kuuluu.* Zizegés hallatszik.

kahi|šta *(-žob, -ži) v* zizeg, zizzen, susog • *Mecc kahižou.* Susog az erdő.

kahižend *(-an, -ad) fn* zizegés, zizzenés, susogás

kahmal *(-on, -od) mn* maroknyi, maréknyi, marékra való • *kakś kahmalod muarďad* két maréknyi termés / bogyó / gyümölcs

kahtei *hsz* ketten, kettesben

kahte|ndž||kümmene|ndž *(-nden ||-nden, -t||-t) szn* huszadik

kahte|ndž||tošt *(-nden||Ø, -t||Ø) szn* tizenkettedik • *kahtendeltošt kuul* a tizenkettedik hónapban, decemberben

kahtišti *hsz* kétszer • *opta kahtišti* kétszer megpróbálni

kaid *(-an, -ad) mn* keskeny, szűk, szoros • *kaidas kohtas* szűk helyen – *kaid tiehud* keskeny járda / sétány

kaida|ine *(-ižen, -št) mn* keskeny, szűk, szoros • *kaidaižel tropaižel* keskeny ösvényen / csapáson

kaidemb *(-an, -ad) mn kf* keskenyebb, szűkebb, szorosabb

kaidemba *hsz kf* 1. már; 2. szűkebben, szorosabban

kaidendu|z *(-ksen, -st) fn* 1. szűkület • *tien kaidenduz* útszűkület; 2. szoros, völgyszoros

kaide|ta I *(-ndau, -ndži) v* keskenyít, lekeskenyít, szűkít, leszűkít, összeszeszűkít

kaide|ta II *(-nou, -ni) v* keskenyedik, lekeskenyedik, szűkül, leszűkül, összeszeszűkül

kaid||oc|c *(-an, -cad) mn* szűklátókörű, korlátolt, szemellenzős • *kaidocc mież* szűklátókörű ember

kaik *(-en, -ked) mn,nm* 1. minden, mind, mindenik, valamennyi, összes • *kaik kellod* az összes harang – *kaik külä* valamennyi falu – *kaiken aigan* minden időben, mindig – *kaikiš čuriš piä* minden oldalról – *kaikkeh luaduh* minden módon, mindenféleképpen – *kaiken üön* minden éjszaka; 2. mindenki, valamennyien, mindnyájan • *Tuldihe kaik kodihe.* Mindenki hazajött; 3. teljes, egész • *kaikel vägel* teljes erővel; 4. leg- • *kaikkid populʹarižembad* a legnépszerűbbek – *kaikiš magedemb* a legfinomabb

kaikeniččim *(-an, -ad) mn,nm* mindenféle, mindenfajta

kaiken||karva|ine *(-ižen, -št) mn* sokszínű, többszínű, különféle színű • *kaikenkarvaižed mujud* sokszínű / különféle színű festék

kaiken||kiel|ine *(-ižen, -št) mn* többnyelvű • *kaikenkieline literatuur* többnyelvű irodalom

kaiken||luadu|ine *(-ižen, -št) mn* mindenféle, mindenfajta, sokféle, sokfajta, többféle, többfajta, különféle • *lugeda kaikenluaduižil kielil* többféle nyelven olvasni

kaikenmo|ine *(-ižen, -št) mn* mindenféle, mindenfajta, sokféle, sokfajta, többféle, többfajta, különféle

kaikiš *et* leg- • *kaikiš paremb* legjobb

kaikked *et* leg-

kaikkijal *hsz* mindenütt, mindenhol ◊ *Anda lüüdin pajod kuundeltah kaikkijal!* Hangozzék mindenütt a lűd ének!

kaikkijale *hsz* mindenüvé, mindenhová, mindenfelé • *lükta kaikkijale* mindenhova szétdobálni / szanaszét dobálni

kaikkijalpiä *hsz* mindenünnen, mindenhonnan, mindenfelől

kaikkineh *hsz* egészen, teljesen • *En elgenda tädä kaikkineh.* Ezt (teljesen) egyáltalán nem értem.

kaim *(-an, -ad) fn* perem, szegély, széle vminek, határa vminek

kaima|ta *(-dau, -ži) v* kísér, elkísér

kainal *(-on, -od) fn* hónalj, hón • *kanta kainalos* a hónaljában hordani – *kainalon al* a hóna alatt

kaineh *(-en, -t) fn* visszhang, echó • *Kaineh kuuluu mecas.* Az erdőben visszhang hallatszik.

kaiv *(-on, -od) fn* kút • *kaivon vezi* kútvíz

kaiv|ada *(-au, -i) v* 1. ás, kiás, bányászik, kibányászik, váj, kiváj, kotor, előkotor; 2. fúr, kifúr, vés, kivés • *reigud kaivada* lyukat fúrni

kaivai|ta *(-dau, -ži) v* 1. ás, kiás, bányászik, kibányászik, váj, kiváj, kotor; 2. fúr, kifúr, vés, kivés

kaivet|tu *(-un, -tud) mn* 1. kiásott, kibányászott, kivájt, előkotort; 2. kifúrt, kivésett

kajag *(-an, -ad) fn* sirály [*Laridae*] • *Kirgui kajag aldon huaŕal.* A hullám hátán sirály rikoltott.

kajaht|ada *(-ab, -i) v* visszhangzik • *Mecc kajahtau.* Visszhangzik az erdő.

kajahtoitt|ada *(-ab, -i) v* harsog, zeng

kajahtu|z *(-ksen, -st) fn* 1. visszhang, echó; 2. hangzás, hangzat, akusztika • *Zualas on hüvä kajahtuz.* A teremben jó az akusztika.

kajak I *(-an, -kad) fn* kajak

kajak II *(-an, -kad) mn* tiszta, világos, derült • *kajak ilm* tiszta / derült idő(járás)

kajo *(-n, -d) fn* fény, derengés, hajnal • *ruskedad kajod* vörös hajnalok

kajoksi|ne *(-žen, -št) mn* tiszta, világos, derült, felhőtlen • *Ehtal taivaz on kajoksine.* Este az ég tiszta / derült / felhőtlen.

kajosta|dakse *(-taze, -tihe) v refl* kivilágosodik, dereng, feldereng, virrad, felvirrad

kajostu|da *(-u, -i) v* kivilágosodik, dereng, feldereng, virrad, felvirrad • *Päiv kajostui.* Felvirradt a nap.

kajo|z *(-ksen, -st) mn* tiszta, világos, derült • *kajoz ilm* tiszta / derült idő(járás) – *kajoz taivaz* tiszta ég – *kajoksed päiväd* derült napok

kajut *(-an, -tad) fn* kajüt, hajókabin, kabin, utasfülke (hajón)

kakač *(-un, -čud) fn* búvármadár [*Gaviidae*]

kakav *(-an, -ad) fn* kakaó (innivaló)

kakett|ada *(-au, -i) v* kotkodál • *Kana kakettau.* A tyúk kotkodál.

ka|kś *(-hten, -ht) szn* kettő, két • *kakś kilod ďauhod* két kiló liszt

kakś||ďatažah|ine *(-ižen, -št) mn* kétszintes, egyemeletes • *kakśďatažahine kodi* kétszintes / egyemeletes ház

kaksin *hsz* ketten, kettesben, párban

kaksina|ine *(-ižen, -št) fn,mn* iker

kaksinaiž|ed *(-iden, -id) fn plur* ikrek

kakś||karva|ine *(-ižen, -št) mn* kétszínű

kakś||kiel|ine *(-ižen, -št) mn* kétnyelvű • *kakśkieline opastuz* kétnyelvű oktatás

kakś||kierduksi|ne *(-žen, -št) mn* kétszintes, egyemeletes • *kakśkierduksine kodi* kétszintes / egyemeletes ház

ka|kś||kümmen|t *(-hten||-en, -ht||-t) szn* húsz • *kakśkümment tuhad lüüdilašt* húszezer lűd

kakś||päivä|ine *(-ižen, -št) mn* kétnapos • *kakśpäiväine matk* kétnapos út / utazás

ka|kś||sada|d *(-hten||-n, -ht||-d) szn* kétszáz, kettőszáz

kakś||sija|ine *(-ižen, -št) mn* 1. kétüléses, kétszemélyes; 2. kétszámjegyű • *kakśsijaine numer* kétszámjegyű szám

kakś||stvolah|ine *(-ižen, -št) mn* kétcsövű, duplacsövű • *kakśstvolahine orož* duplacsövű puska, kétcsövű fegyver

kakś||suara|ine *(-ižen, -št) mn* kétágú, ketté ágazó • *kakśsuaraine puu* ketté ágazó fa

kakś||šorpa|ine *(-ižen, -št) mn* kétfogú • *kakśšorpaine hang* kétfogú villa

kakś||teľ'u|ine *(-ižen, -št) mn* kétüléses • *kakśteľ'uine veneh* kétüléses csónak

ka|kś||tošt *(-hten||Ø, -ht||Ø) szn* tizenkettő, tizenkét • *Vuodes on kakśtošt kuud.* Az évben tizenkét hónap van.

ka|kś||tuha|d *(-hten||-n, -ht||-d) szn* kétezer, kettőezer

kakś||vuod|ine *(-ižen, -št) mn* kétéves • *kakśvuodižed kursad* kétéves tanfolyamok / kurzusok

kaku *ksz* mint, amint, szinte, miként, ahogyan, ahogy • *Losniu kaku stökkol. C*sillog, mint az üveg. – *Kaku piälik oli.* Mint egy főnök, olyan volt. – *Därvüd on kaku zirkkaloine.* A (kis) tó olyan, mint egy tükör.

kala *(-n, -d) fn* hal • *Kävüttih kalale.* Halászni / horgászni (halra) mentek. – *Därves on äij kalad.* A tóban sok hal van. – *paštta kalad* halat sütni – *keitta kalad* halat főzni – *suolata kalad* halat (be)sózni – *hienoižed kalad* apró halak – *Kala kudou.* Ívik a hal.

kala-ait *(-an, -tad) fn* halászkunyhó

kalač *(-an, -čad) fn* kalács

kala||d'uod *(-an, -ad) fn* halétel

kala|ine *(-ižen, -št) fn* halacska

kalak|az *(-kahan, -ast) mn* halas, halban gazdag • *kalakaz därv* halastó

kala||kuurnik *(-an, -kad) fn* halárus, halaskofa

kala||mie|z *(-hen, -st) fn* halász

kala||mäg|i *(-en, -ed) fn* (egy) nagy rakás / kupac hal

kalanik *(-an, -kad) fn* halász

kalan||püüdäj *(-än, -äd) fn* halász, horgász

kalan||püüdänd *(-än, -äd) fn* halászat, horgászat

kalan||razv *(-an, -ad) fn* halolaj, halzsír • *Kalanrazval kastoin, argvoil voidin.* Megöntöztem halolajjal, megkentem vajjal.

kalan||siib *(-en, -ed) fn* haluszony • *ruskedad kalansiibed* vörös haluszonyok

kala||reg|i *(-en, -ed) fn* halszállító szán

kala||rok|k *(-an, -kad) fn* halleves, halászlé • *Tule kalarokkad süömäh!* Gyere hallevest enni!

kala||salat *(-an, -tad) fn* halsaláta

kaľask *(-an, -ad) fn* babakocsi

kalast|ada *(au, -i) v* halászik • *Lähtemme vunukan ke kalastamah.* Halászni megyünk az unokával.

kalastaj *(-an, -ad) fn* halász • *Kalastajad laskettih verkod.* A halászok kivetették a hálókat.

kala||süöm *(-än, -äd) fn* halétel

kala||tak|k *(-an, -kad) fn* halaszsák

kalbas *(-an, -sad) fn* kolbász, hurka

kalek *(-an, -kad) fn,mn* nyomorék

kalendaŕ *(-an, -ad) fn* naptár

Kaleval *(-an, -ad) fn* Kalevala

kalevala|ine *(-ižen, -št) mn* kalevalai • *kalevalaižed runod* kalevalai dalok / versek

kalidor *(-an, -ad) fn* folyosó

kaľľ *(-on, -od) fn* szikla, szirt, bérc • *korgedad kaľľod* magas bércek

kallehemb *(-an, -ad) mn kf* 1. drágább ◊ *Aig on kallehemb kuldad.* Az idő drágább az aranynál. – *Heng on kallehemb dengad.* A lélek értékesebb a pénznél. 2. kedvesebb

kallehes *hsz* 1. drágán; 2. kedvesen

kallehesti *hsz* 1. drágán; 2. kedvesen

kallehu|z *(-ksen, -st) fn* magas ár, drágaság

kallištu|da *(-u, -i) v* drágul, megdrágul • *Tavar kallištui.* Megdrágult az áru.

kall|iž *(-ehen, -išt) mn* 1. drága • *kallehed tavarad* drága áruk – *kallehed čomusteksed* drága ékszerek; 2. kedves

kalliv *(-on, -od) fn* szikla, szirt, bérc • *harmagad kallivod* szürke sziklák

kalm *(-an, -ad) fn* 1. sír, sírhant, sírdomb, sírgödör; 2. halál

kalmižem *(-an, -ad) fn* temető, sírkert

kalmiž||mua *(-n, -d) fn* temető, sírkert

kamander *(-an, -ad) fn* parancsnok

kambal *(-an, -ad) fn* lepényhal [*Pleuronectes platessa*]

kambinašk *(-an, -ad) fn* alsószoknya, kombiné

kamer *(-an, -ad) fn* kamra, cella

kamfet *(-an, -tad) fn* konfetti, cukorka, édesség • *magedad kamfetad* édes cukorkák

kamin *(-an, -ad) fn* kandalló, tűzhely

kamišan||hei|ń *(-nän, -näd) fn* nád [*Phragmites australis*]
kampanij *(-an, -ad) fn* kompánia, társaság
kampot *(-an, -tad) fn* kompót, befőtt
kamvert *(-an, -ad) fn* boríték, levélboríték
kana *(-n, -d) fn* tyúk • *Kana ištuu üöpuul.* A tyúk a tyúklétrán ül. – *Kana kakettau.* A tyúk kotkodál. – *Kana ńuokkiu kagrad.* A tyúk zabot csipeget. – *Kana hauduu.* Kotlik / költ a tyúk. – *Kana kuabiu.* A tyúk kapirgálgat. – *lugeda kanad* megszámlálni a tyúkokat
kana-ard *(-on, -od) fn* tyúkülő, tyúklétra • *Riihes kana-ardod oldah*. A pajtában tyúklétrák vannak.
kanabr *(-on, -od) fn* hanga, erika [*Erica*] • *Kanabr kazvau kuival kangazmual.* A hanga száraz homokos talajon nő.
kana|ine *(-ižen, -št) fn* csibe, csirke, tyúkocska
kanal *(-an, -ad) fn* csatorna
kanalizacij *(-an, -ad) fn* csatornázás
kanan||koda *(-an, -ad) fn* tyúkól, tyúkketrec
kanan||liha *(-an, -ad) fn* tyúkhús
kanan||muna|ine *(-ižen, -št) fn* tyúktojás
kanan||poig *(-an, -ad) fn* csibe, kiscsibe, csirke • *Meiden kanal on kaheksa kananpoigad.* A tyúkunknak nyolc csibéje van.
kanan||poiga|ine *(-ižen, -št) fn* csibe, kiscsibe, csirke
kanat *(-an, -tad) fn* kötél, zsinór
kanav *(-an, -ad) fn* árok, csatorna, vízelvezető, vízlevezető • *viruda kanavas* árokban feküdni
kancel'arij *(-an, -ad) fn* hivatal, iroda
kancler *(-an, -ad) fn* kancellár
kand I *(-an, -ad) fn* 1. tő, talap, talapzat, alap, alapzat, bázis; 2. sarok, cipősarok, talp, cipőtalp • *korgedad kandad* magas sarkok
kand II *(-an, -ad) fn* tuskó, fatuskó, tönk, fatönk, tőke • *ištudakse kandole* fatönkre ülni
kandaj *(-an, -ad) fn* hordár, teherhordó
kandal|ad *(-oiden, -oid) fn plur* bilincs, béklyó, lánc
kandami|ne *(-žen, -št) fn* teher, málha, poggyász, csomag
kandamu|z *(-ksen, -st) fn* teher, málha, poggyász, csomag
kandand *(-an, -ad) fn* cipelés, hordás, szállítás, fuvarozás • *tavaroiden kandand* áruszállítás, árufuvarozás
kandate|z *(-ksen, -st) fn* tejföl, tejfel • *Kandatez pidau pieksada.* Fel kell verni a tejfölt.

kandatez||siir *(-en, -t) fn* tejföl-krém, krémsajt

kandatt|ada *(-au, -i) v* 1. (meg)támaszt; 2. támogat • *kandattada taričust* támogatni a javaslatot; 3. ajánl

kandattaj *(-an, -ad) fn* ajánló, támogató

kandatu|z *(-ksen, -st) fn* ajánlás, támogatás • *suada kandatuz* támogatást kapni / szerezni

kandeleh *(-en, -t) fn* finnségi húros hangszer, kantele • *soittada kandeleheze* kantelén játszani

kandelmu|z *(-ksen, -st) fn* teher, málha, poggyász, csomag • *düged kandelmuz* nehéz teher, nehéz poggyász

kandel|ta *(-ou, -i) v* 1. hord, visz; 2. tart • *kormaniš kandeltav veič* zsebkés, bicska (lit: zsebben tartott kés)

kandidat *(-an, -tad) fn* 1. jelölt; 2. kandidátus

kandidatuur *(-an, -ad) fn* jelöltség

kand||keng|ad *(-oiden, -oid) fn plur* lábbeli, cipő • *panda kandkengad ďalgah* cipőt venni a lábára

kand||kie|l' *(-en, -t) fn* őshonos nyelv • *Lüüdi on Karďalan kandkiel'.* A lűd (nyelv) Karjala őshonos nyelve.

kand||rahva|z *(-han, -st) fn* őshonos / őslakos nép, őslakosság • *Indiaižed oldah Amerikan kandrahvaz.* Az indiánok Amerika őslakos népe.

kang *(-en, -ed) fn* 1. bot, rúd, pózna; 2. karó, cölöp; 3. husáng, dorong

kangaz I *(-han, -st) fn* szövet, vászon, ruhaanyag, textil, posztó • *kudoda kangast* szövetet / vásznat / textilt szőni – *luoda kangast* szövést felvetni

kangaz II *(-han, -st) fn* homokföld, homokpuszta(ság), homokos mező • *kuiv kangaz* száraz homokföld – *laged kangaz* pusztaság

kangaz||bruj|ad *(-oiden, -oid) fn plur* szövőszék

kangaz||koda *(-n, -d) fn* sátor

kangaz||mua *(-n, -d) fn* homokföld, homokos talaj • *Kanabr kazvau kuival kangazmual.* A hanga száraz homokos talajon nő.

kangaz||pu|ud *(-iden, -id) fn plur* szövőszék • *Kangazpuil kangast kudotah.* A szövőszéken szövetet / vásznat / textilt szőnek.

kanikul|ad *(-oiden, -oid) fn plur* kánikula, hőség

kanman *hsz* az ünnep előtti napon (este)

kanz *(-an, -ad) fn* 1. nyáj, csorda, falka, raj; 2. csoport, csapat

kanzališt *(-on, -od) fn* nemzetiség(i hovatartozás) • *kanzališt müöti* nemzetiség(e) szerint

kanzoveh *(-en, -t) fn* nemzetiség (népcsoport) • *hubad kanzovehed* kis nemzetiségek

kan|ta *(-dau, -doi) v* 1. hord, elhord • *Vett kantih därves piä*. Vizet hordtak a tóból. ◊ *Koir haukkuu, tuul' kandau.* Ugat a kutya, elhordja a szél. 2. hordoz, hurcol, cipel; 3. bír, elbír; 4. visz, elvisz; 5. visel, elvisel; 6. hoz, elhoz; 7. ellik, megellik • *Lehm kandoi.* A tehén megellett.

kapital *(-an, -ad) fn* tőke

kapitalist *(-an, -ad) fn* kapitalista, tőkés

kapitalistah|ine *(-ižen, -št) mn* kapitalista, tőkés

kapitalizm *(-an, -ad) fn* kapitalizmus

kapkan *(-an, -ad) fn* csapda, kelepce

kapl' *(-an, -ad) fn* csepp, csöpp

kapot *(-an, -tad) fn* kapucni (női ruhán)

kap|p I *(-an, -pad) fn* mérő, véka (mértékegység) • *kapp kuldad* mérő arany

kap|p II *(-un, -pud) fn* burgonya, krumpli [*Solanum tuberosum*] • *sangedad kapud* nagy krumplik – *Kappud pidetah kuarzinas*. A burgonyát / krumplit a föld alatt tartják.

kap|pal' *(-lin, -paľt) fn* csepp, csöpp

kapriz *(-an, -ad) fn* szeszély, hóbort

kaptan *(-an, -ad) fn* parancsnok, kapitány • *kaptanan käsk* a kapitány utasítása / parancsa – *laivan kaptan* hajóskapitány

kapust *(-an, -ad) fn* káposzta [*Brassica oleracea*]

kapust||kera *(-n,* -d) fn káposztafej

kapust||rok|k *(-an, -kad) fn* káposztaleves

karabl' *(-an, -ad) fn* hajó

karakul' *(-an, -ad) fn* karakül juh

karame|l' *(-lin, -lid) fn* karamell

karandiš *(-an, -šad) fn* ceruza

karantin *(-an, -ad) fn* karantén

karassin *(-an, -ad) fn* kerozin

karbürator *(-an, -ad) fn* karburátor

kard' *(-an, -ad) fn* nyáj, csorda • *suur' kard' lambahid* nagy juhnyáj

kard'al I *(-an, -ad) fn* karjalai nyelv • *pagišta kard'alaks* karjalai nyelven beszélni ◊ *Meiden koht ei kuuluu ni vepsaks, ni kard'alaks, a samostojatel'noi mittek aftonomij on.* A mi térségünk nem hallatszik sem vepszének, sem karjalainak, hanem valamifajta független autonómia.

Kard'al II *(-as, -ah) fn* Karjala

kard'ala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* karjalai

kare *(-gen, -t) fn* hullám, fodor • *Meri on karegel.* A tenger hullámos.
karekatur *(-an, -ad) fn* karikatúra
karel *(-an, -ad) fn,mn* karél
Karelij *(-an, -ad) fn* Karélia
karelijanizm *(-an, -ad) fn* karél szenvedély, karélianizmus
karelskoi *(-n, -d) mn* karél, karéliai
karg *(-un, -ud) fn* tánc
kargai|ta *(-dau, -ži) v* 1. táncol; 2. ficánkol, szökdécsel • *Heboine kargaidau.* A ló ficánkol / szökdécsel.
karged *(-an, -ad) mn* 1. keserű, kesernyés, fanyar • *kargedad muard'ad* fanyar bogyók / gyümölcsök; 2. keserű, keserves ◊ *karged tozi* a keserű igazság
kargedas *hsz* 1. keserűen; 2. keservesen
kargedasti *hsz* 1. keserűen; 2. keservesen
kargedu|z *(-ksen, -st) fn* keserűség, kesernyésség, fanyarság
karhak *(-on, -kod) mn* durva • *karhakod käded* durva kezek
kari *(-n, -d) fn* zátony • *vedenalaižed karid* víz alatti zátonyok
karjer *(-an, -ad) fn* karrier
karnaval *(-an, -ad) fn* karnevál
karniz *(-an, -ad) fn* karnis
kart I *(-an, -tad) fn* 1. térkép • *lidnan kart* várostérkép; 2. kártya • *plastikalline kart* műanyagkártya, plasztikkártya; 3. jegy, bérlet
kart II *(-an, -tad) fn* 1. vályú, teknő, kád; 2. csatorna, vájat; 3. kártoló
kar|t' I *(-in, -id) fn* játékkártya, kártya
kar|t' II *(-in, -id) fn* gyapjúkártoló fésű
kartin *(-an, -ad) fn* festmény, festett kép, kép(alkotás)
karting *(-an, -ad) fn* gokartozás
kart||kep|p *(-in, -pid) fn* mutatópálca
kartočk *(-an, -ad) fn* játékkártya, kártya
kartofk *(-an, -ad) fn* burgonya, krumpli [*Solanum tuberosum*] • *kolma rengid kartofkad* három vödör krumpli – *Süväh kartofkad ištutimme.* Mélyre ültettük el a burgonyát / krumplit. – *pień kartofk* apró (szemű) krumpli
kartofk||d'auh *(-an, -ad) fn* keményítő
karton *(-an, -ad) fn* kartonpapír, karton, kartonlemez
kartotek *(-an, -kad) fn* kartoték
karu I *(-n, -d) fn* ördög, démon, (a) gonosz ◊ *Voo, karu!* Mi az ördög! – *Karu on sinus.* Az ördög bújt beléd. – *Karu karvaine, mado razvaine?* Bozontos ördög, kövér kígyó? (= hernyó)
karu II *(-n, -d) mn* rossz, vacak, ócska, roggyant, használhatatlan

• *karu sildaine* roggyant hidacska / kis híd

karuseľ *(-en, -t) fn* ringlispil, körhinta

karv *(-an, -ad) fn* 1. szőr, szőrszál, haj, hajszál • *kažin karv* a macska szőre; 2. szín, forma, jelleg

karva|ine I *(-ižen, -št) fn* szőrme, bunda

karva|ine II *(-ižen, -št) mn* szőrös • *karvaine käbäl* szőrös mancs

-karva|ine III *(-ižen, -št) ut* színű • *uudenkarvaine taloi* új színű ház

karvak|az *(-kahan, -ast) mn* szőrös, bozontos

karvan||lükind *(-an, -ad)* vedlés

karvat|oi *(-toman, -tomad) mn* szőrtelen, csupasz, kopasz

kasa|ine *(-ižen, -št) fn* copf, hajfonat

kasar|ta *(-dau, -zi) v* levág, lenyes, lemetsz • *Kassaril kasartah vezoid.* Metszőkéssel lenyesik a hajtásokat.

kaset *(-an, -tad) fn* kazetta

kask I *(-an, -ad) fn* sisak, bukósisak

kask II *(-an, -ad) fn* irtás, erdőirtás, irtásföld

kasken||ajo *(-n, -d) fn* irtásművelés

kaske|z *(-ksen, -st) fn* növendékerdő, csemeteerdő

kasku|d *(-den, -t) fn* növendékerdő, csemeteerdő

kas|s I *(-an, -sad) fn* copf, hajfonat • *Kass on riičittu.* A copf(ja) ki van bontva.

kass II *(-an, -ad) fn* kassza, pénztár

kassan||pidaj *(-an, -ad) fn* pénztáros

kassa|ŕ *(-rin, -ŕt) fn* metszőkés, kacor, metszőolló

kassir *(-an, -ad) fn* pénztáros

kass||nuora|ine *(-ižen, -št) fn* hajszalag, hajpánt

kast|ada *(-au, -i) v* nedvesít, megnedvesít, öntöz, megöntöz, locsol, meglocsol, áztat, beáztat • *Kalanrazval kastoin, argvoil voidin.* Megöntöztem halolajjal, megkentem vajjal.

kaste *(-gen, -t) fn* harmat • *kastegen aiga* harmat idején

kastel|ta *(-ou, -i) v* nedvesít, megnedvesít, öntöz, megöntöz, locsol, meglocsol, áztat, beáztat

kaste||pizar *(-an, -ad) fn* harmatcsepp

kastu|da *(-u, -i) v* megnedvesedik, átázik

kastu|z *(-ksen, -st) fn* páratartalom • *korged kastuz* magas páratartalom

kaševar *(-an, -ad) fn* szakács, szakácsnő

kašne *(-n, -d) fn* sál

kašp *(-on, -od) fn* kaspó, díszcserép, virágcseréptartó

kašša|l' *(-lin, -lid) fn* tarisznya, általvető, iszák • *Leibad oldah kaššalis.* A kenyér(ek) a tarisznyában van(nak).

kazačih *(-an, -ad) fn* kozák származású, a jobbágyságtól mentes parasztnő (munkavállaló)

kazak *(-an, -kad) fn* kozák származású, a jobbágyságtól mentes paraszt (munkavállaló)

kazarm *(-an, -ad) fn* laktanya, kaszárnya

kazn *(-an, -ad) fn* állami vagyon, kincstár

kaz|ń *(-nin, -nid) fn* kivégzés, ítéletvégrehajtás

kazni|da *(-u, -i) v* kivégez, halálos ítéletet végrehajt

kazv *(-un, -ud) fn* 1. növés, növekedés; 2. termés • *pień kazv* kis termés

kazv|ada *(-au, -i) v* nő, növekszik, növekedik, megnő • *Bul'uine kazvau därves.* Tavirózsa nő a tóban. – *Pihal kazvau lehmuz.* Az udvaron hárs(fa) nő. – *Mina kazvoin tervehen lapsen.* Egészséges gyerekként nőttem fel. – *Suol kazvau äij garbalod.* A lápon sok áfonya nő. ◊ *D'uurita ni karged heinäine ei kazva.* Gyökér nélkül még keserűfű sem nő.

kazvaj *(-an, -ad) mn* növő, növekedő, növekvő, megnövő • *kazvajad nuored puud* növekedő fiatal fák

kazvami|ne *(-žen, -št) fn* növény, növényzet • *vihandad kazvamižed* zöld növények

kazvand *(-an, -ad) fn* növés, növekedés (folyamat)

kazvanu *(-den, -t) mn* kinőtt, kihajtott, megnőtt • *kazvanu veza* kihajtott sarj / csíra

kazvatand *(-an, -ad) fn* 1. nevelés, felnevelés; 2. termesztés, tenyésztés; 3. termelés

kazvatt|ada *(-au, -i) v* 1. növel, növeszt; 2. nevel, felnevel; 3. termeszt, tenyészt; 4. termel, készít • *kazvattada leibad* kenyeret készíteni

kazvattaj *(-an, -ad) fn* 1. nevelő, pedagógus • *päivkodin kazvattajad* óvodapedagógus; 2. termesztő, tenyésztő; 3. termelő

kazvatu|z *(-ksen, -st) fn* 1. nevelés, felnevelés • *lapsiden kazvatuz* gyereknevelés; 2. tenyésztés, termesztés; 3. termelés

kazvatuz||tied *(-on, -od) fn* neveléstudomány, pedagógia • *kazvatuztiedon institut* pedagógiai intézet

kazvatuz||tiedolli|ne *(-žen, -št) mn* neveléstudományi, pedagógiai

kazveht|ada *(-au, -i) v* benő vmit, gyökeret ereszt

kazvehtu|da *(-u, -i) v* benő, beheged, beforrad

kazvehtunu *(-den, -t) mn* benőtt, behegedt, beforradt • *kazvehtunu koht* beforradt sebhely

kaži *(-n, -d) fn* macska, házi macska [*Felis silvestris catus*] • *Kaži riibii.* A macska megkarmolta. – *Kažil oldah pitkäd usad.* A macskának hosszú bajusza van.

kažin||karv *(-an, -ad) fn* macskaszőr • *Kažinkarv on pehmed.* A macskaszőr puha.

kažin||poig *(-an, -ad) fn* macskakölyök, kismacska • *Kažinpoigad vidžaitah.* A kismacskák nyiválkolnak.

kažin||poiga|ine *(-ižen, -št) fn* macskakölyök, kismacska

kažin||viha *(-n, -d) fn* macska által okozott (seb)fertőzés

kažl' *(-an, -ad) fn* nád [*Phragmites australis*]

kažlik *(-on, -kod) fn* nádas

katalk *(-an, -ad) fn* nyújtófa, sodrófa

katalog *(-an, -ad) fn* katalógus, (rendszer szerinti) jegyzék

katamaran *(-an, -ad) fn* katamarán

katar *(-an, -ad) fn* hurut [*catarrhus*]

katara|ine *(-ižen, -št) fn* seregély [*Sturnus vulgaris*]

katarg *(-an, -ad) fn* nehéz szülés [*dystocia*]

katastrof *(-an, -fad) fn* katasztrófa

kat|e *(-tegen, -et) fn* 1. tető, fedő, fedél, borító, burkolat, kupola; 2. takaró, pléd, pokróc, fátyol, lepel • *hoikan kattegen al* vékony fátyol alatt – *kattada kattegel* takaróba burkolózni

kategorij *(-an, -ad) fn* kategória

kater *(-an, -ad) fn* motorcsónak, motoros kishajó

katk *(-an, -ad) fn* műjég, jégpálya

katkai|ta *(-dau, -ži) v* tör, eltör, letör, széttör, szakít, elszakít, leszakít, tép, eltép, letép • *katkaita nuor* elszakítani / eltépni a kötelet ◊ *katkaita pualik* pálcát törni (vki fölött)

katkedel|ta *(-ou, -i) v* megszakad, megtörik, megszűnik

katkelmu|z *(-ksen, -st) fn* 1. törés, eltörés, szakadás, elszakadás, repedés, rés; 2. megszakadás, megtörés, szünet; 3. töredék, rész, részlet • *runoelman katkelmuz* verstöredék, részlet a versből

katke|ta *(-nou, -ni) v* szakad, elszakad, leszakad, eltépődik, letépődik • *Rahkiž katkeni.* Elszakadt a hám(szíj). ◊ *Sideged katkettih.* A kötelékek megszakadtak.

katko|da *(-u, -i) v* tör, eltör, széttör, összetör, kitör, letör, tép, letép szakít, leszakít • *katkoda päret* szilánkokra törni – *katkoda svetoid* virágo(ka)t szakítani / tépni ◊ *katkoda sarved* letörni a szarvát

katlet *(-an, -tad) fn* kotlett, sült bordaszelet

kat|tada *(-tau, -ti) v* fed, befed, lefed, elfed, takar, betakar, letakar, eltakar, beborít • *kattada kämmenel* a tenyerével eltakarni – *kattada kattegel* takaróval betakarni

kat|tadakse *(-aze, -tihe) v refl* takarózni, betakarózni, burkolózni, beburkolózni

kattedž *(-an, -ad) fn* kunyhó

kat|tida *(-tiu, -i) v* 1. gurít, görget; 2. hengerít, hengerget, göngyöl

kattil *(-an, -ad) fn* 1. kazán, katlan; 2. üst, főzőedény • *Kattil on vaskine ünnäh.* Az üst teljesen rézből van. – *huuhtaita kattil* elöblíteni az üstöt

kattila|ine *(-ižen, -št) fn* fazék, bográcsz, kondér

katušk *(-an, -ad) fn* tekercs, göngyöleg, gombolyag

katu|z *(-ksen, -st) fn* tető, fedél, tetőzet • *kodin katuksen al* a háztető alatt

kaučuk *(-an, -kad) fn* kaucsuk

kauh *(-an, -ad) fn* 1. merőedény, merőkanál • *ďuoda kauhas* merőedényből / merőkanálból inni; 2. merítőháló

kauha|ine *(-ižen, -št) fn* merőkanál

kauhtan *(-an, -ad) fn* kaftán, talár, (hosszú) köpönyeg, csuha, köntös • *vattegehine kauhtan* pamutköntös

kaunehu|z *(-ksen, -st) fn* szépség • *luondon kaunehuz* a természet szépsége

kaunika|ine *(-ižen, -št) fn* szépségem (kedveskedő becézés)

kauništ|ada *(-au, -i) v* szépít, kiszépít, megszépít, díszít, kidíszít, feldíszít

kauništu|da *(-u, -i) v* szépül, megszépül

kaun|iž *(-ehen, -išt) mn* szép ◊ *kaunehed nägüd* csodálatos kilátások

kaurug *(-an, -ad) fn* cipó • *ünnälline kaurug* kerek egész / teljes cipó

kauti *(+gen) nu* át, keresztül • *mecan kauti* az erdőn át / keresztül

kauv|az *(-han, -ast) fn* merőkanál, merőedény • *Ota kauvas kuaďiš!* Vegyél a hordóból merőkanállal!

kavalerij *(-an, -ad) fn* lovasság

kavičk|ad *(-odein, -oid) fn plur* idézőjel

ke *(+gen) nu* -val, -vel, -stul, -stül • *šliäp verkon ke* kalap hálóval – *ühtes hänen ke* (ő)vele együtt – *ruumen ďauhon ke* pelyva lisztel / liszttel vegyes pelyva – *akan ke* feleségestül, asszonyostul, feleséggel / asszonnyal együtt ◊ *Čort tulou šumun ke.* Az ördög zajjal érkezik / jelenik meg.

keb|d' *(-dän, -däd) mn* könnyű, könnyed • *kebď käzi siemendajal* magvetéskor könnyed kéz ◊ *Anda, D'umal, kebďad dorogad!* Adj, Istenem, jó (könnyű) utat! – *Käbded matkad!* Jó (könnyű) utazást!

kebdemba *hsz kf* könnyebben, könnyedebben

kebdenzoit|tada *(-au, -i) v* könnyít, megkönnyít, könnyebbít, megkönnyebbít • *kebdenzoittada arvanduz* könnyebbíteni a rejtvényt

kebde|ta I *(-ndau, -ndži) v* könnyít, megkönnyít, könnyebbít, megkönnyebbít

kebde|ta II *(-nou, -ni) v* könnyül, megkönnyül, könnyebbül, megkönnyebbül • *Elo kebdeni.* Az élet megkönnyebbedett.

kebdü|z *(-den, -t) fn* könnyűség, könnyebbség, könnyedség

kebdäl *hsz* könnyen, könnyedén

kebdäs *hsz* könnyen, könnyedén • *lüödä kebdäs* könnyedén megütni

kebdästi *hsz* könnyen, könnyedén

ked|ad *(-oiden, -oid) fn plur* tornacipő, edzőcipő, sportcipő

kedo *(-n, -d) fn* mező, rét, ugar • *pappilan kedo* a paplak mezője

kegaleh *(-en, -t) fn* üszök

kegli|d *(-in, -id) fn* teke, kugli

kego *(-n, -d) fn* (kerek) kazal, boglya

kegäleh *(-en, -t) fn* üszök

kehn *(-on, -od) fn* ördög, gonosz

kehno|ine *(-ižen, -št) fn* ördögfióka

kehä *(-n, -d) fn* 1. orsó; 2. tekercs, göngyöleg, gombolyag

kehä|ine *(-ižen, -št) fn* 1. orsó; 2. tekercs, göngyöleg, gombolyag

keija|z *(-han, -st) fn* 1. kopja, dárda, lándzsa, gerely • *lükkida keijäst* dárdát / lándzsát / kopját hajítani, gerelyt vetni; 2. bajonett

keit *(-on, -tod) fn* 1. főzet; 2. leves • *Liha on keitos.* Hús van a levesben.

keitand *(-an, -ad) fn* főzés, ételkészítés

keitettu *(-n, -d) mn* főzött, megfőzött, főtt, megfőtt, forralt

keitt|ada *(-au, -i) v* főz, megfőz, kifőz, forral • *keittada rokkad* levest főzni – *Pudrod keitetah kagraižes ďauhos.* Kását főznek a zablisztből.

keittaj *(-an, -ad) fn* szakács, szakácsnő

keitu|z *(-ksen, -st) fn* 1. főzet; 2. leves

kekkeľ-mekkeľ *isz* ◊ a fészkes fenébe (enyhe káromkodás)

keks *(-an, -ad) fn* keksz

kelda|ine *(-ižen, -št) mn* sárga • *keldaine änik* sárga virág

kelik *(-on, -od) fn* sulyok, sulykoló, ruhasulykoló

kelikoi|ta *(-ččou, -čči) v* sulykol (mosásnál ruhát)

kell *(-on, -od) fn* 1. harang • *kelloiden helineh* a harangok zúgása – *kellon kieľ* harangnyelv ◊ *Niškoi zvoniu kell.* Érte zúg a harang. – *„Kellos küünäl ku vezi tippuu."* [*Miikul Pahomov*] Harangról (eső)vízként könny csöpög. 2. csengő, csengettyű • *Kell oli rihmas.* A csengő a hevederszíjon volt. 3. kolomp

kello|ine *(-ižen, -št) fn* kis harang, harangocska, csengő, csengettyű • *Kelloine oli hebol kaglas.* A csengettyű a ló nyakában volt.

kelo *(-n, -d) fn* kiszáradt fa

ke|n *(-nen, -da) nm* 1. ki, kicsoda • *Kenbo?* Mégis ki? / Na, de kicsoda? – *Ken tämä on?* Ez (itt) ki(csoda)? / Ki van itt? 2. aki

ke|nak *(-nenak, -dak) nm* valaki

keng *(-an, -ad) fn* cipő, csizma, lábbeli

keng|ad *(-iden, -id) fn plur* cipő, csizma, lábbeli • *ostada uuded kengad* új cipőt / csizmát vásárolni – *kindedad kengad* szűk cipő / csizma – *panda kengad ďalgah* a lábára cipőt / csizmát húzni / (fel-) venni

kengan||ombelij *(-an, -ad) fn* cipész, suszter, csizmadia

kengan||puhtastaj *(-an, -ad) fn* cipőpucoló, cipőtisztító

kengan||rihm *(-an, -ad) fn* cipőfűző • *pitkäd kenganrihmad* hosszú cipőfűző(k)

kengata *hsz* mezítláb, cipő / lábbeli nélkül ◊ *Kengata ei laskettu lehmid ajamah.* Lábbeli nélkül / mezítláb nem hajtottak tehenet.

kengat|oi *(-toman, -tomad) mn* mezítlábas

ke|ngi *(-nengi, -dagi) nm* valaki • *Kengi sanui…* Valaki azt mondta...

kengi|da *(-u, -i) v* cipőt / csizmát vesz fel, cipőt / csizmát húz

kengi|dakse *(-že, -ihe) v refl* cipőt / csizmát vesz fel, cipőt / csizmát húz

kengitt|ada *(-au, -i) v* vkire cipőt / csizmát ad (fel) • *kengittada lapś* cipőt / csizmát adni a gyerekre

ken-ni *(-nen-ni, -da-ni) nm* senki

ken-taht *(-nen-taht, -da-taht) nm* akárki, bárki, valaki

ken-to *(-nen-to, -da-to) nm* valaki

kepk *(-an, -ad) fn* sapka • *Maihutau häin kepkal.* Int(eget) a sapká(já)val.

kep|p *(-in, -pid) fn* bot, pálca

kera *(-n, -d) fn* 1. gombolyag, motring • *Keri langad kerale!* Tekerd fel a fonalat gombolyagba! – *villaižed kerad* gyapjúmotringok; 2. fejes zöldségek feje • *kapustkera* káposztafej; 3. labda, golyóbis

keradaj *(-an, -ad) fn* gyűjtő • *rahvanansanan keradaj* folklórgyűjtő
keradami|ne *(-žen, -št) fn* gyűjtemény
kerado *(-n, -d) fn* gyűjtés • *griboiden kerado* gombagyűjtés
kerado||matk *(-an, -ad) fn* gyűjtőút, gyűjtőexpedíció
keradu|da *(-u, -i) v* gyűlni, gyülekezni, összegyűlni • *keraduda keragale / keradah* összejövetelre gyülekezni
keradu|z *(-ksen, -st) fn* gyűjtés • *materijalan keraduz* anyaggyűjtés
kerag *(-an, -ad) fn* gyűlés, összejövetel, találkozó • *Keragas / keragal piätettih.* Gyűlésen döntöttek. – *Häin tuli keragah.* (Ő) eljött az összejövetelre.
kera|ine *(-ižen, -št) fn* kis gombolyag
keramik *(-an, -kad) fn* kerámia
kera|ta *(-dau, -zi) v* gyűjt, egybegyűjt, begyűjt, összegyűjt, szed, összeszed, leszed, szüretel, beszüretel • *kerata sient* gombát gyűjteni – *kerata muarďad* bogyó(ka)t szedni – *kerata svetoid* virágo(ka)t szedni – *Sügüzel keratah buolad.* Ősszel szüretelik a vörösáfonyát.
kera|takse *(-daze, zihe) v refl* gyűjt, egybegyűjt, begyűjt, összegyűjt, szed, összeszed, leszed, szüretel, beszüretel
kerdal *nm* együtt, magával vhol
kerdale *nm* együtt, magával vhová • *otta kerdale* vhová magával vinni
kerdu|da *(-u, -i) v* gyűlni, gyülekezni, összegyűlni • *Liiton rahvaz kerduttih.* A szakszervezeti tagok összegyűltek.
kergi|ta *(-dau, -ži) v* van rá ideje, futja rá
keričči|j *(-an, -ad) fn* birkanyíró
keričči|m|ed *(-iden, -id) fn plur* birkanyíró olló
keričend *(-an, -ad) fn* vágás, nyírás, metszés, levágás, lenyírás, lemetszés
keriču|z *(-ksen, -st) fn* hajvágás • *muodikaz keričuz* divatos hajvágás
keri|da *(-u, -i) v* gombolyít, göngyölít, tekercsel, motollál • *Keri langad kerale!* Tekerd fel a fonalat gombolyagba!
keri|ta *(-čču, -čči) v* vág, levág, nyír, lenyír, metsz, lemetsz • *kerita tukad* hajat vágni – *kerita lambahad* birkát nyírni
keri|takse *(-čeze, -ččihe) v refl* nyiratkozik, hajat vágat
keroi *(-n, -d) fn* torok, garat, gége, giga [*pharynx*] ◊ *Ruod tartui keroihe.* Torkán akadt a csont.
kesk *(-en, -ed) fn* közép, vminek a közepe, középső rész, központ, centrum, középpont

kesk||aig *(-an, -ad) fn* középkor
kesk||aiga|ine *(-ižen, -št) mn* középkori • *keskaigaižed lidnad* középkori várak
keskaigal *hsz* a középkorban
kesk||därv *(-en, -ed) fn* a tó közepe • *Keskdärvel on kivi.* A tó közepén egy kő van.
keskeh I *hsz* középre, közbe
keskeh II *(+gen) nu* közé • *rahvahan keskeh* a nép közé
keskehi|ne *(-žen, -št) mn* középső, centrális, közbülső
keskel *(+gen) nu* középen, közötte, közte
keskele *(+gen) nu* közepére, közé
kesken I *hsz* középen, közötte, közte
kesken II *(+gen) nu* közepén, között
keskenah *hsz* egymás közt, egymás között • *pagišta keskenah* egymás közt beszél(get)ni
keskes I *hsz* középen, közötte, közte
keskes II *(+gen) nu* közepén, között • *puun da kuoren keskes* a fa (törzse) és a kérge között
kesk||iga *(-n, -d) fn* közép(ső)kor (életszakasz), átlagos (élet)kor
kesk||iga|ine *(-ižen, -št) mn* középkorú • *keskigaine miez* középkorú férfi
keskima|ine *(-ižen, -št) mn* középső, centrális, közbenső • *keskimaine sorm* középső ujj
kesk||koht *(-an, -ad) fn* központ, centrum
kesk||külä *(-n, -d) fn* faluközpont, falucentrum • *Lauk on keskküläs.* A bolt a faluközpontban van.
kesk||lidn *(-an, -ad) fn* városközpont, városcentrum • *eläda keskлidnas* a városközpontban lakni
kesk||škola *(-n, -d) fn* középiskola • *lopta keskškolan* elvégezni a középiskolát
kesk||taiv|az *(-han, -ast) fn* zenit, tetőpont
keskuč *(-an, -čad) fn* 1. térköz, intervallum; 2. (kulturális) központ • *etnokultuuran keskuč* néprajzi központ
kesku|z *(-ksen, -st) fn* közép, vminek a közepe, központ, centrum, középpont
kesk||üö *(-n, -d) fn* éjfél
kesk||üöl *hsz* éjfélkor • *tulda kesküöl* éjfélkor érkezni
kest|ada *(-au, -i) v* bír, elbír, kibír, megbír, kiáll, megáll, túlél, elvisel, tűr, eltűr, elszenved • *Ei sua kestada.* Nem lehet kibírni / elviselni. – *Mina kestan tämän borčuindan.* Túlélem ezt a küzdelmet. – *Nuor ei kesta.* A kötél nem bírja.
kestaj *(-an, -ad) mn* kitartó, állhatatos, szívós • *kestajad borčuiččijad* szívós harcosok

kestand *(-an, -ad) fn* 1. vminek a kibírása / elviselése; 2. tűrés, eltűrés, türelem
keza- I *et* nyári, nyár-
keza II *(-n, -d) fn* nyár • *vihmaž keza* esős nyár
keza-aig *(-an, -ad) fn* nyári idő (-számítás)
keza|ine I *(-ižen, -št) fn* nyár • *valged kezaine* verőfényes nyár
keza|ine II *(-ižen, -št) mn* nyári • *kezaine päiv* nyári nap (idő)
keza||kodi *(-n, -d) fn* nyárilak, üdülőház, nyaraló, dácsa • *kezakodin ižandad* a nyaraló / dácsa tulajdonosai
keza||kuu *(-n, -d) fn* június (nyár hava)
kezal *hsz* nyáron • *Kezal üöd oldah lühüdad.* Nyáron az éjszakák rövidek. ◊ *Kezal pövüs, a tauvel alasti.* Nyáron bundában, télen viszont mezítelenül.
keza||lag|r *(-rin, -rid) fn* nyári tábor • *kezalagrin huabuz* a nyári tábor terve
keza||olimpijan||kiž|ad *(-oiden, -oid) fn plur* nyári olimpiai játékok
keza||perti|ine *(-ižen, -št) fn* nyárilak, üdülőház, nyaraló, dácsa
keza||tie *(-n, -d) fn* nyári út
keza||üö *(-n, -d) fn* nyári éjszaka, nyári éjjel • *lühüdad kezaüöd* rövid nyári éjszakák, rövid nyári éjjelek
ke|zi *(-den, -tt) fn* bőr, állatbőr, prémes bőr, prém, bunda
kezil *hsz* 1. nyáron; 2. nyaranként
kezoi *(-n, -d) fn* úszás, fürdés • *Müö olimme kezoil.* Úszni / fürödni voltunk.
kezoil *hsz* úszni, fürödni, úszásra, fürdésre
kezoilpiä *hsz* úszásból, fürdésből
kezr *(-an, -ad) fn* 1. kerék • *Kezr pandah värttinah.* A kereket az orsóra helyezik. 2. korong, diszk
kezradaj *(-an, -ad) fn* fonógép
kezra|ine *(-ižen, -št) fn* 1. kerék; 2. korong, diszk
kezra|ta *(-dau, -zi) v* fon • *langad kezrata* fonalat fonni
ket|t *(-un, -tud) fn* bőr
keväč *(-un, -čud) fn* szeplő • *Ihol oldah keväčud.* Az arcán szeplők voltak..
keväču|d *(-in, -id) fn plur* szeplő
kevädel *hsz* tavasszal • *Luond virgodau kevädel.* A természet tavasszal ébred.
keväz- I *et* tavaszi, tavasz-
kevä|z II *(-den, -t) fn* tavasz • *lämm keväz* meleg tavasz
keväz||ahav *(-an, -ad) fn* tavaszi szél
keväz||kuu *(-n, -d) fn* március (tavasz hava)
keväz||pruaznik *(-an, -ad) fn* tavaszi ünnep(nap) • *Naižpäiv on kevägpruaznik.* A Nőnap egy tavaszi ünnep(nap).

keväz||päiv *(-än, -äd) fn* tavaszi nap
keväz||talgoh *(-on, -t) fn* tavaszi szombat (környezetvédelmi hagyomány – kb. a Föld Napja)
kg *(röv)* kilogramm
kibed *(-an, -ad) mn* 1. beteg, beteges; 2. fájó, fájós, fájdalmas
kibedahi|ne *(-žen, -št) mn* beteges, betegeskedő
kibedas *hsz* fájón, fájósan, fájdalmasan • *iškedakse kibedas* fájdalmasan megütni magát
kibedasti *hsz* fájón, fájósan, fájdalmasan
kibedu|z *(-den, -t) fn* betegség, betegeskedés, megbetegedés • *Mitte kibeduz hänel on?* Milyen betegsége van (neki)?
kibin *(-an, -ad) fn* szikra • *iškeda kibinoid* szikrá(ka)t csiholni
kibišt|ada *(-au, -i) v* fáj, fájdalmat okoz, megfájdul • *Vacan kibištau.* Fáj a hasa / gyomra.
kibištu|z *(-ksen, -st) fn* 1. fájás, fájdalom; 2. betegség, kór
kibištuz||zeľ' *(-an, -ad) fn* fájdalomcsillapító (gyógyszer)
kibo|z *(-ksen, -st) fn* hófúvás, hótorlasz • *valgedad kiboksed* fehér hótorlaszok
kibu *(-n, -d) fn* 1. fájás, fájdalom • *kestada kibud* elviselni / eltűrni a fájdalmat ◊ *Kielettoman kibud ed tieda.* Néma fájdalmat nem ismersz. 2. betegség, kór
kibul *(-an, -ad) fn* kórház
kibun||ottaj *(-an, -ad) fn* érzéstelenítő(szer)
kibu||sizar *(-en, -t) fn* ápolónő, nővér
kičkotta|dakse *(-taze, -tihe) v refl* nyújtózik, nyújtózkodik
kida *(-n, -d) fn* 1. száj; 2. torok, garat, gége ◊ *täüt kidad* teli torokból
kiehu|da *(-u, -i) v* forr, fő, forrong, fortyog
kiehuj *(-an, -ad) mn* forrásban lévő, forró, forrongó, fortyogó • *kiehuj vezi* forrásban lévő víz
kiehumi|ne *(-žen, -št) fn* forrás, forrongás, fortyogás
kiehund *(-an, -ad) fn* forrás, forrongás, fortyogás
kiehuška|ta *(-ndou, -ndži) v* felforral, felfőz
kiehutet|tu *(-un, -tud) mn* főtt, forralt • *kiehutettu vezi* forralt víz
kiehutt|ada *(-au, -i) v* forral, felforral, főz, felfőz • *Muam kiehuttau maidod.* Az anya felforralja a tejet.
kiehutu|z *(-ksen, -st) fn* forralás, felforralás, főzés, felfőzés
kiehuv *(-an, -ad) mn* forrásban lévő, forró, forrongó, fortyogó
kiek *(-on, -kod) fn* 1. korong, tárcsa; 2. diszkosz • *lükkida kiekkod* diszkoszt vetni; 3. (küllős) keréktárcsa, felni • *auton kiekod* autófelnik

kie|l' *(-len, -l't) fn* 1. nyelv [*lingua*] • *purda kiel'* megharapni a nyelvét; 2. (beszélt) nyelv • *sanuda meiden kieleh nähte* a nyelvünkről beszélni – *pagišta lüüdin kielel / kiel't* beszélni a lűd nyelvet, lűdül beszélni – *lüüdin kielen sanad* a lűd nyelv szavai, lűd nyelvű szavak – *oma kiel'* anyanyelv

kielast|ada *(-au, -i) v* hazudik, hazudozik, füllent, füllentget • *Ken on kielastanu?* Ki hazudott / füllentett?

kielastaj *(-an, -ad) fn,mn* hazug, hazudós, hazudozós

kielastel|ta *(-ou, -i) v* hazudik, hazudozik, füllent, füllentget

kielastu|z *(-ksen, -st) fn* hazugság, füllentés

kiela|z *(-han, -ast) mn* hazug, valótlan, hamis

kieldand *(-an, -ad) fn* tiltás, tilalom, megtiltás

kieldatu|z *(-ksen, -st) fn* 1. tiltás, tilalom, megtiltás; 2. tagadás, elutasítás, megtagadás

kieldu|z *(-ksen, -st) fn* 1. tiltás, tilalom, megtiltás; 2. tagadás, elutasítás, megtagadás

kielehi|ne *(-žen, -št) mn* nyelvi • *kielehine vara* nyelvi készlet

kielen||maltand *(-an, -ad) fn* nyelvi képesség

kielen||ozute|z *(-ksen, -st) fn* beszédfordulat, szövegminta • *lüüdilaižed kielenozuteksed* lűd beszédfordulatok / szövegminták

kielen||piirde *(-gen, -t) fn* nyelvi jelleg / jellemző • *lüüdin kielenpiirdeged* a lűd nyelv jellegzetességei / jellemzői

kielen||tiedustaj *(-an, -ad) fn* nyelvész, nyelvtudós • *kielentiedustajiden ruadod* nyelvészi munkák

kieletel|ta *(-ou, -i) v* kibeszél, besúg, beárul, árulkodik, bevádol, felad vkit

kielet|oi *(-toman, -tomad) mn* 1. nyelv nélküli, nyelvtelen; 2. néma

-kieli|ne *(-žen, -št) ut* -nyelvű • *monikieline* soknyelvű

kielite|z *(-ksen, -st) fn* panasz, bepanaszolás, panaszkodás

kielitt|ada *(-au, -i) v* panaszol, bepanaszol, panaszkodik vkire • *Mina kielitan sinun piäle.* Rád panaszkodom.

kiel'||lag|ŕ *(-rin, -rid) fn* nyelvi tábor • *lüüdin kiel'lagŕ* lűd nyelvi tábor

kiel'nik *(-an, -ad) fn* pogány

kiel'||paja *(-n, -d) fn* nyelvi mesterkurzus, nyelvi műhely

kiel'||politik *(-an, -kad) fn* nyelvpolitika • *Karď alan Tazavaldan kiel'politik* a Karjalai Köztársaság nyelvpolitikája

kiel'||politikalli|ne *(-žen, -št) mn* nyelvpolitikai • *kiel'politikalline küzünd* nyelvpolitikai kérdés

kiel|ta *(-dau, -zi) v* 1. tagad, letagad, eltagad, megtagad, kétségbe von; 2. tilt, eltilt, megtilt, betilt

kiel|takse *(-daze, -zihe) v refl* tiltakozik vmi ellen, visszautasít • *kieltakse taričukses* visszautasítani az ajánlatot

kieral *hsz* egyszerre, azonnal, egy csapásra, hirtelen

kieran *hsz* egyszer, egy ízben, egy alkalommal • *kieran mecas* egy ízben az erdőben

kieras *hsz* egyszerre, azonnal, egy csapásra, hirtelen, rögtön, közvetlenül • *kieras dälges torad* közvetlenül a háború után

kierd *(-an, -ad) fn* alkalom, eset • *Tošt kiedad ei tule.* Más(ik) alkalom nincs. – *kolme kierdad* három alkalom – *ezmaižen kierdan* első ízben / alkalommal – *kummakaz kierd* furcsa eset – *ükś kierd nedališ* hetente egy alkalom(mal)

kierdadu|z *(-ksen, -st) fn* 1. sodrás; 2. szorzás

kierdaduz||riäd *(-ün, -üd) fn* refrén

kierda|ine I *(-ižen, -št) fn* alkalom, eset

-kierda|ine II *(-ižen, -št) ut* -szoros, -szörös, -szori, -szöri • *monikierdaine* sokszoros, többszörös

kierdalli|ne *(-žen, -št) mn* alkalmi, eseti, egyszeri • *kierdalližed kindad* egyszer használatos (eldobható) kesztyű

kierda|ta *(-dau, -zi) v* 1. csavar, teker, sodor • *kierdata langad* szálat sodorni; 2. szoroz, megszoroz

-kierduksi|ne *(-žen, -št) ut* -szintes, -emeletes • *monikierduksine* többszintes, többemeletes

kierdust|ada *(-au, -i) v* ismétel, megismétel

kierdustu|da *(-u, -i) v* ismétlődik, megismétlődik

kierdustu|z *(-ksen, -st) fn* ismétlés, megismétlés, átismétlés • *materijalan kierdustuz* az anyag ismétlése, az anyag átismétlése

kierdu|z *(-ksen, -st) fn* 1. sor, réteg; 2. szint, emelet • *viidendel kierduksel* az ötödik szinten (= a negyedik emeleten)

kier|ta *(-dau, -zi) v* körülvesz, bekerít • *kierta kondiad* bekeríteni a medvét

kihl *(-an, -ad) fn* fogadás, tét • *iškeda kihlad* fogad, fogadást köt, megteszi a tétet

kiil *(-an, -ad) fn* sérv [*hernia*]

kiim *(-an, -ad) fn* dürrögés, dürgés, párzás • *Tedred oldah kiimal.* A nyírfajdok dürrögnek.

kiim||aig *(-an, -ad) fn* dürgési idő

kiireh *(-en, -t) fn* sietés, sietség, sürgősség • *Milei on kiireh.* Sietek.

kiireh||aig *(-an, -ad) fn* sürgős / sürgető idő

kiirehel *hsz* sietősen, sietségben, sürgősen, gyorsan
kiirehes *hsz* sietősen, sietségben, sürgősen, gyorsan
kiireht|ada *(-au, -i) v* igyekszik, siet, iparkodik • *Milei pidau kiirehtada.* Sietnem kell. – *kiirehtada ruadole* munkába sietni
kiirehti|da *(-u, -i) v* siettet, gyorsít
kiise|l' *(-lin, -lid) fn* gyümölcspép, gyümölcskrém, gyümölcszselé, kiszel • *Viluškoita kiisel'!* Hűtsd le a gyümölcszselét!
kiišk I *(-an, -ad) fn* bél [*viscus*]
kiišk II *(-an, -ad) fn* (vágó) durbincs [*Gymnocephalus cernua*]
kiišk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* belek [*viscera*]
kiiški|ne *(-žen, -št) fn* durbincsporonty
kiišt *(-an, -ad) fn* 1. veszekedés, civakodás, cívódás, viszály, vita, vitatkozás; 2. versengés, verseny, viadal, csata, csatározás
kiišt|ada *(-au, -i) v* 1. veszekedik, civakodik, cívódik, viszálykodik, vitázik, vitatkozik; 2. versenyez, verseng, csatázik, csatározik • *Sportmiehed kiištettih voittajan arvnimen tähte.* A sportolók a bajnoki címért versenyeztek.
kiištah *hsz* versenyezve • *d'uosta kiištah* versenyt futni – *ujuda kiištah* versenyt úszni – *viätä kiištah grüüihiže* métázásban versenyezni
kiištand *(-an, -ad) fn* 1. veszekedés, civakodás, cívódás, viszály, vita, vitatkozás; 2. versengés, verseny, viadal, csata, csatározás
kiištel|ta *(-ou, -i) v* verseng, versenyez, csatázik, csatározik
kiištelu|z *(-ksen, -st) fn* versengés, verseny, viadal • *d'uoksijoiden kiišteluz* futóverseny
kiišteluz||siändüks|ed *(-in, -id) fn plur* versenyszabályok
Kiitaj *(-as, -ah) fn* Kína
kiitan *msz* köszönöm
kiitand *(-an, -ad) fn* 1. köszönet, hála; 2. hálaadás; 3. dicséret, dicsőítés, magasztalás
kiitet|tu *(-un, -tud) mn* megérdemelt, kiérdemelt, érdemes, megszolgált
kiitt|ada *(-au, -i) v* 1. köszön, köszönetet mond, megköszön, hálál, hálát mond, meghálál, dicsér, dicsőit, magasztal
kiitu|z *(-ksen, -st) fn* 1. köszönet, hála • *Mina sanuin heile kiituksen.* Köszönetet mondtam nekik. – *Häin ei vuottanu kiitust.* Nem várt (érte) hálát. 2. hálaadás; 3. dicséret, dicsőítés, magasztalás
kilb I *(-en, -ed) fn* versengés, verseny, viadal, csata, csatározás
kilb II *(-en, -ed) fn* 1. jel, jelkép • *panduksen kilb* az intézmény jelképe; 2. címer, címerpajzs; 3. cégtábla; 4. pajzs, védőpajzs

kilben||kuva *(-n, -d) fn* címerkép, címer • *lidnan kilbenkuva* a város címere

kilb||kond *(-an, -ad) fn* teknősbéka, teknős, teknőc [*Testudines / Chelonia*]

kilb|mie|z *(-hen, -st) fn* védelmező • *rahvahan kilbmiez* a nép védelmezője

kilbu|d *(-den, -t) fn* pajzs

kilo *(-n, -d) fn* kiló, kilogramm • *puoľ kilod* fél kiló – *ükś kilo kuhad* egy kiló(s) süllő – *kakś kilod ďauhod* két kiló liszt – *kilo tomatoid* (egy) kiló paradicsom

kilo||metr *(-an, -ad) fn* kilométer • *kümmene kilometrad* tíz kilométer

kindah|ad *(-iden, -id) fn plur* kesztyű • *kädeh panda kindahad* kesztyűt húzni a kezére

kinda|z *(-han, -st) fn* kesztyű • *nahkaine kindaz* bőrkesztyű

kinded *(-an, -ad) mn* 1. szűk, szoros, keskeny • *kinded ukś* keskeny / szűk ajtó – *kindedad kengad* szoros / szűk cipő; 2. feszes, tömör, sűrű

kindedas *hsz* 1. szorosan, szűken; 2. feszesen

kindedasti *hsz* 1. szorosan, szűken; 2. feszesen

kindi *hsz* zárva, bezárva, csukva, becsukva • *panda kindi* bezár, becsuk

kindite|z *(-ksen, -st) fn* rögzítés

kinditt|ada *(-ab, -i) v* rögzít, lerögzít, odarögzít • *kindittada rugal* gyantával odarögzíteni – *Aižad pidau regeh kindittada.* A szánra (vonó)rudat kell rögzíteni.

kinditu|z *(-ksen, -st) fn* rögzítés

kino *(-n, -d) fn* 1. mozifilm, film; 2. mozi, filmszínház • *lähtä kinoh* moziba menni – *Egläi mina olin kinos.* Tegnap moziban voltam. – *Klubas on kino.* A klubban van egy mozi.

kinžal *(-an, -ad) fn* tőr, gyilok

kiosk *(-an, -ad) fn* kioszk, pavilon, (árusító)bódé • *ostada kioskas* a kioszkban vásárolni

kirbo|ta *(-nou, -ni) v* 1. leesik, lehull, leválik • *Lehted kirbottih.* Lehulltak a levelek. 2. megszabadul vmitől • *kibud kirbota* megszabadulni a betegségtől

kirbotet|tu *(-un, -tud) mn* hullott, lehullott

kirbott|ada *(-au, -i) v* hullat, elhullat, ejt, leejt, elveszt, elveszít

kirč||nena *(-n, -d) fn,mn* pisze

kirč||nena|ine *(-ižen, -št) fn,mn* pisze

kirď *(-an, -ad) fn* 1. könyv • *kirď an kirďuttaj* a könyv szerzője / írója; 2. írás, irat, okirat; 3. betű; 4. kézírás, kalligrafikus betűk; 5. hímzés, hímzésminta, szövésminta; 6. tenyérvonal

kird'|ad *(-oiden, -oid) fn plur* hímzés • *ruskediden kird'oiden ke* piros hímzéssel

kird'a|ine *(-ižen, -št) fn* (írott) levél • *Häin vuottau kird'ašt.* (Ő) levelet vár. – *Kird'aine tuli lendpoštad müöti.* A levél légipostán érkezett.

kird'alližu|z *(-ksen, -st) fn* irodalom

kird'an||pain *(-on, -od) fn* tipográfia, könyvészet, nyomdászat

kird'an||vedaj *(-an, -ad) fn* titkár • *siebran kird'anvedaj* a társaság titkára

kird'ašt *(-on, -od) fn* könyvtár

kird'až||kuo|ŕ *(-ren, -ŕt) fn* levélboríték • *Kird'aine on kird'ažkuores.* A levél borítékban van.

kird'at|oi *(-toman, -tomad) mn* 1. íratlan; 2. írásbeliség nélküli • *kird'atoi kiel'* írásbeliség nélküli / irodalmi nyelv nélküli nyelv

kird'av *(-an, -ad) mn* tarka, tarkabarka, sokszínű, cifra • *kird'av kivi* tarka kő – *kird'av lehm* tarka tehén

kird'||kie|l' *(-len, -l't) fn* irodalmi nyelv • *Sanu se lüüdin kird'kielel!* Mondd ezt lűd irodalmi nyelven!

kird'||kodi *(-n, -d) fn* könyvkiadó, kiadó, kiadóház

kird'nik *(-an, -ad) fn* 1. írnok; 2. írni tudó, olvasni tudó, írni-olvasni tudó, betűismerő

kird'oin||painami|ne *(-žen, -št) fn* publikációs tevékenység

kird'utand *(-an, -ad) fn* írás, megírás

kird'ute|z *(-ksen, -st) fn* 1. írás, megírás; 2. bejegyzés, beírás, feljegyzés • *siätä kird'utez päivnikkah* naplóbejegyzést készíteni; 3. írás, írásmű; 4. irat, nyomtatvány; 5. felirat

kird'utez||leh|t' *(-ten, -ted) fn* füzet, irka, jegyzetfüzet • *vihandad kird'utezlehted* zöld füzetek

kird'utet|tu *(-un, -tud) mn* írott, írt, megírt, leírt, felírt

kird'utt|ada *(-au, -i) v* ír, megír, leír, beír, felír • *kird'uttada komputeral* számítógépen írni – *kird'uttada künäl* tollal írni – *kird'uttada rihmale* szalagra írni – *kird'uttada saneluksid* elbeszéléseket írni

kird'ut|tadakse *(-aze, -tihe) v refl* beiratkozni, feliratkozni • *kird'uttadakse kruugah* beiratkozni a szakkörbe

kird'uttaj *(-an, -ad) fn* író, szerző • *kird'uttajiden liit* írószövetség – *suuŕ kird'uttaj* a nagy író – *kird'an kird'uttaj* a könyv írója

kird'utu|z *(-ksen, -st) fn* 1. írásmű, tanulmány, esszé, cikk • *kielentiedustajiden kird'utuksed* nyelvtudományi tanulmányok; 2. felirat; 3. helyesírás • *sanan kird'utuz* a szó helyesírása

kirď'utuz||kilb *(-en, -ed) fn* cikkpályázat, esszépályázat, tanulmánypályázat
kirď'utuz||laud *(-an, -ad) fn* íróasztal
kirď'utuz||mašin *(-an, -ad) fn* írógép • *Kirď'utuzmašin pärpettau.* Zakatol az írógép.
kirgaht|ada *(-au, -i) v* kiált, felkiált
kirgai|ta *(-dau, -ži) v* kiált, felkiált
kirgu|da *(-u, -i) v* 1. kiált, felkiált, kiáltozik, kiabál • *Buab milei kirguu.* A nagyanya nekem kiabál. – *Ala kirgu minun piäle!* Ne kiálts rám! 2. rikolt, rikoltozik • *Kirgui kajag aldon harď'al.* Rikoltott a sirály a hullám taraján.
kirgund *(-an, -ad) fn* kiáltás, kiabálás • *Kirgund kuuluu.* Kiabálás hallatszik.
kirik *(-on, -kod) fn* 1. templom; 2. egyház
kirikon||sluav *(-an, -ad) fn* egyházi szláv (nyelv)
kirilahi|ne *(-žen, -št) mn* cirill • *kirilahižel asištol* cirill betűkkel
kirk *(-an, -ad) fn* csákány, csáklya
kiro|ta *(-dau, -ži) v* 1. ugat, csahol; 2. szid, szidalmaz, átkoz
kirpič *(-an, -čad) fn* tégla • *Saves azutah kirpiččad.* A téglák agyagból készülnek.
kirvehu|d *(-den, -t) fn* kisbalta
kirve|z *(-hen, -st) fn* fejsze, balta, szekerce • *ruata kirvehel* fejszével dolgozni – *vestta kirvehel* baltával faragni / kivésni – *kuarzida oksid kirvehel* az ágakat fejszével levágni
kirvez||mie|z *(-hen, -st) fn* ács, ácsmester
kirvez||var|ź *(-den, -t) fn* fejszenyél, baltanyél, szekercenyél
kiset *(-an, -tad) fn* dohányzacskó, bőrzacskó
kisľ'oi *(-n, -d) fn* sóska [*Rumex acelosa*]
kislorod *(-an, -ad) fn* oxigén
kis|t' *(-tin, -tid) fn* ecset, pemzli, pamacs
kistočk *(-an, -ad) fn* ecset, pemzli, pamacs
kiškai|ta *(-dau, -ži) v* húz, kihúz, ránt, kiránt • *Hukk kiškaiži händäd lähteges piä.* A farkas kirántotta a farkát a lékből.
kiško|da *(-u, -i) v* 1. húz, kihúz, lehúz, ránt, kiránt, leránt; 2. tép, letép, nyúz, lenyúz, hánt, lehánt • *kiškoda tuoht* nyírfakérget (le-) hántani; 3. rabolni, kirabolni
kiškoj *(-an, -ad) fn* rabló
kiškond *(-an, -ad) fn* 1. húzás, rántás; 2. tépés, nyúzás, hántás; 3. rablás
kiža *(-n, -d) fn* játék • *rahvahan kižad* népi játékok
kiža|ta *(-dau, -zi) v* játszik • *kižata grüühiže* métát játszani
kiža||tander *(-en, -t) fn* játszótér

kiudug *(-an, -ad) fn* fürdőkályha, szaunakemence
kiur *(-un, -ud) fn* pacsirta [*Alauda*] • *Kiur laulau.* Dalol a pacsirta.
kivehi|ne *(-žen, -št) mn* 1. kőből való, kő-; 2. köves, kövecses
kive|z *(-hen, -st) fn* hálónehezék
kiv|i *(-en, -ed) fn* 1. kő, szikla • *Kivi vedeh pučkahti.* A kő a vízbe zuhant. 2. malomkő
kivik *(-on, -kod) fn* köves hely, köves terület
kivi||kala *(-n, -d) fn* fenékjáró küllő [*Gobio gobio*]
kivik|az *(-kahan, -ast) mn* köves, sziklás • *kivikaz mägi* sziklás hegy
kivi||lind *(-un, -ud) fn* búzafarkas [*Oenanthe oenanthe*]
kivi||ludžu *(-n, -d) fn* kövi csík [*Barbatula barbatula*]
kivi||muru *(-n, -d) fn* terméskő
kivi||muru|d *(-in, -id) fn plur* zúzott kő, kőzúzalék, söder
kivi|ne *(-žen, -št) mn* kőből való, kő- • *äij kivižid kodiid* sok kőház
kivi||rong *(-un, -ud) fn* kőszikla, kőszirt, bérc
kivi||ruopa|z *(-han, -st) fn* kőhalom, kőrakás, kőkupac
kivižem *(-an, -ad) fn* sziklás hely / terület
kivi||taloi *(-n, -d) fn* kőház • *külmäs kivitaloiš* hideg kőházban
kivi||tamb *(-an, -ad) fn* kőgát, kőtöltés
kivu|d *(-den, -t) fn* kövecske, kövecs, kavics, murva
kiäg *(-än, -äd) fn* kilincs • *ikkunan kiäg* ablakkilincs
kiäm *(-in, -id) fn* orsó, cséve, tekercs • *Pane kiäm sukkulah!* Az orsót illeszd be a vetélőbe!
kiäm||koda *(-n, -d) fn* orsóház (alkatrész)
kiändel|ta *(-ou, -i) v* forgat, pörget, fordít, megfordít
kiändelt|akse *(-aze, -ihe) v refl* forgolódik, megpördül
kiändü|da *(-u, -i) v* fordul, megfordul, pördül, megpördül • *Tuul' kiändüu liidegeh piä.* A szél keletre fordul. – *Ubeh kiändüi teravas.* A mén gyorsan megfordult. – *Kiändü minuh piä!* Fordulj (ide) felém!
kiändü|z *(-ksen, -st) fn* 1. fordulat • *hištorijahižed kiändüksed* történelmi fordulatok; 2. fordítás, műfordítás • *tekstan kiändüz* szövegfordítás, a szöveg lefordítása
kiändüz||literatuur *(-an, -ad) fn* műfordítás-irodalom
kiändäi|ta *(-dau, -ži) v* fordít, lefordít, megfordít
kiändäj *(-än, -äd) fn* fordító
kiändälmu|z *(-ksen, -st) fn* 1. fordulás, megfordulás; 2. fordulat; 3. fordítás
kiär *(-ün, -üd) fn* csomag, csomó, csokor, köteg, nyaláb, göngyöleg

kiäri|da *(-u, -i) v* csomagol, becsomagol, kötegel, bekötegel, göngyöl, göngyölít, begöngyöl, burkol, beburkol • *langad kiärida* fonalat göngyölíteni – *kiärida bumagaha* papírba (be)csomagolni

kiärmeh *(-en, -t) fn* virágzás • *Rugiž on kiärmehes.* A rozs virágzik (lit: virágzásban van).

kiärmehti|da *(-u, -i) v* virágzik, kivirágzik, virágba borul

kiärmehtind *(-an, -ad) fn* virágzás, kivirágzás

kiäräč *(-un, -čud) fn* csokor, csomó • *kiäräč änikoid* egy csokor virág

kiä|tä *(-ndäu, -ndži) v* forgat, pörget, fordít, megfordít, lefordít • *kiätä hebo tagaze* visszafordítani a lovat – *kiätä mukkid* bukfencezni, felbukfencezni – *kiätä bokkaha* (az) oldal(á)ra fordulni

kiä|täkse *(-ndaze, -ndihe) v refl* fordul, megfordul, felfordul

kladbišč *(-an, -ad) fn* temető, sírkert

kladovoi *(-n, -d) fn* kamra, éléskamra

klapan *(-an, -ad) fn* szelep

klass *(-an, -ad) fn* osztály • *Ken on klasan vuorolaine?* Az osztályban ki az ügyeletes?

klass||huoneh *(-en, -t) fn* osztályterem • *Klasshuonehes opastutah.* Osztályteremben tanulnak.

klaviatuur *(-an, -ad) fn* klaviatúra, billentyűzet

klaviši|d *(-in, -id) fn plur* klaviatúra, billentyűzet

kleim *(-an, -ad) fn* bélyegző, pecsét • *siebran kleim* a cég bélyegzője / pecsétje

kleimi|da *(-u, -i) v* bélyegez, lebélyegez, pecsétel, lepecsétel

kleja *(-n, -d) fn* ragasztó

kleji|da *(-u, -i) v* ragaszt, megragaszt, beragaszt

klejonk *(-an, -ad) fn* viaszosvászon

kleni|da *(-u, -i) v* káromkodik, átkozódik, szitkozódik

klever *(-an, -ad) fn* lóhere [*Trifolium*]

klevetti|da *(-u, -i) v* megszól, leszól, rágalmaz, becsmérel, gyaláz

klient *(-an, -ad) fn* kliens, ügyfél

klietk *(-an, -ad) fn* kalitka, madárkalitka

klik|k *(-an, -kad) fn* agyar

klinik *(-an, -kad) fn* klinika

klips|ad *(-oiden, -oid) fn plur* fülbevaló, klipsz

kliäč *(-an, -čad) fn* gebe

kliäps *(-an, -ad) fn* csapda, kelepce

klokutand *(-an, -ad) fn* kopogás, kopogtatás

klokutt|ada *(-au, -i) v* kopog, kopogtat • *klokuttada batogal* bottal kopogni / kopogtatni

klokutu|z *(-ksen, -st) fn* kopogás, kopogtatás • *Kuuluu klokutuz.* Kopogás / kopogtatás hallatszik
kloun *(-an, -ad) fn* bohóc
kluba *(-n, -d) fn* klub • *Klubas on kino.* A klubban van egy mozi.
klukatt|ada *(-au, -i) v* csuklik • *Mindai klukattau.* Csuklok.
klukk|ada *(-au, -i) v* csuklik • *Lapś klukkau.* A gyerek csuklik.
klumb *(-an, -ad) fn* virágágy(ás)
klüšk *(-an, -ad) fn* jégkorongütő, hokiütő
kläps *(-an, -ad) fn* csapda, kelepce • *panda kläpsan* csapdát állítani
klätv *(-an, -ad) fn* eskü
klöna *(-n, -d) fn* juhar, juharfa [*Acer*]
km *röv* kilométer
kniig *(-an, -ad) fn* könyv
kniäz *(-an, -ad) fn* 1. vőlegény; 2. herceg
knopk *(-an, -ad) fn* gomb
kobr *(-an, -ad) fn* ököl, marok
kočan *(-an, -ad) fn* káposztatorzsa, káposztató, káposztaszár
kočk *(-an, -ad) fn* kis domb
koda *(-n, -d) fn* 1. építmény; 2. ház, házikó, kunyhó; 3. sátor, jurta; 4. ketrec, ól • *Kana on kodas.* A tyúk a ketrecben van.
kodeks *(-an, -ad) fn* kódex
kodi *(-n, -d) fn* ház • *meiden kodi* a mi házunk – *kakśkierduksine kodi* kétszintes (=egyemeletes) ház – *Kodiš on lämm.* A házban meleg van. – *kivižid kodiid* kőházak
kodi||adrest *(-an, -ad) fn* lakcím
kodi||dänöi *(-n, -d) fn* házinyúl
kodi||emag *(-an, -ad) fn* háziasszony
kodih *hsz* haza, hazafelé, otthonra • *Ehtaižel tulin kodih.* Este érkezek / jövök haza. – *Muam kuccuu mindai kodih.* Anya hazahív engem.
kodihi|ne *(-žen, -št) mn* 1. otthoni; 2. otthonos • *kodihine ilm* otthonos légkör
kodihpiä *hsz* haza, hazafelé, otthonra
kodihsai *hsz* haza, hazáig
kodi||huo|l' *(-len, -l't) fn* otthoni gondoskodás
kodi||huol|ed *(-iden, -id) fn* házimunkák
kodi|ine *(-ižen, -št) fn* házikó, kis ház, lak • *Häin on nostanu oman pienen kodiižen.* (Ő) felépítette a saját kis házát.
kodi-ižand *(-an, -ad) fn* házigazda
kodi||keng|ad *(-oiden, -oid) fn plur* házicipő, papucs
kodi||külä *(-n, -d) fn* szülőfalu • *tulda kodiküläh* a szülőfalu(já)ba jönni / érkezni
kodi||lind *(-an, -ad) fn* megszelidített madár, otthon tartott madár

kodi||mua *(-n, -d) fn* szülőföld, anyaföld, haza, hon • *puolištada kodimuad* a hazát megvédeni

kodinik *(-an, -kad) fn* otthonülő

kodi||rand *(-an, -ad) fn* szülőföld, haza, hon • *kodirandan muusij* honismereti / helytörténeti múzeum

kodi||ruad *(-an, -ad) fn* házi feladat • *valmištada kodiruadod* házi feladatot (el)készíteni

kodi||ruadnik *(-an, -kad) fn* háztartási alkalmazott, házimunkás

kodiš *hsz* otthon, itthon • *Ištu kodiš!* Ülj otthon / itthon!

kodiš||kudot|tu *(-un, -tud) fn* háziszőttes

kodišpiä *hsz* otthonról, itthonról • *Randah heittadakse kodišpiä külüh.* A partra járnak otthonról a fürdőbe. – *edahan kodišpiä* otthonról / az otthontól távol

kodi||žiivat *(-an, -tad) fn* háziállat

kodit|oi *(-toman, -tomad) fn,mn* 1. hazátlan, hontalan, otthontalan; 2. hajléktalan

kodo|dakse *(-ze, -ihe) v refl* hazatér • *Häin kodoihe armijas piä.* (Ő) hazatért a hadseregből.

kodoil *(-an, -ad) fn* szülőföld, anyaföld, haza, hon

kodoila|ine *(-ižen, -št) mn* hazai, honi, helyi • *kodoilaižed tavarad* hazai / helyi áruk

kodond *(-an, -ad) fn* beilleszkedés, integráció

kodv *(-an, -ad) fn* 1. hosszú idő, egy (bizonyos) idő • *Mina vuotin kodvan.* Hosszú ideje várok. – *Häin ei kodvad vuottanu.* Ő nem várt hosszú ideig. 2. korszak, kor

kodva|ine *(-ižen, -št) fn* rövid idő, egy (kis) idő, (egy) perc, (egy) pillanat • *Vuota kodvaine!* Várj egy kis időt!

kodvaižeks *hsz* rövid időre, rövid ideig, egy (kis) időre, egy (kis) ideig • *nojaduda kodvaižeks seinäd vaste* kis időre a falnak dőlni

kofemolk *(-an, -ad) fn* kávédaráló

kofij *(-an, -ad) fn* kávé (innivaló) • *d'uoda kofijad* kávét inni

kofijik *(-an, -kad) fn* kávézó, kávéház, presszó

kofij||pauz *(-an, -ad) fn* kávészünet

kogo *(-n, -d) fn* rakás, kupac, csomó, halom • *panda ühteh kogoh* egy kupacba rakni

kogodu|da *(-u, -i) v* összegyűlik, egybegyűlik • *kogoduda keradah / keradale* találkozóra / összejövetelre egybegyűlni

kogoduz *(-ksen, -st) fn* összegyűlés, gyűlés, gyülekezés; 2. gyűjtemény

kogoh||panij *(-an, -ad) fn,mn* összeszerelő, szerelő, montőr

kogoh||pano *(-n, -d) fn* összeszerelés, szerelés, montőrözés, összeállítás
kogol *hsz* nagyban (a kereskedelemben)
kogo|ta *(-dau, -zi) v* összegyűjt, egybegyűjt • *kogota rahvast* egybegyűjti az embereket / a népet
kohendaj *(-an, -ad) fn,mn* 1. javító, szerelő; 2. mester • *čuasuiden kohendaj* órásmester
kohendu|z *(-ksen, -st) fn* javítás, kijavítás, megjavítás, korrekció • *oloiden kohenduz* a feltételek javítása – *Äijängo maksoid auton kohendukses?* Mennyit fizettél az autójavításért?
kohenduz||klass *(-an, -ad) fn* javító osztály
kohenduz||mua *(-n, -d) fn* fejlődő ország
kohenduz||tazo *(-n, -d) fn* a javítás színvonala
kohe|ta I *(-ndau, -ndži) v* javít, kijavít, megjavít • *koheta elo* javítani az életet
kohe|ta II *(-nou, -ni) v* javul, megjavul • *Kielen tila koheni.* A nyelv helyzete (meg)javult
kohet|tu *(-un, -tud) mn* javított
kohind *(-an, -ad) fn* zizegés, susogás, suhogás
kohineh *(-en, -t) fn* zaj, zúgás
kohi|šta *(-žou, -ži) v* zajt kelt, zúg • *Anda pajo kohižou!* Zúgjon a dal!
koht I *(-an, -ad) fn* 1. pont, helyzet, hely, helyiség • *sil kohtal* ezen a helyen – *mainittavas kohtas* az említett helyen – *Se on madal koht.* Ez egy kicsi helyiség. 2. helység (település)
koht II *(-an, -ad) fn* női kabát, női felsőruházat • *muaman koht* anya kabátja
kohtah *hsz* egyenesen
kohtalleh *hsz* messze, messzire, távol
kohtan||nim|i *(-en, -ed) fn* helységnév, településnév, földrajzi név • *Karʹalan kohtannimed* Karjala helységnevei / földrajzi nevei
kohtižin *(+part) nu* vmi / vki felé, vmi / vki irányába • *randad kohtižin* a part felé / irányába
kohtu|ine *(-ižen, -št) mn* 1. terhes, állapotos, viselős, várandós; 2. vemhes
kohtustu|da *(-u, -i) v* teherbe esik
koik *(-an, -ad) fn* ágy, fekhely
koir *(-an, -ad) fn* kutya, eb • *koiran händ* a kutya farka – *kävelzoittada koir* kutyát sétáltatni – *Koir ďuoksou minun edel.* A kutya elém szalad. – *koiran haukund* kutyaugatás ◊ *Koir haukkuu, tuuľ kandau.* Ugat a kutya, elhordja a szél.
koira|ine *(-ižen, -št) fn* kiskutya, kutyus(ka)
koiran||griba *(-n, -d) fn* mérgesgomba, ehetetlen gomba

koiran||haukund *(-an, -ad) fn* kutyaugatás

koiran||koda *(-an, -ad) fn* kutyaól, kutyaház • *Koir magadau koirankodas.* A kutya a kutyaházban alszik.

koiran||nä|ńń *(-nnin, -nnid) fn* szemárpa, árpa [*hordeolum*]

koiran||poig *(-an, -ad) fn* kutyakölyök, kiskutya

koiran||poiga|ine *(-ižen, -št) fn* kiskutya, kutyus(ka)

koiran||sie|ń *(-nen, -ńt) fn* mérgesgomba, ehetetlen gomba

koiran||viha *(-n, -d) fn* kutyától származó seb / sérülés / fertőzés

koirast|ada *(-au, -i) v* szid, megszid, leszól, leugat • *Ala koirasta mindai!* Ne szidjál (meg) engem!

koitt|ada *(-au, -i) v* hajnalodik, pitymallik, pirkad, virrad, felderül, dereng • *Änine koittau.* Az Onyega(-tó) felderül.

koiv *(-an, -ad) fn* nyír, nyírfa [*Betula pendula*] • *D'algaksed siättih koivus.* A szántalpat nyírfából készítik.

koivik *(-on, -kod) fn* nyírfaerdő, nyírfaliget, nyíres • *Koivikos lendau dälgimaine leht'.* A nyírfaligetben az utolsó levél száll / hullik.

koivišt *(-on, -od) fn* nyírfaerdő, nyírfaliget, nyíres

koivoi *(-n, -d) fn* tinóru, fehér vargánya [*Boletus edulis*]

koivu|ine I *(-ižen, -št) fn* nyírfa [*Betula pendula*] • *D'o koivuižil leht' ripuškandou.* A nyírfákon már alácsüng a levél.

koivu|ine II *(-ižen, -št) mn* nyírfa-, nyír-, nyírfából készült • *Reges oldah koivuižed vicad.* A szánon nyírfonatú heveder van.

koivun||kuoŕ *(-ren, -ŕt) fn* nyírfakéreg

koja I *(-n, -d) fn* moly, molylepke [*Microlepidoptera*] • *Koja lendelou huonehes.* Moly(lepke) száll a szobában.

koja II *(-n, -d) fn* kéreg, fakéreg

kokoi I *(-n, -d) fn* sas [*Accipitridae*] • *Kokoi on linduiden kuningaz.* A sas a madarak királya.

kokoi II *(-n, -d) fn* tojásdad alakú péksütemény

kokte|l'l' *(-llin, -llid) fn* koktél

kola *(-n, -d) fn* egyes, karó (osztályzat) • *suada kola* egyest / karót kapni

kolaht|ada *(-au, -i) v* összeomlik, összeesik, összeroskad, összedől

koldui|da *(-čču, -čči) v* varázsol

koldun *(-an, -ad) fn* varázsló, boszorkánymester

koldunik *(-an, -kad) fn* varázsló, boszorkánymester

kolen *(-an, -ad) fn* kanyar, kanyarulat • *d'ogen kolen* folyókanyar

kolhoz *(-an, -ad) fn* kolhoz
kolleg *(-an, -ad) fn* kolléga
kolmandeh *hsz* harmadszor, harmadjára
kolmandeks *hsz* harmadszor, harmadjára
kolma|ndž *(-den, -t) szn* harmadik • *Kolmanden päivän lähtäh sinna.* A harmadik napon érkeznek oda.
kolmandž||kümmenendž *(-den, -t||-den, -t) szn* harmincadik
kolmandž||päiv *(-än, -äd) fn* szerda
kolman||päiv *(-än, -äd) fn* szerda
kolmasti *hsz* háromszor
kolmašti *hsz* háromszor • *duumaita kolmašti* háromszor átgondolni
kolme *(-n, -d) fn* három, hármas • *kolme rengid kartofkad* három vödör burgonya / krumpli – *kolme kierdad* három alkalom(mal)
kolme||čuppuhi|ne *(-žen, -št) fn* háromszög • *oigedčupuine kolmečuppuhine* derékszögű háromszög
kolme||čupu|ine *(-ižen, -št) mn* háromszögű
kolmei *hsz* hárman, hármasban • *Lähtä kolmei.* Hárman jönnek, hármasban jönnek.
kolme||kierda|ine *(-ižen, -št) mn* hármas, háromszori • *kolmekierdaine süönd* (napi) háromszori étkezés
kolme||kümmen|t *(-n,||-en, -d||-t) szn* harminc • *kolmekümment kodid* harminc ház
kolme||miärä|ine *(-ižen, -št) mn* háromdimenziós
kolme||piä|ine *(-ižen, -št) mn* háromfejű • *Uivau kolmepiäine mado.* Háromfejű sárkány mászik.
kolme||sada|d *(-n||-n, -d||-d) szn* háromszáz
kolme||sadahi|ne *(-žen, -št) szn* 1. háromszázadik; 2. háromszázas
kolme||tošt *(-n||Ø, -d||Ø) szn* tizenhárom
kolme||tuha|d *(-n||-n, -d||-d) szn* háromezer
kolme||vuodi|ne *(-žen, -št) mn* hároméves • *kolmevuodižed kursad* hároméves tanfolyamok
kolme||üö|ine *(-ižen, -št) mn* háromjszakás • *kolmeüöine uni* háromjszakás alvás
kolob *(-an, -ad) fn* kerek formájú édes sütemény
kolonij *(-an, -ad) fn* gyarmat
kolonk *(-an, -ad) fn* oszlop
kološ *(-in, -šid) fn* sárcipő, kalucsni
kološi|d *(-iden, -id) fn* sárcipő, kalucsni • *Kengin kološid d'algah.* Sárcipőt / kalucsnit veszek a lábamra.
kolotk *(-an, -ad) fn* a gyalu markolata
kolpak *(-an, -kad) fn* sapka
kombain *(-an, -ad) fn* kombájn
kombinat *(-an, -ad) fn* kombinát
komendant *(-an, -ad) fn* parancsnok

komi I *(-n, -d) fn* komi nyelv
Komi II *(-š, -h) fn* Komiföld
komik *(-an, -kad) fn* komédia, humor
komikalli|ne *(-žen, -št) mn* komikus, humoros • *komikalline diel* komikus esemény – *komikalline tila* komikus helyzet
komikalližes *hsz* komikusan, humorosan
komikalližesti *hsz* komikusan, humorosan
komikoi *(-n, -d) fn* komikus, humorista
komila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* komi
komisar *(-an, -ad) fn* megbízott, biztos
komisij *(-an, -ad) fn* bizottság
komitet *(-an, -tad) fn* bizottság • *Kandatamme komitetan ilmoitust.* Egyetértünk a bizottság véleménynyilvánításával.
komk *(-an, -ad) fn* csomó, göb
kommentarij *(-an, -ad) fn* kommentár, hírmagyarázat
kommünik *(-an, -kad) fn* kommüniké, közlemény, nyilatkozat
kompensacij *(-an, -ad) fn* kompenzáció, kártérítés, kárpótlás
kompleks *(-an, -ad) fn* komplexum
kompozitor *(-an, -ad) fn* zeneszerző
kompromis *(-an, -ad) fn* kompromisszum, megegyezés, kiegyezés
komputer *(-an, -ad) fn* számítógép • *kirďuttada komputeral* számítógépen írni
komputer||ruad *(-an, -ad) fn* számítógépes munka • *luadida komputerruad* számítógépes munkát végez
komsomol *(-an, -ad) fn* komszomol, ifjúsági szervezet
komunahi|ne *(-žen, -št) mn* kommunális
komunist *(-an, -ad) fn* kommunista
komunistahi|ne *(-an, -ad) mn* kommunista
komunizm *(-an, -ad) fn* kommunizmus
komš *(-an, -šad) fn* kosár
koncert *(-an, -ad) fn* koncert, hangverseny • *Astugam koncertale!* Menjünk (a) hangversenyre!
koncert||zual *(-an, -ad) fn* koncertterem, hangversenyterem • *Koncertzualas oli äij rahvast.* A koncertteremben sok ember volt.
kondicioner *(-an, -ad) fn* légkondicionáló
kondij *(-an, -ad) fn* medve [*Ursidae*] • *Kondij röngüu.* Morog a medve.
kondija|ine *(-ižen, -št) fn* medvebocs, kismedve, mackó, maci
kondijan||muard' *(-an, -ad) fn* négylevelű varjúszem [*Paris quadrifolia*]
kondijan||peza *(-n, -d) fn* medvebarlang

kondijan||poig *(-an, -ad) fn* medvekölyök, medvebocs • *Kondijanpoigad eletah mecas.* A medvekölykök az erdőben élnek.

konduktor *(-an, -ad) fn* kalauz (közlekedési)

kond'unkt *(-an, -ad) fn* kötőszó • *Kond'unkt sidelou kakś sanad.* A kötőszó két szót köt össze.

konferencij *(-an, -ad) fn* konferencia, tanácskozás • *lüüdin kielen da kultuuran konferencij* a lűd nyelv és kultúra konferenciája

konfort *(-an, -ad) fn* komfort, kényelem

kongres *(-an, -sad) fn* kongresszus • *Lüüdilaždelegatad otettih vuitin kongressah.* A lűd küldöttek részt vettek a kongresszuson.

konkurent *(-an, -tad) fn* konkurens

konservativa|ine *(-ižen, -št) mn* konzervatív • *Konservativaižen Partijan ümbärištzakonan projekt* a Konzervatív Párt környezetvédelmi törvényjavaslata

konsonant *(-an, -ad) fn* mássalhangzó • *iänikkahad konsonantad* zöngés mássalhangzók

konz *ksz,nm* mikor, amikor, midőn, amidőn • *Konz ajettih meccniituile.* Amikor az erdei tisztásra mentek. – *Konz meil oldih suadibod?* Mikor volt az esküvőnk? – *ni konz* semmikor, sohasem

konzgi *hsz,nm* néha, olykor, egyszer, valamikor

kontakt *(-an, -ad) fn* kontaktus, érintkezés, kapcsolat

kontekst *(-an, -ad) fn* kontextus, szövegkörnyezet, szövegösszefüggés • *täs kontekstas* ebben a szövegösszefüggésben

kontro||l'l' *(-llin, -llid) fn* kontroll, ellenőrzés, felügyelet

konttor *(-an, -ad) fn* iroda • *Häin ruadau konttoras.* Ő (egy) irodában dolgozik.

kood *(-an, -ad) fn* kód • *Ankat kood!* Adja meg a kódot!

kooperativ *(-an, -ad) fn* szövetkezet

kopeik *(-an, -kad) fn* kopejka, kopek • *Tämä maksau kolme kopekkad.* Ez három kopejkába kerül.

kopij *(-an, -ad) fn* kópia, másolat

koppal *(-on, -od) fn* fajdtyúk

kops|ada *(-au, -i) v* zörrent, koppant, toppant ◊ *Kuni d'alg kopsau, sini suu ńapsau.* Amíg toppant a láb, addig csettint a száj.

korb *(-en, -ed) fn* vadon, sűrű

kord' *(-an, -ad) fn* (könnyű) szán, szánkó • *Talvel kord'al ajeltih.* Télen szánkón utaznak.

kordinat *(-an, -tad) fn* koordináta

korend *(-an, -ad) fn* vízhordórúd

korged *(-an, -ad) mn* magas • *Külä oli korgedal mättähal.* A falu

egy magas dombon volt. – *korgedad kandad* magas sarok (lábbeliken)

korgedas *hsz* magasan • *Lindud lettih korgedas.* A madarak magasan repülnek.

korgedasti *hsz* magasan

korgedemb I *hsz kf* magasabban

korgedemb II *mn kf* magasabb

korgedu|z *(-den, -t) fn* magasság • *kodin korgeduz* a ház magassága

korgeduz||lugu|d *(-iden, -id) fn plur* magasságjelzők • *Merenpindan korgeduzlugud ozutettih cunamin tulendah.* A tengerszint magasságjelzői cunami közeledtét jelezték.

korged||škola *(-n, -d) fn* magasabb (szintű) iskola

korgenzoitt|ada *(-au, -i) v* emel, felemel, megemel, növel, megnövel • *korgenzoittada arv* árat emelni

korge|ta *(-nou, -ni) v* emelkedik, felemelkedik, megemelkedik

Korij *(-as, -ah) fn* Korea

korma|ń *(-nin, -nid) fn* zseb • *Ota käzi kormaniš iäreh!* Vedd ki a kezedet a zseb(ed)ből! – *Briha tungaiži käden kormanih*. A legény zsebre vágta / tette a kezét.

korob *(-an, -ad) fn* kosár, kas

koroľ *(-an, -ad) fn* király

koron *(-an, -ad) fn* 1. korona (jelenség) • *Azuu koronan ümbäri galaktikas.* Koronát alkot a galaxis körül. 2. korona (fejék)

koropk *(-an, -ad) fn* doboz, skatulya

korpu|z *(-ksen, -st) fn* korpusz, test, törzs

korrektor *(-an, -ad) fn* korrektor

kor|ź *(-den, -t) fn* szalmaszál

korzin *(-an, -ad) fn* kosár, kas

kor|teh *(-ttehen, -teht) fn* zsurló [*Equisetum*]

korti|ine *(-ižen, -št) fn* levelezőlap

korv *(-an, -ad) fn* fül [*auris*] ◊ *nostada korvad* a fülét hegyezni – *ühtele korvale* féloldalt (lit: az egyik fülén)

korvan||ladva|ine *(-ižen, -št) fn* fülcimpa

korvan||leh|ť *(-ten, -tid) fn* fülcimpa

korvan||tüv|i *(-en, -ed) fn* halánték [*temporalis*]

korvat|oi *(-toman, -tomad) mn* fületlen, fül nélküli

korvoi *(-n, -d) fn* dézsa, csöbör, kétfülű edény

kosink *(-an, -ad) fn* kendő, fejkendő

kosk *(-en, -ed) fn* vízesés, folyóküszöb • *Vezi püöriu koskes*. A víz forog a folyóküszöbön.

kosk|eda *(-ou, -i) v* hozzáér, érint, megérint • *Ala koske!* Ne érintsd meg!

koskel *(-on, -od) fn* búvárréce, bukó [*Merganser*]
koskemat|oi *(-toman, -tomad) mn* érintetlen, szűz • *koskemattomas mecas* érintetlen erdőben
koskett|ada *(-au, -i) v* érint, megérint, hozzáér vmihez, érintkezik vmivel / vkivel
kosket|tadakse *(-aze, -tihe) v refl* érint, megérint, hozzáér vmihez, érintkezik vmivel / vkivel
koskettamat|oi *(-toman, -tomad) mn* érinthetetlen • *koskettamattomad varad* vésztartalékok
kosketu|z *(-den, -t) fn* érintkezés, kontaktus, kapcsolat • *lähembaižes kosketukses* szoros kapcsolatban
kosmetik *(-an, -kad) fn* kozmetika
kosmodrom *(-an, -ad) fn* űrrepülőtér
kosmos *(-an, -ad) fn* kozmosz, űr
kosnič *(-an, -čad) fn* halánték
kosopletk *(-an, -ad) fn* pánt / szalag a hajfonatban
kosteli *(-n, -d) fn* mankó
kostr *(-an, -ad) fn* máglya, tábortűz, pásztortűz
kostŕuu|l' *(-lin, -lid) fn* bogrács, üst
kost'uum *(-an, -ad) fn* kosztüm
koza *(-n, -d) fn* kecske [*Capra aegagrus hircus*]
koziču|z *(-ksen, -st) fn* párkeresés, leánykérés • *runo Ilmalližen kozičukses* Ilmarinen párkereső / leánykérő éneke
kozi|ta *(-čču, -čči) v* megkér, feleségül kér
kozl *(-an, -ad) fn* kocsibak
kozmu|z *(-ksen, -st) fn* kozmosz, űr
kozmuz||laiv *(-an, -ad) fn* űrhajó
kozmuz||mie|z *(-hen, -st) fn* űrhajós, kozmonauta
kotkoi *(-n, -d) fn* sas [*Accipitridae*] • *Kotkoi lendelou korgedas.* A sas magasan száll.
kotomk *(-an, -ad) fn* hátizsák
kot|t *(-an, -tad) fn* bokacsizma, száratlan csizma • *panda kotad d'algah* bokacsizmát húzni a lábára
kouhkoi *(-n, -d) fn* tüdő [*pulmo*] • *tervehed kouhkoid* egészséges tüdő(k)
kouk *(-un, -kud) fn* horog, kampó • *raudaine kouk* fémkampó
kouku|ine *(-ižen, -št) fn* horog ◊ *puuttuda koukuižeh* horogra akadni
kour *(-an, -ad) fn* szőnyeg, pokróc, gyékény
kova *(-n, -d) mn* 1. kemény • *kova mua* kemény föld / talaj; 2. határozott, kitartó; 3. szigorú
kovas *hsz* határozottan, kitartóan • *Kovas piätin.* Határozottan döntöttem.
kovasti *hsz* határozottan, kitartóan
kova||südami|ne *(-žen, -št) mn* kegyetlen, keményszívű

kovažim *(-en, -t) fn* fenőkő
kove|ta *(-nou, -ni) v* keményedik, megkeményedik, keménnyé válik • *Iäń koveni.* Keménnyé vált a hangja.
kovu|z *(-den, -t) fn* 1. keménység; 2. merevség; 3. erősség, szilárdság • *taban kovuz* a jellem erőssége / szilárdsága
krabu *(-n, -d) fn* rák [*Crustacea*] • *suured krabud* nagy rákok
krana *(-n, -d) fn* csap • *panda krana kindi* elzárni a csapot
krema *(-n, -d) fn* krém, kenőcs
kresl *(-an, -ad) fn* karszék, karosszék, fotel
kriizi|z *(-ksen, -st) fn* krízis, válság • *kudam vedi kihlnikoiden kriizikseh* ami a túszválsághoz vezetett
kringe|l' *(-lin, -lid) fn* perec
kristal *(-an, -ad) fn,mn* kristály
krišk *(-an, -ad) fn* fedő, fedél, tető
krizis *(-an, -ad) fn* krízis, válság
kritik *(-an, -kad) fn* kritika, bírálat • *terav kritik* éles kritika
kritikoi *(-n, -d) fn* kritikus, bíráló
kritikuind *(-an, -ad) fn* kritizálás, (meg)bírálás
kritikui|ta *(-ččou, -čči) v* kritizál, bírál • *Parlamentan členad kritikuittih tädä akcijad.* A parlamenti tagok bírálták ezt az akciót.
kroja *(-n, -d) fn* tető, fedél
krolik *(-an, -kad) fn* nyúl, házinyúl [*Oryctolagus cuniculus domesticus*]
krona *(-n, -d) fn* korona
kros|s *(-an, -sad) fn* mezeifutás
krot|t *(-an, -tad) fn* vakond [*Talpidae*]
kruakku|da *(-u, -i) v* károg • *Variksed kruakutah.* Kárognak a varjak.
kruassi|da *(-u, -i) v* fest, befest, kifest, lefest • *Poig kruassiu aidad.* A fiú lefesti a kerítést.
kružev *(-an, -ad) fn* csipke
kruug *(-an, -ad) fn* 1. kör, karika; 2. kerék; 3. korong; 4. kör, közösség, klub, szakkör • *kirďuttadakse kruugah* beiratkozni a körbe
kruugan||dälg *(-en, -ed) fn* keréknyom
kruug||ruad *(-an, -ad) fn* körmunka
kŕuuk *(-an, -ad) fn* horog, kampó
kruušk *(-an, -ad) fn* korsó
kräkett|ada *(-au, -i) v* hápog • *Sorz kräkettau.* Hápog a kacsa.
ku *ksz,nm* 1. hogy, úgyhogy • *Hüvä, ku päiväine paštau.* Jó, hogy süt a nap. – *Häin sanui, ku tulou.* Ő azt mondta, hogy eljön. – *Žiäl', ku mina müöhästuin.* Elnézést, hogy elkéstem. – *Paha, ku en ehtinu.* Kár, hogy nem volt rá időm. – *Kaccumata sida, ku oled hätkes-*

tunu. Azt nem tekintve, hogy elkéstél. 2. ha, hogyha, amennyiben • *ku ďumal ďurižou* (hogy-) ha mennydörög – *Ku häin tahtonou, ka mina tulen.* Ha akarja, akkor eljövök. ◊ *Ku tahtoned hüvin eläda, pidau äij ruata*. Ha jól akarsz élni, sokat kell dolgoznod. – *Oiged korv ku heližou, sindai kiitetah.* Ha cseng a jobb füled, megdícsérnek téged. 3. hiszen, ugyanis; 4. azért, mert, mivel, merthogy, mivelhogy; 5. mikor, amikor, midőn, amidőn • *Ku diä lähtöu därves, siid haug kudou.* Amikor a jég levonul a tóról, akkor ívik a csuka. – *Siä alenou, ku tuuľ tüüništuu.* Megnyugszik az idő, amikor a szél lecsillapodik. 6. míg, amíg, meddig, ameddig; 7. hogy, hogyan, ahogy, ahogyan, mint, amint • *Ku linduine pajošt heläidoitti.* Ahogyan egy madár zengte a dalt. ◊ *Ei ole suurembad sluavad, ku diättäda hüvä dälg muale.* Nincs nagyobb dicsőség, mint jó nyomot hagyni a földön. – *hoikaine ku puikoine* sovány, mint egy piszkafa *gurb on ku kaššaľ* – a púp(ja) mint egy pénztárca – *Käveled ku čondžoi.* Pattogsz, mint a bolha. 8. mintha, szinte, akár, akárcsak • *Hukk oigeni ku hengeta*. A farkas úgy kinyúlt, mintha élettelen lenne. ◊ *„Kellos küünäl ku vezi tippuu."* [*Miikul Pahomov*] Harangról akár az (eső)víz könny csöpög.

kuabe *(-gen, -t) fn* kóc, csepü

kuabi|da *(-u, -i) v* kotor, kapar, ás, kikotor, kikapar, kiás • *kuabida nagišt veičel* késsel kaparni a répát – *Kukoi kuabiu ďalgal muad.* A kakas a lábával a földet kaparja.

kua|ď *(-din, -did) fn* kád, dézsa • *Kuadiš vett pidetah.* Kádban tartják a vizet

kuaď'ď|ad *(-oiden, -oid) fn plur* nadrág, férfinadrág, gatya • *silittada kuaďďad* nadrágot (ki)vasalni

kual|ada *(-au, -i) v* gázol vmiben • *kualada suos polveh sai* térdig gázolni a mocsárban

kuar *(-an, -ad) fn* öböl • *Häin ümbärzi kuaran.* Körbejárta az öblöt.

kua|ŕ I *(-an, -ad) fn* pej, pejló

kua|ŕ II *(-rin, -rid) fn* csónakborda

kuarn|iž *(-ehen, -išt) fn* varjú [*Corvidae*] • *Kuarniž kruakkuu*. Károg a varjú.

kuarzi|da *(-u, -i) v* (ágakat) levág, metsz, lemetsz • *kuarzida oksid kirvehel* lemetszeni baltával az ágakat

kuarzin *(-an, -ad) fn* pince, alagsor

kuatanč *(-an, -ad) fn* nemezcsizma, posztócsizma

kuav *(-an, -ad) fn* 1. szeg, szög; 2. ék

kuba *(-n, -d) fn* 1. kocka; 2. köb (a harmadik hatvány)

kubi|šta *(-žou, -ži) v* viszket

kubl *(-an, -ad) fn* buborék

kubla|ine *(-ižen, -št) fn* buborék

kublastu|da *(-u, -i) v* felbukkan, felmerül, felbukik (a víz alól) • *Kublaz kublastui.* Az úszó felmerült (a felszínre).

kubla|z *(-han, -st) fn* úszó (vízi kellék)

kubu *(-n, -d) fn* begy, madárbegy

kuccu|da *(-u, -i) v* 1. hív, meghív, felhív, összehív • *Muam kuccuu mindai kodih*. Anya hazahív engem. 2. hív, nevez • *Kut kucutah sinun ižad?* Hogy hívják az apádat?

kuccumat|oi *(-toman, -tomad) mn* hívatlan • *kuccumatoi adiv* hívatlan vendég

kucund *(-an, -ad) fn* 1. hívás, elhívás, meghívás, felhívás, összehívás • *personalline kucund* személyes meghívás; 2. elnevezés, névadás

kucut|tu *(-un, -tud) mn* hívott, meghívott

kučute|z *(-ksen, -st) fn* csiklandozás • *Mina en varaida kučutest.* Nem félek a csiklandozástól.

kučutt|ada *(-au, -i) v* csiklandoz, megcsiklandoz

kudam *(-an, -ad) ksz,nm* 1. aki • *Se on veľ, kudam hädäs abuttau.* (Ő) az a testvér, aki a szükségben segít. – *meccahine, kudam on kaiken mecan cuaŕ* az erdei manó, aki az egész erdő uralkodója; 2. ami, amely, amelyik • *bumag, kudamad ei pida* a papír, amelyik nem kell; 3. hány, ahány, hányadik, ahányadik • *Kudam čuas on?* Hány óra van?

kude *(-gen, -t) fn* vetülék, a szövés vízszintes felvetőszála

kudo|da I *(-u, -i) v* sző, fon • *kudoda kangast* szövetet szőni – *kudoda verkkod* hálót fonni / szőni – *Kangazpuil kangast kudotah.* A szövetet szövőszéken szövik.

kudo|da II *(-u, -i) v* ívik, ikrázik • *Kalad kudotah.* Ívnak / ikráznak a halak.

kudoj I *(-n, -d) fn* takács, szövőnő

kudoj II *(-n, -d) mn* szövő, fonó • *verkon kudoj* hálót szövő / fonó

kudoj III *(-n, -d) mn* ívó, ikrázó • *kudoj kala* ívó / ikrázó hal

kudond *(-an, -ad) fn* szövés, fonás

kudot|tu *(-un, -tud) mn* szőtt, szövött, font, fonott

kudu *(-n, -d) fn* ívás, ikrázás • *lahnan kudun aig* a keszeg ívási ideje

kudžer *(-an, -ad) mn* bodros, fürtös, göndör • *kudžerad tukad* bod-

ros / fürtös / göndör haj, fürtök, hajfürtök

kudžoi *(-n, -d) fn* hangya [*Formicidae*]

kudžoi||kogo *(-n, -d) fn* hangyaboly

kudžoi||mät|äz *(-tähan, -äst) fn* hangyaboly

kudžu *(-n, -d) fn* kölyökkutya, kutyakölyök, kiskutya • *Kudžu ei varaita vett.* A kiskutya nem fél a víztől.

kuha *(-n, -d) fn* süllő • *ükś kilo kuhad* egy kiló süllő

kuhark *(-an, -ad) fn* szakácsnő

kuhm *(-an, -ad) fn* 1. hólyag, vízhólyag; 2. dudor, duzzanat, göb, csomó

kuhń *(-an, -ad) fn* konyha

kuhu *ksz,nm* hova, ahova, merre, amerre

kuhusai *ksz,nm* meddig, ameddig

-kui|ne *(-žen, -št) ut* -havi, -hónapi • *d'ogakuine* (minden)havi

kuite *ksz,nm* hogy, hogyan, ahogy, ahogyan

kuiv *(-an, -ad) mn* száraz • *kuiv aig* száraz idő, szárazság – *kuiv kangaz* száraz ruha(anyag) – *Kanabr kazvau kuival kangazmual*. A hanga a száraz homokos talajon nő.

kuiv|ada *(-au, -i) v* szárad, megszárad • *Sobad kuivettih.* A ruhák megszáradtak.

kuivadaj *(-an, -ad) fn* szárítógép

kuivahtu|da *(-u, -i) v* kiszárad

kuivaks *hsz* szárazra, szárazzá • *pühkida kuivaks* szárazra törölni

kuivanu *(-den, -t) mn* száradt, kiszáradt, megszáradt

kuiva|ta *(-dau, -zi) v* szárít, kiszárít, megszárít • *Nämäd suod oli kuivata.* Ezeket a mocsarakat kiszárították.

kuivatt|ada *(-au, -i) v* szárít, kiszárít, megszárít

kuivatu|z *(-ksen, -st) fn* szárítás, kiszárítás, megszárítás

kujo *(-n, -d) fn* utca • *Školan kujo* Iskola utca

kukerk *(-on, -kod) fn* 1. korong; 2. diszkosz

kuk|k *(-an, -kad) fn* bukfenc • *kiäta kukkid* bukfencet vetni, bukfencezni

kukkar *(-on, -od) fn* tárca, pénztárca, buksza

kukku|da *(-u, -i) v* kakukkol • *Kägi kukkuu.* Szól / kakukkol a kakukk.

kukl *(-an, -ad) fn* bábu, baba, játékbaba, báb

kukoi *(-n, -d) fn* kakas • *Kukoi laulau*. Kukorékol a kakas.

kukoihu|d *(-den, -t) fn* kiskakas

kukšin *(-an, -ad) fn* korsó, köcsög, kancsó

kukund *(-an, -ad) fn* kakukkolás, kakukkszó

kukuruz *(-an, -ad) fn* kukorica [*Zea mays*]

kulak *(-an, -ad) fn* kulák, zsíros paraszt

kuld *(-an, -ad) fn* arany • *Lippahas on kuldad da hobedad.* A ládában arany és ezüst van. ◊ *Aig on kallehemb kuldad.* Az idő drágább / értékesebb az aranynál.

kulda|ine I *(-ižen, -št) fn* aranyos, aranyom, aranyoskám, drágám, édesem • *Tule, kuldaine, randaižele!* Gyere, aranyom, a partra!

kulda|ine II *(-ižen, -št) mn* arany • *Laskeze kuldaižid pordahid müöti.* Lemegy az arany lépcsőn.

kuldan||karva|ine *(-ižen, -št) mn* aranyszínű

kuldičend *(-an, -ad) fn* aranyozás, bearanyozás

kuldiču|z *(-ksen, -st) fn* aranyozás, bearanyozás

kuldi|ta *(-ččou, -čči) v* aranyoz, bearanyoz, megaranyoz

kuldit|tu *(-un, -tud) mn* aranyozott, bearanyozott • *kulditud pangaižed* aranyozott fülbevaló(k)

kuld||sep|p *(-an, -pad) fn* aranyműves, ékszerész

kuld||suu *(-n, -d) fn* aranyszáj • *Kuldsuun Iivan* Aranyszájú Szent János

kulg|eda *(-ou, -i) v* jár, megy, járkel, jön-megy, járkál, mendegél, kóborol, kószál, vándorol, vonul, halad, ballag, barangol, bolyong • *lähtä muailmad müöti kulgemah* elmenni a világot bebarangolni

kulgij *(-an, -ad) fn* 1. vándor, csavargó; 2. nomád • *kulgijad rahvahad* nomád népek

kulinarij *(-an, -ad) fn* szakácsmesterség

kul'k *(-an, -ad) fn* zacskó, stanicli

kulm *(-an, -ad) fn* szemöldök • *mustad kulmad* fekete szemöldök(ök)

kulo||hei|ń *(-nän, -näd) fn* tavalyi fű

kulon *(-an, -ad) fn* nyaklánc, nyakék

kultuur *(-an, -ad) fn* kultúra, művelődés • *lüüdilaine kultuur* a lűd kultúra – *kultuuran ruadaj* kulturális dolgozó

kultuurahi|ne *(-žen, -št) mn* kulturált • *kultuurahine ristikanz* kulturált ember / személy

kultuurahižes *hsz* kulturáltan • *pagišta kultuurahižes* kulturáltan beszélni

kultuurahižesti *hsz* kulturáltan

kultuur||fond *(-an, -ad) fn* kulturális alap / alapítvány

kultuur||keskuč *(-an, -čad) fn* kulturális / művelődési központ

kultuur||kierdu|z *(-ksen, -st) fn* kulturális szint

kultuur||kodi *(-n, -d) fn* kultúrház, művelődési ház • *Meiden küläs ruadau kultuurkodi.* A (mi) falunkban működik egy kultúrház.

kultuur||leh|t' *(-ten, -ted) fn* irodalmi és művészeti folyóirat
kultuur||ministe|ŕ *(-rin, -rid) fn* kulturális miniszter
kultuur||ministerišt *(-on, -od) fn* kulturális minisztérium
kultuur||perimu|z *(-ksen, -st) fn* kulturális hagyomány, kulturális örökség • *kultuurperimuksen varďoičend* a kulturális örökség megőrzése
kultuur||vajehtu|z *(-ksen, -st) fn* kulturális eszmecsere
kulu *(-n, -d) mn* kopott, használt, ócska • *kulu soba* használt ruha
kulu|da *(-u, -i) v* elkopik, elhasználódik • *Ruadajal sobad kulutah.* Egy munkáson elhasználódnak a ruhák.
kuluj *(-an, -ad) mn* jelen, jelenlegi • *ende kulujan vuoden loppud* ez év végéig – *kulujal sizonal* a jelenlegi szezonban / évadban
kulunu *(-den, -t) mn* kopott, használt • *kulunu soba* használt ruha
kulutt|ada *(-au, -i) v* elkoptat, elnyű, elhasznál, felemészt, szennyez • *kuluttada vett* szennyezni a vizet
kuluttaj *(-an, -ad) fn* használó, fogyasztó
kuluttami|ne *(-žen, -št) fn* felhasználás • *paremb veden kuluttamine* a víz jobb / hatékonyabb felhasználása
kulutu|z *(-ksen, -st) fn* elhasználás, fogyasztás
kulutuz||tavar *(-an, -ad) fn* fogyasztási cikk / termék
kulutuz||torg *(-un, -ud) fn* fogyasztói piac
kumadi *hsz* felfordulva, felborulva, fejjel lefelé
kumai|ta *(-dau, -ži) v* 1. felbillent, felborít, feldönt • *Briha kumaiži regen.* A kamaszfiú felborította a szánkót. 2. kiborít, kidönt, kiönt
kumardaj *(-an, -ad) fn,mn* tisztelő, csodáló, imádó, hódoló, rajongó • *tiatteren kumardaj* színházrajongó
kumardel|takse *(-eze, -ihe) v refl* hajlik, meghajlik, hajlong, megdől, dől
kumardu|da *(-u, -i) v* hajlik, meghajlik, hajlong, dől, megdől
kumardu|z *(-ksen, -st) fn* hajlás, meghajlás, bókolás, hódolás
kumar|takse *(-daze, -zihe) v refl* hajlik, meghajlik, hajlong, megdől, dől
kumm *(-an, -ad) fn* csoda, csuda ◊ *kumm on!* ez egy csoda! csodálatos! csodás! – *kummad oldah!* micsoda csoda!
kummak|az *(-kahan, -ast) mn* 1. csodálatos, csodás; 2. különös, furcsa • *kummakaz kierd* különös / furcsa esemény

kummalli|ne *(-žen, -št) mn* csodálatos, csodás, bámulatos, varázslatos • *kummalline valgeduz* csodálatos ragyogás – *kummalline suar* tündérmese

kumpal *(-an, -ad) fn* kupola • *rist kumpalan piäl* kereszt a kupolán

kumpas *(-an, -sad) fn* iránytű • *Kumpas ozutau kaik tuuled.* Az iránytű minden égtájat (meg)mutat.

kund *(-an, -ad) fn* közösség, kommuna

kundalli|ne *(-žen, -št) mn* közösségi, kommunális • *kundalline talohuz* közművek, kommunális szolgáltatás

kundiv *(-an, -ad) fn* dicsőség, hírnév

kuni *ksz,nm* míg, amíg, ameddig, addig, mindaddig • *Pidau ehtida siätä, kuni ei ole pakaižid.* Addig kell megcsinálni, amíg nem lesz fagy. ◊ *Kuni ďalg kopsau, sini suu ńapsau.* Amíg toppant a láb, addig csettint a száj.

kunič *(-an, -ad) fn* nyuszt [*Martes martes*]

kuninga|z *(-han, -st) fn* király, cár • *Kokoi on linduiden kuningaz.* A sas a madarak királya.

kuningaz||kund *(-an, -ad) fn* királyság, cárság • *kummalline kuningazkund* tündérkirályság

kunna *ksz,nm* hova, hová, ahova, ahová, merre, amerre • *Kunna mina puutuin?* Hova kerültem? – *ni kunna* sehova, sehová ◊ *Kunna hebo, sinnai regi.* Ahova a ló, oda a kocsi is.

kunnak *nm* valahova, valahová, valamerre

kunnapäi *ksz,nm* hova, hová, ahova, ahová, merre, amerre

kunnasai *ksz,nm* addig, ameddig, meddig

kunne *ksz,nm* hova, hová, ahova, ahová, merre, amerre

kunnesai *ksz,nm* addig, ameddig, meddig

kunut *(-an, -tad) fn* korbács, ostor

kuobi|da *(-u, -i) v* kotor, kapar, ás, kikotor, kikapar, kiás

kuok *(-an, -kad) fn* kapa • *Kuokal kuokitah peldod.* Kapával kapálják meg a földet.

kuokki|da *(-u, -i) v* 1. kapál, megkapál • *Kuokittih muad.* Megkapálták a földet. 2. vés, kivés • *Tikk kuokkiu puud.* A harkály vési a fát.

kuol|da *(-ou, -i) v* meghal, elhal, elpusztul, haldoklik

kuolemat|oi *(-toman, -tomid) mn* halhatatlan, örök életű • *runonikan kuolematoi sana* a költő halhatatlan / örök életű szava

kuolematu|z *(-ksen, -st) fn* halhatatlanság • *Kalevalan kuolematuz* a Kalevala halhatatlansága

kuolend *(-an, -ad) fn* halál ◊ *nagr kuolendah sai* halálra nevetés

kuolett|ada *(-au, -i) v* megöl, kiöl, elöl, elpusztít • *kuolettada nälgsurmin* kiéheztetni, éhen pusztítani

kuolij *(-an, -ad) fn,mn* halott, elhunyt, megboldogult, elpusztult • *kuolij reboi* az elpusztult róka – *kuonduda kuolijoiš* feltámadni a halálból

kuolijan||vir|ź *(-den, -t) fn* halottsiratós

kuolnu *(-den, -t) mn* halott, elhunyt, megboldogult, holt, elpusztult

kuom *(-an, -ad) fn* keresztapa, keresztanya, koma, komaasszony • *Mindai kucuttih kuomikš.* Engem meghívtak keresztapának.

kuondu|da *(-u, -i) v* feltámad, feléled, életre kel, magához tér • *kuonduda kuolijoiš* feltámadni a halálból

kuondund *(-an, -ad) fn* feltámadás, feléledés, életre kelés, magához térés

kuondutt|ada *(-au, -i) v* feltámaszt, feléleszt, életre kelt, magához térít • *kuonduttada kuolijoiš* feltámasztani a halálból

kuop *(-an, -pad) fn* verem, burgonyaverem, krumpliverem

kuo|ŕ *(-ren, -rt) fn* héj, kéreg • *puun da kuoren keskes* a fa és a kéreg között

kuor|ed *(-iden, -id) fn plur* kéreg

kuoren||karva|ine *(-ižen, -št) mn* barna • *D'odu on kuorenkarvaine ligo*. A jód egy barna folyadék.

kuori|da *(-u, -i) v* 1. hánt, lehánt, hámoz, meghámoz, hántol, kéregtelenít; 2. lefejt, felfejt • *kuorida hiamad* felfejteni / feltűrni az ingujjat; 3. lefölöz (tejről a fölét)

kuor|iž *(-ehen, -išt) fn* viaszlazac, bűzöslazac [*Osmerus eperlanus*]

kuoritt|ada *(-au, -i) v* hánt, lehánt, hántol, kéregtelenít • *kuorittada puu* kéregteleníteni a fát, lehántani a fakérget

kuorit|tu *(-un, -tud) mn* 1. lehántott, meghámozott, kéregtelenített, lekérgezett • *kuoritetud parded* lekérgezett rönkök; 2. lefölözött • *kuorittu maid* lefölözött tej

kuoŕoi *(-n, -d) fn* viaszlazac, bűzöslazac [*Osmerus eperlanus*]

kuorzu|da *(-u, -i) v* 1. horkant • *Hebo kuorzuu.* Horkant a ló. 2. horkol • *Ukk kuorzui.* A nagyapa horkolt.

kuorzund *(-an, -ad) fn* horkolás • *Pertiš kuuluu kuorzund.* A házban horkolás hallatszik.

kuoža|l' *(-lin, -lid) fn* rokka

kuožal'||piä *(-n, -d) fn* kóc, szösz, lenkóc, kenderkóc • *Viidel sormel nühtiu kuožal'piäs tüöd.* Öt ujjal fejti ki a kócból a (feldolgozott) lent.

kupalnik *(-an, -kad) fn* fürdőruha
kupc *(-an, -ad) fn* kereskedő, kalmár, kupec • *Kupcad tuldih lidnah.* Kereskedők érkeztek a városba.
kupe *(-n, -d) fn* kupé, vonatfülke
kupe|teltakse *(-tteleze, -ttelihe) v refl* vakarózik, dörgölőzik • *Hebo kupetteleze.* Vakarózik / dörgölőzik a ló.
kupett|ada *(-au, -i) v* vakar, dörzsöl(get) ◊ *kupettada piäd* a fejét vakarni
kupetu|z *(-ksen, -st) fn* 1. vakarózás; 2. rüh • *Käded oldah kupetukses.* Rühes(ek) a keze(i).
kupk *(-an, -ad) fn* kupa, serleg
kurči||märči *(-n, -d) fn* bukfenc
kurď a|ine *(-ižen, -št) mn* nyomorult, szánalmas, szerencsétlen, szegény • *kurďaine lapś* szegény gyerek
kurder *(-an, -ad) fn* futár
kurg *(-en, -ed) fn* daru, darumadár [*Grus grus*] • *talv kurgen tagana* a tél a daru után
kurgelli|ne *(-žen, -št) mn* darvadozó, ferdülő • *kurgelline aid* ferdülő kerítés
kurgen||kattil *(-an, -ad) fn* harangvirág [*Campanula*]
kurik *(-an, -kad) fn* furkósbot, bunkósbot, dorong, husáng
kurika|ine *(-ižen, -št) fn* furkósbot, bunkósbot, dorong, husáng
kurikoi|ta *(-ččou, -čči) v* elpáhol, eltángál, elver, püföl
kurk I *(-un, -kud) fn* torok ◊ *Iänt ei ole kurkus.* (Egy) hang nem volt a torkában.
kurk II *(-un, -kud) fn* kakas, ravasz (fegyveren) • *nostada kurk* felhúzni a ravaszt / kakast
kurk||luu *(-n, -d) fn* ádámcsutka, nyeldeklő, (gége)pajzsporc [*prominentia laryngea*]
kurku|ine *(-ižen, -št) fn* üvegnyak, palacknyak
kurkun||keroi *(-n, -d) fn* ádámcsutka, nyeldeklő, (gége)pajzsporc [*prominentia laryngea*]
kurkun||kibištu|z *(-ksen, -st) fn* torokfájás, torokgyulladás [*pharyngitis*]
kurn *(-un, -ud) fn* eresz, ereszcsatorna, esőcsatorna, vízlevezető
kurs *(-an, -sad) fn* tanfolyam, kurzus • *kakśvuodižed kursad* kétéves tanfolyamok – *Täl kursal müö opastumme omad kielt.* Ezen a tanfolyamon tanuljuk a saját nyelvünket / anyanyelvünket. – *Mina kävüin kursile.* Tanfolyamra jártam.
kurs||opind *(-an, -ad) fn* tanfolyami vizsga
kurs||ruad *(-on, -od) fn* tanfolyami munka
kurt *(-an, -tad) fn* kabát, zubbony, zeke, dzseki

kuru *(-n, -d) fn* 1. forgás, pörgés • *rattahan kuru* a kerék forgása; 2. nyüzsgés, cécó, (nagy) hűhó ◊ *Dälgimai lopiihe kuru.* Vége a cécónak.

kurudel|ta *(-ou, -i) v* gurul, legurul, forog, hempereg, hentereg • *Lapsed kurudeltah muad müöti.* A gyerekek (le)hemperednek a földön.

kuru|ta *(-dau, -zi) v* gurul, legurul, forog, hempereg, hentereg • *Rataz kurudau.* Forog a kerék. – *Villaižed kerad kurutah.* Gurulnak a gyapjúgombolyagok.

kurutt|ada *(-au, -i) v* gurít, elgurít, forgat, görget • *Brihad kurutetah bučči̮d.* A legények gurítják a hordókat.

kus *ksz,nm* hol, ahol • *Kus häin on?* Ő hol van? – *Kus tied mändäh ristaheze.* Ahol az utak keresztezik egymást. ◊ *Kus ei ole luhtad, siga ojadgi ei ole.* Ahol nincs locspocs, ott nincs patak sem.

kusak *hsz* valahol

kus||gi *hsz* valahol • *kusgi olda* valahol lenni

kus||piä *hsz,ksz* honnan, ahonnan • *Sündünleibad pidettih d'umalkodas, kuspiä sida erasti oteltih stolale.* A szent kenyereket az ikonpolcon tartották, ahonnan néha az asztalra tették.

kust *(-an, -ad) fn* bokor, cserje

kušak *(-an, -kad) fn* öv, szíj, derékszíj

kušetk *(-an, -ad) fn* pamlag, heverő, dívány, kerevet, sezlon

ku|zi *(-zen, -st) fn* húgy, pisi, vizelet

kuznec *(-an, -cad) fn* kovács

kuznič *(-an, -čad) fn* kovácsműhely, kohó

kuzov *(-an, -ad) fn* kosár, kas

kut *hsz,ksz* hogy, ahogy, hogyan, ahogyan, milyen módon, amilyen módon • *Kut sina tulid?* Hogyan érkeztél (meg)? – *Voi kut vacan kibištau!* Jaj, mennyire fáj a hasam! – *Kut tämä hiil' lököttau!* Hogyan ég ez a szén!

kuť|kute|z *(-ksen, -st) fn* csiklandozás • *Kudžu ei varaida kuťkutest.* A kiskutya nem fél a csiklandozástól.

kuť|kutt|ada *(-au, -i) v* csiklandoz, megcsiklandoz

kuttak *hsz,ksz* 1. valahogy, valahogyan; 2. úgy, ahogy

kutti|da *(-u, -i) v* dorbézol, kicsapong, lumpol, züllik

kuu *(-n, -d) fn* hónap, hó • *Pakažkuu on vilu kuu.* A január (egy) hideg hónap.

kuudam *(-an, -ad) fn* 1. hold (égitest) • *ünnälline kuudam* telihold – *Kuudam paštoi taivahal.* A hold világított az égen. 2. a Hold (a Föld mellékbolygója)

kuudama|ine *(-ižen, -št) fn* holdvilág, holdfény
kuudei *hsz* hatosával, hatan • *tulda kuudei* hatosával / hatan jönni
kuude|ndž *(-nden, -t) szn* hatodik • *kuudendž kuu* a hatodik hónap
kuuhi|ne *(-žen, -št) mn* hónapi, havi
kuuhu|d *(-den, -t) fn* holdacska, kis hold
kuul|da *(-ou, -i) v* hall, meghall • *Mina ezmažkieran kuulen tämän sanan.* Először hallom ezt a szót.
kuul|dakse *(-eze, -ihe) v refl* hallatszik, hangzik
kuulemat|oi *(-toman, -tomad) mn* szófogadatlan, engedetlen
kuulend *(-an, -ad) fn* 1. hallás • *heittada kuulend* hallását veszteni, megsüketülni; 2. hallomás
kuulišt|ada *(-au, -i) v* hall, meghall • *Brihač kuulišti heikandan.* A fiú (meg)hallotta a kiáltást.
kuulu|da *(-u, -i) v* 1. hallatszik, hallik • *Mida kuuluu?* Mi hallatszik? – *Mecas kuuluu ambund*. Az erdőben lövés hallatszik. – *Iäned kuulutah alahanpiä.* Hangok hallatszanak alulról / lentről. 2. tartozik vkire, vonatkozik vmire/ vkire • *Kelle tämä kuuluu?* Kire vonatkozik / tartozik ez?
kuu||lugu *(-n, -d) fn* naptár, kalendárium • *lüüdilaine kuulugu* lűd (nyelvű) naptár / kalendárium
kuulumat|oi *(-toman, -tomad) mn* 1. hallhatatlan; 2. hallatlan • *kuulumatoi azij* hallatlan dolog
kuuluž *(-an, -ad) mn* híres, nevezetes, hirhedt • *kuuluž Karďalan kirďuttaj* híres / nevezetes karjalai író
kuundelemat|oi *(-toman, -tomad) mn* engedetlen, szófogadatlan, önfejű • *kuundelemattomad opastujad* engedetlen / szófogadatlan tanulók
kuundelij *(-an, -ad) fn,mn* hallgató, hallgatózó • *kuundelijad brihačud* hallgatózó kamaszfiúk ◊ *Arvožad kuundelijad!* Kedves hallgatók! – *Spassibo kuundelijoile!* Köszönöm a figyelmüket!
kuundel|ta *(-ou, -i) v* hallgat, meghallgat • *Anda lüüdin pajod kuundeltah kaikkijal!* Mindenütt hallgassák a lűd éneket! – *Tule randaižele omad pajošt kuundelemah!* Gyere a partra meghallgatni a dalodat!
kundelu|z *(-ksen, -st) fn* hallgatása vminek, meghallgatás
kuunik *(-an, -kad) mn* havi
kuuŕai|ta *(-dau, -zi) v* dohányzik, cigarettázik, füstöl
kuuŕai|takse *(-taze, -tihe) v refl* dohányzik, cigarettázik, füstöl
kuuri|da *(-u, -i) v* dohányzik, cigarettázik, füstöl • *kuurida tabakkod* dohányozni

kuurij I *(-an, -ad) fn* dohányos, dohányzó (személy)

kuurij II *(-an, -ad) mn* dohányzó • *iele kuurij* nem dohányzó

kuurimi|ne *(-žen, -št) fn* dohányzás, cigarettázás

kuurind *(-an, -ad) fn* dohányzás, cigarettázás

kuurnik *(-an, -kad) fn* halas pirog, hallal töltött sütemény • *ajelta kuurnikan kuoŕ* tésztát gyúrni a halas piroghoz – *Kuurnikoid siättih pruaznikoikš.* Halas pirogot készítettek az ünnepekre.

kuurn|iž *(-ehen, -išt) mn* 1. süket; 2. néma, csendes (környezet) • *kuurnehes mecas* a néma erdőben

kuurort *(-an, -ad) fn* üdülőhely, fürdőhely • *Müö huogastuimme kuurortal.* (Mi) egy üdülőhelyen pihentünk.

kuu|ź I *(-zen, -st) fn* lucfenyő [*Picea*] • *Kuuziš on pihkad.* A lucfenyő(k)ben gyanta van. ◊ *Uuden Vuoden kuuź* karácsonyfa (lit: újévi fenyő)

kuu|ź II *(-den, -t) szn* hat • *kuuź metrad levedut* hat méter széles

kuuźaha|ine *(-ižen, -št) fn* fenyőfácska, kis lucfenyő • *kakš pikkarašt kuuzahašt* két apró fenyőfácska

kuuźažik *(-an, -kad) fn* fenyves, fenyőerdő, fenyőliget

kuuzen||habu *(-n, -d) fn* fenyőág, fenyőgally

kuuzen||kand *(-an, -ad) fn* fenyőtörzs, fenyőtuskó

kuuzen||niegl *(-an, -ad) fn* fenyőtű, fenyőtüske

kuuzik *(-on, -kod) fn* fenyves, fenyőerdő, fenyőliget • *Kuuzikos kuuluu klokutuz.* A fenyves(erdőben) csattogás hallatszik.

kuuzi|ne *(-žen, -št) mn* fenyő-, lucfenyő- • *kattada kuuzižel päregel* (luc)fenyőzsindellyel befedni

kuuzišt *(-on, od) fn* fenyves, fenyőerdő, fenyőliget

kuu|ź||kümmen|t *(-den, -d||-t, -t) szn* hatvan

kuu|ź||sada|d *(-den||-n, -t||-d) szn* hatszáz

kuu|ź||tošt *(-den||Ø, -t||Ø) szn* tizenhat

kuu|ź||tuha|d *(-den||-n, -t||-d) szn* hatezer

kuuźu|d *(-den, -t) fn* fenyőfácska, kis lucfenyő

kuu|t' *(-tin, -ttid) fn* fatörzsből vájt csónak • *Kuuť azutah mändüižes puus.* A fatörzsből vájt csónakot fenyőfából készítik.

kuva *(-n, -d) fn* kép, ábra, ábrázolás, rajz, festmény • *uroin kuva* a hős képe

kuvaha|ine *(-ižen, -št) fn* fénykép, fotó • *vahnad kuvahaižed* régi fényképek / fotók

kuva||hurguj *(-an, -ad) fn* műkorcsolyázó
kuva||hurgund *(-an, -ad) fn* műkorcsolya
kuva|ine *(-ižen, -št) fn* kép, kis kép, képecske • *kuvaižiden mujutteluz* a (kis) képek kiszínezése
kuva||kanga|z *(-han, -st) fn* képernyő • *komputeran kuvakangaz* a számítógép képernyője
kuva||kie|l' *(-len, -l't) fn* képes beszéd • *literatuuran kuvakiel'* irodalmi képes beszéd
kuva||leh|t' *(-ten, -ted) fn* újság, folyóirat • *kuvalehten toimituz* az újság / folyóirat szerkesztősége
kuva||luadind *(-an, -ad) fn* képzőművészeti alkotás
kuva||nero *(-n, -d) fn* képzőművészet • *kuvaneron gallerij* képzőművészeti galéria
kuva||neronik *(-an, -kad) fn* képzőművész
kuvan||vestaj *(-an, -ad) fn* szobrász(művész)
kuva|ta *(-dau, -zi) v* ábrázol, lefest, leír • *kuvata külän elo* a falusi életet ábrázolni
kvalifikacij *(-an, -ad) fn* képesítés, szakképesítés, képzettség, végzettség
kvalitativa|ine *(-ižen, -št) mn* minőségi • *kvalitativaine konsonantoiden vajehtuz* minőségi mássalhangzó-váltakozás, minőségi fokváltakozás
kvalitet *(-an, -tad) fn* minőség • *estada kibulan kvalitetan alendamišt* megakadályozni a kórház minőségének leromlását
kvantitativa|ine *(-ižen, -št) mn* mennyiségi • *kvantitativaine konsonantoiden vajehtuz* mennyiségi mássalhangzó-váltakozás, mennyiségi fokváltakozás
kvantitet *(-an, -tad) fn* mennyiség
kvartal *(-an, -ad) fn* lakónegyed, negyed
kvartet *(-an, -tad) fn* kvartett, (zenei) négyes
kvartir *(-an, -ad) fn* lakás, szállás, kvártély
kvitancij *(-an, -ad) fn* elismervény, nyugta
kübär *(-an, -ad) fn* sisak, védősisak, bukósisak, páncélsisak • *panda kübär piähe* védősisakot venni a fejére
küdü *(-n, -d) fn* sógor, a férj fivére
küdü|ine *(-ižen, -št) fn* sógor, a férj fivére
küdö|da *(-u, -i) v* parázslik, lassan ég, izzik • *Kegäleh küdöu.* Parázslik a tűz.
kühlä|z *(-han, -st) fn* kévekereszt • *Liuhtehed pandah kühlähile.* A kévéket kévekeresztbe rakják.

külb|eda *(-öu, -i) v* fürdik, gőzfürdőt vesz, fürdőseprűvel csapkodja magát • *külbeda d'oges* a folyóban fürdeni

külb|edakse *(-eze, -ihe) v* fürdik, gőzfürdőt vesz, fürdőseprűvel csapkodja magát • *Külüs kaik pestaheze, külbetaheze da vastoitaheze.* A fürdőben mindenki fürdőseprűvel csapkodja magát, fürdik és gőzfürdőt vesz. – *Külbettiheze vastal.* Seprűvel gőzölnek.

külbend *(-an, -ad) fn* fürdés, fürdőzés

külbend||koht *(-an, -ad) fn* fürdőhely

külbett|ada *(-au, -i) v* fürdet, megfürdet, fürészt, megfürészt • *külbettada hebo* a lovat (meg)fürészteni – *Last külbetetah vastal.* A gyereket seprűvel fürdetik.

külböi *(-n, -d) fn* fürdő • *Astugam külböile!* Gyerünk a fürdőbe! – *Hüö oldih külböil.* Ők (a) fürdőben voltak.

külböil *hsz* (a) fürdőben

külböile *hsz* (a) fürdőbe

külböilpiä *hsz* (a) fürdőből

külböit|tada *(-au, -i) v* fürdet, megfürdet, fürészt, megfürészt

külg *(-en, -ed) fn* oldal, oldalborda, borda

külläine *(-ižen, -št) mn* jóllakott, jóltáplált ◊ *Külläine nälgähižele ei usko.* A jóllakott az éhezőben nem bízik.

külläl *hsz* bőven, bőségesen • *Kaikked oli külläl.* Minden bőven volt.

külm *(-än, -äd) mn* fagyott, fagyos, jeges, zimankós, hideg • *tühdäs külmäs kivitaloiš* egy üres hideg kőházban

külm||kuu *(-n, -d) fn* november

külm|äda *(-äu, -i) v* hül, meghül, lehül, fázik, megfázik, vacog, fagy, lefagy, megfagy • *D'ogi külmäu.* Befagy a folyó. – *Hambahad külmetah.* Vacognak a fogai.

külmähtu|da *(-u, -i) v* megfagy, elfagy, meggémberedik, elgémberedik, megdermed

külmänd *(-an, -ad) fn* fagy, hideg • *Ettego tüö varaikoi külmändad?* Ti nem féltek(-e) a hidegtől?

külmänu *(-den, -t) mn* elfagyott, megfagyott, fagyott

külmä|ta *(-dau, -zi) v* fagyaszt, lefagyaszt, elfagyaszt, megfagyaszt

külmätt|ada *(-au, -i) v* fagyaszt, lefagyaszt, elfagyaszt, megfagyaszt

külü *(-n, -d) fn* fürdő, szauna • *külün savu* a fürdő füstje – *Külüs on räkk.* A fürdőben meleg van.

külün||emag *(-an, -ad) fn* a fürdő gazdasszonya

külün||ižand *(-an, -ad) fn* a fürdő gazdája

külü||päiv *(-än, -äd) fn* fürdőnap
külä *(-n, -d) fn* falu, község • *Igävoičen omad küläd.* Hiányzik a falum. – *Pajatamme küliš.* Énekelünk a falvakban.
külä|ine *(-ižen, -št) fn* falvacska, falucska, kis falu, kis község • *pień küläine* apró falvacska
kümmen|e *(-en, -t) szn* tíz • *kümmene kilometrad* tíz kilométer – *kümmene virstad* tíz verszta (orosz mérföld)
kümmene||minuta|ine *(-ižen, -št) mn* tíz perces • *dälges tožargen kümmeneminutašt vastust* a keddi tíz perces megbeszélést követően
kümmene|ndž *(-nden, -t) szn* 1. tizedik; 2. tizes • *kümmenendž numer* a tizes szám
kümmene||vuodi|ne *(-žen, -št) mn* tízéves • *kümmenevuodine brihač* egy tízéves fiú
kündü|z *(-ksen, -st) fn* küszöb • *kündükses piäliči* a küszöbön át
kündäj *(-an, -ad) fn* földművelő, földműves, paraszt • *Kündäj kündäu adral.* A földműves ekével szánt.
kündämi|ne *(-žen, -št) fn* szántás
kündänd *(-an, -ad) fn* szántás • *peldon kündänd* a szántóföld felszántása
kün|dž *(-den, -t) fn* köröm, karom • *pitkäd künded* hosszú körmök
kündži|da *(-u, -i) v* kapar, kaparászik, vakar, vakarászik, karmol, karmolászik
kündž||lak|k *(-an, -kad) fn* körömlakk
küntü *(-n, -d) mn* felszántott • *küntü mua* felszántott föld
kün|tä *(-däu, -dži) v* szánt, felszánt • *D'ogo kaiken peldon künditte?* Már az egész földet felszántottátok? – *Kündä tämä halmeh!* Szántsad fel ezt az (erdei) irtást! – *Küntes vago rodiže.* Szántáskor barázda keletkezik.
künä *(-n, -d) fn* írótoll, toll • *kirďuttada künäl* tollal írni
künäbru|z *(-ksen, -st) fn* könyök [*cubitus*] • *Hubeni künäbrukseh sai.* Lecsökkent könyékig.
künä||kukkar *(-on, -od) fn* tolltartó
küp|š *(-sen, -št) mn* érett • *küpsed muarďad* érett gyümölcsök
küpse|ta *(-nou, -ni) v* érik, beérik, megérik • *Sügüzel sadus küpsettih ďablukad.* Ősszel a kertben megértek az almák.
kürz *(-än, -äd) fn* palacsinta, lepény • *palavad kürzäd* forró palacsinták – *Kürzäd paštetah kagraižes ďauhos.* A palacsintát zablisztből / zabpehelyből sütik.
küzel|ta *(-ou, -i) v* kérdez, megkérdez, kikérdez, rákérdez, interjúvol, meginterjúvol

küzelu|z *(-ksen, -st) fn* kérdezés, megkérdezés, kikérdezés, rákérdezés, interjú • *pidada küzeluz* kikérdezést folytatni

küzü|da *(-u, -i) v* kérdez, megkérdez, érdeklődik • *Toine toižel küzütah.* Egymástól érdeklődnek.

küzünd *(-an, -ad) fn* kérdés • *dügedad küzündad* nehéz kérdések

kütki|da *(-u, -i) v* gyomlál, gazol, kigyomlál, kigazol

kütkimi|ne *(-žen, -št) fn* gyomlálás, gazolás, kigyomlálás, kigazolás

kütkü|d *(-den, -t) fn* kötőfék, kötél, póráz • *Vaza pidetah kütküdes.* A borjút kötőféken tartják.

kütte *(-n, -t) fn* kötőfék, kötél, póráz

küü *(-n, -d) fn* mérgeskígyó, vipera [*Vipera*]

küühköi *(-n, -d) fn* galamb • *Küühköid eletah vuiškal.* Galambok laknak a padláson.

küük *(-än, -käd) fn* gorodki (oroszországi népi játék ütőkkel és bábukkal) • *kižata küükkäh* gorodkit játszani

küükišku|d *(-iden, -id) fn plur* guggolás

küükiškos *hsz* guggolásban, guggolva

küükištu|da *(-u, -i) v* guggol, leguggol, lekuporodik

küükištumi|ne *(-žen, -št) fn* guggolás, leguggolás, lekuporodás

küünäl *(-en, -t) fn* könny • *Küünäled valutah silmiš.* Könnyek folynak a szeméből. ◊ *„Kellos küünäl ku vezi tippuu."* [*Miikul Pahomov*] Harangról mint az (eső)víz könny csöpög.

küünäldamat|oi *(-toman, -tomad) mn* könnytelen, könny nélküli

küünäldu|da *(-u, -i) v* könnyezik • *Vahn saldat küünäldui.* Az öreg katona könnyezett.

küünäl|ta *(-dau, -zi) v* könnyezik

küünälü|d *(-den, -t) fn* könnycsepp

küünäz||piä *(-n, -d) fn* könyök [*cubitus*]

küünäz||piä||nivel *(-en, -t) fn* könyökízület [*articulatio cubiti*]

küüstä|da *(-u, -i) v* beér, elér, utolér

küüstämah *hsz* utána, a nyomában

käbü *(-n, -d) fn* toboz

käbäl *(-än, -äd) fn* mancs

käbälä|ine *(-ižen, -št) fn* mancs

käded-ď'alg|ad *(-oiden, -oid) fn plur* végtagok (lit: kezek-lábak)

kädehi|ne *(-žen, -št) mn* 1. kézi; 2. kezes, szelíd

käden||išk *(-un, -ud) fn* kézbecsapás, kezetrázás, kézfogás, alku

käden||iškend *(-an, -ad) fn* kézbecsapás, kezetrázás, kézfogás, alku

käden||kis|t' *(-tin, -tid) fn* kézfej

kädet|oi *(-toman, -tomad) mn* kéz nélküli

kägen||tiäi *(-n, -d) fn* kullancs [*Ixodida*]

käg|i *(-en, -ed) fn* kakukk, kakukkmadár • *Kägi kukkuu.* Szól a kakukk.

kägöi *(-n, -d) fn* kakukk, kakukkmadár

kägö|ine *(-ižen, -št) fn* kakukkfióka

kähi|šta *(-žou, -ži) v* hörög, zihál • *Iäń kähižou.* Zihál a hangja.

kähištu|da *(-u, -i) v* bereked

kähižend *(-an, -ad) fn* hörgés, zihálás, berekedés, rekedtség • *loppida kähižend* abbahagyni a zihálást

kähižij *(-an, -ad) mn* hörgő, zihálló, berekedt, rekedt, rekedtes • *pagišta kähižijal iänel* rekedtes hangon beszélni

kälü *(-n, -d) fn* sógornő (a fivér felesége)

kälüks|ed *(-iden, -id) fn plur* sógornők (a fivérek feleségei)

kämmen *(-en, -t) fn* tenyér • *kattada kämmenel* tenyérrel letakarni

käp|p *(-än, -päd) fn* mancs, tappancs • *dänöin käpp* a nyúl tappancsa

käpš *(-än, -äd) fn* madárláb • *sorzan käpšäd* a kacsa lábai

kärbä|ine *(-ižen, -št) fn* légy [*Musca*] • *Kärbäižed lendeltah.* Szállnak a legyek.

kärböi|sie|ń *(-nen, -ńt) fn* légyölő galóca [*Amanita muscaria*]

kärg *(-en, -ed) fn* fekete harkály [*Dryocopus martius*] • *Kärg kuokkiu.* Kopácsol a fekete harkály.

käri *(-n, -d) fn* kocsi, taliga, talicska, targonca • *vedada muad käril* talicskával földet szállítani

käri|ine *(-ižen, -št) fn* kiskocsi, taliga, talicska, targonca

kärz *(-än, -äd) fn* pofa, állatpofa, állatorr

käräk *(-on, -kod) mn* rekedt, rekedtes • *käräk iäń* rekedt hang

käsk I *(-ün, -üd) fn* parancs, parancsolat, rendelet, rendelkezés • *kaptanan käsk* a kapitány parancsa

käsk II *(-ön, -öd) fn* akarat, elvárás, utasítás, parancsolat • *Tuatan käsköd* az Atya parancsolatai

käsk|eda *(-öu, -i) v* elrendel, rendelkezik, parancsol, megparancsol, utasít • *Suod oli käskettu kuivata.* Elrendelték a mocsarak kiszárítását. ◊ *Köühüz käsköu erota.* A szegénység elkülönülést parancsol.

käskend *(-an, -ad) fn* parancs, parancsolat, rendelet, rendelkezés, utasítás

käskend||kesku|z *(-ksen, -st) fn* parancsnoki központ • *Puolištuzministerišton Stategahine Käskend-*

keskuz a Védelmi Minisztérium Stratégiai Parancsnoksága

käsküla|ine *(-ižen, -št) fn* szolga, szolgáló, lakáj, inas

kä|zi *(-den, -tt) fn* kéz • *oiged käzi* jobb kéz – *oigedale kädele* jobb kézre, jobb felé – *hural kädel* bal kéz felől, bal oldalon – *kädeh panda alaižed* a kezükre kesztyűt venni – *kaksin käzin* két kézzel

käzi||astij *(-an, -ad) fn* mosdó, mosdókagyló, kézmosó • *vaskižed käziastijad* réz mosdókagylók

käzi||boll *(-an, -ad) fn* kézilabda

käzi||kird' *(-an, -ad) fn* kézikönyv

käzi||kird'utu|z *(-ksen, -st) fn* kézírás, kézirat

käzi||kiv|i *(-en, -ed) fn* kézi malomkő

käzil *hsz* kézzel, kézileg, manuálisan

-käzi|ne *(-žen, -št) ut* -kezű, -kezes • *ükśkäzine struug* egykezes gyalu

käzi||nero *(-n, -d) fn* alkalmazott művészet

käzi||paik *(-an, -kad) fn* törölköző, törülköző, kéztörlő • *pühkida silmäd kazipaikkah* a szemét törülközővel megtörölni

käzi||puu *(-n, -d) fn* korlát, kapaszkodó, karfa

käzi||raha *(-n, -d) fn* készpénz

käzi||ruad *(-on, -od) fn* kézimunka, hímzés • *käziruadon čuas* kézimunka (tan)óra, hímzés (tan-) óra

käzi||ruadaj *(-an, -ad) fn,mn* kézimunkázó, hímző

käzi||sija *(-n, -d) fn* nyél, fogantyú • *airon käzisija* az evező nyele

kätkü|d *(-den, -t) fn* bölcső • *Lapś pandah kätküdeh.* A gyereket a bölcsőbe teszik. – *Last liikutetah kätküdes*. A gyereket a bölcsőben ringatják.

kätte *(-n, -t) fn* bölcső

kävelend *(-an, -ad) fn* sétálás, járkálás, gyaloglás

kävelij *(-an, -ad) fn,mn* sétáló, járkáló, gyalogos, gyalogló

kävelzoitt|ada *(-au, -i) v* 1. sétáltat • *kävelzoittada koir* a kutyát sétáltatni; 2. járni tanítani • *Last pidau kävelzoittada.* A gyereket meg kell tanítani járni.

kävel|ta *(-ou, -i) v* jár, járkál, gyalogol, sétál • *Kävelou sinna-tännä.* Ide-oda járkál. – *Edestagaižin kävelöu*. Oda-vissza sétál / jár.

käveluz *(-ksen, -st) fn* járás, járkálás, séta, sétálás, gyaloglás • *lähtä käveluksele* sétára indulni

käveluz||doroga|ine *(-ižen, -št) fn* sétaút, gyalogút

käveluz||taba *(-n, -d) fn* vkinek a járása (módja)

kävü|da *(-u, -i) v* 1. jár vhova • *kävüda školah* iskolába járni – *kä-*

vüda kursile tanfolyamra járni; 2. látogat, látogatóba jön, meglátogat • *Harvas kävüd.* Ritkán jössz (látogatóba).

kävüj *(-an, -ad) fn,mn* látogató • *muuzijan kävüjad* múzeumlátogatók

kävünd *(-an, -ad) fn* sétálás vhova, látogatás vhova • *lidnah kävünd* a városba látogatás

kävünu *(-den, -t) fn,mn* 1. állapotos, terhes; 2. vemhes • *kävünu hebo* vemhes ló / kanca

köüh *(-än, -äd) fn* szegény, nincstelen ◊ *Köüh vähäd ihastuu.* A szegény a kevésnek (is) örül. – *Laskut on muga köüh.* A semmittevéstől olyan szegény.

köühe|ta *(-nou, -ni) v* szegényedik, elszegényedik, megszegényedik

köühtü|da *(-u, -i) v* nincstelenkedik, nélkülöz

köühü|z *(-den, -t) fn* szegénység, nincstelenség ◊ *Köühüz käsköu erota.* A szegénység elkülönülést parancsol.

köühäli *hsz* szegényen, szegényesen, nincstelenül • *eläda köühäli* szegény(es)en élni

L,L’

laba *(-n, -d) fn* 1. lapát (szerszám); 2. lapátja vminek (alkatrész) • *airon laba* az evező lapátja; 3. lapocka

labaz *(-an, -ad) fn* kamra, raktár, éléstár, magtár

labid *(-on, -od) fn* lapát • *Lumt suomitah labidol.* A havat lapáttal kotorják el.

labido|ine *(-ižen, -št) fn* kis lapát

laborant *(-an, -ad) fn* laboráns

laboratorij *(-an, -ad) fn* laboratórium

lač|č *(-un, -čud) mn* sík, egyenletes, sima • *lačč mua* sík föld

ladin *(-an, -ad) fn* (a) latin (nyelv) • *ladinan kielel* latin nyelven, latinul

ladinala|ine *(-ižen, -št) mn* latin • *ladinalaižel asištol* latin betűvel

ladišk *(-an, -ad) fn* 1. boka; 2. csűd

ladu *(-n, -d) fn* ösvény, csapás, sínyom, nyom • *hüväl ladul* jó / helyes nyomon

ladv *(-an, -ad) fn* 1. vminek a teteje / felső része, csúcs, korona • *puun ladv* a fa csúcsa / koronája; 2. a folyóvíz felső folyása • *ojan ladv* a patak felső folyása

ladva|ine *(-ižen, -št) fn* csúcsocska, kis csúcs

ladvij I *(-an, -ad) fn* a lett nyelv • *pagišta ladvijaks* beszéli a lett nyelvet, beszél lettül

Ladvij II *(-as, -ah) fn* Lettország

ladvijala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* lett

laged *(-an, -ad) mn* tág, nyitott, nyílt, széles • *laged meri* a nyílt tenger – *laged niit* tág / széles mező

lagedas *hsz* a szabadban, a nyílt téren

lagedu|z *(-den, -t) fn* szabad tér, nyílt térség

lag|i I*(-en, -ed) fn* mennyezet, plafon • *Lamp rippuu lages.* Lámpa lóg a mennyezeten.

lagi II *(-n, -d) fn* törvény • *lagid müöti* (a) törvény szerint

lago *(-n, -d) fn* elvert / megdőlt vetés • *mändä lagoh* megdőlni (a gabonának, szálas növénynek) – *Rugiž on lagos*. Megdőlt a rozs.

lagona|ine *(-ižen, -št) mn* megdőlt, elvert • *lagonaine hein* megdőlt fű / szántóföldi növény

lag|ŕ *(-rin, -rid) fn* tábor • *organizuita lapsiden lagriid* gyermektáborokat szervezni

lahď I *(-an, -ad) fn* ajándék (tárgyi) • *Tuat tuou lahďad.* Az apa ajándékokat hoz.

lahď II *(-on, -od) fn* adottság, tehetség, képesség • *runonikan lahď* költői adottság / tehetség / képesség

lahď'aks *hsz* ingyen, ajándékba, semmiért • *anta lahďaks* ajándékba adni – *suada lahďaks* ingyen (meg)kapni

lahď'o|da *(-u, -i) v* ad, ajándékoz • *Kirďuttaj lahďou milei kirďan.* Az író egy könyvet ajándékoz nekem.

lahď'ott|ada *(-au, -i) v* ad, ajándékoz • *Mina lahďotan hänele kiäräčun änikoid.* Egy csokor virágot ajándékozok neki.

lahk *(-on, -od) fn* padló, padlódeszka, palló • *levedad lahkod* széles padlódeszkák

lahn *(-an, -ad) fn* dévérkeszeg [*Abramis brama*] • *lahnan kudun aig* a dévérkeszeg ívási ideje

laho *(-n, -d) mn* korhadt, rothadt, porladt • *laho puu* korhadt fa

lah|t' *(-ten, -ted) fn* öböl • *Laht' diädüu.* Az öböl befagy.

lahtuk *(-an, -kad) fn* öblöcske, kis öböl, holtág • *lahtukan rand* a kis öböl partja

laid *(-an, -ad) fn* fedélzet • *laivan laidal* a hajó fedélzetén

laih *(-an, -ad) mn* sovány, vézna, vékony, karcsú • *ülen laih hebo* nagyon sovány ló

laiha|ine *(-ižen, -št) mn* sovány, vézna, vékony, karcsú • *laihaine brihačuine* sovány kamaszfiú

laihe|ta *(-nou, -ni) v* fogy, lefogy, soványodik, lesoványodik

laihin *(-an, -ad) fn* kölcsön

laihinah *hsz* kölcsönbe • *ottada laihinah* kölcsönbe venni, kölcsönkérni

laihtu|da *(-u, -i) v* fogy, lefogy, soványodik, lesoványodik • *Sina oled ďalos laihtunu.* Te sokat fogytál.

laihtunu *(-den, -t) mn* lefogyott, lesoványodott

laihtutt|ada *(-au, -i) v* kiéheztet, éheztet, lefogyaszt, fogyaszt • *Hebon oled laihtuttanu.* (Ki)éheztetted a lovat.

laim *(-an, -ad) fn* öböl (folyami), holtág • *tüünes laimas* a csendes holtágban

lainadel|ta *(-ou, -i) v* nyel, lenyel

lainadu|z *(-ksen, -st) fn* nyelés, lenyelés • *lainaduz vett* a víz lenyelése

laina|ta *(-dau, -zi) v* nyel, lenyel • *Häin lainazi leibpalan.* Lenyelt egy kenyérdarabot.

lainer *(-an, -ad) fn* óceánjáróhajó

lain|iž *(-ehen, -išt) fn* hullám • *suured lainehed* nagy hullámok

laiv *(-an, -ad) fn* hajó • *laivan kaptan* a hajó kapitánya

lak|k *(-an, -kad) fn* lakk

lamb *(-in, -id) fn* erdei tó, kis tó, tavacska • *Lambiš ongitetah kalad.* Halat fognak az erdei tavon.

lambaha|ine I *(-ižen, -št) fn* bárány, bárányka, bari

lambaha|ine II *(-ižen, -št) fn* bimbó, rügy • *Birboivicas oldah valgedad lambahaižed.* A fűzfaágon fehér bimbók vannak.

lambahan||liha *(-an, -ad) fn* bárányhús

lamba|z *(-han, -st) fn* birka, juh • *huahkad lambahad* szürke juhok – *suuŕ karď lambahid* nagy birkanyáj

lambaz||karď *(-an, -ad) fn* birkanyáj, juhnyáj

lambaz||nahk *(-an, -ad) fn* birkabőr, juhbőr, báránybőr • *Lambaznahkas ombeltah pövüid.* A birkabőrből bundákat varrnak.

lambik *(-on, -kod) fn* tócsa, pocsolya, tavacska

lamp *(-an, -pad) fn* lámpa, villanylámpa • *Sambuta lamp!* Kapcsold le / ki a lámpát! Oltsd le a lámpát!

lampa|ine *(-ižen, -št) fn* 1. lámpácska, kis lámpa; 2. villanyégő, izzó, körte, villanykörte • *Lampaine paloi.* Kiégett a villanykörte.

lampočk *(-an, -ad) fn* lámpácska, kis lámpa

landeh *(-en, -t) fn* csípő [*coxa*] • *levadad landehed* széles csípők

landehik|az *(-kahan, -ast) mn* széles csípőjű • *landehikaz hebo* széles csípőjű ló

lang *(-an, -ad) fn* 1. szál, fonal, fonál, cérna • *Langad kiäritah suvalkole.* A szálakat a nyüstre tekerik. – *Sidomme lujal langal.* Erős fonallal kötjük. 2. fonalmotring, motring

langa|ine *(-ižen, -št) fn* kis szál, kis cérna • *hoikaine langaine* (egy) vékony kis szál

lange|ta *(-nou, -ni) v* 1. esik, potytyan, hull, zuhan, leesik, lepotytyan, lehull, lezuhan, elesik • *Lehtez langenou puus.* A levél hull / lehull a fáról. – *Häin libestui da langeni.* Megcsúszott és elesett. 2. folyik, ömlik • *D'ogi langenou.* Ömlik / folyik a folyó.

lap|p I *(-an, -pad) fn* csat • *Nahkvüös on lapp.* Az övön csat van.

lap|p II *(-in, -pid) fn* lapp (nyelv), számi (nyelv)

Lap|p III *(-iš, -pih) fn* Lappföld

la|pś *(-psen, -st) fn* gyermek, gyerek • *pień lapś* kisgyerek – *bajuttada last* dajkálni a gyereket – *kazvada tervehen lapsen* egészséges gyermekként felnőni – *Mina opastan lapsile omad kielt.* A gyerekeknek az anyanyelvet tanítom meg. – *Školas opastetah lapsid.* A gyerekeket iskolában tanítják.

lapsen||kaccuj *(-an, -ad) fn* dajka, dada, bébiszitter • *Mina sindai otan lapsenkaccujaks.* Téged veszlek fel dajkának.

lapsen||pagin *(-an, -ad) fn* gyereknyelv, gyerekbeszéd

lapsen||suand *(-an, -ad) fn* gyerekszülés, gyermekszülés

lapsetu|z *(-ksen, -st) fn* gyerekség, gyermekség, gyerekkor, gyermekkor

lapsetuz||aig *(-an, -ad) fn* gyerekség, gyermekség, gyerekkor, gyermekkor • *edahalaižed lapsestuzaigad* távoli gyerekkorok

lapset|oi *(-toman, -tomad) mn* gyerektelen, gyermektelen

lapsik|az *(-kahan, -ast) mn* sokgyerekes, sokgyermekes • *lapsikkahad perehed* sokgyermekes családok

lapsu|d *(-den, -t) fn* kisgyerek, kisgyermek, gyerekecske, gyermekecske, baba, kisbaba, ded • *Pane lapsud kätküdeh!* Tedd a babát a bölcsőbe!

lapsu|z *(-den, -t) fn* gyerekség, gyermekség, gyerekkor, gyermekkor

lapsuz||aig *(-an, -ad) fn* gyerekség, gyermekség, gyerekkor, gyermekkor

laptah *hsz* oldalra • *lükkida laptah* szétszórni, szétdobálni

lask *(-un, -ud) fn* 1. leereszkedés, leszállás, lemenetel; 2. naplemente, napnyugta • *Päiv laskuh mäniškandou.* A nap lemenéshez közeledik.

lask|eda *(-ou, -i) v* 1. enged, leenged, ereszt, leereszt, ledob • *Kalastaj laski verkon.* A halász leengedte a hálót. 2. kienged, elenged, kiereszt, elereszt • *Kengata ei laskettu lehmid ajamah.* Cipő nélkül nem eresztették ki a teheneket. 3. beenged, beereszt • *Külü avaitah da heid sinna lasketah.* Kinyitják a fürdőt, és beengedik őket. 4. leereszkedik • *laskeda mäged* leereszkedni a hegyről

lask|edakse *(-eze, -ihe) v refl* leereszkedik, lemegy • *laskedakse vedeh* beleereszkedni a vízbe – *Laskeze pordahid müöti.* Lemegy a lépcsőn. – *Sume laskeze muale.* A köd leereszkedik a földre.

laskend *(-an, -ad) fn* 1. leereszkedés, leszállás, lemenetel; 2. naplemente, napnyugta

laskett|ada *(-au, -i) v* leszerszámoz • *Laskettagat hebod!* Szerszámozzátok le a lovat!

last *(-un, -ud) fn* forgács

lašk *(-an, -ad) fn,mn* lusta ember, lusta, lustaság (személy) • *lašk kondij* lusta ember, lajhár (lit: lusta medve)

lašk|e|ta *(-nou, -ni) v* lustul, lusta vmire, lustává válik, lustálkodik

laškištel|ta *(-ou, -i) v* lustul, lusta vmire, lustává válik, lustálkodik

laškištu|da *(-u, -i) v* lustul, ellustul, lustává válik • *Ruadaj on laškištunu.* A dolgozó ellustult.

lašku|z *(-den, -t) fn* lustaság, lustálkodás, lustulás

laštik I *(-an, -kad) fn* konyhai (ételszedő) nagykanál / spatula
laštik II *(-on, -kod) fn* 1. léc; 2. vonalzó
latik *(-an, -kad) fn* dévérkeszeg [*Abramis brama*]
latiš *(-an, -ad) fn,mn* lett
lauč *(-an, -čad) fn* pad, lóca
laud *(-an, -ad) fn* 1. deszka, deszkatábla • *kaivada reiguid laudah* lyukakat fúrni a deszkába; 2. asztal • *Ala piirdele laudad!* Ne karcold meg / össze az asztalt!
lauda|ine *(-ižen, -št) fn* 1. kis deszka, léc; 2. kis(ebb) asztal, asztalka • *ďoudav laudaine* szabad asztal
laud||kat|e *(-tegen, -et) fn* lambéria
laud||ten|iž *(-ehen, -išt) fn* asztalitenisz, pinpong
lauk I *(-an, -kad) fn* hagyma, vöröshagyma [*Allium cepa*] • *vihand lauk* zöldhagyma, újhagyma
lauk II *(-an, -kad) fn* bolt, üzlet • *Leib ostetah laukas.* A kenyeret boltban vásárolják.
lauk III *(-un, -kud) fn* 1. táska, tasak, szatyor • *panda laukkuh* beletenni a táskába; 2. aktatáska
lauku|ine *(-ižen, -št) fn* női táska, ridikül
laul|ada *(-au, -i) v* 1. énekel (a madár), dalol (a madár); 2. kukorékol • *Kukoi laulau.* Kukorékol a kakas.
laulaška|ta *(-ndou, -ndži) v* énekel (a madár), dalol (a madár)
laureat *(-an, -ad) fn* díjnyertes
laurovoi *(-n, -d) fn* borostyán [*Hedera helix*]
laut *(-an, -tad) fn* tutaj
lava *(-n, -d) fn* padló, palló • *Laukas pühkiin lavoid.* A boltban felsöpörtem a padlót.
lavast|ada *(-au, -i) v* rendez, megrendez • *lavastada ozutteluz* (szín-) darabot rendezni
lavaste|z *(-ksen, -st) fn* díszlet, dekoráció
lavastu|z *(-ksen, -st) fn* rendezés (előadásé)
lavastuz||kuva||nero *(-n, -d) fn* filmrendezés
lebe|ď *(-din, -did) fn* hattyú [*Cygnini*]
lebu *(-n, -d) fn* 1. korong, tárcsa; 2. diszkosz; 3. lemez, diszk
lednik *(-an, -kad) fn* gleccser
legendahi|ne *(-žen, -št) mn* legendás • *Kalevalan legendahižed uroid* a Kalevala legendás hősei
lehm *(-än, -äd) fn* tehén (szarvasmarha) • *Lehmäd möngütah.* A tehenek bőgnek. – *kaksin lehmin* két-két tehén
lehm||kanz *(-an, -ad) fn* tehéncsorda
lehmu|z *(-ksen, -st) fn* hárs, hársfa [*Tilia*] • *Pihal kazvau lehmuz.* Az udvaron hársfa nő.

lehmä|ine *(-ižen, -št) fn* tehénke
lehmän||liha *(-n, -d) fn* marhahús
lehmän||maks *(-an, -ad) fn* marhamáj
lehmän||nahk *(-an, -ad) fn* marhabőr, tehénbőr
leh|t' *(-en, -ed) fn* 1. levél, falevél • *koivun lehted* nyírfalevelek; 2. újság, lap • *lüüdilaine leht'* lűd újság
leht|e *(-ken, -et) fn* levél, falevél
lehten||langend *(-an, -ad) fn* levélhullás
lehte|z *(-ksen, -st) fn* lomb, lombozat, levélzet • *Lehtez langenou puus.* Hull a lomb a fáról.
leht'||kiosk *(-an, -ad) fn* újságáruda, újságos
leht'||miez *(-hen, -st) fn* újságíró, zsurnaliszta
lehtuk *(-an, -kad) fn* 1. levél, falevél • *Dänöinleibas on kolme lehtukkad.* A sóskaborbolyán három levél van. 2. újság, lap
leib *(-an, -ad) fn* 1. kenyér • *muureh leib* száraz kenyér; 2. gabona • *Ičе leibad kazvatettih.* Maguk termesztették a gabonáját.
leiba|ine *(-ižen, -št) fn* kenyér
leiban||kazvattaj *(-an, -ad) fn* gabonatermesztő (földműves)
leiban||kazvatu|z *(-ksen, -st) fn* gabonatermesztés, földművelés
leiban||paštaj *(-an, -ad) fn* pék
leib||biibal *(-an, -ad) fn* karéj kenyér
leib||kroma|ine *(-ižen, -št) fn* kenyérvég, sercli, kenyérhéj
leib||pala *(-n, -d) fn* kenyérszelet, kenyérdarab, kenyérfalat • *Häin lainazi leibpalan.* Lenyelt egy falat kenyeret.
leib||pala|ine *(-ižen, -št) fn* kenyérdarab, kenyérfalat • *näpäita leibpalaine* letörni egy kenyérdarabot
leikalmu|z *(-ksen, -st) fn* vágás, felvágás, szétvágás, elmetszés
leik|ata *(kadau, -kazi) v* vág, elvág, levág, kivág, szétvág, metsz, lemetsz, szel, felszel, szeletel • *leikata pienil keriччimil* kisollóval vágni – *Leikkadan puun oksiden ke.* Ágastól kivágok egy fát.
leikkadu|z *(-ksen, -st) fn* vágás, elvágás, levágás, kivágás, szétvágás, metszés, lemetszés, felszelés, szeletelés
lekaht|ada *(-au, -i) v* mozog, mozdul, elmozdul • *Ala lekahta ni kunna!* Ne mozdulj sehova!
lekahtoitt|ada *(-au, -i) v* mozgat, mozdít, elmozdít, megmozdít • *Kädel ei voi lekahtoittada.* Nem lehet kézzel megmozdítani.
lekcij *(-an, -ad) fn* előadás, felolvasás, (tan)óra
lek|kuda *(-kuu, -ui) v* 1. mozog, mozdul, elmozdul, moccan, megmoccan • *Hambaz lekkuu.* Mozog a foga. – *Kägi kukkuu, händ lekkuu.* Szól a kakukk, mozog a farka.

2. kószál, kóborol • *lekkuda küläd müöti* faluszerte kószálni / kóborolni

lekund *(-an, -ad) fn* mozgatás

lekutt|ada *(-au, -i) v* mozgat, mozdít

lemb I *(-en, -ed) fn* 1. szeretet; 2. szerelem; 3. szerelmeskedés, szeretkezés

lemb II *(-en, -ed) fn* hírnév, dicsőség • *Häin malttau lembed nostada.* Tudja, hogyan szerezzen hírnevet.

lemben||nostand *(-an, -ad) fn* hírnévszerzés, hírnévnövelés

lembik|az *(-kahan, -ast) mn* dicső

lembikoi *(-n, -d) fn* kedvenc, libling

lemeh *(-an, -ad) fn* ekevas

lend *(-on, -od) fn* repülés • *Lenduk läksi lendoh.* A repülőgép repülésbe kezdett.

lendade *hsz* légiúton, repülővel • *Adivod tuldih lendade.* A vendégek repülővel érkeztek.

lendaht|ada *(-au, -i) v* felszáll, felrepül • *Lind lendahti.* A madár felszállt.

lendahtu|z *(-ksen, -st) fn* felrepülés, felszállás

lendaj I *(-an, -ad) fn* pilóta • *Lendajan piäs on šlöma.* A pilóta fején sisak van.

lendaj II *(-an, -ad) mn* 1. szálló, repülő; 2. repülési

lendand *(-an, -ad) fn* szállás, repülés, felszállás, felrepülés

lend||boll *(-an, -ad) fn* röplabda • *lendbollan ďouk* röplabdacsapat – *viätä lendbollah* röplabdázni

lend||bolnik *(-an, -kad) fn* röplabdázó, röplabdajátékos

lendelij *(-an, -ad) mn* 1. szálló, repülő • *lendelij apparat* repülőgép, repülőszerkezet; 2. repülési

lendel|ta *(-ou, -i) v* felszáll, felrepül, száll, repül • *Habuk lendelou korgadas.* A sólyom a magasban száll. – *Liipakod lendeltah*. Szállnak a pillangók.

lend||emänd *(-an, -ad) fn* légikisasszony, légi utaskísérő, sztyuardesz

lend||lehtuk *(-an, -kad) fn* röplap, röpcédula, röpirat • *Lükittih lendlehtukoid.* Röpcédulákat szórtak.

lend||pošt *(-an, -ad) fn* légiposta • *Kirďaine tuli lendpoštad müöti.* A levél légipostán jött.

lenduk *(-an, -ad) fn* repülőgép, repülő

lend||vagzual *(-an, -ad) fn* repülőtér, reptér, légikikötő

leneik *(-an, -kad) fn* vonalzó

lent *(-an, -ad) fn* szalag, hajszalag, masni

lepa|ine I *(-ižen, -št) fn* égerfa, éger [*Alnus*]

lepa|ine II *(-ižen, -št) mn* éger-

lepik *(-on, -kod) fn* égererdő, égerliget • *Lepad kazvetah lepikos.* Az égererdőben égerfák nőnek.
lep|p *(-an, -pad) fn* égerfa, éger [*Alnus*] • *Siätäh lepas.* Égerfából készítették.
lepöšk *(-an, -ad) fn* lepény, lángos
lesk I *(-an, -ad) fn* horgászzsinór, horgászzsineg, damil
lesk II *(-an, -ad) fn* özvegyember, özvegyasszony, özvegy
lesk||ak|k *(-an, -kad) fn* özvegyasszony
lesk||mužik *(-an, -kad) fn* özvegyember
lesnik *(-an, -kad) fn* erdőőr, erdőkerülő
lesnoi *(-n, -d) fn* faúsztatás
lezvij *(-an, -ad) fn* penge
ležank *(-an, -ad) fn* kemencepadka, padka
le|ta *(-ndau, -ndži) v* repül, száll • *leta irdale* elrepülni, elszállni – *Lindud lettih korgedas*. A madarak a magasban szálltak / repültek.
leug *(-an, -ad) fn* áll, állkapocs
leva *(-n, -d) fn* oroszlán ◊ *ku leva kodas* mint (egy) oroszlán a ketrecben
leved *(-an, -ad) mn* széles • *levedad hard'od* széles vállak
levedal *hsz* szélesen
levedas *hsz* szélesen • *astuda levedas* szélesen járni
levedasti *hsz* szélesen
levedemb *mn kf* szélesebb • *levedembad d'oged* szélesebb folyók
levedemba *hsz kf* szélesebben • *Muhiže levedemba!* Mosolyogj szélesebben!
leved||nena *(-n, -d) mn* széles orrú
leved||oc|c *(-an, -cad) mn* széles homlokú / szemöldökű
leved||roža *(-n, -d) mn* széles arcú
leved||šok|k *(-an, -kad) mn* kiálló pofacsontú
leve|ta *(-nou, -ni) v* szélesedik, kiszélesedik, megszélesedik
levi|ta *(-dau, -ži) v* terül, elterül, szétterül, terjed, elterjed, szétterjed • *Savu levidau.* A köd szétterül. – *Mihesai Änine levidau?* Meddig terjed az Onyega(-tó)?
levite|z *(-ksen, -st) fn* (vetett) ágy
levitt|ada *(-au, -i) v* kiterjeszt, szétterít • *levittada ruadand* kiterjeszteni a tevékenységet – *Palttinad levitetah hangele.* A jégkéregre gyolcsokat terítenek rá.
levittami|ne *(-žen, -št) fn* terjeszkedés, kiterjedés, elterjedés, szétterülés, kibontakozás
levitu|z *(-ksen, -st) fn* terjeszkedés, kiterjedés, elterjedés, szétterülés, kibontakozás • *literatuuran levituz* az irodalom elterjedése
levo *(-n, -d) fn* tető, fedél • *kodin levon al* a háztető alatt
libed *(-an, -ad) mn* csúszós, síkos, csuszamlós, sikamlós • *Pihal on li-*

bed. Az utcán csúszós / síkos. – *libedale diäle* a csúszós / síkos jégen

liberal *(-an, -ad) fn* liberális (személy), szabadelvű (személy)

liberalli|ne *(-žen, -št) mn* liberális, szabadelvű

libestu|da *(-u, -i) v* csúszik, megcsúszik, elcsúszik • *Libestui da langeni.* Megcsúszott és elesett.

libo *ksz* vagy

licenzij *(-an, -ad) fn* 1. szabadalom; 2. engedély, felhatalmazás

licenzijat *(-an, -ad) fn* licenciátus

licenzijat||ruad *(-on, -od) fn* licenciátusi disszertáció

ličai|ta *(-dau, -ži) v* nyom, megnyom, szorít, megszorít, szorongat, megszorongat • *Ei pida ličaita ni keda.* Nem kell megszorongatni senkit sem.

lič|čoda *(-čou, -oi) v* nyom, belenyom, gyömöszöl, begyömöszöl, dug, bedug • *Reboi ličoi piän sinna.* A róka bedugta a fejét oda.

lič|čodakse *(-oze, -oihe) v refl* benyomul, betolakszik

lič|e *(-čegen, -et) fn* terhelés, nyomás, prés, sajtó • *panda sieneđ liččegen alle* a gombát prés alá tenni

lider *(-an, -ad) fn* vezető, leader

lidn *(-an, -ad) fn* 1. város • *Rahvaz lidnah ajetah.* Az emberek a városba mennek. 2. vár • *keskaigaižed lidnad* középkori várak

lidnala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. városi, városbeli; 2. városi, városlakó, városi polgár • *arvokaz lidnalaine* tiszteletbeli városi polgár

lidv I *(-an, -ad) fn* litván nyelv • *pagišta lidvaks* litvánul beszélni, beszélni a litván nyelvet

Lidv II *(-as, -ah) fn* Litvánia

lidvala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* litván

liebe *(-gen, -t) fn* alsó ruhaszél

lieč|čoda *(-čou, -oi) v* fúj, fújtat, szít, felszít • *Pajas palgehel liečotah.* A kohóban fújtatnak a fújtatóval. – *Hebo liečču.* Fújtat a ló.

liedehm *(-on, -od) fn* tűzhely

liedž *(-un, -ud) fn* hinta • *liedžuda liedžul* hintázni a hintán

liedžu|da *(-u, -i)* hintázni • *Astugam liedžul liedžumah!* Gyerünk a hintán hintázni!

liekkaŕ *(-an, -ad) fn* orvos, doktor

liemino|ine *(-ižen, -št) fn* báránygyapjú

lienou I *hsz* elég, eléggé ◊ *Lienou ďo!* Elég (legyen) már!

-lienou II *ut* vala- (magyar névmási előtag) • *ken-lienou* valaki – *konz-lienou* valamikor

liežm *(-an, -ad) fn* láng, lángnyelv

lie|ta *(-nou, -ni) v* történik, megtörténik, bekövetkezik, érkezik, vmilyenné vál(toz)ik, lesz vmilyen / vmivé, elég lesz • *Huomei lienou vihm.* Holnap eső érkezik. – *Lienou eht.* Érkezik az este. – *Keneks sina*

lieneď? Te mi leszel? – *Lienou hänelegi.* Neki elég is lesz.

liet|e *(-tegen, -et) fn* homok • *vajoda liettegeh* belesüllyedni a homokba

liete||luod *(-on, -od) fn* homokzátony

liete||rand *(-an, -ad) fn* homokos part, parti föveny

liettežik *(-on, -kod) fn* homoktalaj, homokos talaj • *Heil oli pedajikkod da liettežikkod.* Náluk fenyőerdő és homokos talaj volt.

liga *(-n, -d) fn* kosz, mocsok, latyak

ligak|az *(-kahan, -ast) mn* koszos, mocskos, latyakos • *ligakkahad sobad* koszos / mocskos / latyakos ruhák

liga||kuu *(-n, -d) fn* október • *Ligakuus vihmuu ďalos.* Októberben erősen esik (az eső).

ligo *(-n, -d) fn* folyadék, lé, nedv • *panda ligoh* beáztatni – *D'odu on kuorenkarvaine ligo.* A jód egy barna színű folyadék.

ligodu|da *(-u, -i) v* ázik, megázik, elázik, beázik, beáztatódik, benedvesedik, átnedvesedik

ligo|ta *(-dau, -zi) v* ázik, megázik, elázik, átázik, beáztatódik, benedvesedik, átnedvesedik • *Pelvaz ligodau.* A len ázik.

ligotel|ta *(-ou, -i) v* bemártogat, mártogat

ligote|ttu *(-tun, -ttud) mn* áztatott, beáztatott, eláztatott

ligott|ada *(-au, -i) v* áztat, eláztat, beáztat, megnedvesít • *ligottada sobad* beáztatni a ruhaneműket

liha *(-n, -d) fn* hús • *süödä lihad* húst enni

liha||d'uod *(-an, -ad) fn* húsostál, húsétel

lihahi|ne *(-žen, -št) mn* húsos, hús-

lihanik *(-an, -kad) fn* hentes, mészáros

liha||pühä||lask *(-un, -ud) fn* húshagyóhét, nagyböjt előtti hét

liha||rassal' *(-in, -id) fn* húslé

liha||rok|k *(-an, -kad) fn* húsleves

liha||salat *(-an, -tad) fn* hússaláta

liho|da *(-u, -i) v* hízik, meghízik, elhízik, kövéredik, megkövéredik

lihoratk *(-an, -ad) fn* hideglelés, lázas betegség

lihott|ada *(-au, -i) v* hízlal, felhízlal, meghízlal • *lihottada poččid* disznót hízlalni

liide *(-gen, -t) fn* kelet • *Tuulou liideges piä.* Keletről fúj a szél. – *Tuul' kiändüu liidegeh piä.* A szél keletre fordul.

liide||čura *(-n, -d) fn* (a) keleti oldal

liidegehi|ne *(-žen, -št) mn* keleti

liide||meren||suomala|ine *(-ižen, -št) mn* balti finn • *liidemerensuomelaižed kieled* balti finn nyelvek

Liide||mer|i *(-el, -ele) fn* Balti-tenger, Keleti-tenger
liide||pagin||luad *(-un, -ud) fn* keleti nyelvjárás, keleti dialektus
liide||tuu|l' *(-len, -l't) fn* keleti szél
liif *(-an, -ad) fn* melltartó
liifčik *(-an, -kad) fn* melltartó
liig I *(-an, -ad) fn* liga, szövetség
liig II *(-an, -ad) mn* felesleges, fölösleges • *liig raha* felesleges pénz – *ni mida liigad* semmi felesleges
liigaks *hsz* túl, túlságosan, túlzottan
liigan *hsz* túl, túlságosan, túlzottan • *Se on liigan müöhä.* Ez már túl késő(n van).
liigu|z *(-den, -t) fn* túlzás, mértéktelenség
liikaškoitt|ada *(-au, -i) v* mozdít, megmozdít, moccant
liik|kuda *(-kuu, -ui) v* 1. elmozdul, megmozdul, mozzan, moccan; 2. kificamodik • *D'alg liikui.* Kificamodott a lába.
liikkuj *(-an, -ad) mn* 1. mozgó • *liikkuj d'und* mozgó vonat; 2. vándor- • *liikkuj ozutuz* vándorkiállítás
liikkuma|toi *(-ttoman, -ttomad) mn* mozdulatlan
liikund *(-an, -ad) fn* 1. mozgás; 2. testedzés
liikutt|ada *(-au, -i) v* 1. mozgat; 2. ringat • *Last liikutetah kätküdes.* A kisgyereket / a kicsit / a babát bölcsőben ringatják.
liin *(-an, -ad) fn* kender [*Cannabis*]
liina|ine *(-ižen, -št) mn* kender-, kenderből készült • *liinaine nuor* kenderkötél
liin|da *(-ou, -i) v* bekövetkezik, lesz, megtörténik
liipač|im *(-čimen, -imt) fn* elsütőbillentyű, fegyverravasz
liipak *(-on, -kod) fn* lepke, pillangó [*Lepidoptera*] • *Häin hüpii peldod müöti liipakoile müödäh.* Rohant a réten a pillangók nyomában.
liipako|ine *(-ižen, -št) fn* lepke, pillangó [*Lepidoptera*]
liipoi *(-n, -d) fn* lepke, pillangó [*Lepidoptera*]
liit *(-on, -tod) fn* unió, szövetség • *liiton pohď ustuz* az unió / szövetség (meg)alapítása
liitt|ada *(-au, -i) v* egyesít
liittola|ine *(-ižen, -št) fn,mn* szövetséges
liittu|da *(-u, -i) v* egyesül, szövetkezik, csatlakozik • *liittuda siebrah* csatlakozni a társulathoz
liitu|z *(-ksen, -st) fn* egyesülés, szövetkezés, csatlakozás
liivi *(-n, -d) fn* a lív nyelv • *pagišta liivikš* lívül beszélni
liivila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* lív
limon *(-an, -ad) fn* citrom [*Citrus limon*]
lind *(-un, -ud) fn* madár [*Aves*] • *Lindud lettih korgedas.* A madarak magasan szálltak.

lindu|ine *(-ižen, -št) fn* madárka, kismadár • *Linduine ńokan puhtastau.* A madárka a csőrét tisztogatja.

lindun||kuva *(-n, -d) fn* kitömött madár

lindun||peza *(-n, -d) fn* madárfészek

lindžoi *(-n, -d) fn* kövi szeder [*Rubus saxatilis*]

lingvistik *(-an, -kad) fn* nyelvészet, nyelvtudomány

linij *(-an, -ad) fn* vonal, útvonal

linz *(-an, -ad) fn* lencse (optikai)

lipast *(-on, -od) fn* komód, sublót, fiókosszekrény

lip|az *(-pahan, -ast) fn* 1. doboz, skatulya, szelence; 2. láda, ládikó • *Lippahas on kuldad da hobedad.* A ládában arany és ezüst van. 3. fiók, asztalfia

lipett|ada *(-au, -i) v* 1. pislant, pislog, kacsint, hunyorint • *lipettada silmil* pislant / kacsint, hunyorint a szemével; 2. rezdül, megrezdül, rezzen, megrezzen • *Lehted lipetetah tuulel.* A levelek megrezdülnek a szélben.

lipič *(-an, -čad) fn* (nyírfakéregből készült) merőkanál • *Lipičas ďuodah vett.* Merőkanálból isszák a vizet.

lip|poda *(-pou, -oi) v* lefetyel • *Kaži lippou maidod.* A macska lefetyeli a tejet.

list *(-an, -ad) fn* 1. jegyzék, lista; 2. katalógus • *bibliotekan listad* könyvtári katalógusok

listofk *(-an, -ad) fn* röpcédula, röplap, röpirat, szórólap

liža *(-n, -d) fn* hozzáadás, ráadás, toldás, megtoldás, kitoldás, pótlás, pótlék, kiegészítés, többlet

ližadu|z *(-ksen, -st) fn* hozzáadás, ráadás, toldás, megtoldás, kitoldás, pótlás, kiegészítés

ližaks *hsz* ráadásul, ezenkívül, a tetejébe, emellett, továbbá ◊ *kaiken ližaks* mindennek a tetejébe

liža|ta *(-dau, -ži) v* hozzáad, told, megtold, kitold, pótol, kiegészít, hozzátesz, hozzáfűz • *Häin ližazi muhaite.* Mosolyogva hozzátette.

liže|ta *(-nou, -ni) v* hozzáadódik, kiegészül, megnövekszik, gyarapodik, fokozódik

literator *(-an, -ad) fn* irodalmár

literatuur *(-an, -ad) fn* irodalom • *lüüdinkieline literatuur* lúd nyelvű irodalom

literatuurahi|ne *(-žen, -št) mn* irodalmi • *literatuurahižed kuvad* irodalmi ábrázolások

literatuuran||tiedustaj *(-an, -ad) fn* irodalomtudós, irodalomtörténész • *literatuurantiedustajiden kirďutuksed* irodalomtudósok írásai

literatuur||komitet *(-an, -ad) fn* irodalmi bizottság

literatuur||premij *(-an, -ad) fn* irodalmi díj
literatuur||ruadand *(-an, -ad) fn* irodalmi tevékenység / munkásság
litr *(-an, -ad) fn* liter
liuh *(-an, -ad) fn* merítőedény, merítőlapát • *Liuhal valetah vett venehes piä.* Merítőlapáttal / merítőedénnyel merik a vizet a csónakból.
liuhteh *(-en, -t) fn* kéve, nyaláb, köteg, csomó • *sidoda liuhtehid* kévébe kötni – *Rugišt rahnotah liuhtehile*. A rozst kévékbe aratják.
livvi *(-n, -d) fn,mn* livvi, olonyeci karjalai
livvik *(-on, -kod) fn* livvi, olonyeci karjalai
livvika|ine *(-ižen, -št) fn,mn* livvi, olonyeci karjalai
liäv *(-än, -äd) fn* istálló, ól • *Alahan on tahn da liäv.* Lent egy szarvasmarhakarám és istálló található.
lodm *(-an, -ad) fn* lapály, mélyedés, völgy, szakadék, hasadék
loduŕ *(-in, -id) fn* naplopó
loga *(-n, -d) fn* nyálka, váladék
loga|ta *(-dau, -zi) v* krákogva köp, harákolva köp
logik *(-an, -kad) fn* logika
logikalli|ne *(-žen, -št) mn* 1. logikus; 2. logikai
logikalližes *hsz* logikusan
logikalliženesti *hsz* logikusan
logik|az *(-kahan, -ast) mn* logikus
logikoi *(-n, -d) fn* logika
loh|i *(-en, -t) fn* lazac [*Salmo salar*]
lohi||kala *(-n, -d) fn* lazac [*Salmo salar*]
lohkai|ta *(-dau, -ži) v* letör, kettétör, megtör • *lohkaita leibad* a kenyeret megtörni
lohkan *(-an, -ad) fn* kád
loim *(-en, -t) fn* láncfonal, nyüst
loim|ed *(-iden, -id) fn plur* láncfonal, nyüst
loimutt|ada *(-au, -i) v* becsap, bevág • *Ala loimuta ust!* Ne csapd be az ajtót!
loitemba *hsz kf* távolabb, messzebb (hol?)
loitembaks *hsz kf* távolabbra, messzebbre
loitembakspiä *hsz kf* távolabbra, messzebbre
loito|ine *(-ižen, -št) mn* távoli, messzi
loitton *hsz* távol, messze (hol?) • *Loittongo sina olid?* Messze / távol voltál(-e)?
loittonpiä *hsz* távolról, távolból, messziről
loittoze *hsz* távolra, távolba, messzire • *Veneh mäni loitize.* A csónak messzire ment (el).
loittozepiä *hsz* távolra, távolba, messzire

lokator *(-an, -ad) fn* lokátor

lokomotiv *(-an, -ad) fn* mozdony, gőzmozdony, gőzös

loma *(-n, -d) fn* szabadság, szünidő, vakáció, nyaralás, üdülés • *Otin loman*. Kivettem a szabadság(oma)t. – *Oledgo ruadmatkas vai lomal*? Üzleti úton vagy (-e) vagy üdülésen?

lomt' *(-an, -ad) fn* szelet, karéj

lomu *(-n, -d) fn* szemét, törmelék, ócskavas

lomu|d *(-iden, -id) fn plur* hulladék

longelli|ne *(-žen, -št) fn* istentisztelet, mise

lopind *(-an, -ad) fn* befejezés, befejeződés, bevégződés, elvégzés, bevégzés • *školan lopindal* az iskola elvégzésekor

lop|p *(-un, -pud) fn* vég(e vminek), befejezés, befejeződés, finis, finálé • *Elokuu on kezan lopp.* Az augusztus a nyár vége. – *loppuh sai* végig, a végéig – *lopuks igaks* az élet végéig

lop|pida *(-piu, -i) v* befejez, bevégez, elvégez, abbahagy • *loppida kähižend* befejezni / abbahagyni a zihálást – *Mina lopiin kazvatuztiedon institutan*. Elvégeztem a pedagógiai főiskolát. – *Mäne hot čukkeloh, ka ruad lopi*! Csinálj, amit akarsz, de fejezd be a munká(da)t!

lop|pidakse *(-iže, -iihe) v refl* befejeződik, bevégződik, végetér, abbamarad • *Teravas čuas lopiže.* A (tan)óra hamarosan végetér. – *Dälgimai lopiihe talv*. Végre végetért a tél.

lopp||raport *(-an, -ad) fn* zárójelentés

loppuh||müönd *(-än, -äd) fn* végkiárusítás • *Laukas on loppuhmüönd.* Az üzletben végkiárusítás van.

lopuks *hsz* a végén, végül, végre • *Lopuks sanutah spassibo.* Végül köszönetet mondanak.

lopun||heit *(-än, -äd) fn* a végmagánhangzó elhagyása

losni|da *(-u, -i) v* ragyog, fénylik, csillog • *Tiähť losniu talvüös.* Az égen csillag ragyog.

losnij *(-an, -ad) mn* ragyogó, fénylő, csillogó

losniju|z *(-den, -t) fn* ragyogás, fényesség, csillogás

losnind *(-an, -ad) fn* ragyogás, fényesség, csillogás • *tiähten losnind* a csillag ragyogása

losnitu|z *(-ksen, -st) fn* ragyogás, fényesség, csillogás

loškaht|adakse *(-aze, -ihe) v refl* becsapódik, bevágódik • *Kuulou – ukš loškahtihe.* Hallja: becsapódott az ajtó.

loškutt|ada *(-au, -i) v* 1. becsap, csapkod, bevág, vagdos; 2. tapsol

• *loškuttada käzil* összecsapni a tenyerét; 3. hangosan énekel, dalt zeng • *Pajod müö loškutamme.* A dalt (mi) hangosan zengjük.

lozung *(-an, -ad) fn* jelszó, jelmondat, lózung

loža *(-n, -d) fn* puskaagy

louhik *(-on, -kod) fn* sziklás terep

louhkoi *(-n, -d) mn* ügyes, talpraesett, találékony

louk *(-on, -kod) fn* luk, lyuk, üreg • *tüppida louk* betömni a lyukat – *Oral kaivetah loukkud*. A lyukat fúróval fúrják.

lovušk *(-an, -ad) fn* csapda, kelepce

luad *(-un, -ud) fn* 1. minőség, kvalitás, tulajdonság; 2. féleség, fajta, típus; 3. kinézet, nézet, látszat, külső; 4. forma, alak; 5. stílus, mód, módszer ◊ *kaikkeh luaduh* minden módon, mindenképpen

luadi|da *(-u, -i) v* 1. alkot, teremt, létrehoz, megalkot, megteremt; 2. tesz, cselekszik, végez, elvégez • *luadida hüvüt* jót tenni – *Häin luadiu komputerruadon.* Ő számítógépes munkát végez.

luadij *(-an, -ad) fn,mn* alkotó, teremtő, szerző

luadijan||pajo *(-n, -d) fn* műdal

luadimi|ne *(-žen, -št) fn* alkotás, teremtés

luadind *(-an, -ad) fn* 1. alkotás, teremtés; 2. alkotás, mű • *fikcijan-literatuuran luadind* irodalmi műalkotás; 3. teremtés (személy), teremtmény • *ihastuttaj luadind* kedves teremtés

luad||sana *(-n, -d) fn* melléknév

-luadu|ine *(-ižen, -št) ut* 1. -fajta, -féle • *toiženluaduine* másfajta, másféle; 2 -alakú, -formájú

luadulli|ne *(-žen, -št) fn* minőségi • *luadulline konsonantoiden vajehtuz* minőségi fokváltakozás

lua|ŕ *(-rin, -rid) fn* 1. láda, tartály; 2. tároló, bódé

luba *(-n, -d) fn* engedély • *suada virgalline luba* hivatalos engedélyt kapni / szerezni – *tulda lubata* engedély nélkül érkezni

lude *(-gen, -t) fn* poloska [*Heteroptera*]

ludi|da *(-u, -i) v* ónoz, cinez, bádogoz

lug|eda *(-ou, -i) v* 1. olvas, elolvas, kiolvas, felolvas; 2. megolvas, számol, számlál, megszámol, megszámlál • *lugeda kanad* megszámolni a tyúkokat; 3. tanul, tanulmányoz • *lugeda kielt* nyelvet tanulni

lugemat|oi *(-toman, -tomad) mn* számtalan, számolatlan, megszámolatlan, megszámlálatlan, megszámolhatatlan

lugemi|ne *(-žen, -št) fn* 1. számolás, megszámolás; 3. kiszámoló (gyerekjátékban)

lugend *(-an, -ad) fn* 1. olvasás; 2. felolvasás, előadás • *lüüdin kielen lugend* lűd nyelvű előadás

lugend||kird' *(-an, -ad) fn* olvasókönyv

lugend||per|t' *(-tin, -tid) fn* olvasószoba

lugend||tila *(-n, -d) fn* olvasóterem

lugij *(-an, -ad) fn,mn* olvasó ◊ *armahad lugijad!* kedves olvasók!

lugoi|telta *(-ttelou, -tteli) v* előad • *lugoitelta itkendvirt* előadni egy siratóéneket

lugoitt|ada *(-au, -i) v* előad • *Itkettaj lugoittau sanoid.* A siratóasszony előadja a siratóéneket.

lugoitu|z *(-ksen, -st) fn* siratóének, siratás

lugu *(-n, -d) fn* szám, mennyiség

lugu|d *(-iden, -id) fn plur* adatok, mutatószámok

-lugu|ine *(-ižen, -št) ut* -számú

lugun||vedaj *(-an, -ad) fn* könyvelő

lugu||sana *(-n, -d) fn* számnév

luht *(-an, -ad) fn* tócsa, pocsolya • *süväd luhtad* mély pocsolyák ◊ *Kus ei ole luhtad, siga ojadgi ei ole*. Ahol nincsenek tócsák, ott nincsenek patakok sem.

luhta|ine *(-ižen, -št) fn* tócsa, pocsolya ◊ *Kus on luhtaine, siga on ojaine.* Ahol tócsa van, ott van patakocska is.

lu|ine *(-ižen, -išt) mn* csontos

luja *(-n, -d) mn* 1. erős, szilárd, tartós, szoros • *luja lang* erős fonal – *uinota lujah uneh* tartós álmot aludni; 2. szigorú, feszes

lujas *hsz* 1. erősen, szilárdan, tartósan, szorosan; 2. szigorúan, feszesen

lujasti *hsz* 1. erősen, szilárdan, tartósan, szorosan; 2. szigorúan, feszesen • *Školas opastettih lapsid lujasti.* Az iskolában a gyerekeket szigorúan tanították.

lujemba *hsz kf* 1. erősebben, szilárdabban, tartósabban, szorosabban • *Sido lujemba!* Erősebben kösd (meg)! 2. szigorúbban, feszesebben

lujendu|z *(-ksen, -st) fn* erősítés, megerősítés, szilárdítás, megszilárdítás

luje|ta I *(-ndau, -ndži) v* megerősít, megszilárdít, megfeszít • *lujeta siebrut* a barátságot megerősíteni – *lujeta nuor* a kötelet megmegfeszíteni

luje|ta II *(-nou, -ni) v* megerősödik, megszilárdul, megfeszül • *Kielen tila lujeni.* A nyelv helyzete megerősödött.

luju|z *(-den, -t) fn* 1. erőd, erődítmény, vár; 2. erősség • *nuoran lujuz* a kötél erőssége; 3. szilárdság; 4. megbízhatóság

luk|k *(-un, -kud) fn* zár, lakat •*Ukš on lukus.* Lakat van az ajtón.

lukutt|ada *(-au, -i) v* zár, bezár, lezár, lakatol, belakatol, lelakatol

lullu|ine *(-ižen, -št) fn* síp, sípocska, fütyülő • *Lapsed viheltah lulluižel.* A gyerekek síppal fütyülnek.

lullutt|ada *(-au, -i) v* nyüszít, visít, visong

lumehi|ne *(-žen, -št) mn* havas

lum|i *(-en, -t) fn* hó • *Pakaižel lumi vidžižou.* A hidegben csikorog a hó. – *Panou lumt.* Esik a hó.

lumi||harď *(-an, ad) fn* hókefe

lumi||kabu *(-n, -d) fn* hógolyó • *viätä lumikabuihe* hógolyózni

lumik|az *(-kahan, -ast) mn* havas

lumi||liipak *(-on, -kod) fn* hópihe, hópehely, hókristály, hószem

lumi||tuk|k *(-an, -kad) fn* hógolyó

lumi||uk|k *(-an, -kad) fn* hóember

lumk *(-an, -kad) fn* 1. lék; 2. lyuk a fogon

lumu|d *(-den, -t) fn* hópihe, hópehely

luod *(-on, -od) fn* zátony, sziklazátony • *Vedes on kivid, se on luod.* A vízben kövek vannak, ez egy zátony. – *Täs on luodoid*. Itt zátonyok vannak.

luo|da *(-b, -i) v* megvetemít, vetél

luodeh *(-en, -t) fn* nyugat ◊ *Ehtal Adaman händ ozuttau luodeheze piä.* Este a Nagy Göncölszekér rúdja (lit: a Nagymedve farka) nyugatra mutat.

luodeh||tuu|l' *(-len, -l't) fn* nyugati szél

luom *(-en, -ed) fn* szemhéj

luond *(-on, -od) fn* természet • *Luond virgodau kevädel.* A természet tavasszal ébredezik / felébred. – *luondon kaunehuz* a természet szépsége

luondu|z *(-ksen, -st) fn* természet

luot|elta *(-telou, -teli) v* 1. vázol, 2. fércel

luottelu|z *(-ksen, -st) fn* vázlat, felvázolás • *huabuksen luotteluz* a projekt vázlata

luzik *(-an, -kad) fn* kanál • *süödä luzikal* kanállal enni

luzika|ine *(-ižen, -št) fn* kiskanál, kávéskanál • *hobedaižed luzikaižed* ezüst kiskanalak

luža *(-n, -d) fn* tócsa, pocsolya

lutti||hei|ń *(-nän, -näd) fn* csörgő kakascímer [*Rhinanthus minor*]

luu *(-n, -d) fn* csont

l'uubi|da *(-u, -i) v* szeret, kedvel • *Sient ülen l'uubin.* A gombát nagyon szeretem.

luud *(-an, ad) fn* seprű • *Luudad azutah koivun barboiš.* A seprűket nyírfavesszőből készítik.

luuhu|d *(-den, -t) fn* csontocska

luup *(-an, -pad) fn* nagyító, nagyító lencse

lühendu|z *(-ksen, -st) fn* rövidítés, lerövidítés, zsugorítás

lühe|ta I *(-ndau, -ndži) v* rövidít, lerövidít, zsugorít, összezsugorít

lühe|ta II *(-nou, -ni) v* rövidül, lerövidül, megrövidül, zsugorodik, összezsugorodik

lühüd *(-an, -ad) mn* rövid, kurta • *lühüdad üöd* rövid éjszakák

lühüd||aiga|ine *(-ižen, -št) mn* rövid életű, rövid ideig tartó • *lühüdaigaine vihm* rövid ideig tartó eső – *lühüdaigaine hurgund* rövid ideig tartó utazás

lühüdaks *hsz* röviden

lühüdemb *(-an, ad) mn kf* rövidebb ◊ *Vahnate hašmuz on lühüdemb*. Öregkorban rövidebb a lépés.

lühüdembaks *hsz kf* rövidebben

lühüd||iga|ine *(-ižen, -št) mn* rövid életű

lühüd||pajo *(-n, -d) fn* csasztuska

lühüka|ine *(-ižen, -št) mn* rövid

lükind *(-an, -ad) fn* dobás, eldobás, hajítás, elhajítás, vetés, elvetés

lükitel|ta *(-ou, -i) v* dobál, hajigál, hány-vet

lük|kida *(-kiu, -i) v* dob, eldob, hajít, elhajít, vet, elvet, szór, elszór • *lükkida laptah* félredobni, szétszórni – *Lükittih lendlehtukoid.* Röplapokat szórtak.

lük|kidakse *(-aze, -kihe) v refl* dobálja magát, veti magát, vetődik, elvetődik

lükäind *(-an, -ad) fn* dobás, eldobás, hajítás, elhajítás, vetés, elvetés

lükäi|ta *(-dau, -ži) v* dob, eldob, hajít, elhajít, vet, elvet, szór, elszór • *lükäita irdale* kidobni, kihajítani, eldobni, elhajítani – *Lükäida soit bokkah!* Tedd félre a szerszámot! – *Miez otti reboin händäs da lükäiži regeh*. A férfi megfogta farkán a rókát, és feldobta a szánra.

lülü *(-n, -d) fn* dudor a fán, fagumó, görcs a fában

lüps||reng *(-in, -id) fn* fejősajtár, fejődézsa

lüpsü|z *(-ksen, -st) fn* fejés • *Lehmän lüpsüz väheni.* A tehénfejésnek csökkent a (tej)hozama.

lüps|äda *(-äu, -i) v* fej, megfej, kifej • *lüpsäda lehmid* megfejni a teheneket

lüpsäj *(-an, -ad) fn* fejőnő, fejőgulyás • *Lüpsäjad tuldih ruadole*. A fejőnők megjöttek a dolgukra.

lüpsänd *(-an, -ad) fn* fejés • *lehmän lüpsänd* tehénfejés

lüüdi *(-n, -d) fn* lűd (nyelv) • *lüüdin kielen sanad* a lűd nyelv szavai

lüüdi||kie|l' *(-len, -l't) fn* lűd nyelv ◊ *Meiden elonruad on vard'oita lüüdikiel'*. A mi életfeladatunk a lűd nyelv megőrzése.

lüüdi||kodi *(-n, -d) fn* lűd ház (intézmény) • *Küläs ruadau lüüdikodi.* A faluban működik lűd ház.

lüüdikoi *(-n, -d) fn* lűd (személy) • *Müö olemme lüüdikoid.* Mi lűdök vagyunk.

lüüdikš *hsz* lűdül • *pagišta lüüdikš* lűdül beszélni

lüüdila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* lűd • *lüüdilaine flaga* a lűd zászló – *Lüüdilaižed oldah hüväd emaguksiden paštajad.* A lűdök jó pékek.

lüüdilaž||delegat *(-an, -ad) fn* lűd delegátus / küldött • *Lüüdilaždelegatad otettih vuitin kongressah.* A lűd küldöttek résztvettek a kongresszuson.

lüüdilaž||külä *(-n, -d) fn* lűd falu / község

Lüüdi||mua *(-l, -le) fn* Lűdföld

lüüdin||kieli|ne *(-žen, -št) mn* lűd nyelvű • *lüüdinkieline literatuur* lűd nyelvű irodalom

lüödü *(-n, -d) mn* vert, ütött, megvert, sújtott

lüö|dä *(-b, -i) v* üt, megüt, csap, megcsap • *lüödä kebdäs* könnyen megütni – *D'umal d'uraidau, dürütautal lüöb.* Dörög az ég, lecsap a villám.

lüönd *(-än, -äd) fn* ütés, csapás

läbi I *(+iness) nu* át, által, keresztül • *Täs birdas läbi kaik lang pugoitaze.* Ezen a szövőbordán keresztül az összes szál átvezetődik.

läbi II *(+iness) prep* át, által, keresztül • *läbi aigas* (egy) időn keresztül

läčäk *(-on, -kod) mn* sima, sík, lapos • *läčäk laud* sima deszka

lädžött|ada *(-au, -i) v* összenyom, szétnyom, összeprésel, összelapít, szétlapít • *lädžöttada muard'ad* gyümölcsöt préselni

lähel *hsz* közel (hol?), közelben, közelből, közelről

lähela|ine I *(-ižen, -št) fn* rokon • *Häin tuob lähelaižile lahd'ad.* (Ő) ajándékot visz a rokonoknak.

lähela|ine II *(-ižen, -št) mn* közeli, közelben lévő

lähele *hsz* közel (hová?), közelbe, közelre

lähelepiä *hsz* közel (hová?), közelbe, közelre

läheli *hsz* a közelben • *Läheli oli därv.* A közelben volt egy tó.

lähelpiä *hsz* közelről

lähemb *(-an, ad) mn kf* közelebbi

lähemba *hsz kf* közelebb, közelebbről • *Niitud oldih lähemba külid.* A rétek közelebb voltak a falvakhoz.

lähemba|ine *(-ižen, -št) mn kf* közelebbi • *lähembaižes kosketukses* közelebbi kapcsolatban – *Häin eli lähembaižes küläs.* Ő egy közelebbi faluban lakott.

lähembaks *hsz kf* közelebb (hová?), közelebbre vmihez • *Astu lähembaks mindai!* Gyere közelebb hozzám!

lähembakspiä *hsz kf* közelebb (hová?), közelebbre vmihez

lähen *hsz* közel (hol?), a közelben, nem messze

lähes *hsz* körülbelül, megközelítőleg, hozzávetőleg, mintegy • *lähes kümment virstad* körülbelül tíz (orosz) mérföld

lähe|ta I *(-ndau, -ndži) v* közelít vmit vmihez

lähe|ta II *(-nou, -ni) v* közeledik, megközelít, közelít, közeleg

lähk *(-en, -et) fn* jégbe vágott lék

läht *(-ön, -öd) fn* elmenetel, elindulás, indulás

lähte *(-gen, -d) fn* 1. jégbe vágott lék • *Lähtegid siättih da vett kantih därves piä.* Lékeket vágtak, és vizet hordtak a tóból. 2. forrás, kútfő, eredet • *tiähtelližed hištorijan lähteged* fontos történelmi források; 3. gát, töltés, duzzasztógát

lähtend *(-an, -ad) fn* elmenetel, elindulás, indulás • *ende penzijale lähtendad* nyugdíjbamenetel előtt

lä|htä *(-htöu, -ksi) v* elmegy, indul, elindul, megindul, távozik, eltávozik, útra kel • *lähtä irdale* kimenni – *lähtä muailmad müöti kulgemah* világgá menni – *Lähten edahaks.* Távolra megyek. – *Diä lähtöu därves*. A jég levonul a tóról. – *Meiden därves lähtöu ďogi*. A tavunkból egy folyó ered. – *Kuuzes lähtöu ruga*. A (luc)fenyőből gyanta távozik. – *Mina läksin školah*. Elmentem az iskolába.

lähtäm *(-an, -ad) fn* üsző

lähtäma|ine *(-ižen, -št) fn* kis üsző

läik|küda *(-küu, -üi) v* fodrozódik • *Aldod läikütah.* Fodrozódnak a hullámok.

lämbidu|z *(-ksen, -st) fn* melegedés, felmelegedés

lämbištu|da *(-u, -i) v* melegszik, felmelegszik, átmelegszik, hevül, felhevül, áthevül

lämbi|ta *(-dau, -ži) v* melegszik, felmelegszik, átmelegszik, hevül, felhevül, áthevül • *Ongo hüvin lämbinnu riih?* Jól felmelegedett-e a szárító (csűr)?

lämbitel|takse *(-eze, -ihe) v refl* melegszik, felmelegszik, átmelegszik, hevül, felhevül, áthevül

lämbite|z *(-ksen, -st) fn* enyhülés, olvadás, felolvadás

lämbitt|ada *(-au, -i) v* fűt, befűt, felfűt, tüzel • *Lämbitan teile külün.* Befűtöm nektek / önöknek a fürdőt.

lämbittaj *(-an, -ad) fn* fűtő

lämbitu|z *(-ksen, -st) fn* fűtés • *elektrikalline lämbituz* villanyfűtés, elektromos fűtés

lämbü|da *(-u, -i) v* hajlik, meghajlik, elhajlik, lehajlik, görbül, elgörbül, meggörbül, meggörnyed • *Peigal lämbüu.* A hüvelykujj elhajlik.

lämbüj *(-an, -ad) mn* hajlós, hajlékony, hajlítható
lämbütt|ada *(-au, -i) v* hajlít, elhajlít, meghajlít, görbít, elgörbít, meggörbít
lämm I *(-än, -äd) fn* meleg • *Meiden kodiš on lämm.* A házunkban meleg van.
lämm II *(-än, -äd) mn* meleg • *lämmäd muad* meleg országok
lämmä|ine *(-ižen, -št) fn,mn* meleg
lämmäs *hsz* melegen
lämmästi *hsz* melegen
lämöi *(-n, -d) fn* tűz, villám, tűzfény, villámfény
lämöihu|d *(-den, -t) fn* tüzecske, kis tűz
läng *(-en, -ed) fn* járom, hámiga
läng|ed *(-iden, -id) fn plur* járom, hámiga • *Hebol pidi olda länged.* A lónak járom kellett.
läpett|ada *(-au, -i) v* ragyog, villog, csillog • *Höühened da sulgad päiväižel läpetetah.* A tollak és a pihék csillognak a napon.
läs *hsz* közel, nem messze, megközelítőleg, körülbelül • *Läs metrad on levedut.* Körülbelül egy méter széles.
läüleń *hsz* nehezen, nehézkesen
löködt|ada *(-au, -i) v* ég, lángol • *Tämä hiil' lököttau.* Ez a szén ég.
löli *isz* tente
lötöi *(-n, -d) fn* béka [*Anura*]
löüd *(-ön, -öd) fn* lelet, felfedezés
löüdel|ta *(-ou, -i) v* talál, megtalál, lel, meglel, megkeres
löüdü|da *(-u, -i) v* előkerül, megkerül • *Sinun kadomine löüdüu.* Megkerül a veszteséged.
löüdü|z *(-ksen, -st) fn* talált tárgy
löühk|äda *(-äu, -i) v* henceg, kérked, dicsekszik
löühütt|ada *(-au, -i) v* legyez, legyezi magát
löül *(-ün, -üd) fn* gőz, szaunagőz ◊ *Pane löülüd!* Adj gőzt! – *Hüväd löülüd!* Könnyű gőzzel!
löü|tä *(-däu, -zi) v* talál, megtalál, lel, meglel, megkeres

M

mač|č *(-an, -čad) fn* meccs, mérkőzés
madal *(-an, -ad) mn* alacsony, sekély, mély • *madal koht* alacsony / mély hely
madala|ine *(-ižen, -št) mn* köpcös
madalas *hsz* alacsonyan, mélyen
madalasti *hsz* alacsonyan, mélyen
madaldu|da *(-u, -i) v* alacsonyodik, lealacsonyodik, süllyed, lesüllyed, elsekélyesedik
madalik *(-on, -kod) fn* zátony, homokpad, túrzás
madalzoitt|ada *(-au, -i) v* lealacsonyít, süllyeszt, lesüllyeszt, elsekélyesít
madeh *(-en, -t) fn* menyhal [*Lota lota*] • *Vedaižin madehen šalgus.* Elővettem a hátizsák(om)ból egy menyhalat. – *Merežoil püüttih madehid*. Merítőhálóval fogták ki a menyhalakat. – *Madehel on mädähn.* A menyhalnak ikrája van.
mado *(-n, -d) fn* 1. kígyó; 2. sárkány • *kolmepiäine mado* háromfejű sárkány
mado|ine *(-ižen, -št) fn* kukac, hernyó, pondró, féreg
madok|az *(-kahan, -ast) mn* kukacos, férges
madon||viha *(-n, -d) fn* kígyómarás
madožem *(-an, -ad) fn* kígyólepte terület
madožik|az *(-kahan, -ast) mn* kukacos, férges
magadaj *(-an, -ad) mn* alvó
magado *(-n, -d) fn* 1. alvás, álom • *Heita magado!* Fejezd be az alvást! 2. álmodás, álom
magados *hsz* alva, alvás közben, álomban
magadospiä *hsz* az alvástól, alvásból, álomból
magadu|z *(-ksen, -st) fn* 1. alvás, álom; 2. álmodás, álom
magaduz||huoneh *(-en, -t) fn* hálószoba, háló
magaduz||sija *(-n, -d) fn* hálóhely, ágy
maga|ta *(-dau, -zi) v* alszik, szunnyad • *mändä magatta / magattah* aludni menni – *Magadau luond.* Alszik / szunnyad a természet. – *Siga magattih üöd*. Ott aludtak az éjszaka.
maged *(-an, -ad) mn* 1. édes • *maged muard'* édes gyümölcs / termés – *Lapś uinozi magedah uneh*. A gyerek édes álomba szenderült. 2. ízes, ízletes, jóízű, finom
magedahk *(-on, -od) mn* édeskés
mageda|ine *(-ižen, -št) mn* 1. édes; 2. ízes, ízletes, jóízű, finom; 3. mézesmázos
magedaiž|ed *(-iden, -id) fn plur* 1. édesség; 2. nyalánkság

magedas *hsz* 1. édesen, édesdeden; 2. ízesen, ízletesen, jóízűen; 3. mézesmázosan
magedasti *hsz* 1. édesen, édesdeden; 2. ízesen, ízletesen, jóízűen; 3. mézesmázosan
magedemb *(-an, -ad) mn kf* 1. édesebb; 2. ízletesebb, finomabb • *kaikkid / kaikiš magedemb* a legízletesebb, legfinomabb
magedu|z *(-ksen, -st) fn* érzéki gyönyör
magnet *(-an, -tad) fn* mágnes
magnet||peld *(-on, -od) fn* mágneses mező
magnettofon *(-an, -ad) fn* magnetofon, magnó
magu *(-n, -d) fn* 1. íz, zamat; 2. fűszer
maguž *(-an, -ad) mn* ízes, ízletes, jóízű, finom • *Kuurnikad oldah maguž süömine.* A halas pirog finom ennivaló.
magut|oi *(-toman, -tomad) mn* íztelen, ízetlen, nem finom
maha *(-n, -d) fn* 1. has, pocak; 2. gyomor, bendő
mahač I *(-un, -čud) fn,mn* nagyhasú, pocakos
mahač II *(-un, -čud) fn* zsemle, kis kerek cipó, zsömle • *Mahačud oldah pliskačud.* A zsömlék laposak.
maha||lauk *(-un, -kud) fn* 1. gyomor, bendő; 2. zúza
maho *(-n, -d) mn* meddő, terméketlen • *maho lehm* meddő tehén
mahrovoi *(-n, -d) mn* frottír
maht *(-on, -od) fn* erő, hatalom
maht|ada *(-au, -i) v* 1. ural, uralkodik; 2. bír, birtokol; 3. képes, tud • *Mina mahtan lugeda.* Tudok olvasni.
mahtaj *(-an, -ad) mn* erős, hatalmas • *mahtaj miez* erős / hatalmas ember
mahtol *hsz* vágtában
mahtu|da *(-u, -i) v* befér, belefér, elfér • *Vie mahtuu.* Még be(le)fér.
maid *(-on, -od) fn* tej • *Viluškoita maid!* Hűtsd le a tejet! – *Muam kiehuttau maidod.* Az anya felforralja a tejet.
maid||neda|l' *(-lin, -lid) fn* húshagyó hét • *Maidnedalil lihad ei süödä.* Húshagyó héten nem esznek húst.
maidohi|ne *(-žen, -št) mn* tejes
maid||pühä||lask *(-un, -ud) fn* húshagyó kedd
maihaidu|z *(-ksen, -st) fn* lendület, lendülés, lengés
maihai|ta *(-dau, -ži) v* lendít, meglendít, lenget, integet
maihaškoitt|ada *(-au, -i) v* csóvál
maihutt|ada *(-au, -i) v* lenget, lóbál, integet • *Maihutan paikaižel.* Zsebkendővel integetek.
maijan||kuu *(-n, -d) fn* május
maijonez *(-an, -ad) fn* majonéz

maik *(-un, -kud) fn* haltej
maim *(-an, -ad) fn* 1. halporonty, apró hal; 2. szárított hal
maim||rok|k *(-an, -kad) fn* szárítotthalleves
mainičend *(-an, -ad) fn* megnevezés, megismertetés, megemlítés
maini|ta *(-čču, -čči) v* megnevez, ismertet, megemlít • *Häin mainičči sinun nimen.* (Meg)említette a (te) nevedet.
mainittav *(-an, -ad) mn* megemlített, említett • *mainittavas kohtas* az említett helyen
maja *(-n, -d) fn* világítótorony • *Maja on merel.* Van egy világítótorony a tengeren.
majag *(-an, -ad) fn* hód [*Castor*]
majag||paiže *(-gen, -t) fn* daganat, kelés, kelevény [*tumor, furunculus*]
majak *(-an, -kad) fn* világítótorony
majatnik *(-an, -kad) fn* inga
major *(-an, -ad) fn* őrnagy
mak|k *(-an, -kad) fn* mák [*Papaver*]
maks I *(-an, -ad) fn* máj
maks II *(-un, -ud) fn* díj, díjazás, fizetés, illetmény
maks|ada *(-au, -i) v* fizet, kifizet • *Äijängo (mida) maksoid kohendukses (kohendust)?* Mennyit fizettél a javításért? ◊ *Mida (äijängo) maksau?* Mennyibe kerül?
maksamat|oi *(-toman, -tomad) mn* fizetetlen, kifizetetlen
maksand *(-an, -ad) fn* díj, díjazás, fizetés, illetmény
maksatu|z *(-ksen, -st) fn* díj, díjazás, fizetés, illetmény
maksimalli|ne *(-žen, -št) mn* maximális
malahit *(-an, -tad) fn* malachit
maland' *(-an, -ad) fn* villám, villámlás
mal'ar *(-an, -ad) fn* festő, szobafestő, mázoló
mal'arij *(-an, -ad) fn* malária, váltóláz
mald *(-on, -od) fn* 1. csendes, nyugodt • *mald koht* csendes hely; 2. lágy, puha • *mald raud* puha vas
malitv *(-on, -od) fn* ima, imádság • *panda malitv* imádkozni
mal'l' *(-an, -ad) fn* 1. korsó, bögre; 2. váza • *Änikod oldah mal'l'as.* Virágok vannak a vázában.
mal'l'a|ine *(-ižen, -št) fn* 1. korsó, bögre; 2. váza
maltand *(-an, -ad) fn* készség, képesség, tudás • *lüüdin kielen maltand* lűd nyelvtudás
maltt|ada *(-au, -i) v* képes vmire, tud, ismer, birtokol • *Ken malttau?* Ki képes? – *Maltadgo pagišta lüüdikš?* Tudsz lűdül beszélni?
malttaj *(-an, -ad) fn,mn* hozzáértő
malttamat|oi *(-toman, -tomad) mn* ügyetlen
mamoi *(-n, -d) fn* anya, anyuka, mami

manah *(-an, -ad) fn* szerzetes, barát
manahan||elo *(-n, -d) fn* szerzetesi élet • *manahanelod eläda* szerzetesi életet élni
manah||pap|p *(-an, -pad) fn* szerzetes, barát
manaste|ŕ *(-rin, -rid) fn* kolostor, monostor, zárda • *lähtä manasterih* kolostorba vonulni
mandarin *(-an, -ad) fn* mandarin [*Citrus reticulata*]
mander *(-en, -t) fn* kontinens, szárazföld
mandži *(-n, -d) fn* manysi / vogul nyelv • *pagišta mandžikš* manysiul beszélni
mandžila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* manysi, vogul
mandžoi *(-n, -d) fn* eper, földieper [*Fragaria*]
mandžoižik *(-on, -kod) fn* epres, eperföld ◊ *Oma mua on mandžoižik, vieraz mua on musťoižik.* A saját föld epres, az idegen föld áfonyás.
maneken *(-an, -ad) fn* manöken
maner *(-an, -ad) fn* modor, stílus, viselkedés, szokás, manír, modorosság
manež *(-an, -ad) fn* lovarda
manifest *(-an, -ad) fn* kiáltvány, manifesztum
maniküür *(-an, -ad) fn* manikűr
manžet|ad *(-oiden, -oid) fn plur* kézelő, mandzsetta
mantaž *(-an, -ad) fn* montázs
manter *(-an, -ad) fn* szerelő
manufaktuur *(-an, -ad) fn* manufaktúra, kézműipar
marafon *(-an, -ad) fn* maraton
marafon||d'uoksend *(-an, -ad) fn* maratoni futás
margarin *(-an, -ad) fn* margarin
mari *(-n, -d) fn* mari / cseremisz nyelv • *pagišta marikš* mari nyelven beszélni
Mari *(-š, -h) fn* Mariföld
marila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* mari, cseremisz
marionetk *(-an, -ad) fn* marionett, báb
mark *(-an, -ad) fn* márka, jel, jegy, bélyeg, címke • *auton mark* autómárka
marlij *(-an, -ad) fn* fátyol
marš *(-an, -ad) fn* menetelés, felvonulás
maršal *(-an, -ad) fn* marsall, tábornagy
maršruut *(-an, -ad) fn* menetirány, útirány, útvonal
mart *(-an, -tad) fn* március
martan||kuu *(-n, -d) fn* március
mask *(-an, -ad) fn* álarc, álruha, álöltözet, maszk, maskara, jelmez
maskarad *(-an, -ad) fn* álarcosbál, jelmezbál
mašin *(-an, -ad) fn* autó, gépkocsi
mašinist *(-an, -ad) fn* mozdonyvezető

mašink *(-an, -ad) fn* autó, gép, gépkocsi, gépjármű
mašt *(-an, -ad) fn* árboc
maštab *(-an, -ad) fn* méret, mérték, lépték, arány
mazi *(-n, -d) fn* kenőcs, krém, balzsam
matematik *(-an, -kad) fn* matematika • *voittada pahembuz matematikas* leküzdeni a hiányosságot a matematikában
matematikalli|ne *(-žen, -št) mn* matematikai
matematikalližes *hsz* matematikailag • *ajatelta matematikalližes* matematikailag gondolkodni
matematikalližesti *hsz* matematikailag
matematikoi *(-n, -d) fn* matematikus
materij *(-an, -ad) fn* anyag, szövet, tárgy
materijal *(-an, -ad) fn* anyag • *materijalan kierdustuz* az anyag ismétlése – *materijalad tiedustukseh niškoi* tudományos kutatási anyagok
materijalli|ne *(-žen, -št) mn* anyagi • *materijalližed formad* anyagi formák
materijal||vahingo|d *(-iden, -id) fn plur* anyagi veszteségek
matk *(-an, -ad) fn* út, utazás • *Häin mäni palaižen matkad.* Az út egy részén végigment. ◊ *Vahnate matk on pidemb*. Öregkorban hosszabb az út.
matkadaj *(-an, -ad) fn* utas, utazó, turista, vándor
matkala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* utas, utazó, turista, vándor
matkan||vedaj *(-an, -ad) fn* idegenvezető
matka|ta *(-dau, -zi) v* utazik, vándorol, útra kel
matk||belet *(-an, -tad) fn* utazási / úti / közlekedési jegy • *Mida matkbelet maksau?* Mennyibe kerül az utazási jegy?
matk||lauk *(-un, -kud) fn* bőrönd, koffer, poggyász, utazótáska
matk||mie|z *(-hen, -st) fn* utas, utazó, turista, vándor
matk||siebr *(-an, -ad) fn* úti / utazó társaság
matk||siebrala|ine *(-ižen, -št) fn* útitárs
matk||tavar|ad *(-oiden, -oid) fn plur* poggyász
matras *(-an, -ad) fn* matrac, szalmazsák, derékalj
matros *(-an, -ad) fn* matróz, hajóslegény
matti *(-n, -d) fn* trágárkodás, káromkodás, anyázás, szentségelés
mauzolei *(-n, -d) fn* mauzóleum, síremlék
meca|ine *(-ižen, -št) fn* erdőcske
mecan||bugr *(-an, -ad) fn* erdei halom / domb

mecan||ižand *(-an, -ad) fn* (az) erdő szelleme, erdei manó
mecan||kočk *(-an, -ad) fn* kis erdei domb / halom
mecan||kävüj *(-an, -ad) fn* 1. erdőkerülő; 2. vadász
mecan||leikkadaj *(-an, -ad) fn* erdőmunkás
mecan||opušk *(-an, -ad) fn* erdő széle
mecan||org *(-on, -od) fn* erdősűrű, vadon, rengeteg
mecan||sordaj *(-an, -ad) fn* favágó
mecan||sordand *(-an, -ad) fn* erdőkitermelés
mecan||varďoiččij *(-an, -ad) fn* erdész, erdőőr • *Mecanvarďoiččij varďoiččou meccad.* Az erdőőr őrzi az erdőt.
mec|c *(-an, -cad) fn* 1. erdő, tajga • *Ižand pergau meccad.* A tulajdonosa kivágja az erdőt. – *Mecas küpsettih muarďad.* Az erdőben érnek a bogyók. 2. (az) erdő szelleme, erdei manó, ördög ◊ *Mecc tiedau.* Az ördög tudja. 3. trágárság, káromkodás
meccahi|ne I *(-žen, -št) fn* (az) erdő szelleme, erdei manó, ördög • *Meccahine on kaiken mecan cuaŕ.* Az erdő szelleme minden erdőnek az uralkodója
meccahi|ne II *(-žen, -št) mn* erdei
mecc-cua|ŕ *(-rin, -rid) fn* az erdő királya / uralkodója
mecc||därv *(-en, -ed) fn* erdei tó
mecc||inžiner *(-an, -ad) fn* erdőmérnök • *meccinžineroiden tiedkund* erdőmérnöki fakultás
mecc||kana *(-n, -d) fn* fogoly [*Perdix perdix*] • *Kezal mecckana on harmag*. Nyáron a fogoly szürke (színű).
mecc||kaži *(-n, -d) fn* hiúz [*Lynx*]
mecc||kodi *(-n, -d) fn* erdei tanya
mecc||lind *(-un, -ud) fn* erdei madár
mecc||mie|z *(-hen, -st) fn* 1. erdész, erdőkerülő; 2. vadász
mecc||mua *(-n, -d) fn* erdőterület
mecc||niit *(-un, -ud) fn* erdei rét, erdei kaszáló
mecc||žiivat *(-an, -ad) fn* erdei állat, erdei vad, vadállat
mecc||tropink *(-an, -ad) fn* erdei ösvény
mecik *(-on, -od) fn* liget, erdőliget • *Meccahine nagrau mecikos.* Az erdei manó kacag az erdőligetben.
mecnik *(-an, -kad) fn* vadász, erdész • *Mecnik ambuu hukkid.* A vadász lelövi a farkasokat.
mecoi *(-n, -d) fn* nyírfajd [*Lyrurus tetrix*]
mecoin||kiim *(-an, -ad) fn* nyírfajddürgés
mecuind *(-an, -ad) fn* vadászat, vadászás
mecui|ta *(-čču, -čči) v* vadászik

medij *(-an, -ad) fn* média, hírközlési eszköz
medijan||material *(-an, -ad) fn* híranyag
medik *(-an, -kad) fn* orvoslás, orvostudomány
medikalli|ne *(-žen, -št) mn* orvosi, orvostudományi
medikoi *(-n, -d) fn* orvos
med||sizar *(-en, -t) fn* ápolónő, nővér
meer *(-an, -ad) fn* városvezető, polgármester
mehanik *(-an, -kad) fn* mechanika
mehanikalli|ne *(-žen, -št) mn* mechanikus
mehanikalližes *hsz* mechanikusan • *ruata mehanikalližes* mechanikusan cselekedni
mehanikalližesti *hsz* mechanikusan
mehanikoi *(-n, -d) fn* mechanikus, műszerész, gépész
mehanizator *(-an, -ad) fn* gépkezelő
mehanizm *(-an, -ad) fn* mechanizmus, szerkezet, gépezet
mehev *(-an, -ad) mn* 1. nedves, leves, nedvdús, lédús • *mehevad fruktad* lédús gyümölcsök; 2. termékeny • *mehev mua* termékeny föld
mehevu|z *(-den, -t) fn* 1. nedvesség; 2. termékenység
meh|h *(-an, -had) fn* prém, szőrme
meh|i *(-en, -t) fn* nedv, nedvesség, harmat • *anta mehen* nedvességet kibocsájtani
mehu *(-n, -d) fn* lé, gyümölcslé, szörp, nedv, nedü • *ďablukkahine mehu* almalé, almaszörp
mela *(-n, -d) fn* farevező, kormány, kormánylapát
mela||mie|z *(-hen, -st) fn* kormányos • *laivan melamiez* a hajó kormányosa
mela|ta *(-dau, -zi) v* kormányoz (vízen)
meleoracij *(-an, -ad) fn* melioráció
meleorator *(-an, -ad) fn* meliorátor
mellič *(-an, -čad) fn* malom • *Melličas ďauhotah rugišt.* A rozst a malomban őrlik.
melličan||kiv|i *(-en, -ed) fn* malomkő
melličij *(-an, -ad) fn* molnár
melličnik *(-an, -kad) fn* molnár
melodij *(-an, -ad) fn* dallam, melódia • *čoma melodij* szép dallam / melódia
memorial *(-an, -ad) fn* emlékmű
memuar|ad *(-oiden, -oid) fn plur* memoár, emlékirat
merd *(-an, -ad) fn* halászháló, varsa
meren||emä *(-n, -d) fn* a tenger úrnője
meren||pind *(-an, -ad) fn* 1. tengerszint; 2. a tenger felszíne
merež *(-in, -id) fn* halászháló, varsa, szárnyas varsa • *Diä muretah*

da siid merež sinna piästetah. Feltörik a jeget, és azután ott leengedik a varsát.

mer|i *(-en, -t) fn* tenger • *Meri aldostuu.* A tenger hullámzik. – *meren pohď* a tenger feneke – *lagedah mereh* a nyílt tengerre

meridian *(-an, -ad) fn* délkör, meridián

meri|hädä *(-n, -d) fn* tengeri katasztrófa

meri||mie|z *(-hen, -st) fn* tengerész, tengeri hajós • *Merimiehed forsitah uudes formas.* A tengerészek új egyenruhát viselnek.

merk *(-an, -ad) fn* méret, mérték

merkiččij *(-an, -ad) mn* jelentős

merkiču|z *(-ksen, -st) fn* 1. jelentése vminek; 2. jelentőség

merki|ta *(-ččou, -čči) v* jelent vmit, azt jelenti, hogy...

mestoimenij *(-an, -ad) fn* névmás

mešai|da *(-u, -) v* zavar, megzavar, háborgat

meššanin *(-an, -ad) fn* nyárspolgár, kispolgár

me|zi *(-den, -tt) fn* méz

mezija|ine *(-ižen, -št) fn* méh [*Apis mellifera*] • *Mezijaine luadiu mett.* A méh készíti a mézet.

meža *(-n, -d) fn* mezsgye, határvonal

metal *(-an, -ad) fn* fém

metalli|ne *(-žen, -št) mn* fém-, fémből levő

metal||lomu *(-n, -d) fn* fémhulladék, ócskavas

metallurg *(-an, -ad) fn* kohász

meteor *(-an, -ad) fn* meteor

metod *(-an, -ad) fn* módszer, eljárás, metódus

metr *(-an, -ad) fn* méter • *kahten metran süväs* két méter mélyen – *kuuź metrad levedut* hat méter széles

metro *(-n, -d) fn* metró

mi *(-n, -da) nm* 1. mi, micsoda • *Mi silai on?* Mid van (neked)? – *Miš siätäh: huabas vai lepas?* Miből csinálják, nyírfából vagy égerfából? ◊ *Mida maksau?* Mibe (mennyibe) kerül? 2. melyik • *Mida kielt / mil kielel siga pagištah?* Melyik nyelven beszélnek ott?

miak *(min|ak, mida|k) nm* 1. valami, némi; 2. valamelyik, némelyik

mida|l' *(-lin, -lid) fn* érem, medál • *Gimnastad suadih midalid.* A tornászok érmet szereztek.

midalist *(-an, -ad) fn* érmes (személy)

mieh *(-an, -ad) fn* prém, szőrme

miehel *hsz* férjnél • *Oledgo sina miehel?* (Te) férjnél vagy?

miehele *hsz* férjhez • *anta miehele* féjhez adni – *mändä miehele* férjhez menni

miehele||mänemat|oi *(-toman, -tomad) mn* férjezetlen

miehele||mänend *(-an, -ad) fn* férjhezmenés, férjhezmenetel
miehele||mänend||vir|ź *(-den, -t) fn* lakodalmi ének
miehin||keng|ad *(-iden, -id) fn plur* férfi cipő, férfi lábbeli
miehin||soba *(-n, -d) fn* férfi ruha
miehu|d *(-den, -t) fn* emberke, kis ember
miehu|z *(-den, -t) fn* férfiasság, bátorság ◊ *Miehuz ei diätä meid.* A bátorság nem hagy el minket.
miek *(-an, -kad) fn* lovag • *Raccarid toratah miekoil.* A lovagok karddal harcolnak.
miekan||nero *(-n, -d) fn* kardvívás, vívás, kardozás
miek||mie|z *(-hen, -st) fn* kardvívó, vívó, kardozó • *Miekmiehen astal on miek.* A (kard)vívó fegyvere a kard.
miel *(-an, -ad) fn* kréta • *Kirďuta mielal!* Írd (fel) krétával!
mie|l' *(-en, -t) fn* 1. agy, ész, elme, értelem; 2. gondolat, vélemény • *Mieľ tuli minun piähe.* Egy gondolat jött a fejembe. 3. hangulat, kedv, érzés • *pahas mieles* rossz hangulatban – *Se on milei mielt müöti*. Ez nekem kedvem szerinti. ◊ *hüväl mielel* szívesen, jó kedvvel, örömmel
mieldu|da *(-u, -i) v* kedvel, szeret, szimpatizál • *mielduda pajoh* az éneket szeretni
mieldutt|ada *(-au, -i) v* tetszik, örömet szerez, kedvre derít • *Pajo mieldutti kaikkid.* Mindenkinek tetszett az ének.
mielduttaj *(-an, -ad) mn* kedvelt, szeretett, szimpatikus
mielehi|ne *(-žen, -št) mn* tetszetős, kívánatos, kellemes
mielel *hsz* ésszerűen, józanul, értelmesen
mieles||pid|ada *(-au, -i) v* szeret
mieles||pidand *(-an, -ad) fn* szeretet
mieles||pidattav *(-an, -ad) mn* szándékos, szándékolt • *mielespidettav tiähtänd* szándékolt jelentés
mielet|oi *(-toman, -tomad) mn* értelmetlen, esztelen, eszetlen, bolond, őrült
mielev *(-an, -ad) mn* okos, bölcs, értelmes, megfontolt
mielevu|z *(-den, -t) fn* okosság, bölcsesség, értelmesség ◊ *Sananpolved opastetah meile mielevut.* A közmondások bölcsességre tanítanak minket.
mielik|az *(-kahan, -ast) mn* okos, bölcs, értelmes, megfontolt • *mielikaz sanund* okos beszéd
mielištu|da *(-u, -i) v* megokosodik, okosodik • *teravas mielištuda* gyorsan megokosodni
mielü|d *(-den, -t) fn* hangulat • *Kut on sinun mielüd?* Milyen a hangulatod?

mier *(-on, -od) fn* világ, nagyvilág
mie|z *(-hen, -st) fn* 1. ember • *kaheksa miest* nyolc ember; 2. férfi • *naižikkahad miehed* nős / házas férfiak; 3. férj • *miehen abuks* a férj segítségére
miez||artist *(-an, -ad) fn* férfi művész, férfi színész
miez||keng|ad *(-iden, -id) fn plur* férfi cipő, férfi lábbeli
miez||luad *(-un, -ud) fn* hímnem
miez||luadun *mn rtlan* hímnemű • *miezluadun person* hímnemű személy
miet|tida *(-tiu, -i) v* céloz, célba vesz, megcéloz • *Mecnik mietii oružal hukkah.* A vadász a puskával megcélozta a farkast.
migutt|ada *(-au, -i) v* pislog, kacsint, pislant
mihač *(-un, -čud) fn* labda
mihe *ksz,nm* 1. hova, hová; 2. ahova, ahová
mihek *nm* valahova, valahová
mihesai *ksz,nm* 1. meddig; 2. ameddig • *Mihesai Äninе levidau?* Meddig nyúlik / terjed az Onyega?
mii|l' *(-lin, -lid) fn* mérföld
miilost' *(-an, -ad) fn* kegy, kegyelem, könyörület, irgalom
miilostin *(-an, -ad) fn* alamizsna
miir *(-un, -ud) fn* világ, nagyvilág
mikstuur *(-an, -ad) fn* miksztúra, gyógyszerkeverék, kanalas orvosság
mikš *ksz,nm* 1. miért • *Mikš siga iele ni mittid kodiid?* Miért nincsenek ott házak? 2. amiért
mild'on *(-an, -ad) szn* millió • *viiž mild'onad* ötmillió
mild'onahi|ne *(-žen, -št) mn* milliós • *mild'onahine lidn* milliós város
mild'onšik *(-an, -kad) fn* milliomos
milicij *(-an, -ad) fn* 1. rendőrség, polgárőrség; 2. rendőr, polgárőr
mil'l'art *(-an, -tad) szn* milliárd
mil'l'arttahi|ne *(-žen, -št) mn* milliárdos
mimik *(-an, -kad) fn* mimika, arcjáték
min|a *(-un, -dai) nm* én • *Mina opastun školas.* Én iskolában tanulok.
mindai *nm* engem
mindal' *(-an, -ad) fn* mandula [*Prunus dulcis*]
miniat'uur *(-an, -ad) fn* miniatűr
minimum *(-an, -ad) fn,mn* minimum
miniral *(-an, -ad) fn* ásvány
ministe|r *(-rin, -rid) fn* miniszter
ministerišt *(-on, -od) fn* minisztérium
ministerstv *(-an, -ad) fn* minisztérium
min||tähte *ksz,nm* 1. miért; 2. amiért
minun *nm* (az) enyém, az én ...m
minun||iččim *(-an, -ad) mn* magamfajta

minun||iga|ine *(-ižen, -št) fn,mn* velem egyidős, velem egykorú, kortárs(am) • *Minunigaižed vahntuttih.* A kortársaim / a velem egyidősek megöregedtek.
minus *(-an, -ad) fn,mn* mínusz
minut *(-an, -tad) fn* perc, pillanat • *ende tädä minuttad* (egészen) eddig a percig / pillanatig
mińuu *(-n, -d) fn* menü • *lapsiden mińuu* gyerekmenü
misij *(-an, -ad) fn* misszió, elhivatás, hivatás, kötelesség
misk *(-an, -ad) fn* tál, tálka, kistál, csajka
mišc *(-an, -ad) fn* izom [*musculus*]
mišeń *(-en, -t) fn* cél, célpont, céltábla
mišpiä *nm* mitől, mi okból, miért
miting *(-an, -ad) fn* míting, találkozó, gyűlés, megbeszélés
mitropolit *(-an, -tad) fn* metropolita
mitte *(-n, -d) ksz,nm* 1. milyen, mifajta, miféle, micsoda ◊ *Mitte küzünd!* Micsoda (egy) kérdés! 2. amilyen ◊ *Mitte kand, mugoine vezagi*. Amilyen a tő, olyan a hajtás(a) is.
miäč *(-ün, -čüd) fn* labda
miär *(-än, -äd) fn* 1. mérték, mértékegység; 2. mérce
miäričend *(-an, -ad) fn* 1. mérés; 2. felpróbálás • *sobiden miäričend* ruhák felpróbálása
miäriču|z *(-ksen, -st) fn* mérés, lemérés, megmérés
miäri|ta *(-ččou, -čči) v* 1. mér, lemér, megmér • *Ni ken ei ole miärinnu därven pidut.* Senki sem mérte meg a tó hosszát. 2. felpróbál • *miärita puar* felpróbálni a kosztümöt
miär||lugu||sana *(-n, -d) fn* tőszámnév
miärädamat|oi *(-toman, -tomad) mn* határozatlan, bizonytalan, felbecsülhetetlen, meghatározhatatlan
miärädu|z *(-ksen, -st) fn* meghatározás, felbecsülés, megbecsülés, értékelés
miäränlli|ne *(-žen, -št) mn* mennyiségi • *miäränlline konsonantoiden vajehtuz* mennyiségi fokváltakozás
miärä|ta *(-dau, -zi) v* meghatároz, felbecsül, megbecsül, értékel, felértékel • *miäräta siebran ruadon piämiär* meghatározni a cég munkájának a célját – *miärätul aigal* a meghatározott időpontban
mladenč *(-an, -ad) fn* kisgyermek, gyermek, apróság
mladenča|ine *(-ižen, -št) fn* csecsemő, baba, kisbaba
mobilizacij *(-an, -ad) fn* mozgósítás, mobilizáció
mobilli|ne *(-žen, -št) mn* mobil • *mobilline telefon* mobiltelefon

-mo|ine *(-žen, -št) mn ut* -szerű, -féle, …-hoz, -hez,-höz hasonló
moit|tida *(-tiu, -i) v* szemrehány, összeszid, elmarasztal, hibáztat • *Muam ei moiti meid.* Anya nem hibáztat minket.
mokš *(-an, -ad) fn* moksa nyelv (a két nagy mordvin nyelvváltozatból az egyik) • *pagišta mokšaks* moksa nyelven beszélni
mokšala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* moksa (a két nagy mordvin népcsoportból az egyikhez tartozó)
molemb|ad *(-iden, -id) szn plur* mindkét, mindkettő • *rajan molembil puolil* a határ mindkét oldalán
moli *(-n, -d) fn* moly, molylepke [*Microlepidoptera*]
moli|da *(-u, -i) v* fohászkodik, könyörög, kérlel vkit • *molida D'umalad* Istenhez könyörögni, kérlelni Istent
moli|dakse *(-že, -ihe) v refl* imádkozik
molind *(-an, -ad) fn* könyörgés, kérlelés
molnij *(-an, -ad) fn* villám, villámlás
moloč *(-an, -čad) fn* derék fickó, legény a talpán
moment *(-an, -ad) fn* 1. pillanat; 2. mozzanat
monarhij *(-an, -ad) fn* monarchia
mongol *(-an, -ad) fn,mn* mongol
mon|i *(-en, -t) szn* sok
moni||d'atažahi|ne *(-žen, -št) mn* többemeletes, többszintes
moni||forma|ine *(-ižen, -št) mn* sok alakú
monik *(-on, -kod) fn* többes szám • *monikon kolmandž person* többes szám harmadik személy
moni||kieli|ne *(-žen, -št) mn* többnyelvű
moni||kierda|ine *(-ižen, -št) mn* sokszoros, többszörös
moni||kierduksi|ne *(-žen, -št) mn* többemeletes, többszintes • *monikierduksine taloi* többemeletes épület
moni||luadu|ine *(-ižen, -št) mn* sok alakú
monitor *(-an, -ad) fn* monitor
monolog *(-an, -ad) fn* monológ
montaž *(-an, -ad) fn* montázs
monument *(-an, -ad) fn* emlékmű
moped *(-an, -ad) fn* moped
mořak *(-an, -kad) fn* tengerész, hajós, matróz
mord *(-an, -ad) fn* ormány, orr, pofa
Mordov *(-as, -ah) fn* Mordvinföld
morežennoi *(-n, -d) fn* fagylalt
morgai|da *(-u, -) v* hunyorít, hunyorgat
mori|da *(-u,-i) v* éheztet, kiéheztet, koplaltat
morkofk *(-an, -ad) fn* répa, sárgarépa [*Daucus carota subsp. sativus*]

morkofk||katlet *(-an, -tad) fn* sült sárgarépaszelet
morž *(-un, -ud) fn* rozmár [*Odobenus rosmarus*] • *Moržud eletah pohďaižes.* A rozmárok északon élnek.
moskit *(-an, -tad) fn* szúnyog [*Culicidae*] • *Kibeduz levidau moskitoiden kauti.* A betegség a szúnyogok által terjed.
mostk|ad *(-iden, -id) fn plur* kikötőpalló, csónakkikötő
mošennik *(-an, -kad) fn* szélhámos
mozaik *(-an, -kad) fn* mozaik
mozg *(-un, -ud) fn* agy, agyvelő
mozo|l' *(-lin, -lid) fn* tyúkszem [*clavus*]
motiv *(-an, -ad) fn* motívum, indíték
motocikl *(-an, -ad) fn* motorkerékpár, motorbicikli
motor *(-an, -ad) fn* motor
motoroller *(-an, -ad) fn* robogó
motor||veneh *(-en, -t) fn* motorcsónak
mramor *(-an, -ad) fn* márvány [*marmor*]
mua *(-n, -d) fn* 1. föld, talaj • *kuokkida muad* megkapálni a földet ◊ *diättäda hüvä dälg muale* jó nyomot hagyni a földön – *Omal mual on hüvä eläda*. A saját földön jó élni. 2. (a) Föld (bolygónk); 3. ország • *edahalaižed muad* távoli országok
mua||emag *(-an, -ad) fn* a föld úrnője
muahe||panend *(-an, -ad) fn* temetés, földelés, elföldelés
muahe||panend||päiv *(-än, -äd) fn* a temet(kez)és napja
muahe||panend|vir|ź *(-den, -t) fn* temet(kez)ési sirató
mua||hii|ŕ *(-ren, ŕt) fn* mezei egér [*Mus agrarius Pall*]
muahi|ne *(-žen, -št) mn* 1. földi; 2. földes • *muahine lava* földes padló
muahu|d *(-den, -t) fn* országocska, kis ország
mua||ilm *(-an, -ad) fn* világ, nagyvilág, világmindenség • *tiedustada muailm* megismerni / felfedezni a világot – *lähtä muailmad müöti kulgemah* elmenni a világot bebarangolni
mua||ilman||kacund *(-an, -ad) fn* világnézet, világkép
mua||ilman||kongres *(-an, -ad) fn* világkongresszus
mua||ilman||muaste|ŕ *(-rin, ŕt) fn* világbajnok
mua|ine *(-žen, -št) mn* 1. földi; 2. földes
mua||ižand *(-an, -ad) fn* a föld szelleme
mua||kondija|ine *(-ižen, -št) fn* vakondok, vakond [*Talpa*] • *Muakondijaižed eletah muas.* A vakond(ok)ok a földben élnek.

mua||kund *(-an, -ad) fn* terület, régió, térség, tartomány, körzet, országrész
muala|ine *(-ižen, -št) fn* 1. állampolgár • *Suomen mualaine* finn állampolgár; 2. honfitárs • *minun mualaine* a honfitársam
mualaž||tora *(-n, -d) fn* polgárháború
muali|ne *(-žen, -št) mn* 1. földi; 2. földes
muam *(-an, -ad) fn* édesanya, anya, mama • *muamale iloks* az anya örömére – *muaman koht* anya kabátja – *Muam kuccuu kodih*. Az anya hazahív.
muaman||kie|l' *(-len, -l't) fn* anyanyelv
mua||mie|z *(-hen, -st) fn* földműves, paraszt, falusi • *Müö olemme muamiehed.* Mi falusiak vagyunk.
muamindam *(-an, -ad) fn* mostohaanya
mua||muuroi *(-n, -d) fn* hamvas szeder [*Rubus arcticus*]
muan||ala|ine *(-ižen, -št) mn* föld alatti ◊ *muanalaižes kuningazkundas* az alvilágban
muan||alu|ine *(-ižen, -št) mn* föld alatti
muan||alust *(-an, -ad) fn* föld alatti járat, kazamata
muan||d'orn *(-an, -ad) fn* gyeptégla
muan||emag *(-an, -ad) fn* a föld úrnője
muan||ižand *(-an, -ad) fn* a föld szelleme
muaniž||kukoi *(-n, -d) fn* fecsegő, mellébeszélő, lódító, hazudozó
muanit|elta *(-telou, -teli) v* megcsal, becsap, felültet, félrevezet, megtéveszt
muanite|z *(-ksen, -st) fn* csali (horgászat)
muanitt|ada *(-au, -i) v* megcsal, becsap, felültet, félrevezet, megtéveszt
muanittaj *(-an, -ad) fn* csaló
muanittelij *(-an, -ad) fn* csaló
muanitu|z *(-ksen, -st) fn* becsapás, megtévesztés, félrevezetés, megcsalás, csalás
muan||mie|z *(-hen, -st) fn* vkinek a földije, földi • *meiden muanmiehed* a mi földijeink
muan||pajo *(-n, -d) fn* himnusz, nemzeti / nemzetiségi dal • *Kard'alan muanpajo* karjalai himnusz
muan||ruadaj *(-an, -ad) fn* földműves, parasztgazda, gazda
muan||särižend *(-an, -ad) fn* földrengés
muan||tied *(-on, -od) fn* földrajz
muan||tiedolli|ne *(-žen, -št) mn* földrajzi • *muantiedolline azetez* földrajzi helyzet / pozíció
muanträsind *(-an, -ad) fn* földrengés

muar|ad *(-oiden, -oid) fn plur* priccs • *magata muraoil* pricscsen aludni

muard' *(-an, -ad) fn* bogyó, bogyótermés, bogyós gyümölcs • *kerata muard'ad* bogyót szedni, bogyót gyűjteni – *täüź virš muard'ad* tele kosár bogyó / bogyós gyümölcs – *Mäne selgäle muard'ah!* Menj falura (bogyós) gyümölcsért!

muard'|ad *(-oiden, -oid) fn plur* bogyó, bogyótermés, bogyós gyümölcs

muard'ak|az *(-kahan, -ast) mn* bogyós, bogyóval teli

muard'ažik *(-on, -kod) fn* bogyótermő hely

muard'||buč|č *(-in, -čid) fn* gyümölcsös hordó

muard'||mäg|i *(-en, -ed) fn* bogyótermő hegy(oldal)

muaste|ŕ *(-rin, -rt) fn* 1. mester • *hüvid muasteriid* jó mesterek; 2. bajnok

muasteŕ||kiža *(-n, -d) fn* világbajnokság • *voittada muailman muasteŕkiža* a világbajnokságon versenyezni

muaster|ta *(-dau, -zi) v* 1. fabrikál; 2. kontárkodik, fusizik

muažem *(-an, -ad) fn* táj, vidék • *čoma muažem* szép / gyönyörű táj / vidék – *avonaine muažem* nyílt táj

mua||talohu|z *(-den, -t) fn* mezőgazdaság • *muatalohuden tiedkund* mezőgazdasági kar

muatkoi *(-n, -d) fn* anyós, a feleség anyósa, a férj anyja

muatnič *(-an, -čad) fn* mennyezeti gerenda

muatušk *(-an, -ad) fn* anyós, napa

mučak *(-on, -kod) fn* baba, játékbaba • *elostada mučakoil* babával játszani, játékbabázni

mučkahtu|z *(-ksen, -st) fn* kificamodás, ficam

mučkaidu|z *(-ksen, -st) fn* kificamodás, ficam

mučkai|ta *(-dau, -ži) v* kificamodik

mučkehtu|da *(-u, -i) v* kanyarodik, elkanyarodik, kanyarog

mučoi *(-n, -d) fn* feleség, asszony, nej • *nuoŕ mučoi* fiatalasszony – *minun mučoin vahnembad* a feleségem / nejem szülei

muda *(-n, -d) fn* sár, iszap, latyak, ingovány

mudahi|ne *(-žen, -št) mn* sáros, iszapos, latyakos, ingoványos

mudak|az *(-kahan, -ast) mn* sáros, iszapos, latyakos, ingoványos

muga *nm* 1. így, úgy, ily(en) módon, oly(an) módon, emígy(en), amúgy; 2. ilyen, olyan, emilyen, amolyan • *Ei muga edahan olnu.* Nem volt olyan messze.

muga|ine *(-ižen, -št) nm* ilyen, emilyen, ily, olyan, amolyan, oly • *Mihe niškoi on valmištettu mugoine šliäp?* Hova készült el egy ilyen sapka? ◊ *Ole mugoine hüvä!* Legyél / légy oly(an) jó!

mugalleh *nm* így, úgy, ily(en) módon, oly(an) módon, emígy(en), amúgy

mugažo *ksz* is, szintén, úgyszint, úgyszintén • *mugažo muudgi* mások is úgyszintén – *Ota mindai mugažo därvele!* Vigyél engem is a tóhoz!

mugom *(-an, -ad) nm* ilyen, emilyen, ily, olyan, amolyan, oly • *Mugomal hoikaižel oksal ühteh punottih.* Egy ilyen vékony ággal rögzítették össze.

muhaht|ada *(-au, -i) v* elmosolyodik, megmosolyog

muhaht|uda *(-u, -i) v* elmosolyodik, megmosolyog

muhaidu|z *(-ksen, -st) fn* mosolygás, mosoly • *leved muhaiduz* széles mosoly

muhai|ta *(-dau, -ži) v* mosolyog • *Nagrau muhaidau.* Nevet, mosolyog.

muhaite *hsz* mosolyogva • *ližata muhaite* mosolyogva hozzátenni / hozzáfűzni

muhi|šta *(-žou, -ži) v* elmosolyodik, mosolyog • *Muhiže levedemba!* Szélesebben mosolyogj!

muhu *(-n, -d) fn* mosoly, mosolygás

muiged *(-an, -ad) fn* savanyú • *muiged maid* savanyú tej

muigeda|ine *(-ižen, -št) mn* savanykás, fanyar

muigedattav *(-an, -ad) mn* savanykás, fanyar

muigedemb *(-an, -ad) mn kf* savanyúbb

muigedu|z *(-den, -t) fn* savanyúság, fanyarság

muige|ta *(-nou, -ni) v* megsavanyodik • *Maid muigeni.* A tej megsavanyodott.

muigoite|z *(-ksen, -st) fn* kovász

muigoitt|ada *(-au, -i) v* erjed, megerjed

muigoitu|z *(-ksen, -st) fn* 1. kovászolás; 2. savanyítás

muil *(-an, -ad) fn* szappan • *Mina pezemoi muilan ke.* (Én) szappannal mosakodok.

muila|ine *(-ižen, -št) fn* kis szappan

muilist|ada *(-au, -i) v* szappanoz, beszappanoz

muinengi *hsz* általában, szinte

muite *hsz* csak úgy, egyébként, különben • *Muite andoi.* Csak úgy adódott. – *tulda muite* csak úgy (el)jönni

muj|ada *(-au, -i) v* ízlel, megízlel, kóstol, megkóstol

mujal *hsz* máshol, másutt, másik helyen

mujale *hsz* máshova, máshová
mujalepiä *hsz* máshova, máshová
mujalpiä *hsz* máshonnan, máshonnét
muju *(-n, -d) fn* 1. szín, színezés • *lüüdilaižen flagan mujud* a lűd zászló színei; 2. festék • *kaikenkarvaižed mujud* többszínű festék(ek)
muju|da *(-u, -i) v* ízlik, vmilyen íze van • *Kala mujuu magedal.* Finom íze van a halnak.
muju|ine *(-ižen, -št) fn* 1. szín, színezés; 2. festék
mujuk|az *(-kahan, -ast) mn* színes • *mujukkahad kuvad* színes képek
muju||künä *(-n, -d) fn* színes ceruza • *piirta mujukünäl* színes ceruzával rajzolni
mujunik *(-an, -kad) fn* festő, szobafestő, mázoló
muju||piirdaj *(-an, -ad) fn* festő, festőművész, piktor
muju||piirdu|z *(-ksen, -st) fn* festészet, festőművészet
muju||stökkol||kuva *(-n, -d) fn* ólomüveg(kép)
mujut|elta *(-telou, -teli) v* fest, színez, kifest, kiszínez
mujute|z *(-ksen, -st) fn* színezőanyag
mujutt|ada *(-au, -i) v* fest, kifest, befest • *Äijäpäiväks mujutetah munaižid.* Húsvétra tojást festenek.
mujuttaj *(-an, -ad) fn* festő
mujuttelu|z *(-ksen, -st) fn* festés, kifestés, befestés • *kuvaižiden mujutteluz* képek festése
mujutu|z *(-ksen, -st) fn* festés, kifestés, befestés • *aidan mujutuz* kerítésfestés
mukai|ta *(-dau, -ži) v* megcsókol, csókol, csókolgat
muk|k *(-in, -kid) fn* bukfenc • *kiätä mukkid* bukfenc(ek)et hányni / vetni, bukfencezni
mukkid *hsz* bukfencezve
mula *(-n, -d) fn* öszvér [*Equus asinus X Equus caballus*]
muloi *hsz* tavaly, az előző évben • *Muloi oli vihmaž keza.* Tavaly esős nyár volt.
mulo|ine *(-ižen, -št) mn* tavalyi, előző évi • *muloižel kezal* a tavalyi nyáron – *muloižel vuodel* a tavalyi évben
mult||film *(-an, -ad) fn* rajzfilm
muna *(-n, -d) fn* 1. tojás; 2. here, férfi nemi szerv
muna|ine *(-ižen, -št) fn* tojás • *mujuttada munaižid Äijäpäiväks* tojás(oka)t festeni húsvétra
munarič *(-an, -čad) fn* rántotta, tojásrántotta • *Sizar räkettau munariččad.* A nővére rántottát süt.
mundir *(-an, -ad) fn* egyenruha
munida *(-u, -i) v* tojik, tojást rak • *Kajag muniu suole.* A sirály a mocsárra rakja a tojást.

munij *(-an, -ad) fn* tojó (madár nősténye)
muod *(-an, -ad) fn* divat, módi • *olda muodas* divatban lenni
muodik|az *(-kahan, -ast) mn* divatos • *muodikaz keričuz* divatos hajvágás
muok *(-an, -kad) fn* kín, szenvedés, gyötrelem, gyötrődés
muoki|ta *(-čču, -čči) v* gyötör, meggyötör, kínoz, megkínoz
muoki|takse *(-čeze, -ččihe) v* kínlódik, gyötrődik, szenved
muokitu|z *(-ksen, -st) fn* kín, szenvedés, gyötrelem, gyötrődés
murdi *hsz* fonákjára, visszájára, fejjel lefelé • *kiätä murdi* visszájára fordítani
murdina|ine *(-ižen, -št) mn* fonák, visszájára fordított
murdi||niškoin *hsz* fejjel lefelé, tótágast
mured *(-an, -ad) mn* omlós, porhanyós, foszlós • *mured kartofk* omlós krumpli / burgonya
murendaj *(-an, -ad) fn* betörő
murendami|ne *(-žen, -št) fn* törés, eltörés, összetörés
murendel|ta *(-ou, -i) v* tör, tördel, eltör, letör, megtör, összetör, széttör
murendu|z *(-ksen, -st) fn* törés, eltörés, összetörés
murennu *(-den, -t) mn* tört, törött, eltört, összetört, széttört
mure|ta I *(-ndau, -ndži) v* tör, eltör, összetör, széttör • *Diä muretah.* Törik a jeget.
mure|ta II *(-nou, -ni) v* törik, eltörik, összetörik, széttörik
murgin *(-an, -ad) fn* ebéd • *keittada murginaks* ebédre főzni
murgin||aig *(-an, -ad) fn* ebédidő
murginoi|ta *(-ččou, -čči) v* ebédel, megebédel • *Müö tulimme murginoiččemah.* Megyünk ebédelni.
muroitt|ada *(-au, -i) v* morzsol, összemorzsol, morzsál, szétmorzsál • *muroittada leibad* (szét-) morzsálni a kenyeret
muru *(-n, -d) fn* morzsa • *Muru pakui lavale.* A morzsa lepotyogott a padlóra.
muru|ine *(-ižen, -št) fn* apró morzsa
muruižiks *hsz* szétmorzsálódva, elmorzsálódva
muru|ta *(-dau, -zi) v* morzsálódik, szétmorzsálódik
musar *(-an, -ad) fn* szemét, hulladék
mus|ked *(-tan, -tad) mn* fekete
muskul *(-an, -ad) fn* izom [*musculus*]
must *(-an, -ad) mn* fekete • *must lehm* fekete tehén – *mustad ďurod* fekete csíkok – *Must meri* Fekete-tenger
muste|ta I *(-ndau, -ndži) v* feketít, befeketít, megfeketít

muste|ta II *(-nou, -ni) v* feketedik, befeketedik, megfeketedik, feketéllik • *Valged mustenou noges.* A fehér megfeketedik a koromtól.
must||hard' *(-an, ad) mn* fekete sörényű
must||kulma|ine *(-ižen, -št) mn* fekete szeműldökű
must||mado *(-n, -d) fn* keresztes vipera [*Vipera berus*]
must||mua *(-n, -d) fn* feketeföld
must||per|t' *(-tin, -ttid) fn* dohányzó kunyhó
must||silmä|ine *(-ižen, -št) mn* fekete szemű
must||tuk|k *(-an, -kad) mn* barna hajú, fekete hajú
must||veri|ne *(-žen, -št) mn* barna bőrű, lebarnult, fekete bőrű
mušt *(-on, -od) fn* 1. emlékezés, emlékezet, visszaemlékezés, memória, emlékezőképesség • *hüvä mušt* jó emlékezőképesség / memória; 2. emlék • *kaunehed muštod* csodaszép emlékek
muš|t' *(-tin, -tid) fn* 1. emlékezés, emlékezet, visszaemlékezés, memória, emlékezőképesség; 2. emlék
mušt|ada *(-au, -i) v* emlékezik, emlékszik, visszaemlékezik • *Viego häin muštau mindai?* Vajon emlékezik ő még rám? – *Niid vuozid en mušta*. Nem emlékszem ezekre az évekre.
muštand *(-an, -ad) fn* emlékezet, megemlékezés
mušt||bruja *(-n, -d) fn* emléktárgy, ajándéktárgy, szuvenír
mušt||bruja||kiosk *(-an, -ad) fn* ajándékbolt
muštelm *(-an, -ad) fn* visszaemlékezés
muštelm|ad *(-oiden, -oid) fn plur* visszaemlékezések, memoár, emlékirat
muštel|ta *(-ou, -i) v* emlékezik, emlékszik, visszaemlékezik • *Muštelkat mindai!* Emlékezzetek rám!
muštin||päiv *(-än, -äd) fn* emléknap
mušt||kiv|i *(-en, -ed) fn* emlékmű • *nostada muštkivi* emlékművet emelni / állítani
muštoit|elta *(-telou, -teli) v* emlékezik, emlékszik, visszaemlékezik
muštoitt|ada *(-au, -i) v* emlékezik, emlékszik, visszaemlékezik
muštoitu|z *(-ksen, -st) fn* emlékezés, visszaemlékezés
muštoks *hsz* ajándékba, ajándékul, ajándékként • *anta muštoks* ajándékba adni
muštole *hsz* emlékére, emlékezetére, emlékül • *minun buaban muštole* a nagyanyám emlék(ezet)ére
muštuk *(-an, -kad) fn* szipka
mušt||zual *(-an, -ad) fn* emlékterem, múzeumi terem, múzeum

muzed *(-an, -ad) mn* sötét (színű), feketés

mužik *(-an, -kad) fn* 1. férj • *itk mužikas* a férj siratása; 2. férfi • *Mužik vaľľasti hebon.* A férfi befogott egy lovat. 3. ember

muu *(-n, -d) mn* más, másik

muugala|ine *(-ižen, -št) mn* idegen • *muugalaine pagin* idegen beszéd

muuraha|ine *(-ižen, -št) fn* hangya [*Formicidae*]

muuraz||mät|äz *(-tähan, -äst) fn* hangyaboly • *Muurahaine on muurazmättähas.* A hangya a hangyabolyban van.

muureh *(-en, -t) mn* száraz, elszáradt, szikkadt • *muureh leib* száraz kenyér

muurehtu|da *(-u, -i) v* 1. kiszárad, elszárad, megszárad, kiszikkad; 2. elzsibbad

muuroi *(-n, -d) fn* mocsári hamvas szeder • *Häin oli muuroid keradamas.* Mocsári hamvas szedret volt gyűjteni / szedni.

muur|ta *(-dau, -zi) v* fordít, elfordít, megfordít, forgat

muuz *(-an, -ad) fn* múzsa • *runonikan muuz* a költő múzsája

muuzij *(-an, -ad) fn* múzeum • *Pühäpäivin muuzij on avaittu.* Vasárnap a múzeum nyitva van. – *Ken lähtöu muuzijah?* Ki jön a múzeumba?

muuzik *(-an, -kad) fn* zene, muzsika, melódia • *lüüdilaine muuzik* lűd zene

muuzikalli|ne *(-žen, -št) mn* 1. zenés; 2. zenei

muuzikalližes *hsz* 1. zenésen; 2. zeneileg

muuzikalližesti *hsz* 1. zenésen; 2. zeneileg

muuzik||kruug *(-an, -ad) fn* zenei kör / klub • *kävüda muuzikkruugah* zenei körbe járni

muuzik||kruuga|ine *(-ižen, -št) fn* zenei kör / klub

muuzik||luad *(-un, -ud) fn* zenei forma

muuzik||škola *(-n, -d) fn* zeneiskola • *loppida muuzikškola* zeneiskolát végezni

muuz||kera *(-n, -d) fn* zenei kör / klub

muutt|ada *(-au, -i) v* 1. változtat, elváltoztat, megváltoztat; 2. ragoz

muuttu|da *(-u, -i) v* 1. változik, elváltozik, megváltozik; 2. ragozódik • *Adverbad ei muututa.* A határozószók nem ragozódnak.

muuttumi|ne *(-žen, -št) fn* 1. változtatás, megváltoztatás; 2. ragozás • *verboiden muutumine* az igék ragozása, igeragozás

muutu|z *(-ksen, -st) fn* 1. változtatás, megváltoztatás; 2. ragozás

mügr *(-än, -äd) fn* vakondok, vakond [*Talpa*] • *Mügräd eletah muas.* A vakond(ok)ok a földben élnek.

mürči||märči *hsz* bukfencezve

mürsk *(-ün, -üd) fn* vihar, ítéletidő

mürskük|az *(-kahan, -ast) mn* viharos • *mürskükkahal siäl* viharos időben

müö *(meiden, meid) nm* mi (plur. 1.) • *Müö olemme lüüdilaižed.* Mi lűdök vagyunk. – *meiden kiel'* a mi nyelvünk

müö|dä *(-b, -i) v* elárusít, árul, elad • *Kodi müödih.* A házat eladták.

müödäh *hsz* utána, nyomában • *astuda müödäh* a nyomában menni – *Häin hüpii liipakoile müödäh.* Rohant a lepkék után.

müödä|ine *(-ižen, -št) mn* kedvező • *müödäine tuul'* kedvező szél

müöhemba *hsz kf* később

müöhemba|ine *(-ižen, -št) mn kf* későbbi • *müöhembaižel aigal* későbbi időben

müöhästel|ta *(-ou, -i) v* késik, elkésik, megkésik • *D'und müöhästelou.* A vonat késik.

müöhästu|da *(-u, -i) v* késik, elkésik, megkésik • *Žiäl', ku mina müöhästuin.* Sajnálom, hogy elkéstem. – *Ala müöhästu!* Ne késs!

müöhästunu *(-den, -t) mn* elkésett, megkésett

müöhästu|z *(-ksen, -st) fn* késés, elkésés, megkésés

müöj *(-än, -äd) fn* eladó, árus, kereskedő • *Häin ruadoi müöjän.* Ő eladóként / kereskedőként dolgozott.

müönd *(-än, -äd) fn* eladás, árusítás, vminek az árulása • *naižkengiden müönd* női cipők árusítása / eladása

müöste *hsz* ismét, megint, újfent, újból, újra • *Müöste tuli keza.* Újra megérkezett a nyár.

müöstü|da *(-u, -i) v* beleegyezik, egyetért vmivel • *müöstüda kiištamattoman toziazijan ke* egyetérteni a vitathatatlan ténnyel – *Hüö sihe müöstüttih.* Ők ezzel egyetértettek. – *Häin müöstüi tüötä kaceltavaks.* Beleegyezett, hogy elbírálásra továbbküldi.

müöti *(+part) nu* 1. mentén, mentében, hosszában • *astuda troppad müöti* az ösvény mentén haladni – *pordahid müöti* fel a lépcsőn – *därved müöti* a tó mentén; 2. szerint, vminek az alapján • *opindan suališt müöti* a tanulmányi eredmények alapján ◊ *mindai müöti* (én)szerintem

mäčkütt|ada *(-au, -i) v* csettint, cuppant

mädähn *(-an, -ad) fn* ikra, halikra, kaviár • *Madehel on mädähn.* A menyhalnak ikrája van.

mädähnu|z *(-ksen, -st) fn* lábikra, vádli

mädže|ta *(-nou, -ni) v* szétlapul, összelapul, összenyomódik, összepréselődik, összegyűrődik

mädžött|ada *(-au, -i) v* szétlapít, összelapít, összenyom, összepréssel, összegyűr • *Mädžötin bumagan.* Összegyűrtem a papírt. – *mädžöttada muarďad* összepréselni a bogyókat

mäged *hsz* lefelé (hegyről, dombról, lejtőn) • *laskeda mäged* lefelé ereszkedni

mägen||oc|c *(-an, -cad) fn* domboldal, hegyoldal • *Mägenocas seižutah rahvaz.* A hegyoldalon emberek állnak. – *Hänen kodi on mägenocal.* Az ő házuk a domboldalon van.

mägen||pohď *(-an, -ad) fn* a hegy / a domb lába, a hegy / a domb alja

mäg|i *(-en, -ed) fn* hegy, nagyobb domb • *Häin hurgui regučal mägen alle.* Szánkón jött le a dombról.

mägi||hiihtand *(-an, -ad) fn* alpesi síelés (sport)

mägik|az *(-kahan, -ast) mn* hegyi, hegyes • *mägikaz muažem* hegyes táj / vidék

mägr *(-än, -äd) fn* borz [*Meles meles*]

mägrän||peza *(-n, -d) fn* borzlyuk, borzvacok

mägüč *(-an, -čad) fn* domboldal, hegyoldal • *Hänen kodi on mägučal.* Az ő házuk a domboldalon van.

mägü|d *(-den, -t) fn* domboldal, hegyoldal

mäkin *(-an, -ad) fn* pelyva, polyva

mänd *(-ün, -üd) fn* fenyő (erdei) [*Picea*]

mändik *(-on, -kod) fn* fenyőerdő, fenyves • *Mändüd kazvetah mändikos.* Fenyőfák nőnek a fenyőerdőben.

mänd||puu *(-n, -d) fn* fenyőfa [*Picea*]

mändü|ine *(-ižen, -št) mn* fenyő- • *Kuuť azutah mändüižes puus.* A dúcot fenyőfából készítették.

män|dä *(-öu, -i)* 1. megy, halad • *Häin mäni edahaks.* (Ő) meszszire ment (el). – *Mäne muard'ah!* Menj bogyós gyümölcsért! 2. múlik, elmúlik • *Aig mänöu teravas.* Az idő gyorsan múlik. – *Keza mäni.* Elmúlt a nyár. 3. vonul vhová • *Häin mäni peittoh.* Ő rejtekbe vonul. Elbújik. 4. folyik, ömlik • *D'ogi mänöu sinna toižeh ď ogeh.* A folyó ott ömlik a másik folyóba. 5. • *mändä lagoh* megdől (a gabona); 6. • *mändä ühteh* konvergál (matematika); 7. elvész, elveszik

mändäč *(-un, -čud) fn* kis fenyőfa

mändäha|ine *(-ižen, -št) fn* kis fenyőfa

mänend *(-an, -ad) fn* menés, járás, haladás, vonulás

mänetet|tu *(-un, -tud) mn* elmúlt, eltelt, elfogyott, elveszett, elhagyott • *mänetettu aig* eltelt / elmúlt idő – *mänetettu kiža* elveszett játék – *mänetetud rahad* elfogyott / elveszett pénz

mänett|ada *(-au, -i) v* elfogyaszt, elveszt, elhagy

mänij *(-an, -ad) mn* menő, járó, haladó, múló • *mänij vuoź* a múló év

mäniška|ta *(-ndou, -ndži) v* indul, megindul, nekiindul, elmegy, eltávozik, közeledik • *Päiv laskuh mäniškandou.* A nap lemenéshez közeledik.

männü *(-den, -t) mn* múlt, elmúlt • *männü aig* múlt idő – *männüdel kuul* a múlt hónapban

mänö *(-n, -d) fn* menés, járás, haladás, vonulás

märehti|da *(-u, -i) v* rág, megrág, elrág, rágódik vmin

märg I *(-än, -äd) fn* 1. nedvesség; 2. genny • *Puzerdin majagpaižas märgäd.* Kinyomtam a kelésből a gennyet.

märg II *(-än, -äd) mn* 1. nedves, vizes, ázott, átázott, megázott, elázott • *märgäd sobad* átázott ruházat; 2. rothadt, korhadt; 3. gennyes, gennyező

märgädu|da *(-u, -i) v* átnedvesedik, átázik, megázik, elázik

mäsnik *(-an, -kad) fn* mészáros, hentes

mäzr *(-an, -ad) fn* bőr alatti zsírréteg, zsigeri zsír

mäzrä|ta *(-dau, -zi) v* lekaparja a bőr alatti zsírréteget

mättäha|ine *(-ižen, -št) fn* kis halom, zsombék, kupac, bucka

mättähik *(-on, -kod) fn* kis halom, zsombék, kupac, bucka

mät|äz *(-tähan, -äst) fn* domb, halom, dombocska, kis domb • *Külä oli korgedal mättähal.* A falu egy magas dombon volt.

möčk *(-ün, -üd) fn* paskolás, veregetés, megpaskolás, megveregetés

mölgišt|ada *(-au, -i) v* mereszt, kimereszt, dülleszt, kidülleszt • *mölgištada silmäd* mereszteni / kidülleszteni a szemét

mölgištu|da *(-u, -i) v* dülled, kidülled, mered • *Silmäd mölgištuttih.* Kidülledtek a szemei.

mölö *(-n, -d) fn* bőgőmasina, hisztis gyerek

mömmett|ada *(-au, -i) v* dörmög, mormog, morog, morgolódik

mömmö *(-n, -d) fn* mackó, maci (gyermeknyelven)

möngu|da *(-u, -i) v* bőg, bömböl • *Lehmad möngütah.* Bőgnek a tehenek.

möräi|ta *(-dau, -ži) v* dörmög, mormog, morog, morgolódik

N,Ń

na *isz* nesze, ehun e

ńaba *(-n, -d) fn* 1. köldök; 2. sark, sarok, pólus

ńaba||rihm *(-an, -ad) fn* köldökzsinór

načalstv *(-an, -ad) fn* vezetőség, vezérkar, parancsnokság

nadei|dakse *(-že, -he) v* megbízik, bízik, bizakodik

nado *(-n, -d) fn* sógornő

nadoji|da *(-u, -i) v* untat

naďož *(-an, -ad) fn* remény, reménykedés, bizakodás

naďožnoi *(-n, -d) mn* megbízható, reményteljes

nagl *(-an, -ad) fn* 1. szög, szeg; 2. ék • *puun halgaidaj nag* a fát hasító ék; 3. font (súly mértékegysége) • *D'ogahine satelit painoi enamb tuhad naglad.* Minden műhold több mint ezer fontot nyomott.

nagla|ine *(-ižen, -št) fn* kis szeg / szög, szegecske, szögecske, szegecs, szögecs

ńagoi *(-n, -d) fn* tarlórépa, takarmányrépa [*Beta vulgaris*]

nagr *(-an, -ad) fn* nevetés, kacagás

nagrač *(-un, -čud) mn* nevettető, kacagtató, mókás, vicces, tréfás

nagrad *(-an, -ad) fn* díj, jutalom, kitüntetés

nagr|ada *(-au, -i) v* nevet, kinevet, kacag, kikacag • *Häin nagrau mindai.* Ő kinevet engem. ◊ *Ükś suu itkou da nagrau.* Az egyik szeme (lit: szája) sír, a másik meg nevet.

nagrand *(-an, -ad) fn* nevetés, kacagás

nagranzoitt|ada *(-au, -i) v* nevettet, megnevettet, kacagtat, megkacagtat

nagratt|ada *(-au, -i) v* nevettet, megnevettet, kacagtat, megkacagtat

nagratu|z *(-ksen, -st) fn* nevetnivaló, (kész) komédia

nagrettav *(-an, -ad) mn* nevetséges, mulatságos

nagr|iž *(-ehen, -išt) fn* répa [*Daucus carota subsp. sativus*], fehérrépa [*Petroselinum*] • *Nagrižpane kuoppah!* A répát rakd a verembe! – *nagrišt siemeta* répát vetni – *Nagrehes mugošt ďuomad siättih.* A répából amolyan italt készített.

nagrižsiemen|ed *(-iden, -id) fn plur* répamag • *Nagrižsiemened puhutah.* A répamagot ütéssel vetik.

nagroks *hsz* gúnyolódva, csúfolódva, gunyorosan, csúfondárosan

nagron *hsz* gúnyolódva, csúfolódva, gunyorosan, csúfondárosan

nahk *(-an, -ad) fn* 1. bőr; 2. prém, szőrme, irha

nahka|ine I *(-ižen, -št) fn* 1. bőr; 2. prém, szőrme, irha

nahka|ine II *(-ižen, -št) mn* 1. bőr-, bőrből készült • *nahkaine kindaz* bőrkesztyű – *nahkaižed ďalgačči-med* bőrcipő; 2. prém-, szőrme-

nahk||vüö *(-n, -d) fn* bőröv, bőrszíj • *Nahkvüös on lapp.* A bőrszíjon csat van.

nai|da *(-b, -) v* nősül, megnősül, házasodik (férfi), megházasodik (férfi) • *Velled oldah naidu.* A fivérek megnősültek / megházasodtak. – *Häin naib.* Ő nősül.

naimat|oi *(-toman, -tomad) mn* nőtlen, agglegény • *naimattomad brihad* nőtlen fickók

na|ine *(-ižen, -št) fn* nő, asszony • *Tämä on itkettaj, mugoine naine.* Ez egy siratóasszony, egy különleges nő.

nainu *(-den, -t) mn* nős, házas (férfi)

naiž||artist *(-an, -ad) fn* színésznő

naižik|az *(-kahan, -ast) mn* nős, házas (férfi) • *naižikkahad miehed* nős / házas férfiak

naiž||keng|ad *(-iden, -id) fn plur* női cipő • *naižkengiden müönd* női cipők árusítása / eladása

naiž||luad *(-un, -ud) fn* nőnem • *naižluadun person* nőnemű személy

Naiž||päiv *(-än, -äd) fn* Nőnap • *Naižpäiv on keväzpruaznik.* A Nőnap egy tavaszi ünnep.

naitt|ada *(-au, -i) v* nősít, megnősít, házasít (fiút), megházasít, kiházasít (fiút) • *Mina naitin poigan.* Megnősítettem / megházasítottam a fiamat.

nakaži|da *(-u, -i) v* elrendel, rendelkezik, parancsol, megparancsol, utasít

nakladnoi *(-n, -d) fn* fuvarlevél, szállítólevél

ńakoi *(-n, -d) fn* tarlórépa, takarmányrépa [*Beta vulgaris*]

nakoval' *(-an, -ad) fn* üllő

naladi|da *(-u, -i) v* rendez, elrendez, rendbe tesz, javít, megjavít, kijavít, megcsinál

nališnik *(-an, -kad) fn* ablakpárkány, párkány

nalog *(-an, -ad) fn* adó

namordnik *(-an, -kad) fn* szájkosár

ńančit|tu *(-un, -tud) mn* dédelgetett, elkényeztetett

napadi|da *(-u, -i) v* támad, megtámad, nekitámad, ráront, nekiront, nekiesik

napersk *(-an, -ad) fn* gyűszű

napilk *(-an, -kad) fn* ráspoly, reszelő

ńaps|ada *(-au, -i) v* cuppog, cuppant • *Suu ńapsau.* Cuppog a szája.

ńapuk *(-an, -kad) fn* csengőgomb

naŕad *(-an, -ad) fn* öltözet

naŕadi|da *(-u, -i) v* öltöztet, felöltöztet

narkotik *(-an, -kad) fn* narkotikum, kábítószer
narkotikalli|ne *(-žen, -št) mn* kábítószeres
narkoz *(-an, -ad) fn* kábítás, altatás, narkózis
narod *(-an, -kad) fn* nép
naroko *hsz* akarva, készakarva, akarattal, szántszándékkal, szándékosan
nasitk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* korpa
nasmork *(-an, -ad) fn* nátha
nasos *(-an, -ad) fn* pumpa, szivattyú
nastavnik *(-an, -kad) fn* mentor
nastrojenij *(-an, -ad) fn* hangulat
nastupi|da *(-u, -i) v* támad, megtámad, nekitámad, ráront, nekiront, nekiesik
našatirnoi *(-n, -d) fn* szalmiákszesz
naznači|da *(-u, -i) v* megnevez, kinevez
natpi|š *(-sin, -sid) fn* felirat
natur *(-an, -ad) fn* 1. természet (a külső világ) • *Natur vesseldui.* A természet felvidított. 2. természet (emberi) • *paha natur* rossz természet
naturalli|ne *(-žen, -št) mn* 1. természeti; 2. természetes • *naturalline muju* természetes szín
naturalližes *hsz* természetesen, persze, hogyne
naturaližesti *hsz* természetesen, persze, hogyne • *Naturaližesti tulen!* Természetesen (el)jövök!
natur||mort *(-an, -ad) fn* csendélet
natur||tied *(-on, -od)* természettudomány • *Füüzik da himik oldah naturtiedod.* A fizika és a kémia természettudományok.
ńau *isz* miau
ńauguč *(-an, -čad) fn* nyávogás
ńaugu|da *(-u, -i) v* nyávog • *Kaži ńauguu: ńau, ńau.* A macska nyávog: miau, miau.
naušnik|ad *(-oiden, -oid) fn plur* fülhallgató, fejhallgató
navedi|da *(-u, -i) v* szeret
naverk *(-an, -ad) fn* fúró
naverno *hsz* valószínűleg, lehetségesen, bizonyára, bizonnyal, alighanem • *Häin naverno tulou.* Alighanem eljön.
naves *(-an, -ad) fn* baldachin, védőtető
navesti|da *(-u, -i) v* látogat, meglátogat
navigacij *(-an, -ad) fn* navigáció, közlekedési tájékozódás / eligazodás
navolok *(-an, -ad) fn* földfok, félsziget, földnyelv
ned *(niiden, niid) nm plur* azok • *Ned opastetah meile igallišt nerod.* Azok az örök művészetre tanítanak minket. – *Niid vuozid en mušta.* Nem emlékszem azokra az évekre.

neda|l' *(-lin, -lid) fn* hét (időszak) • *ükś kierd nedališ* egyszer egy héten
nedalin||alg *(-un, -ud) fn* hétkezdés, a hét kezdete ◊ *Hüväd nedalinalgud silei!* Jó hétkezdést neked!
nedalin||lop|p *(-un, -pud) fn* hétvége, vikkend ◊ *Hüväd nedalinloppud!* Jó hétvégét!
nedalin||päiv *(-än, -äd) fn* a hét napja
nedal'||päiv *(-än, -äd) fn* hétköznap • *nedal'päiväd* hétköznapok
nedočot *(-an, -tad) fn* (áru)hiány
nedostač *(-an, -ad) fn* hiány, hiányosság, deficit
nef|t' *(-tin, -tid) fn* nafta, kőolaj, nyersolaj, ásványolaj
negativ *(-an, -ad) fn* negatív, negatív forma
negativa|ine *(-ižen, -št) mn* 1. negatív; 2. tagadó, nemleges
negoď aj *(-an, -ad) fn* gazember, gazfickó, akasztófavirág, csirkefogó, csibész, svihák
neičuk *(-an, -kad) fn* kisleányka, kislány, lányka
neičuka|ine *(-ižen, -št) fn* kisleányka, kislány, lányka
neičust|ada *(-au, -i) v* hajadon marad / lesz
neidi|ne *(-žen, -št) fn* leány, lány • *Briha armastau neidišt.* A fiú szereti a leányt. – *Meiden neidižed oldah kaunikaižed.* A mi leányaink gyönyörűek.
neidoi *(-n, -d) fn,mn* leányzó, hajadon, szűz
neidu|ine *(-ižen, -št) fn* leány, lány
nekrut *(-an, -ad) fn* újonc
ne|l'l' *(-lläm, -läd) szn* 1. négy; 2. négyes • *lähes nelläd kilometrad* a négyes kilométer mellett
nel'l'||čuppuhi|ne *(-žen, -št) fn* négyszög
nel'l'||čupu|ine *(-ižen, -št) mn* négyszögletű, négyszögletes
nellik *(-on, -kod) fn,mn* egy negyednyi része vminek (becslére)
nel'l'||ku|ine *(-ižen, -št) mn* négy hónapos
ne|l'l'||kümmen|t *(-lläm||en, -lläd||t) szn* negyven • *nel'l'kümment vuod* negyven év
ne|l'l'||sada|d *(-lläm||n, -läd||d) szn* négyszáz • *nel'l'sadad miest* négyszáz ember
ne|l'l'||tošt *(-lläm||Ø, -läd|Ø) szn* tizennégy • *nel'l'tošt lambast* tizennégy bárány
nellü|d *(-den, -t) fn* galopp, vágta
nellüt *hsz* galoppozva, vágtában • *täüt nellüt* teljes sebességgel
nellü|ta *(-dau, -zi) v* galoppozik, vágtat • *Hebo nellüdau tied müöti.* A ló vágtat az úton.
nelläi *hsz* négyen, négyesben
nelläi||keskei *hsz* négyen, négyesben

nellä|ndž *(-nden, -t) szn* negyvenedik • *nelländel vuodel* a negyvenedik évben
nelländž||päiv *(-än, -äd) fn* csütörtök
nellän||päivän *hsz* csütörtökön
nellästi *hsz* négyszeresen
nelläšti *hsz* négyszeresen
nemoi *(-n, -d) fn, mn* néma, hangtalan, szótlan
nena *(-n, -d) fn* 1. orr [*nasus*] • *niištada nena* orrot fújni; 2. csónakorr, hajóorr • *Venehen ńokad oldah nena da pera.* A csónak végei az orr és a tat.
nena||huogam *(-en, -t) fn* orrlyuk
nena||huogamed *(-iden, -id) fn plur* orrlyukak
nena|ine *(-ižen, -št) fn* orrocska
nena||paik *(-an, -kad) fn* zsebkendő
nena||reigu|ine *(-ižen, -št) fn* orrlyuk
nena||siemen *(-en, -t) fn* orrlyuk
nena||siemen|ed *(-iden, -id) fn plur* orrlyukak
nenat|oi *(-toman, -tomad) mn* orr nélküli, orrtalan
nenavedi|da *(-u, -i) v* utál, gyűlöl
nero *(-n, -d) fn* 1. készség, adottság, képesség, tudás, tehetség ◊ *Ala čomendelte tuatan nerol, a iče opastu!* Ne apád tudásával dicsekedj, hanem tanulj magad! 2. művészet • *Ned opastetah meile igališt nerod.* Azok az örök művészetre tanítanak minket.
nerok|az *(-kahan, -ast) mn* tehetséges, jó képességű
neronik *(-an, -kad) fn* 1. mester, iparos, szakember; 2. zseni, tehetség
nero||ruad *(-on, -od) fn* mestermű, remekmű
nerot|oi *(-toman, -tomad) mn* tehetségtelen
nerv *(-an, -ad) fn* ideg [*nervus*]
neuvvotel|ta *(-ou, -i) v* tanácskozik
nevesk *(-an, -ad) fn* meny, a fia felesége
nevest *(-an, -ad) fn* meny, a fia felesége
nevol' *(-an, -ad) fn* fogság, rabság, rabszolgaság
nevv *(-on, -od) fn* tanács • *hüväd nevvod* jó tanácsok
nevvo|da *(-u, -i) v* tanácsol, tanácsot ad • *Nevvogat milei!* Adjon (ön) nekem tanácsot!
nevvoj *(-an, -ad) fn* tanácsadó
nevvon||andaj *(-an, -ad) fn* tanácsadó
nevvond *(-an, -ad) fn* tanácsadás, kalauzolás, ajánlás • *sinun nevvondad müöti* a te tanácsadásod szerint
nevvost *(-on, -od) fn* 1. tanács, tanácsadás • *vahnembiden nevvost* szülői tanács; 2. tanács (testület)

nevvost||taza||vald *(-an, -ad) fn* tanácsköztársaság

ni I *msz* sem, se, sem-, se- • *ni kelle* senki – *ni mida* semmi – *ni kus* sehol – *ni konz* semmikor ◊ *D'uurita ni karged heinäine ei kazva.* Gyökér nélkül keserű fű sohasem nő.

-ni II *ut* vala- • *ken-ni* valaki – *mida-ni* valami – *konz-ni* valamikor

niegl *(-an, -ad) fn* tű, varrótű, hajtű

niegla|ine *(-ižen, -št) fn* kis tű

nieglan||pera *(-n, -d) fn* tűlyuk, a tű foka • *Pugoitan langan nieglanperah.* Befűzöm a cérnát a tűlyukba.

nieglo|da *(-u, -i) v* 1. szúr, bök • *D'algan nieglou.* Szúrja / böki a lábam. 2. köt, horgol • *niegloda sukkad* zoknit kötni; 3. ölt

nieglot|tu *(-un, -tud) mn* kötött • *nieglotud alaižed* kötött kesztyű

niegr *(-an, -ad) fn,mn* néger, sötét bőrű, barna bőrű, fekete bőrű

niem *(-en, -t) fn* félsziget, földfok, földnyelv

niemak *(-on, -kod) fn* félsziget, földfok, földnyelv

nierv *(-an, -ad) fn* ideg [*nervus*]

nii|ń *(-nen, -nt) fn* háncs, fahéncs

niišt|ada *(-au, -i) v* (orrot) fúj, kifúj • *Niišta nena!* Fújd ki az orrod!

niišťoi *(-n, -d) fn* koldus

nii|ž *(-den, -t) fn* nyüst • *Niided sidotah suksihe.* A nyüstöt a (fonal-) szálakhoz kötik.

niit *(-un, -tud) fn* mező, rét, kaszáló • *lagedah nittuh* a széles mezőre – *Heinäd diätettih suabroihe niituile.* A széna kazlakban maradt a kaszálókon.

nii|ť *(-tin, -ttid) fn* cérna, fonal, cérnaszál, szál

niitand *(-an, -ad) fn* kaszálás, szénagyűjtés

niitand||aig *(-an, -ad) fn* kaszálási időszak, szénagyűjtési időszak

niit|elta *(-telou, -teli) v* kancsalít, bandzsít

niitt|ada *(-au, -i) v* kaszál, lekaszál • *Sil kohtal niitetah heinäd.* Azon a helyen szénát kaszálnak.

niittaj *(-an, -ad) fn* kaszálógép

niitu|ine *(-ižen, -št) fn* kis rét

nila *(-n, -d) fn* fanedv, kéreg alatti nyálka • *Puu on nilal kevädel.* A fa tavasszal nyálkában áll.

nila|ta *(-dau, -zi) v* kéregtelenít, a kérget eltávolítja

nimelli|ne *(-žen, -št) mn* megnevezett, nevezett, név szerinti • *Min nimelline?* Milyen név szerint? Milyen néven?

nimen||pano *(-n, -d) fn* névadás, elnevezés, megnevezés

nimet|oi *(-toman, -tomad) mn* névtelen, anonim, meg nem nevezett ◊ *nimetoi sorm* gyűrűsujj

nim|i *(-en, -ed) fn* név, elnevezés • *akal on nimi* az asszony neve, férjezett név

nimik|az *(-kahan, -ast) mn* névre szóló, név szerinti
nimi||list *(-an, -ad) fn* névsor, névjegyzék
nimi|ne *(-žen, -št) mn* nevű
nimi||päiv *(-än, -äd) fn* névnap
nimi||päivnik *(-an, -kad) fn* névnapos (személy)
nimi||sana *(-n, -d) fn* főnév • *naižluadun nimisana* nőnemű főnév
nimit|elta *(-telou, -teli) v* vminek nevez, elnevez, csúfnevet ad
nimite|z *(-ksen, -st) fn* elnevezés • *ühtištuksen nimitez* az egyesület elnevezése
nimitt|ada *(-au, -i) v* 1. elnevez, megnevez; 2. kinevez
nimitu|z *(-ksen, -st) fn* 1. elnevezés, megnevezés, név; 2. kinevezés
ninka *hsz,nm* 1. így, úgy, ekképpen, akképpen, ilyen módon, ily módon, olyan módon, oly módon; 2. körülbelül, hozzávetőleg • *ninka čuasus piäliči* körülbelül / hozzávetőleg egy óra múlva
ninkale *hsz,nm* így, úgy, ekképpen, akképpen, ilyen módon, ily módon, olyan módon, oly módon
ninko|ine *(-žen, -št) nm* ilyen, ily, olyan, oly
ninkom|ad *(-iin, -iid) nm* effélék, affélék, ilyenek, olyanok
nirni|da *(-u, -i) v* merül, lemerül
nišk *(-an, -ad) fn* 1. nyak, nyakszirt, tarkó; 2. gallér ◊ *ottada niškas* a gallérján fog, galléron ragad
niškoi *(+ illat) nu* 1. részére, számára, -nak, -nek; 2. vminek a céljából, céljára, végett • *Mihe niškoi on valmištettu mugoine šliäp verkon ke?* Minek a céljára készült ez az ilyen hálós sapka?
nižu *(-n, -d) fn* búza [*Triticum*] • *Nižud sidotah snuapuile.* A búzát kévékbe kötik.
nižu|ine *(-ižen, -št) mn* búza-, búzából való • *nižuine ďauh* búzaliszt
nivel *(-en, -t) fn* 1. ízület [*articulus*]; 2. görbület, kanyar, kanyarulat
nivelik|az *(-kahan, -ast) mn* kanyargós • *nivelikaz tie* kanyargós út, szerpentin
niäritt|ada *(-au, -i) v* 1. csúfolódik, gúnyolódik; 2. ingerel, felingerel
niäritu|z *(-ksen, -st) fn* 1. csúfolódás, gúnyolódás; 2. ingerlés
niärituz||nim|i *(-en, -ed) fn* csúfnév, gúnynév
niäräv *(-on, -od) fn* ágyék [*lumbus*]
no I *ksz* de, hanem, azonban, ellenben, viszont, pedig, noha, bár
no II *(+gen) nu* mellett, mellől, mellé, -nál, -nél, -tól, -től, -hoz, -hez, -höz • *kodin no* a ház mellett / mellől / mellé, a háznál, a háztól, a házhoz – *Tütär on adivoiš mua-*

man da tuatan no. A leány látogatóban van az anyjánál és az apjánál. – *Tütär läksi tuatan no*. A leány az apjához ment.

nogehi|ne *(-žen, -št) mn* koromborította, koromlepte

nog|i *(-en, -ed) fn* korom, pernye • *Valged mustenou noges.* A fehér a koromtól megfeketedik.

noid *(-an, -ad) fn* varázsló, boszorkánymester

noi|da *(-b, -) v* nyavalyog, nyivákol, sipákol, sopánkodik

nojabŕ||kuu *(-n, -d) fn* november

nojadu|da *(-u, -i) v* támaszkodik, nekitámaszkodik, vmihez dől, nekidől • *Nojadui puud vaste.* A fához / fának támaszkodott (neki).

noja|ta *(-dau, -zi) v* támaszt, nekitámaszt, vmihez dönt, nekidönt

noja|takse *(-daze, -zihe) v refl* támaszkodik, nekitámaszkodik, vmihez dől, nekidől

ńoka|ine *(-ižen, -št) fn* vminek a hegye, csúcsa, vége

nokatt|ada *(-au, -i) v* nógat, sürget

ńok|k *(-an, -kad) fn* 1. vminek a hegye, csúcsa, vége • *niemen ńokk* a földfok vége / csúcsa – *Venehen ńokad oldah nena da pera.* A csónak végei az orr és a tat. 2. csőr • *Linduine ńokan puhtastau.* A madárka a csőrét tisztogatja.

ńolg *(-un, -ud) fn* nyál • *ńolgud valottada* csorgatni a nyálát

noll *(-an, -ad) szn* nulla, zérus

nomin *(-an, -ad) fn* névszó

nominacij *(-an, -ad) fn* megnevezés

nominativ *(-an, -ad) fn* alanyeset, nominatívusz • *Sana on nominativas.* A szó alanyesetben áll.

nora *(-n, -d) fn* lyuk, üreg, föld alatti odú

nork *(-an, -kad) fn* nyérc [*Mustela lutreola*]

norm *(-an, -ad) fn* norma, szabály, zsinórmérték, minta

normalizacij *(-an, -ad) fn* 1. szabályozás; 2. normalizálás • *sidegiden normalizacijas* a viszonyok normalizálásában

normalli|ne *(-žen, -št) mn* 1. szabályos; 2. normális

normalližes *hsz* 1. szabályosan; 2. normálisan; 3. rendben ◊ *Kaik on normalližes.* Minden rendben van.

normalližesti *hsz* 1. szabályosan; 2. normálisan; 3. rendben

norveg I *(-an, -ad) fn* norvég nyelv • *pagišta norvegan kielt / kielel* beszélni a norvég nyelvet / nyelven

Norveg II *(-as, -ah) fn* Norvégia

norvegala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. norvég; 2. norvégiai

nosilk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* hordágy

nosok *(-an, -kad) fn* zokni

nosok|ad *(-oiden, -oid) fn plur* zokni(pár)

nost|ada *(-au, -i) v* 1. emel, felemel, megemel; 2. felvesz, felszed; 3. felhúz, felépít • *Ende nostettih suured kodid.* Régen nagy házakat építettek. 4. • *nostada korvad* a fülét hegyezni; 5. • *nostada kurk* a ravaszt meghúzni / elsütni; 6. • *nostada rung* kihúzni magát

nostai|ta *(-dau, -ži) v* 1. emel, felemel, megemel • *Nostaida reng!* Emeld fel a vödröt! 2. épít, felépít, megépít

nostaj *(-an, -ad) fn,mn* 1. emelő, felemelő; 2. építő, felépítő • *kodin nostaj* házépítő

nostami|ne *(-žen, -št) fn* 1. emelés, felemelés; 2. építés, felépítés • *Nämäd rahad voiž panda tulvankestajiden kodiden nostamižeh.* Ezt a pénzt az árvíznek ellenálló házak építésére lehet felhasználni.

nostand *(-an, -ad) fn* 1. emelés, felemelés, felemelkedés • *kultuuran nostand* a kultúra felemelkedése; 2. építés, felépítés • *kodin nostand* a ház felépítése

nostatt|ada *(-au, -i) v* 1. kelt, előidéz • *nostattada suurt intressad* nagy érdeklődést kelteni; 2. felébreszt, felkelt • *Ala nostata mindai aigoiš!* Ne kelts fel korán!

nostatu|z *(-ksen, -st) fn* ébresztés, felébresztés, ébresztő, keltés, felkeltés • *aigaine nostatuz* korai ébresztő

noste *(+gen) nu* mellett, mellől, mellé, -nál, -nél, -tól, -től, -hoz, -hez, -höz

nožnič|ad *(-oiden, -oid) fn* olló

notkai|ta *(-dau, -ži) v* felhígít, felvizez

notked *(-an, -ad) mn* híg, folyékony • *notked pudr* híg kása

notke|ta *(-ndau, -ndži) v* felhígít, felvizez

not|t *(-an, -tad) fn* hangjegy, zenei hang, kotta • *soittada nottid müöti* kottából játszani / zenélni

nou|sta *(-zou, -zi) v* 1. felszáll, felemelkedik, emelkedik, feláll; 2. feljön, felmegy, felmászik, kimászik • *nousta puuhe* fára mászni – *nousta haudas piä* kimászni a lukból; 3. felkel, feltámad • *Häin nouzou aigoiš.* Ő korán felkel.

nouzem *(-an, -ad) fn* 1. felszállás, felemelkedés; 2. felmászás; 3. felkelés, feltámadás

nouzend *(-an, -ad) fn* 1. felszállás, felemelkedés; 2. felmászás; 3. felkelés, feltámadás • *Häin on düged nouzendale.* Neki nehéz a felkelés.

nouzij *(-an, -ad) mn* 1. felszálló, felemelkedő; 2. felmászó; 3. felkelő, feltámadó

novobranč *(-an, -ad) fn* újonc

nravi|dakse *(-eze, -ihe) v refl* tetszik

nu *msz* nos, nos hát, hát, akkor hát

nua|d *(-iden, -id) nm* azok • *nuad brihad* azok a srácok
ńuak *(-an, -kad) fn* csóka [*Corvus monedula*] • *Ńuak on must lind.* A csóka egy fekete madár.
ńuaka|ine *(-ižen, -št) fn* csókafióka
nuar|ad *(-oiden, -oid) fn plur* lóca, priccs
nua|t' *(-tin, -ttid) fn* leveles növényi szár, zöldséggyökér zöldje
nukaht|ada *(-au, -i) v* szunnyad, elszunnyad, szunyókál, elszunyókál, elszenderedik, elszenderül
nukahtu|da *(-u, -i) v* szunnyad, elszunnyad, szunyókál, elszunyókál, elszenderedik, elszenderül
nukku|da *(-u, -i) v* szunnyad, bóbiskol, szendereg, szundít, szunyókál
nukkunu *(-den, -t) mn* szunnyadó, bóbiskoló, szendergő, szundító, szunyókáló • *Herkaižes nukkunu sorz heraštui.* Az éberen szunnyadó kacsa felébredt.
nukuška|ta *(-ndou, -ndži) v* álomba merül, elszundít, elszenderedik, elbóbiskol
nul'|l' *(-lin, -lid) szn* nulla, zéró
numer *(-an, -ad) fn* szám, számjegy • *Mitte on sinun numer?* Mi a te számod? – *kakśsijaine numer* kétjegyű szám
numeral *(-an, -ad) fn* számnév
nuodiv *(-on, -od) fn* tűz (a szabadban), tábortűz, pásztortűz, máglya • *Pidau parata nuodiv.* A tüzet el kell oltani.
ńuok *(-an, -kad) fn* csőr, madárcsőr • *pitkäd ńuokad* hosszú csőr
ńuokaido *(-n, -d) fn* csípés, bökés, szúrás, marás
ńuokai|ta *(-dau, -ži) v* csíp, szúr, mar, megcsíp, megszúr, megmar
ńuok|kida *(-kiu, -i) v* csíp, megcsíp, csipked, csipeget, felcsipeget • *Kana ńuokkiu kagrad.* Csipegeti a zabot a tyúk.
nuo|l' *(-len, -lt) fn* nyíl, nyílvessző
nuol|da *(-ou, -i) v* nyal, megnyal, nyaldos, nyalogat
nuor *(-an, -ad) fn* kötél, madzag, spárga, zsineg, zsinór • *vüöstäda paid nuoral* az inget zsinórral körbeövezni – *diäkkeŕ nuoran ke* horgony kötéllel
nuo|ŕ *(-ren, -ŕt) mn* ifjú, fiatal • *Nuored bestoitah.* A fiatalok társasági életet élnek. – *Vahnad pagištah nuoriden ke.* Az öregek fiatalokkal beszélgetnek.
nuorahi|ne *(-žen, -št) mn* kötél-, madzag-, spárga-, zsineg-, zsinór-
nuora|ine I *(-ižen, -št) fn* kötél, madzag, spárga, zsineg, zsinór
nuora|ine II *(-ižen, -št) mn* kötél-, madzag-, spárga-, zsineg-, zsinór-
nuoremb *(-an, -ad) mn kf* fiatalabb, ifjabb • *nuoremb poig* a fiatalabb fiú

nuorika|ine *(-ižen, -št) mn* fiatal, ifjú
nuorišt *(-on, -od) fn* fiatalság, ifjúság (korcsoport)
nuorištoitt|ada *(-au, -i) v* fiatalít, megfiatalít
nuorištu|da *(-u, -i) v* fiatalodik, megfiatalodik
nuorištutt|ada *(-au, -i) v* fiatalít, megfiatalít
nuorižˊ *(-on, -od) fn* fiatalság, ifjúság (korcsoport)
nuoru|z *(-den, -t) fn* ifjúkor, ifjúság, fiatalság (életkor)
nuot *(-an, -tad) fn* 1. háló, halászháló • *püütä nuotal* hálóval fogni; 2. világháló, internet
nuot||kirdˈutu|z *(-ksen, -st) fn* digitális / elektronikus közzététel
nuotnik *(-an, -kad) fn* halász
nuot||painu|z *(-ksen, -st) fn* digitális / elektronikus közzététel
nuot||siebr *(-an, -ad) fn* halászcsapat, horgásztársaság
ńupuk *(-an, -kad) fn* 1. bimbó; 2. ponpon; 3. lufi, léggömb
nusilk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* hordágy
ńuučkutt/ada *(-au, -i) v* szipog • *ńuučkuttada nenad* szipogni az orrával
ńuust|ada *(-au, -i) v* szagol, szaglász, megszagol, szimatol • *Hebo ńuusti ižandad.* A ló megszagolta a gazdáját.
ńuustai|ta *(-dau, -ži) v* megszagol
ńuustel|ta *(-ou, -i) v* szippant, szimatol
nuužˊ *(-an, -ad) fn* ínség, szükség
nuužnik *(-an, -kad) fn* mellékhelyiség, wc, vécé, toalett, mosdó, budi
nuužnikan||baka|ine *(-ižen, -št) fn* vécétartály
nübl *(-än, -äd) fn* 1. gomb • *panda nübläd* gombolni, begombolni; 2. nyomógomb, kapcsológomb, csengőgomb
nüblišt *(-on, -od) fn* klaviatúra
nüblä|ine *(-ižen, -št) fn* gombocska, kis gomb
nügü *hsz* most, mostan, jelenleg • *Nügü minunigaižed vahntuttih.* A kortársaim mostan(ra) megöregedtek.
nügü||aiga|ine *(-ižen, -št) mn* mostani, jelenlegi, korabeli, korszerű, jelenkori, mai, modern • *nügüaigaine stiilˈ* korszerű / modern stílus
nügüde *hsz* most, mostanság, mostanában
nügü|ine *(-ižen, -št) mn* mostani, jelenlegi
nühti|da *(-u, -i) v* kihúz, kiránt, kitép, kiszed, leszed, szed, csipked • *Pidau nühtida sammalt.* Mohát kell szedni. – *Nühti heinäd vazoile!* Szedjél füvet a borjaknak!
nühtäi|ta *(dab, -ži) v* kihúz, kiránt, kitép, kiszed • *nühtäita hambaz* a fogat kihúzni

nülg|eda *(-öu, -i) v* nyúz, lenyúz, megnyúz, bőrt lehúz

näbed *(-an, -ad) mn* 1. éles, kiélezett, hegyes, kihegyezett • *näbed veič* éles / hegyes kés; 2. ügyes, ravasz, furfangos, agyafúrt

näčött/ada *(-au, -i) v* 1. rágcsál; 2. csámcsog; 3. cuppog • *näčöttada suul* cuppogni a szájával

nädžä *(-n, -d) fn* tyúkhúr [*Stellaria media*]

nägemat|oi *(-toman, -tomad) mn* láthatatlan

nägemi|ne *(-žen, -št) fn* találkozás, összetalálkozás, találka, randi, randevú, viszontlátás

nägemišt *isz* viszontlátásra, viszlát

nägend *(-an, -ad) fn* látás, nézés

nägij *(-an, -ad) mn* látó

nägiška|ta *(-ndou, -ndži) v* elkezd látni

nägišt|ada *(-au, -i) v* lát, meglát, észlel, észrevesz • *Nägištin sindai keragas.* Láttalak téged az összejövetelen.

nägü *(-n, -d) fn* 1. kinézés, tekintet, látszat • *abidahine nägü* sértődött tekintet; 2. kilátás, látkép, panoráma, tájkép • *nägün pošt-kart'* látképes képeslap / levelezőlap

nägü|da *(-u, -i) v* látszik, mutatkozik, feltűnik, láthatóvá válik • *Edes nägüu tuli.* Elöl fény látszik.

nägü|dakse *(-ze, -ihe) v refl* látszik, mutatkozik, feltűnik, láthatóvá válik

nägünd *(-an, -ad) fn* láthatóság, látási viszonyok

nägüs *hsz* láthatóan, szabad szemmel

nägüž *(-an, -ad) mn* látható, szemmel látható, észlelhető, kiemelkedő • *nägüžad ruadajad* kiemelkedő személyek – *nägüžad hištorijan lähteged* kiemelkedő történelmi források – *nägüž oza* kiemelkedő szerep – *nägüž eroituz* (szemmel) látható / észlelhető különbség

nägö *(-n, -d) fn* látás, nézés

nähte *(+illat) nu* 1. -ról, -ről • *sinuh nähte* rólad – *duumaita eloh nähte* az életről gondolkodni; 2. vmit tekintve, vmire tekintettel

nä|htä *(-göu, -gi) v* lát, meglát, észlel, észrevesz

nä|htäkse *(-geze, -gihe) v refl* találkozik, összetalálkozik, randevúzik

nähtävas *hsz* nyilván, nyilvánvalóan

nähtävasti *hsz* nyilván, nyilvánvalóan

nähtävu|z *(-den, -t) fn* látnivaló, nevezetesség • *lidnan nähtävuded* a város nevezetességei / látnivalói

näivištu|da *(-u, -i) v* hervad, fonnyad, sorvad, elhervad, elfonnyad, elsorvad

näivištumi|ne *(-žen, -št) fn* hervadás, fonnyadás, sorvadás, elhervadás, elfonnyadás, elsorvadás • *luondon näivištumine* a természet hervadása

näivištunu *(-den, -t) mn* hervadt, fonnyadt, sorvadt, elhervadt, elfonnyadt, elsorvadt • *näivištunuded änikod* (el)hervadt virágok

nälg *(-än, -äd) fn* éhség • *Milei on ďalos nälg.* Nagyon éhes vagyok. – *Häin on nälgäs*. Ő éhes.

nälg||aig *(-an, -ad) fn* éhségsztrájk

nälg||surm *(-an, -ad) fn* éhhalál • *kuolettada nälgsurmin* meghalni éhhalálban

nälgädu|da *(-u, -i) v* megéhezik

nälgähi|ne *(-žen, -št) fn, mn* éhező ◊ *Külläine nälgähižele ei usko*. A jóllakott az éhezőben nem bízik meg.

nälgästu|da *(-u, -i) v* megéhezik

näm|äd *(-iden, -id) nm plur* ezek • *Nämäd suod kuivattih.* Ezek a mocsarak kiszáradtak.

nänk *(-än, -käd) fn* dajka, dadus, dada

näńń *(-in, -id) fn* csecs, mellbimbó

nänni|ine *(-ižen, -št) fn* csecs, mellbimbó

näpi|ine *(-ižen, -št) fn* csipet • *Otin näpiižen suolad.* Vettem egy csipet sót.

näpišt|ada *(-au, -i) v* megcsíp

näpištel|ta *(-ou, -i) v* csíp, csipked • *Ala näpištele mindai!* Ne csipkedj engem!

näp|p *(-in, -pid) fn* ujjhegy, ujjbegy

näpäi|ta *(-dau, -ži) v* megcsíp, csíp • *Näpäida leibpalaine!* Csípj egy falat kenyeret!

närnett|ada *(-au, -i) v* szekál

näröi *(-n, -d) fn* szajkó [*Garrulus glandarius*]

näverija|ine *(-ižen, -št) fn* (kézi) fúró, ácsfúró

näük|kida *(-kiu, -i) v* pedzegeti a horgot • *Kala näükkiu.* A hal pedzegeti a horgot.

O

obelisk *(-an, -ad) fn* obeliszk
obezatelno *hsz* feltétlenül, okvetlenül
običaj *(-an, -ad) fn* szokás
obisk *(-an, -ad) fn* 1. házkutatás; 2. motozás
objavi|da *(-u, -i) v* hirdet, kihirdet, meghirdet, bejelent, kijelent, közöl
objekt *(-an, -ad) fn* tárgy, objektum
objektiv *(-an, -ad) fn* objektív, tárgylencse, lencse (optika)
objom *(-an, -ad) fn* térfogat, űrtartalom, terjedelem
oblas|t' *(-tin, -tid) fn* terület, térség
oblezd'an *(-an, -ad) fn* majom [*Simiiformes*]
oblošk *(-an, -ad) fn* fedél, fedlap, borító, borítóoldal
obmorok *(-an, -kad) fn* elájulás, ájulás, ájultság, alélás, elalélás, aléltság
obmotk *(-an, -kad) fn* tekercs
obmotk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* tekercs
obnovi|da *(-u, -i) v* újít, megújít, felújít, újjáalakít
oboj|ad *(-oiden, -oid) fn plur* tapéta
oborvanč *(-an, -ad) fn* ágrólszakadt, éhenkórász
oboz *(-an, -ad) fn* kocsisor, szekérsor, konvoj
obraz *(-an, -ad) fn* ikon, szentkép • *D'umalkodas seižuu ükš vai kolme obrazad*. A szentélyben egy vagy három szentkép helyezkedik el.
obraza|ine *(-ižen, -št) fn* kis ikon, szentképecske
obruč *(-an, -čad) fn* abroncs, pánt
obžor *(-an, -ad) fn* falánk, nagyétkű
obvari|da *(-u, -i) v* forráz, leforráz
oc|c *(-an, -cad) fn* 1. homlok • *ähkäitakse ocil* a homlokával (összse)ütközni; 2. vminek a csúcsa / vége • *därven ocas* a tó végében / csúcsán
occ||puo|l' *(-len, -lt) fn* a bankjegy elülső oldala
occ|sein *(-än, -äd) fn* homlokzati fal, homlokzat, faszád
occ||tuk|k *(-an, -kad) fn* frufru
očered' *(-in, -id) fn* sor, sorrend
očk *(-an, -ad) fn* pont
očk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* szemüveg, pápaszem • *mustad očkad* napszemüveg, fényvédő szemüveg – *Kunna očkad hajottih?* Hová tűnt el a szemüveg(em)?
očuti|dakse *(-že, -ihe) v refl* kerül vhová, elkerül vhová, eljut vhová, találja magát vhol
od'd'al *(-an, -ad) fn* takaró, ágytakaró, paplan, pokróc, pléd

oddoh *(-an, -ad) fn* pihenő, pihenés, kipihenés, üdülés, felüdülés
oddohni|da *(-u, -i) v* pihen, kipihen, üdül, felüdül
odgadai|da *(-u, -) v* megold, megfejt, eltalál, kitalál
odnokolk *(-an, -ad) fn,mn* 1. egykerekű; 2. talicska
odva *hsz* alig, alig-alig
ogal *(-an, -ad) fn* bevágás, bemetszés
ogaloi|ta *(-ččou, -čči) v* bemetsz, bevág
ogorod *(-an, -ad) fn* konyhakert, veteményeskert
ogorod||ruad *(-on, -od) fn* konyhakerti munka, veteményeskerti munka
ogurč *(-an, -čad) fn* uborka [*Cucumis sativus*] • *kakś puzud ogurčoid* két üveg uborka
ohď adaj *(-an, -ad) fn* vezető, főnök, igazgató • *grupan ohďadaj* csoportvezető
ohď adim *(-en, -t) fn* vezérlőpult
ohď adu|z *(-ksen, -st) fn* vezérlés, vezetés, irányítás, igazgatás
ohď aks|ed *(-iden, -id) fn plur* kantár, kantárszár, gyeplő
ohď a|ta *(-dau, -zi) v* vezérel, vezet, irányít, igazgat, ural • *kudaman elod ohďadau unelm…* akinek az életét az álom uralja...
ohď a|z *(-ksen, -st) fn* kantár, kantárszár, gyeplő
ohk|ada *(-au, -i) v* jajgat, jajong, sóhajtozik, nyög
ohkaidu|z *(-ksen, -st) fn* jajgatás, jajongás, sóhajtozás, nyögés
ohkand *(-an, -ad) fn* jajgatás, jajongás, sóhajtozás, nyögés
ohtoi *(-n, -d) fn* bogáncs [*Carduus*]
ohvicant *(-an, -ad) fn* felszolgáló, pincér
ohvicer *(-an, -ad) fn* tiszt, katonatiszt
ohvot *(-an, -tad) fn* vadászat
ohvotnik *(-an, -kad) fn* vadász
oiged *(-an, -ad) mn* 1. jobb (irány) • *oiged čura* a jobb oldal – *oigedale kädele* jobbra, jobb kéz felé; 2. igaz, igazi, természetes; 3. egyenes, helyes
oigedah *hsz* egyenesen • *ajada oigedah* egyenesen menni
oigedahpiä *hsz* egyenesen
oigeda|ine *(-ižen, -št) mn* 1. jobb (irány); 2. igaz, igazi, természetes; 3. egyenes, helyes
oigedal *hsz* jobbra, jobbfelől (hol)
oigedale *hsz* jobbra, jobbfelé (hová) • *Kiäkät oigedale!* Forduljatok / (ön) forduljon jobbra!
oigedalepiä *hsz* jobbra, jobbfelé (hová)
oiged||čuppuhi|ne *(-žen, -št) fn* téglalap
oiged||čupu|ine *(-ižen, -št) mn* derékszögű
oigedin *hsz* jól, helyesen

oigeduden||pidand *(-an, -ad) fn* igazságszolgáltatás, törvénykezés
oigedu|z *(-den, -t) fn* 1. helyesség, egyenesség, igaz volta vminek; 2. bíróság, bíráskodás, törvényszék, törvénykezés
oigeduz||tied *(-on, -od) fn* jogtudomány • *oigeduztiedon tiedkund* jogtudományi kar / fakultás
oigendu|z *(-ksen, -st) fn* 1. egyenesítés, kiegyenesítés, kinyújtóztatás, kinyújtás, egyengetés; 2. javítás, kijavítás, helyrehozás; 3. útmutatás, iránymutatás, célzás; 4. tipp, súgás
oige|ta I *(-ndau, -ndži) v* 1. egyenesít, kiegyenesít, kinyújtóztat, kinyújt, egyenget • *Mina oigendan käden.* Kinyújtom a kezemet. 2. javít, kijavít, helyrehoz; 3. utat mutat, irányít, céloz • *Ambuj oigendži oružan.* A lövész célzott a fegyverrel. 4. súg, megsúg, tippet ad
oige|ta II *(-nou, -ni) v* 1. kiegyenesedik, kinyújtózik, kinyúlik • *Sorm oigenou*. Kiegyenesedik az ujja. – *Hukk oigeni ku hengeta*. A farkas élettelenül nyúlt ki. 2. javul, megjavul
oige|takse *(-ndaze, -ndžiihe) v* 1. kiegyenesedik, kinyújtózik, kinyúlik; 2. javul, megjavul
oigina|ine *(-ižen, -št) mn* jobboldali, jobb • *oiginaine čura* a jobb oldala vminek
oigust|ada *(-au, -i) v* igazol, alátámaszt, megindokol • *oigustada sanoil* szavakkal / szóban igazol
oja *(-n, -d) fn* patak • *ojan randal* a patak partján ◊ *Kus ei ole luhtad, siga ojadgi ei ole*. Ahol nincsenek tócsák, ott nincsenek patakok sem.
oja|ine *(-ižen, -št) fn* patakocska, kis patak, kis ér ◊ *Kus on luhtaine, siga on ojaine.* Ahol tócsa van, ott van patakocska is.
okorok *(-an, -kad) fn* sonka
oks *(-an, -ad) fn* 1. ág, gally • *oksiden agď aižis* az ágak végén – *puu oksiden ke* ágas fa – *leikata puus oksad* levágni a fáról az ágakat; 2. bütyök (az ágon), görcs (a fában)
oksa|ine *(-ižen, -št) fn* ágacska, gallyacska
oksaka|z *(-han, -st) mn* 1. ágas, gallyas; 2. göcsörtös, görcsös (fa), bütykös (fa)
oksendu|z *(-ksen, -st) fn* hányás, okádás, rókázás
oksenzoitt|ada *(-au, -i) v* hány, kihány, okádik, rókázik
okse|ta *(-ndau, -ndži) v* hány, kihány, okádik, rókázik
oksika|z *(-han, -st) mn* 1. ágas, gallyas; 2. göcsörtös, görcsös (fa), bütykös (fa) • *oksikaz laud* göcsörtös / bütykös deszka
okť abŕ||kuu *(-n, -d) fn* október
okť abŕskoi *(-n, -d) mn* októberi

okuratnos|t' *(-tin, -tid) fn* gondosság, pontosság, alaposság
okurk *(-an, -ad) fn* csikk, cigarettacsikk, cigarettavég, szivarcsikk, szivarvég
ola *(-n, -d) fn* kovakő, tűzkő • *Olal suad tulen.* Tüzet kovakővel csiholsz.
olad'd' *(-an, -ad) fn* palacsinta
olašk *(-an, -ad) fn* palacsinta
olda *(on, oli) v, segédige* van (volt), létezik • *Ülen oli hüvä tähe školah tulda, ei muga edahan olnu.* Nagyon jó volt ebbe az iskolába járni, nem volt olyan messze. ◊ *Ole mugoine hüvä!* Légy oly jó! Legyél olyan jó! – *Kut oldahe dielod?* Hogyan megy a dolgod? – *Ole terveh!* Egészségedre! – *Olgat tervehed!* (Az Ön) egészségére! – *On ilo nähtä sindai.* Örülök, hogy látlak. – *Tuat meiden, kudamb oled taivhal, pühä olgaha sinun nimi!* Mi atyánk, aki a menny(ek)ben vagy, szenteltessék meg a te neved! (lit: ...szent legyen a te neved!)
olel|ta *(-ou, -i) v* előfordul, megtörténik, szokott lenni • *Olelidgo sina lidnas?* Előfordulsz a városban? – *Häin ei olelnu siga.* Ő nem szokott ott lenni.
olemi|ne *(-žen, -št) fn* 1. lét, létezés; 2. jelenlét, tartózkodás vhol
olend *(-an, -ad) fn* 1. lét, létezés; 2. jelenlét, tartózkodás vhol; 3. lényeg; 4. állapot, helyzet • *kielen olend* a nyelv állapota / helyzete
olend||koht *(-an, -ad) fn* lakóhely, élőhely, tartózkodási hely
olend||sija *(-n, -d) fn* lakóhely, élőhely, tartózkodási hely
olenin||saammal *(-en, -t) fn* rénzuzmó [*Cladonia rangiferina*]
olg I *(-an, -ad) fn* váll
olg II *(-en, -ed) fn* szalma • *vierda olgile* szalmára feküdni
olgan||piä *(-n, -d) fn* váll, vállcsúcs
olgehi|ne *(-žen, -št) mn* szalmából készült, szalma- • *olgehine šliäp* szalmakalap
olgott|ada *(-au, -i) v* eltávolít • *olgottada loitembaks ičes piä* eltávolítani magáról / magától
olgotu|z *(-ksen, -st) fn* eltávolítás • *hambahan olgotuz* a fog eltávolítása
olgotuz||ühtü|z *(-den, -t) fn* távközlés
olg||piä *(-n, -d) fn* váll, vállcsúcs • *kirvez olgpiäl* fejszével / szekercével a vállán
olg||piä||nivel *(-en, -t) fn* vállízület [*articulatio humeri*]
olg||tuk|k *(-an, -kad) fn* szalmakazal, szalmaboglya
olgu|d *(-den, -t) fn* kis szalmaszál
olij *(-an, -ad) fn* létező, található, előforduló, lévő
olimpij *(-an, -ad) fn* olimpia

olimpijan||kiž|ad *(-oiden, -oid) fn plur* olimpiai játékok
olimpijan||komitet *(-an, -tad) fn* olimpiai bizottság
olimpijan||voittaj *(-an, -ad) fn* olimpiai bajnok, olimpiai győztes
olo *(-n, -d) fn* feltétel, körülmény • *Milai on hüvä olo*. Nekem jó körülményeim vannak. – *dügedad olod* nehéz körülmények
olo|d *(-iden, -id) fn plur* feltételek, körülmények
olo||sana *(-n, -d) fn* határozószó • *Olosanad ei muututa.* A határozószók nem ragozódnak.
olo||sideg|ed *(-iden, -id) fn plur* feltételek, körülmények • *ruata olosidegid müöti* a körülményeknek megfelelően cselekedni
oltta|ŕ *(-rin, -rid) fn* oltár
oma *(-n, -d) mn* saját, tulajdon • *lugeda omad kielt* a saját (anya)nyelvet (meg)tanulni ◊ *Omal mual on hüvä eläda*. Mindenhol jó, de legjobb otthon. (lit: A saját földön / a szülőföldön jó élni.)
oma-abu *(-n, -d) fn* önkiszolgálás • *oma-abun lauk* önkiszolgáló bolt
omahi|ne *(-žen, -št) fn* hozzátartozó • *sinun omahižed* a te hozzátartozóid
omahu|z *(-den, -t) fn* 1. tulajdon, birtok, vagyon; 2. tulajdonság, sajátosság
oma||kohta|ine *(-ižen, -št) mn* privát, személyes • *omakohtaine azij* személyes ügy
oma||kuva *(-n, -d) fn* önarckép • *piirdajan omakuva* a (festő)művész önarcképe
oma||mua *(-n, -d) fn* szülőföld
oma||nena|ine *(-ižen, -št) mn* önfejű, makacs, csökönyös, szeszélyes, bogaras, hóbortos
oman||luadu|ine *(-ižen, -št) mn* sajátos, sajátságos
oman||ottaj *(-an, -ad) mn* kitartó, állhatatos
oma||sie|ń *(-nen, -ńt) fn* szőrgomba [*Lactarius*]
ombelemi|ne *(-žen, -št) fn* varrás, megvarrás
ombelend *(-an, -ad) fn* varrás, megvarrás
ombelij *(-an, -ad) fn* szabó, varró, varrónő • *Ombelij viili paidan.* A szabó / a varrónő kiszabta az inget.
ombelzoitt|ada *(-au, -i) v* szabat, kiszabat, varrat, megvarrat, varrást rendel
ombel|ta *(-ou, -i) v* varr, megvarr, felvarr • *Lambaznahkas ombeltah pövüid.* Báránybőrből varrják a bundákat.
ombeltav *(-an, -ad) mn* szabó, kiszabó, varró, megvarró
ombelu|z *(-ksen, -st) fn* varrás, megvarrás

omblu|z *(-ksen, -st) fn* varrás, megvarrás
omlet *(-an, -tad) fn* omlett, tojáslepény
omot *(-an, -tad) fn* örvény
omut *(-an, -tad) fn* örvény
on *(sing 3.) v, segédige* van, létezik
ondu|z *(-ksen, -st) fn* üreg, lyuk, mélyedés, odú • *Onduz on puus.* Odú van a fában.
on|dž *(-den, -t) mn* üreges, odvas • *ondž puu* odvas fa
Onegandärv *(-el, -ele) fn* Onyegató
ong *(-en, -ed) fn* horog, horgászhorog • *Ongel suadih äij kalad.* A horgon sok halat fogtak. – *lähtä ongele* horgászni menni
ong||barb *(-an, -ad) fn* horgászbot, pecabot
ongitt|ada *(-au, -i) v* horgászik, pecázik, halat fog • *Lambiš ongitetah kalad.* Halat fognak az erdei tavon. / (Halat) horgásznak az erdei tavon.
ongittaj *(-an, -ad) fn* horgász, pecás
ongitu|z *(-ksen, -st) fn* horgászás, pecázás
ongituz||koht *(-an, -ad) fn* horgászóhely, pecázóhely
ongituz||lähte *(-gen, -d) fn* horgászólék
ong||rihm *(-an, -ad) fn* horgászzsinór, damil
ong||ruag *(-an, -ad) fn* horgászbot, pecabot
ongur|ta *(-dau, -zi) v* váj, kiváj
onnakko *hsz* viszont, mégis, azonban, mindazonáltal
ooper *(-an, -ad) fn* 1. opera, dalmű; 2. operaház, dalszínház
opai|ta *(-dau, -ži) v* ízlel, megízlel, kóstol, megkóstol • *Opaida kaivon vedut!* Kóstold meg a kút vizét!
opasno *hsz* veszélyes(en)
opast|ada *(-au, -i) v* tanít, megtanít, képez, oktat, nevel • *opastada kielt* nyelvet tanítani – *opastada lapsid kieleh* a gyerekeket nyelvre tanítani – *Mina opastan lapsile omad kielt.* A gyerekeknek az anyanyelv(ük)et tanítom. – *Školas opastetah lapsid.* Az iskolában tanítják a gyerekeket.
opastaj *(-an, -ad) fn* tanár, tanító, oktató, pedagógus, nevelő • *lüüdin kielen opastaj* a lűd nyelv tanára – *opastajiden institut* pedagógiai intézet
opastand *(-an, -ad) fn* tanítás, oktatás, nevelés • *endeškolahine opastand* iskola előtti / óvodai nevelés
opaste|z *(-ksen, -st) fn* képzési segédkönyv • *lüüdin kielen opastekseď* a lűd nyelv képzési segédkönyvei
opastet|tu *(-un, -tud) mn* képzett, kiképzett

opastu|da *(-u, -i) v* tanul, megtanul, elsajátít • *opastuda školas* iskolában tanulni – *Školas opastutah kielt*. Iskolában tanulják (meg) a nyelvet. ◊ *Iga elä, iga opastu!* Éld az életet, tanuld az életet!

opastuj *(-an, -ad) fn* tanuló, diák, iskolás, (felsőfokú) hallgató • *Universtetas opastutah opastujad.* Az egyetemen tanulnak a hallgatók.

opastujan||kart *(-an, -tan) fn* diákjegy (utazási)

opastund *(-an, -ad) fn* tanulmány, tanulás • *opastundan ďatkand* tanulmány folytatása – *kielen opastund* nyelvtanulás

opastund||kird' *(-an, -ad) fn* tankönyv • *toižen klasan opastundkird'* második osztályos tankönyv

opastund||kniig *(-an, -ad) fn* tankönyv

opastund||materijal *(-an, -ad) fn* tananyag • *Opastaj valmištau opastundmaterijalad.* A tanár el(ő)készíti a tananyagot.

opastund||sana||kird' *(-an, -ad) fn* tanulói / iskolai szótár • *lüüdin opastundsanakird'* lűd (nyelvű) iskolai szótár

opastund||vuo|ź *(-den, -t) fn* tanév • *Opastundvuoź algotetah sügüzkuus.* A tanév szeptemberben kezdődik.

opastunu *(-den, -t) fn* tanult, képzett • *opastunu miez* tanult ember

opastu|z *(-ksen, -st) fn* tanítás, oktatás, nevelés

opastuz||ministe|ŕ *(-rin, -rid) fn* oktatási miniszter

opastuz||ministerišt *(-on, -od) fn* oktatási minisztérium

opečatk *(-an, -ad) fn* sajtóhiba, nyomdai / nyomtatási hiba

operacij *(-an, -ad) fn* 1. operáció, műtét; 2. művelet

operator *(-an, -ad) fn* operáló orvos, operatőr, sebész

operet *(-an, -ad) fn* operett

opilk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* fűrészpor

opind *(-an, -ad) fn* 1. próba, kísérlet, vizsgálat; 2. teszt, vizsga • *pidada opindad* letenni a vizsgákat

opi|š *(-sin, -sid) fn* leltár

opišt *(-on, -od) fn* iskola, szakiskola, tanintézet, oktatási intézmény

opit|elta *(-telou, -teli) v* 1. próbál, megpróbál; 2. kóstol, megkóstol, ízlel, megízlel; 3. kísérletezik

opitelte *hsz* 1. próba alapján; 2. ízlelésre, kóstolásra; 3. kísérletileg

opittelu|z *(-ksen, -st) fn* 1. próbálás, megpróbálás, próba; 2. kísérletezés, kísérlet • *himikalližed opitteluksed* kémiai / vegyi kísérletek

opkom *(-an, -ad) fn* megyei pártbizottság

opper *(-an, -ad) fn* 1. opera, dalmű; 2. operaház, dalszínház

oppi|da *(-u, -i) v* próbál, megpróbál, megkísérel • *Opin opastada lapsile omad kielt.* Megpróbálom megtanítani a gyerekeknek az anyanyelvüket.

opšestv *(-an, -ad) fn* 1. egyesület, társaság, társulat; 2. társadalom

opšežitij *(-an, -ad) fn* 1. kollégium, diákotthon, diákszálló; 2. munkásszálló

opšifk *(-an, -ad) fn* burkolat, burkolás

optik *(-an, -kad) fn* fénytan, optika

optimistahi|ne *(-žen, -št) mn* optimista, derűlátó

opušk *(-an, -ad) fn* erdőszél, erdőszegély

ora *(-n, -d) fn* fúró • *kaivada oral* fúróval (ki)fúrni

ora|ine *(-ižen, -št) fn* ár (szúró szerszám)

oranž *(-an, -ad) mn* narancssárga, narancsszínű • *oranžad orahad* narancssárga gyümölcsök

ora|z *(-han, -st) fn* 1. sarj, hajtás; 2. termés, gyümölcs

oraz||kuu *(-n, -d) fn* május

orav *(-an, -ad) fn* mókus [*Sciurus*] • *Orav puittau.* A mókus fáról fára ugrál.

orava|ine *(-ižen, -št) fn* mókuska

oravan||händ *(-än, -äd) fn* zsurló [*Equisetum*]

orden *(-an, -ad) fn* díj, kitüntetés, rend

oreginal *(-an, -ad) fn* eredeti példány / mű / darab

oreginalahi|ne *(-žen, -št) mn* eredeti, valódi, igazi, hiteles

oreginalli|ne *(-žen, -št) mn* originális

oreh *(-an, -ad) fn* dió [*Juglans*]

org *(-on, -od) fn* erdősűrű, vadon • *eläda orgos* a vadonban élni

organizacij *(-an, -ad) fn* szervezet, szerv, szerveződés • *ühteskundalline organizacij* társadalmi szervezet

organizuiččij *(-an, -ad) fn* szervező

organizui|dakse *(-že, -he) v refl* szerveződik, megszerveződik

organizuind *(-an, -ad) fn* szervezés, megszervezés • *vuoźkeragan organizuind* az évi közgyűlés megszervezése

organizui|ta *(-ččou, -čči) v* organizál, szervez, megszervez • *organizuita oma ühtištuz* saját egyesületet szervezni

orgos||eläj *(-an, -ad) fn,mn* vadonélő

orih *(-en, -t) fn* 1. csődör, mén; 2. herélt ló

orih||hebo *(-n, -d) fn* 1. csődör, mén; 2. herélt ló

orkestr *(-an, -ad) fn* zenekar

orl *(-an, -ad) fn* sas [*Accipitridae*]

or|ź *(-den, -t) fn* 1. rúd, pózna; 2. gerenda
oruž *(-an, -ad) fn* fegyver, puska • *ambuda oružal* puskával (le)lőni
oružan||loža *(-n, -d) fn* puskaagy
oružan||stvola *(-n, -d) fn* puskacső, fegyvercső
oskolk *(-an, -ad) fn* szilánk, repesz
oskverni|dakse *(-že, -he) v refl* elszennyeződik, beszennyeződik, megfertőzödik
osl *(-an, -ad) fn* szamár [*Equus asinus*]
osla|ine *(-ižen, -št) fn* csacsi
oslan||varz *(-an, -ad) fn* szamárcsikó
osnind *(-an, -ad) fn* csillogás, csillanás, villogás, villanás, fény
oś|ś *(-an, -śad) fn* tengely
ost|ada *(-au, -i) v* vásárol, bevásárol, megvásárol, vesz, megvesz • *Leib ostetah laukas.* Kenyeret a boltban vesznek.
ostaj *(-an, -ad) fn* vásárló, vevő
ostami|ne *(-žen, -št) fn* vásárlás, bevásárlás, vétel, megvétel • *hüvä ostamine* jó vétel / vásárlás
ostand *(-an, -ad) fn* vásárlás, bevásárlás, vétel, megvétel
ostand-TV-kanav *(-an, -ad) fn* kereskedelmi tévécsatorna
ostorožno *hsz* óvatosan, vigyázva
ostu|z *(-ksen, -st) fn* vásárlás, bevásárlás, vétel, megvétel • *huogehed ostuksed* olcsó vásárlások
ostuz||käri *(-n, -d) fn* bevásárlókocsi
ostuz||virš *(-in, -šid) fn* bevásárlókosár
oza *(-n, -d) fn* 1. szerencse, sors • *suuŕ oza* nagy szerencse – *Mugoine oli minun oza.* Ilyen volt az én sorsom. 2. szerep • *nägüž oza* kiemelkedő szerep
ozai|ta *(-dau, -ži) v* 1. célba talál, rátalál, kitalál • *Ozaida arvanduz!* Találd ki a megfejtést! 2. jut vhová, ér vhová, kerül vhová
ozak|az *(-kahan, -ast) mn* szerencsés • *Mina olen ozakaz.* Szerencsés vagyok. ◊ *Hüväd Raštavad da ozakast Uut Vuot!* Boldog karácsonyt és szerencsés új évet!
ozat|oi *(-toman, -tomad) mn* szerencsétlen
ozatu|z *(-ksen, -st) fn* balszerencse, balsors, szerencsétlenség, baleset • *estada ozatuz* megelőzni a szerencsétlenséget / balesetet
ozav *(-an, -ad) mn* szerencsés
ozornik *(-an, -kad) fn* vadóc
ozr *(-an, -ad) fn* árpa [*Hordeum vulgare*] • *Ozrad rouhitah petkelel.* Az árpát mozsárral őrlik.
ozra|ine *(-ižen, -št) mn* árpa-, árpából készült
ozutand *(-an, -ad) fn* bemutatás, szemléltetés, bemutató, előadás
ozut|elta *(-telou, --teli) v* bemutat, szemléltet, ábrázol, előad, szere-

pet játszik, szerepel • *ozutelta tiattares* színházban szerepelni / játszani

ozute|z *(-ksen, -st) fn* 1. bemutatás, ábrázolás, előadás; 2. minta, példa

ozutez||numer *(-an, -ad) fn* mutatványszám

ozutettavaks *hsz* látszatra, látszólag

ozutt|ada *(-au, -i) v* mutat, kimutat, bemutat, előad, ábrázol, demonstrál • *Ala ozuta omad ebävoimut!* Ne mutasd meg a gyengeségedet! ◊ *Igeńoi-ageńoi, ozuta sarved!* Csigabiga dugd ki a szarvadat!

ozut|tadakse *(-aze, -tihe) v refl* mutatkozik, megmutatkozik, látszik, tűnik • *Milei ozutaze.* Nekem úgy tűnik.

ozuttaj *(-an, -ad) fn* 1. tüntető; 2. képviselő • *lüüdilaižiden ozuttajad* a lűdök képviselői; 3. mutató, mutatószám • *hüväd ozuttajad* jó mutatók

ozuttami|ne *(-žen, -št) fn* tüntetés, demonstráció

ozuttelij *(-an, -ad) fn* színész, előadó, előadóművész • *tiattaren ozuttelijad* színházi előadóművészek

ozuttelu|z *(-ksen, -st) fn* bemutatás, bemutató, ábrázolás, előadás • *lüüdinkieline ozutteluz* lűd nyelvű előadás

ozutu|z *(-ksen, -st) fn* demonstrálás, kiállítás • *liikkuj ozutuz* vándorkiállítás

ozutuz||zual *(-an, -ad) fn* kiállítóterem

otand *(-an, -ad) fn* felvétel, átvétel, levétel, bevétel, visszavétel • *ruadole otand* felvétel munkára

otav *(-an, -ad) fn* sarjú

ot|elta *(-telou, --teli) v* vesz, felvesz, átvesz, levesz, bevesz, visszavesz, szed, felszed, leszed, beszed

ote|ttu *(-tun, -ttud) mn* fogadott, befogadott • *otettu poig* fogadott fiú

othod|ad *(-oiden, -oid) fn plur* hulladék

otkaz *(-an, -ad) fn* elutasítás, visszautasítás, megtagadás, lemondás

otpusk *(-an, -ad) fn* szabadság, vakáció, szünidő

otŕad *(-an, -ad) fn* csapat, osztag, raj

ott|ada *(-au, -i) v* vesz, felvesz, átvesz, levesz, bevesz, visszavesz, szed, felszed, leszed, beszed, fogad, befogad • *ottada adivoid vastah* vendégeket fogadni – *ottada bankčotal piä* levenni / leemelni a bankszámláról – *ottada korgedškolah* felvenni a főiskolára – *ottada poigaks / tüttäreks* fiaként / lányaként örökbefogadni – *ottada velgah* kölcsönvenni – *ottada vuiť* részt venni

ot|tadakse *(-aze, -tihe) v refl* nekilát, hozzálát, nekifog, hozzáfog • *ottadakse ruadoh* nekifogni a munkának

ottaj *(-an, -ad) fn* utód, továbbvivő, örökítő • *Müö olemme lüüdin kultuurperimuksen ottajad.* Mi vagyunk a lűd kulturális hagyomány továbbvivői.

otvečai|da *(-u, -) v* felel, válaszol

otverk *(-an, -ad) fn* csavarhúzó

otvetti|da *(-u, -i) v* felel, válaszol

ounast|ada *(-au, -i) v* szaglász, szimatol

ouna|z *(-han, -st) mn* talpraesett, ügyes, élelmes, találékony, furfangos • *ounaz miez* furfangos ember

ovoš *(-in, -id) fn* zöldség, zöldségféle

P

pac|az *(-cahan, -ast) fn* 1. oszlop, tám, pillér; 2. emlékmű, műemlék, szobor • *runonpajattajan pacaz* a runóénekes emlékműve – *Arvonvarďoičuz seižuu paccahan edustal*. Díszőrség áll az emlékmű előtt.

paccaha|ine *(-ižen, -št) fn* oszlop, tám, pillér

pacient *(-an, -ad) fn* 1. páciens, beteg; 2. ügyfél

pačk I *(-an, -ad) fn* köteg, csomag, zacskó

pačk II *(-an, -ad) fn* csattanás, csattogás

pačoi *(-n, -d) fn* sült (fehér)répa, sült karórépa

pada *(-n, -d) fn* fazék • *panda padah* fazékba tenni

pada|ine *(-ižen, -št) fn* kis fazék

padanik *(-an, -kad) fn* fazekas

paď ož *(-an, -ad) fn* elhullás (állaté)

pagan *(-an, -ad) fn* szennyes, piszkos, mocskos

paganalli|ne *(-žen, -št) fn,mn* pogány

pagan||reng *(-in, -id) fn* szemetesvödör

pagan||sie|ń *(-nen, -ńt) fn* mérges / mérgező gomba

pagast *(-an, -kad) fn* egyházközség, hitközség

pagedu|z *(-ksen, -st) fn* menekülés, elmenekülés, elszökés, megfutamodás

pagenu *(-den -t) fn, mn* menekült, szökevény

page|ta *(-nou, -ni) v* 1. menekül, elmenekül, elszökik, megfutamodik • *Kondij pageni.* A medve elmenekült. 2. áramlik, ömlik, beleömlik • *D'ogi pagenou mereh.* A folyó beleömlik a tengerbe.

pagin *(-an, -ad) fn* 1. beszéd • *Häin ďatkoi edelleh oman paginan.* Tovább folytatta a beszédét. ◊ *ihan toine pagin* egészen / teljesen más beszéd; 2. fecsegés ◊ *tühď pagin* üres fecsegés; 3. beszélgetés, társalgás; 4. tárgyalás, megvitatás

pagina|ine *(-ižen, -št) fn* kis / rövid beszéd

paginan||vedaj *(-an, -ad) fn* levezető elnök

pagin||luad *(-un, -ud) fn* párbeszéd, beszélgetés, társalgás, szóváltás

paginnik *(-an, -kad) fn* társalgási szótár • *venä–lüüdin paginnik* orosz–lűd társalgási szótár

pagi|šta *(-žou, -ži) v* beszél, megszólal • *pagišta omad kielt / omal kielel* a saját (anya)nyelvén beszélni – *Rubedamme pagižemah*. Elkezdünk beszélni.

pagižend *(-an, -ad) fn* szónoklat

pagižij *(-an, -ad) fn* szónok

pagižutt|ada *(-au, -i) v* szóra bír, kikérdez, interjúvol • *pagižuttada opastujad* a tanulót kikérdezni

pagižutu|z *(-ksen, -st) fn* 1. interjú, meghallgatás • *azijantiedajan pagižutuz* a szakértő interjúja; 2. kihallgatás

pago *(-n, -d) fn* futás, megfutamodás, menekülés, szökés, elszökés • *Hukk piäzi pagoh.* A farkasnak sikerült a menekülés.

pagoh *hsz* futva, menekülve, futás közben

pagola|ine *(-ižen, -št) fn* menekült, szökevény

paha *(-n, -d) mn* 1. rossz • *paha siä* rossz idő – *pahas mieles* rossz hangulatban – *Paha, ku en ehtinu.* Rossz, hogy nem futotta rá időm. 2. rossz, vacak, ócska, rozoga • *vahn paha kodiine* öreg rozoga házikó; 3. rossz, komiszkodó, gonoszkodó

pahala|ine *(-ižen, -št) fn* bűnöző, gonosztevő • *Pahalaižed luaditah pahut.* A gonosztevők rosszat cselekszenek.

paha||luadu|ine *(-ižen, -št) mn* rosszindulatú

paha||mie|l' *(-en, -t) fn* rossz kedv, rossz hangulat, rossz érzés

paha||mieli|ne *(-žen, -št) mn* rosszkedvű, kedélytelen, bánatos, búbánatos, bús, szomorú

paha||mie|z *(-hen, -st) fn* rossz ember, gazember, gonosztevő, bűnöző • *pahamiehen paginad* egy rossz ember szavai / beszéde

paha||taba|ine *(-ižen, -št) mn* rossz jellemű

pahemb *(-an, -ad) mn kf* rosszabb • *pahemb toižid* másoknak roszszabb

pahemba *hsz kf* rosszabbul ◊ *Pahemba ei voi olda.* Rosszabb már nem (is) lehetne.

pahembu|z *(-den, -t) fn* lemaradás, hátrány • *pahembuz matematikas* lemaradás matematikából

pahendu|z *(-ksen, -st) fn* romlás, elromlás, rosszabbodás

pahesti|da *(-u, -i) v* megró, elítél, ítél, elmarasztal

pahe|ta I *(-ndau, -ndži) v* ront, rongál, elront, tönkretesz

pahe|ta II *(-nou, -ni) v* romlik, megromlik, elromlik, megrongálódik, elrongálódik, tönkremegy

pahk *(-an, -ad) fn* 1. gumó, csomó, dudor, (ki)dudorodás, görcs, kinövés; 2. kelés, kelevény, tályog, daganat [*tumor, furunculus*]

pahma|z *(-han, -st) fn* mozsár

pahn *(-an, -ad) fn* gödör, üreg, mélyedés, odú, vacok

pahoin *hsz* rosszul, nem jól • *Pahoin azuid.* Rosszul tetted. – *Tahtaz pahoin nouzi*. A tészta nem jól kelt meg.

pahu|z *(-den, -t) fn* (a) rossz, roszszaság, gonoszság • *Ei sua siätä pahut.* Nem szabad rosszat tenni.

paid *(-an, -ad) fn* ing • *Häin vüösti paidan.* Bekötötte / becsatolta az ingét. – *Ombelij viili paidan.* A szabó / a varrónő kiszabta az inget. – *Ečči u mida-lienou paidas*. Keres valamit az ingében. – *šulkuine paid* selyeming

paida|ine *(-ižen, -št) fn* ingecske, kising

paik I *(-an, -kad) fn* 1. kendő, fejkendő, vállkendő • *Naižed pideltah paikoid.* A nők kendőt hordanak. 2. folt, stoppolás

paik II *(-an, -kad) fn* porció, fejadag

paika|ine *(-ižen, -št) fn* kis kendő, zsebkendő • *Maihutan paikaižel.* Zsebkendővel integetek.

paik|ata *(-kadau, -kazi) v* foltoz, megfoltoz, stoppol, megstoppol

paimen *(-en, -t) fn* pásztor

paimend *(-an, -ad) fn* pásztorkodás, legeltetés, a nyáj őrzése

paimend||koht *(-an, -ad) fn* legelő

paimend||sija *(-n, -d) fn* legelő

paimendu|z *(-ksen, -st) fn* pásztorkodás, legeltetés, a nyáj őrzése • *lehmiden paimentuz* a tehenek legeltetése

paimenduz||sija *(-n, -d) fn* legelő

paime|ta *(-ndau, -ndži) v* pásztorkodik, legeltet, nyájat őriz • *Siga paimettih lehmid.* Ott legeltették a teheneket.

paimoi *(-n, -d) fn* pásztor • *Ezmai oli paimoin.* Eleinte / kezdetben pásztor volt.

pain *(-an, -ad) fn* 1. súly, teher, nehézség; 2. prés, sajtó, nyomtatás, nyomás; 3. elnyomás, iga

pain|ada *(-au, -i) v* 1. mérlegel, súlyt mér; 2. nyom, összenyom, szétnyom, megnyom, szorít, elszorít, összeszorít, présel, összepréssel • *Dügedad rengid painettih käzid.* A nehéz vödrök elszorították a kezüket. 3. bemárt, belemárt, bemerít, belemerít, mártogat; 4. hajt, meghajt, hajlít, meghajlít • *painada ďalgaz* meghajtani a szántalpat; 5. elnyom, leigáz, nyomaszt, depressziót okoz • *Vihmaižel siäl painau.* Esős időben nyomaszt; 6. kinyomtat, nyomtat, kinyom • *painada sanumlehted* újságot nyomtatni

pain|adakse *(-aze, -oihe) v refl* 1. nyomódik, összenyomódik, szétnyomódik, megnyomódik, szorul, összeszorul; 2. belemerül, lemerül, bemerül, belesüpped, elsüllyed, lesüllyed

painand *(-an, -ad) fn* nyomás, kinyomás, nyomtatás, kinyomtatás, kiadás • *sanumlehten painand* az újság nyomtatása / kinyomtatása / kiadása

painand||koht *(-an, -ad) fn* a nyomtatás / a kiadás helye • *kirďan painandkoht* a könyv kiadásának helye

paine *(-gen, -t) fn* munkapad, satu, prés, présgép

painim *(-en, -t) fn* munkapad, satu, prés, présgép • *Painim oli sanged, leved.* A prés vastag, széles volt. – *Koiv pandih painimele*. A nyírfát a présbe rakták.

painon||nostand *(-an, -ad) fn* súlyemelés

painu|da *(-u, -i) v* 1. nyomódik, összenyomódik, szétnyomódik, megnyomódik, szorul, összeszorul; 2. belemerül, lemerül, bemerül, belesüpped, elsüllyed, lesüllyed; 3. meghajlik, lehajlik • *Pajuine painuu.* A kis fűzfa lehajlik.

painu|z *(-ksen, -st) fn* nyomás, kinyomás, nyomtatás, kinyomtatás, kiadás • *toine painuz* második kiadás

painuz||miär *(-än, -äd) fn* példányszám

paiššik *(-an, -kad) fn* részvényes, részvénytulajdonos, résztulajdonos, társtulajdonos

paiže *(-gen, -t) fn* tályog, daganat, kelés [*tumor, furunculus*] • *Paižegeh on nostanu käden.* Feldagadt a keze.

paižo|da *(-u, -i) v* dagad, feldagad, megdagad

paižott|ada *(-au, -i) v* 1. puffad, dagad, duzzad • *Vacan paižottau.* A hasa puffad. – *Käden on paižottanu.* Dagadt a keze. 2. túloz, eltúloz ◊ *Ala paižota!* Ne túlozz!

paižottanu *(-den, -t) mn* puffadt, dagadt, duzzadt

paja *(-n, -d) fn* 1. műhely • *saviruadon paja* kerámiázó műhely – *Häin ei kuulnu ukškellod oman garažan pajas*. Nem hallotta az ajtócsengőt a garázsában lévő műhelyben. 2. kovácsműhely • *Sepp ruadau pajas.* A kovács a kovácsműhelyben dolgozik.

pajanik *(-an, -kad) fn* kovács, kovácsmester

pajatand *(-an, -ad) fn* énekelés, dalolás, nótázás

pajataška|ta *(-ndau, -ndži) v* dalra gyújt, énekelésbe fog / kezd

pajatt|ada *(-au, -i) v* énekel, dalol, nótázik, elénekel, eldalol • *Pajatamme küliš dai lidnoiš.* Énekelünk a falvakban és a városokban is.

pajattaj *(-an, -ad) fn* énekes, énekesnő • *italijalaižed pajattajad* olasz énekesek

pajatu|z *(-ksen, -st) fn* énekelés, dalolás, nótázás • *horan pajatuz* kórusban éneklés

pajo *(-n, -d) fn* ének, dal, nóta • *lühüd pajo* rövid ének, csasztuska – *kuundelta pajod* a dalt hallgatni

pajo|ine *(-ižen, -št) fn* ének, dal, nóta • *Ku linduine pajošt heläidoitti.* Mint egy madár, úgy zengte a dalt. – *Anda meiden pajoižed ei ni kunna hajokoi!* Sohase engedd a mi dalainkat eltűnni!

pajo||kniig *(-an, -ad) fn* énekkönyv, énekeskönyv, daloskönyv

pajonik *(-an, -kad) fn* énekes, énekesnő

paju I *(-n, -d) fn* fűzfa, fűz [*Salix*]

paju II *(-n, -d) fn* osztályrész, részesedés

paju|ine I *(-ižen, -št) fn* fűzfácska, kis fűzfa • *Pajuine painuu.* A kis fűzfa lehajlik.

paju|ine II *(-ižen, -št) mn* fűzfából készült, fűz-, fűzfa-

pakač|im *(-čimen, -imt) fn* varjútövis, közönséges kutyabenge [*Rhamnus frangula*]

paka|ine *(-ižen, -št) fn* fagy, hideg, jéghideg • *Pakaižel lumi vidžižou.* A fagyban csikorog a hó. – *Kuni ei ole pakaižid*. Még nincs fagy.

pakaž||kuu *(-n, -d) fn* január • *Pakažkuu on vilu kuu.* A január egy hideg hónap.

paket *(-an, -ad) fn* csomag

pakičči|j *(-an, -ad) fn* koldus, kéregető

pakičemi|ne *(-žen, -št) fn* koldulás, kéregetés

pakičend *(-an, -ad) fn* koldulás, kéregetés

pakiču|z *(-ksen, -st) fn* koldulás, kéregetés

paki|ta *(-čču, -čči) v* kérlel, kér, koldul, kéreget ◊ *Muan čongimine nerod ei pakiče*. A föld ásása nem kér tehetséget.

pakku|da *(-u, -i) v* 1. esik, elesik, leesik, kiesik, pottyan, lepottyan, kipottyan; 2. szállong, röpköd • *Salvades lastud pakkuu.* Fakivágáskor röpköd a forgács.

pakl' *(-an, -ad) fn* kóc, csepü

paku|ine I *(-ižen, -št) fn* sárgája, tojás sárgája

paku|ine II *(-ižen, -št) mn* sárga • *pakuižed lehted* sárga levelek

pakuštu|da *(-u, -i) v* sárgul, megsárgul, sárgállik

pala *(-n, -d) fn* 1. rész, darab, szál • *kolme palad* három rész / darab / szál; 2. szilánk, repesz, cserép, törmelék; 3. falat, karéj, szelet • *suuŕ pala valgedad leibad* nagy falat / karéj / szelet fehérkenyér; 4. töredék, részlet

pal|ada *(-au, -i) v* ég, megég, elég, átég, kiég, lángol, tüzel • *Ikkunas palau tuohuz.* Az ablakban egy gyertya ég. – *Kaik külä paloi*. Az egész falu leégett. – *Lampaine paloi.* Ég a lámpa.

pala|ine *(-ižen, -št) fn* 1. rész, darab • *Häin mäni palaižen matkad.* Megtette az útnak egy részét. 2. falat, karéj, szelet • *Häin tahtoi hau-*

kaita palaižen. Egy falatot akart harapni.
palaižile *hsz* ripityára, darabokra
pala||kuva *(-n, -d) fn* mozaik
palamat|oi *(-toman, -tomad) mn* 1. éghetetlen; 2. tűzálló, tűzbiztos • *palamatoi škuap* tűzálló / tűzbiztos szekrény
paland *(-an, -ad) fn* égés, megégés, elégés, lángolás
paland||koht *(-an, -ad) fn* égési seb, égési sérülés
palanu I *(-den, -t) fn* tűzkárosult
palanu II *(-den, -t) mn* 1. égett, elégett; 2. odaégett, odakozmált
palat *(-an, -ad) fn* kamara, országgyűlés vmelyik háza
palate|z *(-ksen, -st) fn* felégett tisztás / tarló
palatk *(-an, -ad) fn* sátor
palav *(-an, -ad) mn* forró, meleg, tüzes, izzó • *palav vezi* forró víz – *palavad kürzäd* meleg palacsinta – *palavad hüled* izzó szén
palava|ine *(-ižen, -št) mn* forró, meleg, tüzes, izzó
palehtu|da *(-u, -i) v* alvad, megalvad, megalszik • *Veri palehtuu.* A vér megalvad.
palg|iž *(-ehen, -išt) fn* fújtató • *Pajas palgehel liečotah.* A kohóban fújtatnak a fújtatóval.
palitr *(-an, -ad) fn* paletta
palk *(-an, -kad) fn* fizetés, illeték, kereset • *palkan suand* fizetés kapása
palk|ata *(-kadau, -kazi) v* alkalmaz, felfogad, felbérel, leszerződtet
pal'l' *(-an, -ad) fn* kalapács, pöröly • *suuŕ pal'l'* nagy kalapács / pöröly
pal'l'ahaks *hsz* csupaszon, meztelenül, mezítelenül, pucéran
pal'l'a|ine *(-ižen, -št) fn* kalapács
pal'l'ast|ada *(-au, -i) v* lecsupaszít, lemeztelenít
pal'l'a|z *(-han, -st) mn* csupasz, pucér, meztelen, kopasz • *pal'l'ahin piäin* csupasz fejjel, kopasz fejjel, fedetlen fejjel
pal'l'az||piä *(-n, -d) fn,mn* kopasz, tarfejű
pal'm *(-an, -ad) fn* pálma, pálmafa [*Arecaceae*]
palmik *(-on, -kod) fn* copf, hajfonat, varkocs
palo *(-n, -d) fn* 1. égés, tűz, tűzvész; 2. felégetett irtás • *Palo küntäh adral.* A felégetett irtást felszántják ekével.
palo||kärg *(-än, -äd) fn* fekete harkály [*Dryocopus martius*]
palo||mie|z *(-hen, -st) fn* tűzoltó
palotn *(-on, -od) fn* gyolcs, lenvászon
palt *(-on, -tod) fn* kabát • *Paltos on aluz.* A kabátban bélés van.
palt|e *(-tegen, -et) fn* lejtő, hegyoldal, domboldal
palttin *(-an, -ad) fn* gyolcs, lenvászon • *Palttinad levitetah hangele.* A jégkéregre gyolcsokat terítenek .

palttinahi|ne *(-žen, -št) mn* vászon-, vászonból készült, gyolcs-

palub *(-an, -ad) fn* fedélzet

pan|da *(-ou, -i) v* 1. tesz, odatesz, letesz, feltesz, betesz, kitesz, rátesz, rak, odarak, lerak, felrak, kirak, berak, rárak, helyez, odahelyez, felhelyez, behelyez, kihelyez, ráhelyez, állít, odaállít, felállít • *panda kogoh* elkészíteni, megszerkeszteni – *panda muahe* temetni, eltemetni, földelni, elföldelni – *panda nimi* elnevezni, nevet adni – *panda piähe* a fejére tenni – *panda pohďale* alapítani, megalapítani – *panda rubi* oltást adni, beoltani – *panda raudad* felszerszámozni – *panda nübläd* rögzíteni – *panda tukad* berakni a haját – *Lapś pandah kätküdeh.* A gyereket bölcsőbe teszik – *panda želetk piäle* felvenni a mellényt; 2. • *Panou lumt.* Esik a hó. 3. • *Pane mieleh!* Emlékezzél! 4. telepít; 5. befektet

pandu|z *(-ksen, -st) fn* 1. helyzet, állapot; 2. határozat, rendelet; 3. létesítmény, képződmény; 4. hivatal, intézet • *valdkundalline panduz* kormányzati hivatal – *panduksen kilb* a hivatal / intézet névtáblája

pang *(-an, -ad) fn* fogantyú, vminek a füle, vminek a szára • *raudaine pang* vasfogantyú

panga|ine *(-ižen, -št) fn* fülbevaló • *kulditud pangaižed* aranyozott fülbevaló(k)

panij *(-an, -ad) fn* befektető

panik *(-an, -kad) fn* pánik, vakrémület

pano *(-n, -d) fn* 1. telepítés; 2. befektetés

panoram *(-an, -ad) fn* panoráma, kilátás

pansionat *(-an, -tad) fn* panzió, teljes ellátás, koszt és kvártély

papin||riizu|d *(-iden, -id) fn plur* reverenda, csuha

papk *(-an, -ad) fn* dosszié, mappa, irattartó

pap|p *(-in, -pid) fn* pap, pópa, lelkész

parad *(-an, -ad) fn* parádé, díszfelvonulás, díszszemle

paragraf *(-an, -fad) fn* paragrafus, jogszabály bekezdése

parahite *hsz* jelenleg, pillanatnyilag

parale|l' *(-lin, -lid) fn,mn* paralel, párhuzamos

paralič *(-an, -čad) fn* paralízis, bénulás, szélütés, hűdés

parandaj *(-an, -ad) fn* orvos • *paraz parandaj* a legjobb orvos

parandami|ne *(-žen, -št) fn* meggyógyítás, gyógyítás

parandu|z *(-ksen, -st) fn* meggyógyíts, gyógyítás • *raved paranduz* gyors gyógyítás

paranduz||variant *(-an, -ad) fn* gyógymód
parašut *(-an, -tad) fn* ejtőernyő
para|z *(-han, -st) mn ff* legjobb • *paraz süömine* a legjobb étel – *minun paraz siebralaine* az én legjobb barátom
para|ta I *(-ndau, -ndži) v* 1. javít, megjavít, kijavít; 2. jóvá tesz, orvosol; 3. gyógyít, meggyógyít
para|ta II *(-nou, -ni) v* 1. megjavul; 2. gyógyul, meggyógyul • *D'ogo paranid?* Már meggyógyultál?
paravoz *(-an, -ad) fn* mozdony, lokomotív, gőzmozdony
parden||ajaj *(-an, -ad) fn* fausztató (személy)
parden||ajo *(-n, -d) fn* fausztatás
parden||vedaj *(-an, -ad) fn* erdészeti fafuvarozó, -szállító
parden||vedo *(-n, -d) fn* erdészeti fafuvarozás, -szállítás
paremb *(-an, -ad) mn kf* jobb • *kaikkid / kaikiš paremb* legjobb
paremba *hsz kf* jobban
parembu|z *(-ksen, -st) fn* 1. elsőbbség, elsőség, vezetés, vezető szerep • *pidada parembust* elsőbbséggel rendelkezni; 2. felsőbbrendűség
parfümerij *(-an, -ad) fn* illatszerbolt, drogéria
parihmaher *(-an, -ad) fn* borbély, fodrász
parik *(-an, -kad) fn* paróka, vendéghaj
park I *(-an, -ad) fn* park, díszkert
park II *(-in, -id) fn* fűzfakéreg
parlament *(-an, -tad) fn* országgyűlés, parlament
parnik *(-an, -kad) fn* melegágy, melegház
parodij *(-an, -ad) fn* paródia
parohod *(-an, -ad) fn* gőzhajó, gőzös, hajó
paro|l' *(-lin, -lid) fn* jelszó
parom *(-an, -ad) fn* komphajó, tutaj, komp
par|ź *(-den, -t) fn* gerenda, fahasáb, rönk • *Tuat piliu sarail part.* Az apa a fészerben fűrészeli a gerendát. – *pilida parded halgoks* a rönköket felvágni tűzifának
Pasha *(-n, -d) fn* húsvét
pask *(-an, -ad) fn* hasmenés [*diarrhoea*]
passiv *(-an, -ad) fn* szenvedő alak, passzívum
passiva|ine *(-ižen, -št) mn* 1. tétlen, passzív; 2. szenvedő (nyelvtan)
passivu|z *(-den, -t) fn* tétlenség, passzivitás
pašport *(-an, -tad) fn* útlevél, úti okmány • *pašportan andand* az útlevél kiadása / megadása
pašt *(-on, -od) fn* fény, fényesség, világ, világosság, csillogás, tündöklés, ragyogás • *tiähten pašt* a csillag fénye / ragyogása

pašt|ada *(-au, -i) v* 1. ég, világít, fénylik, ragyog, csillog, tündököl • *Tiäht' paštau huondeksel*. A csillag reggel fénylik. – *Kuudam paštoi taivahal*. A hold világított az égen. 2. süt, megsüt, kisüt • *Pühäpäivin paštettih štipanikoid, koloboid da vatruškoid.* Vasárnaponként (karjalai) pirogot, (vastag) palacsintát és sajtos fánkot sütöttek. 3. • *Päiväine paštau.* Süt a nap.

paštaj *(-an, -ad) fn* pék, pékmester

paštand *(-an, -ad) fn* 1. világítás, csillogás, ragyogás, tündöklés; 2. sütés, kisütés, megsütés

paštet|tu *(-un, -tud) mn* sütött, megsütött, sült, megsült • *paštettu liha* sült hús, sült

paštik|az *(-kahan, -ast) fn* sült (fehér)répa, sült karórépa

paštu|da *(-u, -i) v* 1. sül, megsül, kisül • *Piirag paštuu päčis.* A pirog sül a sütőben. 2. lesül, leég, lebarnul

paštund *(-an, -ad) fn* lesülés, leégés, lebarnulás

paštunu *(-den, -t) mn* lesült, leégett, lebarnult

patriarh *(-an, -ad) fn* pátriárka

patriot *(-an, -tad) fn* hazafi, honfi, patrióta

patrul' *(-an, -ad) fn* járőr, őrjárat

patrun *(-an, -ad) fn* töltény, patron, lőszer • *Seinäl riputtih oruž da patrunad.* A falon lógtak / függöttek a fegyver és a töltények.

paust *(-an, -ad) fn* 1. földsáv, földdarab, birtokrész; 2. oszlop, hasáb, nyomdai hasáb

Pauši *(-n, -d) fn* Pál, Szent Pál

pauz *(-an, -ad) fn* szünet, szünetelés, pauza • *pitk pauz* hosszú szünet

pavil'l'on *(-an, -ad) fn* pavilon

peča|t' *(-tin, -tid) fn* sajtó

pečatoi|ta *(-ččou, -čči) v* nyomtat, kinyomtat

pečenij *(-an, -ad) fn* keksz, süti

pedaha|ine *(-ižen, -št) fn* kis erdei fenyő(fa)

pedaj *(-an, -ad) fn* erdei fenyő(fa) • *Pedajad kazvetah pedajikos.* A fenyőfák a fenyvesben nőnek.

pedaja|ine *(-ižen, -št) mn* fenyőfa-, fenyő-, fenyőből készült

pedajik *(-on, -kod) fn* fenyves, fenyőerdő • *Heil oli pedajikkod da liettežikkod.* Nekik fenyvesük és homokos talajuk volt.

peda|l' *(-lin, -lid) fn* pedál

pediatr *(-an, -ad) fn* gyermekorvos

pediküür *(-an, -ad) fn* pedikűr

pedr *(-an, -ad) fn* rénszarvas [*Rangifer tarandus*] • *Pedrad süödäh dägäläd.* A rénszarvasok mohát esznek.

pedran||liha *(-n, -d) fn* rénszarvashús

Pedru *(-n, -d) fn* Péter, Szent Péter

Pedrun||pühä *(-n, -d) fn* Péter-Pál napi böjtölés

pehmed *(-an, -ad) mn* puha, lágy • *pehmed leib* puha / lágy kenyér
pehmedemb *(-an, -ad) mn kf* puhább, lágyabb
pehmed||südamelli|ne *(-žen, -št) mn* lágyszívű, szelíd
pehme|ta I *(-ndau, -ndži) v* 1. puhít, megpuhít, lágyít, meglágyít, ellágyít; 2. szelidít, megszelidít
pehme|ta II *(-nou, -ni) v* 1. puhul, megpuhul, lágyul, meglágyul, ellágyul; 2. szelidül, megszelidül
pehmitt|ada *(-au, -i) v* puhít, megpuhít, lágyít, meglágyít • *pehmittada nahk* a bőrt megpuhítani
pehu *(-n, -d) fn* alom
peiboi *(-n, -d) fn* pintyőke, pinty, erdei pinty [*Fringilla coelebs*]
peigal *(-on, -od) fn* hüvelykujj (a kézen) • *Peigal lämbüu.* Görbül a hüvelykujja (a kezén).
peit *(-on, -tod) fn* búvóhely, rejtekhely, rejtek, titkos hely, fedezék
peitand *(-an, -ad) fn* rejtés, rejtegetés, titkolás, eltitkolás
peitettav *(-an, -d) mn* rejtett, elrejtett, rejtegetett, titkolt, titkos, eltitkolt • *peitettavad dielod* titkos ügyek
peitoči *hsz* titokban, titkosan, rejtve • *kävüda peitoči* titokban jár / halad, oson
peitoiž|ed *(-iden, -id) fn plur* bújócska • *viätä peitoižihe* bújócskázni, bújócskát játszani
peitoižile *hsz* szembekötősdizve
peitoižin *hsz* titokban, titkosan, rejtve
peitolli|ne *(-žen, -št) mn* 1. titkolt, titkos, eltitkolt; 2. titokzatos • *peitolline adiv* titokzatos vendég
peitos *hsz* titokban, titkosan, rejtve
peit|sija *(-n, -d) fn* búvóhely, rejtekhely, rejtek, titkos hely, fedezék
peitt|ada *(-au, -i) v* rejt, elrejt, eldug • *Hämär d'o peittau päiväižen.* A szürkület / sötétedés már elrejti a napot.
peit|tadakse *(-aze, -tihe) v refl* elrejtőzik, elbújik, belebújik • *peittadakse olgihe* belebújni a szalmába
peittoh *hsz* titokban, titkosan, rejtve • *panda peittoh* elrejtőzni, rejtőzködni
peit|tuda *(-tuu, -ui) v* elrejtőzik, elbújik
peitu|z *(-ksen, -st) fn* rejtés, rejtegetés, titkolás, eltitkolás • *panda peitukseh* elrejtőzni, rejtőzködni
peituz||sija *(-n, -d) fn* búvóhely, rejtekhely, rejtek, titkos hely, fedezék
peka|ŕ *(-rin, -rid) fn* pék, pékmester
pekaŕń *(-an, -ad) fn* pékség, péküzlet, sütöde
peld *(-on, -od) fn* szántóföld, föld, szántó, mező • *D'ogo kaiken peldon künditte?* Már az egész föl-

det felszántottátok? – *Lehm mäni peldole.* A tehén ráment a szántóföldre. – *Ümbäri ei ole peldoid.* A környéken nincsenek szántóföldek.

pelen|ad *(-oiden, -oid) fn plur* pólya

pelmeni|d *(-in, -id) fn plur* húsos derelye

peľonk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* pelenka

pelvahi|ne *(-žen, -št) mn* len-, lenből készült

pelva|z *(-han, -st) fn* len [*Linum*] • *Pelvast harďatah.* A lent fésülik.

peńai|da *(-u, -) v* szemrehányást tesz, szemére vet, fedd, megfedd

pendžak *(-on, -kod) fn* zakó, kabát • *Piäliči pendžakos pideltah haľľakkod.* A zakó fölött felöltőt / átmeneti kabátot viselnek.

penzij *(-an, -ad) fn* nyugdíj • *penzij anta* nyugdíjat adni – *ende penzijale lähtendad* a nyugdíjba vonulás előtt

pera *(-n, -d) fn* 1. far, hátsó, hátsó rész, vég, vminek a hátulja; 2. tat, hajótat • *Venehen ńokad oldah nena da pera.* A csónak végei az orr és a tat.

pera||air *(-on, -od) fn* tatevező

perad *(+gen) nu* miatt, okán • *vahnuden perad* az öregség / öregkor miatt – *tervehtuz rodindpäivän perad* születésnapi jókívánság

peradaj *(-an, -ad) fn* vezető, főnök

pera||laud *(-an, -ad) fn* a csónak / szán hátsó keresztléce

pera||mie|z *(-hen, -st) fn* kormányos

peras *(+gen) nu* 1. keresztül, át • *kolmen üön peras* három éjszakán át; 2. után, múlva, vmit / vkit követve, vminek a nyomán / nyomában • *ižändan peras* a tulajdonost követve

pera|ta *(-dau, -zi) v* kormányoz • *Venehes akk ištuihe airoihe, a mužik perazi.* A csónakban az asszony az evezőkhöz ült, a férj pedig kormányzott.

pera||teľľ *(-un, -ud) fn* kormányosülés, kormányospad

perc *(-an, -ad) fn* bors, fekete bors [*Piper nigrum*]

pereh *(-en, -t) fn* család • *kaik meiden pereh* az egész családunk – *pidada huolt perehes* gondoskodni a családról

pereh||album *(-an, -ad) fn* családi album • *poigiden perehalbum* a leszármazottak családi albuma

perehelli|ne *(-žen, -št) mn* 1. családi; 2. családos; 3. családias

perehen||ižand *(-an, -ad) fn* családapa, családfő

-perehi|ne *(-žen, -št) ut* -családos • *suurperehine* nagycsaládos

perehod *(-an, -ad) fn* átkelés, átmenetel, átlépés

peremen *(-an, -ad) fn* (iskolai, óraközi) szünet

pereživai|da *(-u, -) v* aggódik, aggodalmaskodik, aggályoskodik, nyugtalankodik

perevod *(-an, -ad) fn* fordítás, lefordítás, tolmácsolás

perfekt *(-an, -ad) fn* összetett múlt idő, perfectum

perg|ada *(-au, -i) v* 1. üt, megüt, beüt, ver, megver, elver, bever, zúz; 2. ostoroz, megostoroz, korbácsol, megkorbácsol, vesszőz, megvesszőz; 3. gyökerestül kitép / kiszakít, irt, kiirt • *Ižand pergau meccad.* A gazda (ki)irtja az erdőt. 4. tilol (lent) • *Pergettih pelvast.* Tilolták a lent.

pergand *(-an, -ad) fn* 1. ütés, megütés, beütés, verés, megverés, elverés, beverés, zúzás; 2. ostorozás, megostorozás, korbácsolás, megkorbácsolás, vesszőzés, megvesszőzés; 3. kiirtás; 4. tilolás • *pelvahan pergand* a len tilolása

pergand||koht *(-an, -ad) fn* a verés helye, az ütés helye

pergate|z *(-ksen, -st) fn* a telek / a földrész megtisztítása

perho|t' *(-tin, -tid) fn* korpa (a fejbőrön, a hajban)

peri|da *(-u, -i) v* örököl, megörököl, átörököl

peri|dakse *(-že, -ihe) v refl* öröklődik, megöröklődik, átöröklődik

peril|ad *(-oiden, -oid) fn plur* kapaszkodó, korlát, karfa

perimukselli|ne *(-žen, -št) mn* hagyományos • *perimukselline rahvahankultuur* hagyományos népi kultúra

perimu|z *(-ksen, -st) fn* 1. örökség, hagyaték; 2. hagyomány • *elävzoittada perimuz* feleleveníteni / felélesztení a hagyományt

perimuz||emagu|z *(-ksen, -st) fn* nemzetiségi sütemény

perimuz||kultuur *(-an, -ad) fn* hagyományos kultúra • *perimuzkultuuran elävzoittamine* a hagyományos kultúra felelevenítése

perimuz||muuzik *(-an, -ad) fn* hagyományos zene

perimuz||süöm (*-än, -äd) fn* hagyományos étel / étek

perind *(-an, -ad) fn* öröklés, megöröklés, átöröklés

perindahi|ne *(-žen, -št) mn* örökletes, örökölt

pero *(-n, -d) fn* írótoll, toll

person *(-an, -ad) fn* személy • *miezluadun person* hímnemű személy – *kahtentošt personan astijik* tizenkét személyes étkészlet

personalli|ne *(-žen, -št) mn* 1. személyes; 2. személyre szóló • *personalline kucund* személyre szóló meghívás

person||pronomin *(-an, -ad) fn* személyes névmás

perššatk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* (ötujjas) kesztyű
perze *(-n, -d) fn* far, fenék, hátsó
perze||luu *(-n, -d) fn* combcsont
per|t' *(-tin, -ttid) fn* ház, kunyhó • *Päčid oldih d'oga pertiš.* Tűzhely minden házban volt. – *Tulgat perttih!* Gyertek / jöjjön / jöjjenek be a házba!
pert'||ede|z *(-ksen, -st) fn* előszoba
perti|ine *(-ižen, -št) fn* házikó
pertin||emag *(-an, -ad) fn* a ház úrnője (mitológia)
pertin||ižand *(-an, -ad) fn* házi manó, házi szellem
pertiš *hsz* otthon, itthon
pertišpiä *hsz* otthonról, itthonról, hazulról
perttih *hsz* haza, hazafelé, hazulra
pesk *(-un, -ud) fn* homok
pesk||rand *(-an, -ad) fn* homokos part, homokpart, föveny
peskuhi|ne *(-žen, -št) mn* homokos, homok-
pe|sta *(-zou, -zi) v* mos, megmos, kimos, lemos, felmos, mosogat • *Naine pezou sobid.* Az asszony kimossa a ruhákat. – *Peze silmäd!* Mosd meg a szemed / az arcod!
pe|stakse *(-zeze, -zihe) v refl* mosakszik, mosakodik, megmosakszik, megmosakodik, lemosakszik, lemosakodik • *Mina pezemoi muilan ke.* (Én) szappannal mosakodok. – *Külüs kaik pestaheze da vastoitaheze*. A fürdőben mindenki mosakodik és ágvesszővel gőzöli magát. – *Peste!* Mosakodj meg!
pesticid|ad *(-oiden, -oid) fn plur* peszticidek, növényvédő szerek
peššer *(-an, -ad) fn* barlang, sziklaüreg
peza *(-n, -d) fn* fészek, odú, barlangi fészek • *piäsköin peza* fecskefészek – *Kondij magadau omas pezas.* A medve a barlangi fészkében alszik.
peza|ine *(-ižen, -št) fn* (kis) fészek • *lämm pezaine* meleg fészek
pezai|ta *(-dau, -ži) v* kimos, kiöblít, kilötyköl
pezemat|oi *(-toman, -tomad) mn* mosatlan
pezend *(-an, -ad) fn* mosás, kimosás, felmosás, mosogatás • *suuŕ pezend* nagymosás
pezend||huoneh *(-en, -t) fn* 1. mosókonyha; 2. fürdőszoba
pezetami|ne *(-žen, -št) fn* mosás, kimosás, felmosás, mosogatás
pezett|ada *(-au, -i) v* mos, megmos, kimos, lemos, felmos, mosogat
pezetu|z *(-ksen, -st) fn* mosás, kimosás, felmosás, mosogatás
petkel *(-en, -t) fn* mozsártörő • *Kagrad survotah petkelel humbares.* A zabot a mozsárban mozsártörővel törik.
petkos *hsz* esetleg, néha-néha

Petrouskoi *(-l, -le) fn* Petrozavodszk (karjalai főváros)

petrušk *(-an, -ad) fn* petrezselyem [*Petroselinum*]

pianin *(-on, -od) fn* zongora, pianínó

pid|ada *(-au, -i) v* 1. tart, megtart, feltart, betart, visszatart, fenntart, fog, emel • *pidada arvos* értékelni, felértékelni, felbecsülni – *pidada huolt* gondoskodni, gondot viselni, törődni – *pidada mieles* szeretni, figyelni vkire / vmire, szem előtt tartani – *pidada pagin* beszédet tartani / megtartani – *pidada rodindpäiv* megünnepelni / megtartani a születésnapot – *Vaza pidetah kütküdes*. A borjút kötőféken tartják. – *Sündünleibad pidettih d'umalkodas.* A szent kenyeret a szentélyben tartották. 2. feltart, feltartóztat, időt tölt el; 3. rendez, megrendez, berendez, szervez, megszervez, leszervez, összeszerkeszt; 4. teljesít, letesz (vizsgát) • *pidada piäzendopindad* letenni a felvételivizsgát

pid|adakse *(-aze, -ihe) v refl* 1. kitart, tartja magát, megtartja magát • *Pidade lujemba!* Tartsd magad(at) erősebben! 2. tartózkodik vmitől, visszatartja magát, türtőzteti magát

pidai|ta *(-dau, -ži) v* 1. megtart, megfog; 2. rendez, szervez; 3. letesz (vizsgát)

pidaj *(-an, -ad) fn* szervező, rendező • *ozutuksen pidaj* a kiállítás szervezője / rendezője

pidand *(-an, -ad) fn* 1. tartás, fenntartás • *lehman pidand* tehéntartás; 2. szervezés, megszervezés, rendezés, megrendezés

pidatt|ada *(-au, -i) v* feltart, feltartóztat, tartóztat, visszatart, fékez, gátol, akadályoz • *Mi sindai pidattau?* Mi tart vissza téged?

pidattaj *(-an, -ad) mn* feltartóztató, visszatartó, késleltető, gátló

pidattamat|oi *(-toman, -tomad) mn* azonnali, visszatarthatatlan, feltartóztathatatlan

pidatu|z *(-ksen, -st) fn* feltartóztatás, visszatartás, gátlás, akadályozás

pidau *v,segédige* kell, szükséges • *Pidau opastada lapsile omad kielt.* A gyerekeknek a saját nyelvet / az anyanyelvet kell (meg)tanítani. – *Pidau tervata veneh*. Be kell kátrányozni a csónakot. – *Milei pidau mändä*. (Nekem) el kell mennem. – *Pidau ehtida siätä*. Időt kell rá fordítani / szánni. – *Astij pidau puhtastada*. Az edényeket ki kell tisztítani. – *Last pidau kävelzoittada*. A kisgyereket járni kell (meg)tanítani. – *Hänele pidi vuottada*. Neki várnia kellett. – *ei pida* nem kell, nem szükséges

pidelič *(-an, -čad) mn* hosszúkás
pidelij *(-an, -ad) fn* felhasználó
pidel|ta *(-ou, -i) v* 1. használ, felhasznál; 2. visel, hord • *Piäliči pendžakos pideltah haľľakkod.* A zakó fölött felöltőt / átmeneti kabátot viselnek.
pidelukseh||otand *(-an, -ad) fn* alkalmazás
pidelu|z *(-ksen, -st) fn* 1. használás, felhasználás, használat; 2. haszonélvezet; 3. zokni(viselet)
pidemb *(-an, -ad) mn kf* hosszabb ◊ *Vahnate hašmuz lühüdemb, matk pidemb.* Öregkorban a lépés rövidebb, az út hosszabb.
pidendu|z *(-ksen, -st) fn* hosszabbítás, meghosszabbítás • *sobindan pidenduz* a szerződés meghosszabbítása
pide|ta I *(-ndau, -ndži) v* hosszabbít, meghosszabbít
pide|ta II *(-nou, -ni) v* hosszabbodik, meghosszabbodik • *Päiv pidenou.* Hosszabbodik a nap.
pidettav *(-an, -ad) mn* tartott • *kabalos pidettav lapś* pólyában tartott (kis)gyerek
pido *(-n, -d) fn* 1. rendezvény • *intresaižed pidod* érdekes rendezvények; 2. ceremónia, szertartás
pidu|z *(-den, -t) fn* hossz, hosszúság • *därven piduz* a tó hosszúsága – *üheksa metrad pidut* kilenc méter(es) hossz(úság)
pieks|ada *(-au, -i) v* 1. megkever, elkever, kever, megkavar, elkavar, kavar • *pieksada pudrod* kását keverni; 2. felver • *Kandatez pidau pieksada*. A tejfölt fel kell verni.
pie|ľ *(-len, -lt) fn* 1. szegély, szél, perem; 2. útszél, útpadka, padka, árokpart; 3. félfa, ajtófélfa, ablakfélfa
pieli|ne *(-žen, -št) fn* félfa, ajtófélfa, ablakfélfa
pieluks|ed *(-iden, -id) fn plur* fejtámla, fejrész • *Pane pieluz pieluksihe!* Tedd a párnát a fejtámlához!
pieluksihe *hsz* a fejtámlához / fejrészhez
pieluksiš *hsz* a fejtámlán / fejrészen
pielu|z *(-ksen, -st) fn* 1. fejtámla, fejrész • *Pieluksiš oli pehmed pieluz.* A fejrészen puha párna volt. 2. párna, vánkos
pieluz||piäli|ne *(-žen, -št) fn* huzat, párnahuzat, párnahéj
pieluz||piälü|z *(-ksen, -st) fn* huzat, párnahuzat, párnahéj
pie|ń *(-nen, -ńt) mn* kicsi, kicsiny, kis • *pień dänöi* kis nyúl – *pień lapś* kicsi gyerek – *Häin on nostanu oman pienen kodiižen.* Felépítette a kicsiny házát.
piendar *(-en, -t) fn* a termőföld szegélye, az országút széle, árokpart

pienemb *(-an, -ad) mn kf* kisebb • *kaikiš pienemb* a legkisebb – *pienemb mindai* nálam kisebb

pienendu|z *(-ksen, -st) fn* kicsinyítés, lekicsinyítés, kisebbítés, lekisebbítés, csökkentés, lecsökkentés

piene|ta I *(-ndau, -ndži) v* kicsinyít, lekicsinyít, kisebbít, lekisebbít, csökkent, lecsökkent

piene|ta II *(-nou, -ni) v* kicsinyedik, lekicsinyedik, kisebbedik, lekisebbedik, csökken, lecsökken

pienü|d *(-den, -t) mn* aprócska, apró, picike, pici, ici-pici, icike-picike, kicsike, kicsinyke • *pienüd lapsud* pici gyerekecske

pienü|z *(-den, -t) fn* kicsiség, piciség, kicsinység, apróság

piet|l' *(-lin, -lid) fn* 1. hurok; 2. ajtópánt, csuklóspánt, forgópánt, zsanér, ajtósarok, sarokvas; 3. lyuk, gomblyuk

piha *(-n, -d) fn* 1. udvar, házon kívüli terület • *Bošš bäigüu pihal.* A bárány béget az udvaron. – *Valgištuu pihal*. Világosodik / hajnalodik az udvaron; 2. utca, külvilág • *Pihal on libed*. Az utcán csúszós / síkos.

pihal *hsz* kint, a szabadban

pihk *(-an, -ad) fn* gyanta, mézga • *Kuuziš on pihkad.* A fenyőkben gyanta van.

pihkak|az *(-kahan, -ast) mn* gyantás

pihl' *(-an, -ad) fn* berkenye, vörös berkenye [*Sorbus*] • *Pihl'as on äij muard'ad.* A (vörös) berkenyén sok a bogyó.

pihl'aha|ine *(-ižen, -št) fn* kis berkenye(bokor)

pihl'a|ine *(-ižen, -št) mn* berkenye-

pihl'ak *(-on, -kod) fn* berkenyebogyó

pihni|da *(-u, -i) v* felvillan, fellobban, fellángol

pihnind *(-an, -ad) fn* felvillanás, fellobbanás, fellángolás

pii *(-n, -d) fn* 1. tüske, tövis, hegyecske, vminek a szúrós hegye; 2. szerszámok / eszközök foga

piiht|ed *(-iden, -id) fn plur* fogó, csípőfogó, harapófogó, csipesz

piihteh|ed *(-iin, -iid) fn plur* fogó, csípőfogó, harapófogó, csipesz

piihtu|ded *(-ziden, -zid) fn plur* csipesz • *Parandaj otti piihtuded.* Az orvos vette / fogta a csipeszt.

piihtü|ded *(-ziden, -zid) fn plur* csipesz

piil *(-un, -ud) fn* rés, repedés, hézag, hasadás • *Piil on ukses.* (Egy) rés / repedés van az ajtón.

piilu|ine *(-ižen, -št) fn* rés, repedés, hézag, hasadás • *Diätä ukseh piiluine!* Hagyjál egy (kis) rést az ajtó(nyílás)ban!

piip *(-un, -pud) fn* pipa (dohányzó eszköz) • *Piip on suus.* Pipa van a szájában.

piir *(-un, -ud) fn* lakoma, vendégfogadás, vendéglátás, megvendégelés, dáridó • *Olin cuarin piirus.* Voltam a cár lakomáján.

pii|ŕ *(-rin, -rid) fn* kerület, körzet, járás, terület (közigazgatási)

piirag *(-an, -ad) fn* sütemény, pite, pirog • *piiragan südämuz* a sütemény / pirog tölteléke

piirag||värttin *(-an, -ad) fn* tésztanyújtófa, sodrófa

piirdaj *(-an, -ad) fn* festőművész, festő, művész • *piirdajan omakuva* a (festő)művész önarcképe

piirdand *(-an, -ad) fn* rajzolás

piirde *(-gen, -t) fn* jel, jelölés, ismertetőjel • *fonetikalližed piirdeged* fonetikus jelek / jelölések

piirdel|ta *(-ou, -i) v* rajzol, lerajzol, rajzolgat, karcol • *Ala piirdele kird'utuzlaudad!* Ne karcold össze az íróasztalt!

piirdu|z *(-ksen, -st) fn* rajz, karcolat, karc

piirduz||künä *(-n, -d) fn* ceruza, rajzceruza • *Lapsed teretah piirduzkünid.* A gyerekek kihegyezik a ceruzákat.

piirduz||päre *(-gen, -t) fn* vonalzó

piir|ta *(-dau, -zi) v* rajzol, lerajzol, megrajzol • *Školanik piirdau huarpul.* Az iskolás / diák körzővel rajzol. – *Piirdaj piirzi kuvan*. A művész egy képet rajzolt.

Piite|ŕ *(-riš, -rih) fn* Szentpétervár

piitt|ada *(-au, -i) v* fogaz, csipkéz

pikkara|ine *(-ižen, -št) mn* apró, aprócska, picike, pici, ici-pici, icike-picike • *kakš pikkarašt kuuzahašt* két apró(cska) fenyőfa

pila *(-n, -d) fn* fűrész

pila|ine *(-ižen, -št) fn* kis fűrész, fűrészecske

Pilat *(-an, -ad) fn* Pilátus

pilesos *(-an, -ad) fn* porszívó

pili|da *(-u, -i) v* fűrészel, felfűrészel, elfűrészel • *Tuat piliu part.* Az apa elfűrészeli a rönköt.

pilk|eh *(-kehen, -eht) fn* 1. jegy, jel • *pehmed pilkeh* lágyságjel, lágyító jel; 2. folt, pecsét, petty

pilkett|ada *(-au, -i) v* villog, pislákol, pislog

pilkišt|ada *(-au, -i) v* behuny, hunyorít, hunyorog, hunyorgat • *Ala pilkišta silmid!* Ne hunyjad be a szemed!

pill *(-an, -ad) fn* kár, veszteség, ártalom • *siätä pill* kárt okozni / előidézni

pillamu|z *(-den, -t) fn* kártevő, károkozó • *Hukk on paha pillamuz.* A farkas egy gonosz kártevő.

pillamuz||kondij *(-an, -ad) fn* kártevő medve

pillan||siädäj *(-än, -äd) mn* káros, kártékony, ártalmas, rosszindulatú

pilloi|ta *(-ččou, -čči) v* ártani, kárt okozni, kárt előidézni, veszteséget okozni

pilot *(-an, -ad) fn* pilóta, repülő (hivatás)
pil'uu|l' *(-lin, -lid) fn* pirula
pilv *(-en, -ed) fn* felhő, felleg • *Taivaz on pilves.* Felhőbe bújt az ég. (lit: Az ég felhőben van.)
pilvehi|ne *(-žen, -št) mn* felhős, borús, borult • *pilvehine siä* felhős idő(járás)
pilvehu|z *(-den, -t) fn* felhősödés, befelhősödés, beborulás
pilvek|az *(-kahan, -ast) mn* felhős, borús, borult
pilveksi|ne *(-žen, -št) mn* felhős, borús, borult • *pilveksine päiv* borús nap
pilven||taga|ine *(-ižen, -št) mn* felhő mögötti, felhőn túli
pilven||tagalli|ne *(-žen, -št) mn* felhő mögötti, felhőn túli
pilves *hsz* felhőben, felhők között
pilvestu|da *(-u, -i) v* felhősödik, befelhősödik, beborul
pilve|z *(-ksen, -st) fn* árny, árnyék • *Häin ištuu pilvekses.* (Ő) árnyékban ül.
pilvet|oi *(-toman, -tomad) mn* felhőtlen, derült • *pilvetoi taivaz* felhőtlen / derült ég
pilvik|az *(-kahan, -ast) mn* felhős, borús, borult
pilvu|d *(-den, -t) fn* (kis) felhő, felhőcske, felhőfoszlány • *valgedad pilvuded* fehér felhőcskék / felhőfoszlányok
pimed *(-an, -ad) mn* sötét • *pimedal üöl* sötét éjjelen – *Pertiš oli pimed.* A szobában sötét volt.
pimedu|z *(-den, -t) fn* sötét, sötétség
pimenzoitt|ada *(-au, -i) v* sötétedik, besötétedik
pime|ta *(-nou, -ni) v* sötétedik, besötétedik, sötétlik, alkonyodik, alkonyul, esteledik, beesteledik
pincet *(-an, -ad) fn* csipesz
pind *(-an, -ad) fn* felszín, felület • *püzüda pindal* a felszínen maradni
pinda|ine *(-ižen, -št) mn* 1. felszíni, felületi; 2. felszínes, felületes
pind||mua *(-n, -d) fn* talaj
pindž *(-un, -ud) fn* női szeméremtest, hüvelynyílás, hüvelybemenet [*vulva*]
pini|šta *(-žou, -ži) v* vinnyog, sipákol, zümmög, dünnyög • *Pitknena pinižou.* Zümmög a szúnyog.
pino *(-n, -d) fn* rakás, halom, kupac, csomó
pino|ta *(-dau, -zi) v* halmoz, felhalmoz, összerak
pipetk *(-an, -ad) fn* pipetta, cseppentő
pippe|ŕ *(-rin, -rid) fn* bors, fekete bors [*Piper nigrum*]
pirat *(-an, -tad) fn* kalóz
piroitt|ada *(-au, -i) v* kiszór, szétszór, elszór • *piroittada düvid* elszórni a gabonát
pirožnoi *(-n, -d) fn* sütemény

pirs *(-an, -ad) fn* móló
pirui|da *(-u, -) v* lakmározik, lakomázik, dáridózik
pistolet *(-an, -ad) fn* pisztoly
pizar *(-an, -ad) fn* csepp, csöpp
pižam *(-an, -ad) fn* pizsama
pitk *(-än, -äd) mn* hosszú • *pitk pauz* hosszú szünet – *Kažil oldah pitkäd usad.* A macskáknak hosszú bajuszuk van. – *pitk haikostuz* hosszú ásítás – *pitkäd künded* hosszú körmök
pitk||aiga|ine *(-ižen, -št) mn* hosszan tartó, sokáig tartó, hosszadalmas, elhúzódó, hosszú idejű, hosszú távú, tartós
pitkaižesti *hsz* tartósan, hosszadalmasan, hosszú ideig, sokáig
pitk||d'alg *(-an, -ad) mn* hosszú lábú
pitkemb *(-an, -ad) mn kf* hosszabb
pitk||iga|ine *(-ižen, -št) mn* hosszan tartó, sokáig tartó, hosszadalmas, elhúzódó, hosszú idejű, hosszú távú, tartós
pitkin *(+iness) prep* hosszában, hosszán, mentében, mentén, mellett • *pitkin därves* a tó mentén
pitk||nena I *(-n, -d) fn* szúnyog [*Culicidae*] • *Pitknena pinižou.* Zümmög a szúnyog.
pitk||nena II *(-n, -d) mn* hosszú orrú
pitk||viha|ine *(-ižen, -št) mn* haragtartó
pitkäč I *(-un, -čud) fn* kígyó [*Serpentes*] • *Pitkäč tungeze perttih.* A kígyó bemászik a házba.
pitkäč II *(-un, -čud) fn* zippzár
pitkäheze *hsz* hosszasan, hosszan • *kaccuda pitkäheze* hosszasan néz(eget)ni – *hengahtada pitkäheze* hosszan lélegezni – *Pitkäheze hengiu.* Hosszan sóhajt.
pitomnik *(-an, -kad) fn* faiskola
piva *(-n, -d) fn* sör
piä- I *et* 1. fej-; 2. fő-, vezér-
piä II *fn* fej, fő • *Piän kibištau.* Fáj a feje. – *kupettada piäd* vakarni a fejét – *Häin pani hatun piähe.* A kalapot a fejére tette.
piä III *(+iness,illat stb.) nu* -ra, -re, -hoz, -hez, -höz, -ról, -ről, -ból, -ből, -tól, -től • *kodiš piä* a házból, otthonról – *edahan minus piä* távol tőlem, messze hozzám – *randal piä* a partról – *randale piä* a partra – *pohďaižeh piä* északra / északnak
piä||čak|k *(-an, -kad) fn* nátha, orrfolyás
piä||direktor *(-an, -ad) fn* vezérigazgató, főigazgató
piähi|ne *(-žen, -št) mn* fej-
piähü|d *(-den, -t) fn* fejecske
-piä|ine *(-ižen, -št) ut* -fejű • *kolmepiäine mado* háromfejű sárkány
piä||inžiner *(-an, -ad) fn* főmérnök
piä||konttor *(-an, -ad) fn* főhivatal

piä||kujo *(-n, -d) fn* főutca, főút
piäl *(+gen) nu* -on, -en, -ön, -ról, -ről • *alužimen piäl tagoda* üllőn kovácsolni – *ottada stolan piäl* levenni az asztalról
piä||lag|i *(-en, -ed) fn* fejtető
piäle *(+gen) nu* -ra, -re • *Kaccugat meiden piäle!* Nézzetek ránk! – *Mina kielitan sinun piäle.* Terád panaszkodom.
piäle||levite|z *(-ksen, -st) fn* takaró, ágytakaró
piäle||tulend *(-an, -ad) fn* rátámadás, támadás
piäliči I *(+iness) nu* keresztül, át • *vuodes piäliči* egy éven keresztül
piäliči II *(+iness) prep* keresztül, át • *piäliči därves* a tavon keresztül – *Piäliči ďoges oli sild.* A folyón át volt egy híd.
piäli|dakse *(-že, -ihe) v refl* felmászik, mászik, felkapaszkodik • *piälidakse kuuzeh* fenyőfára mászni
piä||lidn *(-an, -ad) fn* főváros
piälik *(-on, -kod) fn* vezető, vezér, főnök, parancsnok • *ruadďoukon piälik* munkacsoport vezetője – *organizacijan piälikod* szervezet vezetői – *partijan piälik* pártvezető
piälima|ine *(-ižen, -št) mn* fő-
piäli|ne *(-žen, -št) mn* felső, felül levő
piälüst *(-an, -ad) fn* 1. burkolat, felület • *laudan piälüst* az asztal felülete; 2. huzat; 3. borító, fedél • *kirďan piälüst* a könyv borítója / fedele
piä||mie|z *(-hen, -st) fn* elnök (szervezeté) • *siebran piämiez* a társaság / társulat elnöke
piä||ministe|ŕ *(-rin, -rid) fn* miniszterelnök • *vastuksel piäministerin ke* a miniszterelnökkel való találkozáson – *Hänt tervehti piäministeŕ.* A miniszterelnök köszöntötte őt.
piä||miär *(-än, -äd) fn* végcél, cél • *miäräta siebran ruadon piämiär* meghatározni a társaság tevékenységének a célját – *ruadďoukon piämiäräd* a munkacsoport céljai
piä||muaste|ŕ *(-rin, -rid) fn* főmester
piä||nahk *(-an, -ad) fn* 1. fejbőr; 2. skalp
piänik *(-an, -kad) fn* gyilkos, rabló, gengszter, bűnöző
piän||kibištu|z *(-ksen, -st) fn* fejfájás, migrén
piän||kibu *(-n, -d) fn* fejfájás, migrén
piän||puo|l' *(-len, -lt) fn* a fej felőli oldala az ágynak
piä||pagin||luad *(-on, -od) fn* (fő) nyelvjárás / dialektus • *lüüdin kielen piäpaginluad* a lűd nyelv fő nyelvjárása
piä||paik *(-an, -kad) fn* fejkendő • *rusked piäpaik* piros fejkendő

piä||plac|c *(-an, -cad) fn* főtér • *Pacaz seižuu piäplacal.* Az emlékmű a főtéren áll.
piä||princip *(-an, -pad) fn* alapelv
piä||rihm *(-an, -ad) fn* fejkendő, kendő
piärme *(-gen, -t) fn* varrás, szegés
piärmi|da *(-u, -i) v* szeg, beszeg, leszeg
piä||sana *(-n, -d) fn* névszó • *Dälgsana on dälges piäsanad.* A névutó a névszó után áll.
piäsköi *(-n, -d) fn* fecske [*Hirundo*] • *Piäsköi čiučettau.* A fecske csivitel.
piäsköihu|d *(-den, -t) fn* kisfecske, fecskefióka
piä||stancij *(-an, -ad) fn* főpályaudvar, központi állomás
piästünd *(-an, -ad) fn* megmentés, szabadítás, megváltás, üdvözítés
piä|stä *(-zöu, -zi) v* 1. jut, eljut, odajut, ér, elér, odaér • *Sanumleht' piäzi ilmah.* Az újság / lap megjelent. – *piästä eloh* életre kelni; 2. vhová igyekszik
piäst|äda *(-äu, -i) v* 1. enged, elenged, kienged, ereszt, elereszt, kiereszt, elbocsát, kibocsát • *Lendaj piästäu bomban.* A pilóta kiengedi / kioldja a bombát. – *Merež sinna piästetah.* A halászhálót oda engedték le. – *Piästä irdale!* Engedd szabadon! 2. kiad, publikál, megjelentet • *piästäda ilmah* a nyílvánosságra hozni; 3. megszabadít, megment, megvált, üdvözít
piästäj *(-än, -äd) fn* megmentő, szabadító, megváltó, üdvözítő
piästämi|ne *(-žen, -št) fn* megmentés, szabadítás, megváltás • *Hištorikoid kritikuitah heid senperad, ku hüö ei ruattu ni mida oman kultuuran piästämižeks.* A történészek kritizálják őket azért, mert nem tesznek semmit a kultúrájuk megmentéséért. – *muailman dostaliiden mecciden piästämine* a világ megmaradt erdőinek a megmentése
piäständ *(-an, -ad) fn* 1. elengedés, kiengedés, elereszt és, kiereszt és, elbocsátás, kibocsátás; 2. kiadás, publikálás, megjelentetés
piästänu *(-den, -t) mn* 1. elengedett, kiengedett; 2. kiadott, megjelentetett
piäz *(-ün, -üd) fn* 1. hozzáférés, hozzájutás; 2. megközelítés, viszonyulás • *oma piäz azijah* az ügyhöz / dologhoz való viszonyulása
piäzemat|oi *(-toman, -tomad) mn* elérhetetlen, hozzáférhetetlen, megközelíthetetlen
piäzend *(-an, -ad) fn* hozzáférés, hozzájutás
piäzend||opind *(-an, -ad) fn* felvételi vizsga
piäzü|da *(-u, -i) v* 1. megszabadul, kiszabadul, megmenekül, kime-

nekül; 2. feljavul, meggyógyul ◊ *piäzüda ďalgoile* lábra állni

piäzünd *(-an, -ad) fn* 1. megszabadulás, kiszabadulás, megmenekülés, kimenekülés; 2. feljavulás, meggyógyulás

piä||tie *(-n, -d) fn* főút

piätnič *(-an, -čad) fn* péntek

piätniččan *hsz* pénteken

piä||toimittaj *(-an, -ad) fn* főszerkesztő • *vuoźlehten piätoimittaj* az évkönyv főszerkesztője

piä||torg *(-un, -ud) fn* központi piac / vásár(csarnok)

piätt|äda *(-äu, -i) v* 1. dönt, eldönt, elhatároz • *keragas / keragal piätettih* a gyűlésen döntöttek / határoztak; 2. következtet

piätü|z *(-ksen, -st) fn* következtetés, tanulság • *Häin tuli tähe piätükseh.* Arra a következtetésre jutott.

piätänd *(-an, -ad) fn* döntés, határozat • *keragan piätänd* a gyűlés döntése / határozata

piät|öi *(-töman, -tömad) mn* fejetlen, fej nélküli • *piätöi kana* fej nélküli tyúk

pjes|s *(-an, -sad) fn* színmű, színdarab, színjáték

plac|c *(-an, -cad) fn* tér, köztér • *seižuda placal* a téren állni

plac||kart *(-an, -tad) fn* helyjegy

plačk *(-un, -ud) fn* veregetés, megveregetés, paskolás, megpakolás, paskolgatás, megpaskolgatás

plačkaht|ada *(-au, -i) v* vereget, megvereget, paskol, megpaskol, paskolgat, megpaskolgat

plačkahtoitt|ada *(-au, -i) v* vereget, megvereget, paskol, megpaskol, paskolgat, megpaskolgat

plafk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* fürdőnadrág, úszónadrág

plakačim *(-an, -t) fn* varjútövis, benge [*Cathartica*]

plakačim||puu *(-n, -d) fn* varjútövisfa

plakat *(-an, -tad) fn* plakát, falragasz, hirdetmény

planet *(-an, -tad) fn* bolygó

plastik *(-an, -kad) fn* műanyag

plastikalli|ne *(-žen, -št) mn* műanyag-, műanyagból levő

plastik||havad *(-on, -od) fn* műanyagzsák, műanyagzacskó, műanyagtasak

plastink *(-an, -kad) fn* hanglemez

plastiŕ *(-an, -ad) fn* ragtapasz

plaš|š *(-an, -šad) fn* esőkabát, esőköpeny

plazm *(-an, -ad) fn* plazma

platform *(-an, -ad) fn* peron

pleda *(-n, -d) fn* takaró, pléd, pokróc

plemännič *(-an, -čad) fn* unokaöccs

plemännik *(-an, -kad) fn* unokaöccs

plena *(-n, -d) fn* fogság, hadifogság

plenum *(-an, -ad) fn* plénum

pletit|tu *(-un, -tud) mn* fonott, befonott
ple|t' *(-tin, -ttid) fn* ostor, korbács
pletti|da *(-u, -i) v* fon, befon
pletti|dakse *(-že, -ihe) v refl* vánszorog
plieš *(-in, -šid) fn* kopaszság
plieš||piä *(-n, -d) fn* 1. kopasz fej; 2. kopasz fejű személy
pliit *(-an, -tad) fn* takaréktűzhely, tűzhely
pliskač *(-un, -čud) mn* lapos • *Kolobad ei noustu, oldah pliskačud.* Ha a fánkok nem kelnek meg, laposak lesznek.
plistak *(-an, -kad) mn* lapos
plok *(-un, -kud) fn* fricska
plokut|elta *(-telou, -teli) v* fricskázgat, megfricskázgat
plokutt|ada *(-au, -i) v* fricskáz, megfricskáz
ploša|d' *(-din, -did) fn* köztér, tér
plošatk *(-an, -kad) fn* pálya, tér
plotin *(-an, -ad) fn* gát, töltés
plotnik *(-an, -kad) fn* ács
pluan *(-an, -ad) fn* terv • *tulijad pluanad* tervek a jövőre (nézve)
pluat' *(-an, -t'ad) fn* ruha, öltözet
plutui|da *(-u, -) v* becsap, megcsal, rászed, elbolondít, félrevezet, beugrat
pluug *(-an, -ad) fn* eke, faeke
pluut *(-an, -tad) fn* csaló, svihák
plüskvam||perfekt *(-an, -ad) fn* régmúlt idő (nyelvtan)
pobed *(-an, -ad) fn* győzelem, diadal
pobedi|da *(-u, -i) v* győz, legyőz, győzedelmeskedik, diadalmaskodik
poč|č *(-in, -čid) fn* sertés, disznó [*Sus scrofa domestica*] • *Počid röhketah.* Röfögnek a sertések / disznók.
počč||ferm *(-an, -ad) fn* sertéshizlalda, sertéstelep
poččui|da *(-u, -) v* megvendégel
poči|ne *(-žen, -št) fn* malac
počin||buol *(-an, -ad) fn* medveszőlő [*Arctostaphylos*]
počin||liha *(-n, -d) fn* sertéshús, disznóhús
počin||poig *(-an, -ad) fn* sertéskölyök, disznókölyök, malac
počitai|ta *(-dau, -ži) v* tisztel, becsül, megtisztel, megbecsül
počk *(-an, -ad) fn* vese [*rēn*]
počk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* vese [*rēn*]
podari|da *(-u, -i) v* adományoz, ajándékoz, odaajándékoz
podark *(-an, -kad) fn* adomány, ajándék
poda|t' *(-tin, -ttid) fn* adó
podberi|da *(-u, -i) v* választ, kiválaszt, válogat, kiválogat, összeválogat
poddezd *(-an, -ad) fn* lépcsőház
podenšik *(-an, -kad) fn* napszámos

podonk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* 1. üledék; 2. söpredék
podrug *(-an, -ad) fn* barátnő
podval *(-an, -ad) fn* pince, alagsor
podvod *(-an, -ad) fn* kocsi, szekér, fogat, lovaskocsi
pogon|ad *(-oiden, -oid) fn plur* vállpánt, kantár, nadrágtartó
pogost *(-an, -ad) fn* templomos falu (temetőkerttel)
pogranični̇k *(-an, -kad) fn* határőr
pogubi|da *(-u, -i) v* elront, tönkretesz, elpusztít, megsemmisít, szétrombol, feldúl
pohď *(-an, -ad) fn* 1. alj, fenék, meder, vminek a mélye • *meren pohď* tengerfenék; 2. alap, alapzat, fundamentum, talp, talapzat, vminek a lába, tő; 3. észak
poh|ď'ad *(-diden, -did) fn plur* talpak
pohď'ahsai *hsz* (egészen) az aljára
pohďa|ine *(-ižen, -št) mn* északi • *pohďaine tuul'* északi szél
pohď'ale||panij *(-an, -ad) fn* alapítás, megalapítás (eredményként) • *siebran pohďalepanij* a társulat / társaság (meg)alapítása
pohď'ale||pano *(-n, -d) fn* alapítás, megalapítás (tevékenységként)
Pohďaž-Karď'al *(-as, -ah) fn* Észak-Karjala
pohď'e *(-gen, -t) fn* alap, alapzat, fundamentum, talp, talapzat
pohď'||kiv|i *(-en, -ed) fn* alapkő
pohď'||liide *(-gen, -t) fn* északkelet
pohď'||luodeh *(-en, -t) fn* északnyugat
Pohď'oil *(-as, -ah) fn* Pohjola
pohď'uksel *(+gen) nu* vminek az alapján • *sanutun pohď'uksel* az elmondottak alapján
pohď'ust|ada *(-au, -i) v* 1. alapoz, megalapoz; 2. alapít, megalapít • *siebr pohď'ustada* társulatot / társaságot (meg)alapítani
pohď'uste|z *(-ksen, -st) fn* alap, ok, bázis ◊ *Mil pohď'usteksel?* Milyen alapon?
pohď'ustu|z *(-ksen, -st) fn* vminek az alapítása, vminek a megalapítása • *liiton pohď'ustuz* szakszervezet alapítása
pohď'u|z *(-ksen, -st) fn* alap, alapzat, fundamentum, talp, talapzat, vminek a lába, tő
pohď'uz||puu *(-n, -d) fn* 1. kiel, tőkesúly; 2. fenékgerenda, hajógerinc • *venehen pohď'uzpuu* a hajó gerince
pohľ'opk *(-an, -ad) fn* rántott leves
pohmelď' *(-an, -ad) fn* másnaposság, macskajaj
pohod *(-an, -ad) fn* kirándulás, túra, túrázás
pohoroni|da *(-u, -i) v* temet, eltemet, elföldel
pohož *(-an, -ad) mn* hasonló

pohotk *(-an, -ad) fn* járásmódja vkinek

poig *(-an, -ad) fn* 1. fiú, fia vkinek • *Mina naitin poigan.* Megnősítettem / megházasítottam a fiamat. 2. gyermek, gyerek • *ottada poigaks* örökbe fogadni; 3. kölyök, fióka, poronty

poiga|ine *(-ižen, -št) fn* kisfiú, fiúcska, fiacska • *minun poigaine* fiacskám, kisfiam

poigindam *(-an, -ad) fn* mostohafiú

poigoveh *(-en, -t) fn* költés, fészekalja

poikki *(+iness) prep* keresztül, át, keresztbe • *Lendži lind poikki därves.* A madár átrepült a tavon (keresztül). – *leikata poikki* átvágni, átmetszeni

poikkižin *hsz* keresztül, keresztbe, át

poim|eda *(-ou, -i) v* gyűjt, összegyűjt, összeszed • *Helmed meren pohďas poimou.* Az igazgyöngyöt a tenger fenekéről gyűjti össze / szedi össze.

pojezd *(-an, -ad) fn* vonat

poklon *(-an, -ad) fn* meghajlás

poklonnik *(-an, -kad) fn* tisztelő, imádó

pokoi *(-n, -d) fn* béke, nyugalom

pokoinik *(-an, -kad) fn* az elhunyt, a megboldogult

pokori|da *(-u, -i) v* meghódít

pokrival *(-an, -ad) fn* terítő, takaró, ágytakaró

Pokrov *(-an, -ad) fn* Szűz Mária Oltalma

pola *(-n, -d) fn* szél, szegély

poľank *(-an, -ad) fn* (erdei) tisztás

polesnik *(-an, -kad) fn* vadász

polg|eda *(-ou, -i) v* tapos, letapos, eltapos, összetapos

policij *(-an, -ad) fn* rendőrség

polič *(-an, -čad) fn* rendőrség

polič||auto *(-n, -d) fn* rendőrautó

polič||butk *(-en, -ed) fn* rendőrbódé

polič||mešťor *(-an, -ad) fn* rendőrfőnök

polič||mie|z *(-hen, -st) fn* rendőr

polič||stancij *(-an, -ad) fn* rendőrkapitányság

politik *(-an, -kad) fn* politika

politikalli|ne *(-žen, -št) mn* politikai • *politikalline tila* politikai pozíció

politikalližes *hsz* politikailag

politikalližesti *hsz* politikailag

politikoi *(-n, -d) fn* politikus

polog *(-an, -ad) fn* baldachin, ágyfüggöny

polond' *(-an, -ad) fn* jégtáblák közötti szabad víz

polos *(-an, -sad) fn* csík, sáv

poľz *(-an, -ad) fn* haszon, előny, nyereség

poltand *(-an, -ad) fn* 1. égés, égetés, elégetés; 2. gyomorégés [*reflux*]

poltet|tu *(-un, -tud) mn* égetett, elégetett
poltt|ada *(-au, -i) v* 1. éget, eléget, feléget, megéget, perzsel, tüzel • *polttada käzi* megégetni a kezét; 2. • *hengen polttau* ég a gyomra; 3. csíp, mar • *Tihi polttau.* Csíp a szúnyog.
polttaj *(-an, -ad) mn* égető, csípő, maró
pol'ubi|da *(-u, -i) v* beleszeret
polučči|da *(-u, -i) v* kap, megkap
pol'us *(-an, -sad) fn* sark, sarkkör
polv *(-en, -ed) fn* 1. térd, térdízület [*genu*] • *vajoda liettegeh polveh sai* térdig a homokba süllyedni; 2. kanyar, kanyarulat, görbület • *d'ogen polv* folyókanyar(ulat)
polven||piä *(-n, -d) fn* térdcsúcs
pomazei *(-n, -d) fn* flanel, sűrű pamutszövet
pomazeihi|ne *(-žen, -št) mn* flanel • *pomazeihine d'upk* flanel szoknya
pomazei||paid *(-an, -ad) fn* flanel ing
pomidor *(-an, -ad) fn* paradicsom [*Solanum lycopersicum*]
pomink|ad *(-oiden, -oid) fn plur* emlékünnep, halotti tor
pominoi|ta *(-ččou, -čči) v* emlékezik, megemlékezik
pomoj|ad *(-oiden, -oid) fn plur* 1. szennyvíz; 2. felmosó víz; 3. mosogatólé
pomp *(-an, -pad) fn* pumpa, szivattyú
ponos *(-an, -sad) fn* hasmenés [*diarrhoea*]
ponravi|dakse *(-eze, -ihe) v refl* tetszik, megtetszik
poperosk *(-an, -kad) fn* cigaretta, szivarka
poperosk||pačk *(-an, -ad) fn* cigarettacsomag
popp||muuzik *(-an, -kad) fn* popzene
popravi|da *(-u, -i) v* javít, kijavít, megjavít
popravi|dakse *(-eze, -ihe) v refl* javul, megjavul
popul'ari|ne *(-žen, -št) mn* populáris, népszerű
popul'arizuind *(-an, -ad) fn* népszerűsítés • *lüüdin kielen popul'arizuind* a lűd nyelv népszerűsítése
popul'arizui|ta *(-ččou, -čči) v* népszerűsít
popul'arižemb *(-an, -ad) mn kf* populárisabb, népszerűbb
pońatk *(-an, -ad) fn* sorrend, rend
porcij *(-an, -ad) fn* adag, porció
pordah|ad *(-iden, -id) fn plur* 1. lépcső, feljáró, grádics • *pordahid müöti alahaks* lefelé a lépcsőn; 2. létra
porda|z *(-han, -st) fn* lépcső, lépcsőfok, fok
pordimoi *(-n, -d) fn* hermelin [*Mustela erminea*] • *Pordimoi eläu ruop-*

pahas. A hermelin a kőhalomban lakik.

pori|da *(-u, -i) v* vesszőz, ostoroz, korbácsol, ver, megvesszőz, megostoroz, megkorbácsol, megver, elver

pornografij *(-an, -ad) fn* pornográfia

poro *(-n, -d) fn* lúg, lúgos folyadék

porod *(-an, -ad) fn* faj, fajta, rassz

poroh *(-an, -ad) fn* puskapor, lőpor

porošk *(-an, -ad) fn* por

portfe|l' *(-lin, -lid) fn* irattáska, aktatáska

portńor *(-an, -ad) fn* partner, társ

portret *(-an, -tad) fn* portré, arckép • *ministeriden portretad* a miniszterek arcképei

Portugalij *(-as, -ah) fn* Portugália

posilk *(-an, -kad) fn* csomag, küldemény

posk *(-en, -ed) fn* arc, orca • *ruskedad posked* piros / vörös arcok

pośolk *(-an, -kad) fn* falu, község, település

possažir *(-an, -ad) fn* utas

poste|l' *(-lin, -lid) fn* ágy, fekvőhely

postpozicij *(-an, -ad) fn* névutó

postroik *(-an, -kad) fn* 1. építkezés, építés; 2. épület, építmény

pošt *(-an, -ad) fn* posta • *Arvkirďaine suadah poštal.* Az értéklevél a postán érhető el.

pošt||adrest *(-an, -ad) fn* postacím

pošti *hsz* majdnem, csaknem, mármár, szinte

pošt||kar|t' *(-in, -id) fn* (postai) levelezőlap, képeslap

pošt||konttor *(-an, -ad) fn* posta (intézmény), postahivatal

pošt||mark *(-an, -ad) fn* postabélyeg

pošt||tüöndämi|ne *(-žen, -št) fn* postai csomag / küldemény

pošt||vak|k *(-an, -kad) fn* postafiók

pozicij *(-an, -ad) fn* helyzet, pozíció

pozitiv *(-an, -ad) fn* pozitív (fényképezés)

pozitiva|ine *(-ižen, -št) mn* pozitív • *pozitivaižes ümbärištos* pozitív környezetben

pozor *(-an, -ad) fn* szégyen, gyalázat

požalusta *isz* kérem szépen. legyen szíves

požar *(-an, -ad) fn* tűzvész, tűz

požiloi *(-n, -d) fn,mn* idős, koros, éltes, öreg

požitk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* cókmók, cucc, holmi

poteh *(-an, -ad) fn* szórakozás

potencial *(-an, -ad) fn* 1. potenciál, teljesítő képesség; 2. egységnyi töltésű részecske energiája (villamosság)

pothalim *(-an, -ad) fn* talpnyaló, hízelgő, szekértoló

potkai|ta *(-dau, -ži) v* rúg, belerúg, felrúg, kirúg, megrúg • *potkaita kandod* felrúgni a tuskót
potki|da *(-u, -i) v* rugdos, rugdal
potki|dakse *(-že, -ihe) v* rugdalózik, hátrarúg • *Hebo potkiže.* A ló rugdalózik / hátrarúg.
potklatk *(-an, -ad) fn* bélés
potkov *(-an, -ad) fn* patkó, lópatkó
potkovoi|ta *(-ččou, -čči) v* patkol, megpatkol
potstafk *(-an, -ad) fn* alátét
potsvečnik *(-an, -kad) fn* gyertyatartó
potťašk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* nadrágtartó
poud *(-an, -ad) fn* száraz idő, szép idő, derült idő
poudištu|da *(-u, -i) v* kitisztul az idő, kiderül az idő
poud||päiv *(-än, -äd) fn* szép nap, derült nap
povadi|dakse *(-že, -ihe) v refl* szokik, megszokik, hozzászokik
povar *(-an, -ad) fn* szakács
pov|i *(-en, -ed) fn* mell, kebel, öl • *Pani käden poveh.* A keblére tette a kezét.
povi||korma|ń *(-nin, -nid) fn* mellzseb, belső zseb
povosk *(-an, -ad) fn* kocsi, lovaskocsi, szekér
poväsk *(-an, -ad) fn* kötés, kötözés, kötszer
pračečnoi *(-n, -d) fn* mosókonyha, mosoda
praktik *(-an, -kad) fn* gyakorlat • *suada praktikkad* gyakorlatot szerezni
praktikalli|ne *(-žen, -št) mn* praktikus, gyakorlatias
praktikalližes *hsz* gyakorlatilag
praktikalližesti *hsz* gyakorlatilag
praktik|az *(-kahan, -ast) mn* gyakorlati
praktikoi *(-n, -d) fn,mn* 1. gyakorló; 2. gyakornok
praud *(-an, -ad) fn* igaz, igazság, való
praudahaze *hsz* igazán, valóban
pravo||slaunoi *(-n, -d) mn* pravoszláv, ortodox, óhitű
pravo||sluav *(-an, -ad) fn* pravoszlávia, pravoszláv kereszténység, ortodoxia, ortodox kereszténység, óhitűség • *Pravosluavad uskotah.* A pravoszláv kereszténységben hisznek.
pravo||sluava|ine *(-ižen, -št) mn* pravoszláv, ortodox, óhitű • *pravosluavaine vier* pravoszláv / ortodox hit
Pravo||sluav-Karď al *(-as, -ah) fn* Pravoszláv- / Ortodox-Karjala
pravo||sluav||kirik *(-on, -kod) fn* 1. pravoszláv / ortodox egyház; 2. pravoszláv / ortodox templom
pravo||sluavu|z *(-den, -t) fn* pravoszlávia, pravoszláv keresztény-

ség, ortodoxia, ortodox kereszténység, óhitűség
preiskurant *(-an, -ad) fn* árjegyzék, árlap
premij *(-an, -ad) fn* díj, díjazás, jutalom
pre||pozicij *(-an, -ad) fn* elöljáró, elöljárószó
pres|s *(-an, -sad) fn* sajtó
press-sekleta|ŕ *(-rin, -rid) fn* sajtótitkár
prestavi|da *(-u, -i) v* szállít, kiszállít, elszállít, eljuttat, kézbesít
prezens *(-an, -sad) fn* jelen idő
prezentacij *(-an, -ad) fn* prezentáció • *projektan prezentacij* a projekt prezentációja
prezident *(-an, -tad) fn* elnök, államelnök
prezidium *(-an, -ad) fn* elnökség
pretendent *(-an, -tad) fn* pályázó, jelölt
priboi *(-n, -d) fn* hullámverés
pribor *(-an, -ad) fn* készülék
pricep *(-an, -ad) fn* utánfutó, pótkocsi
priduumai|da *(-u, -) v* kigondol, kieszel, kifundál
priglassi|da *(-u, -i) v* hív, meghív, invitál
prigodi|dakse *(-že, -ihe) v* alkalmas lesz, hasznát lehet venni
priha *(-n, -d) fn* 1. legény, fiatalember, ifjú, fickó, srác; 2. vőlegény
prihač *(-un, -ud) fn* fiú, kölyök, kissrác
prihaču|ine *(-ižen, -št) fn* fiúcska, srácocska
prihod *(-an, -ad) fn* egyházközség, gyülekezet
prihoť|ad *(-oiden, -oid) fn plur* szeszély, hóbort
priimi|da *(-u, -i) v* elfogad, helyesel
prijateľ *(-an, -ad) fn* barát, jóbarát, haver
prikaži|da *(-u, -i) v* elrendel, megparancsol, parancsol
primer *(-an, -ad) fn* példa, példakép
primet *(-an, -tad) fn* jel, előjel
princip *(-an, -pad) fn* alapelv
pripas|ad *(-oiden, -oid) fn plur* kellékek
pripev *(-an, -ad) fn* refrén
prista|ń *(-nin, -nid) fn* kikötő, rév, hajókikötő, hajóállomás
pristup *(-an, -pad) fn* roham [*temptamentum*]
prižmi|da *(-u, -i) v* nyom, összenyom, szorít
prival *(-an, -ad) fn* pihenőszünet, leállás
privikni|da *(-u, -i) v* szokik, beleszokik, hozzászokik, megszokik
priänik *(-an, -kad) fn* mézeskalács, mézespuszedli, puszedli • *magedad priänikad* édes mézeskalácsok

problem *(-an, -ad) fn* probléma
probor *(-an, -ad) fn* választék (hajon)
probu *(-n, -d) fn* próba, kísérlet
procent *(-an, -tad) fn* százalék, percent, kamat
procent||vui|t' *(-tin, -tid) fn* százalékos részesedés
proces *(-an, -sad) fn* folyamat, eljárás
professij *(-an, -ad) fn* szakma, hivatás, mesterség
professijan||opišt *(-on, -od) fn* szakiskola • *opastuda professijanopištos* szakiskolában tanulni
professional *(-an, -ad) mn* szakmai, hivatásos, professzionális, profi
professionalli|ne *(-žen, -št) mn* szakmai, hivatásos, professzionális, profi
professor *(-an, -ad) fn* professzor • *liidemerensuomelaižiden kieliden professor* a balti-finn nyelvek professzora – *universtetan medikan professor* egyetemi orvosprofesszor
professuur *(-an, -ad) fn* tanszék
profi *(-n, -d) fn,mn* profi, hivatásos, szakmai
profsojuz *(-an, -ad) fn* szakszervezet
programm *(-an, -ad) fn* 1. vminek a menetrendje; 2. program; 3. műsor
programmoiččij *(-an, -ad) fn* programozó
programmoičend *(-an, -ad) fn* programozás
programmoi|ta *(-ččou, -čči) v* programoz
progul *(-an, -ad) fn* távollét, távolmaradás, hiányzás
prohav *(-an, -ad) fn* hézag, nyílás, rés, hasadék
proidi|da *(-u, -i) v* tovatűnik, elmúlik, megszűnik
proidinu *(-den, -t) mn* múlt, letűnt, elmúlt
proim *(-an, -ad) fn* heveder, gurtni, pánt • *pitkäd proimad* hosszú hevederek
proim|ad *(-oiden, -oid) fn plur* heveder, gurtni, pánt
projekt *(-an, -ad) fn* projekt, terv, tervezet • *projektan ebävoimuz* a terv kilátástalansága – *projektan prezentacij* a projekt prezentációja
promuzl *(-an, -ad) fn* foglalkozás, szakma, ipar
promuzlahi|ne *(-žen, -št) mn* termelési, termelői, ipari
pro||nim|i *(-en, -ed) fn* névmás
pro||nomin *(-an, -ad) fn* névmás
prooz *(-an, -ad) fn* próza • *runo proozas* prózavers
prooz||luadind *(-an, -ad) fn* prózai alkotás / mű
propas|t' *(-tin, -tid) fn* szakadék

propk *(-an, -ad) fn* dugó, dugasz
propoššin||liha *(-n, -d) fn* tetem, hulla, dög, döghús
propove|d' *(-din, -did) fn* szentbeszéd, prédikáció
prospekt *(-an, -ad) fn* prospektus, brosúra, tájékoztató füzet, katalógus
prospi|da *(-u, -i) v* átalszik (bizonyos időt), végigalszik vmennyit
prost *hsz* egyszerűen, csupán
prosti|da *(-u, -i) v* megbocsá(j)t ◊ *Prostigat!* Bocsásson meg (ön)! Bocsássanak meg (önök)!
prosti|ń *(-nin, -nid) fn* lepedő
prostind *(-an, -ad) fn* megbocsá(j)tás, bocsánat • *pakita prostindad* bocsánatot / megbocsátást kérni
prosto *hsz* egyszerűen, csupán
prostoi *(-n, -d) mn* naív, együgyű, egyszerű
prošken' *(-an, -ad) fn* megbocsá(j)tás, bocsánat
proššaigat! *isz* Isten áldja! Viszontlátásra!
protez *(-an, -ad) fn* protézis, művégtag, műfogsor
protimb *(-an, -ad) fn* tepsi, serpenyő • *paštada piiragad protimbal* süteményt tepsiben sütni
protokol *(-an, -ad) fn* jegyzőkönyv
provolok *(-an, -kad) fn* drót, vezeték, huzal
prua||buab *(-an, -ad) fn* dédanya, dédnagymama
prua||died *(-an, -ad) fn* dédapa, dédnagypapa
pruazdnik *(-an, -kad) fn* ünnep
pruaznik *(-an, -kad) fn* ünnep • *Ülen äij rahvast kävüi meiden pruaznikale.* Nagyon sok ember jött el a mi ünnepünkre.
pruaznik||päiv *(-än, -äd) fn* ünnepnap
pruaznuind *(-an, -ad) fn* ünneplés, megünneplés • *Raštavan pruaznuind* a karácsony megünneplése, karácsonyi ünneplés
pruaznui|ta *(-čču, -čči) v* ünnepel, megünnepel
prua||vunuk *(-an, -kad) fn* dédunoka
prusak *(-an, -kad) fn* svábbogár, csótány [*Blattodea*]
pružin *(-an, -ad) fn* rugó
präšk *(-an, -ad) fn* csat, övcsat
psalm *(-an, -ad) fn* zsoltár
psalte|ŕ *(-rin, -rid) fn* zsoltároskönyv
psihiatr *(-an, -ad) fn* pszichiáter
puabetk *(-an, -ad) fn* uzsonna
puabetkoi|ta *(-čču, -čči) v* uzsonnázik
puadu|da *(-u, -i) v* megég, odaég, leég, odasül • *Pudr puadui.* A kása odaégett.
puaht|ada *(-au, -i) v* éget, eléget, megéget, perzsel, tüzel, eltüzel • *puahtada savakkoh kirď ad* díszítő mintát égetni a sétabotra

puakosti|da *(-u, -i) v* disznólkodik, malackodik, szemérmetlenkedik
puaks *(-un, -ud) mn* sűrű, tömör, dús, szapora, tömött, telt, feszes
puaksu|ded *(-ziden, -zid) fn plur* frekvenciák
puaksuižes *hsz* sűrűn, gyakran, gyakorta, szaporán
puaksuižesti *hsz* sűrűn, gyakran, gyakorta, szaporán
puaksus *hsz* sűrűn, gyakran, gyakorta, szaporán • *Puaksus puutui hädäh.* Gyakran került bajba.
puaksusti *hsz* sűrűn, gyakran, gyakorta, szaporán • *Puaksusti vihmuu.* Sűrűn esik (az eső).
puaksu|z *(-den, -t) fn* 1. gyakoriság; 2. frekvencia
pua|l' *(-lin, -lid) fn* cél, céltábla, célpont • *ozaita pualih* célba érni, elérni a célt
pualič *(-an, -čad) fn* polc, állvány
pualiča|ine *(-ižen, -št) fn* kis polc, polcocska
pualik *(-an, -kad) fn* 1. vessző, pálca; 2. dobverő; 3. fakalapács; 4. mángorló • *Pualikol sobid pestah.* Mángorlóval mossák a ruhát.
pualikoi|ta *(-ččou, -čči) v* mángorol • *Kaik suured sobad pualikoittih.* Az összes nagy ruhát mángorolták.
puame|t' *(-tin, -tid) fn* emlék, emlékezet, memória
puamä|t' *(-tin, -tid) fn* emlék, emlékezet, memória
puamätnik *(-an, -kad) fn* emlékmű
puar I *(-an, -ad) fn* öltöny, ruha • *Mina ostin puaran.* Vettem egy öltönyt.
puar II *(-un, -ud) fn* gőz
puaraižin *hsz* párban, párosan, párosával
puarala|ine *(-ižen, -št) fn* partner, társ, párja vkinek
puaralli|ne *(-žen, -št) mn* páros
puarat|oi *(-toman, -tomad) mn* páratlan • *puaratoi nedal'* páratlan hét
puarm *(-an, -ad) fn* bögöly [*Tabanidae*]
puarnik *(-an, -kad) fn* melegágy, melegház, üvegház
puaros *(-an, -sad) fn* vitorla
puašind||sija *(-n, -d) fn* szántóföld, szántó
puaz *(-un, -ud) fn* rés, hézag, hasadék, hasadás
publik *(-an, -kad) fn* publikum, közönség, hallgatóság
pučk *(-an, -ad) fn* 1. köteg; 2. csomó; 3. konty
pučkaht|ada *(-au, -i) v* beleesik, belepottyan • *Kivi pučkahti vedeh.* A kő beleesett a vízbe.
pudišt|ada *(-au, -i) v* ráz, kiráz, megráz, zötyögtet
pudištel|ta *(-ou, -i) v* ráz, kiráz, megráz, zötyögtet

pudr I *(-an, -ad) fn* púder

pudr II *(-on, -od) fn* kása • *pudron ke* kásával (töltött) – *Pudrod keitetah kagraižes ďauhos.* A (zab)kását zabpehelyből főzik.

pudron||keittaj *(-an, -ad) fn* (kásafőző) szakács

pugoitt|ada *(-au, -i) v* 1. befűz, keresztülfűz • *Pugoitan langan nieglanperah.* Befűzöm a (cérna-) szálat a tű fokába. 2. átereszt vmin, keresztülereszt vmin

pugoit|tadakse *(-aze, -tihe) v refl* fűződik, befűződik, keresztülfűződik, összefűződik • *Langaine pugoitaze nieglanperah.* A (cérna-) szál befűződik a tű fokába.

puhaidu|z *(-ksen, -st) fn* fuvallat, fújás • *tuulen puhaiduz* szélfújás, szélfuvallat

puhai|ta *(-dau, -ži) v* 1. fúj • *Tuul' puhaidau.* Fúj a szél. 2. puffad, felpuffad • *Vacan puhaiži.* (Fel)puffadt a gyomra.

puhe *(-gen, -t) fn* ráolvasás, igézés, megbűvölés, varázsolás, varázslat • *vägevad puheged* erős varázslatok

puhetu|z *(-ksen, -st) fn* varázsige

puh|h *(-an, -had) fn* pihe, tollpihe, pehely

puhkai|ta *(-dau, -ži) v* 1. átfúr, átszúr, átlyukaszt; 2. halat tisztít / pucol • *haugin puhkaita* a csukát pucolni

puhke|ta *(-nou, -ni) v* kipukkad, kipattan, elpattan, szétpattan, elreped, megreped

puhtahaižesti *hsz* tisztán

puhtahaks *hsz* tisztára, teljesen, egészen

puhtahali *hsz* tisztára, teljesen, egészen

puhtahas *hsz* tisztán

puhtahasti *hsz* tisztán

puhtahu|z *(-den, -t) fn* tisztaság ◊ *Kus on puhtahuz, siga on tervehuz*. Ahol tisztaság van, ott van az egészség.

puhtast|ada *(-au, -i) v* 1. tisztít, megtisztít, kitisztít, letisztít, pucol, megpucol, kipucol, lepucol, tisztogat • *Linduine ńokan puhtastau.* A madárka a csőrét tisztogatja. – *Astij pidau puhtastada*. Az edényeket ki kell tisztítani. – *Amu ei puhtastettu kaivod*. A kutat régóta nem tisztították ki. 2. takarít, kitakarít, letakarít

puhtastaj *(-an, -ad) fn* takarító(nő)

puhtastami|ne *(-žen, -št) fn* 1. tisztítás, megtisztítás, kitisztítás, pucolás, megpucolás, kipucolás; 2. takarítás, kitakarítás

puhtaste|z *(-ksen, -st) fn* tisztítószer

puhtastu|z *(-ksen, -st) fn* 1. tisztítás, megtisztítás, kitisztítás, pucolás, megpucolás, kipucolás; 2. takarítás, kitakarítás

puhta|z *(-han, -st) mn* tiszta, takaros, rendes, pedáns • *Astijad oldah pustahad.* Az edények tiszták.
puhtaz||veri|ne *(-žen, -št) mn* tiszta vérű, fajtiszta
puhu|da *(-u, -i) v* fúj, megfúj, elfúj, lefúj • *Tuul' puhuu.* Fúj a szél.
puhund *(-an, -ad) fn* fújás, fúvás, megfújás, megfúvás, elfújás, elfúvás, lefújás, lefúvás
pui|da *(-b, -) v* csépel, kicsépel
puik *(-on, -kod) fn* 1. vessző, pálca, pálcika; 2. forgács, szilánk; 3. gyufa, gyufaszál
puiko|ine *(-ižen, -št) fn* pálcika, szálka
puind *(-an, -ad) fn* csépelés, cséplés, kicsépelés, kicséplés
pui|ne *(-žen, -št) mn* fa-, fából készült • *vahnad puižed suksed* régi / öreg fa sílécek
puišt *(-on, -od) fn* park, kert, liget
puitt|ada *(-au, -i) v* fáról-fára ugrál, ugrál a fák között
pulčuk *(-an, -kad) fn* farönk, rönk, fatuskó, tuskó, fahasáb • *Mužik halgaiži pulčukan.* A férfi széthasította a farönköt. – *halgoda pulčukad halgoks* a rönköket tűzifának felhasogatni
pulemöt *(-an, -tad) fn* géppisztoly, géppuska, golyószóró
pulk *(-an, -kad) fn* 1. golyó, puskagolyó, töltény; 2. nyíl, nyílvessző; 3. lövedék
pull *(-on, -od) fn* üveg, palack, üvegpalack
pullo|ine *(-ižen, -št) fn* üveg, palack, üvegpalack
puls *(-an, -ad) fn* pulzus, érverés
punaidu|z *(-ksen, -st) fn* fordulás, befordulás, forduló, fordulat, kanyarodás, bekanyarodás, kanyar, görbület
punai|ta *(-dau, -ži) v* fordít, megfordít, elfordít, befordít, hajlít, elhajlít, meghajlít • *Punaida kiäg!* Fordítsd el a fogantyút!
punai|takse *(-daze, -žihe) v refl* fordul, megfordul, elfordul, befordul, hajlik, elhajlik, meghajlik, görbül, meggörbül, elgörbül • *punaitakse ühtel kandal* befordulni az egyik sarkon – *Mina punaižimoi da läksin*. Megfordultam és elmentem.
punkt *(-an, -ad) fn* pont
puno|da *(-u, -i) v* fon, sző, köt, csavar, sodor, gombolyít • *Häin punoi kranad.* Elcsavarta a csapot. – *D'algaksed punottih ühteh hoikaižel oksal.* A szántalpakat egy vékony ággal kötözték. – *Nuor on punottu käzil.* A kötelet kézzel sodorták.
puno|dakse *(-ze, -ihe) v refl* forog, forgolódik, pörög, pördül, kering, tekeredik • *Koir punoze d'algoiš.* A kutya láb alatt forgolódik. – *Čiepin varź punoze.* A csapófogan-

tyú elforog. – *Brihad punotaheze.* A legények pördülnek (a tánc közben). – *Kera punoihe*. A gombolyag összetekeredett.

punond *(-an, -ad) fn* fonás, szövés, csavarás, sodrás, gombolyítás

puńu *(-n, -d) fn* kölyök, gyerkőc, kisgyerek, gyerekecske, emberke

puńu|ine *(-ižen, -št) fn* kölyök, gyerkőc, kisgyerek, gyerekecske, emberke

Puol *(-as, -ah) fn* Lengyelország

puo|l' *(-len, -l't) fn,szn* 1. fél • *puol' kilod* fél kiló – *puol' vuot* félév – *kolme puolen ke vuot* három és fél év; 2. oldal; 3. szél, perem, szegély

puolekkahin *hsz* félben, felében, felerészt, felesben, félbe, felébe, ketté, kettőbe

puolekkali *hsz* félben, felében, felerészt, felesben, félbe, felébe, ketté, kettőbe

puoleks *hsz* félbe, felébe, ketté

puolendel|ta *(-ou, -i) v* felez, elfelez, megfelez

puolendu|z *(-ksen, -st) fn* felezés, elfelezés, megfelezés

puoles *(+gen) nu* vki/vmi helyett, vkinek a nevében

puole|ta I *(-ndau, -ndži) v* felez, elfelez, megfelez, csökkent

puole|ta II *(-nou, -ni) v* feleződik, elfeleződik, megfeleződik, csökken • *Lehmid on puolennu.* A tehenek száma csökkent.

puoletu|z *(-ksen, -st) fn* feleződés, elfeleződés, megfeleződés, csökkenés

puolišk *(-on, -od) fn* fél, vminek a fele • *kuudaman puolišk* a hónap fele

puolišt|ada *(-au, -i) v* véd, védelmez, megvéd, védelmébe vesz • *puolištada kodimuad* (meg)védeni a hazát

puolištaj *(-an, -ad) fn* védelmező, védő, megmentő • *oman kielen puolištaj* anyanyelvvédő

puolište|z *(-ksen, -st) fn* védőszer

puolištu|da *(-u, -i) v* 1. védekezik; 2. mentegetőzik

puolištu|z *(-ksen, -st) fn* megvédés, védelem • *dohturanruadon puolištuz* a doktori disszertáció megvédése

puolištuz||ministerišt *(-on, -od) fn* (hon)védelmi minisztérium • *puolištuzministerišton stategahine käskendkeskuz* a honvédelmi minisztérium stratégiai központja

puolištuz||ministe|ŕ *(-rin, -rid) fn* (hon)védelmi miniszter

puol'||tošt *szn rtlan* másfél

purast|ada *(-au, -i) v* (csákánnyal) jeget vág • *pidau purastada lähte* (csákánnyal) léket kell a jégbe vágni

pura|z *(-han, -st) fn* jégtörő csákány

pur|da *(-ou, -i) v* harap, megharap, elharap, mar, megmar • *purda kieľ* megharapni / elharapni a nyelvét
purde *(-gen, -t) fn* forrás • *Purdeges on vilud vett.* A forrásban hideg víz van.
purdeh *(-en, -t)* vitorla
purdeh||laiv *(-an, -ad) fn* vitorlás, vitorláshajó
purdeh||veneh *(-en, -t)* jacht, yacht, vitorlás, vitorláscsónak
puretel|ta *(-ou, -i) v* rág, megrág, elrág, rágcsál • *puretelta leib* megrágni a kenyeret
puretu|z *(-ksen, -st) fn* rágógumi, rágó, rágcsa
purg *(-un, -ud) fn* hóvihar, hóförgeteg
purguzij *(-an, -ad) mn* hóviharos • *purguzij siä* hóviharos idő(járás)
purgu|ta *(-dau, -zi) v* sűrűn havazik
purn *(-un, -ud) fn* pajta, csűr • *Vil'l'ad oldah purnus.* A gabona a csűrben van.
puroit|elta *(-telou, -teli) v* rág, megrág, elrág, rágcsál
puroitelt|u *(-un, -tud) mn* rágott, megrágott, elrágott
purtoi *(-n, -d) fn* nyírfakéregből készült vízmerítő edény
pusk|eda *(-ou, -i) v* öklel, felöklel
pusk|edakse *(-eze, -ihe) v refl* öklelőzik, öklelődik, döfkölődik
puskič *(-un, -čud) mn* öklelőző, öklelődő, döfkölődő • *puskič bošš* döfkölődő kos
pustišk *(-an, -kad) fn* cumi
pušnin *(-an, -ad) fn* szőrme, prém
puzerdu|da *(-u, -i) v* kinyomja magát, fekvőtámaszozik
puzerdu|z *(-ksen, -st) fn* fekvőtámasz
puzer|ta *(-dau, -zi) v* kinyom, kiprésel, kicsavar • *puzerta sobid* a ruhákat kicsavarni
puzu *(-n, -d) fn* nyírfakéregkosár, nyírfakéregdoboz
puzu||boll *(-an, -ad) fn* kosárlabda
puzu||bolnik *(-an, -kad) fn* kosárlabdajátékos, kosárlabdázó
puzu|ŕ *(-rin, -rid) fn* buborék
putilli|ne *(-žen, -št) mn* nagyérdemű, érdemes, tisztelt, megbecsült
puť'ofk *(-an, -ad) fn* beutalás, beutaló
puť'uka|ine *(-ižen, -št) fn* ebihal
puu *(-n, -d) fn* fa • *virunaine puu* beteg fa – *puun da kuoren keskes* a fa és a kéreg közt – *nousta puuhe* fára mászni – *Puu därenou d'oga vuot.* A fa minden évben megvastagodik. – *Tikk kuokkiu puud.* A harkály kopácsol a fán. – *Puud oldah korgedad.* A fák magasak. – *D'ablukad riputtih puiš.* Almák lógnak / csüngnek a fákon. – *kuiv puu* száraz / elszáradt / száradt fa

puu||buč|č *(-in, -čid) fn* fahordó
puuhi|ne *(-žen, -št) mn* fa-, fából készült, fából való • *puuhine kodi* faház
puuhu|d *(-den, -t) fn* fácska, kis fa
puu||huonu|z *(-ksen, -st) fn* faépület, faépítmény
puun||griba *(-n, -d) fn* fán növő / élő gomba
puu||riäd *(-ün, -üd) fn* fasor, korzó, sétaút, allé • *koivuine puuriäd* nyírfaallé
puu||sep|p *(-an, -pad) fn* asztalos
puu|t' *(-tin, -tid) fn* 1. út; 2. útvonal; 3. utazás
puutai|da *(-u, -) v* megzavar, összezavar
puuttu|da *(-u, -i) v* 1. ér vhová, elér, odaér, utolér, jut vhová, eljut, odajut • *Kunna mina puutuin?* Hová jutottam? – *Puutui vihman alle.* Utolérte az eső. 2. ráakad, felakad, akad vmire • *puuttuda koukuižeh* horogra akadni
pühitt|ada *(-au, -i) v* böjtöl, böjtöt folytat
pühki|da *(-u, -i) v* 1. töröl, letöröl, eltöröl, feltöröl, kitöröl, megtöröl • *pühkida kuivaks* szárazra törölni – *pühkida silmäd kazipaikkah* az arcát egy törülközőbe beletörölni – *Pühki nena!* Töröld meg az orrod! 2. söpör, seper, elsöpör, elseper, felsöpör, felseper • *pühkida lavoid* a padlót felsöpörni
pühki|dakse *(-že, -ihe) v refl* megtörülközik, letörülközik, törülközik
pühkim *(-en, -t) fn* terítő, asztalterítő, abrosz • *Tipp on pühkimes.* Folt van a terítőn.
pühä I *(-n, -d) fn* böjt • *Suuŕ pühä* Nagyböjt
pühä II *(-n, -d) fn,mn* szent • *lüüdilaine pühä* lűd szent
pühäksi|ne *(-žen, -št) mn* böjti, böjtölő • *pühäksine päiv* böjti nap
pühä||lask *(-un, -ud) fn* farsang
pühä||laskun *hsz* farsangkor, farsangi időben
pühä||päiv *(-än, -äd) fn* vasárnap • *Pühäpäivin emagoittih.* Vasárnaponként kenyeret sütnek.
pühä||päivän *hsz* vasárnap
pühä||voi *(-n, -d) fn* szent olaj / kenet • *voita pühävoil* szent olajjal / kenettel megkenni
püräht|ada *(-au, -i) v* felröppen, felrebben • *Püü pürähti.* A császármadár felröppent / felrebbent.
püštüd *hsz* függölegesen, felegyenesedve
püštüdi *hsz* függölegesen, felegyenesedve • *seišta püštüdi* felegyenesedve állni
püštüh *hsz* függölegesre, felegyenesedve • *nousta püštüh* függölegesre, felegyenesedve emelkedni
püštüs *hsz* függölegesen, felegyenesedve

püšt|äda *(-äu, -i) v* szúr, beleszúr, megszúr, felszúr, átszúr, döf, beledöf, feldöf, átdöf • *püštäda veič seinäh* a kést a falba (bele)szúrni – *Häin püšti haugid azragal*. A csukát felszúrta a szigonnyal.

püzü|da *(-u, -i) v* 1. vhol tartózkodik; 2. tart, megtart • *Püzügat lujemba!* Tartsátok magatokat erősebben! 3. marad, megmarad, ottmarad • *püzüda pindal* a felszínen maradni

püzüj *(-an, -ad) mn* állandó, stabil, kitartó • *püzüjas tilas* stabil állapotban

püü *(-n, -d) fn* császármadár [*Tetrastes bonasia*] • *Püü pürähti.* A császármadár felröppent / felrebbent.

püüdü|z *(-ksen, -st) fn* kelepce, csapda

püüdäj *(-än, -äd) fn,mn* halász, vadász, halat fogó, vadat elejtő

püüdänd *(-an, -ad) fn* fogás, elkapás, elejtés • *pedroiden püüdänd* szarvasvadászat, szarvasok elejtése

püühü|d *(-den, -t) fn* császármadárfióka

püü|tä I *(-däu, -di) v* fog, megfog, elkap, elejt, vadászik, halászik, zsákmányol • *püütä nuotal* kerítőhálóval halászni – *Püüdin kalad.* Halat fogtam. – *Püüdimme lindud.* Madarakat fogtunk / ejtettünk el. – *Merežoil püüttih madehid*. Merítőhálóval fogják a menyhalat.

püü|tä II *(-däu, -di) v* kér, megkér, kérlel, kíván

päč|č *(-in, -čid) fn* 1. kályha, kemence, kandalló; 2. tűzhely, sütő • *Päčč on viendunu.* A tűzhely kihűlt. – *lämmäle päčile* a meleg tűzhelyre

päčče|de|z *(-ksen, -st) fn* az orosz kályha szája és tűztere közötti megemelt rész, ahol a parazsat félrekotorják

päčč||laud *(-an, -ad) fn* kemencecsappantyú, kályhacsappantyú

päči|ine *(-ižen, -št) fn* kályhácska, kis kályha

päčin||alust *(-an, -ad) fn* a tűzhely sütője

päčin||čup|p *(-an, -pad) fn* kemencesarok

päčin||edust *(-an, -ad) fn* az orosz kályha szája és tűztere közötti megemelt rész, ahol a parazsat félrekotorják

päčin||emag *(-an, -ad) fn* a kemence (mitológiai) úrnője

päčin||ižand *(-an, -ad) fn* a kemence szelleme / ura

päčin||kouk *(-un, -kud) fn* piszkavas

päčin||laud *(-an, -ad) fn* kemencecsappantyú, kályhacsappantyú

päčin||panij *(-an, -ad) fn* kályhás (-mester)

päčin||pohď *(-an, -ad) fn* a kemence feneke / alja
päčin||suu *(-n, -d) fn* kemenceszáj
päčnik *(-an, -kad) fn* kályhás(-mester)
päd|eda *(-öu, -i) v* megfelel, passzol, illik, való, helyes, alkalmas • *Se pädöu vai halgoks*. Ez csak tűzifának való / alkalmas.
pädemat|oi *(-toman, -tomad) mn* alkalmatlan, haszontalan, használhatatlan
pädij *(-an, -ad) mn* megfelelő, illő, való, alkalmas, hasznos • *pädijad sanundad* hasznos kifejezések
päiv *(-än, -äd) fn* nap (24 óra) • *Päiv laskuh mäniškandou.* A nap estéhez közeledik. – *Kukoi päivän avaidau*. A kakas indítja a napot. – *Kolmanden päivän lähtäh sinna*. A harmadik napon érkeznek oda. – *ninka kell 12 Grinvičan aigad silžo päiväl* ugyanazon a napon greenwichi idő szerint körülbelül 12 órakor ◊ *Hüväd päiväd!* Jó napot!
päivit|tuda *(-tuu, -ui) v* napozik, sütkérezik
päivittumi|ne *(-ižen, -št) fn* napozás, sütkérezés
päivittunu *(-den, -t) mn* lesült, lebarnult • *päivittunu iho* lebarnult arc
päivitu|z *(-ksen, -st) fn* lebarnulás, lesülés
päiv||kesk *(-en, -ed) fn* dél (napszak)
päiv||keskel *hsz* délben
päiv||kodi *(-n, -d) fn* (napköziotthonos) óvoda • *päivkodin kazvattajad* óvodai nevelőnők, óvónők
päiv||laskend *(-an, -ad) fn* 1. naplemente, napnyugta; 2. nyugat (égtáj)
päiv||lugu *(-n, -d) fn* dátum
päivnik *(-an, -kad) fn* napló • *Baboi, kacahta minun päivnikkah!* Nagymama, nézd meg a naplómat!
päiv||pašt *(-on, -od) fn* napsütés, napfény, napsugárzás
päivä|ine *(-ižen, -št) fn* 1. **Päiväine** Nap (naprendszerünk csillaga); 2. nap (égitestfajta); 3. nap (égi jelenség) • *Hüvä, ku päiväine paštau!* Jó, hogy süt a nap. – *Päiväine nouzou liideges*. A nap keleten kel fel. – *Hämär peittau päiväižen*. Az alkonyat elrejti a napot. – *Sulgad päiväižel läpetetah*. A madártollak csillognak a napon.
päiväižen||lasku|z *(-ksen, -st) fn* naplemente, napnyugta
päiväl *hsz* nappal, napközben
päivälli|ne *(-žen, -št) mn* nappali, napközbeni
päivän||enduste|z *(-ksen, -st) fn* napi előrejelzés
päivän||lask *(-un, -ud) fn* 1. napnyugta, naplemente • *dälges päivänlaskud* napnyugta után; 2. nyu-

gat (égtáj) • *lähtä päivänlaskuh piä* nyugatra menni, nyugat felé tartani

päivän||laskemi|ne *(-žen, -št) fn* 1. napnyugta, naplemente; 2. nyugat (égtáj)

päivän||laskend *(-an, -ad) fn* 1. napnyugta, naplemente; 2. nyugat (égtáj)

päivän||laskun||tuu|l' *(-len, -l't) fn* nyugati szél

päivän||nouz *(-un, -ud) fn* 1. napkelte; 2. kelet (égtáj) • *lähtä päivännouzuh piä* keletre menni, kelet felé tartani

päivän||nouzem *(-an, -ad) fn* 1. napkelte; 2. kelet (égtáj) • *Päivännouzem ruskottau.* A kelet vöröslik.

päivän||nouzeman||tuu|l' *(-len, -l't) fn* keleti szél

päivän||nouzend *(-an, -ad) fn* 1. napkelte; 2. kelet (égtáj)

päivän||nouzend||rand *(-an, -ad) fn* keleti part

päivöi *(-n, -d) fn* napocska (égi jelenség) • *Päivöi paštau.* Süt a napocska.

päivöi||kezr *(-an, -ad) fn* napkorong

päivöi||suga|z *(-ksen, -st) fn* napsugárzás, napsugár

pälv *(-en, -ed) fn* kiolvadt, hómentes földterület

päpi|ine *(-ižen, -št) fn* zsemle

päp|pi *(-in, -pid) fn* lepény, lángos

päre *(-gen, -t) fn* 1. gyújtós, aprófa; 2. zsindely • *kattada kuuzižel päregel* fenyőfazsindellyel befedni

päre||virš *(-in, -šid) fn* zsindelyes kosár

pärn *(-än, -äd) fn* lép [*lien* – belső szerv]

pärpett|ada *(-au, -i) v* 1. trécsel, fecseg, fecserészik; 2. kerepel, kelepel, zakatol, recseg, csattog, pattog • *Kird'utuzmašin pärpettau.* Zakatol az írógép.

pätašnik *(-an, -kad) fn* disznóorr, malacorr

pätiletk *(-an, -ad) fn* ötéves terv

pätk *(-än, -äd) fn* csikk, cigarettacsikk, cigarettavég, szivarcsikk, szivarvég

pätn *(-an, -ad) fn* folt, pecsét, paca

pätnä|ine *(-ižen, -št) fn* anyajegy [*naevus*]

pöcöi *(-n, -d) fn* has, pocak, bendő, gyomor

pölgäč *(-un, -čud) mn* ijedős, félős, gyáva ◊ *pölgäč dänöi* gyáva nyúl

pölgäst|ada *(-au, -i) v* megriaszt, felriaszt, megijeszt, ijeszt, megrémít

pölgästu|da *(-u, -i) v* megriad, felriad, megijed, megrémül • *Hukk pölgästui.* A farkas megijedt.

pölgästuksiš *hsz* ijedten, ijedtében, megijedve, megrémülve, riadtan

• *Neičukad heikahtettih pölgästuksiš.* A lányok ijedtükben felsikoltottak.

pölgästu|z *(-ksen, -st) fn* ijedtség, ijedelem, rémültség, rémület, riadtság, riadalom

pölgät|elta *(-telou, -teli) v* elijeszt, ijesztget, elriaszt, riogat • *Ala pölgättele linduid!* Ne ijeszd el a madarakat!

pölgäte|z *(-ksen, -st) fn* madárijesztő

pölgätt|ada *(-au, -i) v* megriaszt, felriaszt, megijeszt, megrémít

pölgätu|z *(-ksen, -st) fn* ijesztgetés, rémisztgetés

pöli|šta *(-žou, -ži) v* beporosodik, összeporosodik

pölü *(-n, -d) fn* por • *Riihes on äij pölüd.* A cséplőpajtában sok por *van.*

pölühi|ne *(-žen, -št) mn* porlepte, poros

pölüst|ada *(-au, -i) v* porol, kiporol, leporol

pöläi|ta *(-dau, -ži) v* beporosodik, összeporosodik

pövü *(-n, -d) fn* bunda, szőrmekabát, suba • *Pane pövü!* Vegyél (fel) bundát!

pövü|ine *(-ižen, -št) fn* kis bundakabát

R,Ŕ

raba I *(-n, -d) fn* rab, rabszolga, szolga ◊ *D'umalan raba* az Isten szolgája

raba II *(-n, -d) fn* üledék, zacc

rabočoi *(-n, -d) fn* dolgozó, munkás

racast|ada *(-au, -i) v* lovagol • *Bohatteŕ racastau.* A hős lovagol.

racastaj *(-an, -ad) fn* lovas

racastu|z *(-ksen, -st) fn* lovaglás

raccahil *hsz* lovon, lovagolva • *ajada raccahil* lovon haladni / közlekedni

raccahilajaj *(-an, -ad) fn* lovas

raccahile *hsz* lóra • *nousta raccahile* lóra ülni / szállni

raccahilpiä *hsz* lóról • *laskedakse raccahilpiä* leszállni a lóról

racca|ŕ *(-rin, -rid) fn* lovag

racnik *(-an, -kad) fn* lovas

radiacij *(-an, -ad) fn* sugárzás

radiator *(-an, -ad) fn* radiátor, fűtőtest

radioaktiva|ine *(-ižen, -št) mn* radioaktív • *Zavodal löüttih radioaktivašt cezijad.* Az üzemben radioaktív céziumot fedeztek fel.

radius *(-an, -sad) fn* rádiusz, sugár (mértan)

radiv *(-on, -od) fn* rádió

ragišt|ada *(-au, -i) v* jég(eső) esik

rag|iž *(-ehen, -išt) fn* jégeső

raha *(-n, -d) fn* pénz • *liig raha* felesleges pénz – *ottada rahad bankčotal piä* pénzt felvenni a bankszámláról

raha||kukkar *(-on, -od) fn* tárca, pénztárca, buksza, erszény

rahan||siirdand *(-an, -ad) fn* pénzátutalás

rahan||vajagu|z *(-ksen, -st) fn* pénzhiány, pénzszűke • *Pluanad hätkestuttih rahanvajaguksen perad.* A terveket pénzhiány miatt elhalasztották.

rahast *(-on, -od) fn* értékpapír

rahavahan||muuzik *(-an, -ad) fn* népzene

rahk|iž *(-ehen, -išt) fn* hurok, gúzs • *Rahkehed pidau panda längihe.* A hurkokat a járomhoz kell rögzíteni.

rahmannoi *(-n, -d) fn* szívélyes, vendégszerető

rahno|da *(-u, -i) v* arat, learat, sarlóz, sarlóval arat • *Kagrad rahnotah sirpil.* A zabot sarlóval aratják (le). – *Rugišt rahnotah liuhtehile.* A rozst kévékbe aratják. – *Tuat i muam oldih rahnomas kagrad.* Az apa és az anya zabot voltak aratni.

rahnoj *(-an, -ad) fn* arató, aratómunkás, sarlós

rahnond *(-an, -ad) fn* aratás, sarlóval aratás

rahnond||aig *(-an, -ad) fn* aratási idő(szak), aratás ideje

raht *(-on, -od) fn* túró • *puzerta rahtod* a túrót (ki)préselni

raht||piirag *(-an, -ad) fn* túrós sütemény

rahvahaka|z *(-han, -st) mn* tömeges, népes, zsúfolt

rahvahalli|ne *(-žen, -št) mn* népi, nemzeti

rahvahan- *et* nép-, népi

rahvahan||kultuur *(-an, -ad) fn* népi kultúra • *perimukselline rahvahankultuur* hagyományos népi kultúra

rahvahan||luadu|ine *(-ižen, -št) mn* megszokott, szokásos, átlagos

rahvahan||perimu|z *(-ksen, -st) fn* néphagyomány, nemzeti örökség • *suuhine rahvahanperimuz* szóbeli néphagyomány

rahvahan||sana *(-n, -d) fn* folklór • *rahvahansanan arv* a folklór értéke – *rahvahansanan keradaj* folklórgyűjtő

rahvahan||tiat|ar *(-taren, -art) fn* népszínház

rahvahan||usk *(-on, -od) fn* néphit, népi hit

rahvahiden||keskehi|ne *(-žen, -št) mn* nemzetközi • *rahvahidenkeskehine kongres* nemzetközi kongresszus

rahvahi|ne *(-žen, -št) mn* népi, nemzeti

rahvahin||keskehi|ne *(-žen, -št) mn* nemzetközi • *rahvahinkeskehine päiv* nemzetközi napja vminek

rahvahu|z *(-den, -t) fn* nemzet • *Ühtištetuiden Rahvahuziden Organizacij (ÜRO)* Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ)

rahvahuz||bibliotek *(-an, -kad) fn* nemzeti könyvtár

rahvahuz||huragan||kesku|z *(-ksen, -st) fn* nemzeti viharjelző központ • *rahvahuzhuragankeskust müöti* a nemzeti viharjelző központ alapján / szerint

rahvahuz||kultuur *(-an, -ad) fn* nemzeti / nemzetiségi kultúra • *lüüdilaine rahvahuzkultuur* lűd nemzeti / nemzetiségi kultúra

rahvahuz||kund *(-an, -ad) fn* állampolgárság, nemzeti hovatartozás

rahvahuz||literatuur *(-an, -ad) fn* nemzeti / nemzetiségi irodalom • *rahvahuzliteratuuran tiedustuz* a nemzeti / nemzetiségi irodalom kutatása

rahvahuz||muuzij *(-an, -ad) fn* nemzeti múzeum

rahvahuz||turv *(-an, -ad) fn* nemzetbiztonság • *Häin ruadoi rahvahuzturvan nevvonandajan.* Ő nemzetbiztonsági tanácsadóként tevékenykedett.

rahvahuz||vähembišt *(-on, -od) fn* nemzeti / nemzetiségi kisebbség • *rahvahuzvähembišton kieľ*

nemzeti / nemzetiségi kisebbségi nyelv

rahva|z *(-han, -st) fn* 1. nép, nemzet • *vähäluguižed rahvahad* kis lélekszámú nép; 2. sokaság, tömeg, népesség • *sigalaižed rahvaz* ottani népesség – *Rahvaz lidnah ajetah*. A sokaság / sok ember a városba megy. – *Siga oli äij rahvast*. Ott sokaság / sok ember volt. – *suuŕ ďouk rahvast* nagy tömeg / népcsoport

rahvaz||ďouk *(-an, -kad) fn* népcsoport, etnikai csoport

rahvat|oi *(-toman, tomad) mn* lakatlan, néptelen, elhagyatott

raid *(-an, -ad) fn* fűzfa, fűz [*Salix*] • *Randoil raidad kazvetah*. A partokon fűzfák nőnek.

raida|ine *(-ižen, -št) mn* fűzfa-, fűz-, fűzfából készült

raidan||barb *(-an, -ad) fn* fűzfaág, fűzfavessző

raidik *(-on, -kod) fn* fűzfabozót

raid||tuhď *(-on, -od) fn* fűzbokor

raikom *(-an, -ad) fn* körzeti / kerületi (párt)bizottság

rain *(-an, -ad) fn* az árboc vízszintes keresztgerendája

raisovet *(-an, -tad) fn* körzeti / kerületi tanács

raiž *(-un, -ud) fn* nyomtáv, keréknyom

raja *(-n, -d) fn* határ, mezsgye • *peldon rajal* a szántóföld mezsgyéjén / határán – *rajoiden lujenduz* a határok megerősítése

raja||mie|z *(-hen, -st) fn* határőr

rajan||taga|ine *(-ižen, -št) fn,mn* határon túli, külföldi

rajon *(-an, -ad) fn* körzet, kerület, terület

raket *(-an, -tad) fn* rakéta

raketk *(-an, -ad) fn* teniszütő

rak|k *(-an, -kad) fn* rák [*Crustacea*]

rakovin *(-an, -ad) fn* 1. kagyló [*Bivalvia*]; 2. mosdókagyló

ralk *(-an, -ad) fn* magas fadoboz, magas faláda

ramb *(-an, -ad) fn,mn* rokkant, nyomorék, fogyatékos, sánta, béna

rambadu|da *(-u, -i) v* megbénul, lebénul, megsántul, megrokkan

rambiččij *(-an, -ad) fn,mn* sánta, rokkant, nyomorék, fogyatékos, béna

rambičend *(-an, -ad) fn* bénulás, sántulás, megsántulás, megrokkanás

rambi|ta *(-čču, -čči) v* megbénul, lebénul, megsántul, megrokkan

ramk *(-an, -ad) fn* ráma, keret

rand *(-an, -ad) fn* 1. part • *Häin tuli randale.* A partra jön. – *Randoil raidad kazvetah.* A partokon fűzfák nőnek. 2. szegély, vminek a széle, perem; 3. vidék, táj • *edahalaine rand* távoli vidék, messzi

táj – *vierahal randal* idegen tájon / vidéken

randa|ine *(-ižen, -št) fn* part • *Tule, kuldaine, randaižele!* Gyere a partra, aranyom!

randala|ine *(-ižen, -št) mn* parti

randik *(-on, -kod) fn* partvidék

raport *(-an, -tad) fn* jelentés, beszámoló

rashod *(-an, -ad) fn* fogyasztás, felhasználás, ráfordítás

raskaz *(-an, -ad) fn* elbeszélés, novella, történet, mese

raskopk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* ásatás(ok)

raspisanij *(-an, -ad) fn* 1. menetrend; 2. előírás

raspisk *(-an, -ad) fn* nyugta, elismervény

raspri|da *(-u, -i) v* keresztre feszít

rastvor *(-an, -ad) fn* oldat

Raštav *(-an, -ad) fn* karácsony • *Raštavan pruaznuind* a karácsony megünneplése ◊ *Hüväd Raštavad da ozakast Uut Vuot!* Boldog karácsonyt és szerencsés új esztendőt!

Raštavan||pühä *(-n, -d) fn* karácsonyi böjt

razboinik *(-an, -kad) fn* rabló, lator, martalóc, útonálló, betyár

razdevalk *(-an, -kad) fn* öltöző, ruhatár

razed *(-an, -ad) mn* lédús • *razed nagriž* lédús répa

razigriš *(-an, -ad) fn* versengés, vetélkedő

razmer *(-an, -ad) fn* nagyság, méret

razŕad *(-an, -ad) fn* osztály, kategória

razv *(-an, -ad) fn* 1. zsír • *Lohes on äij razvad.* A lazacban sok zsír van. 2. háj, faggyú; 3. szalonna, kövérje

razvadu|da *(-u, -i) v* hízik, meghízik, kövéredik

razvahi|ne *(-žen, -št) mn* faggyú • *razvahine tuohuz* faggyúgyertya

razva|ine *(-ižen, -št) mn* 1. zsíros; 2. hízott, kövér ◊ *Karu karvaine, mado razvaine?* Bozontos ördög, kövér kígyó? (= hernyó)

razvaksi|ne *(-žen, -št) mn* 1. zsíros; 2. hízott, kövér

razvat|oi *(-toman, -tomad) mn* zsírtalan, zsírmentes

razvilk *(-an, -ad) fn* elágazás, útelágazás

rat|az *(-tahan, -ast) fn* kerék • *Rataz kurudau.* Gurul a kerék. – *Häin püörittau ratast.* Forgatja a kereket.

rattah|ad *(-oiden, -oid) fn plur* kerekek

rattificiruind *(-an, -ad) fn* ratifikálás

rattificirui|ta *(-ččou, -čči) v* ratifikál

raud *(-an, -ad) fn* 1. vas; 2. öntöttvas
raud|ad *(-oiden, -oid) fn plur* 1. bilincs; 2. zabla
raud||adr *(-an, -ad) fn* (vas)eke • *küntä raudadral* (vas)ekével szántani
raudahi|ne *(-žen, -št) mn* vas-, vasból készült, vasból levő
rauda|ine *(-ižen, -št) mn* vas-, vasból készült, vasból levő • *raudaižed vikattehed* vaskaszák
raud||kera *(-n, -d) fn* vasgolyó
raud||leh|t' *(-en, -ed) fn* cickafark, györgytea [*Achillea millefolium*]
raud||mua *(-n, -d) fn* vasérc
raud||pada *(-n, -d) fn* öntöttvas • *panda raudpadah* öntöttvasba tenni
raud||puzu *(-n, -d) fn* vaskanna
raud||päči|ine *(-ižen, -št) fn* pocakos tűzhely, üstkályha
raud||ruad *(-on, -od) fn* vastermék
raud||tie *(-n, -d) fn* vasút • *ajada raudtied müöti* vasúton utazni
raud||tie||vag||zual *(-an, -ad) fn* vasútállomás
rauh *(-an, -ad) fn* béke, nyugalom ◊ *Anda milei rauhad!* Adj nekem békét!
rauhu|z *(-den, -t) fn* béke, nyugalom • *hengen rauhuz* a lélek békéje, lelki nyugalom
rauk *(-an, -kad) fn* szegénykém, kis komám, barátocskám
raun *(-an, -ad) fn* holttest, tetem, hulla, dög
raund *(-an, -ad) fn* menet, (egy) kör, (egy) rund
rava|z *(-ksen, -st) fn* kapu
raved *(-an, -ad) mn* gyors, fürge, sebes, rohamos • *raved paranduz* gyors gyógyulás – *Minun poigaine on raved da vägev*. A fiam gyors és erős. – *raved d'algale* gyors a lábán
ravedas *hsz* gyorsan, fürgén, sebesen • *Hebo d'uoksou ravedas.* A ló gyorsan fut.
ravedasti *hsz* gyorsan, fürgén, sebesen
ravedemb *(-an, -ad) mn kf* gyorsabb, fürgébb, sebesebb • *Huomaittavasti ravedemb omid edelmänijöid.* Sokkal gyorsabb az elődeinél.
ravedu|z *(-den, -t) fn* 1. gyorsaság; 2. sebesség • *maksimalline teorijahine raveduz* a legnagyobb elméleti sebesség
ravi|šta *(-žou, -ži) v* üvölt, ordít, bőg, bömböl
ravu *(-n, -d) fn* üvöltés, ordítás, bőgés, bömbölés
reakcij *(-an, -ad) fn* reakció
reaktor *(-an, -ad) fn* reaktor
realizuind *(-an, -ad) fn* realizálás, megvalósítás, kivitelezés
realizui|ta *(-ččou, -čči) v* realizál, megvalósít, kivitelez

rebinnu *(-den, -t) mn* elszakadt, szétszakadt, szakadt, eltépett, tépett, széttépett
rebi|ta *(-dau, -ži) v* szétszakad, elszakad, eltépődik, széttépődik
rebiteltu *(-n, -d) mn* elszakadt, szétszakadt, szakadt, eltépett, tépett, széttépett
rebitt|ada *(-au, -i) v* szakít, szétszakít, elszakít, tép, széttép, eltép
reboi *(-n, -d) fn* róka [*Vulpini*] • *kuolij reboi* döglött róka ◊ *Reboi reboin händäle ei polge*. Róka a róka farkára nem lép rá.
reboin||tul|ed *(-iden, -id) fn plur* északi fény
recenzij *(-an, -ad) fn* ismertetés, recenzió
recepcij *(-an, -ad) fn* recepció
recept *(-an, -ad) fn* recept, vény
redaktor *(-an, -ad) fn* szerkesztő, publicista, riporter, tudósító, újságíró
redu *(-n, -d) fn* szenny, kosz, mocsok, piszok
reduhi|ne *(-žen, -št) mn* szennyes, koszos, mocskos, piszkos • *reduhine paid* szennyes / mocskos ing
reduk|az *(-kahan, -ast) mn* szennyes, koszos, mocskos, piszkos
redust|ada *(-au, -i) v* piszkít, bepiszkít, összepiszkít, bepiszkol, összepiszkol, bekoszol, összekoszol, bemocskol, összemocskol, beszennyez, összeszennyez
redust|adakse *(-aze, -tihe) v refl* bepiszkolódik, összepiszkolódik, bekoszolódik, összekoszolódik, bemocskolódik, összemocskolódik, beszennyeződik, összeszennyeződik
redustaj *(-an, -ad) mn* szennyező • *vähemba redustajil luaduil* kevésbé szennyező módon
redustu|da *(-u, -i) v* bepiszkolódik, összepiszkolódik, bekoszolódik, összekoszolódik, bemocskolódik, összemocskolódik, beszennyeződik, összeszennyeződik
reform *(-an, -ad) fn* reform • *reformoiden pidand* reformok végrehajtása
reformacij *(-an, -ad) fn* megújulás
reformoičend *(-an, -ad) fn* reformálás, megreformálás, megújítás
reformoi|ta *(-čču, -čči) v* megreformál, reformál, megújít
rega *(-n, -d) fn* takony
rega||nena *(-n, -d) fn,mn* taknyos
regat *(-an, -tad) fn* regatta, vitorlásverseny
regen||d'alga|z *(-han, -st) fn* szántalp
reg|i *(-en, -ed) fn* 1. szán, szánkó • *Aižad pidau regeh kindittada.* A szánra (vonó)rudat kell rögzíteni. 2. kocsi, szekér, fogat, kordé

• *hebo regen ke* lovaskocsi, lovasszekér (lit: ló kocsival / szekérrel) ◊ *Kunna hebo, sinnai regi.* Ahova a ló, oda a kocsi is.

registratuur *(-an, -ad) fn* iktatóhivatal

registroi|ta *(-ččou, -čči) v* beiktat, iktat, regisztrál

registroit|tu *(-un, -tud) mn* beiktatott, iktatott • *registroittu kirďaine* iktatott irat

reglament *(-an, -tad) fn* előírás, szabály

reguč *(-an, -čad) fn* szánkó • *hurguda regučal mägen alle* szánkóval lesiklani a hegy alá

reguča|ine *(-ižen, -št) fn* szánkó

regučan||ďalga|z *(-han, -st) fn* szánkótalp

regulirui|da *(-u, -) v* irányít, szabályoz

reguliruind *(-an, -ad) fn* irányítás, szabályozás • *temperatuuran reguliruindah niškoi* a hőmérséklet szabályozására

reid *(-an, -ad) fn* kirándulás

reig *(-un, -ud) fn* lyuk, rés, nyílás, hézag, furat • *kaivada reiguid laudah* lyukakat fúrni a deszkába

reigu|ine *(-ižen, -št) fn* lyukacska

rei|ž *(-den, -t) fn* comb [*femur, femoris*]

reklam *(-an, -ad) fn* reklám, hirdetés

rekomendacij *(-an, -ad) fn* ajánlás

rekomenduiččij *(-an, -ad) fn* ajánló

rekomenduind *(-an, -ad) fn* ajánlás

rekomendui|ta *(-ččou, -čči) v* beajánl, ajánl, ajánlást tesz

rekord *(-an, -ad) fn* rekord

rekord||kirď *(-an, -ad) fn* (Guinness-) rekord(ok) könyve

rekord||miär *(-än, -äd) fn* rekordszám, rekordmennyiség • *Kerazi rekordmiärän očkid.* Rekordszámú pontot ért el.

rektor *(-an, -ad) fn* rektor

religij *(-an, -ad) fn* vallás

rels|ad *(-oiden, -oid) fn plur* sínpár, vágány

reme|ń *(-nen, -ńt) fn* szíj, öv, derékszíj

remeni|ne *(-žen, -št) fn* szíj, öv

remont *(-an, -ad) fn* tatarozás, felújítás, javítás

reng *(-in, -id) fn* vödör • *kolme rengid kartofkad* három vödör burgonya / krumpli – *dügedad rengid* nehéz vödrök

rengaha|ine *(-ižen, -št) fn* gyűrűcske, jegygyűrű • *bronzaine rengahaine* bronz jegygyűrű

renga|z *(-han, -st) fn* gyűrű

rengen *(-an, -ad) fn* röntgen

repertuar *(-an, -ad) fn* repertoár, műsor

reportaž *(-an, -ad) fn* riport

rep|p *(-un, -pud) fn* hátizsák, iszák, batyu, tarisznya

reproduktor *(-an, -ad) fn* hangszóró
reputacij *(-an, -ad) fn* reputáció, tekintély, hírnév
ressor|ad *(-oiden, -oid) fn plur* rugó (felfüggesztő)
restoran *(-an, -ad) fn* étterem
resuiččij *(-an, -ad) fn* grafikus
resui|da *(-u, -) v* rajzol
resunk *(-an, -ad) fn* rajz, grafika
resurs *(-an, -sad) fn* forrás, készlet • *suuremb vuiť resursoid* a készletek nagyobb része
resurs|ad *(-oiden, -oid) fn plur* források, készletek
rešotk *(-an, -ad) fn* 1. rács; 2. négyzetháló
rešši|da *(-u, -i) v* dönt, eldönt, határoz, elhatároz
rezb *(-an, -ad) fn* menet, csavarmenet
rezerv *(-an, -ad) fn* tartalék
rezervoi|ta *(-ččou, -čči) v* tartalékol, foglal, lefoglal
rezervoit|tu *(-un, -tud) mn* foglalt, lefoglalt • *Ongo teil rezervoittu numer?* Van lefoglalt szobája Önöknek?
rezoľucij *(-an, -ad) fn* határozat, rendelkezés
režim *(-an, -ad) fn* rendszer, rezsim
reun *(-an, -ad) fn* oldal, szél, perem • *stolan reunal* az asztal szélén – *peldon reunale* a szántóföld szélére – *Se virui mual tien reunal.* Ez az út szélén a földön hevert.
reunima|ine *(-ižen, -št) mn* oldalsó, szélső
revoľucij *(-an, -ad) fn* forradalom
revoľucioner *(-an, -ad) fn* forradalmár
riali|ne *(-žen, -št) mn* reális, tényleges
ribaidoitt|ada *(-au, -i) v* húz, elhúz, áthúz, vonszol • *Häin ribaidoittau peldod müöti.* Vonszol a mezőn át.
ribai|ta *(-dau, -ži) v* húzódik, vonszolódik • *D'upk ribaidau muad müöti.* A szoknya húzódik végig a földön.
ribaite *hsz* mellesleg, érintőlegesen
ribi|šta *(-žou, -ži) v* húzódik, vonszolódik
riboitt|ada *(-au, -i) v* húz, elhúz, áthúz, vonszol
ribu *(-n, -d) fn* rongy, törlőrongy
ribu|d *(-iden, -id) fn plur* rongyos ruha, rongyok • *Häin torguiččou ribuil.* Rongyokon árul.
ribuhi|ne *(-žen, -št) mn* rongyos, cafatos, rongyolódott
ribuik|az *(-kahan, -ast) mn* rongyos, cafatos, rongyolódott
rida *(-n, -d) fn* csapda, kelepce • *puuttada ridah* csapdába esni
ridual *(-an, -ad) fn* szertartás, rituálé

ridualli|ne *(-žen, -št) mn* szertartásos, rituális
riehtil *(-an, -ad) fn* serpenyő
riepoi *(-n, -d) fn* erjesztett répalé • *Talvel siättih riepoid.* Télen erjesztett répalét készítettek.
riesk *(-an, -ad) mn* kovásztalan, kovász nélküli • *riesk leib* kovásztalan kenyér – *rieskad piiragad* kovász nélküli sütemények
rifm *(-an, -ad) fn* rím
rihm *(-an, -ad) fn* 1. zsinór, zsineg, damil, spárga; 2. csapda, kelepce • *Pidimme rihmoid.* Csapdát állítottunk. 3. szalag; 4. szíj, heveder • *Kell oli rihmas.* Csengő volt a hevederen. 5. húr • *taugan rihm* az új húrja
rihma|ine *(-ižen, -št) fn* szalagocska, pántlika
rihm||kird'ute|z *(-ksen, -st) fn* szalagfelirat
riibaidu|z *(-ksen, -st) fn* karmolás, karcolás
riibai|ta *(-dau, -ži) v* karmol, megkarmol, karcol, megkarcol
riibi|da *(-au, -i) v* 1. karmol, megkarmol, karcol, megkarcol • *Kaži riibii.* Megkarmolta a macska. 2. tilol, kifésül • *riibida pelvast* tilolni / kifésülni a lent; 3. lehánt, hánt, lehorzsol, horzsol
riibit|elta *(-telou, -teli) v* 1. megkarmolódik, megkarcolódik; 2. lehorzsolódik
riibite|z *(-ksen, -st) fn* 1. karmolás, karcolás; 2. horzsolódás
riičči|da *(-au, -i) v* szétszed, szétbont, lebont • *Kodi on riičittu.* A házat lebontották. – *Kass on riičittu*. A fonatot szétbontották.
riid *(-an, -ad) fn* veszekedés, vitatkozás, összeveszés, cívódás, perpatvar, kötekedés
riidač *(-un, -čud) fn,mn* civakodó, veszekedő, vitatkozó, kötekedő
riida|ine *(-ižen, -št) fn* veszekedés, vitatkozás, összeveszés, cívódás, perpatvar, kötekedés
riidak|az *(-kahan, -ast) fn,mn* civakodó, veszekedő, vitatkozó, kötekedő
riidel|ta *(-ou, -i) v* veszekedik, veszekszik, vitázik, vitatkozik, összevész, összeveszik, cívódik, kötekedik • *Häin ei riidelnu.* Ő nem veszekedett / civakodott.
riidel|takse *(-eze, -ihe) v refl* veszekedik, veszekszik, vitázik, vitatkozik, összevész, összeveszik, cívódik, kötekedik
riih *(-en, -t) fn* 1. szérű, cséplőszérű; 2. cséplőpajta • *tappada riihes* a cséplőpajtában csépelni – *Riihes on lämm*. A cséplőpajtában meleg van. – *Riihes on äij pölüd*. A cséplőpajtában sok por van.
riis *(-un, -sud) fn* rizs [*Oryza sativa*]

riiz *(-un, -ud) fn* 1. reverenda; 2. miseruha; 3. palást, papi köpeny
rikast|ada *(-au, -i) v* bővít, kibővít, gazdagít, dúsít • *rikastada kultuurad* gazdagítani a kultúrát – *rikastada kielt uuzil sanoil* kibővíteni a nyelvet új szavakkal
rikastu|da *(-u, -i) v* bővül, kibővül, gazdagodik, gazdagszik
rikastu|z *(-ksen, -st) fn* gazdagodás • *kultuuran rikastuz* a kultúra gazdagodása
rik|az *(-kahan, -ast) mn* gazdag
rik|k *(-in, -kid) fn* kén
rikkahas *hsz* gazdagon
rikkahasti *hsz* gazdagon
rikkahu|z *(-den, -t) fn* gazdagság • *Ei ole muud rikkahut.* Nincs más gazdagság.
rikki||koira|ine *(-ižen, -št) fn* 1. kiskutya, kutyus • *Rikkikoiraine haukkuu.* Ugat a kiskutya. 2. korcs
rikki||mal'l'a|ine *(-ižen, -št) fn* kéntégely
rik|koda *(-kou, -oi) v* gyilkol, legyilkol, meggyilkol, öl, megöl
rikkoj *(-an, -ad) fn* gyilkos
rikond *(-an, -ad) fn* meggyilkolás, gyilkolás, gyilkosság, ölés, megölés
rikot|tu *(-un, -tud) mn* meggyilkolt, megölt
rind *(-an, -ad) fn* 1. mell, kebel; 2. ruhamell, ruhanyak, gallér • *viär rind* ferde ruhanyak / gallér
rinda|ine *(-ižen, -št) fn* kis mell, kis kebel
rindal I *hsz* mellette, a közelében, közel, a szomszédban • *Müö elimme rindal.* (Mi) a szomszédban laktunk.
rindal II *(+gen) nu* vmi mellett, vmi mellől, vmihez közel, -nál, -nél, -tól, -től • *Koiv kazvau kodin rindal.* Nyírfa nő a ház mellett / a házhoz közel.
rindala|ine *(-ižen, -št) mn* szomszédos, szomszéd, melletti • *rindalaižes küläs* a szomszéd(os) faluban
rindalaž||mua *(-n, -d) fn* szomszéd(os) ország • *diplomatsidegiden uuzind rindalaižmuaiden ke* a diplomáciai kapcsolatok megújítása / újrafelvétele a szomszéd(os) országokkal
rindale I *hsz* mellé, a közelébe, közel, a szomszédba • *Ište rindale!* Ülj mellém!
rindale II *(+gen) nu* vmi mellé, vminek a közelébe, -hoz, -hez, -höz
rindalli|ne *(-žen, -št) mn* szomszédos, szomszéd, melletti • *rindalližeh kodih* a szomszéd(os) házba
rindalpiä I *hsz* mellőle, a közeléből, közelről, a szomszédból
rindalpiä II *(+gen) nu* vmi mellől, vminek a közeléből, -tól, -től
rind||korma|ń *(-nin, -nid) fn* mellzseb • *panda rindkormanih* mellzsebbe tenni

rind||mark *(-an, -ad) fn* (mellre tűzött) jelvény

rindu|z *(-ksen, -st) fn* a ló nyakörve a hámon • *vedada rinduz* meghúzni a ló nyakörvét a hámon

ring *(-an, -ad) fn* ring, szorító

ringu|da *(-u, -i) v* kiabál, felkiált, kiált, kiáltozik, rikácsol, víjjog • *Allid ringutah.* A jegesjércék víjjognak.

rink *(-an, -ad) fn* piac

ripak *(-on, -kod) fn* 1. rongy, törlőrongy, törlőruha • *Pühkiin vett ripakol.* Letöröltem / feltöröltem a vizet egy ronggyal. 2. használt ruha; 3. pelenka

rip|puda *(-puu, -ui) v* lóg, lelóg, függ, csüng • *Lamp rippuu lages.* Lámpa lóg a mennyezeten. – *Čuasud riputah seinäl*. Egy óra függ a falon. – *Orav ripui linduiden d'algaižis*. A mókus a madarak lábán csüngött.

rippuj *(-an, -ad) mn* függő, lógó, lelógó, csüngő • *rippuj lukk* lakat

rippumat|oi *(-toman, -tomad) mn* független • *rippumattomad muad* független országok – *Häin kandattau rippumattomad selgitust.* Ő támogatja a független vizsgálatot.

rips *(-un, -ud) fn* 1. pilla, szempilla [*cilia*]; 2. rojt, bojt, sallang

ripsu|d *(-iden, -id) fn plur* 1. pillák, szempillák [*cilia*] • *pitkäd ripsud* hosszú szempillák; 2. rojtok, bojt, sallang • *paik ripsuiden ke* rojtos (végű) sál

ripustu|da *(-u, -i) v* 1. felakasztja magát; 2. helyére akaszt

ripuška|ta *(-ndou, -ndži) v* lóg, lelóg, függ, csüng • *D'o koivuižil leht' ripuškandou.* A nyírfákon már lóg a levél.

ripute|z *(-ksen, -st) fn* 1. akasztós eszköz; 2. függődísz

riputt|ada *(-au, -i) v* felakaszt, ráakaszt, kiakaszt, felaggat, ráaggat, kiaggat • *Muam riputti sobad.* Az anya kiakasztotta a (mosott) ruhákat. – *Čuruižed riputettih bembelihe*. Harangokat aggatak a boltívekre.

riputu|z *(-ksen, -st) fn* kiakasztás, kiteregetés

risk *(-an, -ad) fn* rizikó, kockázat

rist *(-an, -ad) fn* kereszt • *rist kumpalan piäl* kereszt a kupolán

ristah *hsz* keresztbe-kasul, keresztbe, keresztül

ristaheze *hsz* keresztbe-kasul, keresztbe, keresztül • *kus dorogad mändäh ristaheze* ahol az utak keresztezik egymást

ristak *(-on, -kod) fn* rács

ristalli|ne *(-žen, -št) fn,mn* keresztény, keresztyén

ristan||usk *(-on, -od) fn* keresztény vallás, kereszténység

ristan||vier *(-on, -od) fn* keresztény vallás, kereszténység • *tulda ris-*

tenvieroh a keresztény valláshoz csatlakozni, kereszténnyé válni

ristan||vierolli|ne *(-žen, -št) fn,mn* keresztény, keresztyén, keresztény vallású

rist||emä *(-n, -d) fn* keresztmama, keresztanya

risti|da *(-u, -i) v* keresztel, megkeresztel ◊ *ristida silmäd* keresztet vet

ristijaiž|ed *(-iden, -id) fn plur* keresztszülők • *poigan ristijaižed* a fiának / fiúnak a keresztszülei

risti||kanz *(-an, -ad) fn* ember, személy, egyén • *vähäsanaine ristikanz* szűkszavú ember – *Kodi on täüź ihastunuzid ristikanzoid*. A ház tele van vidám emberekkel. ◊ *Armahad ristikanzad!* Kedves (ember)társak!

ristind *(-an, -ad) fn* megkeresztelés, keresztelés, keresztelő • *dälges lapsen ristindad* a gyermek keresztelője után

ristin||muam *(-an, -ad) fn* keresztmama, keresztanya

ristin||poig *(-an, -ad) fn* keresztfiú

ristin||tuat *(-an, -tad) fn* keresztpapa, keresztapa

ristin||tütär *(-en, -t) fn* keresztlány, keresztlány • *ristintüttären nimi* a keresztlány neve

rist||iža *(-n, -d) fn* keresztpapa, keresztapa

ristit|tu *(-un, -tud) mn* keresztelt, megkeresztelt

rist||leiba|ine *(-ižen, -št) fn* kis kovászos áldozási kenyér a liturgiában

rist'oi *(-n, -d) fn* keresztmama, keresztanya

rist||rihm *(-an, -ad) fn* a viselt felszület zsinórja

rizink *(-an, -ad) fn* radír, radírgumi, törlőgumi

rižoi *(-n, -d) mn* vörösesbarna, sötétvörös, vörhenyes, rőt

rižu *(-n, -d) fn* haraszt, lehullott gallydarabok

ritm *(-an, -ad) fn* ritmus

riuhto|da *(-u, -i) v* húzni, rántani, rángatni, kihúzni, kirántani, kirángatni • *riuhtoda hambaz* a fogat kihúzni

riäd *(-ün, -üd) fn* sor, rend, sorrend • *Dielod oldah riädüs.* A dolgok rendben vannak.

riäd||lugu||sana *(-n, -d) fn* sorszámnév

riädühi|ne *(-žen, -št) mn* átlagos, szokásos, megszokott, közönséges • *Pimed materij tulou koskettukseh toižen pimedan materijan ke kaku riädühine materij.* A sötét anyag úgy kerül kapcsolatba a másik sötét anyaggal, akárcsak egy átlagos / közönséges anyag.

riädü|ine *(-ižen, -št) fn* sor • *kolme riädüšt* három sor

riädülli|ne *(-žen, -št) mn* 1. sorrendi; 2. rendes, tisztességes

riähk *(-än, -äd) fn* bűn, hiba, vétek
riähkädu|da *(-u, -i) v* vétkezik, hibázik, bűnt követ el
riähkähi|ne *(-žen, -št) fn,mn* bűnös, hibás, vétkes
riäpü|z *(-ksen, -st) fn* törpemaréna [*Coregonus albula*] • *verez riäpüz* friss törpemaréna
riäpöi *(-n, -d) fn* törpemaréna [*Coregonus albula*]
robeh *(-en, -t) fn* nyírfakéregből készült doboz
ročon *(-an, -ad) fn* krumplilepény, zabpehelylepény
rodi|da *(-u, -i) v* 1. teremt, megteremt, létrehoz; 2. szül, megszül, világra hoz • *rodida lapś* gyermeket szülni / világra hozni
rodi|dakse *(-že, -ihe) v refl* 1. létrejön, megjelenik, feltűnik, keletkezik, támad • *Küntes vago rodiže.* Barázdák keletkeznek szántáskor. – *Heile rodiihe huiged.* Nekik szégyenük támadt. – *Ähkäidukses rodinuze räjähtuz oli ülen suuŕ.* Az ütközéskor létrejött robbanás nagyon erős volt. 2. beköszönt • *Hüvä siä rodiihe.* Jó idő köszöntött be. 3. születik, megszületik, világra jön • *Lapś rodiihe muailmah.* A gyerek világra született. – *Konz sina oled rodinuze?* Te mikor születtél?
rodimuks|ed *(-iden, -id) fn plur* szülés
rodind *(-an, -ad) fn* születés • *dälges minun rodindad* a születésem után
rodind||aig *(-an, -ad) fn* születési idő(pont)
rodind||koht *(-an, -ad) fn* születési hely
rodind||külä *(-n, -d) fn* szülőfalu • *Kujärv on meiden rodindkülä.* Kujärv a(z én) szülőfalum.
rodind||päiv *(-än, -äd) fn* születésnap • *Kucun sindai minun rodindpäiväle.* Meghívlak (téged) a születésnapomra.
rodind||sija *(-n, -d) fn* születési hely
rodind||vuo|ź *(-den, -t) fn* születési év
roditeľ *(-an, -ad) fn* szülő
roditeľ|ad *(-oiden, -oid) fn plur* szülők, apa és anya
roditeľa|ine *(-ižen, -št) fn* szülőcske, drága szülőm
rodi|tu *(-un, -tud) mn* született
rodń *(-an, -ad) fn* rokon
rodń|ad *(-iiden, -iid) fn plur* rokonok, rokonság
rodnik *(-an, -kad) fn* vminek a forrása
rodu *(-n, -d) fn* 1. rokonok, rokonság, család • *kuuluž rodu* híres család – *suuŕ rodu* nagy család / rokonság – *Häin on meiden rodud.* Ő a mi rokonunk. 2. törzs; 3. nemzedék; 4. faj, fajta; 5. nem (biológiai); 6. nem (nyelvtani)

rodu||nim|i *(-en, -ed) fn* családi név • *kuuluž rodunimi* híres családi név
rodu||puu *(-n, -d) fn* családfa
rogoz *(-an, -ad) fn* durva szövet, háncsszövet, gyékény, fahéncsfonat
roikott|ada *(-au, -i) v* lángol, lobog • *Tuli roikottau.* Lángol / lobog a tűz.
roiv *(-on, -od) fn* tábortűz, máglya • *Roivod poltetah Iivananpäivädda Pedrud vaste.* Nagy máglyákat / tüzeket gyújtanak Szent Iván és Szent Péter (ünnep)napjának előestéjén.
roji|da *(-u, -i) v* lerak, lerakodik, ledob, ledobál
rok|k *(-an, -kad) fn* leves • *Tule rokkad süömäh!* Gyere levest enni! – *Pane pipperid rokkah!* Tegyél borsot a levesbe!
rolik|ad *(-oiden, -oid) fn plur* görkorcsolya
ro|l'l' *(-llin, -llid) fn* szerep • *suur roll'* nagy szerep
roman *(-an, -ad) fn* regény
romineh *(-en, -t) fn* csörömpölés, kolompolás, zakatolás, zúgás • *lehmiden kelloiden romineh* a tehenek harangjának kolompolása
romi|šta *(-žou, -ži) v* csörömpöl, kolompol, zakatol, zúg • *Motor romižou.* Zúg a motor.
rooz *(-an, -ad) fn* rózsa, rózsaszál ◊ *mild'on roozad* millió rózsa(szál)
roozan||karva|ine *(-ižen, -št) mn* rózsaszín, rózsaszínű, rózsás
ropak *(-on, -kod) mn* érdes, kérges, rücskös • *ropakad käded* érdes / kérges kezek
rosčot|t *(-an, -tad) fn* számítás, kiszámítás, kalkulálás, kalkuláció
rossad *(-an, -ad) fn* palánta
roš|š *(-an, -šad) fn* liget
rozetk *(-an, -ad) fn* csatlakozóaljzat, konnektor
rozg|ad *(-oiden, -oid) fn plur* ostor, korbács, (fenyítő) vesszők(nyaláb), fenyítő bot
rozovoi *(-n, -d) mn* rózsaszín, rózsaszínű, rózsás
roža *(-n, -d) fn* 1. arc, orca; 2. pofa
roženič *(-an, -čad) fn* szülő kismama, szülő nő
rot|t I *(-an, -tad) fn* patkány [*Rattus*]
rot|t II *(-an, -tad) fn* század (katonai)
rouhi|da *(-u, -i) v* darabol, szétdarabol, feldarabol, tör, széttör, feltör • *rouhida diä* törni a jeget – *Ozrad rouhitah humbares.* Az árpát mozsárban törik.
rouńai|da *(-u, -) v* egyenlővé tesz, kiegyenlít
rousk *(-un, -ud) fn* 1. porc, porcszövet [*Cartilago*]; 2. porcogó
ruad *(-on, -od) fn* 1. munka, dolog, munkálkodás, munkavégzés • *düged ruad* kemény munka – *mändä*

ruadole munkába menni / járni– *artelline ruad* közösségi munka – *füüzikalližen ruadon dügeduz* a fizikai munka terhe – *kiirehtada ruadole* munkába sietni – *Mäne hot čukkeloh, ka ruad lopi*! Csinálj, amit akarsz, de fejezd be a munká(da)t! – *ottadakse ruadoh* nekifogni a munkának ◊ *Ala kiirehta kielel, a kiirehta ruadol!* Ne a szád járjon, hanem a kezed! (lit: Ne a nyelveddel iparkodj, hanem iparkodjál a munkáddal!) – *Häin mäni ruadon ke čukkeloh.* Fejest ugrott a munkába. – *Ruad ristikanzad čomendau.* A munka széppé teszi az embert.2. tevékenység, cselekvés, művelet, működés • *levittada ruadand* kiterjeszteni a tevékenységet; 3. fáradozás, elfoglaltság, foglalkozás, mesterség, szolgálat, állás, feladat, munkásság • *Mittes firmas sina ruadad?* Milyen cégnél dolgozol? Melyik cégnél vagy állásban? 4. gyártás, készítés, megmunkálás, kimunkálás; 5. cselekedet, tett • *kuningahiden suured ruadod* királyok nagy tettei; 6. mű, alkotás • *kielentiedustajiden ruadod* nyelvészeti művek – *Erahad spetsializiruitaheze vaiku hänen ruadoiden keraduksele*. Egyesek csak az ő műveinek a gyűjtésére specializálódtak.

ruad||aig *(-an, -ad) fn* 1. munkaidő; 2. munkával / munkában töltött idő

ruadaj *(-an, -ad) fn* munkás, dolgozó • *Ruadaj on laškištunu.* A munkás ellustult. – *Ruadajal sobad kulutah*. Egy munkásnak elkopik a ruhája.

ruadand *(-an, -ad) fn* munkálkodás, tevékenység • *siebran ruadand* a társaság tevékenysége

ruadand||luad *(-un, -ud) fn* munkamódszer, modus operandi

ruadand||pluan *(-an, -ad) fn* cselekvési terv, munkaterv

ruadand||sana *(-n, -d) fn* ige, verbum

ruadand||supstantiv *(-an, -ad) fn* cselekvést jelentő főnév

ruad||astal *(-an, -ad) fn* munkaeszköz, szerszám • *Adr on ruadastal.* Az eke az egy munkaeszköz.

ruad||bruja *(-n, -d) fn* munkaeszköz, szerszám

ruad||d'ouk *(-an, -kad) fn* munkacsapat, munkacsoport, munkakollektíva, brigád • *talohuden ruadd'ouk* háztartási munkacsapat

ruadi I *(-n, -d) mn* örvendetes

ruadi II *(+part) prep* vminek, vkinek az érdekében

ruadiv *(-on, -od) fn* rádió, rádióadó, rádióvevő • *Tugistancijal on kakš ruadivod.* A bázisállomásnak két rádióvevője van.

ruadiv||stancij *(-an, -ad) fn* rádióállomás
ruad||kund *(-an, -ad) fn* bizottság
ruad||külä *(-n, -d) fn* falu, község, telep, település
ruad||laud *(-an, -ad) fn* munkaasztal
ruad||matk *(-an, -ad) fn* szolgálati út, üzleti út • *Oledgo ruadmatkas vai lomal?* Szolgálati / üzleti úton vagy, avagy nyaralsz?
ruad||mie|z *(-hen, -st) fn* munkás, dolgozó • *fabrikan ruadmiehed* a gyár munkásai
ruad||neda|l' *(-lin, -lid) fn* munkahét • *Hüväd ruadnedalin algud silei!* A munkahét jó kezdését neked!
ruadnik *(-an, -kad) fn* munkás, dolgozó • *muatalohuden ruadnik* mezőgazdasági munkás / dolgozó
ruado|d *(-iden, -id) fn plur* munkálatok, munkák
ruadon||ala *(-n, -d) fn* szakképzettség, szakma
ruadon||ohd'adaj *(-an, -ad) fn* ügyvezető igazgató
ruadot|oi *(-toman, -tomad) fn,mn* munkanélküli
ruadotu|z *(-ksen, -st) fn* munkanélküliség • *kazvaj ruadotuz* növekvő munkanélküliség
ruad||päiv *(-än, -äd) fn* munkanap
ruad||päivä|d *(-iden, -id) fn plur* munkanapok, hétköznapok
ruad||siebrala|ine *(-ižen, -št) fn* kolléga, munkatárs ◊ *Hüväd ruadsiebralaižed!* Kedves kollégák / munkatársak!
ruag *(-an, -ad) fn* 1. bot, rúd, pózna; 2. horgászbot
ruaj *(-un, -ud) fn* menny, mennyország, éden, paradicsom • *puuttuda ruajuh* a mennyországba kerülni
ruam *(-an, -ad) fn* ráma, keret
ruan *(-an, -ad) fn* seb, sérülés
ruani|da *(-u, -i) v* sebez, megsebez, megsebesít
ruani|ta *(-ččou, -čči) v* sebez, megsebez, megsebesít
ruanit|tu *(-un, -tud) fn,mn* sebesült, megsebesült, megsebesített, sebzett, megsebzett
ruast|ada *(-au, -i) v* elkap, megfog, megragad, megmarkol, felmarkol, megkaparint, megszerez
ruastaj *(-an, -ad) fn* rabló, hódító, bitorló
rua|ta *(-dau, -doi) v* dolgozik, tevékenykedik, munkálkodik, megmunkál, művel, megművel, működik • *ruata muad* földet művelni – *Mida ruadad?* Mit dolgozol? – *ruata traktoral* traktoral dolgozni – *Kujärves ruadau etnokultuuran keskuč*. Kujärvben egy kisebbségi művelődési központ működik. – *Mina ruadoin viäzündah sai*. Kifáradásig dolgoztam.

ruav|az *(-han, -ast) mn* öreg, idős, éltes

rube|ta *(-dau, -zi) v* 1. kezd, elkezd, megkezd, hozzálát, nekilát • *Pidau rubeta opastamah lapsile omad kielt.* El kell kezdeni a gyerekeket az anyanyelvükre tanítani. – *Rubedamme pagižemah!* Kezdjünk el beszélni! – *Mina rubezin vedamah airoid kaikel vägel*. Teljes erővel húzni kezdtem az evezőket. 2. válik / lesz vmivé • *Häin rubedau opastajaks.* Ő tanár lesz.

rubi *(-n, -d) fn* 1. pörk, var, seb; 2. rüh, rühesség [*scabies*]; 3. himlő, fekete himlő [*variola vera*] • *suuŕ rubi* fekete himlő – *panda rubi* beoltani himlőre; 4. rubeola, rózsahimlő [*rubella*]

rubi||lötöi *(-n, -d) fn* varangy, varangyosbéka [*Bufo bufo*]

rubľ *(-an, -ad) fn* rubel • *kolme rubľad* három rubel

rubľahi|ne *(-žen, -št) fn* rubel

ruda *(-n, -d) fn* vasérc, érc

rudžaht|ada *(-au, -i) v* nyikorog, csikorog, ropog • *Luud rudžahtetah.* Ropognak / csikorognak a csontjai.

rudži|šta *(-žou, -ži) v* nyikorog, csikorog, ropog • *Lumi rudžižou.* Ropog / csikorog a hó.

rudžižend *(-an, -ad) fn* nyikorgás, csikorgás, ropogás

rudžižij *(-an, -ad) mn* nyikorgó, csikorgó, ropogó • *rudžižij lumi* ropogó / csikorgó hó

ruga *(-n, -d) fn* 1. gyanta • *Kuuzes lähtöu ruga.* A fenyőfából gyanta jön ki. 2. kátrány, szurok; 3. enyv

rugehi|ne *(-žen, -št) mn* rozs-, rozsból készült • *rugehine ďauh* rozsliszt

rug|iž *(-ehen, -išt) fn* rozs [*Secale cereale*] • *rahnoda rugišt* rozsot aratni – *Rugehed oldah aunas.* A rozs kazalban van. – *Rugiž on lagos*. Megdőlt a rozs.

rugiž||boba *(-n, -d) fn* búzavirág, gabonavirág, kékvirág [*Centaurea cyanus*]

ruhtina|z I *(-han, -st) fn* fejedelem, herceg • *suured ruhtinahad* nagyfejedelmek, nagyhercegek

Ruhtina|z II *(-han, -st) fn* Úristen

rujo *(-n, -d) fn* selejt, hulladék

ruk|k *(-an, -kad) fn* szegény fickó, barátocskám

ruľa *(-n, -d) fn* kormánykerék, volán, kormány

rumenč *(-an, -ad) fn* pír, arcpír, pirulás, elpirulás, elvörösödés

rumenča|ine *(-ižen, -št) fn* pirulás, elpirulás, elvörösödés

ŕumk *(-an, -ad) fn* kupica, stampedli, pálinkáspohár

rundug *(-an, -ad) fn* öltözőszekrény

rung *(-an, -ad) fn* 1. alak, figura; 2. törzs, test, korpusz; 3. csontváz

rungan||nostand *(-an, -ad) fn* felhúzódzkodás, húzódzkodás
runo *(-n, -d) fn* rúna, vers, költemény, ének, dal • *runo Ilmalližen kozičukses* Ilmarinen párkereső / leánykérő éneke – *kalevalaižed runod* a Kalevala rúnái
runo||ardeh *(-en, -t) fn* költői kincs
runo|d *(-iden, -id) fn plur* rúnák
runo||elm *(-an, -ad) fn* költemény, vers • *runoelman katkelmuz* versrészlet
runo||kogodu|z *(-ksen, -st) fn* versgyűjtemény, antológia
runo||luad *(-un, -ud) fn* versforma
runonik *(-an, -kad) fn* költő, poéta, verselő
runon||pajattaj *(-an, -ad) fn* rúnaénekes • *runonpajattajan pacaz* a rúnaénekes emlékműve
runo||sep|p *(-an, -pad) fn* versfaragó, költő, poéta
ruoč I *(-in, -čid) fn* svéd (nyelv) • *pagišta ruočiks* beszélni svédül
Ruoč II *(-is, -čih) fn* Svédország
ruoč III *(-in, -čid) fn,mn* lutheránus / evangélikus (vallású)
Ruoč|či *(-is, -čih) fn* Svédország
ruoččila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. svéd; 2. svédországi
ruočin||laud *(-an, -ad) fn* svédasztal
ruočin||sein *(-än, -äd) fn* bordásfal
ruod *(-an, -ad) fn* halcsont, halszálka • *Ruod tartui keroihe.* Torkára akadt a (hal)szálka. – *Särgiš on äij ruodad.* A bodorkában [*Rutilus rutilus*] sok szálka van.
ruodak|az *(-kahan, -ast) mn* szálkás (hal) • *Lahn on ruodakaz kala.* A dévérkeszeg egy szálkás hal.
ruog I *(-an, -ad) fn* étel, étek, ennivaló
ruog II *(-on, -od) fn* nád [*Phragmites australis*]
ruogik *(-on, -kod) fn* nádas
ruohk *(-an, -ad) mn* éretlen (gyümölcs) • *ruohkad muarďad* éretlen gyümölcsök
ruohti|da *(-u, -i) v* mer, merészkedik, merészel, bátorkodik
ruohtij *(-an, -ad) mn* merész, bátor • *ruohtij briha* merész / bátor srác
ruokkoh *hsz* tartalékba, (el)raktározásra, megőrzésre • *panda ruokkoh* tartalékba helyezni
ruokos *hsz* tartalékban, (el)raktározva
ruop|az *(-pahan, -ast) fn* halom, rakás, kupac, csomó • *Kerada kived ruoppahaze!* Gyűjtsd a követ halomba!
ruostu|da *(-u, -i) v* rozsdásodik, megrozsdásodik, elrozsdásodik • *Veič ruostui.* A kés megrozsdásodott.

ruostundu|z *(-ksen, -st) fn* rozsdásodás, megrozsdásodás, elrozsdásodás

ruostunu *(-den, -t) mn* rozsdás, elrozsdásodott, megrozsdásodott, rozsdalepte • *ruostunu raud* rozsdás vas

ruozme *(-gen, -t) fn* rozsda • *Ruozme ištuihe raudale.* Rozsda telepedett a vasra. – *Raud on ruozmeges.* A vasat rozsda borítja.

rupč *(-an, -ad) fn* 1. karmolás, karcolás, horzsolódás; 2. forradás, sebhely, var, heg

rupi|ine *(-ižen, -št) fn* ránc, redő

rupik|az *(-kahan, -ast) mn* ráncos, redős

rupišt|ada *(-au, -i) v* ráncol, összeráncol, redőz

rupištu|da *(-u, -i) v* ráncolódik, összeráncolódik, redőzödik

rup|p I *(-in, -pid) fn* ránc, redő • *süväd rupid* mély redők – *Occ on rupiš.* Ráncos a homloka.

rup|p II *(-un, -pud) fn* hátuszony, hátúszó • *Kalal on rupp.* A halnak hátuszonya van.

rusked *(-an, -ad) mn* 1. piros, pirosas, vörös, vöröses • *ruskedad huuled* piros / vörös ajkak – *ruskediden kird'oiden ke* piros / vörös (hímzés)mintával; 2. vörhenyes, rőt, rőtvörös; 3. barna, barnás, barnásvörös • *Čomendeleze rusked hebo.* A barna ló parádézik.

rusked||bard *(-an, -ad) fn,mn* barna / vörös szakállú

Rusked mer|i *(-al,-el; -ale, -ele) fn* Vörös-tenger

ruskedu|z *(-den, -t) fn* vörösség, pirosság

ruskendu|z *(-ksen, -st) fn* vörösödés, elvörösödés, pirulás, elpirulás

ruske|ta I *(-ndau, -ndži) v* pirosít, megpirosít, vörösít, megvörösít

ruske|ta II *(-nou, -ni) v* pirosodik, megpirosodik, pirul, elpirul, vörösödik, elvörösödik, vöröslik, piroslik • *rusketa vähäižel* kissé elpirulni / elvörösödni

ruskott|ada *(-au, -i) v* pirosodik, megpirosodik, pirul, elpirul, vörösödik, elvörösödik, vöröslik, piroslik • *Päivännouzem ruskottau.* Kelet vöröslik.

ruumen *(-en, -t) fn* pelyva

ruumen||šuuń *(-an, -ad) fn* pelyva tároló ládika

ruusl' *(-on, -od) fn* meder, folyammeder, folyómeder

rügi|da *(-u, -i) v* köhög

rügimi|ne *(-žen, -št) fn* köhögés

rügitt|ada *(-au, -i) v* köhögtet, köhögésre ingerel

rügitu|z *(-ksen, -st) fn* köhögés

rügituz||zel'l' *(-an, -ad) fn* köhögés elleni orvosság

rügzak *(-an, -ad) fn* hátizsák, hátitáska

ründä|z *(-han, -st) fn* mell, mellkas, kebel • *Südäm tükettäu ründähas.* A szív dobog a mellkasban.

ründäz||luu *(-n, -d) fn* mellcsont, szegycsont

rüömi|da *(-u, -i) v* mászik (apró gyerek) • *Lapś ďo rüömiu.* A gyerek már mászik.

rüöpäi|ta *(-dau, -ži) v* 1. iszik, kiiszik, megiszik, iszogat, iddogál; 2. leissza magát, beiszik

räbin *(-an, -ad) fn* berkenye, vörös berkenye [*Sorbus*]

räbinan||käpš *(-än, -äd) fn* berkenyefürt

räbinčiučoi *(-n, -d) fn* pirók, süvöltő, pinty [*Pyrrhula pyrrhula*]

räččin *(-an, -ad) fn* női pamuting / pamutruha

räččina|ine *(-ižen, -št) mn* pamut

räig *(-ün, -üd) fn* meglegyintés, paskolás, pofon, füles • *anta räig* pofont / fülest adni

räjäht|ada *(-au, -i) v* villan, lobban, fellobban, robban, felrobban • *Tulenišk räjähtau.* Villám villan. – *Bomb räjähti*. A bomba felrobbant.

räjähtanu *(-den, -t) mn* felrobbant

räjähtu|z *(-ksen, -st) fn* robbanás, felrobbanás • *Ähkäidukses rodinuze räjähtuz oli ülen suuŕ*. Az ütközéskor létrejött robbanás nagyon erős volt.

räketet|tu *(-un, -tud) mn* megsütött, sütött, megsült, sült • *räketettu liha* sült hús

räkett|ada *(-au, -i) v* süt, megsüt • *räkettada munarid* tojást megsütni – *Päiväine räkettau*. Süt a nap.

räk|k I *(-en, -ked) fn* forróság, hőség, meleg, hév, hő • *Mugoine on räkk!* Micsoda hőség (van)! – *Külüs on räkk.* A fürdőben meleg van.

räk|k II *(-en, -ked) mn* forró, meleg, tüzes • *räkk päiv* meleg nap

rämi|šta *(-žou, -ži) v* csörömpöl, kolompol, zakatol, zúg • *Kell romižou.* Zúg a harang.

rämižij *(-an, -ad) mn* csörömpölő, kolompoló, zakatoló, zúgó

rämü *(-n, -d) fn* csörömpölés, kolompolás, zakatolás, zúgás • *stökkolan rämü* üvegcsörömpölés

ränd *(-än, -äd) fn* latyakos idő(járás)

räpištu|da *(-u, -i) v* hervad, elhervad, sorvad, elsorvad, szárad, kiszárad, elszárad, elaszik, összeaszik

räpištumi|ne *(-žen, -št) fn* hervadás, elhervadás, sorvadás, elsorvadás, száradás, kiszáradás, elszáradás, elaszás, összeaszás

räpištunu *(-den, -t) mn* hervadt, elhervadt, sorvadt, elsorvadt, szárad, kiszáradt, elszáradt, elaszott, összeaszott • *räpištunuded änikod* (el)hervadt virágok

räüstä|z *(-han, -st) fn* eresz • *Piäsköin peza on rästähas.* Fecskefészek van az eresz alatt.

röč|č *(-än, -čäd) fn* sár, pocsolya, locspocs, latyak, mocsok, kosz, szenny, piszok • *Pihal on äij röččäd.* Sok kosz van az utcán.

röhk|äda *(-äu, -i) v* röfög, röffen • *Počid röhketah.* Röfögnek a disznók.

rökött|ada *(-au, -i) v* röfög, röffen • *Počč rököttäu.* Röfög a disznó.

röngu|da *(-u, -i) v* bőg, üvölt, ordít • *Kondij da härg röngütah.* A medve és a bika bőg(nek).

röpsäh|tadakse *(-aze, -tihe) v refl* esik, leesik, elesik, hull, lehull

rötk *(-än, -äd) fn* retek [*Raphanus sativus*] • *törkäta rötkäd* lereszelni a retket

S,Ś

saami *(-n, -d) fn* 1. lapp / számi nyelv • *pagišta saamikš* lapp / számi nyelven beszélni; 2. lapp, számi (személy) • *saamin ďoigud* a lappok / a számik ősi énekei / jojkái

saamila|ine *(-ižen, -št) mn* lapp, számi • *saamilaine muuzik* lapp / számi zene

sabe|l' *(-lin, -lid) fn* kard, szablya

sabilah|ad *(-oiden, -oid) fn plur* hordágy

sada *(-n, -d) szn* száz • *sada henged* száz személy – *eläda sadah vuodeh sai* száz évig élni

sadahi|ne *(-žen, -št) szn* századik, század- • *sadahine vuiť* a századik rész

sadal *(-an, -ad) fn* nyereg

sadam *(-an, -ad) fn* kikötő • *Astij tuli sadamah.* A hajó megérkezett a kikötőbe.

sada|ndž *(-nden, -t) szn* századik

sada||vuodi|ne *(-žen, -št) mn* százéves

sada||vuozi|ne *(-žen, -št) mn* százéves

sadu *(-n, -d) fn* 1. kert • *Sadus küpsettih ďablukad.* A kertben megértek az almák. 2. park, liget

sadu|l' *(-lin, -lid) fn* nyereg • *Häin ištuihe sadulih.* Nyeregbe ült.

saduloi|ta *(-ččou, -čči) v* nyergel, felnyergel, megnyergel

sagarm *(-on, -od) fn* vidra [*Lutra*]

saged *(-an, -ad) mn* sűrű, dús, szapora, tömör, telt • *saged pudr* sűrű kása – *saged mecc* sűrű erdő – *sagedad tukad* sűrű / dús haj

saged||huu|l' *(-len, -l't) fn* vastag / nagy ajkú (személy)

sagedu|da *(-u, -i) v* sűrűsödik, besűrűsödik, megsűrűsödik

sagedu|z *(-den, -t) fn* sűrűség

sagenzoitt|ada *(-au, -i) v* sűrít, besűrít, megsűrít

sage|ta *(-nou, -ni) v* sűrűsödik, besűrűsödik, megsűrűsödik

sai *(+illat) nu* -ig • *ehtah sai* vacsoráig – *polveh sai* térdig – *eläda sadah vuodeh sai* száz évig élni – *künäbrukseh sai* könyékig – *Mina ruadoin viäzündah sai*. Kifáradásig dolgoztam. – *Äijgo azeteksid on muuzijah sai?* Hány megálló van a múzeumig? – *vuodes 1977 vuodeh 1981 sai* az 1977-es évtől az 1981-es évig

said *(-an, -ad) fn* fekete tőkehal [*Pollachius virens*]

sait *(-an, -ad) fn* site, szájt, weboldal • *Gruafikoiden anal'uuzan sualehed pandah avaitule saitale.* A diagramelemzés eredményeit egy nyilvános weboldalon teszik közzé.

saivar *(-en, -t) fn* serke, a hajtetű petéje

sak|k I *(-an, -kad) fn* iszák, átalvető, tarisznya
sak|k II *(-an, -kad) fn* zsakett
saks I *(-an, -ad) fn* német nyelv • *pagišta saksaks* német nyelven beszélni
Saks II *(-as, -ah) fn* Németország
saksala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. német; 2. németországi
salag *(-an, -ad) fn* hering [*Clupea harengus*] • *suada salagad* heringet fogni
salat *(-an, -tad) fn* saláta
sala|t' *(-tin, -ttid) fn* szélhajtó küsz [*Alburnus alburnus*]
salb *(-an, -ad) fn* retesz, reteszzár
salbado *(-n, -d) fn* gát • *Vezi valuu salbados piäliči.* Víz ömlik a gáton keresztül. – *aigemba vahingoitetud salbadod* korábban megrongálódott gátak
salbadu|da *(-u, -i) v* becsukódik, bezárul, záródik • *Ukš ei salbadu.* Az ajtó nincs csukva.
salbadu|z *(-ksen, -st) fn* zárás, bezárás, lezárás
salbas *hsz* zárva, bezárva, csukva, becsukva • *Uksed kodiš oldih salbas.* Az ajtók a házban zárva voltak. – *pidada salbas* zárva tartani
salba|ta *(-dau, -zi) v* bezár • *Salbada ukš!* Zárd be az ajtót! – *Konttor on salbattu.* Az iroda zárva van.
salbatet|tu *(-un, -tud) mn* kasztrált, herélt, kiherélt
salbatt|ada *(-au, -i) v* kasztrál, herél, kiherél
salbat|tu *(-un, -tud) mn* zárt, bezárt • *salbatus konttoras* a (be)zárt irodában
saldat *(-an, -tad) fn* katona • *Sluužii saldattan.* Katonaként szolgált. – *lähtä saldatoihe* belépni a katonákhoz
salg *(-on, -od) fn* pózna, rúd, bot
salm I *(-an, -ad) fn* (külső) sarok
salm II *(-en, -ed) fn* 1. tengerszoros, szoros; 2. tóöböl
salma|ine *(-ižen, -št) fn* sarkocska, kis sarka vminek (kívülről)
salmal *hsz* (a) sarkon
salmoi||tuu|l' *(-len, -l't) fn* északnyugati szél
salo *(-n, -d) fn* tajga
salož *(-an, -ad) mn* tajgai
salv *(-on, -od) fn* káva, kútkáva
salv|ada *(-au, -oi) v* vág, vagdos, kivág, felvág, felaprít
salvet|tu *(-un, -tud) mn* felvágott, felaprított
sama *(-n, -d) nm* ugyanaz
samanla|ine *(-ižen, -št) nm* ugyanilyen, ugyanolyan
sambu|da *(-u, -i) v* (tűz, lámpa) elalszik, kialszik, elhalványul
sambuj *(-an, -ad) mn* kialvó, elhalványuló
sambute|z *(-ksen, -st) fn* 1. (ki)kapcsoló, villanykapcsoló; 2. tűzoltókészülék

sambutt|ada *(-au, -i) v* kikapcsol, lekapcsol, olt, elolt, leolt • *Sambuta lamp!* Kapcsold le / oltsd el a lámpát!
sambutu|z *(-ksen, -st) fn* kikapcsolás, lekapcsolás, oltás, eloltás, leoltás
sammal *(-en, -t) fn* moha [*Musci*] • *Lähtemme sammaleh.* Moháért indulunk.
sammaldu|da *(-u, -i) v* mohásodik, elmohásodik
sammaldunu *(-den, -t) mn* mohás, mohalepte
sammalik *(-on, -kod) fn* mohaszőnyeg
sammalik|az *(-kahan, -ast) mn* mohás, mohalepte
samogon *(-an, -ad) fn* házi pálinka, kisüsti
samokrutk *(-an, -ad) fn,mn* álarcos, jelmezes, maskarás
samol'ot *(-an, -ad) fn* repülőgép, repülő
samostojatelnoi *(-n, -d) mn* önálló, független
samosval *(-an, -ad) fn* dömper, billentős teherautó
samurai *(-n, -d) fn* szamuráj • *dälgimaine samurai* az utolsó szamuráj
samuraihi|ne *(-žen, -št) mn* szamuráj, szamuráj- • *samuraihine taba* szamuráj szokás
samvar *(-an, -ad) fn* szamovár
sana *(-n, -d) fn* szó, kifejezés, beszéd • *čomad sanad* szép szavak / beszéd
sana-artikke|l' *(-lin, -lid) fn* szótári szócikk
san|ad *(-oiden, -id) fn plur* varázsige
sana|ine *(-ižen, -št) fn* szavacska, kis szó, szócska • *hüvä sanaine* jó kis szócska
sana||kiišt *(-an, -ad) fn* vita, vitatkozás, vitázás
sana||kird' *(-an, -ad) fn* szótár • *lüüdi-venän sanakird'* lűd-orosz szótár
sananik *(-an, -ad) fn* kisszótár, szótárfüzet • *lüüdin sananik* lűd kisszótár / szótárfüzet
sanan||polv *(-en, -ed) fn* közmondás ◊ *Sananpolved opastetah meile mielevut*. A közmondások bölcsességre tanítanak minket.
sanan||pol'v *(-en, -ed) fn* közmondás
sana||ristak *(-an, -kad) fn* keresztrejtvény
sanatorium *(-an, -ad) fn* szanatórium, gyógyintézet • *lähtä sanatoriumah* szanatóriumba menni
sanelij *(-an, -ad) fn* beszélő, narrátor, elbeszélő, mesemondó • *hüvä sanelij* jó elbeszélő / mesemondó
sanel|ta *(-ou, -i) v* 1. elbeszél, elmesél, mesél • *Sanele iččeh nähte!* Mesélj magadról! 2. dumál, fecseg, cseveg, trécsel

sanelu|z *(-ksen, -st) fn* monda, rege, mese, elbeszélés • *Kirďuttaj kirďuttau saneluksid.* Az író elbeszéléseket / meséket ír.

saneluz||runo *(-n, -d) fn* elbeszélő költemény

sanged *(-an, -ad) mn* kövér, testes, molett, gömbölyű, telt, nagy, dagadt, vastag • *sangedad parded* vastag rönkök

sangedu|z *(-den, -t) fn* 1. kövérség, molettség; 2. vastagság • *parden sangeduz* a rönk vastagsága

sange|ta *(-nou, -ni) v* 1. hízik, elhízik, meghízik, kövéredik, megkövéredik • *Häin sangeni.* Meghízott. 2. vastagszik, vastagodik, megvastagszik, megvastagodik

sangištu|da *(-u, -i) v* 1. hízik, elhízik, meghízik, kövéredik, megkövéredik; 2. vastagszik, vastagodik, megvastagszik, megvastagodik

sanitar *(-an, -ad) fn* ápoló

santi||metr *(-an, -ad) fn* centiméter, centi • *santimetrad viiž levedut* öt centi(méter) széles

sanu|da *(-u, -i) v* beszélni, elbeszélni, mesélni, elmesélni, mondani, elmondani, kimondani, szólni, megszólalni • *sanuda meiden kieleh nähte* az anyanyelvünkről beszélni – *sanuda vastah* ellenvetéssel élni, ellenmondani – *Mina sanuin heile kiituksen*. Köszönetet mondtam neki. ◊ *Sanu hüvä sanaine!* Mondj / szólj egy jó szót!

sanum *(-an, -ad) fn* hír • *hüväd sanumad* jó hírek

sanum||leh|t' *(-tin, -tid) fn* hírlap, újság • *painada sanumlehted* újságot kiadni / kinyomtatni

sanund *(-an, -ad) fn* 1. mondat, kifejezés, frázis • *Azugat sanund!* Alkossatok / képezzetek egy mondatot! – *sanundan elementad* a mondat alkotórészei, mondatrészek – *pädijad sanundad* hasznos kifejezések; 2. mondás, szólás, szólásmondás, szállóige, frazéma • *mielikaz sanund* bölcs mondás

sanutt|ada *(-au, -i) v* diktál, tollbamond

sanutu|z *(-ksen, -st) fn* tollbamondás, diktálás • *lüüdin kielen sanutuz* lűd nyelvű tollbamondás

sapožnik *(-an, -kad) fn* suszter, cipész, csizmadia

sap|p *(-an, -pad) fn* epe, epehólyag [*vesica biliaris, fellea*]

saraffon *(-an, -ad) fn* szarafán, kaftánszerű ruha

sara||hein *(-än, -äd) fn* sás [*Carex*] • *Sarahein on paha hein.* A sás egy haszontalan növény.

sarai *(-n, -d) fn* pajta, szénatároló, csűr, fészer • *Tuat piliu sarail part.* Az apa rönköt fűrészel a fészer-

ben. – *Hebo nouzou regen ke saraile.* A ló a szekérrel felkapaszkodik a szénatárolóra. – *Heil oldih suured saraid*. Nekik nagy pajtáik / csűrjeik voltak.

sarai||pordah|ad *(-iden, -id) fn plur* a szénapadlás feljárója

sarai||siezdah|ad *(-iden, -id) fn plur* a szénapadlás feljárója

sarai||sild *(-an, -ad) fn* palló a szénapadlásra

sarajin *(-an, -ad) fn* pajta, szénatároló, szénapadlás, csűr, fészer • *Sarajin on ülähan, kus heinäd pidetah, a alahan on tahn.* Felül van a szénatároló, amelyben a szénát tartják, alatta pedig a tehénistálló.

sarapi|da *(-u, -i) v* kapar, kaparászik, karmol, karmolászik, megkarmol, karcol, megkarcol

sarapin *(-an, -ad) fn* karmolás, karcolás

sard' *(-an, -ad) fn* sorozat, széria • *toine sard'* második sorozat

sard'||film *(-an, -ad) fn* filmsorozat • *hišpanilaine sard'film* spanyol filmsorozat

sarg *(-an, -ad) fn* sáv, csík, szövetsáv, szalag

sargahi|ne *(-žen, -št) mn* durván szőtt, posztó-

sarv *(-en, -ed) fn* 1. szarv; 2. cumi • *Anda lapsele sarv!* Adj a gyereknek cumit! – *Last süötetah sarvel*. Cumival etetik a gyereket.

sarvik|az *(-kahan, -ast) mn* szarvval rendelkező, szarvas

sarvu|d *(-den, -t) fn* pásztorsíp

satandu|z *(-ksen, -st) fn* sebesülés, sérülés

satat|elta *(-telou, -teli) v* megsebesít, sérülést okoz

satate|z *(-ksen, -st) fn* seb, sérülés • *muan satateksed* a föld sebei

satatet|tu *(-un, -tud) fn,mn* sebesült • *Satatetud viedih kibulah.* A sebesülteket kórházba szállították.

satatt|ada *(-au, -i) v* megsebesít, sérülést okoz, megsebez, felsebez • *Häin satatti d'algan.* Felsebezte a lábát.

satattelu|z *(-ksen, -st) fn* sebesülés, sérülés

satatu|z *(-ksen, -st) fn* sebesülés, sérülés • *Häin suai satatuksen.* Megsérült. Sebet szerzett / kapott.

satelit *(-an, -tad) fn* szputnyik, műhold • *Satelitad ähkäittiheze 491 miilid ülemba Muad.* Műholdak ütköztek össze 491 mérfölddel a Föld felett.

sat|tadakse *(-aze, -oihe) v* megsebesül, megsérül • *D'alg satoihe.* Megsérült a lába. – *Ajaj ei sattanuze*. A sofőr nem sérült meg.

saun *(-an, -ad) fn* szauna • *mändä saunah* szaunába menni

savak *(-on, -kod) fn* pálca, vessző, bot, sétabot

savak||kävelu|z *(-ksen, -st) fn* séta sétabottal
saven||karva|ine *(-ižen, -št) mn* sötétszürke
sav|i *(-en, -ed) fn* agyag • *Saves azutah kirpiččad.* A téglákat agyagból készítik.
savik|az *(-kahan, -ast) mn* agyagos
savi|ne *(-žen, -št) mn* agyagból készült, agyag-
savi||pada *(-n, -d) fn* agyagfazék
savi||pada|ine *(-ižen, -št) fn* agyagedényecske
savi||ruad *(-on, -od) fn* fazekasság, agyagozás
savu *(-n, -d) fn* füst • *Savu nouzou butkes piä.* Füst száll fel a kéményből.
savu||butk *(-en, -ed) fn* füstkémény
savun||huahk *(-an, -ad) mn* füstszürke, füstszínű
savust|ada *(-au, -i) v* füstöl, bekormoz
savustet|tu *(-un, -tud) mn* füstölt • *savustettu kala* füstölt hal
savustu|z *(-ksen, -st) fn* füstölés
savu|ta *(-au, -zi) v* füstöl, füstölög
se I *(sen, sida) nm* ez, az • *Se on sinun viärüz.* Ez a te hibád. – *Se on veľ', kudam hädäs abuttau*. Ő az a barát, aki szükség esetén segít. – *Siiš kodiš iele eläjid*. Ebben a házban nincsenek lakók. – *Sil kohtal niitetah vai heinäd*. Azon a helyen csak szénát kaszálnak. – *Hüö sihe müöstüttih*. Ők ezzel egyetértettek.
-se II *ut msz* ugye, bizony, hisz, hát
seba *(-n, -d) fn* szegély
sebadel|ta *(-ou, -i) v* ölel, megölel, átölel, karol, átkarol
sebadel|takse *(-eze, -ihe) v refl* ölelkezik
sebadelu|z *(-ksen, -st) fn* ölelés, átölelés, megölelés • *Heita sebadeluz!* Hagyd abba az ölelést!
sebadu|z *(-ksen, -st) fn* ölelés, átölelés, megölelés
seba|ta *(-dau, -zi) v* ölel, megölel, átölel, karol, átkarol
seba|takse *(-daze, -zihe) v refl* ölelkezik
segah *hsz* közbe • *Valičuz tuli segah da iče rubezi finansiruimah kibulad.* A kormány lépett közbe, és átvette a kórházat finanszírozásra.
sega||tavar|ad *(-oiden, -oid) fn plur* fűszeráru, fűszer • *segatavaroiden lauk* fűszerbolt, fűszerüzlet
segi... segi... *ksz* vagy... vagy...
segoit|ar *(-taren, -art) fn* unokatestvér, unokafivér, unokanővér
segoitt|ada *(-au, -i) v* 1. kever, kavar, megkever, megkavar, összekever, összekavar, összevegyít; 2. összezavar, összekuszál, összegabalyít; 3. gyúr, meggyúr, összegyúr • *taigin segoittada* tésztát

gyúrni – *Muam segoitti taiginan*. Az anya (meg)gyúrja a tésztát.

segoittareks|ed *(-iden, -id) fn plur* unokatestvérek, unokafivérek, unokanővérek

segonnuze *(-n, -d) mn* összezavarodott, bedilizett

sego|ta *(-dau, -zi) v* 1. keveredik, kavarodik, összekeveredik, összekavarodik, összevegyül; 2. összezavarodik, összekuszálódik, összegabalyodik • *Viiht' segozi.* A gombolyag / motring összegabalyodott.

seiba|z *(-han, -st) fn* rúd • *tungeda veneht seibahal* rúddal tolni a csónakot

seiččeme *(-n, -d) szn* hét • *seiččeme metrad* hét méter

seiččeme||kümmen|t *(-n,||-en, -d||-t) szn* hetven

seiččeme|ndž *(-nden, -t) szn* hetedik

seiččeme||sada|d *(-n||-n, -d||-d) szn* hétszáz

seiččeme||tošt *(-n||Ø, -d||Ø) szn* tizenhét • *seiččemetošt henged* tizenhét személy

seiččeme||tuha|d *(-n||-n, -d||-d) szn* hétezer

seif *(-an, -ad) fn* széf, trezor, páncélszekrény

sein *(-än, -äd) fn* fal • *Seinäl ripui vahn oruž.* A falon egy régi fegyver lógott.

sei|šta *(-žuu, -žui) v* 1. áll, megáll, álldogál • *Taloi seižuu edahan.* A ház a közelben áll. 2. ellenáll, szembeáll; 3. létezik, van, található vhol

seište *hsz* állva, álldogálva

seištu|da *(-u, -i) v* megáll, megpihen, megszáll vhol, leáll

seižai|ta *(-dau, -ži) v* álldogál, elálldogál

seižat|tuda *(-tuu, -ui) v* áll, stagnál, leáll, megáll

seižu|da *(-u, -i) v* 1. áll, megáll, álldogál • *Minun edes seižuu laps'.* Egy gyerek áll előttem.2. létezik, van, található vhol

seižuj *(-an, -ad) mn* 1. álló, álldogáló; 2. található, lévő, levő • *50 kilometran tagana tägäpiä seižujas lidnas* az innen 50 kilométerre található városban

seižund *(-an, -ad) fn* állás, megállás, álldogálás

seižund||koht *(-an, -ad) fn* 1. pozíció, helyzet; 2. álláspont

seižund||punkt *(-an, -ad) fn* megállóhely, megálló, parkoló, parkolóhely

seižund||sija *(-n, -d) fn* megállóhely, megálló, parkoló, parkolóhely

sejalk *(-an, -ad) fn* vetőgép

sekcij *(-an, -ad) fn* részleg, tagozat, szekció, szakosztály • *boksan sekcij* ökölvívó szakosztály

sekleta|ŕ *(-rin, -rid) fn* titkár • *siebran sekletaŕ* a társaság titkára – *Ilmoitti oman sekletarin kauti*. A titkárán keresztül nyilatkozta.

seks *(-an, -ad) fn* szex

seksualli|ne *(-žen, -št) mn* szexuális • *seksualline südämuz* szexuális tartalom

sektor *(-an, -ad) fn* szektor, ágazat, részleg, övezet

sekund *(-an, -ad) fn* szekundum, másodperc

sel|d' *(-din, -did) fn* hering [*Clupea harengus*]

seld'||salat *(-an, -tad) fn* heringsaláta

selg *(-an, -ad) fn* 1. hát • *Šalg on selgäs.* Hátizsák van a hátán. 2. gerinc, hátgerinc

selged *(-an, -ad) mn* 1. felhőtlen, derült, világos, tiszta, fényes, ragyogó • *selged siä* felhőtlen / derült idő(járás) – *selged azij* tiszta ügy; 2. világos, egyértelmű • *Milei on selged.* Nekem egyértelmű / világos. – *Ni mitte zeľ' ei ole ozuttanu selgedad efektad*. Egyetlen egy gyógyszer sem mutatott egyértelmű hatást.

selgedas *hsz* tisztán, világosan, világossá, egyértelműen, egyértelművé • *Häin andoi selgedas tieta.* Világossá / egyértelművé tette.

selgedasti *hsz* tisztán, világosan, egyértelműen

selgedu|z *(-den, -t) fn* érthetőség, egyértelműség, világosság

selge|ta *(-nou, -ni) v* öltözködik, felöltözködik, öltözik, felöltözik

selgin *hsz* hátra, hátrafelé, vissza, visszafelé, zurück

selginnu *(-den, -t) mn* felöltöztetett

selginuze *(-n, -d) mn* felöltözött, kiöltözött

selgi|ta I *(-dau, -ži) v* felderül, kiderül, kitisztul • *konz siä selgidau* amikor az idő kitisztul

selgi|ta II *(-dau, -ži) v* felvesz (ruhát), felölt, felöltözik • *D'uokse selgidamah pövüižen piäle!* Futás felvenni a bundá(da)t!

selgite|z I *(-ksen, -st) fn* magyarázat, felvilágosítás, vminek a tisztázása

selgite|z II *(-ksen, -st) fn* öltözet, öltözék, ruha, ruházat

selgitt|ada I *(-au, -i) v* tisztáz, kiderít, felderít, kibogoz, megfejt • *selgittada azij* tisztázni a dolgot

selgitt|ada II *(-au, -i) v* öltöztet, felöltöztet

selgittaj *(-an, -ad) fn* nyomozó, felderítő

selgitu|z I *(-ksen, -st) fn* kinyomozás, felderítés, kivizsgálás, vizsgálat, nyomozás • *Häin kandattau rippumattomad selgitust.* Ő támogatja a független vizsgálatot.

selgitu|z II *(-ksen, -st) fn* öltöztetés

selg||luu *(-n, -d) fn* csigolya, gerinccsigolya
selg||par|ź *(-den, -t) fn* gerenda, tetőgerenda, mennyezeti gerenda
selg||ruod *(-an, -ad) fn* csigolya, gerinccsigolya
selgäm *(-an, -ad) fn* kézhát [*dorsum manus*]
sel'otk *(-an, -ad) fn* hering [*Clupea harengus*]
selsovet *(-an, -tad) fn* falusi / községi tanács
semestr *(-an, -ad) fn* szemeszter, félév (felsőfokú oktatási)
seminar *(-an, -ad) fn* szeminárium
senat *(-an, -tad) fn* szenátus, parlamenti felsőház • *oman muakundan ozuttaj senatas* a tartomány képviselője a szenátusban
senator *(-an, -ad) fn* szenátor, felsőházi képviselő
sen||ilma|ine *(-ižen, -št) mn* túlvilági, másvilági, transzcendens • *senilmaine muailm* a túlvilág
sen||perad *ksz,nm* ezért, azért • *Hištorikoid kritikuitah heid senperad, ku hüö ei ruattu ni mida oman kultuuran piästämižeks.* A történészek azért kritizálják őket, mert a kultúrájuk megmentéséért nem tesznek semmit sem.
sensacij *(-an, -ad) fn* szenzáció
sen||sijah *hsz* ellenkezőleg, ellenben, ezzel szemben
sent'abŕ||kuu *(-n, -d) fn* szeptember
sen||tähte *ksz,nm* ezért, azért
sepoi *(-n, -d) fn* kovács (költői) • *sepoi Ilmalline* Ilmarinen kovács
sep|p *(-an, -pad) fn* kovács, kovácsmester, mester • *Sepp ruadau pajas.* A kovács(mester) a kovácsműhelyben dolgozik.
serij *(-an, -ad) fn* széria, sorozat, sor, készlet, garnitúra
seržant *(-an, -ad) fn* szakaszvezető, őrmester
sertifikat *(-an, -tad) fn* tanúsítvány, igazolvány, igazolás, bizonyítvány • *sertifikatoiden mänettamine* a tanúsítványok visszavonása
serviz *(-an, -ad) fn* étkészlet
sessij *(-an, -ad) fn* 1. vizsgaidőszak; 2. ülésszak
sežo I *ksz* is, szintén, úgyszint • *Häin sežo tulou meile.* Ő szintén eljön hozzánk.
sežo II *nm* ugyanaz • *sežo miez* ugyanaz az ember
setukoi *(-n, -d) fn* szetu (az észt nyelvváltozata)
seuk *(-un, -kud) fn* unokatestvér, unokafivér, unokanővér
seukuks|ed *(-iden, -id) fn plur* unokatestvérek, unokafivérek, unokanővérek • *meiden seukuksil* az unokatestvéreinknél, az unokafivéreinknél, az unokanővéreinknél

Sibe|r' *(-riš, -rih) fn* Szibéria
sidai|ta *(-dau, -ži) v* köt, megköt, összeköt, hozzáköt, ráköt, beköt, átköt, kötöz, megkötöz, összekötöz, hozzákötöz, rákötöz, bekötöz, átkötöz
sida||müöti *ksz,nm* ezért, azért
side *(-gen, -t) fn* 1. kötés, megkötés, összekötés, hozzákötés, rákötés, kötözés, megkötözés, rákötözés, összekötözés, hozzákötözés; 2. kötés, kötözés, bekötés, bekötözés, kötszer; 3. kötelék; 4. kapcsolás, összekapcsolás, kapcsolat, kontaktus • *sideged internuotsivuh* internetes kapcsolatok – *sidegiden normalizacijas* a kapcsolatok normalizálása terén
sideg|ed *(-iden, -id) fn plur* kommunikációs eszközök
sidel|ta *(-ou, -i) v* összeköt, összekapcsol
side||nuora|ine *(-ižen, -št) fn* kötél, zsineg, spárga, zsinór
side||sana *(-n, -d) fn* kötőszó
sido|da *(-u, -i) v* köt, megköt, összeköt, hozzáköt, ráköt, beköt, átköt, kötöz, megkötöz, összekötöz, hozzákötöz, rákötöz, bekötöz, átkötöz • *sidoda liuhtehid* kévéket kötni – *Sidoda piähe paik!* Köss(él) egy kendőt a fejedre! – *Sidomme lujal langal*. Hosszú cérnával kötjük meg. – *Nižud sidotah snuapuile*. A búzát kévékbe kötik.
sido|dakse *(-ze, -ihe) v refl* összeköttetésben / összefüggésben van • *Kudam on sidonuze plazman virdan ke.* Ami összefüggésben van a plazmaáramlással.
siebr *(-an, -ad) fn* 1. egyesület, társulat; 2. társaság (közösség) • *hüväs siebras* jó társaságban; 3. társaság (gazdasági) • *siebran valičuz* a társaság igazgatósága – *Täs on meiden siebran brošuur*. Itt van a társaságunk tájékoztató füzete. 4. társadalom; 5. munkaközösség
siebrala|ine *(-ižen, -št) fn* 1. társ, barát • *minun parahad siebralaižed* a legjobb barátaim; 2. közösségi tag, szervezet tagja
siebralaž||kerag *(-an, -ad) fn* taggyűlés
siebralli|ne *(-žen, -št) mn* 1. baráti ◊ *siebralližin tervehuzin* baráti üdvözlettel; 2. barátságos • *siebralline miez* egy barátságos ember; 3. társadalmi • *siebralližel ruadol* társadalmi munkában
siebras *hsz* együtt
siebr||kund *(-an, -ad) fn* egyházközség, plébánia
siebruksi|ne *(-žen, -št) mn* bajtársias, barátságos • *ülen siebruksižed vastaduksed* nagyon barátságos válaszok
siebru|z *(-den, -t) fn* 1. barátság • *lujeta siebrut* erősíteni a barátsá-

got; 2. közösség • *lüüdilaižiden lapsiden siebruz* lűd gyermekek közössége

siečk *(-an, -ad) fn* szekerce

siegl *(-an, -ad) fn* szita, rosta

sieglo|da *(-u, -i) v* szitál, megszitál, rostál, megrostál

siemen *(-en, -t) fn* mag, magszem, vetőmag

siemend *(-an, -ad) fn* vetés, elvetés

siemendaj *(-an, -ad) fn* magvető • *kebď käzi siemendajal* a magvető könnyed keze

siemendu|z *(-ksen, -st) fn* vetés, elvetés

siemenduz||mašin *(-an, -ad) fn* vetőgép

siemen|ed *(-iden, -id) fn plur* mag, magszem, vetőmag

siemen||voi *(-n, -d) fn* napraforgóolaj, magolaj, növényi olaj

sieme|ta *(-ndau, -ndži) v* vet, elvet • *siemeta nagrišt* répát vetni – *siemata herneht* borsót vetni

sie|ń *(-nen, -ńt) fn* gomba • *kerata sieńt* gombát gyűjteni / szedni – *Astugam sieneh!* Menjünk gombáért! – *panda sienеd liččegen alle* a gombát prés alá tenni

sień||buč|č *(-in, -čid) fn* gombáshordó

sienik|az *(-kahan, -ast) mn* 1. gombás; 2. gombában gazdag

sień||mägi *(-en, -ed) fn* gombás hegy

sień||salat *(-an, -tad) fn* gombasaláta

sień||tak|k *(-an, -kad) fn* gombarakomány, gombaszállítmány

sień||vihm *(-an, -ad) fn* gombanövesztő eső

siezd|ad *(-oiden, -oid) fn plur* feljáró a szénapadlásra

siezdah|ad *(-iden, -id) fn plur* feljáró a szénapadlásra

siezdpordah|ad *(-iden, -id) fn plur* feljáró a szénapadlásra

siga I *(-n, -d) fn* sertés, disznó ◊ *Siga vazad ei sua*. A disznó nem ellik borjút.

siga II *hsz,nm* 1. ott ◊ *Kus on luhtaine, siga on ojaine.* Ahol pocsolya van, ott patak is van. • *Siga magattih üöd.* Ott töltötték az éjszakát. 2. onnan; 3. akkor

sigala|ine *(-ižen, -št) mn* ottani, odavaló, odavalósi, helyi • *sigalaižed rahvaz* odavalósi / helyi emberek – *Programm algotettih kell 8.30 ehtad sigalašt aigad.* A program helyi idő szerint este fél 9-kor kezdődött (el). – *Sigalaine virgvald varaittau lähen fabrikkad eläjid.* A helyi hatóság figyelmezteti a gyár / az üzem közelében lakókat.

sigali *hsz* arrafelé

sigapiä *hsz* onnan

sigaret *(-an, -ad) fn* cigaretta, szivarka

sigark *(-an, -ad) fn* szivar
signal *(-an, -ad) fn* jel, jelzés, jeladás, tülkölés, dudálás
sihe *hsz* oda, arrafelé
siib *(-en, -ed) fn* 1. szárny • *Hall on sorzan siiben al.* (Éjjeli) fagy a kacsa szárnya alatt. 2. toll, tollazat; 3. uszony
siibik|az *(-kahan, -ast) mn* szárnyas
siib||orav *(-an, -ad) fn* repülő mókus [*Pteromyini*]
siibu|d *(-den, -t) fn* szárnyacska ◊ *D'umalanlehmäine, ozuta siibuded!* Katicabogárka, mutasd a szárnyacskáidat!
siič *(-an, -čad) fn* karton
siiča|ine *(-ižen, -št) mn* karton
siid I *hsz* aztán, azután, majd, akkor • *Siid talvel siättih riepoid.* Télen azután répás kvaszt készítettek. – *Da siid merež sinna piästetah.* És akkor odateszik a mércét. – *Konz tulou pakaine, siid laht' diädüu.* Ha jön a fagy, az öböl majd befagy. – *Ku diä lähtöu därves, siid haug kudou.* Amikor a jég elhagyja a tavat, a csuka azután ívik. – *Siid häin pagiži piäministerin ke torgun küzündoiš.* Azután ő kereskedelmi kérdésekről tárgyalt a miniszterelnökkel.
siid II *hsz* 1. ott • *Siid oli äij lapsid.* Ott sok gyerek volt. – *Siid oli süvä.* Ott volt mélyen. 2. onnan
siid||sai *hsz* azóta • *Siidsai, ku valičuz tuli segah da iče rubezi finansiruimah kibulad.* Azóta, hogy a kormány közbe (nem) lépett, és át (nem) vette a kórház finanszírozását.
siig *(-an, -ad) fn* maréna [*Coregonus lavaretus*]
siim *(-an, -ad) fn* damil, horgászzsinór
siir *(-un, -ud) fn* sajt • *sulattu siir* ömlesztett sajt
siirdai|ta *(-dau, -ži) v* elmozdít, eltol, odébbmozdít, odébbtol
siirdand *(-an, -ad) fn* elmozdítás, eltolás, odébbmozdítás, odébbtolás
siirdel|ta *(-ou, -i) v* elmozgat, elmozdít
siirdu|da *(-u, -i) v* 1. elmozdul; 2. elköltözik • *Mina siirduin toižele sijale.* Másik helyre költöztem el.
siirdund *(-an, -ad) fn* 1. elmozdulás; 2. elköltözés
siiriči I *hsz* mellette, közel vmihez / vkihez • *mändä siiriči* mellette haladni
siiriči II *(+iness) nu* mellett • *Häin d'uoksi meiš siiriči.* Elrohant / elszaladt mellettünk.
siiriči III *(+iness) prep* mellett • *Aja siiriči hänes!* Vezess (el) őmellette!
siir|ta *(-dau, -zi) v* elmozdít, elrak, eltesz, átrak, áttesz, odébbtesz •

Siirzin kird'an toižele sijale. Áttettem a könyvet egy másik helyre.

siir|takse *(-daze, -zihe) v refl* 1. elmozdul; 2 átkerül

sija *(-n, -d) fn* 1. hely • *Mäne omale sijale!* Menj a helyedre! – *ď oudav sija* (egy) szabad hely; 2. fekvőhely; 3. helység; 4. táj, vidék • *Suo on alav sija*. A mocsár egy alacsony fekvésű vidék. 5. helyzet, állapot; 6. státusz; 7. eset (nyelvtan)

sija||form *(-an, -ad) fn* eset alakja (nyelvtan)

sijah *hsz* helyette, cserébe • *suada sijah* cserébe kapni

sijahi|ne *(-žen, -št) mn* idevalósi, idevaló, helyi

-sija|ine *(-ižen, -št) ut* -személyes, -ágyas • *kakśsijaine* kétszemélyes, kétágyas

sijali *hsz* helyenként, hellyel-közzel

sijalli|ne *(-žen, -št) fn* helyettes • *piämiehen sijalline* elnökhelyettes

sijan||lop|p *(-un, -pud) fn* esetvégződés (nyelvtan)

sijas *(+gen) nu* helyett, helyében • *Mina tulen vellen sijas.* A fivérem helyett jövök.

sikret *(-an, -tad) fn* titok

sikretan||vedaj *(-an, -ad) fn* titkár

sikreta|ŕ *(-rin, -rid) fn* titkár

sikš *hsz,nm* ezért, azért, emiatt, amiatt

silak *(-an, -kad) fn* sózott hal

sild *(-an, -ad) fn* 1. híd, palló; 2. pódium, színpad • *Pajattaj nouzi sildale.* Az énekes színpadra lépett.

silda|ine *(-ižen, -št) fn* hidacska, kis híd, palló • *karu sildaine* romos kis híd

sildaiž|ed *(-iden, -id) fn plur* színpad, pódium • *kuuritah sildaižil* dohányzás a színpadon / a pódiumon

siled *(-an, -ad) mn* 1. lapos, sík; 2. sima • *Kažil on siled karvaine*. A macskának sima szőre van.

siledu|z *(-den, -t) fn* 1. egyenletesség; 2. simaság

silitt|ada *(-au, -i) v* 1. simít, megsimít, végigsimít, lesimít, simogat, cirógat, megcirógat • *Häin silittau bošašt.* Megsimogatja a bárányt. 2. vasal, kivasal • *silittada sobad* ruhát vasalni

silitu|z *(-ksen, -st) fn* 1. simítás, megsimítás, végigsimítás, lesimítás, simogatás, cirógatás, megcirógatás; 2. vasalás, kivasalás

silituz||huoneh *(-en, -t) fn* vasalószoba, vasalóhelyiség

silituz||raud *(-an, -ad) fn* vasaló

silm *(-än, -äd) fn* szem [*oculus*] • *Ala südäida sormel silmäh!* Az ujjaddal nehogy belebökj a szemedbe!

silmiden||vrač|č *(-an, -čad) fn* szemész, szemorvos

silm||kaiv *(-on, -od) fn* mocsári lék • *Häin silmkaivoh puutui.* Egy mocsári lékbe esett bele.
silm||lähk *(-en, -et) fn* mocsári lék
silm||lähte *(-n, -d) fn* mocsári lék
silmä|ine *(-ižen, -št) fn* szemecske, kis szem • *lindun silmäižed* a madár szemecskéi
silmän||kaiv *(-on, -od) fn* mocsári lék
silmän||luom *(-en, -ed) fn* szemhéj
silmän||lähk *(-en, -et) fn* mocsári lék
silmän||lähte *(-n, -d) fn* mocsári lék
silmän||zeľľ *(-an, -ad) fn* szemorvosság, szemgyógyszer
silmän||tip|ad *(-oiden, -oid) fn plur* szemcsepp(ek)
silmät|oi *(-toman, -tomad) mn* szem nélküli, vak, világtalan
siloi *hsz,nm* akkor
siloi|ne *(-ižen, -št) mn* akkori • *siloižis oloiš* az akkori körülmények között
simuloiččij *(-an, -ad) fn* szimulátor
simuloičend *(-an, -ad) fn* szimulálás, szimuláció, imitálás, imitáció
simuloi|ta *(-ččou, -čči) v* szimulál, imitál • *Programm kirďutettih simuloiččemah galaktikan kacundoid.* Egy programot írtak a galaxis megfigyelését szimulálandó.
sin|a *(-un, -dai) nm* te • *Sina opastud školas.* Te iskolában tanulsz. – *Mitte silai eloaig oli?* Milyen volt az életed? ◊ *Oiged korv ku heližou, sindai kiitetah*. Ha a jobb füled cseng, megdicsérnek téged.
sińak *(-an, -ad) fn* zúzódás, véraláfutás, kék folt
sinč|ad *(-oiden, -oid) fn plur* előszoba
sinčoi *(-n, -d) fn* előszoba
Singapur *(-as, -ah) fn* Szingapur
sini *hsz,nm* addig (időben) • *kuni, sini* addig, ameddig – *Kuni sina magazid, sini vihm lopiihe*. Amíg te aludtál, addig elállt az eső. ◊ *Kuni ďalg kopsau, sini suu ńapsau*. Amíg topog a láb, addig cuppog a száj.
sini|ne *(-žen, -št) mn* kék • *sinine muju* kék szín
siništu|da *(-u, -i) v* kékül, megkékül, elkékül
sinna *hsz* 1. ott; 2. oda, arra, arrafelé • *Hüö lähtäh sinna.* Ők odamennek. – *Merež sinna piästetah*. Odateszik a mércét.
sinnapiä *hsz* oda, arra, arrafelé
sinna-tännä *hsz* ide-oda • *Häin kävelou sinna-tännä.* Ide-oda járkál.
sinne *hsz* oda, arra, arrafelé
sinonimi *(-n, -d) fn* szinonima, rokonértelmű szó / kifejezés
sintetik *(-an, -kad) fn* szintetikus anyag

sintetikalli|ne *(-žen, -št) mn* szintetikus • *sintetikalližed kangahad* szintetikus szövetek
sintetikalližes *hsz* mesterségesen, szintetikus módon
sintetikalližesti *hsz* mesterségesen • *sintetikalližesti azutud tavarad* mesterségesen előállított áruk
sire|ń *(-nen, -ńt) fn* orgonavirág, orgona [*Syringa vulgaris*]
sirenin||karva|ine *(-ižen, -št) mn* lila
sirgo|ine *(-ižen, -št) fn* fülbevaló
sirotin *(-an, -ad) fn* árva, árvagyerek
sirp *(-in, -pid) fn* sarló • *Kagrad rahnotah sirpil.* Sarlóval aratják a zabot.
sistem *(-an, -ad) fn* szisztéma
sizar *(-en, -t) fn* nővér • *velled da sizared* fivérek és nővérek
sizareks|ed *(-iden, -id) fn plur* nővérek, lánytestvérek
sizaren- *et* nővér-, nővéri
sizon *(-an, -ad) fn* szezon, évad • *kulujal sizonal* ebben a szezonban – *Kulujan sizonan ezmaižis kierdoiš antih raport heinkuun lopus*. Az idei szezon első eseteit július végén jelentették.
sizon||tulv *(-an, -ad) fn* szezonális árvíz
sizrindam *(-an, -ad) fn* mostoha lánytestvér / nővér
sit|t *(-an, -tad) fn* 1. széklet, ürülék, bélsár; 2. ganéj, trágya; 3. sár, szenny, mocsok
sitt||böröi *(-n, -d) fn* ganajtúró bogár [*Scarabaeidae*]
situacij *(-an, -ad) fn* helyzet, szituáció
sivu *(-n, -d) fn* 1. derék, oldal; 2. oldal, lap, könyvoldal, könyvlap, weboldal, szájt, site • *kird'an sivuil* egy könyv oldalain / lapjain
sivu|d *(-in, -id) fn plur* oldalak, lapok
siä *(-n, -d) fn* időjárás, idő • *Hüvä siä rodiihe.* Jó idő érkezett. – *Paha on siä*. Rossz az idő(járás). – *purguzij siä* hóviharos idő
siädel|ta *(-ou, -i) v* 1. előállít, készít, csinál, gyárt; 2. végez, elvégez • *siädelta huondezgimnastikkad* reggeli tornát végezni
siädäj *(-an, -ad) mn* cselekvő, tevő
siändü|z *(-ksen, -st) fn* szabály, rendelet, törvény • *kird'utetud siändüksed* írott szabályok – *siändüksid müöti* a törvény szerint
siän||enduste|z *(-ksen, -st) fn* időjárás-előrejelzés
siä|ŕ *(-ren, -ŕt) fn* csizmaszár
siäŕ||värttin *(-an, -ad) fn* lábszár, lábikra
siäŕ||värttin||luu *(-n, -d) fn* lábszárcsont

siäsk *(-en, -ed) fn* szúnyog [*Culicidae*]
siäst|äda *(-äu, -i) v* 1. óv, véd, őriz, megóv, megvéd, megőriz; 2. takarékoskodik, spórol, megtakarít, megspórol
siäständ *(-an, -ad) fn* 1. óvás, védés, őrzés, megóvás, megvédés, megőrzés; 2. takarékoskodás, spórolás, megtakarítás, megspórolás
siät|tü *(-ün, -tüd) mn* készült, készített, gyártott
siä|tä *(-däu, -di) v* előállít, készít, csinál, tesz, cselekszik, gyárt, alkot • *Pidau ehtida siätä.* Meg kell tudni csinálni. – *siätä magaduzsija* megágyazni – *Häin siädi äijän hüvüt.* Ő sok jót tett. – *Lähtegid siättih.* Lékeket készítettek. – *Siäkät vuorpagin!* Alkossatok / képezzetek párbeszédet! ◊ *Mida ehtid tänäpä siätä, ala diätä huomeneks!* Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra!
siä|täkse *(-däze, -dihe) v refl* készül, elkészül, lezajlik
skafander *(-an, -ad) fn* szkafander, űrruha
skanč *(-an, -ad) fn* vékony lepény
skelet *(-an, -ad) fn* csontváz
skenarij *(-an, -ad) fn* szövegkönyv, forgatókönyv, szcenárió
skird *(-an, -ad) fn* kazal, szénakazal, boglya, szénaboglya
skopk *(-an, -ad) fn* zárójel
skop|pida *(-piu, -i) v* gyűjt, gyűjtöget, halmoz, felhalmoz, takarékoskodik, megtakarít, spórol, megspórol
skotnoi *(-n, -d) mn* szarvasmarha-, marha-, tehén- • *skotnoi dvor* tehénkarám, marhakarám
sko|ťť I *(-tin, -ttid) fn* 1. skót személy; 2. skót nyelv • *pagišta skotikš* skótul beszélni
Sko|ťť II *(-tiš, -ttih) fn* Skócia
skottila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. skót; 2. skóciai
skripk *(-an, -ad) fn* hegedű
skrip|pida *(-piu, -i) v* csikorog, nyikorog, nyekereg, serceg
skuask *(-an, -ad) fn* mese, rege
skuup *(-an, -ad) fn,mn* fösvény, kapzsi, sóvár, fukar, zsugori
skuupas *hsz* zsugorgatva, fukarul
skuupasti *hsz* zsugorgatva, fukarul
skvažin *(-an, -ad) fn* lyuk, nyílás, hasadék, rés
skvorč *(-an, -ad) fn* seregély [*Sturnus vulgaris*]
slaid *(-an, -ad) fn* csúszás
sledi|da *(-u, -i) v* ügyel, felügyel, figyel, megfigyel, vigyáz, szemmel tart
sliesa|ŕ *(-rin, -rid) fn* 1. lakatos; 2. bádogos
slifk *(-an, -ad) fn* szilva [*Prunus*]
slitk *(-an, -ad) fn* öntvény, öntecs, buga (kohászat)

sloja *(-n, -d) fn* réteg
slona *(-n, -d) fn* elefánt [*Elephantidae*]
slova|ŕ *(-rin, -rid) fn* szótár
sluav *(-an, -ad) fn* hírnév, dicsőség ◊ *Ei ole suurembad sluavad, ku diättäda hüvä dälg muale*. Nincs nagyobb dicsőség, mint jó nyomot hagyni a földön.
sluavak|az *(-kahan, -ast) mn* híres, hírneves • *sluavakaz külä* híres falu
sluavi *(-n, -d) fn* szláv nyelv • *pagišta sluavikš* szláv nyelven beszélni
sluavila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* szláv • *sluavilaižed kieled* szláv nyelvek
sluušp *(-an, -ad) fn* 1. szolgálat; 2. szolgáltatás; 3. kiszolgálás, felszolgálás
sluužb *(-an, -ad) fn* 1. szolgálat; 2. szolgáltatás; 3. kiszolgálás, felszolgálás
sluuži|da *(-u, -i) v* 1. szolgál, szolgálatot végez • *Poig sluužiu armijas.* A fia a hadseregben végez szolgálatot. 2. kiszolgál, felszolgál; 3. szolgáltat, kiszolgáltat • *Ehtagolline sluužitah suobattan.* A vesperást szombaton szolgáltatják (ki).
sluužij *(-an, -ad) fn* 1. szolga, szolgáló; 2. szolgáltató; 3. kiszolgáló, felszolgáló; 4. alkalmazott
sluužind *(-an, -ad) fn* 1. szolgálat; 2. szolgáltatás; 3. kiszolgálás, felszolgálás
smekai|da *(-u, -) v* ért, megért, felfog
smekalk *(-an, -ad) fn* hozzáértés
smetan *(-an, -ad) fn* tejföl, tejfel
smielo *hsz* merészen, bátran
smietti|da *(-u, -i) v* gondol, gondolkodik, feltételez, feltesz • *smiettida anaľuutikalližes* analitikusan gondolkodni – *Tiedustajad smietittih.* A kutatók / tudósok feltételezték.
smičk *(-an, -ad) fn* hegedűvonó, vonó
smorodin *(-an, -ad) fn* ribizli, ribiszke [*Ribes*] • *rusked smorodin* vörös ribizli – *must smorodin* fekete ribizli – *vauged smorodin* fehér ribizli
smuut *(-an, -ad) fn,mn* jelmezes, maskarás, álarcos • *Küläd müöti käveltih smuutad.* Falu szerte jelmezesek jártak. – *Sündünaiga kävelimme smuutikš.* Karácsonykor jelmezesként jártunk.
snaiper *(-an, -ad) fn* mesterlövész
snuap *(-un, -pud) fn* kéve, köteg, nyaláb, csóva • *Nižud sidotah snuapuile.* A búzát kévékbe kötik. – *Toine andelou snuapuid.* A másik kévéket hord.
soba *(-n, -d) fn* ruha • *kulu soba* régi / használt ruha – *kulunu soba* viseltes ruha – *märgäd sobad* nedves

ruhák – *kacuttada sobid* bemutatni a ruhát – *Sobad kuivettih*. A ruhák megszáradtak. – *Ruadajal sobad kulutah*. Egy munkásnak elkopik a ruhája. – *Hoikad sobad pandah*. Könnyű ruhát viselnek / hordanak. – *Naine pezou sobid*. Az asszony mossa a ruhát. – *Puzertah sobid*. Kicsavarják a ruhákat.

sobi|da *(-u, -i) v* 1. megfelel, passzol, illik, való, helyes, alkalmas • *Tämä ei sobi milei.* Nekem ez nem felel meg. 2. egyezkedik, megegyezik • *Ükś sobiu ühteh toižen ke.* Egyike a másikával megegyezik.

sobiden||pezend *(-an, -ad) fn* ruhamosás

sobij *(-an, -ad) fn* megfelelő, alkalmas • *sobij aig* megfelelő / alkalmas idő(pont)

sobimu|z *(-ksen, -st) fn* megegyezés, megállapodás

sobind *(-an, -ad) fn* megegyezés, megállapodás • *sobindan pidenduz* a megállapodás meghosszabbítása

sobu *(-n, -d) fn* 1. egyetértés, megegyezés; 2. összhang, békesség

socialist *(-an, -ad) fn* szocialista

socialistahi|ne *(-žen, -št) mn* szocialista

socializm *(-an, -ad) fn* szocializmus

socialli|ne *(-žen, -št) mn* szociális • *socialline abu* szociális segély

socium *(-an, -ad) fn* társadalom

sočinenij *(-an, -ad) fn* 1. alkotás, mű, munka; 2. fogalmazás, fogalmazvány, szerzemény

soged *(-an, -ad) mn* vak, világtalan

sogedu|z *(-den, -t) fn* vakság

sogendu|z *(-ksen, -st) fn* káprázat

sogenzoitt|ada *(-au, -i) v* 1. megvakít, vakít; 2. elvakít, elkápráztat • *Päiväine sogenzoittau.* Elvakít a nap.

soge|ta *(-nou, -ni) v* megvakul

sohrani|da *(-u, -i) v* megőriz, megvéd, megóv, megtart

sohrani|dakse *(-že, -ihe) v refl* megőrződik, megmarad

soi|da *(-b, -) v* cseng, csendül, felcsendül, csilingel, csörömpöl • *Telefon soib.* Cseng a telefon.

soim I *(-an, -ad) fn* nagy csónak, dereglye

soim II *(-en, -ed) fn* jászol, etető

soit *(-on, -tod) fn* harmonika, tangóharmonika, akkordeon • *Mina viändän soittoh.* Én játszok harmonikán.

soitand *(-an, -ad) fn* zene, muzsika

soitand||luad *(-un, -ud) fn* zenei játékmód • *tundustada soitandluadud müöti* a zenei játékmód alapján felismerni

soitt|ada *(-au, -i) v* 1. zenél, muzsikál, hangszeren játszik • *soittada kandeleheze* kantelén játszani – *soittada nottid müöti* kottából ját-

szani; 2. (telefonon) felhívni • *Soita milei!* Hívj fel (engem)!

soittaj *(-an, -ad) fn* 1. harmonikás; 2. zenész, muzsikus

solm *(-en, -ed) fn* csomó, bog • *kinded solm* szoros csomó

solobei *(-n, -d) fn* 1. fülemüle, csalogány [*Luscinia megarhynchos*]; 2. pacsirta [*Alaudidae*]

solonk *(-an, -ad) fn* sótartó

sopernik *(-an, -kad) fn* vetélytárs, versenytárs, konkurrens, ellenfél, rivális

sordaj *(-an, -ad) fn* 1. favágó; 2. elnyomó, leigázó

sordu|da *(-u, -i) v* esik, leesik, hull, lehull, pottyan, lepottyan, leszakad • *Nieglaine sordui heinäh.* Egy tű a fűbe esett.

sork *(-an, -kad) fn* 1. lábszár, lábikra, sípcsont; 2. állatláb, mancs, pata

sorm *(-en, -ed) fn* a kéz ujja • *Viidel sormel nühtiu tüöd.* Öt ujjal szedi a lent.

sorm||suar *(-an, -ad) fn* ujjköz a kézen

sormu|d *(-den, -t) fn* ujjacska

sorz *(-an, -ad) fn* kacsa, réce [*Anas*] • *Sorz kräkettau.* A kacsa hápog. – *Sorz čukeldau*. A kacsa lemerül / lebukik a víz alá. – *Veziluhtas eletah sorzad*. A víztározóban kacsák élnek. – *sorzan siib* kacsaszárny

sor|ta *(-dau, -zi) v* 1. ejt, leejt, hullajt, lehullajt, pottyant, lepottyant • *sorta nagl* leejteni egy szöget; 2. kivág, kidönt, ledönt • *sorta puud* kivágni / kidönteni a fát

šotaki *hsz* mindazonáltal

sotk *(-an, -ad) fn* bukóréce [*Aythyini*] • *Sotk čukeldau*. A bukóréce lemerül / lebukik a víz alá.

sotki|da *(-u, -i) v* 1. kever, kavar, megkever, megkavar, összekever, összekavar, összevegyít; 2. összezavar, összekuszál, összegabalyít; 3. gyúr, meggyúr, összegyúr • *D'ogo taigin on sotkittu?* Meg lett már gyúrva a tészta?

soudaj *(-an, -ad) fn* 1. evezős; 2. csónakázó

soudand *(-an, -ad) fn* 1. evezés; 2. csónakázás

soudand||tel'l' *(-un, -ud) fn* evezősülés, csónakpad

soudel|ta *(-ou, -i) v* 1. evez; 2. csónakázik • *soudelta därved müöti* a tavon csónakázni

soudelu|z *(-ksen, -st) fn* 1. evezés; 2. csónakázás

souhoz *(-an, -ad) fn* állami gazdaság, szovhoz

sousem *hsz* egészen, teljesen, teljességgel

sou|ta *(-dau, -zi) v* evez • *souta airoil* evezőkkel evezni

soute *hsz* evezve

soves|t' *(-tin, -tid) fn* lelkiismeret

sovet *(-an, -tad) fn* tanács (testület)

sovorotk *(-an, -ad) fn* serpenyő

spassibo *(-n, -d) fn* köszönet ◊ *Spassibo silei!* Köszönet neked! – *Spassibo kuundelijoile!* Köszönet a figyelemért! – *Spassiboid ülen äij!* Nagy-nagy köszönet!

spassiboi|ta *(-ččou, -čči) v* megköszön, köszönetet mond, hálát ad • *spassiboita D'umalad* hálát adni Istennek

spassi|da *(-u, -i) v* megment, megszabadít, kiment

specialist *(-an, -ad) fn* specialista, szakember, szakértő

specializirui|dakse *(-že, -he) v refl* specializálódik, szakosodik • *Erahad specializiruitaheze vaiku hänen ruadoiden keraduksele.* Egyesek csak az ő műveinek gyűjtésére specializálódtak.

specialno *hsz* főleg, különlegesen, speciálisan

specialnoi *(-n, -d) mn* különleges, speciális

spičk *(-an, -ad) fn* gyufa, gyufaszál

spisk *(-an, -ad) fn* 1. lista, jegyzék; 2. jegyzet, feljegyzés

splava *(-n, -d) fn* ötvözet

spokoi *(-n, -d) fn* béke, nyugalom

spori|da *(-u, -i) v* vitat, megvitat, vitázik, vitatkozik, perel

sport *(-an, -tad) fn* sport • *Armastan sporttad.* Szeretem a sportot.

sportan||kaccuj *(-an, -ad) fn* szurkoló, drukker

sport||bruj|ad *(-iden, -id) fn plur* sportfelszerelés

sport||d'ouk *(-an, -kad) fn* sportcsapat

sport||keng|ad *(-oiden, -oid) fn plur* sportcipő, tornacipő • *vahnaižed sportkengad* elöregedett sportcipő

sport||kiišt *(-an, -ad) fn* sportverseny • *rahvahidenkeskehižed sportkiištad* nemzetközi sportversenyek

sport||kruug *(-an, -ad) fn* sportkör, sportszakosztály

sport||lauk I *(-an, -kad) fn* sportbolt, sportüzlet

sport||lauk II *(-un, -kud) fn* sporttáska, sportszatyor

sport||luad *(-un, -ud) fn* sportág

sport||mie|z *(-hen, -st) fn* sportoló • *meiden kaikile sportmiehile* minden sportolónknak

sport||plac|c *(-an, -cad) fn* sportpálya, stadion

sport||ruadand *(-an, -ad) fn* sporttevékenység

sport||zual *(-an, -ad) fn* sportterem, tornaterem • *boksuita sportzualas* tornateremben bokszolni

sport||tander *(-en, -t) fn* sportpálya

sport||tavar|ad *(-oiden, -oid) fn plur* sportáru(k), sportcikkek

sportti|da *(-u, -i) v* ront, elront, tönkretesz

sport||tila *(-n, -d) fn* sportterem, tornaterem

spruafk *(-an, -ad) fn* érdeklődés, tudakozódás, tájékozódás, informálódás
spruavi|dakse *(-iže, -ihe) v refl* gyógyul, begyógyul
spruavind *(-an, -ad) fn* gyógyítás, kúra, kúrálás
spruavittaj *(-an, -ad) mn* gyógyító, gyógyhatású
Spuasan||pühä *(-n, -d) fn* Színeváltozáskori böjt
Spuasan||päiv *(-än, -äd) fn* Krisztus színeváltozásának napja
spuassi|da *(-u, -i) v* megment, megszabadít, kiment
sraššai|da *(-u, -) v* megijeszt, megrémít, megfenyeget, ijeszt, rémiszt, fenyeget
sriädö *hsz* azonnal, rögtön, egyből, azon nyomban, rögvest, egyszerre, nyomban, hirtelen, máris • *tulda kodih sriädö dälges školad* iskola után rögtön hazajönni
sročno *hsz* sürgősen, gyorsan, sietve
sruas|t' *(-tin, -tid) fn* ijedtség, rémület, félelem, ijedelem, rettegés
stadion *(-an, -ad) fn* stadion, sportpálya
stali *(-n, -d) fn* acél
stancij *(-an, -ad) fn* 1. állomás, megálló, megállóhely; 2. vendéglő
standart *(-an, -ad) fn* szabvány
standarttahi|ne *(-žen, -št) mn* szabványos
stank|ad *(-oiden, -oid) fn plur* bak, fűrészbak
starik *(-an, -kad) fn* öregember
starin *(-an, -ad) fn* rege, monda, legenda, mese
starinoi|ta *(-čču, -čči) v* mesél, regél • *Died meile starinoičču.* A nagyapa mesél nekünk.
staro||vier *(-on, -od) fn* óhit, óhitű vallás
staro||vierola|ine *(-ižen, -št) mn* óhitű
staršin *(-an, -ad) fn,mn* rangidős
start *(-an, -ad) fn* start, rajt, startolás, rajtolás • *Sportmiez lopii ajon teravas dälges starttad.* A sportoló nem sokkal a rajt után befejezte a versenyt.
startap|p *(-an, -pad) fn* versenyen / vetélkedőn való indulás • *Sud'd'ad ei rubettu tugedamah hänen startappad.* A zsűritagok / bírálók nem támogatták az indulását.
staruh *(-an, -ad) fn* öregasszony, néne, nénike, anyó, anyóka
staruha|ine *(-ižen, -št) fn* anyóka, nénike
stategahi|ne *(-žen, -št) mn* stratégiai • *puolištuzministerišton stategahine käskendkeskuz* a védelmi minisztérium stratégiai parancsnoksága
stategahižes *hsz* stratégiailag • *ajatelta stategahižesti* stratégiailag gondolkodni

stategahižesti *hsz* stratégiailag
statuj *(-an, -ad) fn* szobor
status *(-an, -sad) fn* státusz, tisztség, állás • *virgalline status* hivatalos státusz
statuz *(-an, -ad) fn* státusz, tisztség, állás
stauč *(-an, -čad) fn* csésze, bögre
stavin|ad *(-oiden, -oid) fn plur* szövőkeret, szövőszék • *Stavinoiš kudotah kangast.* A szövetet szövőszéken szövik.
stelk *(-an, -ad) fn* talpbélés, talpbetét
stelk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* talpbélés, talpbetét
stependij *(-an, -ad) fn* ösztöndíj
sterai|da *(-u, -) v* mos, kimos, lemos
stii|l' *(-lin, -lid) fn* stílus • *nügüaigaine stiil'* korszerű / modern stílus
stiilik|az *(-kahan, -ast) mn* stílusos • *stiilikaz tukansugind* stílusos frizura – *stiilikkahad sobad* stílusos ruha
stiilit|oi *(-toman, -tomad) mn* stílustalan, ízléstelen
stikofk *(-an, -ad) fn* dokkolás
stimul *(-an, -ad) fn* inspiráció, ihlet, inger, ösztönző
stipendij *(-an, -ad) fn* ösztöndíj
stoik *(-an, -kad) fn* hajfonat, fonat
stokan *(-an, -ad) fn* pohár • *stokan čajud* egy pohár tea ◊ *d'uoda stokanan ühteh hengahtukseh* a poharat egy szuszra kiinni
śt'okul *(-an, -ad) fn* üveg
stola *(-n, -d) fn* asztal • *stolan reun* az asztal széle – *Tahtast täpetetah stolal.* A tésztát az asztalon gyúrják. – *Sündünleibad erasti oteltih d'umalkodas piä stolale.* A szent kenyeret néha az ikonpolcról az asztalra vitték.
stola|ine *(-ižen, -št) fn* kisasztal, asztalka
stola||luzik *(-an, -kad) fn* evőkanál
stolan||d'alg *(-an, -ad) fn* asztalláb
stolič *(-an, -čad) fn* főváros
stolovoi *(-n, -d) fn* ebédlő, étkező, étkezde
stoni|da *(-u, -i) v* jajgat, jajveszékel, jajong, nyöszörög, nyavalyog, kesereg
stoniška|ta *(-ndou, -ndži) v* keservőre fogja
stožar *(-an, -ad) fn* földbe szúrt rúd, boglyatartó rúd
straža *(-n, -d) fn* 1. őr, strázsa; 2. őrség
strateg *(-an, -ad) fn* stratéga
strategij *(-an, -ad) fn* stratégia, hadászat, harcászat
strela *(-n, -d) fn* nyíl, nyílvessző
Strietind *(-an, -ad) fn* Gyertyaszentelő
stročk *(-an, -ad) fn* sor
strogoi *(-n, -d) fn* szigorú, fegyelmezett, pontos, gondos
Stroič *(-an, -čad) fn* Szentháromság • *Stroičan kirik* Szentháromság templom

Stroičan||päiv *(-än, -äd) fn* Szentháromság napja
stroji|da *(-u, -i) v* épít, megépít, felépít
strok|k *(-an, -kad) fn* határidő, időpont
struktuur *(-an, -ad) fn* struktúra, felépítés, szerkezet • *Tämä andau nähtä kolmemiäräižen struktuuran.* Ez lehetővé teszi egy háromdimenziós szerkezet megtekintését.
struug *(-an, -ad) fn* gyalu • *struugal struugata* gyaluval (le)gyalulni
struugai|ta *(-dau, -ži) v* gyalul, legyalul
struuga|ta *(-dau, -zi) v* gyalul, legyalul
stuan *(-an, -ad) fn* kunyhó, szalmakunyhó, nádkunyhó, erdei kunyhó • *magata stuanal* egy kunyhóban aludni
studij *(-an, -ad) fn* stúdió, műterem
stuul *(-an, -ad) fn* szék, ülés
stvola *(-n, -d) fn* cső, fegyvercső
stögai|da *(-u, -) v* ostoroz, megostoroz, korbácsol, megkorbácsol, ver, elver, ütlegel
stökkol *(-an, -ad) fn* üveg
stökkolahi|ne *(-žen, -št) mn* üveg, üveg-, üvegből lévő
stökkol|puzu *(-n, -d) fn* üvegedény
stökkol||pu|ud *(-iden, -id) fn plur* keret, ráma
suab *msz,v* lehet • *ei sua* nem lehet
suabr *(-an, -ad) fn* boglya, kazal, szénaboglya, szénakazal • *Heinäd diätettih suabroihe.* A szénát kazlakban hagyták.
suabutt|ada *(-au, -i) v* elér, szerez, megszerez
suabutu|z *(-ksen, -st) fn* eredmény • *meiden suabutuksed* (a mi) eredményeink
sua|da *(-b, -i) v* 1. szerez, megszerez, visszaszerez, keres (pénzt) • *suada palk* jövedelmet szerezni; 2. kap, megkap • *suada kola* egyes osztályzatot / karót kapni – *suada lahďaks* ingyen megkapni – *suada cunamivaraitust* cunamiriasztást kapni; 3. elér, beér, utolér, eljut, jut vmire • *suada loppuh* végére jutni vminek – *suada surm* halálra jutni, elpusztulni, kipusztulni; 4. elfog, kifog, megfog, elkap • *suada kalad* halat fogni / kifogni; 5. nekifog, hozzáfog, belefog, nekikezd, elkezd, nekilát, hozzálát; 6. nemz; 7. szül, megszül, világra hoz • *suada lapś* gyereket szülni; 8. képes vmire, tud vmit megtenni; 9. szabad, lehet ◊ *Ei sua!* Tilos!
suadib *(-on, -od) fn* esküvő, lakodalom, menyegző • *Talvel korďal ajeltih suadibole.* Télen szánkóval mentünk az esküvőre. – *Konz meil oldih suadibod?* Mikor voltak nálunk esküvők / lakodalmak?

suadib||diel *(-on, -od) fn* esküvői rituálé • *suadibdieloiden tiedaimiez* vőfély, násznagy (esküvői) szertartásmester

suadiboi|ta *(-ččou, -čči) v* (házasságkötést) megtart, megül, megrendez, megünnepel • *Ezmaine päiv suadiboittih andilahan kodiš.* Első nap a lakodalmat a menyasszony házában tartották meg.

suadib||pajo *(-n, -d) fn* lakodalmas dal, esküvői dal, nászdal

suadib||pluaťˈ *(-an, -ťad) fn* esküvői ruha / öltözet

suadib||päiv *(-än, -äd) fn* az esküvő napja

suaha|ŕ *(-rin, -rid) fn* cukor • *Pane suaharid čajuh!* Tegyél cukrot a teába!

suaharihi|ne *(-žen, -št) mn* cukros

suahaŕ||liete *(-n, -d) fn* kristálycukor

suahaŕnič *(-an, -čad) fn* cukortartó

suaj *(-an, -ad) fn* címzett, átvevő

suak *(-un, -kud) fn* szák, merítőháló

sualeheta *hsz* sikertelenül, eredménytelenül

sual|iž I *(-ehen, -išt) fn* eredmény • *Anaľuuzan sualehed pandah saitale.* Az elemzés eredményeit felteszik a honlapra. – *suališt müöti* az eredmény alapján / szerint

sual|iž II *(-ehen, -išt) mn* érett, beérett, megérett, kész

suamij *msz* leg-

suand *(-an, -ad) fn* átvétel, vminek a megkapása, szerzemény

suappug *(-an, -ad) fn* csizma, lábbeli • *panda suappugad ďalgah* csizmát húzni a lábára

suappug|ad *(-oiden, -oid) fn plur* csizma

suappugan||siä|ŕ *(-ren, -ŕt) fn* csizmaszár

suappug||nena *(-n, -d) fn* csizmaorr

suappugoiden||ombelij *(-an, -ad) fn* csizmadia

suar *(-an, -ad) fn* elágazás, útelágazás

sua|ŕ *(-ren, -ŕt) fn* sziget

suar|ad *(-oiden, -oid) fn plur* elágazás, útelágazás

suarik *(-on, -kod) fn* szigetcsoport, szigetvilág

suariko|ine *(-ižen, -št) fn* kis szigetcsoport, szigetcsoportocska

suarn *(-an, -ad) fn* mese, legenda, monda, rege • *kummalline suarn* tündérmese

suarn||azuttelu|z *(-ksen, -st) fn* meseelőadás

suat I *(-on, -tod) fn* boglya, kazal, szénaboglya, szénakazal

suat II *(-un, -tud) fn* kérő, leánykérő • *Tuldih minun suatud.* Jöttek a kérőim.

suatai|ta *(-dau, -ži) v* vezet, elvezet, kísér, elkísér

suatand *(-an, -ad) fn* kísérés, elkísérés, kíséret

suatand||vir|ź *(-den, -t) fn* kísérő ének

suatt|ada *(-au, -i) v* vezet, elvezet, kísér, elkísér • *suattada pajattajad* az énekest kísérni (zenével) – *Muam suattau poigad armijah.* Az anya elkíséri a fiát a seregbe.

sud'd' *(-an, -ad) fn* 1. bíró; 2. bíró, játékvezető, sportbíró; 3. bíráló, zsűritag • *Sud'd'ad ei rubettu tugedamah hänen startappad.* A zsűritagok / bírálók nem támogatták az indulását.

sudre *hsz* feleslegesen, fölöslegesen, hiába, oktalanul, alaptalanul, hasztalanul

suga *(-n, -d) fn* fésű • *luine suga* csontfésű

sugah|ad *(-iden, -id) fn plur* 1. sörte, serte, borosta • *nostada sugahad* borostát növeszteni; 2. sugár, sugarak • *päiväižen sugahad* napsugarak

suga|z *(-ksen, -st) fn* 1. sörte, serte, borosta; 2. sugár

sugi|da *(-u, -i) v* fésül, megfésül, kifésül • *Sugal piäd sigitah.* Fésűvel fésülik (meg) a fejüket.

sugimat|oi *(-toman, -tomad) mn* fésületlen, borzas

sugind *(-an, -ad) fn* fésülés, megfésülés, kifésülés

sugu *(-n, -d) fn* fajta, nem

sugu||polv *(-en, -ed) fn* nemzedék, generáció • *nuoŕ sugupolv* fiatal generáció, ifjú nemzedék

suič|ed *(-čiden, -čid) fn plur* kantár, zabla

suim *(-un, -ud) fn* falugyűlés, nagygyűlés • *suiman vuitinottajad* a falugyűlés résztvevői

suit *(-on, -tod) fn* persely, malacpersely • *panda suittoh* a perselybe tenni

suitand *(-an, -ad) fn* halmozás, felhalmozás, gyűjtés, összegyűjtés, gyűjtögetés

suitt|ada *(-au, -i) v* halmoz, felhalmoz, gyűjt, összegyűjt, gyűjtöget • *suittada varad* forrásokat /készleteket gyűjteni, tartalékokat felhalmozni

suittu|da *(-u, -i) v* gyűlik, összegyűlik, felgyűlik, felhalmozódik, halmozódik • *Täl vuodel rahad suitui.* Az idén pénz gyűlt össze.

suitu|z *(-ksen, -st) fn* halmozás, felhalmozás, gyűjtés, összegyűjtés, gyűjtögetés

suk|ad *(-kiden, -kid) fn plur* harisnya, zokni

suk|k *(-an, -kad) fn* harisnya, zokni • *niegloda sukkad* harisnyát / zoknit kötni

sukk||niegl *(-an, -ad) fn* harisnyakötő tű, zoknikötő tű

sukk||puik *(-on, -kod) fn* harisnyakötő tű, zoknikötő tű

sukk||puiko|d *(-iden, -id) fn plur* harisnyakötő tű(k), zokniköt tű(k)
sukkul *(-on, -od) fn* harisnyakötő eszköz, zokniköt eszköz • *panda kiäm sukkuloh* az orsót a harisnyakötőbe / zokniköt őbe helyezni
sukkulo|ine *(-ižen, -št) fn* kis harisnyakötő eszköz, kis zokniköt ő eszköz
su|ks *(-ksen, -st) fn* sí, síléc, sítalp • *vahnad puižed suksed* régi fa síléc
suks|ed *(-iden, -id) fn plur* sí, síléc, sítalp • *Häin hurgui suksil.* Sílécen siklott.
suksnik *(-an, -kad) fn* síelő, síző
sukś||savak *(-on, -kod) fn* síbot
sula *mn* 1. olvadt, felolvadt, megolvadt • *sula koht* felolvadt terület; 2. gyöngéd, gyengéd, kedves, kedveskedő, nyájas
sul|ada *(-au, -i) v* olvad, kiolvad, elolvad, megolvad, felenged • *Lumi sulau.* Olvad a hó.
sulaim *(-en, -t) fn* a jégtakaró felületén megolvadt folt
sula||kuu *(-n, -d) fn* április
sula||kuus *hsz* áprilisban
sulami|ne *(-žen, -št) fn* olvadás, kiolvadás, elolvadás, megolvadás, felengedés
sula|ta *(-dau, -zi) v* olvaszt, felolvaszt, kiolvaszt, megolvaszt • *sulata void* megolvasztani a vajat – *sulata tinad* az ónt olvasztani
sulat|tu *(-un, -tud) mn* 1. olvasztott, elolvasztott, kiolvasztott, megolvasztott • *sulatud razvad* megolvasztott zsírok; 2. ömlesztett • *sulattu siir* ömlesztett sajt
sulg *(-an, -ad) fn* madártoll, toll • *höühened da sulgad* pelyhek és tollak
sulg||boll *(-an, -ad) fn* tollaslabda
sulha|ine *(-ižen, -št) fn* vőlegény • *sulhaižen rodu* a vőlegény családja – *mändä sulhaižiks* leánykérőbe menni
suloi *(-n, -d) fn* répalé
suloi||kiv|i *(-en, -ed) fn* 1. kvarc; 2. fehér márvány
sume *(-gen, -t) fn* szemerkélő eső, szitáló eső • *Sume laskihe därvele.* Szemerkélő eső hull a tóra.
sumk *(-an, -ad) fn* táska, szatyor, tasak
suml'ui|ta *(-ččou, -čči) v* kételkedik • *Erahiden muiden azijantiedajiden luaduh häin suml'uičču.* Néhány más szakértő módjára ő kételkedik.
sund *(-un, -ud) mn* hideg, hűvös, hűs
sundug *(-an, -ad) fn* láda
sundu|ine *(-ižen, -št) mn* langyos
suo *(-n, -d) fn* mocsár, láp, ingovány, posvány • *ištuttada meccad suoile* erdőt ültetni a mocsarakra – *kualada suos polveh sai* térdig gázolni a mocsárban – *Nämäd suod kuivattih*. Ezeket a mocsa-

rakat lecsapolták / kiszárították. – *Ümbäri därviš oli äij suoid*. A tó körül sok mocsár volt.

suobat *(-an, -tad) fn* szombat

suobattan *hsz* szombaton

suo||gurboi *(-n, -d) fn* póling [*Numenius*]

suohi|ne *(-žen, -št) mn* 1. mocsári, mocsár- • *suohine haiž* mocsárszag; 2. mocsaras

suok|az *(-kahan, -ast) mn* mocsaras, lápos, ingoványos, posványos

suol *(-an, -ad) fn* só • *Anda suolad!* Adj(ál) sót! – *Sinna pandah suolad*. Odatették a sót.

suo|l' *(-len, -l't) fn* bél [*fibra*]

suola|ine *(-ižen, -št) mn* sós

suoland *(-an, -ad) fn* sózás, megsózás, besózás

suol||astij *(-an, -ad) fn* sótartó

suola|ta *(-dau, -zi) v* sóz, megsóz, besóz • *suolata kalad* besózni a halat

suolat|oi *(-toman, -tomad) mn* sótlan, sótalan, nem sós • *suolatoi vezi* nem sós víz, édesvíz

suolat|tu *(-un, -tud) mn* sózott, besózott, megsózott

suol||hein *(-än, -äd) fn* sóska [*Rumex acetosa*] • *süödä suolheinäd* sóskát enni

suol||hein||rok|k *(-an, -kad) fn* sóskaleves

suol'||mado *(-n, -d) fn* bélféreg [*Enterobius vermicularis*]

suol||vak|k *(-an, -kad) fn* sótartó

suomeks *hsz* finnül

suomela|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. finn (személy) • *mändä miehele suomelaižele* férjhez menni egy finnhez; 2. finnországi, finn

suomelaž-ugrila|ine *(-ižen, -št) mn* finnugor • *suomelaž-ugrilaižed kieled* finnugor nyelvek

suomelaž-ugrilaižu|z *(-den, -t) fn* finnugrizmus

suom|i I *(-en, -ed) fn* finn nyelv • *pagišta suomeks* finnül beszélni

Suom|i II *(-es, -eh) fn* Finnország

suomi|da *(-u, -i) v* lapátol, ellapátol, összelapátol • *Lumt suomitah labidol*. A havat ellapátolják (egy lapáttal).

suomust|ada *(-au, -i) v* eltávolítja a pikkelyeket, lepikkelyez

suomu|z *(-ksen, -st) fn* pikkely

suo|ń *(-nen, -ńt) fn* ér, véredény, véna, artéria • *kuivad suoned* inak

suonik|az *(-kahan, -ast) mn* 1. eres; 2. vénás, artériás

suored *(-an, -ad) mn* egyenes • *suoredas čupus* derékszögben

suori|dakse *(-že, -ihe) v refl* 1. felszerelkezik; 2. felöltözködik

suoridel|ta *(-ou, -i) v* 1. felszerelkezik; 2. felöltözködik

suoridu|z *(-ksen, -st) fn* készenlét, készültség, felkészültség • *olda suoriduksiš* készenlétben / készültségben lenni

suori|ta *(-dau, -ži) v* 1. felszerelkezik; 2. felöltözködik
suoritt|ada *(-au, -i) v* 1. felkészít; 2. felöltöztet
suov *(-an, -ad) fn* asztag, boglya, kazal
suo||ve|zi *(-den, -tt) fn* mocsárvíz • *Suovezi mäni därvihe.* Mocsárvíz jutott a tavakba.
suov||puu *(-n, -d) fn* földbe szúrt rúd a boglya / kazal közepén
sup|p *(-an, -pad) fn* leves
supsidij *(-an, -ad) fn* támogatás, segély
supstancij *(-an, -ad) fn* szubsztancia, lényeg
supstantiv *(-an, -ad) fn* főnév • *miezluadun supstantiv* hímnemű főnév
suptropik|ad *(-oiden, -oid) fn plur* szubtrópusok
suptropikalli|ne *(-žen, -št) mn* szubtrópusi • *Atlantan valdmerel formiruihe suptropikalline mürsk.* Az Atlanti-óceánon szubtrópusi ciklon alakult ki.
surččin *(-an, -ad) fn* lepény • *surččin pudron ke* kásával töltött lepény
surm *(-an, -ad) fn* halál, meghalás, vkinek az elhunyása • *suada surm* halálra jutni
surmah||sai *hsz* halálig • *ajada hebo surmahsai* halálra hajtani a lovat
surmale *hsz* halálra
surmat|oi *(-toman, -tomad) mn* halhatatlan, örök életű
šurpriz *(-an, -ad) fn* meglepetés
survo|da *(-u, -i) v* darál, megdarál, ledarál, őröl, megőröl, zúz, szétzúz, megtör, összetör • *Kagrad survotah humbares.* A zabot megtörik mozsárban. – *Ende kofijad survottih*. Régebben a kávét darálták.
sused *(-an, -ad) fn* szomszéd
sustav *(-an, -ad) fn* ízület [*articulus*]
šužet *(-an, -tad) fn* téma, cselekmény
suu *(-n, -d) fn* száj, ajak [*os*] ◊ *Ükš suu itkou da nagrau.* Az egyik szeme (lit: szája) sír, a másik meg nevet. – *Kuni ďalg kopsau, sini suu ńapsau*. Amíg topog a láb, addig cuppog a száj.
suud *(-on, -od) fn* bíróság
suudi|da *(-u, -i) v* ítél, ítélkezik, elítél, bíráskodik • *Ed tieda, ala suudi!* Nem tudod, ne ítélj!
suudi|dakse *(-že, -ihe) v refl* perel, pereskedik
suudij *(-an, -ad) fn* 1. bíró; 2. sportbíró, játékvezető
suudind *(-an, -ad) fn* elítélés, ítélkezés, bíráskodás
suud||proces *(-an, -sad) fn* bírósági eljárás, per
suuhi|ne *(-žen, -št) mn* szóbeli • *suuhine rahvahanperimuz* szóbeli népi hagyomány
suuhu|d *(-den, -t) fn* szájacska

suu||lag|i *(-en, -ed) fn* szájpadlás [*palatum*]

suup *(-an, -pad) fn* leves

suu|ŕ *(-ren, -ŕt) mn* nagy • *suuŕ pala leibad* nagy darab / szelet kenyér – *suuŕ pruaznik* nagy ünnep – *suuŕ kirďuttaj* nagy író – *suuŕ sorm* mutatóujj – *suured ikkunad* nagy ablakok – *kuningahiden suured ruadod* a királyok nagy tettei – *Räjähtuz oli ülen suuŕ*. A robbanás túl nagy volt. ◊ *Spassibo suuŕ!* Nagy köszönet! Nagy hála!

Suuŕ-Brita|ń *(-niš, -nih) fn* Nagy-Britannia

suurehk *(-on, -od) mn* túlságosan nagy, túlméretes

suuremb *(-an, -ad) mn kf* nagyobb • *Ei ole suurembad arvod.* Nincs nagyobb elismerés. – *suurembaks vuitikš* nagyobb részt, többnyire – *Pimedan materijan suuremb vuiť kogoduu suures miäräs pienid čolmuižid*. A sötét anyag nagyobb része nagyszámú kis részecskéből áll.

suurendel|takse *(-eze, -ihe) v refl* kérkedik, dicsekszik, büszkélkedik, felvág vmivel

suurendu|z *(-ksen, -st) fn* nagyítás, felnagyítás, megnagyítás, növelés, megnövelés, fokozás, felfokozás, gyarapítás

suuren||mo|ine *(-ižen, -št) mn* nagyszerű, remek, pompás

suure|ta I *(-ndau, -ndži) v* nagyít, felnagyít, megnagyít, növel, megnövel, fokoz, felfokoz, gyarapít

suure|ta II *(-nou, -ni) v* nagyobbodik, megnagyobbodik, növekszik, megnövekszik, fokozódik, felfokozódik, gyarapodik

suurim *(-en, -t) fn* dara, gríz • *anta kanoile suurimt* darát adni a csirkéknek

suuŕ||perehi|ne *(-žen, -št) mn* nagycsaládos

Suuŕ||pühä *(-n, -d) fn* Nagyböjt

suuŕu|z *(-den, -t) fn* nagyság, méret

suutk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* teljes nap, egész nap • *Ruadoin ühted suutkad.* Egy teljes napot dolgoztam. – *Olin matkas kahted suutkad*. Úton voltam két teljes napot.

suuttu|dakse *(-ze, -ihe) v refl* feldühödik, megdühödik, megmérgesedik, méregbe jön, méregbe gurul

suututt|ada *(-au, -i) v* feldühít, feldühösít, felmérgesít, méregbe hoz, méregbe gurít

suvalk *(-on, -kod) fn* a szövőszék tengelye a láncfonalak tekercseléséhez

suvenir *(-an, -ad) fn* ajándéktárgy, ajándék, szuvenír, emléktárgy, emlék

suvet *(-an, -tad) fn* tanács (testület)

suv|i *(-en, -ed) fn* dél (égtáj) • *Tuul' on suves piä.* Délről jön a szél. – *Hüö huogastuttih suves*. Ők délen üdültek.
Suvi-Kard'al *(-as, -ah) fn* Dél-Karjala
Suvi-Korij *(-as, -ah) fn* Dél-Korea
suvi||liide *(-gen, -t) fn* délkelet
suvi||liide||tuu|l' *(-len, -l't) fn* délkeleti szél
suvi||luodeh *(-en, -t) fn* délnyugat
suvi|ne *(-žen, -št) mn* déli • *suvine tuul'* déli szél
svajačenc *(-an, -ad) fn* sógornő, a férj nőtestvére
svajak *(-an, -kad) fn* a férj nőtestvérének a férje
svajakaks|ed *(-iden, -id) fn plur* sógorok
sverkai|da *(-u, -) v* csillog, villog, ragyog, tündöklik, tündököl
sverl *(-an, -ad) fn* fúró
sverli|da *(-u, -i) v* fúr, kifúr
sveta|ine *(-ižen, -št) fn* virágocska, kis virág
svetind *(-an, -ad) fn* virágzás, kivirágzás
svetiška|ta *(-ndou, -ndži) v* virágzik, kivirágzik, virul
svetofor *(-an, -ad) fn* rendőrlámpa, közlekedési lámpa, jelzőlámpa
svet|t *(-an, -tad) fn* virág • *kerata svetoid* virágo(ka)t szedni
svetti|da *(-u, -i) v* virágzik, kivirágzik, virul
svettij *(-an, -ad) fn* virágzó, kivirágzó, viruló
svidite|l' *(-lin, -lid) fn* tanú
sviditel'an||olend *(-an, -ad) fn* tanúság, tanúskodás
sviet *(-an, -tad) fn* világ, világmindenség
svietti|da *(-u, -i) v* világít, fénylik, ragyog
Sviiževńd' *(-an, -ad) fn* a Szent Kereszt felmagasztalása
Sviižoi *(-n, -d) fn* a Szent Kereszt felmagasztalása
svinč *(-an, -čad) fn* ólom
svisti|da *(-u, -i) v* fütyül, sípol
svitil *(-an, -ad) fn* lámpabél, kanóc
svobod *(-an, -ad) fn* szabadság
svodń *(-an, -ad) fn* romlottság, feslettség, züllöttség, kicsapongás
svoloč *(-an, -ad) fn* gazember, lator, bitang
svuat *(-un, -tud) fn* vkinek a násza, a vej vagy a meny apja, nászuram, leánykérő (személy)
svuat' *(-an, -t'ad) fn* vkinek a násza, a vej vagy a meny apja, nászuram, leánykérő (személy)
svuatai|ta *(-dau, -ži) v* megkéri a kezét vkinek
südi|da *(-u, -i) v* 1. szúr, bök, döf, megszúr, megbök, megdöf; 2. rámutat, odamutat, mutogat • *Ala südi sormel!* Ne mutogass ujjal!
südäi|ta *(-dau, -ži) v* 1. dug, bedug • *Poig südäiži käden kormanih.* A

fia zsebre dugta a kezét. 2. szúr, bök, döf, megszúr, megbök, megdöf • *Ala südäida sormel silmäh!* Az ujjaddal nehogy belebökj a szemedbe!

südäm *(-en, -t) fn* 1. szív • *Südäm tükettäu rindas.* A mellkasban dobog a szív. 2. benső; 3. belsőség, bél

südämeh *hsz* be, befelé, beléje

südämehpiä *hsz* be, befelé, beléje

südämelli|ne *(-žen, -št) mn* szívélyes, bensőséges ◊ *Südämelline spassibo!* Szívélyes köszönet!

südämes *hsz* bent, benn, belül

südämespiä *hsz* bentről, belülről

südämi|ne *(-žen, -št) mn* belső

südäm||munai|ne *(-ižen, -št) fn* vese [*ren*]

südäm||pii|ŕ *(-rin, -rid) fn* belső kör

südäm||puu *(-n, -d) fn* a fa kérge alatti belső rész

südämuks|ed *(-iden, -id) fn plur* belsőség(ek)

südämu|z *(-ksen, -st) fn* 1. töltelék • *piiragan südämuz* a pirog töltelléke; 2. tartalom • *kirďan südämuz* a könyv tartalma

Südäm-Venä *(-l, -le) fn* Közép-Oroszország, Belső-Oroszország

sügü|z *(-zen, -st) fn* ősz ◊ *Hüväd sügüzen algud!* Jó őszi kezdést!

sügüzel *hsz* ősszel • *Sügüzel mecas küpsettih muarďad.* Ősszel az erdőben megértek a bogyó(termése)k. – *Sügüzel oldih ülen suured ďarmankad.* Ősszel nagyon nagy vásárok voltak.

sügüz||kuu *(-n, -d) fn* szeptember • *sügüzkuun ezmaine päiv* szeptember elseje

sügüz||kündand *(-an, -ad) fn* őszi szántás

sügüz||mürsk *(-ün, -üd) fn* őszi vihar

sügüz||peld *(-on, -od) fn* őszi vetés

sügüz||pruaznik *(-an, -kad) fn* őszi ünnep

sügüz||vihm *(-an, -ad) fn* őszi eső • *Sügüzvihm hapanzoittau heinän.* Az őszi eső megrohasztja a szénát.

sülg *(-en, -ed) fn* nyál

sülg|eda *(-öu, -i) v* köp, köpköd, leköp, beleköp • *Ala sülge kaivoh!* Ne köpj bele a kútba!

sülgend *(-an, -ad) fn* köpés, leköpés, köpet

sülü *(-n, -d) fn* öl (hosszmérték = 2,1336 méter)

Sünd *(-ün, -üd) fn* 1. Jézus születése, karácsony; 2. Krisztus, Megváltó, Isten fia

sündü|da *(-u, -i) v* 1. fér, elfér, belefér • *Kaik heinäd ei saraile sündügoi.* Az összes széna nem fér be a szénatárolóba. 2. születik, megszületik, világra jön

Sündü|ine *(-ižen, -št) fn* Édes Istenkém

Sündün||aig *(-an, -ad) fn* karácsonyi idő • *Raštavan päivän avaiduu Sündünaig.* Karácsony napján elkezdődik a karácsonyi idő. – *Sündünaiga kävelimme smuutikš.* Karácsonykor jelmezesként jártunk.

sündünd *(-an, -ad) fn* 1. születés, megszületés; 2. befogadás vhova, elszállásolás

sündün||leib *(-an, -ad) fn* szent kenyér • *Sündünleibad erasti oteltih d'umalkodas piä stolale*. A szent kenyeret néha az ikonpolcról az asztalra vitték. – *Sündünleib pandih d'umalkodan oigedah bokkah*. A szent kenyeret az ikonpolc jobb oldalára tették. – *Sündünleibad pidettih d'umalkodas.* A szent kenyeret az ikonpolcon tartották.

sündün||leiba|ine *(-ižen, -št) fn* kis szent kenyér(ke)

Sündün||mua *(-n, -d) fn* karácsonyi idő • *Raštavan päivän avaiduu Sündünmua.* Karácsony napján elkezdődik a karácsonyi idő. – *Sündünmuan aiga küläd müöti käveltih smuutad.* A karácsonyi időben falu szerte jelmezesek jártak. – *Sündünmuas huhl'akad käveltih küläd müöti*. A karácsonyi időben falu szerte jelmezesek jártak. – *Sündünmuas sulatah tinad*. A karácsonyi időben ónt olvasztottak.

Sündün||päiv *(-än, -äd) fn* szenteste

sündün|tiäh|t' *(-ten, -ted) fn* anyajegy

sündütt|ada *(-au, -i) v* 1. megszül, világra hoz; 2. elszállásol, befogad vhova

sür|d' *(-dän, -däd) fn* 1. szövet széle, vászon széle; 2. útszél

süt|tüda *(-tüu, -üi) v* meggyullad, fellobban, felvillan • *Tulipuik on süttünu.* A gyufa fellobbant.

sütüte|z *(-ksen, -st) fn* öngyújtó

sütütt|ada *(-au, -i) v* gyújt, meggyújt, felgyújt, kigyújt, alágyújt • *sütüttada palo* tüzet gyújtani

sütütu|z *(-ksen, -st) fn* meggyújtás, felgyújtás

süvemba *hsz kf* mélyebbre, mélyebben

süvendu|z *(-ksen, -st) fn* mélyítés, elmélyítés, kimélyítés

süve|ta I *(-ndau, -ndži) v* mélyít, elmélyít, kimélyít • *Pidau süveta kaiv.* Ki kell mélyíteni a kutat.

süve|ta II *(-nou, -ni) v* mélyül, elmélyül, kimélyül • *D'ogi süveni.* A folyó kimélyült.

süvüdeh *hsz* mélyre, mélybe

süvü|z *(-den, -t) fn* mélység • *därven süvüz* a tó mélysége

süvä *(-n, -d) mn* mély • *süvä vezi* mély víz – *süvä ajatteluz* mély gondolkodás – *süvä kumarduz* mély hódolat / meghajlás – *süväd*

luhtad mély tócsák / pocsolyák – *Siid oli süvä kuar*. Ott egy mély öböl volt.

süväh *hsz* mélyre, mélybe

süväle *hsz* mélyre, mélybe

süvär *(-an, -ad) fn* örvény • *süväran koht* az örvény helye – *Täs därves on äij süvärid*. Ebben a tóban sok örvény van.

süväs *hsz* mélyen, mélyben • *kahten metran süväs* két méter mélyen

süö|dä *(-b, -i) v* 1. eszik, megeszik vmit, táplálkozik • *süödä pudrod* kását enni – *Vaste süöimme*. Mi csak ettünk. – *Maidnedalil lihad ei süödä.* Húshagyó héten nem esznek húst. – *Tule süömäh!* Gyere enni! 2. zabál, eszik (állat) • *Däniž süöb ďuurikkahid.* A nyúl zöldségeket eszik.

süö|däkse *(-ze, -ihe) v refl* eszik, táplálkozik, elfogyaszt vmilyen ételt • *Adiv süöihe da ďuoihe.* A vendégek ettek és ittak.

süödäv *(-an, -ad) fn* ehető • *Iele süödäv.* Nincs (semmi) ehető.

süöj *(-än, -äd) fn* táplálkozó személy, „nagyevő"

süöm *(-än, -äd) fn* 1. evés, étkezés, táplálkozás, étel fogyasztása • *süömän aigaks* étkezés idején, evés közben; 2. étel, étek, ennivaló, kaja • *Kunna sina hajotid süömäd?* Hol vesztetted el az eniivaló(da)t?

süöm||himo *(-n, -d) fn* étvágy ◊ *Hüväd süömhimod!* Jó étvágyat!

süömi|ne *(-žen, -št) fn* 1. evés, étkezés, táplálkozás, étel fogyasztása; 2. étel, étek, ennivaló, kaja • *Siened oldah paraz süömine.* A gomba a legjobb étel.

süöm||laud *(-an, -ad) fn* étkezőasztal • *Tulgat süömlaudah!* Jöjjenek / gyertek asztalhoz!

süöm||lauk *(-an, -kad) fn* étkező, ebédlő, étkezde, étterem

süöm||tavar *(-an, -ad) fn* élelmiszer

süöm||var|ad *(-oiden, -oid) fn plur* élelmiszertartalék

süömäl *(-än, -äd) fn* étkező, ebédlő, étkezde

süömä|ŕ *(-rin, -rid) fn,mn* falánk, mohó

süömäta *hsz* éhhomra, éhgyomorra

süönd *(-än, -äd) fn* 1. evés, étkezés, táplálkozás, étel fogyasztása • *kolmekierdaine süönd* háromszori étkezés; 2. étel, étek, ennivaló, kaja • *Harvenda süönd!* Ritkábban az ennivalót!

süönd||koht *(-an, -ad) fn* étkezőhely

süött|äda *(-äu, -i) v* 1. etet, megetet, táplál, étkeztet • *Süöttägat, ďuottagat!* Etessetek, itassatok! – *Last süötetah sarvel*. A gyereket cumival etetik. 2. etet, megetet, takarmányoz • *süöttäda počč* disznót etetni – *süöttäda vazaine* borjút etetni

süöttäj *(-an, -ad) fn* fenntartó, eltartó • *perehen süöttäj* családfenntartó
süöttäja|ine *(-ižen, -št) fn,mn* fenntartó, eltartó
süötü|z *(-ksen, -st) fn* 1. etetés, megetetés, táplálás, étkeztetés; 2. takarmányozás
süötänd *(-an, -ad) fn* 1. etetés, megetetés, táplálás, étkeztetés; 2. takarmányozás
süötöi *(-n, -d) fn* csali, horgászkukac
sägä *(-n, -d) fn* 1. nyakszirt, tarkó [*occiput*] ◊ *taboittada sägäs* nyakon ragadni; 2. a ló marja, a szarvasmarha marja
säigen||d'alg *(-an, -ad) fn* páfrány [*Polypodiopsida*]
säig|iž *(-ehen, -išt) fn* rost, szál, fonadék • *Kolme säigišt on nuoras.* Három szál van a kötélben.
sälg *(-ün, -üd) fn* csikó, kiscsikó
särbi|da *(-u, -i) v* kanalaz, kikanalaz
särbim *(-en, -t) fn* leves, rántottleves
särb|äda *(-äu, -i) v* kanalaz, kikanalaz
särega|ta *(-ndau, -ndži) v* remeg, reszket, megremeg
särestu|da *(-u, -i) v* remeg, reszket, megremeg
säre|z *(-ksen, -st) fn* gyújtós
särg *(-in, -id) fn* veresszárnyú koncér [*Rutilus rutilus*] • *Dälges ahvent kudou särg.* A sügér után ívik a veresszárnyú koncér. – *D'oga därves on ahvent da särgid.* Minden tóban van sügér és veresszárnyú koncér.
särgič *(-un, -čud) fn* veresszárnyú koncér [*Rutilus rutilus*]
säritu|z *(-ksen, -st) fn* reszketés, remegés, megremegés, borzongás
säri|šta *(-žou, -ži) v* remeg, reszket, megremeg, borzong, cidrizik • *Koiraine särižou tuulel.* A kiskutya borzong a szélben.
särižend *(-an, -ad) fn* reszketés, remegés, megremegés, borzongás
särižutt|ada *(-au, -i) v* remeg, reszket, megremeg, borzong, cidrizik • *särižuttada vilus* reszketni a hidegben
särü *(-n, -d) fn* hideglelés, hidegrázás, remegés, reszketés, borzongás
säräht|ada *(-au, -i) v* borzong
säräi|ta *(-dau, -ži) v* remeg, reszket, megremeg, borzong, cidrizik
säräitt|ada *(-au, -i) v* remeg, reszket, megremeg, borzong, cidrizik
säünäg *(-an, -ad) fn* ónos jász [*Leuciscus idus*]
söng *(-än, -äd) fn* lazac [*Salmo salar*]

Š

šablon *(-an, -ad) fn* modell, sablon, minta
šagl *(-an, -ad) fn* kopoltyú
šagl|ad *(-oiden, -oid) fn plur* kopoltyú(k) • *kalan šaglad* a hal kopoltyúja / kopoltyúi
šaht *(-an, -ad) fn* bánya, bányaakna
šaib *(-an, -ad) fn* 1. korong; 2. diszkosz; 3. jégkorong
šaik *(-an, -kad) fn* sajtár
šalaš *(-an, -ad) fn* kunyhó, kalyiba, nádkunyhó
šalď u|da *(-u, -i) v* megbolondul, elmegy az esze, elveszti az eszét
šalg *(-un, -ud) fn* táska, iszák, tarisznya • *Vedaižin šalgus.* Kivettem a táská(m)ból.
šali *(-n, -d) fn* sál, vállkendő
šali|da *(-u, -i) v* bolondozik, esztelenkedik, csintalankodik, pajkoskodik
šalnoi *(-n, -d) mn* bolond, megbolondult, esztelen, őrült
šalon *(-an, -ad) fn* szerelvény, szállítmány
šaman *(-an, -ad) fn* sámán, varázsló
šamanistahi|ne *(-žen, -št) mn* sámánista
šampuu|ń *(-nin, -nid) fn* sampon • *pesta tukad šampuunil* samponnal mosni hajat
šans *(-an, -ad) fn* sansz, esély
šantaž *(-an, -ad) fn* zsarolás
šara *(-n, -d) fn* golyó, gömb
šarf *(-an, -ad) fn* sál, vállkendő
šašk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* dámajáték
šašlik *(-an, -kad) fn* saslik
šatkoi *(-n, -d) mn* ingó, ingadozó, himbálózó • *šatkoi veneh* ingadozó csónak
šatńai|ta *(-dau, -ži) v* ingat, himbál
šatni|da *(-u, -i) v* ingat, himbál
šedevr *(-an, -ad) fn* mestermű, remekmű
šef|f *(-an, -fad) fn* 1. főnök, vezető, séf; 2. főszakács
šelo|da *(-u, -i) v* kever, összekever, megkever, kavar, összekavar, megkavar, zavar, összezavar, megzavar
šene|ľ *(-lin, -lid) fn* köpeny, köpönyeg
šihi|šta *(-žou, -ži) v* sziszeg, sistereg
šihižij *(-an, -ad) mn* sziszegő, sistergő • *šihižijad konsonantad* sziszegő mássalhangzók
šihu *(-n, -d) fn* sziszegés, sistergés
šiižm *(-an, -ad) fn* serpenyőnyél
šikarnoi *(-n, -d) mn* sikkes
šina *(-n, -d) fn* abroncs, kerékabroncs
šingo|da *(-u, -i) v* felforgat • *Kanad kaik vagod šingottih.* A tyúkok az összes ágyást felforgatták.

šipovńik *(-an, -kad) fn* csipkerózsa, vadrózsa [*Rosa*]
šippi|da *(-u, -i) v* sziszeg, sistereg
šiža|l' *(-lin, -lid) fn* dekoltázs • *Pane kirďaine šižalih!* Tedd (be) a levelet a dekoltázs(od)ba!
šiželik *(-on, -kod) fn* gyík [*Lacerta*]
škala *(-n, -d) fn* skála, fokbeosztás
škatulk *(-an, -ad) fn* skatulya, doboz, szelence
škippa|ŕ *(-rin, -rid) fn* kapitány, hajóskapitány, hajóstiszt, kormányos, navigátor
škola *(-n, -d) fn* iskola • *Mina läksin školah.* Elmentem az iskolába. – *Sizared oldah školas*. A nővérek iskolában voltak. – *Školas opastetah lapsid lujas.* A gyerekeket az iskolában szigorúan tanítják.
škola||form *(-an, -ad) fn* iskolai egyenruha
školahi|ne *(-žen, -št) mn* 1. iskolai; 2. iskolás
škola||lauk *(-un, -kud) fn* iskolatáska
školanik *(-an, -kad) fn* diák, iskolás • *Školanikad kävütah školah.* A diákok iskolába járnak.
škola||šalg *(-un, -ud) fn* háti iskolatáska
škuap *(-an, -pad) fn* szekrény • *Sobad riputah škuapas.* Ruhák lógnak a szekrényben.
šlagbaum *(-an, -ad) fn* sorompó
šlej|ad *(-iden, -id) fn plur* szűgylap, hám
šliäp *(-än, -päd) fn* kalap • *diedan šliäp* a nagypapa kalapja
šliäpä|ine *(-ižen, -št) fn* kalapocska, kis kalap • *griban šliäpäine* gombakalap
šlüpk *(-an, -ad) fn* dereglye, csónak, hajócsónak, sajka, naszád
šlüza *(-n, -d) fn* zsilip
šläbi|šta *(-žou, -ži) v* csavarog, kószál, kóborol, ténfereg, téblából, lődörög, lézeng, lebzsel
šlöma *(-n, -d) fn* sisak, bukósisak, védősisak • *Lendajan piäs on šlöma.* A pilótának sisak van a fején.
šnurk *(-an, -ad) fn* zsineg, zsinór, spárga, madzag
šofer *(-an, -ad) fn* sofőr, gépkocsivezető, autóvezető, vezető
šoid *(-an, -ad) fn* labdarózsa, kányafa, bangita, kányabangita [*Viburnum opulus*]
šok|k *(-an, -kad) fn* arc, orca, ábrázata / képe vkinek • *valgedad šokad* fehér arcok
šokk||luu *(-n, -d) fn* arccsont, pofacsont, járomcsont • *levedad šokkluud* széles arccsont / pofacsont
šokk||pie|l' *(-len, -l't) fn* állkapocs
šokk||piel|ed *(-iden, -id) fn plur* állkapocs
šokolad *(-an, -ad) fn* csokoládé

šornik *(-an, -kad) fn* nyergesmester, nyerges, szíjgyártó, szíjjártó
šorp *(-an, -pad) fn* 1. tüske, tövis, hegye vminek • *azragan šorpad* szigonyhegyek; 2. szögecs
šorppahi|ne *(-žen, -št) mn* 1. tüskés, tövises; 2. szögecses • *šorppahižed rattahad* szögecses kerekek
šost *(-an, -ad) fn* rúd, bot, pózna
šotk *(-an, -ad) fn* kefe
špagat *(-an, -tad) fn* zsineg, zsinór, spárga, madzag
špala *(-n, -d) fn* (vasúti) talpfa
špaler *(-an, -ad) fn* tapéta
špigui|da *(-u, -) v* spékel, megspékel, szalonnával megtűzdel
špilk *(-an, -ad) fn* hajtű
špion *(-an, -ad) fn* spion, kém
špric *(-an, -cad) fn* 1. fecskendő; 2. injekcióstű, oltótű
špuag *(-an, -ad) fn* kard
šrift *(-an, -ad) fn* 1. betűtípus; 2. írásmód
šruam *(-an, -ad) fn* seb, sebhely, hegesedés, heg, forradás, var
štaba *(-n, -d) fn* parancsnokság, vezérkar, törzs, törzskar
štamp *(-an, -ad) fn* pecsét, bélyegző
štan|ad *(-oiden, -oid) fn plur* nadrág
štang *(-an, -ad) fn* fémrúd
štat *(-an, -tad) fn* állam • *štatan valičuz* az állam kormánya
štei *(-n, -d) fn* scsi, húsos káposztaleves
štempe|l' *(-lin, -lid) fn* pecsét, bélyegző
štepse|l' *(-lin, -lid) fn* csatlakozódugó, konnektordugó
štiblet *(-an, -tad) fn* női bőrcipő
štiik *(-an, -kad) fn* 1. kopja, lándzsa, gerely, dárda; 2. szurony
štipanik *(-an, -kad) fn* lűd töltött sütemény • *Paštettih štipanikoid.* Lűd töltött süteményt sütöttek.
što *ksz* hogy
štobi *ksz* hogy
štopai|da *(-u, -) v* stoppol, bestoppol, megstoppol, foltoz, befoltoz, megfoltoz
štopor *(-an, -ad) fn* dugóhúzó
štor|ad *(-oiden, -oid) fn plur* ablakfüggöny
štorm *(-an, -ad) fn* vihar, szélvihar
štrafui|da *(-u, -) v* bírságol, megbírságol, pénzgüntetésre ítél
štruaf *(-an, -ad) fn* bírság, pénzbírság, pénzbüntetés
študent *(-an, -tad) fn* egyetemista, egyetemi hallgató, főiskolás, főiskolai hallgató, hallgató, diák
štukatuur *(-an, -ad) fn* vakolás, vakolat
šturm *(-an, -ad) fn* kormánykerék, kormány
šturman *(-an, -ad) fn* kormányos, navigátor
šturmui|da *(-u, -) v* megrohamoz
šturval *(-an, -ad) fn* kormánykerék, kormány

štuuk *(-an, -kad) fn* darab, példány, egység
štögo|l' *(-lin, -lid) fn* piperkőc, ficsúr
štögoli|da *(-u, -i) v* kiöltözködik, piperkőcködik, ficsúrkodik
šuah I *(-an, -ad) fn* lépés
šuah II *(-an, -ad) fn* sakk
šuahmat|ad *(-oiden, -oid) fn plur* sakkjáték
šuahmatist *(-an, -ad) fn* sakkjátékos, sakkozó
šuapuk *(-an, -kad) fn* sapka, fejfedő • *Häin pani šuapukan piähe.* Sapkát tett a fejére.
šuhi|šta *(-žou, -ži) v* suhog, suttog, súg, sugdos, sugdolózik, zümmög • *Kärbäine šuhižou.* Zümmög a légy.
šuhni|da *(-u, -i) v* suttog, súg, sugdos, sugdolózik, odasúg
šuhu *(-n, -d) fn* suhogás, suttogás, súgás, sugdosás, sugdolózás, zümmögés
šuhu|ine *(-ižen, -št) fn* suttogás
šuhuižil *hsz* suttogva • *pagišta šuhuižil* suttogva beszélni
šulk *(-un, -kud) fn* selyem
šulku|ine *(-ižen, -št) mn* selyem • *šulkuine paid* selyem ing
šumi|da *(-u, -i) v* zúg, zörög, zizeg, zsibong, zajong
šumu *(-n, -d) fn* zúgás, zörgés, zizegés, zsibongás, zajongás
šupett|ada *(-au, -i) v* suttog, súg, sugdos, sugdolózik
šupetu|z *(-ksen, -st) fn* suttogás, súgás, sugdosás, sugdolózás
šupni|da *(-u, -i) v* suttog, súg, sugdos, sugdolózik, odasúg
šurď'ak *(-an, -kad) fn* sógor (a feleség fivére)
šurup *(-an, -pad) fn* facsavar, csavar
šurupa|ine *(-ižen, -št) fn* apró csavar
šuurin *(-an, -ad) fn* sógor (a feleség fivére)
šuutk *(-an, -ad) fn* tréfa, vicc • *Häin šuutkah sanui.* Tréfából mondta. – *Šuutkah nimitettih*. Viccből nevezték el.
šuutti|da *(-u, -i) v* tréfál, tréfálkozik, viccel, viccelődik
šveda *(-n, -d) fn* svéd
šveicar *(-an, -ad) fn* portás, kapus

Z,Ź

zabastofk *(-an, -ad) fn* sztrájk
zabastui|da *(-u, -i) v* sztrájkba lép, sztrájkol
zabav *(-an, -ad) fn* kedvtelés, szórakozás, mulatság, időtöltés
zabavľai|da *(-u, -) v* szórakoztat vmivel vkit
zabijak *(-an, -kad) fn* duhaj, kötekedő
zaboli|da *(-u, -i) v* megbetegedik, megbetegszik, beteg lesz
zabor *(-an, -ad) fn* kerítés, palánk
zadač *(-an, -čad) fn* 1. megbízatás, feladat; 2. feladvány
zadeni|da *(-u, -i) v* érint, megérint, hozzáér
zaderži|da *(-u, -i) v* visszatart, feltartóztat, feltart vkit, akadályoz, késleltet • *Ala zaderži!* Ne tarts fel!
zador *(-an, -ad) fn* hév, hevesség, hevület
zadvišk *(-an, -ad) fn* retesz, tolózár
zagatk *(-an, -ad) fn* rejtvény, találós kérdés
zaglavij *(-an, -ad) fn* rovatfej, cím, felirat
zagotovi|da *(-u, -i) v* előkészít, készenlétben tart
zaguľai|da *(-u, -) v* lumpol, dorbézol, korhelykedik, duhajkodik
zahlebni|dakse *(-že, -ihe) v refl* félrenyel, fuldoklik
zahvačik *(-an, -kad) fn* hódító, bitorló, rabló
zahvati|da *(-u, -i) v* elkap, megragad, megfog, felvesz, megmarkol
zaidi|da *(-u, -i) v* elmegy, elindul, megindul
zaim *(-an, -ad) fn* kölcsön
zajafk *(-an, -ad) fn* megrendelés, igénylés, előfizetés
zajavi|da *(-u, -i) v* kijelent, kifejez, kinyilvánít
zajavlenij *(-an, -ad) fn* kijelentés, kinyilvánítás, bejelentés
zajikai|dakse *(-že, -he) v refl* dadog, hebeg, makog
zakaz *(-an, -ad) fn* megrendelés
zaklad *(-an, -ad) fn* zálog
zaklatk *(-an, -ad) fn* könyvjelző
zakľučči|da *(-u, -i) v* becsuk, bezár
zakon *(-an, -ad) fn* törvény • *puhtahan ilman zakon* a tiszta levegőről szóló törvény – *Häin müöstüi tüötä zakonan kaceltavaks*. Beleegyezett a törvény megfontolásra küldésébe. – *zakonan projekt* törvénytervezet
zakuri|da *(-u, -i) v* rágyújt, cigarettára / szivarra / pipára gyújt, dohányozni kezd
zakusk *(-an, -ad) fn* villásreggeli, tízórai, falatozás, büfézés
zakussi|da *(-u, -i) v* bekap néhány falatot, harap vmennyit, falatozik
zalom *(-an, -ad) fn* kanyarulat, kanyar, hajlat (főleg folyón)

zalošk *(-an, -ad) fn* retesz, tolózár
zamahni|dakse *(-že, -ihe) v refl* ütésre emeli a kezét, ütni készül
zamš *(-an, -ad) fn* velúrbőr
zanovesk *(-an, -ad) fn* 1. függöny; 2. színpadi függöny
zaočnik *(-an, -kad) fn* levelező hallgató
zapah *(-an, -ad) fn* szag, illat
zapas *(-an, -ad) fn* készlet, tartalék
zapast *(-an, -ad) fn* készlet, tartalék
zapast|ada *(-au, -i) v* készletet képez, tartalékol, tartalékba helyez, megőriz
zapasti|da *(-u, -i) v* készletet képez, tartalékol, tartalékba helyez, megőriz
zapastoi|ta *(-čču, -čči) v* készletet képez, tartalékol, tartalékba helyez, megőriz
zapisk *(-an, -ad) fn* 1. jegyzet, feljegyzés, jegyzék; 2. cédula, cetli, levélke
zaponk *(-an, -ad) fn* kézelőgomb, mandzsettagomb, gallérgomb
zapor *(-an, -ad) fn* székrekedés, szorulás [*obstipatio*]
zapovednik *(-an, -kad) fn* 1. természetvédelmi terület; 2. vadaspark
zaprav *(-an, -ad) fn* töltés, megtöltés, töltet
zapravi|da *(-u, -i) v* tölt (fegyvert), megtölt • *zapravida oruž* megtölteni a fegyvert
zapästk *(-an, -ad) fn* kézelő, mandzsetta
zarazi|da *(-u, -i) v* fertőz, megfertőz
zarplat *(-an, -tad) fn* bér, munkabér, fizetés
zasedanij *(-an, -ad) fn* ülés (összejövetel)
zaslug *(-an, -ad) fn* érdem
zasluži|da *(-u, -i) v* rászolgál, megérdemel, kiérdemel
zaslužind *(-an, -ad) fn* érdem
zastavi|da *(-u, -i) v* elzár vmi elől, eltorlaszol
zastegni|dakse *(-že, -ihe) v refl* begombolkozik
zasťošk *(-an, -ad) fn* kapocs, csat
zašolk *fn* retesz, tolózár
zaššit *(-an, -tad) fn* védekezés, védelem, megvédés, oltalom
zaššiti|da *(-u, -i) v* véd, megvéd, védelmez, oltalmaz
zaznai|dakse *(-že, -he) v refl* elbízza magát, sokat képzel
zažigalk *(-an, -ad) fn* öngyújtó
zatevoi|da *(-u, -) v* kiagyal, tervbe vesz, kitervel, megtervez
zatvor *(-an, -ad) fn* závár, retesz (a fegyveren)
zavari|da *(-u, -i) v* forráz, leforráz • *zavarida čaju* leforrázni a teát
zavedenij *(-an, -ad) fn* intézmény, intézet
zavedui|da *(-u, -) v* vezet, irányít, igazgat

zavedujušoi *(-n, -d) fn* vezető, főnök, igazgató
zaverk *(-an, -ad) fn* betekerés, begöngyölés, becsomagolás
zaves *(-an, -sad) fn* függöny, kárpit
zavet *(-an, -tad) fn* végrendelet, végakarat, testamentum
zavidost *(-in, -id) fn* irigykedés, irigység
zavidui|da *(-u, -) v* irigyel, megirigyel, irigykedik
zavod *(-an, -ad) fn* üzem, gyár • *Telereportažois ozutetah, ku zavodal nouzou valged savu.* A tévériportok azt mutatják, hogy fehér füst száll fel az üzemből.
zavodi|da *(-u, -i) v* 1. bevezet; 2. elkezd, megkezd, beindít, megindít
zavodi|dakse *(-že, -ihe) v refl* 1. beindul, mozgásba jön; 2. elkezdődik, megkezdődik
zavodij *(-an, -ad) fn* bujtogató, felbujtó, főkolompos
zavodind *(-an, -ad) fn* 1. bevezetés; 2. elkezdés, megkezdés, beindítás, megindítás
zavor *(-an, -ad) fn* kapu • *zavodan zavor* gyárkapu
zbirboi *(-n, -d) fn* orbáncfű [*Hypericum*]
zbornik *(-an, -kad) fn* gyűjtemény
zdohni|da *(-u, -i) v* elpusztul, kimúlik, megdöglik
zduač *(-an, -čad) fn* átadás, feladás, leadás, visszaadás
zeľľ *(-an, -ad) fn* gyógyszer, orvosság • *Ni mitte zeľľ ei ole ozuttanu selgedad efektad*. Egyetlen egy gyógyszer sem mutatott egyértelmű hatást. – *tuberkuľozan form, kudam kovas vastustau zeľľoid* a tubekulózis azon formája, amely nagyon ellenáll a gyógyszereknek – *aptekas ostada zeľľad* gyógyszert / orvosságot vásárolni a patikában
zeľona|ine *(-ižen, -št) mn* zöld
zemľak *(-an, -kad) fn* földi, honfitárs
zemľank *(-an, -ad) fn* földbe vájt kunyhó
zgorbulk *(-an, -ad) fn* tojáshéj
zirkkal *(-on, -od) fn* tükör • *zirkkalon tagana* a tükör mögött
zirkkalo|ine *(-ižen, -št) fn* tükör, tükröcske, kis tükör • *Därvüd on kaku zirkkaloine.* A tavacska olyan, mint egy kis tükör.
zirkkalos *hsz* tükörben
zivorotk *(-an, -ad) fn* szérum
značču *ksz,msz* tehát
značk *(-an, -ad) fn* jelvény, jelzés, jel
znakomi|da *(-u, -i) v* megismertet, összeismertet, bemutat
znakomoi *(-n, -d) fn,mn* ismerős
znamä *(-n, -d) fn* zászló, lobogó
znuak *(-an, -kad) fn* jel, jelzés
zobot *(-an, -tad) fn* gond, gondoskodás, törődés

zolotuh *(-an, -ad) fn* görvély, görvélykór [*scrofulosis*]
zont *(-an, -ad) fn* ernyő, esernyő, napernyő
zontik *(-an, -kad) fn* ernyő, esernyő, napernyő
zoolog *(-an, -ad) fn* zoológus, állattantudós
zoologij *(-an, -ad) fn* zoológia, állattan
zoon *(-an, -ad) fn* zóna, övezet
zoo||park *(-an, -ad) fn* állatkert
zoo||tehnikoi *(-n, -d) fn* állattartási / állattenyésztési szakember
zoŕa *(-n, -d) fn* hajnal, virradat, pirkadat, hajnalpír
zriiv *(-an, -ad) fn* robbanás, robbantás
zročon *(-an, -ad) fn* tojásból, aludttejből és lisztből készített sült étel
zrä *hsz* hasztalanul, hiába, feleslegesen, fölöslegesen
zual *(-an, -ad) fn* terem • *Čomustamme zualan pruaznikaks.* Feldíszítettük a termet az ünnepségre.
źudvestk *(-an, -ad) fn* viharkalap
zuud *(-an, -ad) fn* viszketés, viszketegség
zvena *(-n, -d) fn* láncszem
zvero||souhoz *(-an, -ad) fn* prémállattenyésztő gazdaság
zvie|ŕ *(-rin, -rid)* vad, vadállat, fenevad
zvoda *(-n, -d) fn* szakasz (katonai)
zvoni|da *(-u, -i) v* cseng, csöng, csörög, csilingel, csörömpöl
zvonu *(-n, -d) fn* csengés, csöngés, csörgés, csilingelés, csörömpölés
zvuk|k *(-an, -kad) fn* hang, hangzó

Ž

žabr|ad *(-oiden, -oid) fn plur* kopoltyú(k)
žanr *(-an, -ad) fn* 1. modor, stílus; 2. műfaj
želetk *(-an, -ad) fn* mellény • *Pane želetk piäle!* Vedd fel a mellény(ede)t!
žemčug *(-an, -ad) fn* gyöngy, igazgyöngy
žemčug|ad *(-oiden, -oid) fn plur* igazgyöngysor
ženih *(-on, -od) fn* 1. vőlegény; 2. kérő
žer|d' *(-din, -did) fn* rúd, hosszú bot, pózna
žerebei *(-n, -d) fn* 1. sorsvetés, szerencsejáték; 2. kocka, dobókocka
žerebjofk *(-an, -ad) fn* sorshúzás, sorsolás
žertv *(-an, -ad) fn* áldozat, préda, martalék
žies|t' *(-tin, -tid) fn* pléh, bádog
žiesti|ine *(-ižen, -št) mn* pléh-, bádog-
žiid *(-an, -ad) fn* 1. zsidó; 2. ördög
žiivat *(-an, -tad) fn* állat, háziállat, jószág, marha, barom
žiivata|ine *(-ižen, -št) fn* apróállat, aprójószág, kis háziállat
žiivatan||iškend *(-an, -ad) fn* állatvágás
žiivat||ferm *(-an, -ad) fn* állattartó gazdaság, állattelep
žiivatoiden||ižand *(-an, -ad) fn* állatok ura (mitológiai)
žiivatoiden||kaccuj *(-an, -ad) fn* állattenyésztő, állatgondozó
živopi|š *(-sin, -sid) fn* 1. festészet; 2. festmény
žiäl' *hsz,isz* sajnálom, bocsánat • *Žiäl', ku mina müöhästuin.* Bocsánat, hogy (el)késtem.
žiälikš *isz,msz* sajnos, sajna
žiälivoičend *(-an, -ad) fn* sajnálat, részvét ◊ *Ota vastah minun žiälivoičend!* Fogadd részvétemet!
žiälivoi|ta *(-ččou, -čči) v* bán vmit, sajnál vmit, megbán • *Lapsid pidau žiälivoita.* A gyerekeket sajnálni kell.
žneik *(-an, -kad) fn* aratógép
žolub *(-an, -ad) fn* csatorna, ereszcsatorna, vályú, vájat, horony, lefolyó
žolutk *(-an, -ad) fn* gyomor [*stomachus*]
žongl'or *(-an, -ad) fn* zsonglőr
žrebij *(-an, -ad) fn* kocka, dobókocka, szerencsekocka
žuab *(-an, -ad) fn* varangyosbéka, varangy [*Bufo bufo*]
žuali|dakse *(-že, -ihe) v refl* panaszol, bepanaszol, elpanaszol, panaszkodik
žualob *(-an, -ad) fn* panasz, panaszkodás

žualovenď *(-an, -ad) fn* munkabér, bér, fizetés, fizetség
žualui|dakse *(-že, -he) v refl* panaszol, bepanaszol, elpanaszol, panaszkodik
žuar *(-an, -ad) fn* hő, hőség, forróság, meleg
žuari|da *(-u, -i) v* süt, megsüt, pörköl, megpörköl, éget, megéget, kozmál, lekozmál, odakozmál
žuarit|tu *(-un, -tud) mn* sült, megsült, sütött, megsütött, pörkölt, megpörkölt, égetett, megégetett, kozmált, lekozmált, odakozmált
žulik *(-an, -kad) fn* tolvaj, szélhámos, csibész, csirkefogó
žurnal *(-an, -ad) fn* folyóirat, lap, újság
žuuri *(-n, -d) fn* zsűri, bírálóbizottság

T,T'

taba *(-n, -d) fn* 1. jellem, karakter, alaptermészet, természet, sajátosság, egyéniség • *taban kovuz* a jellem ereje; 2. kedély, indulat ◊ *tulda tabah* indulatba jönni; 3. szokás, hagyomány, tradíció • *tabad müöti* szokás szerint – *diedoiden tabad* a nagyapák hagyományai; 4. metódus, eljárás, mód, módszer • *elon taba* életmód; 5. igemód (nyelvtan)

tab|ad *(-oiden, -oid) fn plur* emberi természet

-tabaine *(-ižen, -št) ut* természetű, jellemű • *pahatabaine* rossz természetű / jellemű

tabak *(-on, -kod) fn* dohány • *Kuurida tabakkod on paha taba.* Dohányozni egy rossz szokás.

tabak|az *(-kahan, -ast) mn* 1. jellemes; 2. önfejű, akaratos, indulatos • *Hän on tabakaz miez.* Ő egy önfejű ember.

tabamah *hsz* utána, nyomában

tabas *hsz* a pillanat hevében

taba|ta *(-dau, -zi) v* 1. rajtakap; 2. elkap, megfog, elfog, megmarkol, megragad ◊ *tabata niškas* galléron / nyakon ragadni; 3. felfog; 4. feltartóztat, visszatart; 5. utolér; 6. letartóztat, őrizetbe vesz

tablet *(-an, -tad) fn* tabletta

tabletk *(-an, -ad) fn* tabletta

tablič *(-an, -čad) fn* 1. tábla; 2. táblázat

tablo *(-n, -d) fn* eredményjelző tábla, kijelző tábla

taboit|elta *(-telou, -teli) v* törekszik vmire, követ vmit • *taboitelta omid unelmoid* a saját álmokat / ábrándokat követni

taboite|z *(-ksen, -st) fn* cél, törekvés • *suuŕ hašmuz kohtižin taboitest* egy nagy lépés a cél felé – *Tämän ainag taboitez oli estada tazon alendamišt.* Az egyetlen cél volt megakadályozni a színvonal csökkenését.

taboitt|ada *(-au, -i) v* 1. elkap, megfog, elfog, megmarkol, megragad • *Mecnik taboitti hukan elävalleh.* A vadász élve fogta el a farkast. ◊ *taboittada sägäs* nyakon ragadni; 2. elér, kivív

taboitu|z *(-ksen, -st) fn* vminek az elérése, vívmány, eredmény • *piämiärän taboituz* a cél elérése

tadžik *(-an, -kad) fn,mn* tadzsik

tagači *(+iness) nu* -ért • *molida rahvahas tagači* imádkozni a népért

taga|ine *(-ižen, -št) mn* hátsó, hátulsó

taga||külä *(-n, -d) fn* Isten háta mögötti falu, távoli falu

tagamoi *(-n, -d) fn* ülep, hátsója vkinek, fenék

tagana I *hsz* hátul, mögötte

tagana II *(+gen) nu* mögött • *Muam oli kaiken üön kätküden tagana*. Az anya teljes éjszaka a bölcső mögött volt. ◊ *Hall on sorzan siiben al, talv kurgen tagana*. A fagy a kacsa szárnya alatt, a tél a daru mögött. – *valged hebo aidan tagana (= übüz)* fehér ló a kerítés mögött (= hótorlasz)

t'agan|ad *(-oiden, -oid) fn plur* bográcsláb

taganaks I *hsz* hátulra, hátra, mögé, vissza, visszafelé

taganaks II *(+gen) nu* mögé • *Tulgat stolan taganaks!* Jöjjetek / jöjjenek az asztal mögé! – *Lehm mäni aidan taganaks*. A tehén bement a kerítés mögé.

taganakspiä I *hsz* hátulra, hátra, mögé, vissza, visszafelé

taganakspiä II *(+gen) nu* mögé

taganapiä I *hsz* hátulról, mögüle

taganapiä II *(+gen) nu* mögül • *kodin taganapiä* a ház mögül

tagaperin I *hsz* ezelőtt

tagaperin II *(+gen) nu* vmennyivel / vmivel ezelőtt • *neľľkümment vuot tagaperin* negyven évvel ezelőtt

taga||puo|l' *(-len, -ľt) fn* ülep, hátsó

taga||raiv *(-on, -od) fn* nyakszirt, tarkó

tagaze I *hsz* hátulra, hátra, mögé, vissza, visszafelé • *Häin edeh da tagaze kävelou.* Oda és vissza / előre és hátra jár. – *kacahtadakse tagaze* visszafelé nézni ◊ *Aigad ei voi kiätä tagaze*. Az időt nem lehet visszafelé forgatni.

tagaze II *(+gen) nu* mögé • *Mäne peittade bučin tagaze!* Menjél a hordó mögé bújni! – *Häin ištuihe stolan tagaze*. (Ő) az asztal mögé ült.

tagazepiä *hsz* hátulra, hátra, mögé, vissza, visszafelé

taga||verai *(-n, -d) fn* hátsó udvar

tagemba *hsz* odébb, arrébb (hol?)

tagemba|ine *(-ižen, -št) mn kf* távolabbi

tagembaks *hsz* odébb, arrébb (hová?)

tagembakspiä *hsz* odébb, arrébb (hová?)

tago|da *(-u, -i) v* 1. kovácsol • *tagoda pajas* a kovácsműhelyben kovácsolni – *Alužimen piäl tagotah*. Az üllőn kovácsolnak. 2. patkol

tagoj *(-an, -ad) fn* kovács, patkolókovács

tahk *(-on, -od) fn* köszörű, köszörűkő, fenőkő • *Tahkol tahkotah vikateht.* Köszörűkövön élesítik a kaszát.

tahko|ta *(-dau, -zi) v* köszörül, kiköszörül, megköszörül, fen, megfen

tahkot|tu *(-un, -tud) mn* köszörült, megköszörült, fent, megfent

tahn *(-an, -ad) fn* karám, szarvasmarhakarám • *Ülähan heinäd pi-*

detah, a alahan on tahn. Felül a szénát tartják, alul meg a szarvasmarhakarám van.

tahnan||emag *(-an, -ad) fn* a karám gazdasszonya

tahnan||ižand *(-an, -ad) fn* a karám gazdája / gazdura

tahnan||taguiž|ed *(-iden, -id) fn plur* állattartó udvar, hátsó udvar

-taht *ut* -bár, -akár • *ken-taht* bárki, akárki – *mida-taht* bármi, akármi – *konz-taht* bármikor, akármikor

tahta|z *(-han, -st) fn* tészta • *Tahtaz on taiginas.* A tészta a dagasztóban van. – *Tahtaz pahoin nouzi, mahačud oldah pliskačud.* A tészta rosszul kelt meg, a zsemlék laposak. – *Tahtast täpetetah stolal.* A tésztát az asztalon gyúrják (meg).

tahtel|ta *(-ou, -i) v* szándékozik, akar, nekigyürkőzik

tahto|da *(-u, -i) v* akar, kíván, vágyik vmire, óhajt • *Häin tahtoi haukaita palaižen.* Harapni akart egy falatot. ◊ *Tahton teile ozad!* (Sok) sikert kívánok neked! – *Mida tahtotte?* (Ön) mit óhajt? (Ti) mit óhajtotok?

tahtomi|ne *(-žen, -št) fn* kívánság ◊ *Parahin tahtomižin!* Legjobb kívánság(aim)!

tahtond *(-an, -ad) fn* vágy, kívánság, akarat • *enambišton tahtond* a többség akarata ◊ *tahtondad müöti* kívánság szerint

taibal *(-en, -t) fn* út, útvonal, úttáv, útköz, útszakasz, távolság • *astuda pitk taibal* hosszú utat haladni

taigin *(-en, -t) fn* kovász, kovászos tészta • *Tahtaz on taiginas.* A (kovászos) tészta a dagasztóban van. – *Diätä taiginah hapatest!* Hagyd a (kovászos) tésztát a dagasztóban! – *Muam segoitti taiginan.* Az anya meggyúrta a (kovászos) tésztát.

taiginan||muigoite|z *(-ksen, -st) fn* kovász

taim *(-an, -ad) fn* félidő

taimen|ed *(-iden, -id) fn plur* palánta, növénycsemete

tain *(-an, -ad) fn* (menetes) orsó

taivahalli|ne *(-žen, -št) mn* égi, mennyei

taivahan||karva|ine *(-ižen, -št) mn* égszínkék, világoskék

taivahan||rand *(-an, -ad) fn* láthatár, horizont • *taivahanrandan tagana* a láthatáron

taivahan||sini|ne *(-žen, -št) mn* égszínkék, világoskék, azúr, azúrkék

taiva|z *(-han, -st) fn* ég, menny, égbolt, mennybolt • *Taivahal on äij tiähtid.* Sok csillag van az égen. – *Kuudam paštoi taivahal.* A hold világított az égen. – *kajoz taivaz* tiszta ég(bolt) ◊ *Tuat meiden, ku-*

damb oled taivhal! Mi Atyánk, aki a menny(ek)ben vagy!

tak|k I *(-an, -kad) fn* 1. teher, súly • *düged takk* nehéz teher; 2. rakomány, szállítmány

tak|k II *(-un, -kud) fn* rongy, foszlány, gubanc

takkia|ine *(-ižen, -št) fn* bogáncs, bojtorján, lapu [*Arctium lappa*]

taks *(-an, -ad) fn* díjszabás, tarifa, taksa, illeték

takso *(-n, -d) fn* taxi • *tulda taksol* taxin érkezni

taksofon *(-an, -ad) fn* fizetős telefon

takt I *(-an, -ad) fn* taktus, ütem

takt II *(-an, -ad) fn* tapintat

taktičnoi *(-n, -d) mn* tapintatos

taktik *(-an, -kad) fn* taktika

taktikalli|ne *(-žen, -št) mn* 1. taktikai; 2. taktikus

taktikalližes *hsz* 1. taktikailag; 2. taktikusan • *ajatelta taktikalližes* taktikusan gondolkodni

taktikalližesti *hsz* 1. taktikailag; 2. taktikusan

taktik|az *(-kahan, -ast) mn* tapintatos • *taktikaz ristikanz* tapintatos ember

taktikoi *(-n, -d) fn* taktikus

taku|d *(-iden, -id) fn plur* bozont, gubanc

takuk|az *(-kahan, -ast) mn* bozontos, gubancos • *takukaz vill* bozontos gyapjú

talant *(-an, -ad) fn* talentum, tehetség

talgoh *(-on, -t) fn* önkéntes munkanap, kaláka • *Huomei meil on talgoh.* Holnap nekünk (nálunk) önkéntes munkanap(unk) lesz.

talgohol *hsz* együttes erővel, közös munkával, kalákában • *Kodi on nostettu talgohol.* A ház kalákában épült (fel).

talgohola|ine *(-ižen, -št) fn* kaláka / közös munka résztvevője

talgoh||ruad *(-on, -od) fn* kalákamunka

talkkun *(-an, -ad) fn* zabpehely

talkkun||kuaš *(-an, -ad) fn* zabkása

taľľ' *(-an, -ad) fn* cserzett bőr • *kondijan taľľal magata* medvebőrön aludni

taľľ'ank *(-an, -ad) fn* harmonika

talohi|ne *(-žen, -št) mn* 1. háztartási; 2. házias

talohu|z *(-den, -t) fn* 1. háztartás; 2. gazdálkodás • *kundalline talohuz* kommunális gazdálkodás, közművek

taloi *(-n, -d) fn* ház, épület • *korged taloi* magas ház / épület – *monikierduksine taloi* többszintes ház, többemeletes épület

taloin||emag *(-an, -ad) fn* a ház úrnője (mitológia)

taloin||ižand *(-an, -ad) fn* házi manó, a ház szelleme

talon *(-an, -ad) fn* szelvény, kupon
talu|da *(-u, -i) v* 1. próbál • *taluda sobid* ruhát próbálni; 2. elvezet, elvisz • *Andilaz on ďo külüh taluttu.* A menyasszonyt már elvitték a fürdőbe.
talv *(-en, -ed) fn* tél
talvel *hsz* télen • *muloižel talvel* a múlt / tavalyi télen
talv||kiža *(-n, -d) fn* téli játék
talv||kuu *(-n, -d) fn* december
talv||olimpijan||kiž|ad *(-oiden, -oid) fn plur* téli olimpiai játékok
talv||tie *(-n, -d) fn* téli út
talv||üö *(-n, -d) fn* téli éjszaka • *pitkäd talvüöd* hosszú téli éjszakák
tamb *(-an, -ad) fn* gát, védőgát
tambur *(-an, -ad) fn* előszoba
tamm *(-en, -ed) fn* tölgy, tölgyfa [*Quercus*]
tammik *(-on, -kod) fn* tölgyfaerdő, tölgyerdő, tölgyes
tamožan *mn rtlan* vámhatósági
tanc *(-un, -ud) fn* tánc
tancui|da *(-u, -) v* táncol, táncot jár
tander *(-en, -t) fn* 1. tér, köztér • *kižata tanderel* játszani a téren; 2. tisztás, rét, mező
tapand *(-an, -ad) fn* 1. gyilkosság, legyilkolás, gyilkolás, meggyilkolás, ölés, leölés, megölés; 2. cséplés
tapim *(-en, -ed) fn* kalapács, fakalapács
tapk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* papucs
tap|pada *(-pau, -oi) v* 1. gyilkol, legyilkol, meggyilkol, öl, megöl, leöl; 2. csépel • *tappada riihes* a cséplőpajtában csépelni
tappaj *(-an, -ad) fn* 1. gyilkos; 2. cséplőmunkás
tarataik *(-an, -kad) fn* egykerekű
tarbehelli|ne *(-žen, -št) mn* kellő, szükséges
tarb|iž *(-ehen, -išt) mn* kellő, szükséges ◊ *ei ole tarbiž* nem szükséges
tarh *(-an, -ad) fn* akol, karám
tariččij *(-an, -ad) fn* pincér
taričend *(-an, -ad) fn* ajánlat, javaslat, indítvány, kínálat • *tavaroiden taričend* árukínálat
tariču|z *(-ksen, -st) fn* ajánlat, javaslat, indítvány, kínálat • *siätä tariču*z ajánlatot tenni – *kieltakse tariču*kses elutasítani az ajánlatot – *kandattada tariču*st támogatni a javaslatot
tarif *(-an, -fad) fn* díjszabás, tarifa
tari|ta *(-čču, -čči) v* javasol, indítványoz, ajánl, kínál • *Tariččij tariči kalad.* A pincér halat kínált.
tari|takse *(-čeze, -ččihe) v* adódik, kínálkozik, ajánlkozik
tark *(-an, -kad) mn* precíz, pontos, igényes, gondos, alapos, éles, akkurátus • *tark silm* éles / pontos szem – *tark miez* alapos ember – *Häin ei maininnu tarkkad lugud.* Nem adta meg a pontos számot.

tarka|ine *(-ižen, -št) mn* precíz, pontos, igényes, gondos, alapos, éles, akkurátus

tarkaižesti *hsz* precízen, pontosan, igényesen, gondosan, alaposan

tarkas *hsz* precízen, pontosan, igényesen, gondosan, alaposan, körültekintően

tarkasti *hsz* precízen, pontosan, igényesen, gondosan, alaposan, körültekintően • *Pidau valita tarkasti.* Körültekintően kell választani.

tarkast|ada *(-au, -i) v* megvizsgál, kivizsgál, felülvizsgál, ellenőriz, megszemlél

tarkastu|z *(-ksen, -st) fn* vizsgálat, megvizsgálás, felülvizsgálás, vizsgálás, ellenőrzés, szemle • *auton tarkastuz* gépjárműellenőrzés

tarkemba *hsz kf* precízebben, pontosabban, igényesebben, gondosabban, alaposabban, körültekintőbben

tarku|z *(-ksen, -st) fn* precízség, pontosság, igényesség, gondosság, alaposság

tart|tuda *(-tuu, -ui) v* 1. ragad, ráragad, tapad, rátapad • *Terv tarttuu käzihe.* Gyanta tapad a kezére. 2. fog, megfog, elfog, elkap, megragad, megmarkol ◊ *Ruadoh ku tartud, ruad tarttuu kaksin käzin*. Ahogy a munkába fogsz, a munka két kézzel ragad meg. 3. akad, megakad • *Ruod tartui keroihe.* A csont a torkán akadt. 4. fertőz, megfertőz, szennyez; 5. belefog, belekezd, nekifog, nekikezd, hozzáfog, hozzákezd, elkezd

tarttuj *(-an, -ad) mn* ragályos, fertőző, szennyező

tartuč *(-an, -čad) fn,mn* tolakodó, zaklató, molesztáló

tartund *(-an, -ad) fn* ragály, fertőzés, szennyezés • *suadun tartundan parandamižeks* az elkapott fertőzésből való kigyógyulásért

tartundahi|ne *(-žen, -št) mn* fertőzött, szennyezett

tartund||miär *(-än, -äd) fn* fertőzésszám, a fertőzés mértéke

tartut|elta *(-telou, -teli) v* 1. rögzít, odarögzít, odaerősít; 2. odacsatol, kiköt • *Merimiez tartuttelou veneht.* A tengerész kiköti a csónakot. 3. odaragaszt, hozzáragaszt, ráragaszt, odatapaszt, hozzátapaszt, rátapaszt

tartut|eltakse *(-teleze, -telihe) v refl* ráakaszkodik, alkalmatlankodik, tolakodik, zaklat, molesztál

tartute|z *(-ksen, -st) fn* 1. felerősítés, megerősítés, odaragasztás, ráragasztás, hozzáragasztás, odatapasztás, rátapasztás, hozzátapasztás; 2. tépőzár • *kengad tartutuksen ke* tépőzáras cipő

tartutez||rihm *(-an, -ad) fn* ragasztószalag

tartutt|ada *(-au, -i) v* 1. rögzít, odarögzít, odaerősít; 2. odaragaszt, hozzáragaszt, ráragaszt, odatapaszt, hozzátapaszt, rátapaszt • *Kirďažkuoŕ oli pahoin tartutettu.* A boríték rosszul lett leragasztva. 3. odacsatol, kiköt; 4. fertőz, megfertőz, szennyez

tartutu|z *(-ksen, -st) fn* 1. felerősítés, megerősítés; 2. odaragasztás, ráragasztás, hozzáragasztás, odatapasztás, rátapasztás, hozzátapasztás • *puun tartutuz* a fa ragasztása; 3. odacsatolás, kikötés • *astijan tartutuz* a hajó kikötése

taza||iga *(-n, -d) fn* jubileum, évforduló

taza|ine *(-ižen, -št) mn* 1. egyforma, egyenlő; 2. egyenletes, sima, sík • *tazaine tie* sima út

tazaižesti *hsz* egyenletesen, zökkenőmentesen, simán

taza|kiža *(-n, -d) fn* döntetlen, eldöntetlen

taza||mua *(-n, -d) fn* sík föld, síkság, lapály, alföld

taza|ta *(-dau, -zi) v* megad, visszaad, kiegyenlít

taza||vald *(-an, -ad) fn* köztársaság • *Karďalan tazavald* Karjalai Köztársaság

tazo *(-n, -d) fn* szint, színvonal, nívó • *ruadon korgedan tazon ozuttamižeks* a munka magas színvonalának biztosítására

tazo||sija *(-n, -d) fn* sík föld, síkság, lapály, alföld

tatoi *(-n, -d) fn* 1. apa, apu, papa, apuci, apácska; 2. kisapám, apuskám, papuskám

taug *(-an, -ad) fn* íj • *ambuda taugal* íjjal lőni – *taugan rihm* az íj húrja

taugan||ambuj *(-an, -ad) fn* íjász

taut *(-an, -tad) fn* véső

tavar *(-an, -ad) fn* termék, áru • *Tavar kallištui.* Az áru (meg)drágult. – *huogehed tavarad* olcsó áruk – *tavaroiden kandand* áruszállítás, árufuvarozás

tavaran||ďago *(-n, -d) fn* áruosztály, árurészleg

tavar||auto *(-n, -d) fn* teherautó

tavar||tila *(-n, -d) fn* csomagtartó

tavi *(-n, -d) fn* réce [*Anas*]

tavu *(-n, -d) fn* szótag • *kolme tavud* három szótag

ted|ŕ *(-ren, -red) fn* nyírfajd [*Lyrurus*] • *Tedred oldah kiimal.* A nyírfajdok dürrögnek.

tedrin||kiim *(-an, -ad) fn* nyírfajddürgés

teem *(-an, -ad) fn* téma, tárgy • *vastuksen teem* a találkozó témája / tárgya

tee||vee *(-n, -d) fn* televízió, tévé

tehnik *(-an, -kad) fn* technikus, műszerész

tehnikalli|ne *(-žen, -št) mn* technikai, műszaki • *tehnikalline abu* technikai segítségnyújtás

tehnikalližes *hsz* technikailag, műszakilag
tehnikalližesti *hsz* technikailag, műszakilag
tehnikoi *(-n, -d) fn* technikus, műszerész
tehnikum *(-an, -ad) fn* technikum, műszaki szakközépiskola
tehnolog *(-an, -ad) fn* technológus
tehnologahi|ne *(-žen, -št) mn* technológiai
tehnologij *(-an, -ad) fn* technológia • *tehnologijoiden ďagamine* a technológiák cseréje
tekst *(-an, -ad) fn* szöveg • *kiätä tekst* lefordítani a szöveget
tela *(-n, -d) fn* 1. görgő; 2. henger; 3. csiga(sor); 4. emelő
tele||bašń *(-an, -ad) fn* tévétorony
tele||centr *(-an, -ad) fn* tévéközpont
tele||film *(-an, -ad) fn* tévéfilm
telefon *(-an, -ad) fn* telefon • *Tule telefonah!* Gyere a telefonhoz!
telefon||käzi||kird' *(-an, -ad) fn* telefonkönyv
telefon||numer *(-an, -ad) fn* telefonszám
telefon||pagin *(-an, -ad) fn* telefonbeszélgetés
teleg *(-an, -ad) fn* szekér, kocsi • *Teleg ďurižou.* Dübörög a szekér.
telega|ine *(-ižen, -št) fn* szekerecske, kiskocsi
telegraf *(-an, -fad) fn* távíró
telegramm *(-an, -ad) fn* távirat, sürgöny
telek *(-an, -kad) fn* televízió, tévé, televíziókészülék, tévékészülék
tele||peredač *(-an, -čad) fn* tévéadás
tele||reportaž *(-an, -ad) fn* tévériport
tele||side *(-gen, -t) fn* távkapcsolás, távolsági kommunikáció
tele||sild *(-an, -ad) fn* tévéhíd
teleskop *(-an, -pad) fn* teleszkóp
tele||studij *(-an, -ad) fn* tévéstúdió
teletaip *(-an, -pad) fn* telex
televidenij *(-an, -ad) fn* televízió, tévé, televíziókészülék, tévékészülék
televizor *(-an, -ad) fn* televízió, tévé, televíziókészülék, tévékészülék
teľľ *(-un, -ud) fn* pad, evezőspad, evezősülés • *Ište teľľule!* Üljél az evezőspadra!
telo *(-n, -d) fn* test, törzs
tembai|ta (-dau, -ži) v fog, megfog, elfog, elkap, elránt, megragad, megmarkol
temp *(-an, -ad) fn* tempó, ütem
temperatuur *(-an, -ad) fn* hőmérséklet, hőfok • *temperatuuran reguliruindah* a hőmérséklet szabályozására

ten|iž *(-ehen, -išt) fn* tenisz
tent *(-an, -ad) fn* napellenző
teorij *(-an, -ad) fn* teória, elmélet • *tädä teorijad müöti* ezen elmélet szerint – *Tämä todištau ďo tiettavan teorijan*. Ez megerősíti a már ismert elméletet.
teorijahi|ne *(-žen, -št) mn* elméleti • *teorijahine ruad* elméleti munka – *maksimalline teorijahine raveduz* maximális elméleti sebesség
teorijahižes *hsz* elméletileg, teoretikusan
teorijahižesti *hsz* elméletileg, teoretikusan • *ajatelta teorijahižesti* elméletileg gondolkodni
teorijas *hsz* elméletben
teplič *(-an, -čad) fn* növényház, üvegház, melegház
teplohod *(-an, -ad) fn* motoros hajó
teplovoz *(-an, -ad) fn* motormozdony, dízelmozdony
tepoi *(-n, -d) fn* szöcske [*Tettigonioidea*], tücsök [*Gryllidae*]
tera *(-n, -d) fn* 1. éle vminek, hegye vminek; 2. penge, borotva
teraksi|ne *(-žen, -št) mn* acélos
teramba *hsz kf* gyorsabban, gyorsan • *Kacahta teramba minun päivnikkah!* Nézz gyorsan a naplómba! – *Hänele himoittau teramba tulda kodih*. Gyorsan haza akar jönni.
terambi *hsz kf* gyorsabban, gyorsan
terapeft *(-an, -ad) fn* belgyógyász
tera|ta *(-dau, -zi) v* élez, megélez, kiélez, élesít, megélesít, kiélesít, hegyez, meghegyez, kihegyez
terav *(-an, -ad) mn* hegyes, éles • *terav kritik* éles kritika – *leikata teraval veičel* éles késsel vágni
teravas *hsz* gyorsan, sebesen, fürgén, hamar, hamarosan • *Teravas čuas lopiže.* Hamarosan véget ér az óra. – *Ubeh kiändüi teravas*. A mén gyorsan megfordult. – *Veri hüüdüu teravas*. A vér gyorsan megalvad. – *ülen teravas* nagyon gyorsan
teravasti *hsz* gyorsan, sebesen, fürgén, hamar, hamarosan
tera|z *(-ksen, -st) fn* acél
terendoitt|ada *(-au, -i) v* élez, élesít, megélez, kiélez, megélesít, kiélesít, hegyez, meghegyez, kihegyez
terendu|z *(-ksen, -st) fn* élezés, kiélezés, megélezés, hegyezés, kihegyezés, meghegyezés
tere|ta I *(-ndau, -ndži) v* élez, élesít, megélez, kiélez, megélesít, kiélesít, hegyez, meghegyez, kihegyez • *Lapsed teretah piirduzkünid.* A gyerekek kihegyezik a ceruzákat.
tere|ta II *(-nou, -ni) v* élesedik, kiélesedik, megélesedik, hegyese-

dik, kihegyesedik, meghegyesedik ◊ *Kieľ terenou paginas.* A beszédtől élesedik a nyelv.

teret|tu *(-un, -tud) mn* megélezett, kihegyezett

termin *(-an, -ad) fn* szakszó, szakkifejezés

termometr *(-an, -ad) fn* hőmérő

termu|z *(-ksen, -st) fn* termosz • *Termukses on čajud.* A termoszban tea van.

terras *(-an, -sad) fn* terasz

terror *(-an, -ad) fn* terror

terrorizm *(-an, -ad) fn* terrorizmus • *Siid häin pagiži piäministerin ke torgun da terrorizman küzündoiš.* Ezután a kereskedelem és a terrorizmus kérdéseiről tárgyalt a miniszterelnökkel.

terv *(-an, -ad) fn* gyanta, szurok, kátrány • *Terv tarttuu käzihe.* Gyanta tapad a kezére.

terva|ine *(-žen, -št) mn* gyantás, szurkos, kátrányos

tervas *hsz* gyorsan, sebesen, fürgén

tervasti *hsz* gyorsan, sebesen, fürgén

terva|z *(-ksen, -st) fn* gyantás fa • *Tervast tuodah mecas.* Gyantás fát hoznak az erdőből.

tervaz||kand *(-an, -ad) fn* gyantás fatuskó

terva|ta *(-dau, -zi) v* gyantáz, begyantáz, szurkoz, beszurkoz, kátrányoz, bekátrányoz • *tervata veneh* bekátrányozni a csónakot – *tervata bučč* bekátrányozni a hordót

terv||buč|č *(-an, -čad) fn* kátrányos hordó

terveh *(-en, -t) mn* egészséges, ép, életerős, életteli • *tervehed kouhkoid* egészséges tüdő(k) – *Mina kazvoin tervehen lapsen.* Én egészséges gyerekként nőttem fel. – *Ainos häin voikkau, ei ole ni konz terveh.* Mindig panaszkodik, sohasem egészséges.

terveheks *isz* helló, szervusz, szevasz, szia

terveht|ada *(-au, -i) v* üdvözöl, köszönt, felköszönt • *Poig tervehti tuatan.* A fia köszöntötte az apját. – *Häntervehti varapiäministeŕ.* Üdvözölte (őt) a miniszterelnökhelyettes. ◊ *Tervehtan rodindpäivän perad.* Köszöntelek a születésnapod alkalmából.

terveht|adakse *(-aze, -ihe) v refl* üdvözöl, köszönt, felköszönt

tervehtu|z *(-ksen, -st) fn* köszöntés, jó kívánság • *rodindpäivän tervehtuz* a születésnap köszöntése, jó kívánság születésnapra

tervehtuz||pagin *(-an, -ad) fn* köszöntő, köszöntőbeszéd • *Suured kiituksed tervehtuzpaginas!* Nagy hála a köszöntésért / a köszöntőbeszédért!

tervehu|ded *(-zin, -zid) fn plur* köszöntés, üdvözlés

tervehuden||ala *(-n, -d) fn* egészségügy • *Heiš vähimikseh kakš oli tervehudenalan ruadajad.* Közülük legalább ketten az egészségügy dolgozói voltak. – *Kudamad abutetah valmištada tervehudenalan panduksed tulijaks vuodeks*. Amik segítik az egészségügyi intézményeket felkészíteni a következő évre.

tervehu|z *(-den, -t) fn* egészség ◊ *Kuite sinun tervehuz?* Hogy van az egészséged? – *Parahin tervehuzin!* A legjobb egészséget! – *Tervehudeks!* Egészségedre! – *Kus on puhtahuz, siga on tervehuz*. Ahol tisztaság van, ott van egészség.

tervehuz||sport *(-an, -ad) fn* szabadidősport

tervehut! *isz* egészségére! egészségedre!

tervheks *isz* helló, szervusz, szevasz, szia

tetratk *(-an, -ad) fn* füzet, irka

tia|ine *(-ižen, -št) fn* cinke, cinege [*Paridae*]

tiat|ar *(-taren, -art) fn* színház • *tiattaren ozuttelijad* színházi színészek

tiatar||sild *(-an, -ad) fn* (színházi) színpad

tiatar||sildaiž|ed *(-iden, -id) fn plur* (színházi) színpad • *Kuuritah poperoskoid tiatarsildaižil.* Cigarettáznak a színpadon.

tie *(-n, -d) fn* út, úttest • *pitk tie* hosszú út – *tien kaidenduz* útszűkület – *d'uosta tied müöti* futni az úton – *olda tiel* úton lenni – *Se virui mual tien reunal*. Ez az út szélén a földön hevert. – *ajamattomal tiel* járhatatlan úton – *haudakaz tie* kátyús út – *nivelikaz tie* kanyargós út – *tazaine tie* sima út

tied *(-on, -od) fn* tudás, ismeret, tudomány • *tiedon alust* a tudás alapja – *tiedoiden akademij* tudományos akadémia

tiedai||mie|z *(-hen, -st) fn* 1. szakember, szakértő • *suadibdieloiden tiedaimiez* az esküvői szertartás szakértője; 2. varázsló, sámán

tiedaj *(-an, -ad) fn* 1. szakember, szakértő • *lüüdin kielen tiedaj* a lúd nyelv szakértője; 2. varázsló, sámán

tiedamat|oi *(-toman, -tomad) mn* 1. tudattalan; 2. tudatlan; 3. ismeretlen, idegen

tied||bank *(-an, -ad) fn* adatbázis, adatbank

tied||d'ago *(-n, -d) fn* tudományos osztály, tudományos részleg • *kliinik- da tiedd'agon piämiez* a klinikai és tudományos osztály vezetője

tied||kand *(-an, -ad) fn* adatbázis

tied||kund *(-an, -ad) fn* fakultás, egyetemi / főiskolai kar

tied||mie|z *(-hen, -st) fn* tudós, kutató • *tiedmiehid müöti* a tudósok szerint – *Tiedmiehed voidih piättäda*. A tudósok levonták a következtetést.

tiedo|d *(-iden, -id) fn plur* adatok • *faktahižed tiedod* tényleges adatok – *dälgimaižid tiedoid müöti* a legfrissebb adatok szerint

tiedohi|ne *(-žen, -št) fn* varázsló, sámán

tiedohu|z *(-den, -t) fn* varázslás

tiedoin||akademij *(-an, -ad) fn* tudományos akadémia

tiedoinik *(-an, -kad) fn* varázsló, sámán

tiedolli|ne *(-žen, -št) mn* tudományos • *tiedolline konferencij* tudományos konferencia

tiedust|ada *(-au, -i) v* 1. megtud, kitud, megismer, kiismer, ismeretet szerez, megismerkedik, tanulmányoz • *Hänele himoitti teramba tiedustada muailm.* A leggyorsabban szerette volna megismerni a világot. – *Kielentiedustaj tiedustau kielt*. A nyelvész tanulmányozza a nyelvet. – *Mina tulin tiedustamah*. Azért jöttem, hogy megtudjam. 2. vizsgál, megvizsgál, kutat, kiderít, felderít, érdeklődik, tudakozódik

tiedustaj *(-an, -ad) fn* kutató • *Tiedustajad smietittih.* A kutatók javasolták. – *lüüdin kielen tiedustaj* a lűd nyelv vizsgálója / kutatója

tiedustelend *(-an, -ad) fn* megismerés, kiismerés, felismerés

tiedustelij *(-an, -ad) fn* felderítő, hírszerző

tiedustel|ta *(-ou, -i) v* 1. megtud, kitud, megismer, kiismer, ismeretet szerez, megismerkedik, tanulmányoz; 2. vizsgál, megvizsgál, kutat, kiderít, felderít, érdeklődik, tudakozódik

tiedustelu|z *(-ksen, -st) fn* 1. kitudás, megtudás, megismerés, kiismerés, ismeretszerzés, megismerkedés, tanulmányozás; 2. vizsgálás, megvizsgálás, kutatás, kiderítés, felderítés, érdeklődés, tudakozódás

tieduste|z *(-ksen, -st) fn* kutatási anyag, vizsgálati anyag

tiedustu|z *(-ksen, -st) fn* kutatás, tanulmányozás, tanulmány • *Virgalližed tiedustuksed ozutettih.* A hivatalos tanulmányok kimutatták. – *Tiedustuz on vaste algus*. A kutatás a kezdeténél tart. – *tiedustuksen andegid müöti* a kutatási adatok alapján – *materijalad tiedustukseh niškoi* kutatási anyagok – *füüzikoiden tiedustuksed* fizikai kutatások

tiedustuz||d'ouk *(-an, -kad) fn* kutatócsoport • *Liidemeren tiedustuz'ouk ozutti oman raportan.* A

balti-tengeri kutatócsoport ismertette a jelentését.

tiedustuz||siebr *(-an, -ad) fn* kutató egyesület, kutató társulat

tiehu|d *(-den, -t) fn* ösvény, kis út, csapás • *kaidad tiehuded* keskeny ösvények

tie||kilb *(-en, -ed) fn* útjelzés, útjelző

tielust|ada *(-au, -i) v* zavar, megzavar • *Ala tielusta milei!* Ne zavarj engem!

tiend *(-an, -ad) fn* tudás, ismeret, információ, adat

tie||policij *(-an, -ad) fn* közlekedési rendőrség

tie||suar *(-an, -ad) fn* 1. útelágazás; 2. válaszút • *Bohatteŕ seižuu tiesuaral.* A hős válaszút előtt áll.

tie|ta *(-dau, -zi) v* tud, ismer • *Ed tieda, ala suudi!* Nem tudod, ne ítélj! ◊ *Tiedaj tiedau kaiken*. Aki tud, az mindent tud. – *Kielettoman kibud ed tieda.* Néma fájdalmat nem ismersz.

tiettav I *(-an, -ad) mn* ismert, tudott • *Milei on tiettav.* Nekem ez tudott. – *Tämä todištau ďo tiettavan teorijan*. Ez megerősíti a már ismert elméletet.

tiettav II *msz* persze, természetesen • *Tiettav, häin tulou.* Persze, eljön.

tiettavas *msz* persze, természetesen

tiettavasti *msz* persze, természetesen

tie||tul|ed *(-iden, -id) fn plur* jelzőlámpa, közlekedési lámpa, közlekedési jelzőlámpa, rendőrlámpa • *tietuliden kohtas* közlekedési jelzőlámpánál

tie||viehk *(-an, -ad) fn* közlekedési jelzés

tigr *(-an, -ad) fn* tigris [*Panthera tigris*]

tih|i *(-en, -ed) fn* szúnyog [*Culicidae*] • *Tihi polttau.* Csíp a szúnyog.

tiineh *(-en, -t) mn* vemhes • *tiineh lehm* vemhes tehén – *tiineh hebo* vemhes kanca

Tiivet *(-as, -tah) fn* Tibet

tikind *(-an, -ad) fn* ketyegés, tiktakkolás • *čuasuiden tikind* óraketyegés

tik|k *(-an, -kad) fn* harkály, fakopáncs [*Picidae*] • *Tikk kuokkiu puud.* A harkály kalapál / kopácsol egy fát.

tikki|da *(-u, -i) v* ketyeg, tiktakkol • *Huonehes tikittih čuasud.* Ketyeg az óra a szobában.

tikkimi|ne *(-žen, -št) fn* ketyegés, tiktakkolás

tikv *(-an, -ad) fn* tök, sütőtök [*Cucurbita maxima*]

tila *(-n, -d) fn* helyzet, szituáció, állapot • *nügüižes tilas* a jelen(legi) helyzetben – *püzüjas tilas* stabil állapotban – *komikalline tila* komikus szituáció, nevetsé-

ges helyzet – *Kielen tila lujeni*. A nyelv helyzete megerősödött.

tilk I *(-an, -kad) fn* 1. csepp, csöpp; 2. korty

tilk II *(-un, -kud) fn* rongy, darabolt ruha

tilka|ine *(-ižen, -št) fn* 1. cseppecske, csöppöcske; 2. kortyocska, kis korty • *tilkaine maidod* egy kis korty tej

tina *(-n, -d) fn* ón • *Sliesař ďuottau tinal.* A bádogos ónnal forraszt.

tina|ine *(-ižen, -št) mn* ón-, bádog-

tip|ad *(-oiden, -oid) fn plur* cseppek, csöppek

tipa|ine *(-ižen, -št) fn* 1. cseppecske, csöppöcske; 2. kortyocska, kis korty

tipaškoitt|ada *(-au, -i) v* csepeg, csöpög

tip|p *(-an, -pad) fn* 1. csepp, csöpp; 2. folt, pecsét, paca • *Tipp on pühkimes*. Folt van a terítőn.

tippu|da *(-u, -i) v* csepeg, csöpög • *Vezi tippuu.* Csöpög a víz.

tipa|ine *(-ižen, -št) fn* cseppecske, csöppöcske

tiputt|ada *(-au, -i) v* csepegtet, becseppent, csöpögtet, becsöppent

tipušk *(-an, -ad) fn* csibe, kiscsibe, csirke, kiscsirke

tipušk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* csibék, kiscsibék, csirkék, kiscsirkék • *piened tipuškad* kicsi csirkék

tira *(-n, -d) fn* céllövölde

tiraž *(-an, -ad) fn* példányszám

tirpand *(-an, -ad) fn* türelem

tirp|pada *(-pau, -oi) v* tűr, eltűr, elvisel

tirppaj *(-an, -ad) mn* türelmes

tirppamat|oi *(-toman, -tomad) mn* türelmetlen

titul *(-an, -ad) fn* cím, rang, titulus

tiähk *(-an, -ad) fn* kalász

tiäh|t' *(-ten, -ted) fn* 1. csillag (égi test) • *Tiäht' on aktivaine.* A csillag aktív. – *Tiäht' paštau huondeksel.* Reggel ragyog a csillag. – *Tiähted losnitah taivahal*. A csillagok csillognak az égen. 2. jel, jelzés, megjelölés, jelzet, csillag; 3. címke

tiähtele *hsz* 1. jegyzetbe; 2. figyelembe • *panda tiähtele* figyelembe venni

tiähtelli|ne *(-žen, -št) mn* 1. csillagos • *tiähtelline tie* csillagos út; 2. jelentékeny, jelentős • *tiähtelline azij* jelentős ügy

tiähtidu|z *(-ksen, -st) fn* jel, jelzés, megjelölés, jelzet

tiähtik|az *(-kahan, -ast) mn* 1. csillagos • *tiähtikaz taivaz* csillagos ég(bolt); 2. jelképes

tiähti|ne *(-žen, -št) fn* csillagocska, kis csillag

tiähti|ta *(-dau, -ži) v* jelöl, megjelöl • *Tiähtižimme kaik parded.* Az összes rönköt megjelöltük.

tiäht|äda *(-äu, -i) v* 1. jelöl, megjelöl; 2. jelent vmit • *Mida tämä tiähtäu?* Mit jelent ez?

tiähtänd *(-an, -ad) fn* 1. jelentés • *sanan tiähtänd* a szó jelentése; 2. jelentőség • *Kalevalan suuŕ tiähtänd* a Kalevala nagy jelentősége

tiäi *(-n, -d) fn* tetű [*Phthiraptera*]

tiäidü|da *(-u, -i) v* megtetvesedik, eltetvesedik

tiäin||tarh *(-an, -ad) fn* 1. bőrkiütés [*exanthema*]; 2. sömör [*psoriasis*]; 3. ótvar [*impetigo*]; 4. tetvesség [*pediculosis*]

tobď *(-an, -ad) mn* nagy • *tobď pakaine* nagy fagy – *tobď kolb* nagy kovásztalan kenyér

todeheze *hsz* valóban, valójában, tényleg, igazán, igazából • *sanuda todeheze* igazából megmondani

todehi|ne *(-žen, -št) mn* valóságos, valódi, tényleges, igazi • *todehine uroi* egy igazi / valóságos hős

todeks *hsz* gyakorlatba • *azuda todeks* gyakorlatba ültetni – *tulda todeks* gyakorlatba kerülni

todel *hsz* valóban, valójában, tényleg, igazán, igazából

todelli|ne *(-žen, -št) mn* valóságos, valódi, tényleges, igazi

todes *hsz* valóban, valójában, tényleg, igazán, igazából

todišt|ada *(-au, -i) v* igazol, bizonyít, bebizonyít, erősít, megerősít, ráerősít, tanúsít • *Tämä todištau ďo tiettavan teorijan.* Ez is megerősíti a már ismert elméletet.

todištaj *(-an, -ad) fn* tanú

todište|z *(-ksen, -st) fn* érv • *uskottav todištez* meggyőző érv

todištu|z *(-ksen, -st) fn* igazolvány, igazolás, bizonyítvány, bizonyíték, tanúsítvány

toimitt|ada *(-au, -i) v* 1. kivisz, kikézbesít, kiszállít, elvisz, elszállít, eljuttat, leszállít, szállít, kézbesít; 2. szerkeszt, megszerkeszt • *toimittada kirďoid* könyveket szerkeszteni; 3. megért, felfog, tudatosít, belát; 4. elsajátít

toimittaj *(-an, -ad) fn* szerkesztő • *sanumlehten toimittajad* újságszerkesztő

toimitu|z *(-ksen, -st) fn* 1. kézbesítés; 2. szerkesztés, szerkesztőség • *kuvalehten toimituz* a képesújság szerkesztősége; 3. elsajátítás • *opastundmaterijalan toimituz* a tananyag elsajátítása

toimituz||kund *(-an, -ad) fn* szerkesztőbizottság

toin||arg *(-en, ed) fn* kedd

to|ine *(-ižen, -št) mn,nm,szn* 1. másik • *Toine andelou snuapuid.* Egy másik hozza a kévéket. – *toižeh sijah* másik helyre 2. más • *Tošt kiedad ei tule.* Nincs más lehetőség.

– *Heil on ďo ihan toine pagin*. Már egészen más a beszédük. 3. második • *Toine päiv suadiboittih sulhaižen kodiš.* Az esküvő második napját a vőlegény házában tartották meg. 4. • *toine toižel* egymásnál, egymásnak

toižen||kestand *(-an, -ad) fn* türelmesség, türelem, tolerancia

toižijalpiä *hsz* a másik oldalon

toižiks *hsz* másodszor

toižin *hsz* másképp, másképpen, másként, máshogy, máshogyan

toiv *(-on, -od) fn* remény, reménység

toivo|da *(-u, -i) v* remél, reménykedik, bízik vmiben • *Toivon, ku häin tulou.* Remélem, hogy eljön.

toivote|z *(-ksen, -st) fn* 1. ígéret, fogadalom; 2. végrendelet

toivott|ada *(-au, -i) v* 1. kíván; 2. ígér, megígér, megfogad

toivotu|z *(-ksen, -st) fn* 1. szándék • *parahin toivotuksin* a legjobb szándékkal; 2. ígéret, fogadalom • *Häin kucui tädä toivotust suureks hašmukseks.* (Ő) ezt az ígéretet egy nagy lépésnek nevezte.

toka|ŕ *(-rin, -rid) fn* esztergályos

tolk *(-un, -kud) fn* 1. értelem; 2. haszon, eredmény, előny, vkinek a java; 3. mód, modor, stílus

tolkai|ta *(-dau, -ži) v* lök, meglök, fellök, ellök, taszít, feltaszít, eltaszít

tolkai|takse *(-daze, -žihe) v refl* ütközik, összeütközik

tolki|da *(-u, -i) v* lök, meglök, fellök, ellök, taszít, feltaszít, eltaszít

tolki|dakse *(-že, -ihe) v refl* lökdösődik, tülekedik, tolakodik

tolkut|oi *(-toman, -tomad) mn* 1. értetlen, nehéz felfogású; 2. értelmetlen, zavaros, zagyva

tomat *(-an, -tad) fn* paradicsom

tonn *(-an, -ad) fn* tonna

toon *(-an, -ad) fn* tónus, hangnem, hangvétel

topa|ine *(-ižen, -št) fn* porszem

topľak *(-an, -kad) fn* hullott gally, facsonk

toponim|i *(-en, -ed) fn* helynév • *lüüdilaižed toponimed* lűd helynevek

top|p *(-an, -pad) fn* szemét, hulladék

topsi|da *(-u, -i) v* tipor, megtipor, eltipor, rátipor, tapos, megtapos, eltapos, rátapos

tora *(-n, -d) fn* 1. háború, harc, csata, küzdelem • *estada tora* megakadályozni a háborút – *toran aigal* háború idején – *dälges torad* a háború után; 2. verekedés, viadal, közelharc, csetepaté • *toran zavodij* a verekedés felbújtója

torač *(-un, -čud) mn* verekedős • *Häin on torač.* Ő verekedős.

torado *(-n, -d) fn* verekedés, viadal, közelharc, csetepaté

toradu|z *(-ksen, -st) fn* verekedés, viadal, közelharc, csetepaté, harc, küzdelem • *dälges toradust* a harcot követően

tora||kukoi *(-n, -d) fn,mn* verekedő, kötekedő, izgága, civakodó

tora||mie|z *(-hen, -st) fn* harcos, katona • *Toramiez racastau.* A harcos lovagol.

tora||muuzij *(-an, -ad) fn* háborús múzeum, hadtörténeti múzeum

tora||sob|ad *(-iden, -id) fn plur* 1. katonai védőöltözet; 2. páncél

toraž *(-an, -ad) mn* harcias, agresszív

tora|ta *(-dau, -zi) v* harcol, háborúzik, csatázik • *Raccarid toratah miekoil.* A lovagok karddal harcolnak.

tora||tander *(-en, -t) fn* harcmező, csatatér, háborús front

torelk *(-an, -ad) fn* tányér

torf *(-an, -ad) fn* tőzeg

torg *(-un, -ud) fn* 1. piac • *mändä torgule* a piacra menni; 2. kereskedelem • *Häin pagiži piäministerin ke torgun küzündoiš.* A miniszterelnökkel a kereskedelem kérdéseiről tárgyalt.

torgovoi *(-n, -d) fn* kereskedő, árusító, eladó

torguiččij *(-an, -ad) fn* kereskedő, árusító, eladó

torgui|da *(-u, -) v* elad, árul, árusít, kereskedik

torguind *(-an, -ad) fn* kereskedelem, eladás, árusítás

torgui|ta *(-čču, -čči) v* elad, árul, árusít, kereskedik • *Häin torguičču kalal.* Ő hallal kereskedik.

torgun||muaste|ŕ *(-rin, -rid) fn* kereskedelmi tanácsadó

torma|z *(-ksen, -st) fn* fék

torokan *(-an, -ad) fn* svábbogár, csótány [*Blattodea*]

torop *(-an, -pad) fn* madárijesztő

toros|ad *(-oiden, -oid) fn plur* vízfelületen összetorlódott jéghalom

torp *(-un, -pud) fn* sebes pisztráng [*Salmo trutta*] • *torpun händ* a sebes pisztráng farka

toršer *(-an, -ad) fn* állólámpa

tort *(-an, -ad) fn* torta

torv *(-en, -ed) fn* trombita, kürt • *soittada torveh* trombitálni

tost *(-an, -ad) fn* tószt, pohárköszöntő

tošt|ada *(-au, -i) v* ismétel, megismétel, elismétel, átismétel, ismételget

toštand *(-an, -ad) fn* ismétlés, elismétlés, megismétlés, átismétlés, ismételgetés

toštand||riäd *(-ün, -üd) fn* refrén

tošti *hsz* újra, újból, megint, ismét • *Tulgat tošti!* Gyertek el újra!

tošt||kümmen|t *(-en, -t) szn* több mint tíz

toštu|da *(-u, -i) v* ismétlődik, megismétlődik
to|zi *(-den, -tt) fn* igaz, igazság, való, valóság, tény • *Sanun ihan toden.* A (való) igazat mondom. – *pagišta tott* igazat beszélni
tozi||azij *(-an, -ad) fn* tény • *müöstüda kiištamattoman toziazijan ke* egyetérteni egy vitathatatlan ténynyel
tož||arg *(-en, -ed) fn* kedd
tožargen *hsz* kedden
tožn||arg *(-en, -ed) fn* kedd
tožo *hsz* is, szintén, úgyszint, úgyszintén, ugyancsak
tož||päivän *hsz* tegnapelőtt
totk *(-un, -ud)* halbél, halbelsőség
ťotk *(-an, -ad) fn* nagynéni, néni
tott *hsz* igazán, igazából, valójában, tényleg, ténylegesen
toug *(-on, -od) fn* tavaszi vetés
tovariš *(-an, -šad) fn* társ, bajtárs, elvtárs, barát
tragedij *(-an, -ad) fn* tragédia
traktor *(-an, -ad) fn* traktor
tramplin *(-an, -ad) fn* trambulin
tramvai *(-n, -d) fn* villamos
translativ *(-an, -ad) fn* transzlatívusz, -vá,-vé ragos eset
transport *(-an, -ad) fn* szállítás, szállítmány, fuvarozás, fuvar
trap|p *(-an, -pad) fn* lépcső, létra
tras|s *(-an, -sad) fn* 1. autóút, sztráda • *ajada trassad müöti* autóúton / sztrádán közlekedik; 2. útvonal
traur *(-an, -ad) fn* gyász
trener *(-an, -ad) fn* edző, tréner
trenirofk *(-an, -ad) fn* edzés, tréning
trest *(-an, -ad) fn* tröszt
trevoži|da *(-u, -i) v* nyugtalanít, aggaszt
tribun *(-an, -ad) fn* tribün, lelátó
trio *(-n, -d) fn* trió
tropa|ine *(-ižen, -št) fn* gyalogút, ösvény, csapás • *kaidaižel tropaižel* keskeny ösvényen
tropik|ad *(-oiden, -oid) fn plur* trópusok
tropikalli|ne *(-žen, -št) mn* trópusi • *tropikalline räkk* trópusi hőség
tropink *(-an, -ad) fn* gyalogút, ösvény, csapás
tropni|da *(-u, -i) v* szellent, pukizik, fingik
trop|p *(-an, -pad) fn* gyalogút, ösvény, csapás • *astuda troppad müöti* az ösvényen menni – *D'algrattahanajaj ajau troppad müöti*. A kerékpáros a gyalogúton közlekedik.
trotuar *(-an, -ad) fn* járda
truatti|da *(-u, -i) v* költ, elköltött, kiad (pénzt)
truba *(-n, -d) fn* 1. cső, csővezeték; 2. puskacső; 3. pipa; 4. kémény; 5. trombita, kürt
trudo||päiv *(-än, -äd) fn* munkanap
trupk *(-an, -ad) fn* pipa

trus|ad *(-oiden, -oid) fn plur* 1. alsónadrág; 2. fecske, fürdőnadrág
trük|k *(-an, -kad) fn* trükk
trässi|da *(-u, -i) v* ráz, zötyögtet, döcögtet, rázkódtat
tua *(-n, -d) nm* az, az a... • *Tua briha armastau tuad neidišt.* Az a legény szereti azt a leányt. – *Ala siädä tuad!* Ne tedd azt!
tua|d *(-in, -id) nm* azok, azok a...
tuaga *hsz,nm* 1. ott; 2. onnan
tuandoi *hsz* nemrég, nemrégen, a múltkorában, múltkor
tuane *hsz,nm* oda, arra, amarra
tuanoi *hsz* nemrég, nemrégen, a múltkorában, múltkor
tuaste *hsz* újra, újból, újfent, megint, ismét, ismételten, mégegyszer • *Kirďutan silei tuaste.* Ismét írok neked.
tuaz *(-an, -ad) fn* lavór, mosdótál
tuat *(-an, -tad) fn* apa, édesapa, atya • *Tütär läksi tuatan no.* A lánya az apjához ment. – *Poig abuttau tuatale*. A fia segít az apjának. ◊ *Tuat meiden, kudamb oled taivhal!* Mi Atyánk, aki a menny(ek)ben vagy!
tuatindam *(-an, -ad) fn* mostohaapa
tuattahi|ne *(-žen, -št) mn* apai
tubaretk *(-an, -ad) fn* hokedli, zsámoly, ülőke
tuberkuľoz *(-an, -ad) fn* tuberkulózis, gümőkór, tbc, tüdőbaj [*tuberculosis*] • *tuberkuľozan form, kudam kovas vastustau zeľľoid* a tuberkulózis formája, amely erősen ellenáll a gyógyszereknek
tuberkuľoz||kibedahi|ne *(-žen, -št) mn* gümőkóros, tébécés, tüdőbajos, tüdőbeteg
tufli|d *(-in, -id) fn plur* papucs, papucscipő
tugedaj *(-an, -ad) fn* támogató
tugedu|z *(-ksen, -st) fn* támogatás
tuge|ta *(-dau, -zi) v* támogat, megtámogat • *Siebr tugedau tiedustuksid.* A társulat támogatja a kutatásokat. – *Suďďad ei rubettu tugedamah hänen startappad*. A zsűritagok / bírálók nem támogatták az indulását.
tug|i *(-en, -ed) fn* támogatás • *anta tugi* támogatást adni – *kielen opastundan tugeks* a nyelvtanulás támogatására
tugi||stancij *(-an, -ad) fn* bázisállomás
tuha *(-n, -d) szn* ezer • *kakśkümment tuhad lüüdilašt* húszezer lűd (személy)
tuhahi|ne *(-žen, -št) fn,mn,szn* 1. ezres; 2. ezredik • *tuhahine oza* az ezredik rész
tuha|ndž *(-nden, -t) szn* ezredik
tuhď *(-on, -od) fn* bokor, cserje, bozót • *korgedad tuhďod* magas bokrok
tuhdik *(-on, -kod) fn* bozót, bokorsűrű

tuhk *(-an, -ad) fn* hamu
tuhk||peza *(-n, -d) fn* hamugödör
tuhk||poro *(-n, -d) fn* hamumosószer
tuhm *(-an, -ad) mn* csúnya, ronda, csúf, torz
tuhoi|ta *(-dau, -ži) v* befúj, behord • *Tuhoidau lumel.* Befúj / behord hóval.
tuhu *(-n, -d) fn* hóvihar, hófúvás
tuhu||kuu *(-n, -d) fn* február
tuhu||kuus *hsz* februárban
tuhur|ta *(-dau, -zi) v* befúj, behord
tuhu|ta *(-dau, -zi) v* befúj, behord • *Tuhudau lumel.* Befúj / behord hóval.
tuk|ad *(-kiden, -kid) fn plur* haj, hajzat, frizura • *kerita tukad* levágni a hajat
tukan||keričend *(-an, -ad) fn* 1. hajvágás; 2. fodrászat, borbély • *mändä tukankeričendah* fodrászhoz / borbélyhoz menni
tukan||keriччij *(-an, -ad) fn* fodrász, borbély
tukan||kuivadaj *(-an, -ad) fn* hajszárító
tukan||pano *(-n, -d) fn* hajformázás
tukan||sugind *(-an, -ad) fn* frizura • *stiilikaz tukansugind* stílusos frizura
tukit|oi *(-toman, -tomad) mn* tar, kopasz
tuk|k I *(-an, -kad) fn* haj • *pesta tukad* hajat mosni ◊ *Tukk pitk, mieľ lühüd*. Hosszú haj, rövid ész.
tuk|k II *(-un, -kud) fn* 1. kupac, rakás, halom, csomó • *tukk rahad* egy csomó pénz; 2. bála, göngyöleg • *tukk kangast* ruhabála
tukk||hard' *(-an, -ad) fn* hajkefe
tukk||lak|k *(-an, -kad) fn* hajlakk
tukk||pullo|d *(-iden, -id) fn plur* hajcsavaró(k)
tukkuh *hsz* egy kupacban
tukkuna|ine *(-žen, -št) mn* teljes, egész • *tukkunaine leib* egész kenyér
tukul *hsz* tömkelegével, tömegesen
tuk|uta *(-kudau, -kuzi) v* egybegyűjt, összegyűjt, összenyalábol
tul|da *(-ou, -i) v* 1. jön, megy, jár • *tulda školah* iskolába járni – *Ku ed tulne, ka mina lähten!* Ha te nem jössz, én megyek. – *Tule kalarokkad süömäh!* Gyere hallevest enni! 2. eljön, elmegy • *Tulgat tošti!* Gyertek el újra! Jöjjenek el újra! – *tulda kodiküläh* eljönni / elmenni a szülőfalujába; 3. bejön, bemegy, belép, behatol, bejut, betér, kerül vhová • *Kut sina tulid?* Hogyan kerültél oda? – *Ülen oli hüvä tähe školah tulda*. Nagyon jó volt ebbe az iskolába kerülni. 4. érkezik, megérkezik, elérkezik, eljön, megjön, közeledik, közeleg,

befut, odaér vhová • *Tulou eht.* Az este közeledik. – *Tulou aig.* Eljön az ideje. – *Ehtaižel tulin kodih*. Este érek haza. – *Adivod tuldih lendale*. A vendégek repülővel érkeztek. 5. indul, elindul, megindul; 6. válik vkivé • *Keneks sina tuled?* Kivé válsz? Ki / mi lesz belőled? 7. bekövetkezik, megtörténik, lesz • *Tošt kiedad ei tule.* Nem lesz más lehetőség. 8. • *tulda tagaze* visszatérni; 9. • *tulda todeks* létrejönni, megvalósulni

tulel|ta *(-ou, -i) v* 1. jön, megy, jár, járkál; 2. eljön, elmegy; 3. bejön, bemegy, belép; 4. érkezik, megérkezik, elérkezik, eljön, megjön

tulend *(-an, -ad) fn* 1. jövetel, eljövetel, közeledés, vminek / vkinek a közeledte • *Merenpindan korgeduzlugud ozutettih cunamin tulendah.* A tengerszintmérők cunami közeledtét jelezték. 2. megjelenés, érkezés, elérkezés, megérkezés • *d'undan tulend* a vonat érkezése

tulendahi|ne *(-žen, -št) fn, mn* idegen, jöttment, jövevény

tulen||išk *(-un, -ud) fn* villámlás, villám, villámcsapás • *Tulenišk räjähtau.* Villám villan.

tul|i *(-en, -t) fn* 1. tűz, tűzfény, tűzvilág • *iškeda tult* tüzet gyújtani – *Tuli roikottau.* Lángol / lobog a tűz. 2. világos, világosság, fény

tulij *(-an, -ad) mn* jövő, eljövő, érkező, elérkező, közeledő, következő • *tulij aig* jövő idő – *tulij azetez* a következő megálló – *tulijal kuul* a jövő hónapban – *tulijal sügüzel* jövő ősszel – *valmištada tervehudenalan panduksed tulijaks vuodeks* az egészségügyi intézményeket felkészíteni a jövő évre

tuli||puik *(-on, -kod) fn* gyufa, gyufaszál • *Häin unohti tulipuikod kodih.* Otthon felejtette a gyufát.

tuliška|ta *(-ndou, -ndži) v* megindul, elindul, indul, nekiindul

tulk *(-an, -kad) fn* dugasz, dugó

tulo *(-n, -d) fn* érkezés, elérkezés, megérkezés

tulu|d *(-den, -t) fn* tüzecske

tuluks|ed *(-iden, -id) fn plur* öngyújtó

tulup *(-an, -pad) fn* rövid szőrmekabát, kisbunda

tulv *(-an, -ad) fn* árvíz, áradás

tulvan||kestaj *(-an, -ad) mn* árvíztűrő

tuman *(-an, -ad) fn* köd, ködfelhő

tundemat|oi *(-toman, -tomad) mn* ismeretlen, idegen • *tundematoi saldat* az ismeretlen katona

tundij *(-an, -ad) fn* szakértő, hozzáértő

tundr *(-an, -ad) fn* tundra

tundu|da *(-u, -i) v* érződik, megérződik, érzékelődik, érezhetővé válik

tundust|ada *(-au, -i) v* 1. felismer, ráismer • *tundustada soitandluadud müüti* felismerni a játékmódjáról; 2. elismer • *Hänen ruadod tundustetah muga levedal.* A munkásságát széles körben elismerik. – *Häin puutui tundustamah*. El kellett ismernie. Kénytelen volt elismerni.

tundust|adakse *(-aze, -ihe) v refl* ismerkedik, megismerkedik, összeismerkedik

tundustamat|oi *(-toman, -tomad) mn* felismerhetetlen

tundustel|ta *(-ou, -i) v* jellemez, meghatároz

tundustelu|z *(-ksen, -st) fn* jellemzés

tundustu|da *(-u, -i) v* ismerkedik, megismerkedik, összeismerkedik • *Kus sina tundustuid häneh?* Hol ismerkedtél meg vele?

tundustumi|ne *(-žen, -št) fn* ismerkedés, megismerkedés, összeismerkedés • *lühüd tundustumine* rövid ismerkedés

tundustutt|ada *(-au, -i) v* megismertet

tundustu|z *(-ksen, -st) fn* megállapítás, visszaigazolás

tundu|z *(-ksen, -st) fn* ismertetőjel, jellegzetesség

tungai|ta *(-dau, -ži) v* 1. lök, meglök, fellök, ellök, taszít, feltaszít, eltaszít, lökdös, taszigál; 2. dug, bedug • *Briha tungaiži käden kormanih.* A srác zsebre dugta / vágta a kezét.

tungai|takse *(-daze, -žihe) v refl* ütközik, összeütközik

tung|eda *(-ou, -i) v* 1. lök, meglök, fellök, ellök, taszít, feltaszít, eltaszít, lökdös, taszigál; 2. tol, eltol, megtol • *tungeda veneht seibahal* a csónakot rúddal tolni

tung|edakse *(-eze, -ihe) v refl* lökdösődik, tülekedik, tolakodik, tolong • *Ala tungede!* Ne tolakodj!

tungend *(-an, -ad) fn* lökdösődés, tülekedés, tolakodás, tolongás

tunne|l' *(-lin, -lid) fn* alagút

tuo|da *(-b, -i) v* 1. hoz, elhoz, magával hoz, behoz • *Koir tuoi däänöinpoigan kodih.* A kutya behozta a nyúlkölyköt a házba. 2. szállít, elszállít, fuvaroz

tuodav *(-an, -ad) mn* behozott, beszállított, importált, import

tuoh *(-en, -t) fn* nyírfakéreg, nyírfahéncs • *tuohes siättü* nyírfakéregből készített – *nilata tuoht* lefejteni a nyírfakérget / a nyírfahéncsot

tuohi|ne *(-žen, -št) mn* nyírfakéreg-, nyírfahéncs-, nyírfakéregből készített, nyírfahéncsból készített • *tuohine burak* nyírfahéncskosárka (hengeres, fedeles, hordozható)

tuohu|z *(-ksen, -st) fn* gyertya • *Ikkunas palau tuohuz.* Az ablakban gyertya ég.

tuohuz||kand *(-an, -ad) fn* gyertyacsonk, gyertyavég
tuohuz||vaha *(-n, -d) fn* gyertyaviasz
tuom *(-en, -ed) fn* madárcseresznye, vadcseresznye [*Prunus avium*] • *tuomen oksad* vadcseresznyeágak
tuomaha|ine *(-ižen, -št) fn* madárcseresznye, vadcseresznye [*Prunus avium*]
tuomik *(-on, -kod) fn* vadcseresznyebogyó
tuomižik *(-on, -kod) fn* vadcseresznyebogyó
tuomoi *(-n, -d) fn* madárcseresznye, vadcseresznye [*Prunus avium*]
tuomu|d *(-den, -t) fn* vadcseresznyefácska
tuond *(-an, -ad) fn* kézbesítés • *poštan tuond* postai kézbesítés
tuor|ez *(-hen, -est) mn* éretlen
tupehtoitt|ada *(-au, -i) v* illatosít, beillatosít, parfümöz
tupehtu|da *(-u, -i) v* beillatosítja magát, beparfümözi magát
tupehtutt|ada *(-au, -i) v* illatosít, beillatosít, parfümöz
turb *(-an, -ad) fn* pofa, állat szája
tur||baaz *(-an, -ad) fn* turistabázis, turistaközpont
turbin *(-an, -ad) fn* turbina
turb|iž *(-ehen, -išt) fn* tőzeg • *Turbišt äij nouzi peldos.* Sok tőzeg keletkezett a mezőn.
turbo|ta *(-nou, -ni) v* nő, duzzad, felduzzad, dagad, megdagad
turist *(-an, -ad) fn* turista • *Turistad azetuttih üöks.* A turisták megálltak éjszakára.
turist||grup|p *(-an, -pad) fn* turistacsoport, turistacsapat
turizm *(-an, -ad) fn* turizmus, természetjárás
turizm||brošuur *(-an, -ad) fn* turistaprospektus, turista-útikalauz
turizm||büro *(-n, -d) fn* turistairoda
turizm||firm *(-an, -ad) fn* turistairoda
turizm||koht *(-an, -ad) fn* látnivaló, nevezetesség • *Karʹalan turizmkohtad* karjalai nevezetességek / látnivalók
turizm||matk *(-an, -pad) fn* turistaút
turizm||prospekt *(-an, -ad) fn* turistaprospektus, turista-útikalauz
turk I *(-an, -kad) fn* török (nyelv)
Turk II *(-as, -kah) fn* Törökország
turk III *(-in, -kid) fn* bunda, bundakabát, szőrmekabát
turkkala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. török; 2. törökországi
turk||nahk *(-an, -ad) fn* prém, szőrme
turk||nahk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* prém, szőrme
tursk *(-an, -ad) fn* tőkehal [*Gadus morhua*]

turutt|ada *(-au, -i) v* ringat, dédelget, dajkál • *turuttada last* ringatni a gyereket

turutu|z *(-ksen, -st) fn* elringatás, álomba ringatás

turv *(-an, -ad) fn* 1. védelem, megvédés, védekezés; 2. biztonság

turvalli|ne *(-žen, -št) mn* biztonságos • *luadida turvalline ümbärišt* biztonságos környezetet teremteni

tusk *(-an, -ad) fn* 1. bánat, szomorúság, búbánat, keserűség, búslakodás; 2. csüggedés, csüggedtség, levertség; 3. fájdalom, fájás, bántalom, gyötrelem, kín

tuskedu|da *(-u, -i) v* 1. bánkódik, bánatoskodik, búsul, búslakodik, szomorkodik; 2. csügged, elcsügged, csüggedezik

tuskedund *(-an, -ad) fn* 1. bánkódás, bánatoskodás, búsulás, búslakodás, szomorkodás; 2. csüggedés, elcsüggedés, csüggedezés

tuski|ta *(-ččou, -čči) v* 1. bánkódik, bánatoskodik, búsul, búslakodik, szomorkodik; 2. csügged, elcsügged; 3. kínlódik, gyötrődik

tuš|š *(-in, -šid) fn* tus, tustinta

tu|ta *(-ndou, - ndži) v* 1. tud • *Häin tundou ülen hüvin.* Ő nagyon jól tudja. 2. ismer • *Häin tundou mindai.* (Ő) ismer engem.

tuttav *(-an, -ad) fn,mn* ismerős • *tuttav iäń* ismerős hang – *vahnad tuttavad* régi ismerősök

tuttavoi|dakse *(-že, -he) v refl* ismerkedik, megismerkedik

tuttavu|z *(-den, -t) fn* 1. ismeretség, megismerkedés; 2. ismeret, tudás

tuuč *(-an, -čad) fn* 1. vihar, förgeteg, hóvihar, hóförgeteg, hófúvás; 2. viharfelhő, viharfelleg

tuukkaj *(-an, -ad) fn* fülesbagoly [*Asio utus*]

tuu|l' *(-len, -l't) fn* szél • *Tuul' puhuu.* Fúj a szél. – *Koivun lehted lipetetah tuulel*. A nyírfalevelek megrezdülnek a szélben.

tuulast|ada *(-au, -i) v* éjjel fénynyel halászik / horgászik

tuulatand *(-an, -ad) fn* szellő, fuvallat

tuulatand||mašin *(-an, -ad) fn* szelelő rosta

tuulatt|ada *(-au, -i) v* szellőztet, kiszellőztet

tuul|da *(-ou, -i) v* fúj a szél • *Tuulou ď ohottau.* Zúgva fúj a szél. – *Pihal äijäl tuulou*. Odakint (az udvaron) nagyon fúj a szél.

tuulen||kobr *(-an, -ad) fn* a szél sújtása, a szél csapása

tuulett|ada *(-au, -i) v* szellőztet, kiszellőztet

tuuletu|z *(-ksen, -st) fn* szellőztetés, kiszellőztetés

tuletuz||ikkun *(-an, -ad) fn* szellőzőablak

tuulik|az *(-kahan, -ast) mn* szeles

tuuliška|ta *(-ndou, - ndži) v* elfúj
tuuliž||püöröi *(-n, -d) fn* szélforgatag, forgatag, forgószél
tuuliž||viehku|ŕ *(-rin, -rid) fn* szélforgatag, forgatag, forgószél
tuuloviš *(-an, -šad) fn* törzs, a test törzse
tuul'||päiv *(-än, -äd) fn* szeles nap
tuur *(-an, -ad) fn* túra, kirándulás, körút • *nedalin tuuran Azijad müöti* egyhetes ázsiai körút
tüh|d' I *(-dän, -däd) fn* üres beszéd, süket duma, zagyvaság, értelmetlenség, semmiség • *tühdät pagišta* zagyvaságot beszélni
tüh|d' II *hsz* értelmetlenül, szükségtelenül, feleslegesen
tüh|d' III *(-dän, -däd) mn* 1. üres • *tühď sija* üres hely; 2. élettelen, kihalt, elhanyagolt, elhagyott • *tühdäs külmäs kivitaloiš* egy kihalt hideg kőházban; 3. felesleges, szükségtelen, kárba veszett, értelmetlen, hiábavaló ◊ *tühď azij* nem egy nagy ügy
tühdendu|z *(-ksen, -st) fn* kihalás, kipusztulás
tühde|ta I *(-ndau, -ndži) v* 1. kiüresít, kiürít • *Tühdenda korvoi!* Ürítsed ki a kádat! 2. kipusztít
tühde|ta II *(-nou, -ni) v* 1. kiürül, kiüresedik • *Korvoi tühdeni.* A kád kiürült. 2. kihal, kipusztul
tühdü|z *(-den, -t) fn* üresség
tühdäks *hsz* hiába
tühdäle *hsz* hiába
tühdän||pagižij *(-an, -ad) fn* mellébeszélő, fecsegő
tükestel|takse *(-eze, -ihe) v refl* elbotlik, botlik, megbotlik ◊ *Ken kävüü päiväl, se ei tükestelte*. Aki nappal sétál, nem botlik meg.
tükestu|da *(-u, -i) v* elbotlik, botlik, megbotlik
tükett|ada *(-au, -i) v* dobban, dobog, üt, ver, pulzál • *Südäm tükettäu rindas.* A szív a mellkasban dobog.
tüki|ta *(-ččou, -čči) v* bedug, dugaszol, bedugaszol, betöm • *tükita ikkunad vattegel* bedugaszolni az ablakot vattával
tülč *(-än, -čäd) mn* életlen, tompa • *leikata tülčäl veičel* életlen késsel vágni
tülče|ta I *(-ndau, -ndži) v* tompít, eltompít, életlenít, eléletlenít, kiéletlenít
tülče|ta II *(-nou, -ni) v* tompul, eltompul, életlenedik, eléletlenedik, kiéletlenedik
tüle|ń *(-nen, -ńt) fn* fóka [*Phoca*]
tüp|pida *(-piu, -ii) v* bedug, dugaszol, bedugaszol, betöm • *tüppida louk* betömni / bedugaszolni a lyukat
türm *(-än, -äd) fn* börtön
türü *(-n, -d) fn* trombita, kürt
türä *(-n, -d) fn* sérv [*hernia*]
türömšik *(-an, -kad) fn* fogoly, rab

tütrindam *(-an, -ad) fn* mostohaleány, mostohalány
tüt|t *(-ün, -tüd) fn* hímvessző, pénisz, hímtag, tök
tüttö *(-n, -d) fn* kisleány, kislány, leányka, lányka
tütär *(-en, -t) fn* leány, lány, vkinek a lánya • *ottada tüttäreks* lányaként örökbefogadni – *nuoremp tütär* a fiatalabb leány, húg
tüv|i *(-en, -ed) fn* 1. tő; 2. törzs; 3. alap; 4. szótő (nyelvtan)
tüü|ń I *(-nen, -ńt) fn* csend, nyugalom, békesség • *Tüüń on därvel.* A tavon csend / nyugalom van.
tüü|ń II *hsz* csendesen, csendben, nyugodtan, békésen
tüü|ń III *(-nen, -ńt) mn* csendes, nyugodt, békés • *tüünes laimas* a csendes holtágban – *tüünel siäl* nyugodt időben (időjárásban)
tüüništu|da *(-u, -i) v* lecsillapodik, lecsillapul, megnyugszik, lenyugszik, lecsendesül, elcsendesül, elül, eláll, elcsitul • *Siä alenou, ku tuul' tüüništuu.* Alábbhagy az idő, ha elül a szél.
Tüüń mer|i *(-el, -ele) fn* Csendes-óceán
Tüüń valdmer|i *(-el, -ele) fn* Csendes-óceán
tüö I *(-n, -d) fn* rost, rostszál, lenrost, kenderrost
tüö II *(teiden, teid) nm* ti, Ön, Önök • *Tüö opastutte školas*. Ti iskolában tanultok.
tüöndämi|ne *(-žen, -št) fn* 1. küldemény; 2. üzenet; 3. link; 4. lábjegyzet
tüöndänd *(-an, -ad) fn* 1. indulás, elindulás; 2. indítás, elindítás, megindítás
tüöt|tü *(-ün, -tüd) mn* 1. elküldött, megküldött; 2. üzent, megüzent • *Tüünen meren cunamivaarituzkeskukses tüöttü cunamivaarituz* a Csendes-óceáni Cunami-figyelmeztető Központból elküldött cunami-figyelmeztetés
tüö|tä *(-ndäu, -ndži) v* küld, megküld, elküld • *tüötä meccah halgoh* tűzifáért az erdőre küldeni – *tüötä diel kaceltavaks* az ügyet betekintésre megküldeni – *Häin tüöndži hüvän viestin.* (Ő) jó híreket küldött. – *Tüöndä kirď aine!* Küldjél (egy) levelet!
tädi *(-n, -d) fn* néni, nagynéni
tägä *hsz* 1. itt, itten, emitt • *Tägä ei ole kodiid.* Itt nincsenek házak. – *Tägä on sinun veri.* Ez itten a te véred. 2. innen, eminnen, innét
tägäla|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. itteni; 2. helyi, helybéli, idevalósi, idevaló • *tägalaižed eläjad* helybéli lakosok
tägäli *hsz* itt, errefelé
tägäpiä *hsz* innen, innét • *Tägäpiä mina lähten.* Elmegyek innen / innét.

tähe *hsz* ide, emide, idefelé • *Pangat tähe allekirďutez!* Itt írja alá!
tähepiä *hsz* ide, emide, idefelé
tähesai *hsz* eddig, ezidáig, idáig
tähk *(-än, -äd) fn* kalász • *Peldol on äij tähkid.* A mezőn sok kalász van.
tähte *(+gen) nu* 1. miatt • *hänen tähte* (ő)miatta – *köühüden tähte* a szegénység miatt
tälämbä *hsz* ma
tä|mä *(-män, -dä) nm* ez, emez • *tämä aig* ez az idő – *Ala siädä tädä!* Ne tedd / csináld ezt! – *Müö elämme täs kodiš.* Mi ebben a házban lakunk. – *Talvel siättih riepoid täs nagrehes.* Télen ebből a répából erjesztett répalevet készítenek. – *Parlamentan členad kritikuittih tädä akcijad.* A parlament tagjai bírálták ezt az akciót.
tämäd *nm plur* ezek, emezek
tänne *hsz* ide, emide, idefelé
tännä *hsz* ide, emide, idefelé • *Tule tännä!* Gyere ide! – *sinna-tännä* ide-oda
tännäpiä *hsz* ide, emide, idefelé
tänämbä *hsz* ma
tänämbä|ine I *(-ižen, -št) fn* jelen, jelen idő
tänämbä|ine II *(-ižen, -št) mn* mai, jelenlegi
tänäpä *hsz* ma ◊ *Mida ehtid tänäpä siätä, ala diätä huomeneks!* Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra! • *Tänäpä Atlantan valdmerel formiruihe suptropikalline mürsk.* Az Atlanti-óceánon egy szubtrópusi ciklon alakult ki ma.
tänäpä|ine *(-ižen, -št) mn* mai, jelenlegi • *tänäpäižed lehted* mai újságok
tänäpäž||üö *(-n, -d) fn* a mai éjszaka
täpett|ada *(-au, -i) v* gyúr, meggyúr • *Tahtast täpetetah stolal.* A tésztát az asztalon gyúrják.
täpn *(-än, -äd) fn* folt, pecsét, paca
täs *hsz* itt, emitt
täspiä *hsz* innen, innét, eminnen
täste *hsz* 1. itt, emitt; 2. innen, innét, eminnen
täüdü|da *(-u, -i) v* 1. alakul, teljesül; 2. elég lesz
täüdüdeks *hsz,msz* 1. a teljesség kedvéért; 2. ráadásul
täüdü|z *(-den, -t) fn* 1. teljesség; 2. ráadás, kiegészítés, pótlás
täü|ź *(-den, -t) mn* tele, teli, teletöltött, megtöltött • *täüź virš* teli kosár
täüź||iga|ine *(-ižen, -št) mn* felnőtt • *täüźigaine tütär* felnőtt leány
täüttäda *(-äu, -i) v* 1. teljesít, beteljesít, végrehajt; 2. tölt, betölt, kitölt, megtölt, teletölt; 3. foglal, elfoglal, lefoglal ◊ *Tämä sija on täütettu.* Ez a hely foglalt.
täüttäj *(-an, -ad) mn* 1. teljesítő, végrehajtó • *täüttäj vald* végrehaj-

tó hatalom; 2. töltő, megtöltő, letöltő; 3. lefoglaló

töllö|ta *(-nou, -ni) v* meghal, kihal, elpusztul, kipusztul, kimúlik

töngäht|ada *(-au, -i) v* fellobban, felgyullad • *Liežm töngähti.* Fellobbant a láng.

törk *(-än, -käd) fn* reszelő, konyhai reszelő

törki|ta *(-ččou, -čči) v* reszel, lereszel, megreszel • *törkita rötkäd* a retket megreszelni

tös|s *(-un, -sud) fn* szélezett deszka

tötk *(-än, -äd) fn* nagynéni, néni

tötoi *(-n, -d) fn* nagynéni, néni

tötött|ada *(-au, -i) v* téblából, lebzsel, henyél, ténfereg

U

uad *(-un, -ud) fn* pokol, alvilág • *puuttuda uaduh* a pokolba jutni / kerülni

ubeh *(-en, -t) fn* mén, paripa, ló • *Ubeh kiändüi teravas.* A paripa gyorsan megfordult.

uberi|da *(-u, -i) v* 1. takarít, kitakarít, eltakarít, feltakarít, betakarít; 2. rendet csinál / rak / tesz, rendbe rak / tesz, elrendez

uberi|dakse *(-že, -ihe) v refl* takarodik, eltakarodik, kitakarodik

uberind *(-an, -ad) fn* takarítás, kitakarítás, betakarítás • *heinän uberindan aig* a széna betakarításának az ideje

ubork *(-an, -ad) fn* takarítás, kitakarítás, betakarítás

uboršic *(-an, -cad) fn* takarítónő

učastk *(-an, -ad) fn* földrész, telek, parcella

učči|da *(-u, -i) v* tanít, megtanít

učči|dakse *(-že, -he) v refl* tanul, megtanul

učebnik *(-an, -kad) fn* tankönyv

učenik *(-an, -kad) fn* tanuló, iskolás, diák

učiteľ *(-an, -ad) fn* tanító, tanár, pedagógus

udaač *(-an, -čad) fn* szerencse, siker, jósors

udar *(-en, -t) fn* tőgy

udmurt I *(-an, -tad) fn* udmurt, votják (nyelv) • *pagišta udmurtaks* udmurt / votják nyelven beszélni

Udmurt II *(-as, -tah) fn* Udmurtia, Udmurtföld, Votjákföld

udmurttala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. udmurt, votják; 2. udmurtföldi, udmurtiai, votjákföldi

ufat *(-an, -tad) fn* markolat, foglalat

ugodi|da *(-u, -i) v* eltalál, kitalál

ugrila|ine *(-ižen, -št) fn, mn* ugor

uha *(-n, -d) fn* halleves, halászlé

uhab *(-an, -ad) fn* kátyú

uhk *(-un, -ud) fn* olvadt jég, jeges latyak, jégkása, olvadt hó, hólatyak, hókása • *Uhk ei kesta.* Az olvadt jég nem éli túl.

uh|ŕ *(-rin, -rid) fn* áldozat

uhrin||andand *(-an, -ad) fn* feláldozás, áldozat bemutatása, áldozat felajánlása

uhring *(-on, -od) fn* áldozati oltár

uhringok|az *(-kahan, -ast) mn* áldozatban gazdag

uhring||ve|zi *(-den, -tt) fn* áldozati forrás vize

uidi|da *(-u, -i) v* 1. elmegy, eltávozik; 2. elfut, elszalad, elmenekül • *Äij hukkid uidii.* A sok farkas elszaladt / elmenekült.

uino|ta *(-dau, -zi) v* elszunnyad, elalszik • *Lapś uinozi lujah uneh.* A gyerek mélyen elaludt.

uinott|ada *(-au, -i) v* altat, elaltat • *Uinottagat lapś!* Altassátok el a gyereket!
uit|elta *(-telou, -teli) fn* villantóval horgászik / halászik
uiv|ada *(-au, -i) v* mászik, kúszik, vánszorog • *Uivau kolmepiäine mado.* A háromfejű sárkány kúszik / mászik.
uivelij I *(-an, -ad) fn* csúszómászó [*Reptilia*]
uivelij II *(-an, -ad) mn* kúszó, mászó
uivel|ta *((-ou, -i) v* mászik, kúszik • *Mado uivelou muad müöti.* A kígyó a földön mászik.
ujel|ta *(-ou, -i) v* úszik, úszkál • *Kalad ujeltah akvariumas.* A halak az akváriumban úszkálnak. – *ujelta ujulas* úszómedencében úszni
uju|da *(-u, -i) v* úszik, úszkál • *Häin ujui piäliči ďoges.* Átúszik a folyón (keresztül).
ujuh *hsz* úszva
ujuj *(-an, -ad) fn,mn* úszó (sportoló) • *Ujuj čukelzi vedeh.* Az úszó a vízbe merült.
ujul *(-an, -ad) fn* medence, úszómedence • *ujelta ujulas* úszómedencében úszni
ujund *(-an, -ad) fn* úszás
ujund||hat|t *(-un, -tud) fn* úszósapka, fürdősapka
ujund||puar *(-an, -ad) fn* fürdőruha
uk|k *(-on, -kod) fn* 1. férj • *Kukoi on kanan ukk.* A kakas a tyúk férje. 2. nagyapa, nagyapó, nagypapa • *Ukk kuorzuu.* A nagypapa horkol. 3. öregember, öregapó, apóka
ukk||barba|z *(-han, -st) fn* a nagy lábujj
ukol *(-an, -ad) fn* 1. szúrás; 2. oltás, injekció
ukon||bembel *(-en, -t) fn* szivárvány
ukon||dürü *(-n, -d) fn* 1. mennydörgés, égdörgés; 2. vihar, zivatar, égszakadás • *Ukondürül dürütaut kirbonou taivahas piä.* Zivatar idején villám hull az égből.
ukon||tuhm *(-an, -ad) fn* esőkabát, viharkabát
ukon||tul|i *(-en, -t) fn* molyhos ökörfarkkóró [*Verbascum thapsus*]
ukon||vandeh *(-en, -t) fn* szivárvány • *Ukonvandeh on vihmaks.* Szivárvány esőre lesz.
ukrain I *(-an, -ad) fn* ukrán (nyelv) • *pagišta ukrainaks* ukránul beszélni
Ukrain II *(-as, -ah) fn* Ukrajna
ukrainala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. ukrán; 2. ukrajnai
ukrop *(-an, -pad) fn* kapor [*Anethum graveolens*]
ukrop||hein *(-än, -äd) fn* kapor [*Anethum graveolens*]

ukś *(uksen, ust) fn* ajtó • *Pane umbeh!* Csuk(ja)d be az ajtót! – *Ukś on umbes*. Az ajtó csukva van. ◊ *Kävelou sinna-tännä, ei viäzü ni konz*. (= *ukś*) Ide-oda (ki-be) jár, mégsem fárad el soha. (= az ajtó)

uksen||luk|k *(-un, -kud) fn* ajtózár

uksen||varďoičči *(-an, -ad) fn* kapus, portás

ukś||kell *(-on, -od) fn* ajtócsengő • *Ukśkell heližou.* Megszólal az ajtócsengő. – *Häin ei kuulnu ukśkellod*. Ő nem hallja az ajtócsengőt.

ukś||luk|k *(-un, -kud) fn* ajtózár

uksus *(-an, -ad) fn* ecet

ulaiga|ta *(-ndou, -ndži) v* felüvölt, felsüvölt

ulai|ta *(-dau, -ži) v* üvölt, süvölt, vonyít, vinnyog • *Hukk ulaidau.* Vonyít a farkas. – *Tuuľ ulaidau.* Süvölt a szél.

ulgo||mua *(-n, -d) fn* külföld, külhon

ulgo||muaspiä *hsz* külföldről, külhonból

ulgo||politik *(-an, -kad) fn* külpolitika

uli|šta *(-žou, -ži) v* üvölt, süvölt, vonyít, vinnyog • *Tuuľ uližou.* Süvölt a szél.

uližend *(-an, -ad) fn* üvöltés, süvöltés, vonyítás, vinnyogás • *tuulen uližend* a szél süvöltése

umbaidu|z *(-ksen, -st) fn* székrekedés, szorulás [*obstipatio*]

umbeh *hsz* szorosan, feszesen • *Häin plačkahtoitti uksen umbeh.* Szorosan becsapta az ajtót.

umbes *hsz* szorosan, feszesen ◊ *Häin kävelou silmäd umbes.* Csukott szemmel jár.

umbi||čukkel *(-on, -od) fn* fejes, fejesugrás • *mändä umbičukkeloh* fejest ugrani

umbina|ine *(-ižen, -št) mn* zárt

umbi||soged *(-an, -ad) mn* teljesen vak • *Kažinpoigad oldah umbisogedad.* A macskakölykök teljesen vakok.

umbi||solm *(-en, -ed) fn* vakhurok, vakcsomó

umbišt|ada *(-au, -i) v* bezár, lezár, becsuk, lecsuk • *Umbišta silmäd!* Csukd be a szemed!

umbištu|da *(-u, -i) v* bezárul, lezárul, bezáródik, lezáródik, becsukódik, lecsukódik • *Silmäd umbištutah.* A szemek lezáródtak.

unehi|ne *(-žen, -št) mn* álmos • *Silai on unehine nägü.* Te álmosnak látszol. (lit: Neked álmos kinézeted van.)

uneksi|da *(-u, -i) v* ábrándozik, álmodozik

uneksi|ne *(-žen, -št) mn* álmos

unelm *(-an, -ad) fn* álom, álomkép, ábránd • *kudaman elod ohďadau unelm...* akinek az életét az ábránd

uralja... – *taboitelta omid unelmoid* a saját álmokat / ábrándokat követni

unet|oi *(-toman, -tomad) mn* álmatlan • *unettomal üöl* álmatlan éjszakán

ungari I *(-n, -d) fn* magyar (nyelv) • *pagišta ungarikš* magyarul beszélni

Ungari II *(-š, -h) fn* Magyarország

ungarila|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. magyar • *ungarilaine runo* magyar vers; 2. magyarországi

un|i *(-en, -t) fn* 1. alvás; 2. álom, álmodás, álomkép • *uinota magedah uneh* édes álomba merülni (lit: belealudni)

uni|ine *(-ižen, -št) fn* szundítás, rövid alvás

unik|az *(-kahan, -kahad) mn* álmos • *unikkahad lapsed* álmos gyerekek

uniš *hsz* álomban, álmában • *nähtä uniš* álmában látni

univermag *(-an, -ad) fn* áruház

universalli|ne *(-žen, -št) mn* univerzális, egyetemes • *universalline lauk* áruház – *universalline vara* univerzális szer / eszköz

universtet *(-an, -tad) fn* egyetem • *universtetan medikan professor* egyetemi orvosprofesszor

universtetan *mn rtlan* egyetemi

unoht|ada *(-au, -i) v* felejt, feled, elfelejt, elfeled, ottfelejt, ottfeled • *Häin unohti tulipuikod kodih.* Otthon felejtette a gyufát. – *Ala unohta mindai!* Ne felejts el engem! – *oman kielen unohtada* elfelejteni az anyanyelvet

unohtamat|oi *(-toman, -tomad) mn* felejthetetlen, elfelejthetetlen, feledhetetlen, elfeledhetetlen

unohtet|tu *(-un, -tud) mn* elfelejtett, elfeledett • *unohtettu runonik* az elfeledett költő

unohtu|z *(-ksen, -st) fn* felejtés, elfelejtés, feledés, elfeledés

up|ota *(-podau, -pozi) v* süllyed, elsüllyed, belesüllyed, süpped, elsüpped, belesüpped, merül, elmerül, belemerül, eltűnik

upot|im *(-timen, -imt) fn* süllyesztőólom, zsinórsüllyesztő, damilsüllyesztő (horgászat) • *Siimas on upotim.* A damilon süllyesztőólom van.

upott|ada *(-au, -i) v* 1. süllyeszt, elsüllyeszt, belesüllyeszt, merít, elmerít, belemerít; 2. fojt, megfojt, belefojt • *Hänt ei vezi upota.* Őt nem fojtja meg a víz.

upottaj *(-an, -ad) mn* süppedős, ingoványos • *upottaj diä* süppedős jég

uppodaj *(-an, -ad) mn* fullasztó, megfullasztó

upŕamoi *(-n, -d) mn* akaratos, dacos, makacs, konok, hajthatatlan, csökönyös, makrancos, önfejű

upusk *(-un, -ud) fn* üdülés, nyaralás, szabadság

urad *(-an, -ad) mn* 1. bolond, tébolyodott, eszeveszett, őrült, kerge; 2. vad, megvadult, tomboló, veszett • *Urad koir atakui hänt.* Egy veszett kutya támadta meg őt.

urad||päivä|ine *(-ižen, -št) mn* hülye, bolond, őrült

urad||päivälli|ne *(-žen, -št) mn* hülye, bolond, őrült

uradu|da *(-u, -i) v* 1. megbolondul, megtébolyodik, megőrül, meghülyül; 2. megveszik

uradunu *(-den, -t) mn* megveszett, veszett • *uradunu koir* megveszett / veszett kutya

urai|ta *(-dau, -ži) v* 1. dorombol; 2. morog • *Koir uraidau.* Morog a kutya. 3. korog • *Vacas uraidau.* Korog a gyomra. 4. brekeg

Ural *(-al, -ale) fn* Urál

uralahi|ne *(-žen, -št) mn* uráli • *uralahižed kieled* uráli nyelvek

uran *(-an, -ad) fn* urán • *konteinerad uranan ke* uránt tartalmazó tartályok

urb *(-an, -ad) fn* bimbó, rügy

urba|ine *(-ižen, -št) fn* kis bimbó, rügyecske

urhak *(-on, -kod) mn* merész, bátor, vakmerő

urhakos *hsz* merészen, bátran, vakmerően

urhakosti *hsz* merészen, bátran, vakmerően

uri|šta *(-žou, -ži) v* 1. morog • *Koir urižou.* Morog a kutya. 2. károg; 3. brekeg • *Lötöid ďalos urištah suol.* A békák hangosan brekegnek a mocsárban.

uŕko|d *(-iden, -id) fn plur* szemmelverés, megrontás, megbabonázás

urn *(-an, -ad) fn* urna

urod *(-an, -ad) fn* szörny, szörnyeteg

uroi *(-n, -d) fn,mn* hős, vitéz, dalia • *Kalevalan legendahižed uroid* a Kalevala legendás hősei – *uroin kuva* a hős képe

urok *(-an, -kad) fn* tanóra, óra

uŕtunu *(-den, -t) mn* szemmelvert, megrontott, megbabonázott

us|ad *(-siden, -sid) fn plur* bajusz • *Kažil oldah pitkäd usad.* A macskának hosszú bajsza van. – *miez ussiden ke* bajuszos ember / férfi

usadib *(-an, -ad) fn* major, udvarház, kúria, tanya

uskaidaj *(-an, -ad) mn* ígérő, megígérő

uskaidu|z *(-ksen, -st) fn* ígéret • *anta uskaiduz* ígéretét adni

uskai|ta *(-dau, -ži) v* ígér, megígér • *Mina uskaidan tulda teile.* Megígérem, hogy eljövök hozzád.

usko|da *(-u, -i) v* 1. hisz, elhisz • *Pravosluavad uskotah.* Az ortodox

keresztények / pravoszlávok hisznek. 2. bízik, megbízik vmiben ◊ *Külläine nälgähižele ei usko.* A jóllakott az éhezőben nem bízik.

uskoj *(-an, -ad) fn,mn* hívő

uskolli|ne *(-žen, -št) mn* 1. odaadó; 2. hű, hűséges; 3. igaz • *uskolližed siebralaižed* igaz barátok

uskomi|ne *(-žen, -št) fn* 1. hit; 2. vallás; 3. hiedelem, néphit

uskond *(-an, -ad) fn* 1. hit; 2. vallás; 3. hiedelem, néphit

uskottav *(-an, -ad) mn* meggyőző • *uskottav todištez* meggyőző érv

uspokoi|da *(-u, -) v* csillapít, lecsillapít, nyugtat, megnyugtat

us|s *(-an, -sad) fn* bajusz

ust' *(-an, -ad) fn* torkolat, folyótorkolat

ušerb *(-an, -ad) fn* kár, veszteség, ártalom

ušte *(-gen, -t) fn* villantó (horgászat)

uzl *(-an, -ad) fn* köteg, csomó, göngyöleg, batyu

uzla|ine *(-ižen, -št) fn* kis batyu, kis köteg, kis göngyöleg

uzor *(-an, -ad) fn* hímzés, hímzésminta, minta, díszítés

uzuhtim *(-en, -t) fn* meghűlés, megfázás, nátha

ut'ug *(-an, -ad) fn* vasaló

ut'ugoičend *(-an, -ad) fn* vasalás, kivasalás

ut'ugoi|ta *(-ččou, -čči) v* vasal, kivasal

ut'uži|da *(-u, -i) v* vasal, kivasal

uudessah *hsz* újra, újfent, újból, megint, ismét, ismételten

uudim *(-en, -t) fn* függöny

uudi|ne *(-žen, -št) fn* újdonság, hír, újság

uudišt|ada *(-au, -i) v* újít, felújít, megújít, reformál, megreformál, újjáépít

uudište|z *(-ksen, -st) fn* újítás, felújítás, megújítás, reformálás, megreformálás, újjáépítés

uudištu|da *(-u, -i) v* megújul, újjáépül

uudištu|z *(-ksen, -st) fn* megújulás, reform, újjáépülés

uudiž||agentišt *(-on, -od) fn* hírügynökség

uudiž||kanav *(-an, -ad) fn* hírcsatorna

uudiž||sait *(-an, -ad) fn* hírszájt, híroldal

uu|ź *(-den, -t) mn* 1. új • *uuziden 5 dollaran bumagrahoiden occpuolel* az új 5 dolláros bankjegyek első oldalán ◊ *Ozakast Uut Vuot!* Szerencsés új évet! Boldog új évet!

uuzi|da *(-u, -i) v* újít, felújít, megújít, reformál, megreformál, újjáépít

uuzind *(-an, -ad) fn* 1. újítás, felújítás, megújítás, reformálás, meg-

reformálás, újjáépítés; 2. újraindítás, újrakezdés • *sidegiden uuzind* a kapcsolatok újraindítása / újrakezdése

uutasti *hsz* újra, újfent, újból, megint, ismét, ismételten

uutašti *hsz* újra, újfent, újból, megint, ismét, ismételten

uutate|z *(-ksen, -st) fn* alámosás, vízmosás

uutt|ada *(-au, -i) v* elmos, alámos • *Vezi uuttau randad.* A víz alámossa a partot.

uvaži|da *(-u, -i) v* tisztel, becsül, megbecsül, felnéz vkire, nagyra tart

uvažind *(-an, -ad) fn* tisztelés, megtisztelés, tisztelet, becsülés, megbecsülés, nagyratartás

uvert'uur *(-an, -ad) fn* nyitány

V

vacalleh *hsz* laposan, lapjával, elnyúlva

vacan||kibištu|z *(-ksen, -st) fn* gyomorfájás • *Vacankibištukseh haudotah heinid.* A gyomorfájásra gyógyfüveket főznek.

vac|c *(-an, -cad) fn* gyomor, benső, has • *Vacan kibištau*. Fáj a hasa / a gyomra.

vaď' I *(-an, -ad) fn* bödön, sajtár

vaď' II *(-an, -ad) fn* vót (nyelv) • *pagišta vaďďaks* vót nyelven beszélni

vaď'ala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* vót

vadi *(-n, -d) fn* 1. bödön, sajtár; 2. mosdótál, lavór

vadna|z *(-han, -st) fn* csoroszlya, ekevas

vadvo|da *(-u, -i) v* csíp, megcsíp, csipeget, csippent

vagaha|ine *(-ižen, -št) fn* csecsemő, kisbaba, baba, kisgyerek, kisgyermek • *Anda helü vagahaižele!* Adj egy csörgőt a babának!

vago *(-n, -d) fn* 1. ágyás, vetemények; 2. barázda • *Küntes vago rodiže.* Szántáskor barázda keletkezik.

vago|ine *(-ižen, -št) fn* kis barázda

vagon *(-an, -ad) fn* vagon

vago|ta *(-dau, -zi) v* barázdál, barázdát szánt

vag||zual *(-an, -ad) fn* pályaudvar, állomás

vaha *(-n, -d) fn* viasz • *sulata vahad* viaszt olvasztani

vaha||lauk *(-an, -kad) fn* szőrgomba [*Lactarius torminosus*]

vaha|ta *(-dau, -zi) v* viaszol, beviaszol, viaszoz, beviaszoz

vahing *(-on, -od)* 1. kár, veszteség, ártalom; 2. sérülés, megrongálódás

vahingo|d *(-iden, -id) fn plur* veszteség

vahingoitet|tu *(-un, -tud) mn* rongálódott, megrongálódott, károsult, károsodott, sérült, megsérült • *vahingoitetud salbadod* megrongálódott gátak – *ilmastonlämbiduksel vahingoitetud muad* a globális felmelegedésben károsult földek

vahingoitt|ada *(-au, -i) v* károsít, megkárosít, kárt okoz, kárt idéz elő, rongál, megrongál

vahingos *hsz* véletlenül, akaratlanul, nem szándékosan

vahn *(-an, -ad) mn* 1. öreg, idős, koros, agg • *Vahnad opastetah nuorid*. Az öregek tanítják az ifjakat. 2. régi, ó, avitt, avatag, ósdi, ódon • *ülen vahn kodi* nagyon ódon / régi ház

vahna|ine *(-ižen, -št) mn* régi, ósdi • *vahnaižed sportkengad* régi / divatjamúlt sportcipő

vahnan||aiga|ine *(-ižen, -št) mn* ősi, őskori

vahnate *hsz* 1. öregkorban, idős korban ◊ *Vahnate hašmuz on lühüdemb.* Öregkorban a lépés rövidebb. 2. régen, régesrégen, régi időben

vahnemb I *(-an, -ad) fn* szülő • *Lapsed abutettih vahnembile.* A gyerekek segítenek a szüleiknek.

vahnemb II *(-an, -ad) mn kf* öregebb, idősebb, idősb, idősebbik • *vahnemb poig* az idősebb fiú, a báty

vahnemb|ad *(-oiden, -oid) fn plur* szülők • *minun vahnembad* az én szüleim

vahnembahi|ne *(-žen, -št) fn,mn* felnőtt

vahnembati *hsz* koránál fogva, a kora szerint

vahnembu|z *(-ksen, -st) fn* 1. családfőség; 2. rangidősség

vahnendu|z *(-ksen, -st) fn* öregedés, megöregedés

vahnennu *(-den, -t) mn* megöregedett

vahne|ta I *(-ndau, -ndži) v* öregít, megöregít

vahne|ta II *(-nou, -ni) v* 1. öregszik, megöregszik; 2. öregíti magát

vahntu|da *(-u, -i) v* öregszik, megöregszik • *Minunigaižed vahntuttih.* A kortársaim megöregedtek.

vahntunu *(-den, -t) mn* megöregedett

vahntutt|ada *(-au, -i) v* öregít, megöregít

vahnu|z I *(-den, -t) fn* öregség, öregkor • *vahnuden perad* az öregkor(a) miatt

vahnu|z II *(-ksen, -st) fn* öregember, öreg • *ebävoimaižed vahnuksed* erőtlen / tehetetlen öregemberek – *Pidau abuttada vahnuksile.* Az öregeknek / az időseknek segíteni kell.

vahnuz||aig *(-an, -ad) fn* öregkor, időskor

vai I *hsz* csak, csupán • *vai erahad* csak néhány – *Niitetah vai heinäd.* Csak szénát kaszálnak. ◊ *Sanele vai!* Mondd csak!

vai II *ksz* vagy, avagy • *Kädeh pandah kindahad vai alaižed.* A kézre ujjas vagy ujjatlan kesztyűt vesznek. – *Kus on proidinu reboi vai ilbez?* Hol tűnt el a róka vagy a hiúz? – *Miš siätäh: huabas vai lepas?* Miből készítik: nyárfából vagy égerfából?

vai||fai *(-n, -d) fn* wifi

vaikastu|da *(-u, -i) v* elhallgat, elcsendesedik, elcsitul, elnémul, megnémul

vaikkani *hsz* csendben, hallgatagon, szótlanul, némán • *Ole vaikkani!* Legyél csendben! – *Ištu vaikkani!* Ülj(él) csendben!

vaikkina|ine *(-ižen, -št) fn, mn* szótlan, szófukar, hallgatag • *Vaikkinaine on vähänpagižij.* A szófukar kevés beszédű.

vaikkinašti *hsz* csendben, hallgatagon, szótlanul, némán

vaiku *hsz* csak, csupán • *vaiku reigud kaivada* csak lyukakat fúrni – *Vaiku elekrovird katkaittih aigaks.* Csak az áramot kapcsolták ki egy időre. – *Erahad specializiruitaheze vaiku hänen ruadoiden keradukse-le.* Egyesek csak az ő műveinek a gyűjtésére specializálódtak.

vaiv *(-an, -ad) fn* kín, gyötrelem, szenvedés, nyűg

vaiva|ine *(-ižen, -št) mn* gyötrelmes, gyötrő, kínzó, nyomorúságos

vaivaižesti *hsz* gyötrelmesen, gyötrődve, kínlódva, nyomorultul

vaivaštoitt|ada *(-au, -i) v* kínoz, gyötör

vaivott|ada *(-au, -i) v* kínoz, gyötör

vajag *(-an, -ad) mn* hiányos, nem teljes, nem tele, nem teli • *vajag bučč* nem teli hordó

vajagu|z *(-ksen, -st) fn* hiány, deficit, veszteség • *vajaguksen perad* vminek a hiánya miatt

vajeh *(-en, -t) fn* időköz, időszak, intervallum, periódus

vajeht|ada *(-au, -i) v* cserél, kicserél, megcserél, átcserél, felcserél, lecserél • *Vajehta sobad!* Cserélj ruhát! – *Astujad ištujah ei vajehteta.* A járkálást nem cserélik leülésre.

vajeht|adakse *(-aze, -ihe) v refl* cserélődik, kicserélődik, lecserélődik, megcserélődik, átcserélődik, felcserélődik

vajehtel|ta *(-ou, -i) v* cserél, kicserél, megcserél, lecserél, átcserél, felcserél

vajehtel|takse *(-eze, -ihe) v refl* cserélődik, kicserélődik, lecserélődik, megcserélődik, átcserélődik, felcserélődik

vajehtu|da *(-u, -i) v* cserélődik, kicserélődik, lecserélődik, megcserélődik, átcserélődik, felcserélődik, vált, változik

vajehtuj *(-an, -ad) mn* változó, változékony • *vajehtuj pilvehuz* változó felhősödés

vajehtu|z *(-ksen, -st) fn* 1. váltás, változás, váltakozás • *rahan vajehtuz* pénzváltás – *siän vajehtuz* időjárásváltozás – *konsonantoiden vajehtuz* mássalhangzó-váltakozás; 2. kicserélés, cserélés, csere, felcserélés, megcserélés

vajeti *hsz* csendben, csendesen, hallgatagon, szótlanul, némán • *olda vajeti* csendben lenni

vajo|da *(-u, -i) v* süpped, elsüpped, belesüpped, süllyed, elsüllyed, belesüllyed, merül, elmerül, belemerül • *Hebo vajou liettegeh polveh sai.* A ló térdig süllyed a homokba.

vajott|ada *(-au, -i) v* süppeszt, elsüppeszt, belesüppeszt, süllyeszt, elsüllyeszt, belesüllyeszt, merít, elmerít, belemerít

vajottaj *(-an, -ad) mn* süppedős, ingoványos

vaka|ine *(-ižen, -št) fn* doboz, skatulya, tok, szelence, háncskosárka

vakansij *(-an, -ad) fn* üresedés, kiüresedés, megüresedés

vakcin *(-an, -ad) fn* vakcina, oltóanyag • *eksperimentalline vakcin* kísérleti vakcina

vak|k *(-an, -kad) fn* doboz, skatulya, tok, szelence, háncskosárka

val|ada *(-au, -oi) v* 1. önt, kiönt, teleönt, tölt, kitölt, teletölt • *valada tinad* ónt önteni – *Liuhal valetah vett venehes piä*. Merőedénnyel öntik ki a vizet a csónakból. – *valada rugišt havadoh* rozst önteni a zacskóba – *Vala suppad d'uodah!* Önts levest a tányérba! 2. keresztel, megkeresztel

val|adakse *(-aze, -oihe) v refl* teletöltődik, megtöltődik

vaľai|ta *(-dau, -ži) v* nemezel

valap *(-an, -pad) mn* világos színű, fehéres • *valapad hebod* világos színű lovak

valatand *(-an, -ad) fn* keresztelés, megkeresztelés, keresztelő

valatt|ada *(-au, -i) v* 1. önt, kiönt, teleönt, öntöz, megöntöz, locsol, meglocsol, tölt, kitölt, teletölt • *valattada ogurčoid* megöntözni / meglocsolni az uborkát; 2. keresztel, megkeresztel • *valattada lapsid* megkeresztelni a gyerekeket

valattaj *(-an, -ad) mn* keresztelő • *Iivan Valattaj* Keresztelő János

valatu|z *(-ksen, -st) fn* 1. öntés, kiöntés, teleöntés, öntözés, megöntözés, locsolás, meglocsolás, töltés, kitöltés, teletöltés; 2. keresztelés, megkeresztelés, keresztelő

vald *(-an, -ad) fn* 1. hatalom; 2. engedély • *Mina en andanu valdad.* Nem adtam engedélyt.

valdalli|ne *(-žen, -št) mn* 1. önkényes, önhatalmú, hatalmaskodó; 2. önfejű, rakoncátlan, vadóc

valdiv *(-on, -od) fn* állam

valdivoiččij *(-an, -ad) mn* uralkodó, irányító, kormányzó • *valdivoiččij partij* kormánypárt

valdivoičend *(-an, -ad) fn* uralkodás, kormányzás, irányítás • *valdkundan valdivoičend* állami irányítás

valdivoiču|z *(-ksen, -st) fn* irányító szerv

valdivoi|ta *(-ččou, -čči) v* uralkodik, kormányoz, irányít

valdivolli|ne *(-žen, -št) mn* állami

vald||kund *(-an, -ad) fn* állam

vald||kundalli|ne *(-žen, -št) mn* állami, állam- • *valdkundalline opind* államvizsga

vald||mer|i *(-en, -t) fn* óceán • *Atlantan valdmerel formiruihe suptropikalline mürsk.* Az Atlanti-óceánon szubtróposi ciklon alakult ki.

valeh *(-en, -t) fn* hazugság

valel|ta *(-ou, -i) v* öntöz, megöntöz, locsol, meglocsol • *Valele svetad!* Öntözd meg / locsold meg a virágokat!

valežnag *(-an, -ad) fn* szél döntötte fa

valgai|ta *(-dau, -ži) v* meszel, kimeszel • *valgaita laged* a mennyezetet meszelni

valgam *(-on, -od) fn* kikötő • *Laiv tuli valgamoh.* A hajó megérkezett a kikötőbe.

valged I *(-an, -ad) fn* fehérje

valged II *hsz* 1. fehéren; 2. fényesen, fénylően, világosan

valged III *(-an, -ad) mn* 1. fehér • *pala valgedad leibad* egy darab fehér kenyér; 2. fényes, fénylő, világos • *valged anhel* fényes angyal – *Tulou valged kezaine*. Megérkezik a fényes nyár.

valgeda|ine I *(-ižen, -št) fn* fehérje

valgeda|ine II *(-ižen, -št) mn* 1. fehér • *Tämän žiivatan alembaine höühenkate oli valgedaine.* Ennek az állatnak az alsó tollazata fehér volt. 2. fényes, fénylő, világos

valgedal *hsz* világosban • *Valgedal tuli kodih.* Világosban jött haza.

valged||griba *(-n, -d) fn* vargánya [*Boletus edulis*]

Valged mer|i *(-al,-el; -ale, -ele) fn* Fehér-tenger

valged||sień *(-n, -d) fn* vargánya [*Boletus edulis*]

valged||tuk|k *(-an, -kad) fn* szőke

valgedu|z *(-den, -t) fn* fényesség, világosság, kisugárzás • *kummalline valgeduz* csodálatos kisugárzás

valged||venä I *(-n, -d) fn* fehérorosz, belorusz (nyelv) • *pagišta valgedvenäks* fehérorosz / belorusz nyelven beszélni

Valged||venä II *(-l, -le) fn* Fehéroroszország, Belorusszia

valged||venäla|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. fehérorosz, belorusz; 2. fehéroroszországi, belorussziai

valge|ta *(-nou, -ni) v* fénylik, ragyog, felragyog • *Änižen piäl taivaz valgenou.* Az Onyega fölött (fel)ragyog az ég.

valgišt|ada *(-au, -i) v* világít, megvilágít, kivilágít • *Tuohuz valgišti pertin.* A gyertya megvilágította a kunyhót.

valgištu|da *(-u, -i) v* világosodik, kivilágosodik, hajnalodik, virrad, felvirrad, pirkad • *Valgištuu pihal.* Az udvaron világosodik.

valgištu|z *(-ksen, -st) fn* felvilágosítás, felvilágosodás, művelődés • *rahvahan valgištuz* közművelődés

valgištuz||liikund *(-an, -ad) fn* művelődési mozgalom
valgištuz||siebr *(-an, -ad) fn* művelődési egyesület, művelődési társulat
valičend *(-an, -ad) fn* választás, kiválasztás, megválasztás • *delegatoiden valičend* a küldöttek megválasztása – *nedališ piäliči dälges valičendad* egy héttel a választások után – *vuoden 1976 valičendal* az 1976-os (évi) választáson
valičend||kampanij *(-an, -ad) fn* választási kampány
valiču|z *(-ksen, -st) fn* 1. választott szerv; 2. kormány • *štatan valičuz* az állam kormánya; 3. igazgatóság, vezetőség, elnökség • *siebran valičuz* a társaság igazgatósága
valičuz||kund *(-an, -ad) fn* testület • *valičuzkundan ruadand* a testület tevékenysége / működése
vali|ta *(-ččou, -čči) v* választ, kiválaszt, megválaszt • *Keragas valittih delegatad.* A gyűlésen megválasztották a küldötteket.
valit|tu *(-un, -tud) fn* küldött • *lüüdilaižed valitud* a lűd küldöttek
valitu|z *(-ksen, -st) fn* választás, kiválasztás, megválasztás
vaľľah|ad *(-iden, -id) fn plur* lószerszám • *Hebo on vaľľahiš.* A ló fel van szerszámozva.
vaľľast|ada *(-au, -i) v* lovat felszerszámoz
valmehen *hsz* készenlétben • *olda valmehen* készenlétben lenni
valmehu|z *(-den, -t) fn* felkészültség, készenlét
valmišt|ada *(-au, -i) v* készít, felkészít, elkészít, előkészít • *valmištada kodiruadod* elkészíteni a házi feladatot – *valmištada tervehudenalan panduksed tulijaks vuodeks* az egészségügyi intézményeket felkészíteni a következő évre – *Mihe niškoi on valmištettu mugoine šliäp?* Miért lett elkészítve ez a sapka?
valmišt|adakse *(-aze, -ihe) v refl* készül, elkészül, felkészül, előkészül, készülődik
valmištaj *(-an, -ad) fn,mn* készítő, gyártó, előállító
valmištami|ne *(-žen, -št) fn* előkészület, felkészülés • *külmkuun valičendan valmištamižeks* a novemberi választások előkészületére
valmištelij *(-an, -ad) mn* előkészítő • *valmištelijad kursad* előkészítő tanfolyamok
valmištel|ta *(-ou, -i) v* felkészül, edz, edzést tart, gyakorol, próbál
valmištelu|z *(-ksen, -st) fn* felkészülés, edzés, gyakorlás, próba
valmište|z *(-ksen, -st) fn* készítés, gyártás, termelés, előállítás
valmištu|da *(-u, -i) v* készülődik
valmištu|z *(-ksen, -st) fn* előkészület, felkészülés

valmištuz||voim *(-an, -ad) fn* termelékenység, teljesítmény • *Vähenduksed siätäh ekonomikan valmištuzvoiman pohďuksel.* A gazdasági teljesítmény alapján hajtják végre a csökkentést.
valmištuz||voimalli|ne *(-žen, -št) mn* termelékenységi
valm|iž *(-ehen, -išt) mn* kész • *D'ogo oled valmiž?* Már kész vagy?
valmi|ta *(-čob, -čii) v* készít, felkészít, elkészít, előkészít
vals *(-an, -ad) fn* keringő (tánc)
valu|da *(-u, -i) v* folyik, elfolyik, kifolyik, lefolyik • *Higi valuu.* Folyik a verítéke – *Küünäled valutah silmiš.* Könnyek folynak a szeméből.
valutt|ada *(-au, -i) v* folyik, csorog, ömlik, árad ◊ *Ńolgud valuttau.* Csorog a nyála.
val'uut *(-an, -tad) fn* valuta
vana *(-n, -d) fn* 1. csík, sáv, pászta, vonal; 2. huzal, drót; 3. törésvonal, repedés, hasadék; 4. lék
vandeh *(-en, -t) fn* abroncs, tárcsa • *rattahiden vandehed* keréktárcsák
vann *(-an, -ad) fn* fürdő • *ottada vann* fürdőt venni – *Pühkiin vett ripakol da puzerzin vannah*. Feltöröltem a vizet egy ronggyal, és belecsavartam a fürdőbe.
vanoim *(-en, -t) fn* 1. csík, vonal; 2. huzal, vezeték, drót • *sidoda vanoimel* dróttal összekötni – *Vanoimes ei ole elekrovirdad*. A vezetékben nincs áram. 3. törésvonal, repedés, hasadék; 4. lék • *Diä on vanoimiš.* Jég van a lékben.
vara *(-n, -d) fn* 1. készlet, tartalék • *kielelline vara* nyelvi készlet – *koskettamattomad varad* vésztartalékok – *pidada varad* készletet tartani; 2. eszköz, forrás • *universalline vara* univerzális eszköz – *suittada varad* forrásokat gyűjteni
varaidaj *(-an, -ad) fn,mn* félénk, félős, bátortalan, gyáva
varaidamat|oi *(-toman, -tomad) mn* félelmet nem ismerő, rettenthetetlen, bátor, vakmerő
varaido *(-n, -d) fn* fenyegetés, veszély
varaidok|az *(-kahan, -ast) mn* veszélyes, fenyegető
varaidon||ala|ine *(-ižen, -št) mn* veszélyeztetett • *Kakś kalaluadud tuli varaidonalaižeks.* Két halfaj vált veszélyeztetetté.
varaidu|z *(-ksen, -st) fn* félelem, félés, félénkség, gyávaság, bátortalanság, aggály, iszony
varaimat|oi *(-toman, -tomad) mn* félelmet nem ismerő, rettenthetetlen, bátor, vakmerő
varai|ta *(-dau, -ži) v* fél, gyávászkodik, bátortalankodik • *Parahite mürsküd ei pida varaita mual.*

Jelenleg nem kell félni a szárazföldi viharoktól. – *Hüö varaitah külmändad*. Ők félnek a hidegtől. – *Mina en varaida kučutest*. Nem félek a csiklandozástól. – *Varaida!* Vigyázz(ál)! Legyél óvatos!

varaite *hsz* félénken, félve, bátortalanul, gyáván • *virkkada varaite* félénken szólalni meg

varaitt|ada *(-au, -i) v* figyelmeztet • *Sigalaine virgvald varaittau lähen fabrikkad eläjid.* A helyi hatóságok figyelmeztetik a gyár közelében élőket.

varaitu|z *(-ksen, -st) fn* figyelmeztetés

vara||piä||mie|z *(-hen, -st) fn* elnökhelyettes

vara||piä||ministe|ŕ *(-rin, -rid) fn* miniszterelnök-helyettes • *Hänt tervehti varapiäministeŕ.* Üdvözölte őt a miniszterelnök-helyettes.

vara||suudij *(-an, -ad) fn* tartalék játékvezető

vard'oiččij *(-an, -ad) fn* őr, strázsa

vard'oičči|ad *(-oiden, -oid) fn plur* őrség

vard'oičend *(-an, -ad) fn* megőrzés, őrzés, vigyázás, felvigyázás, óvás, megóvás, védés, megvédés • *lüüdin kielen vard'oičend* a lűd nyelv megőrzése – *etnuksižen identitetan vard'oičend* az etnikai identitás megőrzése

vard'oičend||firm *(-an, -ad) fn* biztonsági cég

vard'oičend||zoon *(-an, -ad) fn* védett terület • *luondon vard'oičendzoon* természetvédelmi terület

vard'oiču|z *(-ksen, -st) fn* őrző-védő szolgálat, biztonsági szolgálat, őrség

vard'oi|ta *(-ččou, -čči) v* őriz, megőriz, vigyáz, felvigyáz, óv, megóv, véd, megvéd • *Oma kiel' pidau vard'oita*. Az anyanyelvet meg kell őrizni. – *Koir vard'oičču kodid*. A kutya őrzi a házat. ◊ *D'umal, vard'oiče!* Isten őrizz!

vard'oi|takse *(-čeze, -ččihe) v refl* megőrződik, megvédődik • *Meiden kiel' vard'oičči.* A nyelvünk megőrződött.

vard'oite *hsz* óvatosan, ügyelve, csínján, vigyázva

vardu|d *(-den, -t) fn* fogantyú

varend' *(-an, -ad) fn* lekvár, dzsem, befőtt, kompót

vargast|ada *(-au, -i) v* lop, ellop, meglop, lopkod, rabol, elrabol, kirabol, kifoszt, fosztogat • *Kengi vargasti bošin.* Valaki ellopta a birkát. – *Piratad vargastettih hänen rahad*. Kalózok rabolták el a pénzét.

vargastand *(-an, -ad) fn* lopás, ellopás, rablás, elrablás, kifosztás

vargastet|tu *(-un, -tud) mn* lopott • *vargastetud autod* lopott autók

vargastu|z *(-ksen, -st) fn* lopás, ellopás, rablás, elrablás, kifosztás • *andilahan vargastuz* menyasszonyrablás

varga|z *(-han, -st) fn* tolvaj, rabló

variacij *(-an, -ad) fn* variáció, változat, variáns

variant *(-an, -ad) fn* változat, variáns • *paraz variant* a legjobbik változat – *uuded variantad* új variánsok

vari|ž *(-ksen, -št) fn* varjú [*Corvus*] • *Variksed kruakutah.* A varjak kárognak.

varoi *(-n, -d) fn* varjú [*Corvus*] • *Varoi kruakkuu.* Károg a varjú.

varz *(-an, -ad) fn* csikó • *Heboč suai varzan.* A kanca csikót ellett.

var|ź *(-den, -t) fn* 1. törzs, szár, kóró; 2. nyél, vminek a rúdja, vminek a szára, vminek a karja, fogantyú • *čiepin varź* a csép-hadaró nyele

varza|ine *(-ižen, -št) fn* kiscsikó

varu *(-n, -d) fn* iszony, iszonyat

varuč *(-an, -čad) fn,mn* félénk, félős, bátortalan, gyáva

varust|ada *(-au, -i) v* felszerel, ellát vmivel

varust|adakse *(-aze, -ihe) v refl* felkészül, felszerelkedik, ellátja magát vmivel

varuste|z *(-ksen, -st) fn* felszerelés (eszköz)

varustu|z *(-ksen, -st) fn* felszerelés (cselekvés), vmivel való ellátás

vask *(-en, -ed) fn* réz, sárgaréz, vörösréz • *rusked vask* vörösréz

vaskič *(-an, -čad) fn* 1. rézkígyó, rézsikló [*Coronella austriaca*]; 2. bibliai rézkígyó

vaski|ne *(-žen, -št) mn* réz, sárgaréz, vörösréz • *Kattil on vaskine ünnäh.* Az üst teljesen réz. – *vaskižed käziastijad* réz mosdókagylók

vask||vardu|d *(-den, -t) fn* rézfogantyú

vast *(-an, -ad) fn* vesszőnyaláb, ágseprű • *külbedakse vastal külüs* vesszőnyalábbal fürdeni a gőzfürdőben

vastado *(-n, -d) fn* találkozó, összejövetel, fogadtatás, találka, találkozás, randevú, randi

vastadu|da *(-u, -i) v* találkozik, összetalálkozik, randevúzik, randizik

vastadu|z *(-ksen, -st) fn* 1. válasz, felelet • *oiged vastaduz* helyes válasz; 2. ellentmondás, visszautasítás, ellenszegülés

vastaduz||voim *(-an, -ad) fn* felelősség

vastah *hsz* szembe, szemben, ellene, ellenére • *panda vastah* akadályozni, megakadályozni

vastahi|ne *(-žen, -št) mn* ellentétes, átellenes, szembenlévő

vastah||otand *(-an, -ad) fn* iktatás, regisztrálás, nyilvántartásba vétel, adminisztrálás
vastah||ottaj *(-an, -ad) fn* iktató (személy), recepciós
vasta|ine *(-ižen, -št) mn* ellenkező, szembe, szemben lévő • *vastaine čura* ellenkező irány – *vastaine tuuľ* szembeszél, ellenszél
vastal I *hsz* szemben
vastal II *nu (+gen)* szemben • *Häin eläu meiden vastal.* Ő énvelem szemben lakik.
vastalpiä *hsz* szemből, túloldalról, szembeoldalról
vastand *(-an, -ad) fn* válaszolás
vasta|ta *(-dau, -zi) v* 1. felel, válaszol • *Mina vastazin hänele.* Válaszoltam (ő)neki. 2. fogad vkit • *Heid vastatah ihastuksiš.* Örömmel fogadták őket.
vasta|takse *(-daze, -zihe) v* találkozik, összetalálkozik
vaste||rodit|tu *(-un, -tud) fn,mn* újszülött
vastevai *hsz* mostanában, nemrég
vast||mua|ine *(-ižen, -št) fn,mn* földelésgátló
vastoi|dakse *(-že, -he) v refl* vesszőnyalábbal fürdik
vastoi|ta *(-čču, -čči) v* vesszőnyalábbal fürdet • *Buab vastoičču vunukkad.* A nagyanya vesszőnyalábbal fürdeti az unokáját.
vast||tuu|l' *(len, -l't) fn* szembeszél, ellenszél
vastust|ada *(-au, -i) v* ellentmond, ellenszegül, szembeszegül, ellenáll, ellenkezik, tiltakozik • *tuberkuľozan form, kudam kovas vastustau zeľľoid* a tuberkulózis formája, amelyik erősen ellenáll a gyógyszereknek
vastuste|z *(-ksen, -st) fn* akadály, gátja vminek • *suured vastuteksed* nagy akadályok
vastustu|z *(-ksen, -st) fn* 1. ellentmondás, ellenvetés, ellenszegülés, szembeszegülés, ellenállás, ellenkezés, tiltakozás, kifogás; 2. ellenállás (elektromos)
vastu|z *(-ksen, -st) fn* találkozó, összejövetel, fogadtatás, találka, találkozás, randevú, randi • *vastuksel piäministerin ke* a miniszterelnökkel való találkozáson
vaza *(-n, -d) fn* borjú • *ükškezaine vaza* egynyári borjú – *Vaza on vie huba*. A borjú még kicsi.
vaza|ine *(-ižen, -št) (-ižen, -št) fn* kisborjú • *hubaine vazaine* apró kisborjú – *süöttäda vazaine* etetni a kisborjút
vazaižen||nahk *(-an, -ad) fn* borjúbőr
vazan||liha *(-n, -d) fn* borjúhús
važnoi *(-n, -d) mn* fontos, jelentős
vat|e *(-tegen, -et) fn* 1. posztó, pamut; 2. vatta

vatrušk *(-an, -ad) fn* kerek töltött sütemény
vat|t *(-an, -tad) fn* 1. posztó, pamut; 2. vatta
vattahi|ne *(-žen, -št) mn* 1. posztó-, pamut- • *vattahine palt* posztókabát, pamutkabát; 2. vatta-
vattegehi|ne *(-žen, -št) mn* posztó-, pamut- • *vattagehine kauhtan* posztóköpeny, pamutköpeny
vattegu|d *(-den, -t) fn* posztó, pamut
veččin *(-an, -ad) fn* sonka, szeletelt sonka
ved *msz* hiszen, bizony
ved|ada *(-au, -i) v* 1. húz, elhúz, kihúz, meghúz, áthúz, lehúz, felhúz, von, vonszol • *Mina rubezin vedamah airoid kaikel vägel.* Elkezdtem teljes erőmből húzni az evezőket. – *verk vedada* a hálót felhúzni; 2. vonz • *Kuudam vedau Muad.* A Hold vonzza a Földet. 3. visz, elvisz, vezet, elvezet • *Kunna tämä tie vedau?* Hová visz ez az út? – *Giid vedau ekskurssad*. Az idegenvezető vezeti a túrát.
ved|adakse *(-aze, -ihe) v refl* 1. húzódik vhova, odahúzódik • *Vedimoi lähembaks lindud.* Közelebb húzódtam a madárhoz. 2. húz-halaszt, hallogat; 3. terjeszkedik, elterpeszkedik
vedai|ta *(-dau, -ži) v* 1. húz, elhúz, kihúz, meghúz, áthúz, lehúz, felhúz, előhúz, elővesz, von, vonszol • *Vedaižin madehen šalgus.* Elővettem a hátizsák(om)ból egy menyhalat. 2. visz, elvisz, vezet, elvezet • *Häin vedaidau mindai kodih.* Ő vezet haza engem.
vedaj *(-an, -ad) fn* 1. fuvaros, hordár, szállító; 2. vezető, élenjáró; 3. vminek a levezetője • *koncertan vedaj* a hangverseny levezetője
vedand *(-an, -ad) fn* 1. szállítás, elszállítás, beszállítás, fuvarozás • *heinän vedand* a széna beszállítása; 2. huzat, cúg; 3. vonzás; 4. vonás
vedand||väg|i *(-en, -ed) fn* vonzóerő, vonzerő, gravitáció
vedatt|ada *(-au, -i) v* 1. húz, elhúz, kihúz, meghúz, áthúz, lehúz, felhúz, von, vonszol • *vedattada paikaine kormaniš piä* a zsebkendőt előhúzni a zsebből ◊ *vedattada aig* húzni az időt; 2. lehúz, lenyúz • *vedattada nahk* lenyúzni a bőrt; 3. vezet, elvezet • *vedattada kädes* kézen fogva vezetni
vedehi|ne *(-žen, -št) fn* vízi szellem
vedel *(-än, -äd) mn* vizenyős
vedel|ta *(-ou, -i) v* hord, elhord, hordoz, fuvaroz, szállít, elszállít • *vedelta parzid* rönköket szállítani – *Volokal heinäd erasti vedeltih.* A szénát olykor saroglyával szállították.

vedel|takse *(-eze, -ihe) v refl* kószál, őgyeleg, ődöng, lődörög
veden||ala|ine *(-ižen, -št) mn* víz alatti • *vedenalaižed karid* víz alatti zátonyok
Vedenijan||päiv *(-än, -äd) fn* Mária bemutatásának napja
veden||ižand *(-an, -ad) fn* vízi szellem
veden||kulutu|z *(-ksen, -st) fn* vízfogyasztás
veden||neidoi *(-n, -d) fn* vízi tündér, sellő
veden||nouzend *(-an, -ad) fn* áradás, árvíz
veden||otand *(-an, -ad) fn* vízvétel, vízfelvétel
veden||pind *(-an, -ad) fn* 1. vízfelület, vízfelszín; 2. vízszint, vízállás
veden||vedaj *(-an, -ad) fn* vízhordó
Vederist *(-an, -ad) fn* Vízkereszt
Vederistim *(-an, -ad) fn* Vízkereszt
vedet|oi *(-toman, -tomad) mn* vízmentes
vedetu|z *(-ksen, -st) fn* vízhiány
vedm *(-an, -ad) fn* banya, boszorkány, boszorka
vedo *(-n, -d) fn* 1. adó; 2. szállítás, elszállítás, beszállítás, fuvarozás • *raudmuan vedo* ércszállítás
vedo||vuo|ź *(-den, -t) fn* adóév
vedu|d *(-den, -t) fn* víz, vizecske • *Opaida kaivon vedut!* Ízleld meg a kútvizet!
veič *(-en, -čed) fn* kés, vadászkés, vadásztőr • *tagoda veič pajas* a kést a kovácsműhelyben kovácsolni – *leikata veičel* késsel vágni
veičen||viha *(-n, -d) fn* késsel ejtett seb, késtől származó sebesülés
veik *(-in, -kid) fn* báty, bátyus, bátyuska
veika *(-n, -d) fn* báty, bátyus, bátyuska • *Veika, tule tännä!* Bátyus, gyere ide!
veikoi *(-n, -d) fn* báty, bátyus, bátyuska
vejalk *(-an, -ad) fn* szelelőrosta
vekse|l' *(-lin, -l't) fn* váltó (pénzügy)
velg *(-an, -ad) fn* 1. tartozás; 2. hitel; 3. kölcsön; 4. hátralék; 5. adótartozás
velgadu|da *(-u, -i) v* tartozik, eladósodik
velgah *hsz* kölcsön, kölcsönbe • *anta velgah* köcsön(be) ad – *ottada velgah* kölcsön(be) vesz
velgahi|ne *(-žen, -št) fn,mn* 1. adós; 2. lekötelezett
velgat|tuda *(-tuu, -ui) v* tartozik, eladósodik
velgnik *(-an, -kad) fn* adós
ve|l'l' *(-llen, -lled) fn* idősebb fivér, báty • *Se on veľľ, kudam hädäs abuttau.* Ő az a fivér, aki szükség esetén segít.

vell|ed *(-iden, -id) fn plur* fivérek
vellest|ada *(-au, -i) v* haverkodik, barátkozik, ismerkedik
vellindam *(-an, -ad) fn* mostohafivér
veloseped *(-an, -ad) fn* kerékpár, bicikli
venč *(-an, -čad) fn* koszorú, virágkorona
venččah *hsz* megkoszorúzva, koszorúban • *vieda venččah* megkoszorúzva vezetni – *lähtä venččah* megkoszorúzva megérkezni
veneh *(-en, -t) fn* csónak, ladik, dereglye • *ajada / ajelta venehel* csónakon utazni, csónakázni – *Mina veneht aivin azettelen talveks*. Télire mindig leállítom a csónakot. – *Died tervadau veneht*. A nagyapa bekátrányozza a csónakot. – *Venehes mužik perazi*. A csónakot egy férfi vezette. – *Venehes akk ištuihe airoihe, a mužik perazi.* A csónakban az asszony az evezőkhöz ült, a férj pedig kormányzott. – *Veneh häilüu.* Ringatózik a csónak. – *šatkoi veneh* ingadozó csónak – *Liuhal valetah vett venehes piä*. Merőedénnyel öntik ki a vizet a csónakból.
venk *(-an, -ad) fn* koszorú, virágkorona
ventil'ator *(-an, -ad) fn* ventillátor
ventti|l' *(-lin, -lid) fn* szelep, csappantyú
venä I *(-n, -d) fn* orosz (nyelv) • *pagišta venäks* orosz nyelven beszélni
Venä II *(-l, -le) fn* Oroszország
venäkoi *(-n, -d) fn* orosz (személy)
venäks *hsz* oroszul, orosz nyelven
venäla|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. orosz; 2. oroszországi
Venän||mua *(-l, -le) fn* Oroszföld, Oroszország
venän||pajo *(-n, -d) fn* orosz dal
veps *(-an, -ad) fn* vepsze (nyelv) • *pagišta vepsaks* vepsze nyelven beszélni
vepsala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* vepsze
verai *(-n, -d) fn* 1. udvar • *Valgištuu verail.* Hajnalodik az udvaron. 2. kapu • *Miez avaidau verain.* Az ember kinyitja a kaput. 3. utca; 4. külvilág
verail *hsz* 1. az udvaron; 2. az utcán; 3. odakint
veraile *hsz* 1. az udvarra; 2. az utcára; 3. odaki
verailpiä *hsz* 1. az udvarról; 2. az utcáról; 3. odakintről
verain||puolištaj *(-an, -ad) fn* kapus, kapuvédő
verain||uberij *(-an, -ad) fn* 1. házmester, házfelügyelő; 2. utcaseprő
verand *(-an, -ad) fn* veranda
verb *(-an, -ad) fn* ige (nyelvtan)
verbl'uud *(-an, -ad) fn* teve [*Camelus*]

verbui|da *(-u, -) v* verbuvál, toboroz
verdadelij *(-an, -ad) mn* összehasonlító • *verdadelij sanakirď* összehasonlító szótár
verdadel|ta *(-ou, -i) v* összehasonlít • *Verdadeltih sida kolmeh muuhe paranduzvarianttah.* Összehasonlították három másik kezelési lehetőséggel.
verdadelukses *hsz* összehasonlítva • *verdadelukses vuoden 2005 tazoh* összehasonlítva a 2005-ös évi szinttel
verdadelu|z *(-ksen, -st) fn* összehasonlítás
verdadu|z *(-ksen, -st) fn* összehasonlítás
verdan *(+gen) nu* vmihez képest, szerint
verda|ta *(-dau, -zi) v* összehasonlít
verduč *(-an, -čad) mn* bosszús, dühös, haragos, mérges • *verduč inehmoi* mérges nő
verdu|da *(-u, -i) v* mérgelődik, dühösködik, haragoskodik, haragszik, neheztel ◊ *Ala verdu!* Ne haragudj!
verduksiš *hsz* bosszúsan, dühösen, mérgesen
verdunu *(-den, -t) mn* bosszús, dühös, haragos, mérges
verdutt|ada *(-au, -i) v* bosszant, felbosszant, dühít, feldühít, dühösít, mérgesít, felmérgesít, megharagít
verehi|ne *(-žen, -št) mn* véres
veren||painand *(-an, -ad) fn* vérnyomás
verest|ada *(-au, -i) v* felújít, megújít, újjáépít
verestu|z *(-ksen, -st) fn* felújítás, megújítás, újjáépítés
vere|z *(-ksen, -st) mn* 1. új; 2. friss, üde
verg *(-an, -ad) fn* ék, pecek, csap, cövek
ver|i *(-en, -t) fn* vér • *hüüdünu veri* alvadt vér
veri|ne *(-žen, -št) mn* véres
veri||pizar *(-en, -t) fn* vércsepp
veri||suo|ń *(-nen, -ńt) fn* ér, vérér, véredény, véna, artéria
verk *(-on, -kod) fn* 1. háló • *šliäp verkon ke* kalap hálóval – *Kalastaj laski verkon.* A halász kivetette a hálót. – *kudoda verk* hálót szőni / fonni; 2. hálózat
vernij *(-an, -ad) mn* hű, hív, hűséges
verno *hsz* hűen, híven, hűségesen
vero *(-n, -d) fn* 1. étkezés, kosztolás, táplálkozás; 2. lakoma, lakmározás
verste *(+gen) nu* vmihez képest, szerint
verzij *(-an, -ad) fn* verzió, változat, variáció
vertoľot *(-an, -ad) fn* helikopter

vese *hsz* mindazonáltal, alighanem, valószínűleg, biztos, biztosan, bizonyára, bizonnyal

vesseľ *(-an, -ad) mn* vidám, víg, derűs, jókedvű, boldog

vesseľa|ine *(-ižen, -št) mn* vidám, víg, derűs, jókedvű, boldog • *vesseľaižes siebras* vidám / derűs társaságban

vesseľaižes *hsz* vidáman, vígan, derűsen, jókedvűen, boldogan

vesseldu|da *(-u, -i) v* 1. örül, megörül, örvendezik, felvidul; 2. vidít, felvidít, szórakoztat, elszórakoztat, vidámít, felderít, boldoggá tesz • *Natur vesseldui.* A természet felvidított. – *Puud vesselduttih* a fák felderítettek.

vesseldu|z *(-ksen, -st) fn* öröm, vidámság, vígság, jókedv, boldogság

vesselemb *(-an, -ad) mn kf* vidámabb, vígabb, derűsebb, jókedvűbb, boldogabb, szórakoztatóbb ◊ *Artteliš on vesselemb ruata.* Csapatban dolgozni vidámabb.

vesselzoitt|ada *(-au, -i) v* vidít, felvidít, szórakoztat, elszórakoztat, vidámít, felderít, boldoggá tesz

vest|ada *(-au, -i) v* 1. vág, kivág, felvág • *kirvehel vestada* baltával / fejszével (ki)vágni; 2. gyalul, legyalul, farag, lefarag

vestaj *(-an, -ad) fn* 1. favágó; 2. (kő)faragó

vestand *(-an, -ad) fn* 1. vágás, felvágás, kivágás; 2. gyalulás, faragás (cselekvés)

vestand||kuva *(-n, -d) fn* faragás (tárgy), szobor, metszet

vestel|ta *(-ou, -i) v* 1. vág, kivág, felvág; 2. gyalul, legyalul, farag, lefarag

vestibüül' *(-an, -ad) fn* előcsarnok, hall

vešalk *(-an, -ad) fn* fogas, vállfa, akasztó

veza *(-n, -d) fn* sarj, hajtás (növényi) ◊ *Mitte kand, mugoine on vezagi*. Amilyen a tő, olyan a hajtás is.

veza|ine *(-ižen, -št) fn* kis sarj, kis hajtás (növényi)

vezažik *(-on, -kod) fn* sarjazat, sarjadék, palánta

ve|zi *(-den, -tt) fn* víz • *Vezi vilustuu vähäižin.* A víz apránként lehűl. – *Vett kantih därves piä.* Vizet hordtak a tóból. – *Kivi vedeh pučkahti*. A kő a vízbe toccsant. – *Anda vett!* Adj(ál) vizet! – *Häin vieb veden kodih*. Hazaviszi a vizet. – *Pühkiin vett ripakol*. Letöröltem a vizet egy ronggyal. – *Vezi alenou därves*. Apad a víz a tóban. – *Vezi ojas čirižou.* Csörgedezik a víz a patakban. – *kiehutettu vezi* forralt víz – *palav vezi* forró víz. – *Vezi valuu salbados piäliči.* Víz ömlik a gáton keresztül.

vezi||baka|ine *(-ižen, -št) fn* (kisebb) víztartály
vezi||bak|k *(-an, -kad) fn* víztartály
vezi||hein *(-än, -äd) fn* moszat, alga [*Haptophytina, Cryptophyta, Heterokonta, Alveolata, Rhizaria, Glaukophyta stb.*]
vezi||hein|äd *(-iden, -id) fn plur* moszat, alga [*Haptophytina, Cryptophyta, Heterokonta, Alveolata, Rhizaria, Glaukophyta stb.*]
vezi||hii|r *(-ren, -rt) fn* nyérc [*Mustela lutreola*]
vezik I *(-on, -kod) fn* nyérc [*Mustela lutreola*]
vezik II *(-on, -kod) fn* cserje, bokorcsemete
vezik|az *(-kahan, -ast) mn* nedves, vizes, vizenyős
vezi||korend *(-on, -od) fn* szitakötő [*Odonata*]
vezi||lind *(-un, -ud) fn* 1. vízimadár; 2. barázdabillegető [*Motacilla*]
vezi||luht *(-an, -ad) fn* kis mesterséges tó
vezi||muju *(-n, -d) fn* vízfesték, akvarell (festék)
vezi||muju||piirdu|z *(-ksen, -st) fn* vízfestmény, vízfestés, akvarell (festmény)
vezi||nim|i *(-en, -ed) fn* vízrajzi név
vezi||vird *(-an, -ad) fn* vízsodrás, vízáramlás
viberi|da *(-u, -i) v* választ, megválaszt, kiválaszt, válogat, kiválogat, összeválogat • *viberida akaks* feleségül választani
vibor|ad *(-oiden, -oid) fn plur* választások
vica|ine *(-ižen, -št) fn* ágacska, galylyacska, vesszőcske, rőzse
vic|c *(-an, -cad) fn* ág, gally
vidiv *(-on, -od) fn* videó
vidiv||kiža *(-n, -d) fn* videójáték
vido|da *(-u, -i) v* tilol (lent)
vidumai|da *(-u, -) v* kigondol, kiagyal, kitalál
vidžai|ta *(-dau, -ži) v* visong, nyivákol, vinnyog • *Kažinpoigad vidžaitah.* A kismacskák nyivákolnak.
vidži|šta *(-žou, -ži) v* csikorog, nyikorog • *Pakaižel lumi vidžižou.* A fagyban csikorog a hó.
vie *hsz* még • *Viego häin muštau mindai?* Vajon még emlékszik énrám? – *Sanu vie kierd!* Mondd még egyszer!
vie|da *(-b, -i) v* visz, elvisz, hord • *Häin vieb veden kodih*. Hazaviszi a vizet. – *Viedah žiivatoile ďuom*. Viszik az állatoknak az innivalót.
viehk *(-an, -ad) fn* útjelző, kilométerkő, mérföldkő
vien *(-on, -od) mn* könnyű, könnyed, gyenge, lanyh, langy, enyhe • *vien päčč* langy kályha

vienala|ine *(-ižen, -št) fn,mn* viena-karjalai, észak-karjalai
Vienan Karď al *(-as, -ah) fn* Viena-Karjala, Észak-Karjala
viendu|da *(-u, -i) v* hűl, kihűl, lehűl • *Päčč on viendunu.* A kályha kihűlt.
vier *(-an, -ad) fn* hit, vallás
vierahan||muala|ine *(-ižen, -št) fn, mn* külföldi, külhoni, idegen
vierast|ada *(-au, -i) v* elidegenít • *vierastada vahnad tabad* elidegeníteni a régi szokást
vierastu|da *(-u, -i) v* elidegenedik
vierastu|z *(-ksen, -st) fn* elidegenedés
viera|z *(-han, -st) mn* idegen, ismeretlen • *vieraz mua* idegen ország / föld – *vierahad kieled* idegen nyelvek – *puuttuda vierahale randale* idegen tájra kerülni ◊ *Oma mua on mandžoižik, vieraz mua on musťoižik.* A saját föld epres, az idegen föld áfonyás.
vier|da *(-ou, -i) v* 1. lefekszik, lepihen • *Viere päčile magatta!* Feküdj le a tűzhelyhez aludni! 2. kifakul, kihalványodik; 3. elgurul • *Rataz vierou.* Elgurul a kerék.
vierdaj *(-an, -ad) fn* erdőirtás
vier|dakse *(-taze, -tihe) v refl* eldől, elferdül
vierdel|ta *(-ou, -i) v* irtást perzsel
vierdu|da *(-u, -i) v* kifakul, kihalványul
vieret|elta *(-telou, -teli) fn* elgurít, elgörget • *Miehed viereteltah kivid.* A férfiak elgörgetik a köveket.
vieret|eltakse *(-telaze, -telihe) v refl* gurul, gördül • *Lapś vieretteleze muad müöti.* A gyerek végiggördül a földön.
vierett|ada *(-au, -i) v* gurít, elgurít, görget, elgörget • *Parded vieretetah ďogeh.* A rönköket a folyóba görgetik.
vierij *(-an, -ad) mn* guruló, gördülő, görgő ◊ *Vierij kivi ei sammaldu*. A guruló kő nem mohásodik.
vierola|ine *(-ižen, -št) fn,mn* hívő, vallásos
vierolli|ne *(-žen, -št) fn,mn* hívő, vallásos
vierolližu|z *(-den, -t) fn* vallásosság
vier|ta *(-dau, -zi) v* irtást perzsel • *Tuat oli kasked vierdamas.* Az apa irtást perzselni volt.
vies *(-an, -ad) fn* súly
viesk|ad *(-oiden, -oid) fn plur* mérleg
viesoi|da *(-u, -) v* mér, lemér, megmér, mázsál
viesoi|ta *(-ččou, -čči) v* mér, lemér, megmér, mázsál
vies|t' *(-tin, -tid) fn* hír, üzenet, információ • *Häin tüöndži hüvän viestin.* Jó hírt küldött.

viestin||d'uoksend *(-an, -ad) fn* váltófutás, staféta
viestin||tuoj *(-an, -ad) fn* hírnök, futár, hírvivő
vieš|t' *(-tin, -tid) fn* 1. holmi, cucc; 2. áru, portéka
Vietnam *(-as, -ah) fn* Vietnam
vietnamč *(-an, -ad) fn,mn* vietnami
viga *(-n, -d) fn* bűn, mulasztás, vétek, hiba • *Tämä ei ole minun viga.* Ez nem az én hibám.
vigad *(-an, -ad) fn* előny, haszon, profit, nyereség
vigli *(-n, -d) fn* szalonka [*Scolopax rusticola*]
viha *(-n, -d) fn* 1. düh, méreg, harag, gyűlölet, utálat, ingerültség, ellenségeskedés, viszály • *Hüö oldah vihas.* (Ők) haragban voltak. 2. gonoszság, rosszaság, galádság
viha|ine *(-ižen, -št) mn* 1. dühöngő, dühös, mérges, haragos, gyűlölködő, utálatoskodó, ingerült, ellenségeskedő, viszálykodó; 2. rossz, gonosz, galád
vihak|az *(-kahan, -ast) mn* haragtartó, bosszúszomjas, bosszúálló, gyűlölködő
viha||mieli|ne *(-žen, -št) mn* ellenséges
viha||mie|z *(-hen, -st) fn* ellenség • *ambuda vihamiest* lelőni az ellenséget
vihand *(-an, -ad) mn* zöld • *vihand hein* zöld fű – *vihandad kazvamižed* zöld növények
vihandu|da *(-u, -i) v* zöldül, kizöldül, megzöldül • *Koivuine vihanduu.* A nyírfácska kizöldül.
vihan||pidaj *(-an, -ad) mn* haragtartó, bosszúszomjas, bosszúálló, gyűlölködő
vihaž *(-an, -ad) mn* 1. dühöngő, dühös, mérges, haragos, gyűlölködő, utálatoskodó, ingerült, ellenségeskedő, viszálykodó; 2. rossz, gonosz, galád
vihažemb *(-an, -ad) mn kf* 1. dühösebb, mérgesebb, ingerültebb; 2. rosszabb, gonoszabb, galádabb
vihažnik *(-an, -kad) fn* ellenség
viha|ta *(-dau, -zi) v* ellenségeskedik, viszálykodik, gyűlöl, utál
viheldu|z *(-ksen, -st) fn* fütyülés, füttyentés, füttyögés, fütyörészés, fütty
vihel|ta *(-dau, -zi) v* fütyül, fütyörészik, füttyög, füttyent • *Lapsed viheltah lulluižel.* A gyerekek síppal fütyülnek.
vihk *(-on, -od) fn* szivacs, mosdószivacs, fürdőszivacs, spongya • *pestakse vihkol* szivaccsal mosakodni
vihkaidu|z *(-ksen, -st) fn* ficam, ficamodás, kificamodás
vihkai|ta *(-dau, -ži) v* ficamodik, kificamodik

vihkeldu|z *(-ksen, -st) fn* ficam, ficamodás, kificamodás
vihko|ine *(-ižen, -št) fn* kis szivacs
vihm *(-an, -ad) fn* eső • *Huomei lienou vihm.* Holnap esik az eső. – *puuttuda vihman alle* esőbe kerülni – *Ukonvandeh on vihmaks.* A szivárvány esőre lesz.
vihma|ine I *(-ižen, -št) fn* kis eső
vihma|ine II *(-ižen, -št) mn* esős • *vihmaižel siäl* esős időben
vihmaksi|ne *(-žen, -št) mn* esős • *vihmaksižel siäl* esős időben
vihman||kilb *(-en, -ed) fn* esernyő
vihman||kilbu|d *(-den, -t) fn* esernyő
vihman||miär *(-än, -äd) fn* csapadékmennyiség • *Kuuden duuman vihmanmiäräd voidih avaita aigemba vahingoitetud salbadod.* A korábban megrongálódott gátat hat hüvelyknyi csapadékmennyiség át tudja szakítani.
vihmaž *(-an, -ad) mn* esős • *vihmaž keza* esős nyár
vihm||ilm *(-an, -ad) fn* esős idő
vihm||päiv *(-än, -äd) fn* esős nap
vihmu|da *(-u, -i) v* esik (az eső) • *Puaksusti vihmuu.* Gyakran esik (az eső). – *Ligakuus vihmuu d'alos*. Októberben erősen esik (az eső).
vihmuška|ta *(-ndou, -ndži) v* elered (az eső) • *Pihal vihmuškandži.* Az utcán eleredt az eső.
vihošt|ada *(-au, -i) v* zöldell, zöldül, kizöldül, megzöldül
vihott|ada *(-au, -i) v* zöldell, zöldül, kizöldül, megzöldül • *Peldod vihotetah.* Zöldellnek a mezők.
viid *(-an, -ad) fn* erdősűrű, vadon, őserdő, dzsungel, erdőség
viidak *(-on, -kod) fn* erdősűrű, vadon, őserdő, dzsungel, erdőség
viidei *hsz* öten • *Hüö lähtih viidei.* Ők öten jöttek (el).
viide|ndž *(-nden, -t) szn* ötödik • *viidendel kierduksel* a negyedik emeleten (lit: az ötödik szinten)
viih|t' *(-ten, -ted) fn* motring, göngyöleg, gombolyag, köteg • *Viiht' segozi.* A gombolyag összegubancolódott.
viiht|ada *(-au, -i) v* gombolyít
viihtak *(-an, -kad) fn* köteg, csomó, göngyöleg
viikšim||pu|ud *(-iden, -id) fn plur* motolla, motringoló, orsó, cséve, csévélő, vitla
viil|da *(-ou, -i) v* szab, kiszab • *Ombelij viili paidan.* A szabó kiszabta az inget.
viilel|ta *(-ou, -i) v* szab, kiszab, vág, kivág, levág
viilend *(-an, -ad) fn v* szabás, kiszabás, vágás, kivágás, levágás
viilij *(-an, -ad) fn* szabász
viin *(-an, -ad) fn* bor, pálinka, vodka, szesz, alkohol

viiz *(-an, -ad) fn* vízum, beutazási engedély
viizahu|z *(-den, -t) fn* bölcsesség, okosság, értelmesség, eszesség, élelmesség
viizaz *(-han, -st) mn* bölcs, okos, értelmes, eszes, élelmes
viizav *(-an, -ad) mn* bölcs, okos, értelmes, eszes, élelmes
viizavu|z *(-den, -t) fn* bölcsesség, okosság, értelmesség, eszesség, élelmesség
vii|ž *(-den, -t) fn,mn,szn* 1. öt • *viiž velled* öt fivér; 2. ötös • *Milaa on viiž.* Nekem ötösöm van.
viižisti *hsz* ötször, öt alkalommal, öt ízben
vii|ž||kümmen|t *(-den,||-en, -t||-t) szn* ötven
viiž||minuta|ine *(-ižen, -št) mn* ötperces • *dälges ezmažargen viiž-minutašt paginad* egy hétfői ötperces beszélgetést követően
vii|ž||sada|d *(-den||-n, -t||-d) szn* ötszáz
viiž||sadahi|ne *(-žen, -št) mn* ötszázas (bankjegy)
viiž||šorpa|ine *(-ižen, -št) mn* öthegyű, ötfogú • *Azrag on viižšorpaine.* A szigony öthegyű.
vii|ž||tošt *(-den||Ø, -t||Ø) szn* tizenöt
vii|ž||tuha|d *(-den||-n, -t||-d) szn* ötezer
viiž||vuodi|ne *(-žen, -št) mn* ötéves • *viižvuodine lapś* ötéves gyerek
vijigrai|da *(-u, -) v* győz, nyer, legyőz, megnyer
vikat|eh *(-tehen, -eht) fn* kasza • *raudaižed vikattehed* vaskaszák – *Tahkol tahkotah vikateht*. A kaszát köszörűkövön élesítik / fenik.
viki||uudi|ne *(-žen, -št) fn* wikinews
vik|k *(-an, -kad) fn* bükköny [*Vicia*]
vikroik *(-an, -kad) fn* szabásminta
viktorin *(-an, -ad) fn* vetélkedő
vilik *(-on, -kod) fn* penész
vilk *(-an, -ad) fn* villa (eszköz)
vill I *(-an, -ad) fn* 1. haj; 2. szőr; 3. gyapjú • *takukaz vill* bozontos gyapjú
vill II *(-an, -ad) fn* villa (épület), nyaraló
vil'l' *(-an, -ad) fn* gabona • *Vil'l'ad oldah aitas.* A gabona a csűrben / a hombárban van.
villa|ine *(-ižen, -št) mn* gyapjú, nemez, filc, posztó • *villaine hatt* gyapjúsapka – *villaižed suappugad* nemezcsizma – *villaižed kerad* gyapjúgombolyagok
vil'l'a|ine *(-ižen, -št) mn* gabona
villak *(-on, -kod) fn* nemezcsizma • *villakon siär* nemezcsizma szára
vil'l'ak|az *(-kahan, -ast) mn* termékeny • *vil'l'akaz vuoź* termékeny év / esztendő
villako|d *(-iden, -id) fn plur* nemezcsizma
vil'l'an||luad *(-on, -od) fn* gabonafajta

vill||paid *(-an, -ad) fn* szvetter, pulóver, kardigán
vilu I *(-n, -d) fn* hideg, hűvös, hűs, fagy • *Milei on vilu.* Nekem hideg van. – *Pihal on vilu*. Az udvaron hideg van.
vilu II *(-n, -d) mn* hideg, hűvös, hűs, fagyos • *vilu ilm* hideg idő – *Pakažkuu on vilu kuu*. A január egy hideg hónap.
vilugoitt|ada *(-au, -i) v* lehűt, kihűt, hűt
vilugoitt|adakse *(-aze, -ihe) v refl* lehűl, kihűl, hűl
vilu|ine *(-ižen, -št) mn* hideg, hűvös, hűs, fagyos
vilukštu|da *(-u, -i) v* penészedik, megpenészedik
vilustoitt|ada *(-au, -i) v* lehűt, kihűt, hűt
vilustu|da *(-u, -i) v* lehűl, kihűl, hűl • *Vezi vilustuu vähäižin.* A víz apránként lehűl. – *Čaju vilustui*. A tea kihűlt.
vilustutt|ada *(-au, -i) v* lehűt, kihűt, hűt • *Vilustuta palav čaju!* A forró teát hűtsd le!
viluškoitt|ada *(-au, -i) v* lehűt, kihűt, hűt • *Viluškoita maid!* Hűtsd ki a tejet!
vimpel *(-an, -ad) fn* zászló, lobogó
vingu|da *(-u, -i) v* sípol, fütyül, süvölt, sivít, visít • *Tuul' vinguu korviš.* A fülembe fütyül a szél.
vingund *(-an, -ad) fn* sípolás, fütyülés, süvöltés, sivítás, visítás • *počin vingund* disznóvisítás
vinigred *(-an, -ad) fn* saláta, céklasaláta, franciasaláta
vinograd *(-an, -ad) fn* szőlőtermés, szőlőfürt
vint *(-an, -ad) fn* csavar, sróf
vintofk *(-an, -ad) fn* puska
vintti|da *(-u, -i) v* csavar, becsavar, csavaroz, becsavaroz, megcsavaroz
violet *(-an, -tad) mn* lila, viola, ibolyaszínű • *violet änik* lila virág
virg *(-an, -ad) fn* pozíció, állás, beosztás, munkakör, feladatkör, hivatal, szolgálat, tisztség, rang • *Häin oli ruadanu kaikenmoižis virgoiš.* Különféle beosztásokban / pozíciókban dolgozott.
virgalli|ne *(-žen, -št) mn* hivatalos • *virgalline luba* hivatalos engedély – *virgalline status* hivatalos státusz – *Virgalližed tiedustuksed ozutettih*. Hivatalos tanulmányok kimutatták.
virgalližesti *hsz* hivatalosan
virgast *(-on, -od) fn* iroda, ügynökség • *virgaston ruadon korgedan tazon ozuttamižeks* az ügynökségi munka magas színvonalának bemutatására
virg||mie|z *(-hen, -st) fn* hivatalnok
virgo|ta *(-dau, -zi) v* magához tér, feléled, felélénkedik, megélénke-

dik, megelevenedik, életre ébred • *Luond virgodau kevädel.* A természet tavasszal feléled / megelevenedik.

virg||vald *(-an, -ad) fn* hatóság • *virgvaldan ruadajad* a hatóság dolgozói – *Sigalaine virgvald varaittau lähen fabrikkad eläjid*. A helyi hatóság figyelmezteti a gyár közelében élőket.

viriga|ta *(-ndou, -ndži) v* meggyullad, felgyullad

viri|ta *(-dau, -ži) v* meggyullad, felgyullad • *Mecc viriži.* Az erdő felgyulladt.

virite|z *(-ksen, -st) fn* gyújtós, aprófa

viritt|ada *(-au, -i) v* gyújt, felgyújt, meggyújt • *Mina viritan tulen.* Tüzet gyújtok. – *virittada kaikiš čuriš piä* minden oldalról meggyújtani – *Virita tuohuz!* Gyújtsd meg a gyertyát!

viritu|z *(-ksen, -st) fn* gyújtás, begyújtás, meggyújtás, felgyújtás, kigyújtás

virkk|ada *(-au, -i) v* mond, megmond, kimond, szól, megszólal • *virkkada varaite* félénken mondani – *Ole vaikkani, ala virka ni mida!* Maradj csendben, ne mondjál semmit!

viro I *(-n, -d) fn* észt (nyelv) • *pagišta viroks* észt nyelven beszélni

Viro II *(-s, -h) fn* Észtország

virola|ine *(-ižen, -št) fn,mn* 1. észt; 2. észtországi

virst *(-an, -ad) fn* verszta (hosszmérték, 1 verszta = 1066,78 m)

virš *(-in, -šid) fn* kosár, szakajtó • *täüź virš* tele kosár

virz *(-un, -ud) fn* háncscipő, háncsbocskor, háncspapucs

vir|ź *(-den, -t) fn* egyházi ének, himnusz, siratóének

virzu|d *(-in, -id) fn plur* háncscipő, háncsbocskor, háncspapucs

virtuoz *(-an, -ad) fn* virtuóz

viru|da *(-u, -i) v* fekszik, lefekszik, ráfekszik vmire, hever, lehever • *viruda ku hengetoi* élettelenül feküdni – *Ala viru laučal!* Ne feküdj (rá) a padra! – *Se virui mual tien reunal*. Ez az út szélén a földön hevert.

viruj *(-an, -ad) mn* fekvő, heverő

viruna|ine *(-ižen, -št) mn* fekvő, heverő

vistafk *(-an, -ad) fn* kiállítás

vistupai|da *(-u, -) v* fellép, szerepel

višifk *(-an, -ad) fn* hímzés

višivoi|ta *(-ččou, -čči) v* hímez, kihímez

višivoit|tu *(-un, -tud) mn* hímzett, kihímzett

vizit *(-an, -tad) fn* vizit, látogatás

vizov *(-an, -ad) fn* kihívás

viža||koiv *(-an, -ad) fn* karjalai nyír, nyírfa [*Betula carelica*]

viživi|da *(-u, -i) v* túlél vmit, életben marad
vitamin *(-an, -ad) fn* vitamin
vitrin *(-an, -ad) fn* vitrin, üveges szekrény, tárló
viuh|ada *(-au, -i) v* röpköd, röpdös, repdes
viuhkai|ta *(-dau, -ži) v* int, legyint, megint, meglegyint
viänd I *(-ön, -öd) fn* 1. játék • *vahnad viändöd* régi játékok; 2. zene, muzsika; 3. tánc
viänd II *(-ön, -öd) mn* görbe, görbült, meggörbült, ferde • *viänd puu* görbe fa
viändäj *(-an, -ad) fn* zenész, muzsikus
viändü|z *(-ksen, -st) fn* zene, muzsika
viändöl *hsz* táncon • *Olimme viändöl.* Táncon voltunk.
viär *(-än, -äd) mn* görbe, görbült, meggörbült, ferde • *viär rind* ferde gallér – *viäräd sarved* görbe szarvak
viär||d'alg *(-an, -ad) fn* görbelábú, ólábú, ikszlábú (személy)
viär||d'alga|ine *(-ižen, -št) mn* görbelábú, ólábú, ikszlábú
viärin *hsz* 1. görbén, ferdén; 2. sandán
viärišt|ada *(-au, -i) v* görbít, elgörbít, meggörbít, ferdít, elferdít
viärite|z *(-ksen, -st) fn* nyom, bizonyíték, bűnjel
viäritt|ada *(-au, -i) v* okol vmiért, vádol, megvádol, fedd, megfedd, hibáztat, kritizál
viäritu|z *(-ksen, -st) fn* vád, vádolás, megvádolás
viärnik *(-an, -kad) fn* tettes, bűnös, hibás, vétkes • *Mina en ole viärnik.* Nem én vagyok a hibás.
viär||rind||paid *(-an, -ad) fn* oldalgombos orosz ing
viär||silm *(-än, -äd) fn* bandzsa, kancsal (személy)
viär||silmä|ine *(-ižen, -št) mn* bandzsa, kancsal
viär||sork *(-an, -kad) fn* görbelábú, ólábú, ikszlábú (személy)
viärü|z *(-den, -t) fn* bűn, vétek, hiba • *Se on sinun viärüz.* Ez a te hibád.
viäräč *(-un, -čud) mn* görbe, ferde
viärähi|ne *(-žen, -št) fn,mn* tettes, bűnös, hibás, vétkes • *Ei sua löütä viärähišt.* Nem sikerül megtalálni a tettest.
viäzü|da *(-u, -i) v* fárad, elfárad, kifárad ◊ *Kävelou sinna-tännä, ei viäzü ni konz*. (= *ukś*) Ide-oda (ki-be) jár, mégsem fárad el soha. (= az ajtó)
viäzünd *(-an, -ad) fn* fáradtság, elfáradás, kifáradás • *Mina ruadoin viäzündah sai.* Kifáradásig dolgoztam.
viäzünu *(-den, -t) mn* fáradt, elfáradt, kifáradt

viäzünü *(-den, -t) mn* fáradt, elfáradt, kifáradt
viäzütet|tu *(-un, -tud) mn* kimerült, elcsigázott, meggyötört
viäzütt|ada *(-au, -i) v* kimerít, elcsigáz, meggyötör
viä|tä *(-ndäu, -ndži) v* 1. játszik • *viätä lapsiden ke* játszani a gyerekekkel – *Lapsed viättih bollal.* A gyerekek labdával játszanak. 2. zenél, muzsikál • *Mina viändän soittoh.* Játszom hangszeren. 3. táncol • *viätä kruugah* körben / karikában táncolni – *kadrelih viätä* francia négyest táncolni
vlas|t' *(-tin, -tid) fn* hatalom
vnimanij *(-an, -ad) fn* figyelem
vobl *(-an, -ad) fn* vobla, Kaszpi-tengeri ponty [*Rutilus rutilus caspicus*]
vodolaz *(-an, -ad) fn* búvár
voi I *(-n, -d) fn* 1. vaj • *pieksada void* vajat keverni; 2. olaj
voi II *isz* jaj, aj, ó, oh • *Voi kut vacan kibištau!* Ó, hogy fáj a hasam!
voi|da *(-b, -) v* szabad, lehet, -hat, -het, képes vmire • *Häin voib tulda kacahtamah.* Eljöhet megnézni. – *voib olda* lehetséges
voide *(-gen, -t) fn* 1. zsír, zsiradék; 2. kenőcs, krém
voidel|ta *(-ou, -i) v* 1. ken, beken, megken; 2. olajoz, megolajoz; 3. zsíroz, megzsíroz; 4. vajaz, megvajaz; 5. krémez, megkrémez
voihi|ne *(-žen, -št) mn* olajos
voikand *(-an, -ad) fn* jajgatás, jajveszékelés, óbégatás, nyögdécselés • *Pertiš kuuluu naiziden voikand.* A házból nők jajgatása hallatszik.
voik|az *(-kahan, -ast) mn* 1. olajos; 2. zsíros; 3. vajas; 4. kenőcsös, krémes
voikk|ada *(-au, -i) v* jajgat, jajveszékel, óbégat, nyögdécsel, panaszkodik • *Ainos häin voikkau.* Ő mindig panaszkodik.
voi||leib *(-an, -ad) fn* vajaskenyér, zsíroskenyér
voiluk *(-an, -kad) fn* nemez, filc, posztó
voim *(-an, -ad) fn* 1. lehetőség, alkalom vmire • *kaikked voimad müöti* minden lehetőség szerint – *anta voim* lehetőséget adni; 2. erő, erőkifejtés, erőfeszítés; 3. hatály; 4. tehetség, képesség, adottság
voimak|az *(-kahan, -ast) mn* 1. lehetséges; 2. erős, energikus
voimal *(-an, -ad) fn* erőmű
voimalli|ne *(-žen, -št) mn* 1. lehetséges; 2. erős, energikus
voimat|oi *(-toman, -tomad) mn* 1. lehetetlen, reménytelen • *voimatoi azij* reménytelen dolog / ügy; 2. erőtlen, gyenge • *voimatoi vahnuz* gyenge öreg(ember)
voimatu|z *(-ksen, -st) fn* 1. lehetetlenség, reménytelenség, kilátástalanság; 2. erőtlenség, gyengeség

voi||muju *(-n, -d) fn* olajfesték
voimu|z *(-den, -t) fn* 1. lehetőség; 2. erő, energia
voin *(-an, -ad) fn* háború
voind *(-an, -ad) fn* közérzet • *hüvä voind* jó közérzet
voisk *(-an, -ad) fn* hadsereg, haderő, sereg, csapat
voit *(-on, -tod) fn* győzelem
voi|ta *(-dau, -di) v* 1. ken, beken, megken • *Argvoil voidin.* Megkentem teavajjal. 2. olajoz, megolajoz; 3. zsíroz, megzsíroz; 4. vajaz, bevajaz, megvajaz; 5. krémez, bekrémez, megkrémez
voitand *(-an, -ad) fn* győzelem, diadal, nyerés
voitand||sija *(-n, -d) fn* győztes hely
voiton||päiv *(-än, -äd) fn* a győzelem napja
voitt|ada *(-au, -i) v* győz, legyőz, győzelmet arat, nyer, megnyer, elnyer • *Karďalan sportďouk voitti muasteŕkižan.* Egy karjalai sportcsapat nyerte meg a bajnokságot. – *Häin voitti oman pahembuden matematikas.* Matematikából legyőzte a hátrányát.
voittaj *(-an, -ad) fn* győztes, nyertes, bajnok
voi-voi *isz* ajjaj
voivott|ada *(-au, -i) v* jajgat, jajveszékel, jajong, óbégat, nyögdécsel, kesereg
voivotu|z *(-ksen, -st) fn* jajgatás, jajveszékelés, óbégatás, nyögdécselés • *Mecas kuului voivotust.* Az erdőből jajgatás hallatszott.
voivu|da *(-u, -i) v* betegeskedik
vojennoi I *(-n, -d) fn* katona, harcos, honvéd
vojennoi II *(-n, -d) mn* 1. háborús; 2. hadi
vojin *(-an, -ad) fn* katona, harcos, honvéd
vojui|da *(-u, -) v* háborúzik, hadakozik, harcol
vokal *(-an, -ad) fn* magánhangzó
voľa *(-n, -d) fn* szabadság, szabad akarat
voločči|da *(-u, -i) v* húz, vonszol, rángat
volok *(-an, -kad) fn* saroglya • *Volokal heinäd erasti vedeltih*. A szénát olykor saroglyával szállították.
volokuš *(-an, -ad) fn* saroglya
volonter *(-an, -ad) fn* önkéntes • *volonteroiden vägel* önkéntesek erejével
vongaht|ada *(-au, -i) v* feljajdul, felkiált
vongu|da *(-u, -i) v* jajgat, kiabál, ordibál, üvöltözik
vonguj *(-an, -ad) fn,mn* panaszkodó, siránkozó, nyafka
vongund *(-an, -ad) fn* jajveszékelés, siránkozás, nyafogás
voo *msz* íme, lám

vopros *(-an, -ad) fn* kérdés, probléma
vora *(-n, -d) fn* tolvaj
voron *(-an, -ad) fn* holló [*Corvus corax*]
voronč *(-an, -ad) mn* hollófekete
voronk *(-an, -ad) fn* tölcsér
vorot *(-an, -tad) fn* 1. csörlő, emelőcsiga; 2. csavarkulcs
vorui|da *(-u, -) v* lop, ellop, szétlop
voskresni|da *(-u, -i) v* feltámad, feléled, újjáéled
vospalenij *(-an, -ad) fn* gyulladás, lob [*inflammatio*]
vostanovi|da *(-u, -i) v* helyreállít, újjáépít, restaurál, rekonstruál
voššik *(-an, -kad) fn* fuvaros, kocsis
vozń *(-an, -ad) fn* hancúrozás, lárma, hercehurca
vožď *(-an, -ad) fn* vezér, hadvezér, vezető
vott *msz* íme, lám
vouśo *hsz* egészen, teljesen
vrač|č *(-an, -čad) fn* orvos, doktor
vraga *(-n, -d) fn* ellenség, ellenfél
vratař *(-n, -d) fn* kapus, portás, őr
vreda *(-n, -d) fn* kár, ártalom, veszteség, hátrány
vredi|da *(-u, -i) v* károsít, megkárosít, kárt okoz
vreditel' *(-an, -ad) fn* kártevő
vrednoi *(-n, -d) mn* káros, ártalmas, veszélyes, hátrányos
vrode *ksz* olyan, mint
vznos|s *(-an, -ad) fn* fizetés, befizetés, kifizetés
vuahta|ta *(-dau, -zi) v* habzik, habosodik, tajtékzik • *Muil vuahtadau.* A szappan habzik.
vuahte *(-gen, -t) fn* hab, tajték • *siätä vuahtet* habot csinálni
vuahteksi|ne *(-žen, -št) mn* habos, tajtékos
vuaksaha|ine *(-ižen, -št) fn* darázs, poszméh, dongó [*Bombus*]
vuapsaha|ine *(-ižen, -št) fn* darázs [*Vespa*] • *Vuapsahaine ambuu.* A darázs csíp.
vuarn *(-an, -ad) fn* 1. horog, akasztó; 2. fogas, ruhaakasztó
vuarnik *(-an, -kad) fn* ruhatár • *tiattaren vuarnikos* a színházi ruhatárban
vuas *(-an, -sad) fn* kvász (kenyérből erjesztett savanykás ital) • *ď uoda vuassad* kvászt inni
vuaz *(-an, -ad) fn* váza
vuišk *(-an, -ad) fn* padlás • *Küühköid eletah vuiškal.* Galambok laknak a padláson.
vui|ť *(-tin, -tid) fn* 1. rész • *huba vuiť* kis rész – *sadahine vuiť* a századik rész – *ottada vuiť* részt venni – *suuremb vuiť resursoid* a források nagyobb része – *suurembaks vuitikš* többnyire, nagyrészt; 2. töredék, részlet • *paginan vuitid* beszédrészletek; 3. részleg

vuitin||otand *(-an, -ad) fn* 1. részvétel • *pruaznikkah vuitinotand* az ünnepségen való részvétel; 2. részvét; 3. részesedés
vuitin||ottaj *(-an, -ad) fn* résztvevő • *suiman vuitinottajad* a kongresszus résztvevői
vuit'||kultuur *(-an, -ad) fn* szubkultúra
vulkan *(-an, -ad) fn* vulkán, tűzhányó
vunuk *(-an, -kad) fn* unoka • *Lähtemme vunukan ke kalastamah.* Az unokámmal horgászni megyünk. – *Buab vastoičču vunukkad.* A nagyanya vesszőnyalábbal fürdeti az unokáját.
vuodami|ne *(-žen, -št) fn* ár, áradás, áradat, áramlás, áramlat, folyás, ömlés
vuodaška|ta *(-ndou, -ndži) v* árad, áramlik, folyik, elfolyik, ömlik
vuodehi|ne *(-žen, -št) mn* 1. éves, esztendős; 2. évi, esztendei; 3. egyéves
vuoden||aig *(-an, -ad) fn* évad, szezon
vuodu|d *(-den, -t) fn* év, esztendő
vuogr *(-an, -ad) fn* 1. bérlés, bérlemény, bérlet; 2. kölcsönzés
vuograla|ine *(-ižen, -št) fn* bérlő
vuogra|ta *(-dau, -zi) v* bérel, kibérel
vuol *(-on, -od) fn* 1. ár, áradás, áradat, áramlás, áramlat, folyás, ömlés • *Vezi vuolol vedi.* Az áradattal folyik a víz. 2. lavina
vuola|z *(-han, -st) mn* viharos, heves, rohanó, robajló • *vuolaz ďogi* robajló folyó
vuon *(-an, -ad) fn* bárány, bárányka, kisbárány, bari, barika
vuona|ine *(-ižen, -št) fn* bárány, bárányka, kisbárány, bari, barika
vuor *(-on, -od) fn* sor, sorrend, váltás, műszak, turnus • *olda vuoros* műszakban lenni
vuorohi|ne *(-žen, -št) fn,mn* soron következő, soros
vuoroi *hsz* felváltva, váltva, váltogatva
vuorokkah *hsz* felváltva • *mändä vuorokkah* felváltva menni
vuorola|ine *(-ižen, -št) fn* 1. ügyeletes; 2. (iskolai) hetes • *Ken on klasan vuorolaine?* Ki az osztály hetese?
vuor||pagin *(-an, -ad) fn* dialógus, párbeszéd • *Siäkät vuorpagin!* Alkossatok párbeszédet!
vuor||puar *(-an, -ad) fn* felváltva védekező és támadó félidő egyes sportágakban, inning
vuor||ve|zi *(-den, -tt) fn* 1. dagály; 2. árapály • *vuorveden vägel* az árapály erejével
vuo|ź *(-den, -t) fn* év, esztendő • *neľľkümment vuot* negyven év – *Vuodes on kakštošt kuud.* Az évben tizenkét hónap van. – *muloižel*

vuodel a múlt évben, tavaly – *Niid vuozid en mušta*. Azokra az évekre nem emlékszem. – *valmištada tulijaks vuodeks* felkészülni a következő évre – *eläda sadaha vuodehe saa* száz évig élni – *Äijgo vuot silei on?* Hány éves vagy? ◊ *Hüväd Raštavad da ozakast Uut Vuot!* Boldog karácsonyt és szerencsés új esztendőt / évet!

vuozi|ne *(-žen, -št) mn* 1. éves, esztendős; 2. évi, esztendei

vuoź||kerag *(-an, -ad) fn* évi közgyűlés • *vuoźkeragan organizuind* az évi közgyűlés megszervezése

vuoź||leh|t' *(-ten, -ted) fn* évkönyv • *vuoźlehten piätoimittaj* évkönyv főszerkesztője

vuoź||sada *(-n, -d) fn* század, évszázad • *vuoźsadan algus* az évszázad elején / kezdetén

vuo|ta *(-dau, -di) v* 1. árad, áramlik, folyik, elfolyik, kifolyik, befolyik, lefolyik, ömlik • *Vezi vuodau tännä.* Itt folyik a víz. 2. szivárog, beszivárog, átszivárog • *Tämä veneh ei vuoda.* Ez a csónak nem szivárog be.

vuot|elta *(-telou, -teli) v* várakozik, vár vkire / vmire, elvár, odavár

vuott|ada *(-au, -i) v* vár, megvár, kivár, bevár, elvár, számít vmire, várakozik, készenlétben áll • *Häin vuottau kirďašt.* Levelet vár. – *Häin ei vuottanu kiitust*. Nem számított hálára / köszönetre. – *Kaikkijal heid vuotetah*. Mindenhol várják őket. – *Vuota mindai!* Várj meg engem! – *Vuota kodvaine!* Várjál egy kis időt!

vuott|adakse *(-aze, -ihe) v refl* kivár, bevár

vuottamat|oi *(-toman, -tomad) mn* váratlan, nem várt • *Sina tulid vuottamatoi.* Váratlanul érkeztél.

vuotukses *(+gen) nu* vmire várva, várakozva • *kezan vuotukses* a nyárra várva

vuotu|z *(-ksen, -st) fn* várás, várakozás, megvárás, kivárás, bevárás, elvárás

vuuz *(-an, -ad) fn* felsőoktatási intézmény, főiskola, egyetem

vüö *(-n, -d) fn* 1. öv, szíj, derékszíj • *Huodr on vüös.* Tok van az övön. 2. övezet, zóna; 3. égöv, földöv, éghajlati öv; 4. derék

vüöč|im *(-čimen, -imt) fn* derék, ágyék, lágyék • *Vüö on vüöččimel.* Öv van a derekán.

vüöhesai *hsz* derékig • *vüöhesai nouzijal vedel* derékig érő vízben

vüöst|äda *(-äu, -i) v* övez, felövez, körülövez • *Häin vüösti paidan nuoral.* Az ingét kötéllel övezte körül.

vüöst|ädakse *(-äze, -ihe) v refl* felövezi magát

väčür|ta *(-dau, -zi) v* gyűr, összegyűr, meggyűr • *Väčürzin bumagan.* Összegyűrtem a papírt. – *Häin väčürzi soban.* Összegyűrte a ruháját.
vägeh *hsz* erővel, erőszakkal
vägel *hsz* kényszerrel, akarata ellenére
väges *hsz* erővel, erőszakkal
väget|oi *(-toman, -tomad) mn* erőtlen, gyenge
vägev *(-an, -ad) mn* erős, nagy erejű • *vägev miez* erős ember – *vägevas humalas* erősen ittas állapotban – *vägevad puheged* erős varázslatok
vägevzu|da *(-u, -i) v* erősödik, felerősödik, megerősödik
väg|i I *(-en, -ed) fn* erő, energia • *kaikel vägel* minden erővel – *vuorveden vägel* az árapály erejével
väg|i II *hsz* eléggé, számottevően, nagyon, szerfölött, felettébb
vägi|miez *(-hen, -st) fn* 1. erős ember, szálember; 2. dalia, bajnok; 3. atléta, sportember
vägi||sport *(-an, -ad) fn* testépítés, body building
vägi||vald *(-an, -ad) fn* erőszak, agresszió, kényszer • *vägivaldan uhrid* az erőszak áldozatai
vähemb *(-an, -ad) mn kf* kevesebb
vähemba *hsz* kevesebben, kevesebbet, kevésbé • *vähemba redustajil luaduil* kevésbé szennyező módon ◊ *Tieda enamba, ka pagiže vähemba!* Tudjál többet, de beszélj kevesebbet!
vähembišt *(-on, -od) fn* kisebbség
vähembišt||kie|l' *(-len, -l't) fn* kisebbségi nyelv
vähemikseh *hsz* legalább • *Heiš vähimikseh kakš oli tervehudenalan ruadajad*. Közülük legalább kettő egészségügyi dolgozó volt.
vähendu|z *(-ksen, -st) fn* csökkentés, lecsökkentés • *Vähenduksed siätäh ekonomikan valmištuzvoiman pohd'uksel.* A gazdasági teljesítmény alapján hajtják végre a csökkentést.
vähe|ta I *(-ndau, -ndži) v* csökkent, lecsökkent
vähe|ta II *(-nou, -ni) v* csökken, lecsökken
vähimikseh *hsz* legalább
vähü|z *(-den, -t) fn* 1. jelentéktelenség, kicsinység; 2. hiány, deficit *tavaroiden vähüz* • áruhiány
vähä *(-n, -d) szn* nem sok, kevés • *Lehmid pidetah vähä.* Tehenet keveset tartanak. – *Köüh vähäd ihastuu.* A szegény keveset örül. – *vähäs aigas piäliči* kevés időn keresztül
vähäd *hsz* alig, épphogy • *Häin vähäd ei langennu.* Épphogy el nem esett. – *vähäd enamb* alig több
vähä|ine *(-ižen, -št) szn* nem sok, kevés

vähäižel *hsz* kissé, nem nagyon • *rusketa vähäižel* kissé elpirulni
vähäižil *hsz* kissé, nem nagyon
vähäižin *hsz* apránként • *Vezi vilustuu vähäižin.* A víz apránként lehűl.
vähäl||suolat|tu *(-un, -tud) mn* enyhén sózott
vähä||lugu|ine *(-ižen, -št) mn* kis létszámú, kis lélekszámú • *vähäluguižed rahvahad* kis lélekszámú népek
vähän *hsz* 1. kevesen, nem sokan; 2. kevéssé
vähän||pagižij *(-an, -ad) mn* kevés beszédű • *Vaikkinaine on vähänpagižij.* A szófukar kevés beszédű.
vähän||uskaidaj *(-an, -ad) mn* kis ígéretű
vähän||veri|ne *(-žen, -št) mn* vérszegény
vähä||sana|ine *(-ižen, -št) mn* kevésszavú • *vähäsanaine ristikanz* kevésszavú ember
vähäšt *hsz* kicsit, egy kicsit, alig, alig-alig
vähä||vezi|ne *(-žen, -št) mn* sekély vizű
vähä||vägi|ne *(-žen, -št) mn* csekély erejű, gyenge
Väinämo|ine *(-ižen, -št) fn* Väinämöinen
vä|ľľ' *(-llän, -lläd) mn* bő, tágas, tág • *väľľ soba* bő ruha
vällendu|z *(-ksen, -st) fn* gyengülés, enyhülés, lankadás
välle|ta I *(-ndau, -ndži) v* gyengít, elgyengít, legyengít, enyhít, lankaszt, lelankaszt
välle|ta II *(-nou, -ni) v* gyengül, elgyengül, legyengül, enyhül, lankad, lelankad
vällü|z *(-den, -t) fn* síkság, pusztaság, szabad tér
välläs *hsz* tágan, tágasan
vällästi *hsz* tágan, tágasan
värttin *(-an, -ad) fn* orsó • *Kezr pandah värttinah.* A kereket az orsóra helyezik.
vävü *(-n, -d) fn* vő, vej • *App kuccuu mindai vävüks.* A feleségem apja a vejének szólít engem.
vörstak *(-an, -kad) fn* gyalupad

Ü

übü|z *(-ksen, -st) fn* hótorlasz, hófúvás, hóbucka, hókupac • *korgedad übüksed* magas hóbuckák ◊ *valged hebo aidan tagana (= übüz)* fehér ló a kerítés mögött (= hótorlasz, hókupac)

üheksa *(-n, -d) szn* kilenc • *üheksa henged* kilenc ember / személy

üheksa||kümmen|t *(-n,||-en, -d||-t) szn* kilencven

üheksa|ndž *(-nden, -t) szn* kilencedik • *Üheksandž lidnanvuiť peitaze täl minutal vüöhesai nouzijal vedel.* A város kilencedik kerületét pillanatnyilag derékig ellepi az emelkedő víz.

üheksa||sada|d *(-n||-n, -d||-d) szn* kilencszáz

üheksa||tošt *(-n||Ø, -d||Ø) szn* tizenkilenc

üheksa||tuha|d *(-n||-n, -d||-d) szn* kilencezer

ühteh *hsz* együtt, együvé

ühteheze *hsz* együttvéve, együttesen, összesen, mindösszesen

ühtehi|ne *(-žen, -št) mn* 1. együttes, közös • *ühtehižed muad* közös földek; 2. egységes

ühteh||sobij *(-an, -ad) mn* összeegyeztethető

ühtel||aigal *hsz* egyidejűleg, egyszerre

ühten||dütte *hsz* egyenlően, egyformán • *Ühtendütte maksetah kaikile.* Egyformán fizetnek mindenkinek.

ühte|ndž||tošt *(-nden||Ø, -t||Ø) szn* tizenegyedik

ühteniščim *(-an, -ad) mn* egyenlő, egyforma

ühten||iga|ine *(-ižen, -št) mn* egykorú, egyidős

ühten||mo|ine *(-ižen, -št) mn* egyforma, egyenlő

ühtes *hsz* együtt, együttesen, közösen • *ühtes hänen ke* vele együtt – *Ühtes rubetah vesseldumah*. Jól fognak együtt szórakozni. ◊ *Ühtes ahtaz, a eriže atkal*. Együtt zsúfolt, külön meg unalmas.

ühtes||elgendu|z *(-ksen, -st) fn* kölcsönös megértés, egyetértés

ühtes||kund *(-an, -ad) fn* közösség, társadalmi szervezet, egyesület

ühtes||kundalli|ne *(-žen, -št) mn* közösségi • *ühteskundalližed organizacijad* közösségi szervezetek

ühtes||miestin *hsz* egyetértve, közösen, együtt, együttesen, összefogva

ühtes||ruad *(-on, -od) fn* együttműködés, közös munka

ühtes||ruadand *(-an, -ad) fn* közös munkavégzés, együttműködés

ühtes||ruad||siebrala|ine *(-ižen, -št) fn* munkatárs, társ, partner
ühtes||voimin *hsz* együttes erővel, közös erővel
üht||igahi|ne *(-žen, -št) mn* egykorú, egyidős
ühtišt|ada *(-au, -i) v* egyesít, összekapcsol, egybekapcsol, egybefog, összeköt
ühtišt|adakse *(-aze, -ihe) v refl* egyesül, egybekapcsolódik, összekapcsolódik
ühtištet|tu *(-un, -tud) mn* egyesült • *Ühtištetuiden Rahvahuziden Organizacij (ÜRO)* Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) – *Ühtištetuiden Štatoiden olimpijankomitet* az Egyesült Államok olimpiai bizottsága
ühtištu|da *(-u, -i) v* egyesül, egybekapcsolódik, összekapcsolódik
ühtištu|z *(-ksen, -st) fn* egyesület • *organizuita oma ühtištuz* egy saját egyesületet szervezni
ühtü|da *(-u, -i) v* egyesül, egybekapcsolódik, összekapcsolódik
ühtü|z *(-den, -t) fn* 1. egység; 2. kötelék; 3. összetartás, partnerség, kapcsolat • *luadida ühtüded* kapcsolatokat létesíteni
ühtüz||tiedo|d *(-iden, -id) fn plur* elérhetőségek, kapcsolatok
ükś *(ühten, üht) szn* egy, egyetlen • *ükś sana* egyetlen szó – *ni üht düväd* egy szem sem – *Ühtes ďalgas on viiž barbast*. Egy lábon öt lábujj van. – *ühteh kogoh* egy kupacba – *ühteh aigah* egy időre
ükś||iga|ine *(-ižen, -št) mn* egykorú, egyidős
üksik *(-on, -kod) fn* egyes szám
üksin *hsz* 1. egyedül, egymagában, magányban, magányosan ◊ *Üksin eläda on atkal.* Egyedül / magányosan élni unalmas. 2. kizárólag
üksina|ine *(-ižen, -št) mn* 1. egyedüli; 2. magányos • *üksinaine miez* magányos ember
üksin||pajattaj *(-an, -ad) fn* szólóénekes, szólista
ükś||kaik *hsz* 1. mindegy, nem érdekes • *teile on ükśkaik* nektek mindegy; 2. mindazonáltal, azonban, mégis, mégiscsak; 3. végtére, végül, végre • *Ükśkaik laiv tuli valgamoh.* A hajó végre megérkezett a kikötőbe.
ükś||keza|ine *(-ižen, -št) mn* egynyári • *ükśkezaine vaza* egynyári borjú
ükś||kieli|ne *(-žen, -št) mn* egynyelvű
ükś||kierda|ine *(-ižen, -št) mn* egyszeri, egyetlen
ükś||käzi|ne *(-žen, -št) mn* 1. egykezes; 2. egykezű, egykarú, félkezű, félkarú
ükś||puoli|ne *(-žen, -št) mn* 1. egyoldalú, egyoldalas; 2. • *ükśpuoline ukś* egyszárnyas ajtó

ükś||päivä|ine *(-ižen, -št) mn* egynapos • *ükśpäiväine matk* egynapos út / utazás
ükś||sarvi|ne *(-žen, -št) mn* egyszarvú
ükś||sija|ine *(-ižen, -št) mn* együléses, egy férőhelyes
ükś||silmä|ine *(-ižen, -št) mn* egyszemű, félszemű, félvak
ükś||tošt *(ühten||Ø, üht||Ø) szn* tizenegy
ükś||vuodi|ne *(-žen, -št) mn* egyéves • *ükśvuodine lapś* egyéves gyerek
üldü|da *(-u, -i) v* 1. érdeklődik vmi iránt, foglalkozik vmivel; 2. lelkesül vmitől, rajong vmiért, fellelkesül vmiért • *Üldüin ruadamah.* Lelkesülök / rajongok a munkáért.
üldünd *(-an, -ad) fn* 1. érdeklődés vmi iránt; 2. lelkesedés, fellelkesülés, rajongás
üldünu *(-den, -t) mn* lelkes, lelkesült, fellelkesült, rajongó, ihletett • *üldünu runonik* ihletett költő
üldütt|ada *(-au, -i) v* lelkesít, fellelkesít, ihlet, megihlet, lenyűgöz • *Oma kieľ üldüttau mindai.* Lenyűgöz engem az anyanyelvem.
üleheze *hsz* egyébként, általában, többnyire
ülemba *hsz kf* feljebb, följebb, magasabban • *ülemba korgedid puid* feljebb a magas fáknál
ülemba|ine *(-ižen, -št) mn kf* felső • *ülembaine igen* felső íny – *tämän žiivatan ülembaine höühenkate* ennek az állatnak a felső tollazata
ülembaks *hsz kf* feljebb, följebb, feljebbre, följebbre, magasabbra
ülembakspiä *hsz kf* feljebb, följebb, feljebbre, följebbre, magasabbra
ülen *hsz* nagyon, túl, túlságosan, túlzottan, szerfölött, rendkívül, felettébb • *ülen äij rahvast* nagyon sok ember – *ülen vahn kodi* nagyon régi ház – *Mina ülen armastan matkata.* (Én) nagyon szeretek utazni ◊ *Ülen hüvä!* Nagyon jó!
üle|ta *(-ndau, -ndži) v* magasztal, felmagasztal, dicsőít
üli||škola *(-n, -d) fn* főiskola, egyetem
üläha|ine *(-ižen, -št) mn* felső
ülähaks *hsz* fel, föl, felfele, felfelé, fölfele, fölfelé • *Savu nouzou ülähaks.* a füst fölfelé száll.
ülähakspiä *hsz* fel, föl, felfele, felfelé, fölfele, fölfelé
ülähakssai *hsz* a tetejéig, színültig
ülähan *hsz* fent, fönt, felül, fölül • *Ülähan heinäd pidetah.* Szénát tartanak fent.
ülähanpiä *hsz* fentről, föntről, felülről, fölülrül • *laskedakse ülähanpiä* leereszkedni fentről

ümberdu|z *(-ksen, -st) fn* 1. körözés, keringés, körbejárás; 2. körút (tevékenység); 3. kerülés, megkerülés, kikerülés, előzés, megelőzés; 4. körbekerítés, körbevétel, blokád
ümberduz||dorog *(-an, -ad) fn* 1. körút (közút); 2. körgyűrű; 3. kerülőút
ümberduz||tie *(-n, -d) fn* 1. körút (közút); 2. körgyűrű; 3. kerülőút
ümbäri I *hsz* a környéken • *Ümbäri ei ole peldoid.* A környéken nincsenek mezők.
ümbäri II *(+iness) prep* vmi körül • *ümbäri därves* a tó körül – *Azuu koronan ümbäri galaktikas.* Koronát képez a galaxis körül.
ümbärišt *(-on, -od) fn* környék, környezet • *luadida turvalline ümbärišt* biztonságos környezetet teremteni
ümbärišt||zakon *(-an, -ad) fn* környezetvédelmi törvény • *ümbärištzakonan projekt* környezetvédelmi törvénytervezet
ümbär|ta *(-dau, zi) v* 1. körbejár, körbemegy, körbejön • *Häin ümbärzi kuaran.* Körbejárta az öblöt. 2. körbevesz, körülvesz, körülfog, körbefog; 3. leköröz, elkerül, előz, megelőz
ünneh *hsz* teljesen, egészen, tökéletesen • *Kattil on vaskine ünnäh.* A kazán teljesen réz. – *kirďuttada uutašti ünnäh* teljesen átírni
ünnelli|ne *(-žen, -št) mn* 1. teljes, egész • *ünnälline kaurug* egész kenyércipó; 2. tele, teli • *ünnälline bučč* tele hordó – *ünnälline kuudam* telihold
ÜRO *(-n, -d) fn* ENSZ
üsk *(-än, -äd) fn* öle vkinek • *ottada lapś üskäh* a gyereket ölbe venni
üskäh *hsz* ölbe, karba
üskäs *hsz* ölben, karban
üö *(-n, -d) fn* éj, éjjel, éjszaka • *pimedal üöl* sötét éjjelen – *azettuda üöks* megszállni éjszakára – *Muam oli kaiken üön kätküden tagana.* Az anya teljes éjszaka a bölcső mögött volt. – *Börmäk lendelou üöl.* Éjjel bogár repül.
üödü|da *(-u, -i) v* éjszakázik, megszáll éjszakára, az éjszakát vhol tölti, meghál, meghál éjszakára
üöhi|ne *(-žen, -št) mn* éji, éjjeli, éjszakai • *üöhine adiv* éjszakai vendég
üöhü|d *(-den, -t) fn* éjszakácska, kis éjszaka • *Kezal oldah lühüdad üöhüded.* Nyáron rövid (kis) éjszakák vannak.
üöl *hsz* éjjel, éjjelen, éjszaka, éjszakán
üöl||päiväl *hsz* éjjel-nappal • *üöl-päiväl avaittu* éjjel-nappal nyitva
üö||läpäk *(-on, -kod) fn* denevér [*Chiroptera*]

üö||puu *(-n, -d) fn* tyúkülő, tyúklétra • *Kana ištuu üöpuul.* A tyúk a tyúklétrán ül.

üö||päiv *hsz* egész nap, egész napon át, teljes nap, teljes napon át, éjt nappá téve

üö||sija *(-n, -d) fn* éjszakai szállás, szálláshely

üöstü|da *(-u, -i) v* eltéved, elkeveredik, elbolyong, elvész, elveszik • *üöstüda meccah* eltévedni az erdőben

üöstüksiš *hsz* tévedésben • *olda üöstüksiš* tévedésben lenni

üöstü|z *(-ksen, -st) fn* 1. tévedés; 2. eltévelyedés; 3. tévelygés

Ä

ägest|ada *(-au, -i) v* boronál
ägestu|z *(-ksen, -st) fn* boronálás
äge|z *(-hen, -st) fn* borona
ähkel|ta *(-ou, -i) v* lök, meglök, lököget, lökdös, taszít, megtaszít, taszigál
ähki|da *(-u, -i) v* lök, meglök, lököget, lökdös, taszít, megtaszít, taszigál • *Ala ähki hänt!* ne lökdösd őt!
ähki|dakse *(-že, -ihe) v refl* tolakodik, tolakszik, tülekedik, tülekszik • *Ala ähkide!* Ne tolakodj!
ähkäidu|z *(-ksen, -st) fn* meglökés, lökés, ütközés, nekiütközés • *Ähkäidukses veneh mäni loittoze.* A csónak a lökéstől messzire haladt. – *Ähkäidukses rodinuze räjähtuz oli ülen suur.* Az ütközés okozta robbanás nagyon nagy volt.
ähkäi|ta *(-dau, -ži) v* tol, tologat, megtol, betol • *Ähkäižin venehen därvele.* Betoltam a csónakot a tóra.
ähkäi|takse *(-daze, -žihe) v refl* ütközik, összeütközik, egymásnak ütközik • *Bošid ähkäittiheze ocil.* A birkák a homlokukkal ütköztek egymásnak.
äij *(-än, -äd) szn* sok, számos • *äij lapsid* sok gyerek – *äij kodid* sok ház – *äij kalad* sok hal – *Häin siädi äijän hüvüt.* Ő sok jót tett. ◊ *Ku tahtoned hüvin eläda, pidau äij ruata.* Ha jól akarsz élni, sokat kell dolgozni. – *Spassiboid ülen äij!* Nagyon sok köszönet!
äij||go *(-än||Ø, -äd||Ø) nm* mennyi, hány • *Äijgo oli rahvast?* Hány ember volt (ott)? – *Äijgo vuot / igad silei on?* Hány éves vagy? – *äijgo kierdad* hányszor, hány alkalommal – *Äijängo tämä maksau?* Ez mennyibe kerül?
äijü|z *(-den, -t) fn* sokaság, tömeg, nagy mennyiség
äijäksgo *nm* amennyire
äijäl *hsz* nagyon • *Hukk pölgästui äijäl.* A farkas nagyon megijedt. – *Äijäl tuulou.* Nagyon fúj (a szél).
äijäl||borčču *(-an, -ad) fn* összetett versenyszámokban sportoló
äijäl||kuuluj *(-an, -ad) mn* nagyon hangos
äijän *szn* sok
äijän||kierda|ine *(-ižen, -št) mn* sokszori, többszöri, ismételt • *äijänkierdaine belet* többször felhasználható jegy
äijän||kierdaižes *hsz* sokszor, többször
äijän||kierdaižesti *hsz* sokszor, többször
äijän||pagižij *(-an, -ad) fn,mn* szószátyár, fecsegő, beszédes, sokbeszédű

äijän||tiedaj *(-an, -ad) fn* polihisztor
äijän||uskaidaj *(-an, -ad) mn* sokat ígérő, reményteljes
Äijä||päiv *(-än, -äd) fn* húsvét • *Äijäpäiväks mujutetah munaižid.* Húsvétra tojás(oka)t festenek. ◊ *Hüvät Äijäpäiväd!* Boldog húsvétot!
ämbätet|tu *(-un, -tud) mn* kényeztetett, elkényeztetett
ämbätt|ada *(-au, -i) v* kényeztet, elkényeztet
änik *(-on, -kod) fn* virág • *keldaine änik* sárga virág – *Änikod oldah maľľas*. Virágok vannak a vázában.
änikoi|ta *(-ččou, -čči) v* virágzik, kivirágzik, virágosodik
änik||pada *(-n, -d) fn* virágcserép
Äni|ne *(-žel, -žele) fn* Onyega
Äniž||därv *(-el, -ele) fn* Onyega-tó
Änižniem *(-el, -ele) fn* Onyegántúl
äri|šta *(-žou, -ži) v* morog • *Koir ärižou.* Morog a kutya.
ärzütt|ada *(-au, -i) v* bosszant, felbosszant, dühít, feldühít, dühösít, feldühösít, mérgesít, felmérgesít, hergel, felhergel, ingerel, felingerel
ärü *(-n, -d) fn* morgás
äräi|ta *(-dau, -ži) v* morog • *Mida äräidad?* Mit morogsz?
äskei *hsz* akkor, abban az esetben • *Äskei tulen, ku kuccuned.* Ha meghívsz, akkor eljövök.

Ö

öglästel|takse *(-eze, -ihe) v refl* hány, kihány, okádik, öklendezik, kiöklendezik, fulladozik

öglástu|da *(-u, -i) v* hány, kihány, okádik, öklendezik, kiöklendezik, fulladozik

öhki|da *(-u, -i) v* szuszog, szuszszan, piheg, liheg, zihál, fújtat, levegő után kapkod

öhäht|ada *(-au, -i) v* nyög, nyögdécsel

ökötand *(-an, -ad) fn* dadogás, hebegés, nyökögés

ökött|ada *(-au, -i) v* dadog, hebeg, nyökög

Függelék: nyelvváltozatok szóalakjai

(a karjalai nyelv négy irodalmi nyelvváltozatának válogatott példái)

	lűd	viena-karjalai	tveri-karjalai	olonyeci-karjalai
		I. NÉVSZÓK		
kerítés	***aid***	aita	aida	aidu
idő	***aig***	aika	aiga	aigu
kedves	***armaz***	armaš	armaš	armas
kulcs	***avadim***	avuan	avain	avain
láb	***d'alg***	jalka	jalga	jalgu
liszt	***d'auh***	jauho	javho	jauho
tegnap	***egläi***	eklein	eglein	egläi
fog *fn*	***hambaz***	hammaš	hammaš	hammas
fű, széna	***hein***	heinä	heinä	heinü
lélek	***heng***	henki	hengi	hengi
ezüst	***hobedaine***	hopieni	hobie	hobjaine
nyárfa	***huab***	huapa	huaba	huabu
farkas	***hukk***	hukka	hukka	hukku
reggel *fn*	***huomez***	huomeneš	huomneš	huondes
pók	***hämähäkk***	hämähikki	hämähikkö	hämähäkki
gazda	***ižand***	isäntä	isändä	ižändü
sír *fn*	***kalm***	kalma	kalma	kalmu
keserű	***karged***	karkie	kargie	kargei
tető, takaró	***kate***	katto	kate	kate
alkalom	***kierd***	kerta	kerda	kerdu
medve	***kondij***	kontie	kondie	kondii
arany	***kuldaine***	kultani	kuldane	kuldaine
daru	***kurg***	kurki	kurgi	kurgi
küszöb	***kündüz***	kynnyš	künnüš	künnüs
szegény	***köüh***	köyhä	kevhä	keühü
gyermek	***lapś***	lapši	lapši	lapsi
hagyma	***lauk***	luukko	luvkka	laukku
kenyér	***leib***	leipä	leibä	leibü
vége vminek	***lopp***	loppu	loppu	loppu
hét *fn*	***nedal'***	netäli	nedeli	nedäli
tű	***niegl***	niekla	niegla	nieglu

uborka	***ogurč***	okurčča	ogurčča	ogurču
szabó	***ombelij***	ompelija	ombelija	ombelii
tanító	***opastaj***	opaštaja	opaštaja	opastai
rész	***oza***	oša	oža	oza
pásztor	***paimoi***	paimen	paimen	paimoi
fészek	***peza***	pešä	pežo	pezä
hosszú	***pitk***	pitkä	pitkä	pitkü
fecske	***piäsköi***	piäčky	piäčkü	piäkšüt
térd	***polv***	polvi	polvi	polvi
lépcső	***pordaz***	porraš	porraš	porras
sánta	***ramb***	rampa	ramba	rambu
zsír	***razv***	rašva	ražva	razvu
kereszt	***rist***	risti	risti	ristu
kovács	***sepp***	šeppä	šeppä	seppü
toll	***sulg***	šulka	šulga	sulgu
nagy	***suuŕ***	šuuri	šuvri	suuri
ősz *fn*	***sügüz***	šykšy	šügüžü	sügüzü
szekrény	***škuap***	škuappi	škuappa	škuappu
csillag	***tiäht'***	tähti	tähti	tiähti
üres	***tühd'***	tyhjä	tühjä	tühjü
gyomor, has	***vacc***	vačča	vačča	vačču
öreg	***vahn***	vanha	vanha	vahnu

II. IGÉK

segít	***abuttada***	auttua	avttua	avvuttua
ad	***anta***	antua	andua	andua
szeret	***armastada***	armaštua	armaštua	armastua
gondol	***duumaita***	tuumaija	duvmaija	duumaija
él *verb*	***eläda***	elyä	eliä	eliä
sír *verb*	***itkeda***	itkie	itkie	itkie
javít	***koheta***	kohentua	koheta	kohendua
hall *verb*	***kuulda***	kuulla	kuvlla	kuulta
olvas	***lugeda***	lukie	lugie	lugie
megy	***mändä***	männä	männä	mennä
nevet	***nagrada***	nakrua	nagrua	nagrua
nyávog	***ńauguda***	ńaukkuo	ńavguo	ńauguo
harap	***purda***	purra	purra	purta
ítél	***suudida***	suutie	suvdie	suudie
felel, válaszol	***vastata***	vaššata	vaššata	vastata

A szerzőtől megjelent

Bevezetés az izsor nyelv ismereteibe, 2018

Bevezetés a vót nyelv ismereteibe, 2019

Bevezetés a vepsze nyelv ismereteibe, 2019

Bevezetés a lűd nyelv ismereteibe, 2020

Bevezetés a tveri-karjalai nyelv ismereteibe, 2020

Bevezetés a viena-karjalai nyelv ismereteibe, 2020

Bevezetés a livvi (olonyeci karjalai) nyelv ismereteibe, 2021

A keleti balti finn népek és nyelvek, 2021

Izsór nyelvtan, 2024

Karjalai–magyar szótár I–II. 2024